A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE

VI

1936

JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST
YEARBOOK OF THE BUDAPEST PUBLIC LIBRARY

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE

VI

1936

JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST
YEARBOOK OF THE BUDAPEST PUBLIC LIBRARY

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA

Vár 326/6

027/1/16

Ex
Bibl. Civ.
Budapesti-
ensis

Budapest székesfőváros házinyomdája 1937 — 4977 — Felelős nyomdavezető: Kurfürst István vezérigazgató.

Tartalom — Inhalt — Table of contents

Jelentés az 1936. évről — Jahresbericht über die Tätigkeit der Stadtbibliothek im Jahre 1936 — Annual report of the work in the year 1936 5

Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában 1683—1718. Szerkesztette dr. *Kelényi* B. Ottó — Graphische Darstellungen der Städte Ofen und Pest aus der Zeit der Rückeroberung 1683—1718. Redigiert von dr. B. O. *Kelényi* 41

Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban. III. Racionalizálás. Szerkesztették vitéz dr. *Homa* Gyula és dr. *Witzmann* Gyula — Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der Stadtbibliothek Budapest. III. Rationalisierung. Redigiert von dr. Julius *Homa* und dr. Julius *Witzmann* 123

A Fővárosi Könyvtár és ifjusági olvasói. Írta *Zsák* Wilfried. — Die jugendlichen Leser der Stadtbibliothek. Von Wilfried *Zsák* 153

A központi könyvtár új szerzeményei 1936 — Ausgewählte Zugänge der Zentrale — Select list of new accessions 181

Általános munkák — Allgemeines — General works 181
Bölcselet — Philosophie — Philosophy 184
Vallás. Egyház — Religion. Kirche — Religion. Church 190
Társadalomtudomány — Sozialwissenschaft — Soziologie 198
Államtudomány — Staatswissenschaft — Political science 204
Társadalmi kérdés — Soziale Frage — Social question 211
Jogtudomány — Rechtswissenschaft — Law 215
Közigazgatás — Verwaltung — Administration 228
Jótékonyság. Szegényügy — Armenwesen — Charity 232
Közoktatás — Unterrichtswesen — Education 233
Közgazdaság — Volkswirtschaft — Political economy 234
Gazdaságpolitika — Wirtschaftspolitik — Applied economics 237
Őstermelés — Landwirtschaft — Agricultur 239
Iparpolitika — Industriepolitik — Industry 241
Közlekedés — Verkehrswesen — Communication 241
Kereskedelem — Handel — Commerce 242
Pénz- és hitelügy — Geld- und Kreditwesen — Money. Credit 243
Biztosításügy — Versicherungswesen — Insurance 244
Állami pénzügyek — Finanzwesen — Public finance 244
Néprajz — Ethnographie — Ethnography 246
Nyelvészet — Philologie — Philology 247
Természettudomány — Naturwissenschaft — Science 250
Művészet — Kunst — Fine arts 258
Irodalomtudomány — Literaturwissenschaft — Literature 265
Történelem — Geschichte — History 270
Földrajz — Geographie — Geography 276
Életrajzok. Emlékiratok — Biographien. Memoiren — Biography. Memoirs 278

A Budapesti Gyüjtemény új szerzeményei — Verzeichnis der Zugänge der Budapestiensia-Sammlung — Chronological list of works added to the Budapest Collection 285

Betürendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez — Alphabetisches Sachregister der Zugänge — Alphabetical index of the accessions-list 295

Névmutató — Namensregister — Index of names 299

Kurrens folyóiratjegyzék — Verzeichnis der laufenden Zeitschriften — List of periodicals currently received in the Library 315

A Fővárosi Könyvtár kiadványai — Verzeichnis der Veröffentlichungen der Stadtbibliothek — List of publications of the Municipal Library 323

Tájékoztató a Fővárosi Könyvtárról — Wegweiser für die Benützer der Stadtbibliothek — General remarks of the Municipal Library 327

A Fővárosi Könyvtár 30. évi jelentése az 1936. évről.

30. Jahresbericht der Budapester Stadtbibliothek über ihre Tätigkeit im Jahre 1936.

30th Annual report of the Budapest Public Library for the Year 1936.

Az őszinte és hálás kegyelet hangján kell megemlékeznem székesfővárosunk nagy halottairól, néhai dr. Sipőcz Jenő főpolgármesterről, néhai dr. Buzáth János és néhai Liber Endre alpolgármesterekről. Hervadhatatlan érdemeket szereztek maguknak azzal, hogy a háború és a forradalmak utáni nehéz időkben szeretett fővárosunk nyugodt fejlődését biztosították. Nékik köszönheti létét, illetőleg lendületes fejlesztését Budapest számos fontos intézménye, közöttük az új Fővárosi Könyvtár is, amely az ő, a kultúra szeretetétől áthatott gondoskodásuk révén jutott méltó hajlékához és fejlődésének mai magaslatára.

Néhai dr. Sipőcz Jenő, mint polgármester, néhai Buzáth János alpolgármesterrel együtt teljes megértéssel fogadták és tették magukévá a könyvtár igazgatójának, a Wenckheim-palotának könyvtári célra való felhasználása ügyében tett előterjesztését és lelkes áldozatkészséggel gondoskodtak a palota átalakításához szükséges anyagi eszközök előteremtéséről. Néhai Liber Endre, mint tanácsnok, odaadó szeretettel és buzgalommal segítette elő éveken át az új könyvtár átalakítási és berendezési munkálatait és szívós kitartással hárított el számos, a terv kivitelét gátló akadályt. Úgy ő, mint dr. Sipőcz Jenő és dr. Buzáth János, működésük végéig lelkes megértéssel támogatták a könyvtár ügyét.

Emléküket hálás kegyelettel fogjuk őrizni.

A mult évi jelentésemben a hivatalos statisztika adataival igazoltam a Fővárosi Könyvtár súlyát és jelentőségét a magyar szellemi életben. A könyvtár 1936. évi működését megvilágosító statisztikai adatok azt mutatják, hogy a Fővárosi Könyvtár egyre fontosabb tényezőjévé válik a magyar kulturális életnek.

A könyvtár forgalma állandóan emelkedik. Amíg az olvasók 1935-ben összesen 1,133.026 kötetet használtak, 1936-ban 1,248.238 kötetet forgattak meg. Az emelkedés tehát 115.212 kötet. A központi könyvtárban a jelentés évében 60.018 kötettel, a fiókkönyvtárakban pedig összesen 55.194 kötettel többet olvastak az olvasók, mint az előző évben. A napi átlagforgalom a központi könyvtárban 141, a fiókokban pedig összesen 184 kötettel emelkedett. A kölcsönzők száma 1936-ban 15.732-ről 16.698-ra szökött fel, tehát egy év alatt 966-al emelkedett.

Amennyire örvendetes jelenség a könyvtár forgalmának ez a nagy emelkedése, annyira súlyos aggályra is ad alkalmat az esetben, ha a könyvtár évi költségvetésének mielőbbi jelentősebb emelése elmarad. A könyvbeszerzési dotáció elégtelensége miatt a könyvtár igazgatójának a legnagyobb takarékossággal, tervszerűséggel, kritikával és felelősségérzettel kellett az utolsó években és kell ma is a könyvbeszerzéseket végrehajtania, hogy a könyvtár szintjét biztosítsa. De ennek a törekvésnek rövid időn belül hajótörést kell szenvednie, ha a segítség késik,

mert nemcsak a rendelésekből kimaradt fontosabb új megjelenésű könyvek hiánya fog idővel mindinkább érezhetővé válni, hanem a használatban tönkrement könyvek száma is, amelyek pótlásáról nem gondoskodhatom, egyre gyarapodni fog.

A veszélyt, illetőleg bajt növeli az a körülmény, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum igazgató-választmánya 1936 szeptemberétől az Országos Széchenyi Könyvtár könyveinek és folyóiratainak kölcsönzését magánosok számára megszüntette. Az Országos Széchenyi Könyvtárból ezentúl csak intézmények kaphatnak kölcsön könyveket és folyóiratokat. A Nemzeti Múzeumnak ez a határozata a Fővárosi Könyvtárt is a legközelebbről érinti. Azon olvasók nagy része tudniillik, akik eddig a Széchenyi Könyvtárt használták, ezentúl a Fővárosi Könyvtárhoz fog fordulni és ezáltal a Fővárosi Könyvtár kölcsönzőinek száma előreláthatóan tetemesen gyarapodni, könyvanyaga pedig a fokozottabb használat következtében az eddiginél is nagyobb mértékben rongálódni fog.

E szomorú tünetek megállapítása mellett azonban egy oly mozzanatot kell kiemelni könyvtárunk 1936. évi történetéből, amely jogos reményre ad alkalmat további működését illetőleg.

A jelentés évében a könyvtár könyvbeszerzési dotációja 5000 pengővel emelkedett. Ez az emelés, habár minimális volt is és a könyvtár forgalmának állandó növekedésével járó egyre fokozódó könyvszükséglet és a használhatatlanná vált anyag pótlása szempontjából egyáltalában nem volt számottevő, mégis fordulópontot jelent léteért küzdő könyvtárunk életében, amely a költségvetés állandó csökkentése miatt már-már válságos helyzetbe került.

Nem mulaszthatom el hálás köszönetemet kifejezni *Szendy* Károly polgármester úr előtt, aki közismert kulturális érzékétől vezettetve felismerte a könyvtár válságos helyzetét és a nehéz viszonyok ellenére is, lehetővé tette a könyvtár költségvetésének felemelését. Az ő lelkes állásfoglalása, úgyszintén dr. *Némethy* Károly közművelődési tanácsnok úr megértő magatartása, mellyel könyvtárunk minden indokolt kívánságát előmozdítani igyekszik, biztosítékot nyujt arra, hogy könyvtárunk fokozatosan vissza fogja nyerni azokat az anyagi eszközöket, amelyek fenntartásához és fejlesztéséhez mulhatatlanul szükségesek.

*

Kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn hálás köszönettel nyugtázom K. Kovács Gyula miniszteri tanácsos úr adományát, ki elhúnyt édesatyja, néhai K. Kovács Gyula egyetemi tanár úr hagyatékából 196 darab könyvvel gyarapította könyvtárunk állományát.

Köszöntetel nyugtatom továbbá a néhai Liber Endre alpolgármester úr hagyatékából származó 187 darab könyvet, melyeket az alpolgármesteri hivatal engedett át könyvtárunknak.

A könyvtár a jelentés évében a Budapest Gyüjtemény Bibliográfiai Munkálatai 3. füzete gyanánt kiadta Buda és Pest 1686. évi visszafoglalása egykorú

irodalmának bibliográfiáját. Külön kiadványban adta ki a Koch Lajos könyvtári felügyelő által készített Liszt-bibliográfiát is, amely munka az előbbivel együtt eredetileg Évkönyvünk V. kötetében jelent meg.

Jelen Évkönyvünkben a következő tanulmányokat közöljük: 1. Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában, dr. Kelényi Béla Ottó főkönyvtáros szerkesztésében. 2. A Nemzetpolitikai Kérdések Irodalma című tanulmánysorozat harmadik darabját: A racionalizálás című bibliográfiai munkálatot vitéz dr. Homa Gyula főkönyvtáros, dr. Witzmann Gyula főkönyvtáros és dr. Seregély Emma könyvtári gyakornok szerkesztésében és 3. Zsák Wilfried könyvtári főtiszt »A Fővárosi Könyvtár és ifjúsági olvasói« című tanulmányát.

Az International Comitée of Historical Sciences (Washington) kiadásában megjelenő történettudományi bibliográfia számára összeállítottuk az 1936. évi magyarországi történeti irodalmat. Gondoskodás történt arról is, hogy ez évtől kezdve munkánk teljes egészében a hazai folyóiratirodalomban is megjelenjék. Bibliográfiánk műtörténeti anyagát a »Magyar Művészet«, nyelvtudományi anyagát a »Magyar Nyelv«, általános történettudományi anyagát pedig ezentúl évről-évre a »Századok« fogja közölni.

A Peters-Jahrbuch és a Bibliographie des Musikschrifttums számára elkészítettük az 1936. évi magyar zeneirodalmi bibliográfiát. A hágai döntőbíróság bibliográfiai kiadványai számára rendszeresen küldöttük a nemzetközi jog magyarnyelvű és magyarországi vonatkozású anyagát.

Az Országos Levéltár a magyar térképezéstörténeti anyagából kiállítást rendezett. A kiállítás anyagához a Fővárosi Könyvtár Budapesti Gyüjteménye is hozzájárult.

Buda visszafoglalásának 250 éves jubileumára Budapest székesfőváros az Iparművészeti Múzeum helyiségében kiállítást rendezett, melyben a török korszak tárgyi emlékei, köztük számos könyv és metszet kerültek bemutatásra. A kiállítás könyvanyagát a könyvtár Budapesti Gyüjteménye állította össze. A kiállításról leíró katalógus is készült.

Május havában nyilt meg a Közegészségügyi Múzeum helyiségeiben a balneológusok által rendezett fürdőügyi kiállítás. A könyvtár a kiállítás céljaira Budapest fürdőügyének történeti anyagát engedte át.

Egyre szaporodik azoknak a külföldi szakembereknek a száma, akik intézetünket meglátogatják és szervezetét, munkarendjét tanulmányozzák. Szükségesnek tartjuk kiemelni ez évi vendégeink közül Giuseppe Notto *Sardegna* palermói polgármestert és kisérőit; Ingeborg *Ljungman* és Marianne *Asplund* főkönyvtárosokat, a stockholmi városi könyvtár vezetőit; John D. *Cowley* igazgatót, az University of London School of Librarianship vezetőjét és dr. Hans *Praesent* urat, a leipzigi Deutsche Bücherei könyvtárosát.

Mint az előző esztendőkben, most is több izben nyujtottunk segítséget külföldi kutatóknak irodalmi és bibliográfiai kérdésekben. Ezek során meg-

küldtük a magyar Walt Whitman-irodalom jegyzékét Clifton Joseph *Turness* bostoni professzornak. Miss August *Markowitz* a New York Public Library magyar osztálya vezetője számára megküldöttük az újabb magyar szépirodalmi könyvek válogatott jegyzékét.

Decimális szakrendszerünk tanulmányozására néhány héten keresztül falaink között dolgozott a szegedi Ferenc József Tudományegyetem, majd a Nemzeti Színház kiküldöttje.

A »Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete« 1936 október 2-án tartotta a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében első rendes alakuló közgyűlését. A Fővárosi Könyvtár tisztviselői közös kari érdekekről lévén szó, az egyesületbe szintén beléptek és tevékeny részt vettek annak mind előkészítő, mind pedig irányító munkáiban.

Az egyesület tisztikarában a Fővárosi Könyvtár igazgatója alelnöki tisztet tölt be, dr. Dávid Antal aligazgató és dr. Drescher Pál főfelügyelő a választmány tagjai, dr. Kelényi B. Ottó főkönyvtáros pedig a számvizsgáló bizottság tagja.

A közgyűléssel kapcsolatos kongresszusnak munkálataiban a Fővárosi Könyvtár szintén részt vett. A könyvtári szakosztály október havában meghívott előadók által az Iparművészeti és a Parlamenti Múzeum előadótermében vitával kapcsolatos szakelőadásokat rendezett. Az előadások rendjében dr. Drescher Pál könyvtári főfelügyelő »Népkönyvtárak a nagyvárosban«, dr. Kelényi B. Ottó főkönyvtáros »A könyvtár a várostörténeti kutatás szolgálatában«, dr. Witzmann Gyula főkönyvtáros »Könyvtár és tizedes osztályozás« címen tartottak előadást. A kongresszust október 4-én a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében együttes ülés zárta be, amelyen dr. Dávid Antal aligazgató »A könyvtárosok és levéltárosok testületi érdekei« címen tartott előadást.

Az egyesület közgyűlésén a könyvtári szakfolyóirat kérdésében is határozatot hozott. A nagymultú, hatvan évfolyamra visszatekintő Magyar Könyvszemlét az egyesület hivatalos közlönyévé tette és megjelenését a közkönyvtárak arányos hozzájárulásával biztosította. A Magyar Könyvszemle élén ezentúl szerkesztő és kiadóbizottság áll, azon könyvtárak igazgatóiból, melyek a folyóirat kiadásához bizonyos ívszámok költségeivel hozzájárulnak.

PÉNZÜGYEK.

Finanzen. — Finances.

A könyvtár gazdasági üzemvitelét, kiadásainak és bevételeinek számszerű alakulását az első és második számú függelék mutatja be. A házipénztár a jelentés évében is csak kisebb kifizetéseket teljesített, a nagyobb könyvtári számlákat polgármesteri hozzájárulás után a központi pénztár fizette ki. A fiókkönyvtárak bevételeiket egyenesen a főváros központi pénztárának küldik be ; számvitelüket

a központi számvevőség közvetlenül ellenőrzi. A jelentés évében a házipénztár 10 ezer pengő könyvbeszerzési és ugyanilyen összegű dologi előleg kezelésére szorítkozott. A házipénztár pénztárosa *Bor* Dezső segédhivatali igazgató, ki egyúttal a könyvtár irodáját is vezeti.

SZEMÉLYZETI ÜGYEK.

Personalangelegenheiten. — Staff.

A jelentés évében látott napvilágot a szanálás részletekép a főpolgármester úr státusrendezési rendelete, mely a könyvtár tisztviselőstátusát 90 főben állapítja meg, olykép, hogy 1940-ig fokozatosan betöltendő 15 *tudományos*, 39 *középfokú* végleges tisztviselői állást, továbbá 3 könyvtári tudományos, 20 középfokú gyakornoki és 13 irodai szakos tisztviselői és gyakornoki állást szervez. A státusrendezés folyományakép az 1936. évben a polgármester úr ezekre az új és részben átszervezett állásokra kinevezte, illetve átminősítette a következő könyvtári tisztviselőket: *Főkönyvtárosokká:* dr. Kelényi B. Ottót és dr. Witzmann Gyulát. *Könyvtárosokká:* dr. Könyves Tóth Kálmánt és dr. Szőke Imre Sándort. *Segédkönyvtárosokká:* dr. ifj. Szász Károlyt és dr. Németh Endrét. *Könyvtári főfelügyelővé:* dr. Drescher Pált. *Könyvtári felügyelőkké:* Zajti Ferencet, Leitgib Jánost, dr. Petress Józsefnét és vitéz Sárváry Eleket. *Könyvtári főtisztekké:* Sárváry Dezsőt, Zsák Wilfriedet, Wesselényi Emilnét, dr. Fort Sándort, Guckler Ottót és Schönviszky Lászlót. *Könyvtártisztekké:* Grázer Lajost, Kondorosi Sándort, Fekete Andrást, Csöppüs Bélát, Kolozsváry Gézát, Karl Erzsébetet, dr. Gyurkovics Tibornét, Romhányi Károlyt, dr. Hanskarl Erzsébetet, dr. Friedrich Sárát, Rózsa Józsefet és Hamvas Bélát. *Irodafőtisztté:* Sós Józsefet. *Irodatisztté:* Liffa Lászlót.

A státusrendezésnek különösen a könyvtárat érintő része a szanálási törvényben előírt köteles takarékosság elvén épült fel s így természetesen már magukat a főkereteket (magát a normál-létszámot) is szűkre vonta meg. A személyzet elégtelensége legérezhetőbben a nyilvános szolgálatban jelentkezik. Minden nagyobb tisztviselőlétszámmal dolgozó vállalatban, intézetben, üzemben 4—5%-os állandó személyzeti hiánnyal (betegség, szabadság) kell számolni. Ha a személyzet amúgy is kicsiny, — vagy csak épen elegendő —, úgy egy ilyen jelentéktelen százaléknyi kiesés is folytonosan megzavarja az üzem normális menetét. Ennek a tételnek igazságát könyvtárunknak is minduntalan és sajnálatosan kell tapasztalnia. Fokozza a nehézségeket még a könyvtár egyre emelkedő forgalma is.

A jelentés évében a polgármester úr gyakornoki, illetve havidíjas minőségben kinevezte Berczell Kornéliát, Kremmer Margitot és dr. Szász Bélát, a könyvtárhoz helyezte Schwertner Gábort és dr. Weissenbach Jankát.

Fővárosi szolgálatuk 25 esztendős fordulójába értek ebben az esztendőben Kopcsányi Adél, Sárváry Dezső és Zsák Wilfried könyvtári főtisztek, Farkas Erzsébet főkezelőnő és Madarász Ferenc altiszt. Ez alkalomból bensőséges házi ünnepély keretében üdvözölte a könyvtár igazgatója a jubilánsokat, méltatván a könyvtár felvirágoztatása érdekében kifejtett érdemes munkásságukat.

Nyugdíjaztattak: özv. Kaposy Józsefné könyvtári főtiszt, dr. Petress Józsefné könyvtári felügyelő, Sebestyén Sándor ideiglenes hivatalnok és Nádudvari Mihály altiszt.

Meghalt Szalay Mátyás könyvkötő, ki 15 éven át dolgozott a könyvtár házi-könyvkötészetében. E derék, szorgalmas munkáskollégánkat az egész könyvtár meleg részvéte kísérte örök nyugalmára.

GYARAPODÁS.

Zuwachs. — Accession.

A könyvtár könyvállománya 1936-ban 18.660 kötettel gyarapodott. Ebből a központi könyvtárra 7533 és a fiókokra 11.127 kötet gyarapodás esett. Könyvet a következők ajándékoztak a könyvtárnak:

Hatósági, intézetek, egyesületek: Az »Áhávász, Reim« Országos Felebaráti Szeretetegyesület (3), Állatorvosi Lapok kiadóhiv. (2), Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (1), Amsterdam. Netherlands Bank (2), The Association of Life Insurance Presidents (1), Barcelona, Biblioteca Popular (1), Barcelona, Universitat (1), Baross Szövetség (4), Basel, Stadt. Statist. Amt (2), Basel, Universitäts — Bibliothek (11), Berkeley, University of California (21), Berlin, Preussische Staatsbibliothek (23), Berlin, Reichstag (10), Berlin, Universitäts-Bibliothek (37), Bern, Magistrat der Stadt (3), Birmingham, Public libraries (3), Bologna, Biblioteca Communale dell' Archiginnasio (1), Boston, Trustees of the Public Library (4), Braunschweig, Statistisches Amt. (2), Breslau, Staats- u. Universitäts- Bibliothek (1), Breslau, Statistisches Amt (1), Brighton, Public Art Galleries (2), Bruxelles, Bureau intern. de statistique commerciale (2), Brünn, Handels- und Gewerbekammer (6), Budapest, Ciszterci rend budapesti Szt. Imre Gimnáziuma (1), Bp. I. ker. Áll. Verbőczy István Reálgimn. (1), Bp. II. ker. M. Kir. Állami Toldy Ferenc Gimnázium (1), Bp. V. ker. M. Kir. Állami Bólyai Reálisk. (1), Bp. VI. ker. M. Kir. Állami Kölcsey Ferenc Reálgimn. (2), Bp. VIII. ker. M. Kir. Áll. Zrinyi Miklós Reálgimn. (1), Bp. IX. ker. Mester-utcai Irányító polg. isk. (3), Bp. X. ker. M. Kir. Áll. Szt. László Reálgimn. (1), Bp. X. ker. tisztviselőtelepi Széchenyi István Reálgimn. (1), Bpesti M. Kir. Áll. Népisk. Tanítóképző Int. (1), A pannonhalmi Szt. Benedek-rend bpesti katolikus Szt. Benedek Reálgimn. (1), Bpesti V. ker. Általános Közjótékonysági Egyesület (10), Bpesti M. Kir. Pázmány Péter Tudományegyetem (112), Bp. Magy. Ált. Hitelbank (1), Bp. Meteorológiai Intézet (1), Bp. Országos Kaszinó (1), Bp. Pénzintézeti Központ (1), »Budapest« Sport Egyesület (2), Bp. Székesfőváros Elnöki ü. o. (7), Bp. Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (2), Bp. Szfőv. Pedagógiai Könyvtár (22), Bp. Székesfőváros Statisztikai Hivatala (16), Bpesti Cipészek és Csizmadiák Ipartestülete (2), Bpesti Egyházközségek Tudósítója kiadóhiv. (1), Bpesti Építőmesterek Ipartestülete (1), Bpesti Evangélikus gimnázium (1), Bpesti Francia Követség (2), Bpesti Kereskedelmi és Iparkamara (1), Bpesti Mérnöki Kamara (1), Bpesti Nemzetközi Vásár (1), Bpesti Olasz Királyi Követség (2), Bpesti Orvosok Szövetsége (2), Bpesti Román Kir. Követség (2), Bpesti Ügyvédi Kamara (1), Buenos-Aires, Biblioteca Nacional (2), Bulletion of the New-York public library (1), Bulletin Bibliographique (1), California, Hoover war Library (1), Cambridge Hervard University (1), Carnegie Endowment for International Peace (10), Csanádvármegyei Történelmi és Régészeti Társulat (4), Dánia, Ministerium des Aussern (1), Danubian Review kiadóhiv. (1), Debrecen, Déri-Múzeum (16), Debreceni M. Kir. Tisza István-Tudományegyetem. (14), Debrecen Egyetemi Könyvtár (32), Debreceni Ref. Kollégium Tanárképző Int. (3), Debrecen, Újvárosi-úti Olvasókör (1), Debrecen, Városi Nyomda (1), Debreceni Múzeumbarátok köre (1), Debreceni Tisza István Tudományos Társaság (3), Deutsches Tuberkulose Blatt (2), Dortmund, Stadt- und Landesbibliothek (5), Dublin, Department of Local Government and public Health (1), Egészségpolitikai Szemle kiadóhiv. (2), Egri érseki jogakadémia (1), U. S. A. American Society of International Law. (1), Egyesült Keresztény Nemzeti Liga (1), Egyetemi Nyomda (1), Az Eötvös Kollégium volt tagjainak Szövetsége (3), Erlangen, Universitätsbibliothek (303), Ernszt-Múzeum (3), Evangélikus Lap kiadóhiv. (3), Fehér Kereszt Egyesület (1), Ferencvárosi Torna-Club (3), Finnugor Kultúrkongresszus (2), Firenze, Rassegna mensila del Comune (1), Fogorvosi Szemle kiadóhiv. (1), Fogtechnikai Szemle kiadóhiv. (1), Frankfurt a. M. Städtische Statistisches Amt (1), Frankfurter Goethe-Múzeum (2), Futura, Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt.-a (1), Ganz és Társa villamossági, gép, vagón- és hajógyár Rt. (2), Görög Kir. Követség (1), Göttingen, Univ-Bibl. (85), Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége (Honsz.) (1), Idegenforgalmi Beszerzési, Utazási és Szállítási Rt. (1), Igazság és Élet kiadóhiv. (2), L' Illustration (3), Internationale Handelskammer (1), International Law Association (1), Ipartestületek Országos Központja (3), Iskola és Egészség kiadóhiv. (1), Istituto Interuniversitario Italiano (1), Kamarai Közlöny kiadóhiv. (1), Kecskemét, Szegényügyi Bizottság (1), A kerék kiadóhiv. (1), Kobenhavn, Kommission for Danmarks fiskeri- og havunder — sogelser (2), Kobenhavn, Maire de la ville (1), Kobenhavn, Meddelelser fra kommissionen (2), Kobenhavn, Statistiske Departement (8), Köln, Statistisches- u. Einwohneramt (2), Königsberg, Albertus Universität (92), Községi Közlöny kiadóhiv. (1), Légation Royale de Jougoslavie en Hongrie (2), Leipzig, Universitäts—Bibliothek (3), Leroquais Abbé v. (1), Liverpool, Public Library (1), Ludas Mátyás kiadóhiv. (2), Magánalkalmazott kiadóhiv. (1), Magyar Általános

Hitelbank (5), Magyar Bibliofil Társaság (1), Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége (1), Magyar Jogászegyleti Értekezések kiadóhiv. (1), Magyar Johannita Lovagrend (1), Magyar Kálvinizmus kiadóhiv. (1), M. Kir. Államvasutak (1), M. kir. Ferenc József Tudomány Egyetem Barátai Egyesülete (1), M. Kir. Közlekedési Múzeum (2), M. Kir. Legfőbb Állami Számszék (2), M. Kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (1), M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet (2), M. Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet (4), M. Kir. Soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola (1), M. Kir. Technológiai Intézet (4), Magyar Kórház kiadóhiv. (1), Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank (1), Magyar Lloyd (1), Magyar Mérnök- Építész-Egylet (9), Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (2), Magyar Nemzeti Bank (2), Magyar Nemzeti Szocialista Párt (1), Magyar Nemzeti Szövetség (29), Magyar Országos Tűzoltó Szövetség (2), Magyar Orvosok Tudományos Egyesületének Szövetsége (1), Magyar Reviziós Liga (1), Magyar Társaság és Falukutató Intézet (1), Magyar Textilgyárosok Orsz. Egyesülete (2), Magyar Történeti Múzeum (2), Magyar Utazó kereskedők kiadóhiv. (1), Magyar Zsidó Szemle kiadóhiv. (1), Magyarország, M. Kir. Belügyminisztérium (2), M. Kir. Földmüvelésügyi Minisztérium (3), Képviselőház (8), Közp. Stat. Hiv. (5), M. Kir. Külügyminisztérium (1), M. Kir. Pénzügyminiszter (43), M. Kir. Postavezérigazgatóság (1), Református Egyház Egyetemes Konventje (1), M. Kir. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium (9), Manchester, Public Libraries Committee (1), Meteorológiai és Földmágnesességi Intézet (1), Mexico, Biblioteca Nacional (42), Move (1), Municipal Engineering (1), Műemlékek Országos Bizottsága (1), München, Universität (1), Nagybritannia, General Federation of Trade Unions (2), Nemzeti Élet kiadóh. (3), Nemzeti Kaszinó (5), Nemzetnevelés kiadóhiv. (1), Népegészségügy kiadóhiv. (3), Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség (1), New-York, American Academy of Political and Social Science (2), New-York, Lord Mayor (12), New-York, Russell Sage Foundation (16), New-York, Wilson Comp. (9), Nürnberg, Statistisches Amt (1), Nyukosz kiadóhiv. (2), Orsz. Közp. Hitelszövetkezet (1), Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület (1), O. M. K. E. kiadóhiv. (2), Oslo, Helserad (1), Országos Falusi Kislakásépítési Szöv. (1), Országos Gyermekvédő Liga (1), Országos Iparegyesület (1), Országos Iraelita Patronázs Egyesület Szociális Hölgybizottsága (1), Országos Magyar Iparművészeti Társulat (1), Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat, (3) Országos Mezőgazdasági Kamara (1), Országos Nemzeti Klub (5), Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület (1), Országos Stefánia Szövetség (10), Országos Széchényi Könyvtár (1), Orsz. Társadalombizt. Int. (5), Országos Testnevelési Tanács (2), Orsz. Vízépítési igazg. (1), Paris, Préfecture du Département de la Seine (4), Pécs, Erzsébet-Tudományegyetem (62), Pécsi Városi Múzeum (1), Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesülete (1), Pénzügyi fogalmazók lapja kiadóhiv. (1), Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület (1), Pesti Izraelita Hitközség gimnáziuma (1), Philadelphia, American Academy of Political and Social Science (1), Piarista Diákszövetség (50), Polgári Jog kiadóhiv. (9), Praktische Blätter für Pflanzenbau und Pflanzenschutz (1), Református Élet kiadóhiv. (1), Reformnemzedék Országos Szervezete (4), Salzburg, Kanzlei der Hochschulwochen (1), S' Gravenhage Koninklijke Bibliotheek (1), Societá Ungherese, Italiana Mattia Corvina (2), La Société des Juristes Hongrois (1), Société des Nations Secrétériat (7), Somogyvármegye alispánja (1), Soproni Magy. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki főiskola (9), St. Louis, Public library (1), Stádium Sajtóvállalat Rt. (1), Stockholm, K. Socialstyrelsen (2), Stockholm, Kungl. Vetenskapsakademiens Bibliotek (27), Stockholm, Sancti Olvi Societas (2), Stockholm, Statistiska Kontor (2), Stockholm, Universitet (1), Szabadalmi Közlöny kiadóhiv. (2), Szalézi Értesítő kiadóhiv. (1), Szeged, M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem (15), Szeged, Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem Diákjóléti és Diákvédő Irodája (1), Szeged, M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem Barátainak Egyesülete (4), Szent István Társulat (1), Szövetkezeti Értesítő kiadóhiv. (1), Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete (2), Telekkönyvvezetők Orsz. Egyesülete (1), Tokyo, Municipal office (1), Torino, Podesta di Comune (6), Tübingen Eberhard — Karls — Universität (50), Typographia kiadóhiv. (2), Újpesti Torna Egyesület (1), Uppsala, Lantbruks—Högskolan (1), Uppsala, Universitäts-Bibliotek (1), Uppsala, Universitet (3), Ügyvédi Kamarai Közlöny (1), Vác, Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség (1), Váci Múzeum Egyesület (2), Venezia, Reale Istituto di Scienze, Lettere ed Arti (8), Vierteljahrschrift für Sozial und Wirtschaftsgeschichte (1), Vígszínház igazg. (1), Warszawie, Towarzystwo Bibljotek Powszechnych (1), Washington, Carnegie endowment for international peace (2), Washington, International Committee of Historical Science (1), Washington, Library of Congress (1), Washington, Smithsonian Institution (29), Wien, Bundesministerium für Handel und Verkehr (2), Wien, Wiener Volksbildungsverein (1), Wiener polit. Blätter (1), Zürich, Magistrat der Stadt (1), Zürich, Schweizerischer Handels- und Industrie-Verein (2), Zürich, Zentralbibliothek (1), Yach Turkestan (1).

Magánosok: Ádám László (5), dr. Antolik Arnold (3), Apró István (1), Baján Gyula (1), Balányi Lajos Gyula (2), Balás P. Elemér (1), Balla Péter (1), Balogh Albin (1), Balogh János Iván (1), dr. Bán Imre (1), Bánfi Flório (2), Baráth M. T. (1), dr. Bartha Dénes (14), dr. Béldi Béla (1), Bély Miklós (1), Benamy Sándor (1), dr. Benedek László (5), dr. Bierbauer Virgil (1), Blau Lajos (1), dr. Bodor József (1), dr. Boér Elek (2), Bohuss, Rose (1), dr. Eugen Bonomi (3),

Borus Ferenc (1), dr. Brunner Emil (1), dr. Buday Gyula (1), dr. Buza László (1), Castellano, Giovanni (1), dr. Chengery—Pap Elemér (7), Ciullini Rodolfo (2), Csákányi Lajos (1), dr. Csatkay Endre (2), Csetri Károly (1), Csuray Károly (1), Dalmady Győző (2), Dékány Lajos (10), Demény Pál (1), Destek Jenő (1), Dezső Gyula (1), dr. Dombováry Géza (1), Dorph-Petersen (2), dr. Drescher Pál (5), dr. Egyed István (2), Elek Arthur (3), Enyvvári Jenő (4), dr. Erdély Sándor (42), Erdődi József (1), dr. Fábián Gáspár (1), Faller Jenő (10), dr. Fehrentheil László (1), dr. Finta József (1), Földes Gyula (11), Füzy Rezső (3), dr. Gábor Szabóné (3), dr. Garami Sándor (1), dr. Gárdonyi Albert (1), dr. Gárdonyi Zoltán (2), Gockler, Prof. dr. Ludwig (1), dr. Goldziher Károly (4), dr. Gortvay György (1), Graber Károly (2), dr. Greguss Pál (1), dr. Gróh Gyula (2), Gunda Béla (3), Gusztáv Pál (68), Gyenis András S. J. (19), dr. Győrffy Lajos (2), dr. Győrki József (1), dr. Hacker Ervin (2), Halász Elemér (1), Hardy Laura (1), Harsányi Heller Oszkár (1), Háy László (1), dr. Héjja Pál (2), dr. Hell Lajos (1), dr. Hóman Bálint (1), Honti János (1), Horner Miklós (2), Horusitzky Henrik (1), Horváth Endre (1), Irházi Ambrus (1), dr. Irk Albert (4), Isoz Kálmán (1), dr. Iván László (1), dr. Jajczay János (8), Jámbor László (5), Jaryc, Marc (1), dr. Kadosa Marcel (1), Karl Lajos (2), Katona József Társaság (1), dr. Kecső István (1), dr. Kelecsényi Ferenc (6), dr. Kelényi B. Ottó (9), dr. Kemény Ferenc (16), dr. Kemény István (6), Kerecsényi Dezső (1), Kerekesházy József (2), dr. Király Kálmán (3), Kirner A. Bertalan (1), Kiss Árpád (1), dr. Korbuly Mihály (9), Koritsánszky Ottó (7), Koró Imre (1), Koronczy Teofil (1), Kovách Imre (1), K. Kovács Gy. (196), dr. Monori Kovács Gyula (1), Kovalovszky Miklós (1), dr. Kozocsa Sándor (1), Koys Géza (1), dr. Könyves Tóth Kálmán (2), Szentkereszthegyi Kratochvill Károly (2), özv. Krencsey Gézáné (1), dr. Kürty Sándor (1), dr. Ladik Gusztáv (1), László Árpád (1), Leitgib János (7), Lengyel Géza (1), Lengyel Móricz (12), Lesskó Béla (1), Liber Endre hagyatéka (187), Lipótzy Sándor (1), dr. Lósy—Schmidt Ede (4), Lőrinczy György (1), Lükő Gábor (1), Márkos I. András (1), Márkus József (5), Martin Gyula (2), Mártonffy Károly (5), dr. Matéka Béla (4), John Meeson (13), Merkler József (1), Mesterházy Jenő (1), vitéz dr. Mészáros Ede (1), Metzger Nándor (1), dr. Mező Ferenc (1), Mihalovits Zsigmond (1), Mihók Andor (1), Misángyi Ottó (2), dr. Morvay Zsigmond (1), dr. Müller Pál (2), dr. Müller Vilmos (2), Nagy Miklós (1), dr. Névai László (1), dr. Nőtel Vilmos (1), dr. Olay Ferenc (2), dr. Oroszlán Zoltán (100), Österer Rudolf (2), Pagani Frigyes (1), Pap Izsák (1), Papp Remig (2), Párniczky Mihály (1), Piskóty Ferenc (1), dr. Polzovits Iván (2), Pöndör Frigyes (2), Rexa Dezső (1), Reiner Ferenc (1), dr. Relković Néda (2), dr. Riegler Imre (1), dr. Ripka Ferenc (1), dr. Rónai András (2), Barsi Rónay Jenő (1), dr. vitéz Ronesik Jenő (9), Rosner Károly (1), Ruisz Rezső (3), dr. Sajó Géza (1), Sárváry Dezső (3), Schulek János (1), ifj. Seregy L. (2), F. J. da Silva Pombo (3), dr. Sipos Sándor (2), Sujtó Béla (1), Supka Ervin (1), Surányi Károly (2), dr. Surányi —Unger Tivadar (4), Szalai Sándor dr. (2), Szálasi Ferenc (1), dr. Szász Béla (4), dr. Szász Károly (5), vitéz Szathmáry Kálmán (1), dr. Szeibert János (2), Székács Antal (1), Széll Márta (1), Szendy Károly (48), Szentandrássy György (8), dr. Szijártó Nándor (1), dr. Szilády Zoltán (2), Szimonidesz Lajos (1), dr. Szirmay Kornél (1), Tátray István dr. (3), dr. Teleki Zsigmond (1), Thewrewk Pallaghy Attila (4), dr. Thirring Gusztáv (3), Thirring Lajos (3), dr. Traeger Ernő (6), Vadász Lipót (1), Varga István dr. (1), dr. Vavrinecz Dezső (5), dr. Veress Endre (2), Vidor Márta (1), Vojcsik Lipót (3), dr. Völgyesi Ferenc (2), K. Wakots Margit (1), dr. Hans Wehberg (Genf) (1), dr. Welinszky Gy. (2), dr. Wildner Ödön (5), Zábrák Imre (3), Uzdóczy Zadravecz István (1), dr. Zoltai Lajos (1).

KÜLÖN GYÜJTEMÉNYEK.

Specialsammlungen. — Special collections.

Keleti gyüjtemény. A könyvtár tulajdonképeni keleti anyagának jelentős csoportja a Balkánra és Oroszországra is kiterjedő gyüjtés. E népek lüktető, forrásban levő élete s a ráirányuló számottevő érdeklődés szükségessé tette ennek az anyagnak fokozottabb kiépítését. Nemkülönben tekintettel kellett lennünk arra is, hogy a közel s távol Kelet eseményeit, a rendelkezésre álló szűkösebb költségvetési keret lehetősége szerint, gondosan válogatott kiadványokban ismertessük a keleti témák iránt egyre nagyobb érdeklődést mutató komoly olvasótáborral. Egyes speciális terület, így különösen az iráni filológia anyaga, jelentősebb módon gazdagodott. Az 1936. évben a beszerzett anyag 372 kötet volt.

A Gyüjtemény vezetője dr. *Dávid* Antal könyvtári aligazgató, beosztott tisztviselő *Zajti* Ferenc könyvtári felügyelő.

Budapesti Gyüjtemény. Az elmult esztendők lassúütemű gyarapodása után az idén a Budapesti Gyüjteménynek ismét tekintélyes gyarapodásáról számolhatunk be. Gyarapodásunk főként Schlauch Lőrinc bíboros-püspök könyvtárának részletekben folyó eladásából, részint pedig a postatakarékpénztár által sűrűn rendezett könyvaukciókból származik. Ez utóbbiak során részben a Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtárának duplumai, részben pedig neves könyvhagyatékok kerültek árverésre és a Fővárosi Könyvtár ezekből nem egyszer a napi árnál jóval jutányosabban tudta megszerezni a számára szükséges műveket. Ezek a művek jórészt a Budapesti Gyüjtemény anyagát gyarapították, az ősnyomtatványok korától a XIX. századig terjedő nagy korszakok területén. Aránylag ritka volt az idén is a külföldről vásárolt antikvár könyvanyag, amelynek oka a külföldi antikvár katalógusok számának erős megcsappanásában és nem utolsó sorban valutáris nehézségekben kereshető.

A Budapesti Gyüjtemény beszerzéseinek sorát a könyvek megjelenésének időpontjában két ősnyomtatvány nyitja meg. Az első *Galeotti* Martio híres könyve a *Liber de homine.* Noha Fitz Józsefnek Hess Andrásról írt monografiája óta e művet már nem soroljuk a Hess által nyomtatott budai nyomtatványok közé, mégis szerzőjének személye miatt a tágabb értelemben vett budapesti vonatkozású művek közé sorolható. Másik ősnyomtatványunk : *Mayn* Jason és *Brant* Sebestyén III. Miksa császár és Blanka Mária királynénak házassága alkalmával készült beszédét, illetőleg köszöntőversét tartalmazó, valószínűleg 1494-ben megjelent nyomtatvány. E mű Mátyás királyra, mint »rex gloriosissimus«-ra való utalása miatt foglal helyet gyüjteményünkben.

A XVI. századi budapesti vonatkozású nyomtatványok terén gyüjteményünk 30 művel gyarapodott. Ezek között nem egy a Hungarica irodalomnak is kiemelkedő tétele. Ilyen mindjárt az »*Ain gross Wunderzaichen*« kezdetű Augsburgban 1514-ben megjelent fametszettel díszített nyomtatvány, amely a Dózsa-féle Budán és Pesten megindult felkelésnek eredeti és korjellemző tudósítása. Szerzője nem magyar ember, de kétségtelenül az események szemtanuja, aki leírásában többször említi »hie zu Ofen«. Ugyancsak értékes Hungaricum az 1519-ben megjelent »*Vita Johannis Capistrani*«, amelynek címlapján Capistrán Szent János baljában nagy feszületet tartva, prédikálás közben van ábrázolva. Lábánál egész savonarolai jelenetet látunk: nagy tömeg hányja máglyára a kártyát, az ostáblát, a kockát, a csókaorrú cipőt annak jeléül, hogy a szent a török elleni kereszteshadjáratra a bűnbánat felkeltésével indítja meg a tömegeket. A mohácsi csata leírását és Buda elfoglalását adja elő az 1526-ban kiadott négyleveles »Newe zeyttung«. Egy másik ujság 1528-ból a hitújítás elleni Budán kelt rendelkezéseket foglalja össze. Ribischius 1530-ban megjelent tízlapos nyomtatványában a magyarországi török háború fejleményeivel foglalkozik, az ugyancsak 1530-ban kiadott és Bécs megszállását leíró »*Viennae Avstriae . . . a Sultano Saleymano . . . obsesse Historia*« című nyomtatvány János magyar király ellen kel ki, akit az ország bajaiért legfőbb bűnösként mutat be. Rendkívül értékes az 1531-ben Augsburgban megjelent *Curipeschitz* Benedek által írt útleírás. A szerző Lamberg József és Jurisics Miklós magyar tanácsosok konstantinápolyi követjárását írja le, amelyben ő mint tolmács vett részt. Míg a követek Konstantinápolyban tartózkodtak, a szultán arról értesült, hogy Roggendorf császári vezér Budát ostromolja. Erre az egész követség börtönbe kerül és viszontagságos úton érkezik vissza nagy későn elindulási helyére Laibachba. Rendkívül érdekesek a Buda 1541. évi elfoglalásának és a visszafoglalásra irányuló kísérletek történetével foglalkozó nyomtatványok. Ilyen a »*Trefflicher und hochnützlicher Anschlag*« című nyomtatv ny, a »*Ausschreiben der gemeinen Anlag*«

kezdetű 1542-ben megjelent nyomtatvány pedig a Konrád würtzburgi püspök által kivetett török adót hirdeti ki, amelyre azért van szükség, mert a török Budát elfoglalta. Ballagi Aladár bibliografiájában nem szerepel a »Warhafftige Copey ... der römischen, vngerischen ... Mayestat ... « kezdetű 1542-ben megjelent nyomtatvány, amely Budára alkalmazza a gyakran olvasott magyar hivatás jelzőt »Ofen ain vor Maur gegen teutscher Nation gewesen«. A »*Copia der Hungerischen gesandten*« című 1544-ben megjelent nyomtatvány az utóbbi évek Buda és Pest visszafoglalására irányuló és mindig kudarccal járó vállalkozásait tárgyalja és rámutat arra a körülményre, hogy nagyobb katonai erőre volna szükség, mert így az egész ország kénytelen lesz magát a töröknek megadni. *Wernerus*, *Albinus*, *Neander*, *Löw* Konrád műveinek megszerzése, hasonlóképen a századvégi hadjáratokkal, főként az 1599. évi budai ostrommal foglalkozó újságlapok kiegészítése nagy nyeresége gyüjteményünknek.

A XVII. századból származó nyomtatványok terén gyüjteményünk 24 darabbal gyarapodott. Nagyértékűek ezek között a Buda 1602. évi ostromával foglalkozó művek. Buda 1686. évi visszafoglalásának korszakából is sikerült több érdekes relációt, diáriumot és nagyobb történeti munkát megszereznünk. Különösen értékes gyarapodás *Flämitzer* János Miklós három műve, melyekben a visszafoglalási hadjáratok katonai eredményei mellett új államjogi és közjogi helyzet megteremtését is sürgeti, mert hiszen szerinte az ország a császár katonai ereje által meghódított tartomány. Az 1686. év török háborúiról és főként Buda ostromáról szóló bruxelles-i, londoni, kölni, párizsi, bécsi, firenzei követjelentések kéziratban megmaradt gyüjteményét is új szerzeményeink sorába iktathatjuk.

A XVIII. századi könyvek közül, beszerzéseink közt főként a budai nyomdákban előállított egyházi vonatkozású nyomtatványok érdemelnek különösebb említést, a XIX. századból pedig főként korai zenei nyomtatványok válnak ki, amelyek között nem egy a pesti sokszorosító technika kiváló alkotása.

A gyüjtemény gyarapodási statisztikája :

Rendelőosztályból átvett (kötet)	1.290
Ebből 09 (kötet)	32
Osztályozott (mű)	676
Helyszámozott (mű)	591
Sorszámozott (kötet)	1.290
Katalogizált (mű)	591
Behelyezett (kötet)	1.290

Katalógusok :

Elkészített betűrendes cédula	545
Elkészített szakcédula	737
Berakott betűrendes cédula	545
Behelyezett cédula	737

A B és H (budapesti és történelmi kisnyomtatványgyüjtemény) az idei évben csak kisebb mértékben gyarapodott. Külön említést érdemel e téren néhány korai színlap és fametszetes népiratka. Ezek között említhetünk meg néhány rézmetszetű fejléccel ellátott csinos kereskedői vignettát és néhány németnyelvű imalapocskát is.

A kisnyomtatvány-gyüjtemény statisztikája :

Rendelőosztályból átvett (darab)	42
Bedolgozott (darab)	42
Bejegyzett cédula	54

Újságszelvény-gyüjtemény. Budapest történeti multjával foglalkozó jelentősebb tartalmú ujságcikkek kiválogatása és feldolgozása a szokott mederben haladt előre. A forgalmi statisztika adatai szerint mind gyakrabban történik az ujságcikkek felhasználása, különösen azokon a területeken, ahol a monografikus irodalom nehezebben hozzáférhető és részletesebb kutatást igényel. Az ujságszelvényanyag revizióját és selejtezését ez évben teljesen befejeztük. Gondunk volt arra, is, hogy a kutatás szempontjából összefüggő szakcsoportokra vonatkozó anyag : különösen a topográfiai és városrendezési vonatkozásban egymásmellé kerüljön.

Statisztikai adatok :

Átvett és besorozott szelvény	464
Megírt cím	464
Osztályozott	564
Felragasztott	464
Behelyezett	464

Az új szelvények nyelvi megoszlása :

Magyar	394
Német	22
Francia	11
Olasz	18
Angol	6
Egyéb	12

Könyvritkaságok és bibliofil könyvek (09/091). E gyüjtemény gyarapodása 45 kötet volt. A gyarapodás sorában foglalnak helyet a magyar grafika kiváló mesterei által illusztrált művek is, amelyek bizonyítékot szolgáltatnak amellett, hogy a magyar bibliofilia az előző évtizedek gyönge kísérletei után végre számottevő eredményeket mutathat fel.

A Budapesti Gyüjtemény munkálatai és könyvforgalma. Az év első 9 hónapjában a gyüjtemény minden tisztviselője Buda és Pest visszafoglalása jubileumának előkészítésével volt elfoglalva. Elkészült jubileumi kiadványunk, amelyben 1618 egykorú művet dolgoztunk fel és a bibliográfiában foglalt művek tartalmi vonatkozásaira recenziókban utaltunk. Nagyjában elkészültünk a jövő esztendőben kiadásra kerülő ikonografiai anyag összegyüjtésével is. A folyó munkákból megemlíthetjük, hogy a főváros szabályrendeleti anyagának pontos feldolgozása, valamint a közigazgatásra vonatkozó nyomtatv nyok átcsoportosítása az előző eszten-

dőben megkezdett mederben folyt tovább. Munkaerőink gyarapodásával a részletekben folyó raktárrevizió és katalógusjavítás terén megkezdtük a műtörténeti anyagnak átdolgozását is.

A jubiláris esztendő gondolatkörének jegyében alakultak a gyüjteményben folyó kutatások is. A Buda visszafoglalása alkalmával megjelent majdnem minden monografikus műhöz, számtalan folyóirat- és hírlapközleményhez a gyüjtemény nyujtott irodalmi anyagot. Nagy hasznát vettük metszetgyüjteményünknek is, mert a könyvek és alkalmi cikkek illusztrálására is bőséges anyagot szolgáltathattunk. A török háboruk korszakára vonatkozó kutatások a jubileum elmultával még korántsem nyertek befejezést. A téma rendkívül gazdagsága, a politikai, diplomáciai, egyházi, műtörténeti, topográfiai, várostörténeti stb. téren egyaránt új nézőpontokat vetett fel és nem egy új, a szellemtörténeti irány jegyében folyó kutatási terület előtt nyitott igen gazdagnak ígérkező anyagot. Így például a magyarországról alkotott közvélemény problémája egész új szempontból világítja meg a magyarság sorskérdésének, a magyar finitizmusnak újabban sokat vitatott kérdéskomplexusát. Az egyetemi hallgatók mind a történeti, mind pedig a filológiai kutatás terén nagy érdeklődéssel fordultak gyüjteményünkhöz és reméljük, hogy Buda visszafoglalásának jubileuma történelmi irodalmunkat még a következő esztendőkben is értékes művekkel fogja gyarapítani.

Az év április havában Budapest székesfőváros polgármesterének elhatározása alapján megindultak Budapest történetírásának munkálatai. A körülmények kedvező alakulása következtében, így ez a hosszú idő óta vajudó kérdés a megvalósulás stádiumába jutott. A négy évre tervezett munkálatok a budapesti gyüjtemény számára is fokozott munkát jelentenek, főként a fővárosra vonatkozó irodalom pontos föltárása, a régi és újabb nyomtatványokban feldolgozott történeti anyag összegyüjtése és bibliográfiai úton való hozzáférhetővé tétele terén. Mindjárt a munkálatok megindulásakor a budapesti gyüjtemény megkezdte az utolsó 20 esztendő folyóiratanyagának összegyüjtését és természetesen folytatta a régi irodalom anyagának feldolgozását is.

A török-magyar vonatkozású és Budapest történetének rendszeres föltárását célzó kutatások mellett sok általános és részletkérdés iránt is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Liszt Ferenc jubileuma a nagy zeneköltőnek a fővárossal való kapcsolatai újabb kutatására adtak alkalmat. Nagy érdeklődés nyilvánul meg a XVIII. század problémaköreinek megismerése iránt is. Különösen a barokk életforma és művészet fővárosi vonatkozásai foglalkoztatták a kutatókat. Ennek eredményeként az egyetemi disszertációk között és a periódikus irodalomban is több értékes munka látott napvilágot. A szak és laikus érdeklődés már régi idő óta a főváros területén folyó ó- és újabbkori ásatások felé fordul. Az archeológiai kutatások eredményeiről megjelenő beszámolók és értekezések e kérdések körül oly közvéleményt alakítottak ki, amely a város multjának megismerésére és az urbanítás nagy gondolatának elterjesztésére értékes alapul szolgálhat. Igen örvendetes a közigazgatás történeti és aktuális problémái iránt való érdeklődés kiszélesedése. is Ezek mellett az érdeklődés a városrendezés problémái felé is egyre fokozottabb mértékben fordult és különösen a napi sajtóban kísérhetjük figyelemmel, hogy mennyire részt vesz Budapest laikus közvéleménye is a fővárost foglalkoztató aktuális problémák megítélésében. E kiragadott témakörök mellett szinte állandó érdeklődés kísérte az egyháztörténeti, az ipar- és kereskedelemtörténeti és a közegészségügyi problémákat is, ami mind bizonyítéka Budapest megerősödő szellemi életének.

A budapesti gyüjtemény, a kisnyomtatvány-gyüjtemény, az ujságszelvény- és könyvritkaság-gyüjtemények forgalma :

Helyben használt kötet	8.964
Olvasótermi használatra kivett	597
Kölcsönzés	446
Ujságszelvény	576
Összesen	10.583

A gyüjtemények forgalmának igen nagy, mintegy 26%-os emelkedését főként a Buda visszafoglalásának irodalmára irányuló nagymérvű érdeklődés magyarázza meg.

E gyüjtemények vezetője dr. *Kelényi* B. Ottó főkönyvtáros. Beosztott tisztviselők : dr. *Könyves* Tóth Kálmán könyvtáros, dr. *Jajczay* János könyvtári főtiszt, *Sárváry* Dezső könyvtári főtiszt, dr. *Hanskarl* Erzsébet könyvtártiszt, *Rozgonyi* Györgyné dr. Pöschl Aranka, dr. *Szmrecsányi* Marianne és dr. *Szász* Béla könyvtári gyakornokok.

Röpiratgyüjtemény. A régebbi gyüjtésü anyag fokozott feldolgozása mellett a jelentés évében a folyó munkálatokat végeztük el. Az újonnan beszerzett anyagot (788 magyar és 679 db idegen nyelvü) teljes egészükben osztályoztuk, szak- és helyszámoztunk és a két gyüjteményrész szakrendjében elhelyeztük. Ugyanúgy feldolgoztuk a régi gyüjtésü anyagból még 88 magyar és 125 idegen nyelvü röpiratot. Besoroztunk a gyüjtemény betürendes katalógusába 872 magyar és 769 idegen nyelvü röpirat katalóguscéduláját. A gyüjtések szakkatalógusába 1232 db magyar és 1110 db idegen nyelvü katalóguscédulát osztottunk. A nyári szünetben összehasonlító reviziót végeztünk szakkatalógusunk és a szakrendben felállított röpiratanyag közt.

Ebben az évben is dr. *Witzmann* Gyula főkönyvtáros volt a gyüjtemény vezetője. Beosztott tisztviselők dr. *Fort* Sándor könyvtári főtiszt és dr. *Stark* János gyakornok.

Szüry-gyüjtemény. E gyüjtemény állománya a jelentés évében 316 művel, illetőleg 400 kötettel gyarapodott. Ez a kötetszám az intézet egész állomány-gyarapodásához viszonyítva természetesen elenyésző, a Gyüjtemény szempontjából azonban, a speciális célokhoz és feladatokhoz képest, már kielégítőbb. E gyüjtemény 7000 kötetre menő anyagát, melynek magva Szüry Dénes 2000 kötetes hagyatéka, a magyar szépirodalom müzeális értékü első és korai kiadásai alkotják. Különösen a régi magyar népiratkák, ponyvafüzetecskék kollekcióját sikerült jelentékenyen gyarapítanunk a jelentés évében. Gondot fordítottunk, a gyüjtemény továbbfejlesztése érdekében, a megszállott területek, különösen Erdély, értékes újabb termékeinek összegyüjtésére.

A Gyüjtemény őre dr. *Szőke* Sándor könyvtáros.

AZ OSZTÁLYOK ÉVI MUNKÁSSÁGA.

Arbeitsleistungen der einzelnen Abteilungen. — The work of the different departments.

Rendelőosztály. A könyvtár könyvbeszerzési hitele sajnos a jelentés évében sem emelkedett. A szükre szabott hitelösszeg leggazdaságosabb felhasználása tette csak lehetővé azt a viszonylag nagyarányú gyarapodást, melyet az alábbi számoszlopok mutatnak. A beszerzésekben természetesen legelsősorban az aktuális kérdések irodalmára kellett súlyt vetnünk. Régebbi fontos standardok beszerzésére és az elhasználódás következtében beálló hiányok pótlására szük kereteink között sajnos ez idén sem gondolhattunk.

Ex BibL Civ. Budapesti- ensis

A központi könyvtár 1936. évi gyarapodása a következőképen oszlik meg:

a könyvtár rendelésére 1564 mű közül beérkezett ..	829	db
a könyvkereskedők által megtekintésre beküldött munka	5.020	«
antikvár vásárlás útján beszereztünk	1.458	«
hatóságoktól és magánosoktól beérkezett ajándék és csere	4.044	«
Székesfőváros Házinyomdájától beküldött kötelespéldány	320	«
fiókközpontból és kézikönyvtárból áthelyezett munka	405	«
Összesen	12.076	db
Ebből az anyagból a könyvkereskedőknek, mint meg nem tartott könyveket visszaküldtünk	1.708	db
fiókoknak az év folyamán átadtunk	95	«
a duplum- és selejtraktárunkba helyeztünk	2.740	«
Összesen	4.543	db
Az osztály által feldolgozott anyag	7.533	db

Ez a gyarapodás a következőképen oszlik meg:

monografikus munka (könyv és röpirat)	5.513	db
sorozatos munka	1.150	«
folyóirat	624	«
hírlap	192	«
apró nyomtatványok	54	«
Összesen	7.533	db
A beszerzett anyagból kötve volt	2.257	db
A beszerzett anyagból fűzve volt	5.276	«
Összesen	7.533	db

Terjedelme szerint csoportosítva:

kötet	4.830	«
füzet	2.703	«
egylapos	—	«
Összesen	7.533	db

A rendelőosztály vezetője vitéz *Sárváry* Elek könyvtári felügyelő. Beosztott tisztviselők *Nagy* Borbála könyvtári gyakornok, dr. *Szöts* Farkasné polg. isk. tanár.

Katalogizáló osztály. Az 1936. évben a katalogizáló osztály 7533 db könyvet vett át az egyes osztályoktól katalogizálás céljából s azt valamennyit katalogizálta. És pedig átvett:

a Reference osztálytól	2.074	kötetet
a Rendelőosztálytól	1.491	«
a Keleti gyüjteménytől (A)	372	«
a Budapesti gyüjteménytől (B)	1.332	«
a Magyar nyelvű röpiratgyüjteménytől (R) ...	788	«
az Idegen nyelvű röpiratgyüjteménytől (P) ...	685	«
a Könyvészeti gyüjteménytől (01)	76	«
a Könyvtártani gyüjteménytől (02)	63	«
a Bibliophil gyüjteménytől (09)	45	«
a Kézikönyvtártól (K)	195	«
a Térképgyüjteménytől (T)	12	«
a Szüry-gyüjteménytől (Sz.)	400	«



Levonatott 28.176 db cédula. A kataloguscédulák berakását az előző évekhez hasonlóan ez évben is a katalogizáló osztály végezte. Berakott az osztály a szakkatalógusba 10.102, a betűrendes katalógusba 14.174, a földrajzi katalógusba 3900 db cédulát. Könyvkártyával 3912 db könyvet szerelt fel az osztály.

A folyó évben az osztály a Szüry-anyag katalogizálását is végezte. Feldolgozásra került 316 mű (400 db), 848 katalóguscédula.

A katalogizáló osztályt *Koch* Lajos könyvtári felügyelő vezette. Beosztott tisztviselők: *Kopcsányi* Adél könyvtári főtiszt, dr. *Friedrich* Sára könyvtártiszt, özv. *Vargha* Lászlóné főkezelőnő, dr. *Jajczay* Jánosné, *Weisz* Teréz id. hivatalnokok, *Takács* Elvira könyvtári gyakornok.

Könyvkötészet. A könyvkötőosztály a központi könyvtár könyvanyagából összesen 3022 darab könyvet küldött kötésre. A modern kötéseket csekély kivétellel a Házinyomda könyvkötészete végezte, mindössze 124 darabot kötött be a Székesfővárosi Iparrajziskola könyvkötészete. 614 antik kötéssel Ács Géza könyvkötészetét (IX., Bakáts-tér 9.) foglalkoztattuk. A bekötött könyvek típusok szerint a következőképen oszlanak meg: félvászonkötés 1965 kötet, antik papír-, pergamen- és bőrkötés 614 kötet, félbőrkötés 12 kötet, egész vászonkötés 67 kötet, papírkötés 70 kötet, kartonkötés 294 kötet. A Házikönyvkötészetben az 1936. évben 5 segéd és 1 munkásnő, állandóan, december 3—30-ig még 1 segéd és 1 munkásnő, mint kisegítő munkaerő volt alkalmazva. A fiókkönyvtárak felhalmozódott javítandó könyveit a Házikönyvkötészet az év folyamán teljesen feldolgozta.

Ez évben is a Házikönyvkötészet végezte a kataloguscédulák sokszorosítását.

A házikönyvkötészet munkateljesítménye a következő volt:

A munka megnevezése	A központnak készült			A fiókoknak készült		
	drb	à	összesen	drb	à	összesen
	pengő értékben					
Új kötés	19 drb	3·—	57·—	1	3	3·—
Téka	76 «	—·40	30·40	—	—	—
Aranyozás	2.589 «	—·30	776·70	2.423	—·10	242·30
Táskázás	1.614 «	—·10	161·40	12.822	—·10	1.282·20
Javítás	694 «	2·—	1.388·—	10.364	1·20	12.436·80
Dobozok	28 «	1·85	51·80	24	1·85	44·40
Indikátor	—	—	—	10.223	—·10	1.022·30
Választólap	277 «	—·10	27·70	686	—·10	68·60
Felirat	5 «	—·50	2·50	14	—·50	7·—
Mappa	25 «	2·50	62·50	—	—	—
Mappa író	16 «	2·50	40·—	—	—	—
Papírvágás	18 nap	—	90·—	—	—	—
Táska fiókok részére	—	—	—	5.200	—·10	520·—
Antik kötés (Szüry)	134 drb	2·—	268·—	—	—	—
Évkönyv és Kiadványok csom.	783 «	—·25	195·75	—	—	—
Kurrens folyóirat köt.	33 «	1·50	49·50	—	—	—
Katalógus sokszorosítás	35.393 «	—	—	—	—	—
Térképek vászonra ragasztva	2 «	6·—	12·—	—	—	—
Összesen			3.213·25			15.626·60

Együtt 18.839·85 P értékű munkát végzett a Házikönyvkötészet, míg összes költsége volt:

Személyzet fizetése	12.666·86 P
Felhasznált anyag	1.879·25 «
Helyiség, gáz, villany	1.000·— «
	15.546·11 P

A könyvkötőosztály vezetője *Lesskó* Béla könyvtári felügyelő, beosztva : *Graser* Lajos könyvtártiszt. A házi könyvkötőműhely vezetője *Varga* István irodatiszt.

Referenceosztály. Az osztály ellátta a nyilvános szolgálatot : a kölcsönzést, az olvasó- és a folyóirattermi munkákat, végezte a könyvek osztályozását, különösképen pedig reference-felvilágosításokat és bibliográfiai szaktanácsokat adott.

Tárgykörök szerint a nyilvános érdeklődés leginkább a következő időszerű kérdések felé fordult : a közegészségügyi szolgálat és az orvosi rendtartás közhatalmi szabályozása ; az Állandó Nemzetközi Bíróság szervezete ; a gazdasági- és hitelélet rendje ; a felső oktatásügy és a kir. József nádor műszaki- és gazdaságtudományi egyetem szervezeti reformkérdései ; a telepítés és földbirtokpolitika kérdései ; a légoltalom, a légvédelem és a tűzrendészet ügye ; a magyar katonaeszményt szolgáló nemzetvédelmi irodalom feltárása stb., stb.

Megkezdettük »A racionalizálás« nemzetpolitikai bibliografiájának munkálatait ; rendszeresen feldolgozva megküldtük Hágába a Nemzetközi Döntő Bíróság ügykörébe és hivatásához tartozó összegyüjtött magyar nemzetközi jogi bibliográfiai anyagunkat.

A fővárosi népművelési bizottság tanulmányútjai során ismételten meglátogatta könyvtárunkat és a referenceosztály tisztviselőinek útmutatása mellett megismerkedett intézetünkkel és a modern könyvtártechnika elveivel. Vidéki könyvtárak könyvtárosait több esetben és hosszabb időn át is elláttuk könyvtártechnikai tanácsokkal és bibliográfiai útmutatásokkal. Ugyanígy többször is szívesen állottunk rendelkezésére fővárosi rokonintézmények és vidéki iskolák vezetőinek és megbízottainak.

A nyilvános szolgálaton kívül ez az osztály végezte a könyvek osztályozását. A raktári könyvanyagból 3565 kötetet osztályozott 8726 szakbeosztással, a kézikönyvtárba 195 kötetet 449 szakbeosztással, a könyvészeti gyüjteménybe 76, a könyvtártani gyüjteménybe 63 kötetet.

A tizedes osztályozás osztályozó sémái közül újra feldolgoztuk és szakkatalógusunkkal összhangba hoztuk a művészeti szakcsoportot. Új kiadásban a közönség rendelkezésére bocsátottuk tizedes osztályozásunk és szakkatalógusunk mutatóját. Újra revideáltuk a kézikönyvtár anyagát és szakok szerint felfektetett desideráta jegyzékünk alapján az újabb tudományos kívánalmak figyelembevételével felfrissítettük. Folyamatba tettük a raktári anyagból elveszett, illetve elrongált művek desideráta jegyzékének készítését. A könyvészeti és könyvtártani gyüjtemény raktári átrendezését befejeztük.

A jelentés évében kölcsönző tagjaink száma 2221 volt s ezek 20.599 esetben 49.608 kötet könyvet vettek kölcsön. Kölcsönzőink közel felét kitevő egyetemi hallgatóknak egyetemi szakok szerinti megoszlása : 880 egyetemi hallgató tagunk közül tudományegyetemi 601 (hittudománykar : 23, jogi : 210, orvosi : 64, bölcsészeti : 304.), műszaki és gazdaságtudomány egyetemi 226 (mérnökkari : 69, mezőgazdasági és állatorvosi : 6, közgazdasági : 151.), főiskolai 53 (képzőművészeti : 28, zeneművészeti : 14, egyéb főiskolai 11).

Újonnan beírtunk 4900 olvasótermi látogatót, akik 76.460 esetben 133.956 kötet könyvet használtak helyben. A folyóiratteremben olvasóink 20.787 esetben igényeltek és kaptak folyóiratot.

Az osztály vezetője dr. *Vavrinecz* Dezső főkönyvtáros, helyettese dr. vitéz *Hóma* Gyula főkönyvtáros ; az osztályozási munkálatokat dr. *Witzmann* Gyula főkönyvtáros vezette. Beosztott tisztviselők : dr. *Németh* Endre segédkönyvtáros, *Hamvas* Béla könyvtártiszt, dr. *Seregély* Emma gyakornok. Vitéz *Tardos* Géza

irodafőtiszt és dr. *Witzmann* Gyuláné kezelőnő a katalóguscédulák javítását végezték. A kölcsönzőben *Sós* József irodafőtiszt, *Kondorosi* Sándor és *Fekete* András könyvtártisztek, dr. *Kalmár* Gyula gyakornok, vitéz *Szabó* Ernő kezelő és *Schwertner* Gábor havidíjas hivatalnok teljesítettek szolgálatot. Az olvasóterembe beosztott tisztviselők dr. *Baán* Kálmán és dr. *Chirke* Géza gyakornok. A folyóiratteremben dr. *Szász* Károly segédkönyvtáros és dr. *Lamatsch* Sándor gyakornok működtek.

Folyóiratosztály. Az 1936. évben 521 folyóirat és 34 napilap járt a könyvtár központja részére.

Előfizetés útján	378
Tagsági járulékképen	28
Ajándékképen	129
Cserébe	13
Kötelespéldány	7
	555

Az esztendő folyamán 20.787 alkalommal adott ki használatra az osztály folyóiratot. Esetenkint átlag háromféle folyóirat olvasását véve számításba, a forgalmat legkevesebb 62.361 példányra becsüljük. Ez a multévi forgalomhoz képest az érdeklődés újabb csökkenését jelenti. Az olvasók száma februárban érte el a maximumot, heti 632 olvasóval, a minimumot pedig júniusban 276 olvasóval hetenkint.

Kötésre küldött az osztály ebben az évben 657 kötetnyi folyóiratot és napilapot.

A közönséget az idén is a közgazdasági s a társadalomtudományi folyóiratok érdekelték leginkább.

Az 521 folyóirat a következőképen oszlott meg:

Nyelvek szerint:

Magyar	294	Svéd	2
Német	137	Többnyelvű	2
Angol	39	Arab	1
Francia	36	Ido	1
Olasz	9		

Ezenkívül: 25 magyar, 5 német, 2 angol és 1—1 francia, illetve olasz napilap.

Szakok szerint:

Közgazdaság	81	Történelem, Geográfia	19
Általános folyóirat	75	Technika, Egyéb alkalmazott tudomány	15
Közigazgatás	45	Theológia, Egyház, Hitélet	16
Szociálpolitika, Népjólét	37	Filozófia, Psychologia	14
Jogtudomány	40	Természettudomány	12
Orvostudomány, Közegészségügy	27	Statisztika	10
Irodalom	12	Nyelvtudomány	8
Bibliográfia, Könyvtárügy, Bibliofilia, Sajtó	22	Közművelődés, Pedagógia	11
Művészet	29	Színház, Játék, Sport	5
Politika	21	Néprajz, Etnológia	6
Társadalomtudomány, Szociológia	16		

A fiókok révén 76 féle folyóirat és napilap 167 példányban járt. (L. »A Főv. Könyvtár kurrens folyóiratainak és napilapjainak jegyzéke 1936.« c. mellékletet.)

Fiókkönyvtárak: a) *Fiókközpont.* Az 1936. év folyamán 11.127 kötet könyvet szerzett be. Ebből 4287 felnőtt ismeretterjesztő, 5137 felnőtt szépirodalom, 567 ifjúsági ismeretterjesztő és 1136 ifjúsági szépirodalmi kötet volt.

A Fiókközpont 8737 művet iktatott, 6348 katalóguscédulát készített, 22.244 leltárlapot, 6326 könyvkártyát írt és 4287 könyvet osztályozott.

A fiókkönyvtárak 19.736 könyvet kaptak a fiókközpont raktárából.

Kiselejteztünk 7028 kötetet és áthelyeztünk 4301 kötetet.

A Fiókközpontba beküldött kötetek fiókok szerint részletezve:

	Áthelyezés	Javítás	Selejt	
1. számú fiók beküldött	2.217	718	2.380	kötetet
2. « « «	—	750	499	«
3. « « «	—	788	200	«
4. « « «	—	—	—	«
5. « « «	247	398	263	«
6. « « «	—	602	197	«
7. « « «	807	1.465	926	«
8. « « «	308	457	458	«
9. « « «	365	330	449	«
10. « « «	292	600	194	«
11. « « «	—	530	—	«
12. « « «	22	303	22	«
14. « « «	103	1.105	440	«
	4.301	8.046	7.028	kötet.

A Fiókközpontból a fiókkönyvtárakba kiküldött kötetek fiók szerint részletezve:

	Új	Javított	Összesen	
1. számú fiók kapott	1.055	684	1.739	kötetet
2. « « «	974	471	1.445	«
3. « « «	835	364	1.199	«
4. « « «	45	—	45	«
5. « « «	458	526	984	«
6. « « «	1.356	751	2.107	«
7. « « «	1.276	2.513	3.789	«
8. « « «	881	717	1.598	«
9. « « «	769	562	1.331	«
10. « « «	1.144	426	1.570	«
11. « « «	910	574	1.484	«
12. « « «	375	463	838	«
14. « « «	992	1.035	2.027	«
	11.070	9.086	20.156	kötet.

A Fiókközpont anyagából 1936-ban hivatalos megkeresés alapján a következő intézményeknek adományoztunk selejtkönyveket:

»Julian« iskolaegylet	1.000	darab
Pusztadobos község	200	«
NEP Józsefvárosi könyvtára	100	«
Budapesti Egyetemi Settlement	59	«
Faluszövetség	48	«
MANRÉZA	87	«
Budapesti III. ker. Iparosok Köre	107	«
Pusztaecseri Olvasókör	30	«
Kamaraerdei Szeretetotthon	188	«
Ker. Ifjak Országos Egyesülete	215	«
Giesswein Gyermekvédő Egylet	150	«
Budapesti Jezsuita Rendház	84	«
Mátyásföldi polgári leányiskola	55	«
Landesgericht für Strafsachen. Wien	172	«
	2.495	darab

A Fiókkönyvtárak központi irányításának élén dr. *Drescher* Pál könyvtári főfelügyelő állott. A Fiókközpontot *Tuczentaller* Luiza könyvtári főtiszt vezette. Beosztott tisztviselők: *Vértesy* József könyvtári tiszt és dr. *Weissenbach* Janka könyvtári gyakornok.

b) *Fiókok:* A fiókkönyvtárak a jelentés évében nagyobb zökkenő nélkül folytatták munkájukat.

A Népszállóban elhelyezett 4. sz. fiókkönyvtár, augusztus hóban takarítás miatt zárva volt. A 11. sz. fiókkönyvtár helyiségét fel kellett mondani, mert a fiók látogatottsága a tabáni városrész lebontása miatt mind nagyobb csökkenést mutatott. E fiók számára a Krisztinavárosban keresünk új alkalmas helyiséget. A többi fiókkönyvtárak egy-két nap takarítási szünet kivételével az egész évben zavartalanul folytatták munkájukat. Új könyveiket ebben az évben is a Fiókközpontból feldolgozva kapták az egyes fiókok.

A fiókkönyvtárakban a következő tisztviselők teljesítettek szolgálatot:

1. sz. fiók. Vezető dr. *Gyurkovits* Tiborné könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők: *Kardos* Ilona, dr. *Bánrévi* Györgyné könyvtári gyakornokok, *Epress* Teréz id. hivatalnokok.

2. sz. fiók. Vezető: dr. *Petress* Józsefné könyvtári felügyelő. Beosztott tisztviselők: *Romhányi* Károly könyvtári tiszt, *Ladányi* Erzsébet, *Schön* Lajosné könyvtári gyakornokok.

3. sz. fiók. Vezető: *Zsák* Wilfried könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők: *Reichel* Ferenc könyvtári gyakornok.

4. sz. fiók. Vezető: *Tóth* Viktória.

5. sz. fiók. Vezető: *Francsek* Júlia könyvtári gyakornok.

6. sz. fiók. Vezető: *Wesselényi* Emilné könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők: *Kolozsváry* Géza könyvtári tiszt, dr. *Schöner* Magda, *Gerger* Margit könyvtári gyakornok.

7. sz. fiók. Vezető: *Rózsa* József könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők: dr. *Hofhauser* Margit, *Scheilling* Istvánné könyvtári gyakornokok.

8. sz. fiók. Vezető: *Guckler* Ottó könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők: *Csöppüs* Béla könyvtári tiszt, *Guckler* Ottóné kezelőnő.

9. sz. fiók. Vezető: *Schönwiszky* László könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők: *Murai* Lujza kezelőnő, dr. *Nagy Ilona*, *Rados* Dezső könytári gyakornokok, *Kremmer* Margit havidíjas hivatalnok.

10. sz. fiók. Vezető: *Leitgib* János könyvtári felügyelő. Beosztott tisztviselők: *Szász* Rezsőné id. hivatalnok, *Pettykó* Erzsébet kezelő főtiszt, *Kovács* Imre irodatiszt, *Berczell* Kornélia könyvtári gyakornok.

11. sz. fiók. Vezető: *Dörgey* Sándor könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők: *Murányi* Béláné, *Pesenyánszky* Mária könyvtári gyakornokok.

12. sz. fiók. Vezető: dr. *Dvihally* Anna könyvtári gyakornok. Beosztott tisztviselő: *Romhányi* Károlyné könyvtári gyakornok.

14. sz. fiók. Vezető: *Karl* Erzsébet könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők: *Eperjessy* Antalné, dr. *Witzmann* Gyuláné kezelőnők.

Enyvvári Jenő
könyvtárigazgató.

1. Függelék.

A KÖNYVTÁR KÖLTSÉGVETÉSE 1935-BEN ÉS 1936-BAN

Bibliotheksvoranschläge für die Jahre 1935 und 1936 — Library estimates for 1935 and 1936.

	1936			1935		
	Központ *Zentrale Central*	Fiókok *Zweigstellen Branches*	Együtt *Zusammen Total*	Központ *Zentrale Central*	Fiókok *Zweigstellen Branches*	Együtt *Zusammen Total*
	Pengő			Pengő		
I. KIADÁSOK *Ausgaben — Expenditure*						
Személyi kiadások *Besoldungen — Salaries*	394.426		394.426	390.853		390.853
Házbér *Miete — Rent*	27.890		27.890	—	27.888	27.888
Épületfenntart., fűtés, világítás stb. *Erhaltung der Gebäude, Heizung, Beleuchtung etc. — Building maintenance, heat, light etc.*	48.150		48.150	39.066		39.066
Könyvbeszerzés *Bücheranschaffung — Books and periodicals*	107.600		107.600	102.654		102.654
Könyvjavítás *Büchereinbände — Binding*	35.150		35.150	35.152		35.152
Katalógusok, Évkönyv nyomása *Katalogdruck, Jahrbuch Catalogues, Yearbook*	20.190		20.190	6.480	7.020	13.500
Különféle dologi kiadások *Verschiedene sachliche Ausgaben Postage, stationary, supplies*	—	—	—	27.216		27.216
Rendkívüli szükséglet *Ausserordentliche Ausgaben Extraordinary expenses*	—	—	—	—	—	—
Összesen *Insgesamt — Total*	**646.906**		**646.906**	**636.329**		**636.329**
II. BEVÉTELEK *Einnahmen — Incomes*	5.100	33.800	38.900	5.100	33.800	38.900

2. Függelék.

A KÖNYVTÁR 1936. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA

Schlussrechnung 1936 — Account 1936

Tárgy	Központ és Fiókok *Zentrale und Zweigstellen Central and Branches*	A zárszámadás eredménye az előirányzatnál több (+) vagy kevesebb (—)
	Pengő	
I. KIADÁSOK *Ausgaben — Expenditure*		
Személyi kiadások *Besoldungen — Salaries*	388.759	— 5.667
Házbér *Miete — Rent*	26.107	— 1.783
Épületfenntartás, fűtés, világítás stb. *Erhaltung der Gebaude, Heizung, Beleuchtung etc. Building maintenance, heat, light etc.*	47.374	— 776
Könyvbeszerzés *Bücheranschaffung Books and periodicals*	102.512	— 5.088
Könyvjavítás *Büchereinbände — Binding*	32.354	— 2.796
Katalógusok, Évkönyv nyomása *Katalogdruck, Jahrbuch Catalogues, Yearbook*	11.565	— 1.935
Különféle dologi kiadások *Verschiedene sachliche Ausgaben Postage, stationary, supplies*	21.521	+ 1.331
Rendkívüli szükséglet *Ausserordentliche Ausgaben Extraordinary expenses*	—	—
Összesen *Insgesamt — Total*	630.192	—16.714
II. BEVÉTELEK *Einnahmen — Incomes*	29.053	— 9.847

3. Függelék.

KIMUTATÁS A KÖNYVTÁR 1936. ÉVI BEVÉTELEIRŐL

Ausweis über die Einnahmen d. Bibliothek 1936 — Income account 1936

	Könyvtárhasználati díj	Intésdíj	Vegyesek	Összesen
	P e n g ő			
Központ	3.948·—	704·18	46·14	4.698·32
1. sz. fiók	3.253·70	669.20	—	3.922·90
2. « «	1.100·50	196·90	—	1.297·40
3. « «	482·—	127·60	1.248·—	1.857·60
4. « «	—	—	—	—
5. « «	—	63·10	—	63·10
6. « «	2.913·—	866·46	—	3.779·46
7. « «	999·20	172·60	—	1.171·80
8. « «	2.022·80	357·80	160·30	2.540·90
9. « «	2.158·—	390·—	—	2.548·—
10. « «	2.722·—	141·90	—	2.863·90
11. « «	2.283·50	181·10	—	2.464·60
12. « «	612·—	129·90	—	741·90
14. « «	872·—	231·70	—	1.103·70
Fiókok összesen ...	**19.418·70**	**3.528·26**	**1.408·30**	**24.355·26**
Mindösszesen	**23.366·70**	**4.232·44**	**1.454·44**	**29.053·58**

*) Százados-úti fiókkönyvtárunk helyisége bérének visszatérítése.

4. Függelék.

A GYARAPODÁS KIMUTATÁSA SZÁRMAZÁS SZERINT, 1935—1936.

Zuwachsstatistik nach der Herkunft der Bücher — Statistics of accession by origin of the books

Származás *Herkunft — Origin*	1936			1935		
	Központ *Zentrale Central*	Fiókok *Zweigstellen Branches*	Összesen *Zusammen Total*	Központ *Zentrale Central*	Fiókok *Zweigstellen Branches*	Összesen *Zusammen Total*
	darab — *Stücke — pieces*			darab — *Stücke — pieces*		
1. Köteles példány *Pflichtexemplare — Duty copies*	320	—	202	111	—	111
2. Ajándék és csere *Schenkung u. Tausch—Gifts exchange*	1.209	—	41	3.326	—	3.359
3. Áthelyezés *Umstellung — Transferred*	405	95	500	—	125	125
4. Vétel *Kauf — Purchase*	5.599	11.032	16.124	4.173	8.675	12.848
Összesen *Zusammen — Total*	**7.533**	**11.127**	**18.660**	**7.610**	**8.833**	**16.443**

5. Függelék.

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA NYELVEK SZERINT, 1935—1936.
Zuwachsstatistik nach Sprachen — Statistics of accession by languages

Nyelv *Sprache — Language*	1936						1935					
	Központ *Zentrale Central*		Fiókok *Zweigstellen Branches*		Összesen *Zusammen Total*		Központ *Zentrale Central*		Fiókok *Zweigstellen Branches*		Összesen *Zusammen Total*	
	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%
1. Magyar ..... *Ungarisch — Hungarian*	3.871	51·4	9.482	85·3	13.353	71·6	3.653	48·2	7.989	90·4	11.642	70·9
2. Német ..... *Deutsch — German*	2.451	32·6	1.010	9·1	3.461	18·6	2.551	33·6	553	6·3	3·104	18·9
3. Francia ..... *Französisch — French*	409	5·4	200	1·8	609	3·3	530	6·9	123	1·4	653	3·8
4. Angol ..... *Englisch — English*	492	6·5	370	3·2	862	4·5	494	6·4	155	1·8	649	3·7
5. Olasz ..... *Italienisch — Italian*	66	0·9	65	0·6	131	0·7	116	1·6	12	0·1	128	0·8
6. Egyéb ..... *Sonstiges — Other*	144	1·9	—	—	144	0·8	134	1·6	—	—	134	1·0
7. Többnyelvű ..... *Mehrsprachig — Polyglott*	100	1·3	—	—	100	0·5	132	1·7	1	0·0	133	0·9
Összesen ..... *Zusammen — Total*	**7.533**	**100·0**	**11.127**	**100·0**	**18.660**	**100·0**	**7.610**	**100·0**	**8.833**	**100·0**	**16.443**	**100·0**

6. Függelék.

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA SZAKOK SZERINT, 1935—1936.
Zuwachsstatistik nach Klassen — Statistics of accession by classes

	1936						1935					
	Központ *Zentrale Central*		Fiókok *Zweigstellen Branches*		Összesen *Zusammen Total*		Központ *Zentrale Central*		Fiókok *Zweigstellen Branches*		Összesen *Zusammen Total*	
	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%
0 Általános művek	940	12·5	172	1·5	1.112	5·9	647	8·4	67	0·7	714	4·3
1 Bölcselet	277	3·7	46	0·4	323	1·7	317	4·5	78	0·8	395	2·4
2 Vallás. Egyház	363	4·8	106	1·0	469	2·5	315	4·2	52	0·5	367	2·3
3 Társadalmi tudományok	*2.334*	*31·0*	*350*	*3·1*	*2.684*	*14.4*	*2.940*	*39·1*	*253*	*2·9*	*3.193*	*19·4*
Ebből:												
30 Szociológia	201	2·7	141	1·3	342	1·8	249	4·0	80	0·9	329	2·0
31 Statisztika, demológia	94	1·2	15	0·1	109	0·6	197	2·6	—	—	197	1·2
32 Politika	301	4·0	29	0·3	330	1·8	422	5·5	35	0·5	457	2·7
33 Szociálpolitika ...	85	1·2	11	0·1	96	0·5	117	1·6	5	0·0	122	0·8
34 Jog	519	6·9	25	0·2	544	2·9	665	8·5	34	0·5	699	4·2
35 Közigazgatás	226	3·0	25	0·2	251	1·3	255	3·4	16	0·1	271	1·6
36 Társadalmi tevékenység	107	1·4	1	0·0	108	0·6	79	1·0	—	—	79	0·4
37 Nevelés, oktatás .	204	2·7	36	0·3	240	1·3	185	2·4	29	0·3	214	1·4
38 Közgazdaság	543	7·2	34	0·3	577	3·1	715	9·1	27	0·3	742	4·6
39 Néprajz	54	0·7	33	0·3	87	0·5	56	1·0	27	0·3	83	0·5
4 Nyelvészet	134	1·8	17	0·2	151	0·8	118	1·6	21	0·2	139	0·8
5 Természettudomány ...	179	2·4	206	1·9	385	2·1	261	3·4	186	2·1	447	2·7
6 Alkalmazott tudományok	717	9·5	153	1·4	870	4·7	368	4·7	166	1·9	534	3·2
7 Művészet	591	7·8	231	2·1	822	4·4	823	10·8	290	3·3	1.113	6·7
*8 Szépirodalom	*803*	*10·7*	*8.458*	*76·0*	*9.261*	*49·6*	*556*	*7·1*	*6.795*	*77·0*	*7.351*	*44·7*
Ebből:												
809 Irodalomtörténet..	108	1·4	45	0·4	153	0·8	51	0·5	67	0·7	118	0·7
9 Történelem.	615	8·2	484	4·3	1.099	5·9	539	7·0	306	3·4	845	5·1
91 Földrajz	219	2·9	672	6·0	891	4·8	384	5·0	157	1·9	541	3·4
92 Életrajzok	361	4·7	232	2·1	593	3·2	342	4·2	462	5·3	804	5·0
Mindössze .... *Insgesamt — Grand total*	**7.533**	**100·0**	**11.127**	**100·0**	**18.660**	**100·0**	**7.610**	**100·0**	**8.833**	**100·0**	**16.443**	**100·0**

7. Függelék.

A KÖNYVTÁR KÖLCSÖNZŐINEK FOGLALKOZÁSI STATISZTIKÁJA, 1936.

Berufsstatistik der Bibliotheksbenützer — Profession of borrowers

	Tudományos központ	1. számú fiók	2. számú fiók	3. számú fiók	4. számú fiók	5. számú fiók	6. számú fiók	7. számú fiók	8. számú fiók	9. számú fiók	10. számú fiók	11. számú fiók	12. számú fiók	14. számú fiók	Összesen
Szabadfoglalkozású (ügyvéd, orvos, mérnök)	216	50	11	7	—	5	35	14	56	41	53	31	13	—	532
Tanszemélyzet	201	151	8	36	—	11	114	36	100	86	56	103	36	—	938
Köztisztviselő	310	206	18	46	—	25	184	63	128	139	118	180	72	—	1.489
Iparos, kereskedő	35	52	7	26	—	12	28	31	52	20	48	86	11	—	408
Magántisztviselő	219	64	48	28	—	24	98	79	201	92	196	85	42	—	1.176
Bérmunkás	82	225	151	30	—	22	14	137	343	182	151	18	55	—	1.410
Főiskolai hallgató	880	589	71	21	—	20	184	37	72	225	192	148	42	—	2.481
Középiskolai tanuló	—	—	265	51	—	193	483	175	86	446	402	251	61	529	2.942
Szakiskolai és polgári iskolai tanuló	—	—	420	465	—	52	93	363	102	13	9	17	34	266	1.834
Elemi iskolai tanuló	—	—	132	233	—	40	90	268	55	—	—	—	—	44	862
Tanonc	—	—	99	23	—	—	12	26	51	34	44	14	5	20	328
Háztartásbeli	44	138	82	70	—	47	193	76	236	66	178	147	66	14	1.357
Katonatiszt	51	23	—	4	—	3	26	3	11	12	3	36	2	—	174
Egyetemi tanár	36	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	44
Író, művész	135	24	—	3	—	5	10	7	7	8	24	12	—	—	235
Altiszt (állami, fővárosi, üzemi)	4	9	—	16	—	10	6	17	82	17	5	24	25	—	211
Egyéb	8	10	72	2	—	12	55	19	12	21	25	14	6	17	277
Összesen ...	2.221	1.543	1.384	1.061	—	481	1.628	1.351	1.594	1.402	1.504	1.169	470	890	16.698

8. Függelék.

A KÖZPONT SZÁMÁRA AJÁNDÉKKÉPEN JÁRÓ FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE, 1936.

Verzeichnis der geschenkweise überlassenen Zeitschriften — List of periodicals received as gifts

Állatorvosi Lapok
American Journal of International Law
Anya- és csecsemővédelem
Bányászati és Kohászati Lapok
Baromfitenyésztők Lapja
Baross Szövetség
Békésvármegye Hivatalos Lapja
Berliner Monatshefte
Bibliografia Fascista
Biztosítási és Közgazdasági Lapok
Bőripari Munkás
Budapest Jogszabályai
Bulletin Bibliographique
Bulletin of the New York Public Library
Bulletin de la Soc. Franc. des Habitations à Bon Marché
Commercial Review
Danubian Review
Debreceni Protestáns Lap
Egészségpolitikai Szemle
Ekonomisk Tidskrift
Ellenőr
Előre
Emericana
Építőmunkás
Erdélyi Szemle
Esprit International
Etudes Sociales
Fiatal Magyarság
Firenze. Rassegna Mensile del Comune
Fogorvosi Szemle
Fogtechnikai Szemle
Független Újság
Gazdasági Kurir
Gazette de Hongrie
Genova. Rivista Municipale
Hochschule u. Ausland
Igazság és Élet
Illatszerész
Illustration, L'
International Conciliation Special Bulletin
Írás, Az
Iskola és Egészség
Jegyző Árvaházi Közlöny
Journal du Droit International
Kamarai Közlöny
Kéményseprők Orsz. Közp. Értesítője
Kéményseprőmunkás
Kerék, A
Kereskedelmi Hirlap
Keresztény Magvető
Kisiparosok Lapja
Koszorú
Könyvkötők Lapja
Könyvpiac
Közgazdasági Hirek
Közgazdasági és Közlekedési Tudósító
Közigazgatási Közlöny
Közmunka
Községfejlesztés
Községi Közlöny
Light, The
Magánalkalmazott
Magyar Botanikai Lapok
Magyar Gyümölcs
Magyar Iparos
Magyar Kálvinizmus
Magyar Kat. Orvosok Szent Lukács Egyesületének Tudósítója
Magyar Kórház
Magyar Lloyd
Magyar Országos Szabványok
Magyar Pénzügy
Magyar Posta és Közlekedés
Magyar Szövetkezés
Magyar Ujság
Magyar Út
Magyar Utazó Kereskedő
Magyar Zsidó Szemle
Mértékügyi Közlemények
Mezőgazdák
Monatshefte d. Statistik d. Aussenhandels Österreichs
Mone
More Books
Munkaügyi Közlöny
Műszaki Lap
Nemzeti Élet
Nemzeti Munka
Nemzetnevelés
Népujság
Nyukosz
Omke
Ország-Világ
Országos Kereskedelmi Közlöny
Österreichische Städtezeitung
Pénzintézeti Tisztviselők Lapja
Pénzpiac
Pénzügyi Fogalmazók Lapja
Pénzügyi Hirlap
Pénzügyi Kurir
Pestmegye
Polgári Jog
Progreso
Református Élet
Résume Mensuel des Travaux de la Soc. des Nations
Részvényes, A
Revue des Sciences Religieuses
Rokkantegyleti Értesítő
Sociala Meddelanden
Sunrise
Szalézi Értesítő
Szövetkezeti Értesítő
Teleia
Tenger, A
Tenrikyo
Therápia

Turquie Kamaliste
Új Élet
Új Értelmiség
Új Gazdaság
Unitárius Értesitő
Üzem
Választott bíráskodás
Védjegyes Áru
Vendéglátóipari Szemle
Verhandlungen d. Ung. Ärztlichen Gesellschaften
Világpolitikai Érdekességek
Vizügyi Közlemények
Wirtschafts-Bericht ü. d. Geldinstituts-Zentrale Bp.
Yach Turkestan

KÖZPONT SZÁMÁRA CSEREKÉPEN JÁRÓ FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE, 1936.

Verzeichnis der tauschweise überlassenen Zeitschriften — List of periodicals received on exchange

Archiginnasio
Belügyi Közlöny
Hivatalos Közlöny
Magyar Gyáripar
Menestrel, Le
Népegészségügy
New York Libraries
Numizmatikai Közlöny
Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny
Padova. Bolletino Statistico Mensile
Proceedings of the Academy of Political Science
Saint Louis Public Library Monthly Bulletin
Szabadalmi Közlöny
Typographia
Ügyvédi Kamarai Közlöny

KÖZPONTNAK JÁRÓ KÖTELESPÉLDÁNYKÉPEN JÁRÓ FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE, 1936.

Pflichtexemplare — List of gratis copies

Budapest Szfőv. Stat. Havi Füzetek
Budapest Szfőv. Törv.-hat. Biz. Közgyülésének Jegyzőkönyvei
Fővárosi Közlöny
Hivatalos Árjegyzés
Jegyzőkönyv a Ker. Elöljárók Értekezletéről
Természet
Városi Szemle

9. Függelék.

A GYARAPODÁS ÉS ÁLLOMÁNY KIMUTATÁSA GYŰJTEMÉNYENKÉNT

Ausweis des Zuwachses und des Bestandes nach Sammlungen. — Statistics of accession and stock by divisions

A gyűjtemény jelzése és neve *Bezeichnung und Name der Sammlung* *Signature and name of division*	Kötetek száma az év elején *Bändezahl zum Jahresbeginn* *Volumes at the beginning of year*	Gyarapodás az év folyamán *Zuwachs* *Accession*	Elveszett, átheelyezett, vagy kiselejtezett (kötet) *Verloren, umgestellt, ausgesch.* *Lost, transferred, worn out*	Kötetek száma az év végén *Bändezahl zum Schluss des Jahres* *Volumes on 31-th Dec.*
I. KÖZPONT				
Raktár *Magazin*	138.699	6.360	2.773	142.286
A Keleti és szláv gyűjtemény *Orientalische und slaw. Sammlung* *Oriental division*	12.387	372	—	12.759
B Budapesti gyűjtemény *Budapestiniensien-Sammlung — Budapest division*	24.047	1.221	—	25.268
B-H Bpesti kisnyomtatvány-gyűjtemény *Historische Kleindrucke — Historical pamphlets*	18.800	42	—	18.842
B-T Budapesti térképek *Landkarten — Maps*	204	25	—	229
B Bpesti metszetgyűjtemény *Kupferstichsammlung — Coll. of engravings*	464	39	—	503
Ősnyomtatvány *Incunabeln*	26	5	—	31
K Kézikönyvtár *Handbibliothek — Reference library*	3.233	104	62	3.275
P Idegen nyelvű röpiratgyűjtemény *Ausländ. Broschüren — Foreign pamphlets*	9.673	679	—	10.352
R Magyar nyelvű röpiratgyűjtemény *Ungarische Broschüren — Hungarian pamphlets*	10.770	788	—	11.558
T Térképek *Landkarten — Maps*	369	12	—	381
01 Könyvészeti gyűjtemény *Bibliographie — Bibliographical division*	4.650	76	—	4.726
02 Könyvtártani gyűjtemény *Bibliothekwesen — Library economy division*	2.686	63	—	2.749
09-091 Bibliofilia *Bibliophilie — Bibliofily*	1.151	45	—	1.196
Sz Szüry-gyűjtemény *Szüry-Sammlung — Szüry-collection*	5.572	400	—	5.972
Ball. Ballagi gyűjtemény *Ballagi-Sammlung — Ballagi-collection*	5.238	—	—	5.238
Duplum	4.600	—	—	4.600
Központ összesen *Zentrale zusammen — Central, total*	*242.569*	*10.368*	*2.835*	*250.102*
II. FIÓKOK				
Fiókok *Zweigstellen — Branches*	224.591	11.127	6.028	229.690
Főösszeg *Insgesamt — Grand total*	**467.160**	**21.495**	**8.863**	**479.792**

A könyvtár ága *Dienststelle* *Service*	A használat módjai *Benützungsarten* *Modes of use*	Hány napon nyitva *Zahl der Öffnungstage* *Number of days of opening*	Hetenként nyitva (óra) *Wöchentliche Öffnungsstunden* *Weekly opening hours*					
			Kölcsönzésre *Für die Ausleihe* *For circulation*			Helybenolvasásra *Für Lesesaalbenützung* *For reading on place*		
			Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Összesen *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Összesen *Zusammen* *Total*
Központ ..... *Zentrale* *Central*	Kölcsönzés és helybenolvasás	*348*	*59·5*	—	*59·5*	*63*	—	*63*
Fiókközpont	—	—	—	—	—	—	—	—
1. sz. fiók ..... *1. Zweigstelle* *1st branch*	Kölcsönzés	290	21	—	21	—	—	—
2. sz. fiók ..... *2. Zweigstelle* *2nd branch*	Kölcsönzés	295	18	8	26	—	—	—
3. sz. fiók ..... *3. Zweigstelle* *3rd branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	295	10·5	10·5	21	—	6	6
4. sz. fiók ..... *4. Zweigstelle* *4th branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	295	21	—	21	23	—	23
5. sz. fiók ..... *5. Zweigstelle* *5th branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	295	21	21	42	—	—	—
6. sz. fiók ..... *6. Zweigstelle* *6th branch*	Kölcsönzés	294	21	7·5	28·5	—	—	—
7. sz. fiók ..... *7. Zweigstelle* *7th branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	292	21	6	27	13	—	13
8. sz. fiók ..... *8. Zweigstelle* *8th branch*	Kölcsönzés	245	18·5	2	20·5	18·5	—	18·5
9. sz. fiók ..... *9. Zweigstelle* *9th branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	348	21	—	21	21	—	21
10. sz. fiók ..... *10. Zweigstelle* *10th branch*	Kölcsönzés és helybenolvasás	348	21	—	21	18	—	18
11. sz. fiók ..... *11. Zweigstelle* *11th branch*	Kölcsönzés	283	21	—	21	—	—	—
12. sz. fiók ..... *12. Zweigstelle* *12th branch*	Kölcsönzés	293	21	—	21	—	—	—
14. sz. fiók ..... *14. Zweigstelle* *14th branch*	Kölcsönzés	283	—	17·5	17·5	—	—	—
Fiókok együtt ..... *Alle Zweigstellen* *Branches, total*		*3.856*	*236*	*72·5*	*308·5*	*93·5*	*6*	*99·5*
Összesen ..... *Insgesamt* *Grand totale*		**4.204**	**295·5**	**72·5**	**368**	**156·5**	**6**	**162·5**

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1936-BAN.
Dienstes 1936. — Statistics of public service 1936.

Ülőhelyek száma *Sitzgelegenheiten Sitting accomodations*			Kötetek száma az év elején *Bändezahl zum Jahresbeginn Volumes at the beginning of year*			Gyarapodás az év folyamán *Zuwachs Accession*			Elveszett, áthelyezett, vagy kiselejtezett (kötet) *Verloren, umgestellt, ausgesch. Lost, transferred, worn out*	Kötetek száma az év végén *Bändezahl zum Schluss des Jahres Volumes on 31-th Dec.*	Kurrens folyóiratok és újságok száma *Aufliegende Zeitschriften u. Zeitungen Current periodicals*			
											Felnőtt *Erwachsene Adults*		Gyermek *Jugendliche Juvenile*	
Felnőtt *Erwachsene Adults*	Gyermek *Jugendliche Juvenile*	Összesen *Zusammen Total*	Felnőtt *Erwachsene Adults*	Gyermek *Jugendliche Juvenile*	Összesen *Zusammen Total*	Felnőtt *Erwachsene Adults*	Gyermek *Jugendliche Juvenile*	Összesen *Zusammen Total*			Cím *Titel Titles*	Példány *Exemplar Copies*	Cím *Titel Titles*	Példány *Exemplar Copies*
174	—	*174*	*242.569*	—	*242.569*	*10.368*	—	*10.368*	*2.835*	*250.102*	*555*	*555*	—	—
—	—	—	16.620	16	16.636	57	—	57	—	16.693	—	—	—	—
—	—	—	29.487	—	29.487	1.055	—	1.055	2.380	28.162	—	—	—	—
—	—	—	20.625	1.979	22.604	614	360	974	499	23.079	—	—	—	—
—	38	38	9.292	1.904	11.196	541	294	835	200	11.831	2	2	12	12
100	—	100	3.123	—	3.123	45	—	45	—	3.168	9	9	—	—
—	—	—	3.910	749	4.659	353	105	458	263	4.854	—	—	—	—
—	—	—	24.488	4.519	29.007	1.166	190	1.356	197	30.166	—	—	—	—
72	—	72	13.055	5.393	18.448	871	405	1.276	926	18.798	32	32	3	3
14	—	14	15.898	2.761	18.659	789	92	881	458	19.082	12	12	—	—
32	—	32	20.957	—	20.957	769	—	769	449	21.277	42	42	—	—
24	—	24	15.946	—	15.946	1.144	—	1.144	194	16.896	50	52	—	—
—	—	—	18.756	—	18.756	910	—	910	—	19.666	—	—	—	—
—	—	—	6.856	—	6.856	375	—	375	22	7.209	—	—	—	—
—	—	—	—	8.257	8.257	—	992	992	440	8.809	—	—	—	—
242	*38*	*280*	*199.013*	*25.578*	*224.591*	*8.689*	*2.438*	*11.127*	*6.028*	*229.690*	*147*	*149*	*15*	*15*
416	**38**	**454**	**441.582**	**25.578**	**467.160**	**19.057**	**2.438**	**21.495**	**8.863**	**479.792**	**702**	**704**	**15**	**15**

10. Függelék. (Folytatás és vége.)

AZ EGÉSZ NYILVÁNOS

Übersicht des gesamten öffentlichen

A könyvtár ága *Dienststelle* *Service*	Újonnan beírt kölcsönző *Neue Entlehner* *New borrowers*			Kölcsönzők összes száma *Zahl der Ausleiher* *Borrowers card's holders*			Olvasóteremben használt kötet *Benützung im Lesesaal* *Volumes consulted in reading rooms*						
							Szépirodalom *Schöne Literatur* *Fiction*			Ismeretterjesztő *Belehrendes* *Nonfiction*			
	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Összesen *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Összesen *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*	Összesen *Insgesamt* *Grand total*
Központ ..... *Centrale* *Central*	1.071	—	1.071	2.221	—	2.221	—	—	—	133.956	—	133.956	*133.956*
1. sz. fiók ..... *1. Zweigstelle* *1st branch*	1.543	—	1.543	1.543	—	1.543	—	—	—	—	—	—	—
2. sz. fiók ..... *2. Zweigstelle* *2nd branch*	542	324	866	796	588	1.384	—	—	—	—	—	—	—
3. sz. fiók ..... *3. Zweigstelle* *3d branch*	394	664	1.061	394	667	1.061	—	2.576	2.576	—	703	703	3.279
4. sz. fiók ..... *4. Zweigstelle* *4th branch*	—	—	—	—	—	—	13.182	—	13.182	2.962	—	2.962	16.144
5. sz. fiók ..... *5. Zweigstelle* *5th branch*	81	157	238	162	319	481	—	—	—	—	—	—	—
6. sz. fiók ..... *6. Zweigstelle* *6th branch*	579	94	673	1.421	207	1.628	—	—	—	—	—	—	—
7. sz. fiók ..... *7. Zweigstelle* *7th branch*	281	408	689	745	606	1.351	—	—	—	15.743	—	15.743	15.743
8. sz. fiók ..... *8. Zweigstelle* *8th branch*	351	78	429	1.410	184	1.594	—	—	—	11.096	—	11.096	11.096
9. sz. fiók ..... *9. Zweigstelle* *9th branch*	1.402	—	1.402	1.402	—	1.402	37.524	—	37.524	4.736	—	4.736	42.260
10. sz. fiók ..... *10. Zweigstelle* *10th branch*	830	—	830	1.504	—	1.504	—	—	—	30.587	—	30.587	30.587
11. sz. fiók ..... *11. Zweigstelle* *11th branch*	451	—	451	1.169	—	1.169	—	—	—	—	—	—	—
12. sz. fiók ..... *12. Zweigstelle* *12th branch*	190	—	190	470	—	470	—	—	—	—	—	—	—
14. sz. fiók ..... *14. Zweigstelle* *14th branch*	—	890	890	—	890	890	—	—	—	—	—	—	—
Fiókok együtt ..... *Alle Zweigstellen* *Branches, total*	*6.644*	*2.618*	*9.262*	*10.996*	*3.461*	*14.477*	*50.706*	*2.576*	*53.282*	*65.124*	*703*	*65.827*	*119.109*
Összesen ..... *Insgesamt* *Grand total*	**7.715**	**2.618**	**10.333**	**13.237**	**3.461**	**16.698**	**50.706**	**2.576**	**53.282**	**199.080**	**703**	**199.783**	**253.065**

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1936-BAN

Dienstes 1936. — Statistics of public service 1936.

Kölcsönzött kötet *Ausgeliehene Bände* *Volumes circulated for home use*							Összes forgalom (kötet) *Gesamtverkehr (Bände)* *Total circulation (Volumes)*						
Szépirodalom *Schöne Literatur* *Fiction*			Ismeretterjesztő *Belehrendes* *Nonfiction*			Összesen *Insgesamt* *Grand total*	Szépirodalom *Schöne Literatur* *Fiction*			Ismeretterjesztő *Belehrendes* *Nonfiction*			Összesen *Insgesamt* *Grand total*
Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*		Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*	Felnőtt *Erwachsene* *Adults*	Gyermek *Jugendliche* *Juvenile*	Együtt *Zusammen* *Total*	
—	—	—	49.608	—	49.608	49.608	—	—	—	183.564	—	183.564	*183.564*
95.711	—	95.711	27.162	—	27.162	122.873	95.711	—	95.711	27.162	—	27.162	122.873
45.009	28.281	73.290	19.039	13.041	32.080	105.370	45.009	28.281	73.290	19.039	13.041	32.080	105.370
29.027	14.126	43.153	6.534	1.358	7.892	51.045	29.027	16.702	45.729	6.534	2.061	8.595	54.324
744	—	744	572	—	572	1.316	13.926	—	13.926	3.534	—	3.534	17.460
19.003	6.442	25.445	3.763	716	4.479	29.924	19.003	6.442	25.445	3.763	716	4.479	29.924
73.084	6.660	79.744	24.561	4.032	28.593	108.337	73.084	6.660	79.744	24.561	4.032	28.593	108.337
36.750	7.614	44.364	6.140	7.614	13.754	58.118	36.750	7.614	44.364	21.883	7.614	29.497	73.861
64.128	5.968	70.096	25.757	2.034	27.791	97.887	64.128	5.968	70.096	36.853	2.034	38.887	108.983
80.944	—	80.944	19.957	—	19.957	100.901	118.468	—	118.468	24.693	—	24.693	143.161
59.880	—	59.880	35.883	—	35.883	95.763	59.880	—	59.880	66.470	—	66.470	126.350
63.529	—	63.529	13.495	—	13.495	77.024	63.529	—	63.529	13.495	—	13.495	77.024
32.149	—	32.149	7.183	—	7.183	39.332	32.149	—	32.149	7.183	—	7.183	39.332
—	38.458	38.458	—	19.217	19.217	57.675	—	38.458	38.458	—	19.217	19.217	57.675
599.958	*107.549*	*707.507*	*19.004*	*48.012*	*238.058*	*945.565*	*650.664*	*110.125*	*760.789*	*255.170*	*48.715*	*303.885*	*1,064.674*
599.958	107.549	707.507	239.654	48.012	287.666	995.173	650.664	110.125	760.789	438.734	48.715	487.449	1,248.238

11. Függelék.

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1923—1936.

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen *Zusam. — Total* kötet *Bände - Volumes*	Emelkedés *Zunahme Increase* kötet *Bände - Volumes*	Összesen *Zusam. — Total* kötet *Bände - Volumes*	Emelkedés *Zunahme Increase* kötet *Bände - Volumes*
Központ *(Zentrale — Central)*	Összes forgalom *Gesamtverkehr — Total use*		Ismeretterjesztő *Belehrendes — Nonfiction*	
1923	36.390	609	36.390	609
1924	33.577	— 2.713	33.577	— 2.713
1925	56.111	23.534	56.111	23.536
1926	151.882	95.771	151.882	95.771
1927	204.520	52.638	204.520	52.638
1928	197.698	— 6.822	197.698	— 6.822
1929	180.706	— 16.992	180.706	— 16.992
1930	152.227	— 28.479	152.227	— 28.479
1931	100.002	— 52.225	100.002	— 52.225
1932	118.872	18.870	118.872	18.870
1933	114.734	— 4.138	114.734	— 4.138
1934	111.591	— 3.143	111.591	— 3.143
1935	123.546	11.955	123.546	11.955
1936	183.564	60.018	183.564	60.018
Fiókok *(Zweigstellen — Branches)*				
1923	258.129	56.646	65.338	6.008
1924	292.127	33.998	88.475	23.137
1925	349.556	57.429	104.315	15.840
1926	515.863	166.307	157.239	52.924
1927	732.741	216.878	218.886	61.647
1928	703.433	— 29.308	205.960	— 13.926
1929	835.716	132.283	247.923	42.003
1930	972.958	137.242	285.109	37.186
1931	963.186	— 9.772	257.679	— 27.430
1932	1,031.372	68.186	294.427	36.748
1933	1,000.704	— 30.668	320.601	26.174
1934	936.647	— 64.057	285.650	— 34.951
1935	1,009 480	72.833	294.671	9.021
1936	1,064.674	55.194	303.885	9.214
Együtt *(Zusammen — Total)*				
1923	307.808	70.644	115.017	28.006
1924	325.704	17.896	122.052	7.035
1925	405.667	79.963	160.426	38.374
1926	667.745	262.078	309.121	148.695
1927	937.261	269.516	423.406	114.285
1928	901.131	— 36.130	403.658	— 19.748
1929	1,016.422	115.291	428.629	—
1930	1,125.185	108.763	437.336	8.707
1931	1,063.188	— 61.997	357.681	— 79.655
1932	1,150.244	87.056	413.299	55.618
1933	1,115.438	— 34.806	435.335	22.036
1934	1,048.238	— 67.200	397.241	— 38.094
1935	1,133.026	84.788	418.217	20.976
1936	1,248.238	115.212	487.449	69.232
Helyben *(Lesesaal — Reading room)*	A forgalom megoszlása *Verteilung des Verkehrs — Distribution*		Központ	Kölcsönzés *Ausleihe — Circulation*
1923	49.295	9.726	1923	36.390	12.056
1924	29.543	— 19.752	1924	18.971	— 17.419
1925	60.638	31.095	1925	17.097	— 874
1926	158.236	97.598	1926	41.376	24.279
1927	200.483	42.247	1927	54.774	13.398
1928	192.787	— 7.696	1928	— 55.059	285
1929	187.506	— 5.281	1929	50.465	— 4.594
1930	184.809	— 2.697	1930	44.998	— 5.467
1931	144.470	— 40.339	1931	37.253	— 7.745
1932	163.560	19.090	1932	51.337	14.084
1933	169.743	6.183	1933	54.642	3.305
1934	153.645	— 16.098	1934	49.891	— 4.751
1935	184.850	31.205	1935	51.847	1.956
1936	253.065	68.215	1936	49.608	— 2.239

12. Függelék. (Folytatás.)

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1923—1936.

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen *Zusam. — Total* kötet *Bände - Volumes*	Emelkedés *Zunahme Increase* kötet *Bände - Volumes*	Összesen *Zusam. — Total* kötet *Bände - Volumes*	Emelkedés *Zunahme Increase* kötet *Bände - Volumes*
			Fiókok	
Kölcsönzés *(Ausleihe — Circulation)*				
1923	258.513	60.918	1923 ..... 222.123	50.762
1924	296.161	37.648	1924 ..... 277.190	55.067
1925	345.029	46.868	1925 ..... 327.932	50.842
1926	509.509	164.480	1926 ..... 468.133	140.133
1927	736.778	227.269	1927 ..... 682.004	213.871
1928	708.344	— 28.434	1928 ..... 653.285	— 28.719
1929	828.916	120.752	1929 ..... 778.451	125.166
1930	940.376	111.460	1930 ..... 895.378	116.927
1931	918.718	— 21.658	1931 ..... 881.465	— 13.913
1932	986.684	67.966	1932 ..... 935.347	53.882
1933	945.695	— 40.989	1933 ..... 891.053	— 44.294
1934	894.593	— 51.102	1934 ..... 844.702	— 46.351
1935	948.176	53.583	1935 ..... 896.329	51.627
1936	995.173	46.997	1936 ..... 945.565	49.236
Központ	Napi átlagforgalom — *Täglicher Durchschnitt — Daily average*			
1923	136		39	
1924	92		— 44	
1925	189		97	
1926	465		189	
1927	637		172	
1928	608		— 29	
1929	559		— 49	
1930	469		— 90	
1931	338		— 131	
1932	366		28	
1933	358		— 8	
1934	330		— 28	
1935	387		57	
1936	528		141	
Fiókok				
1923	707		155	
1924	800		93	
1925	1.165		365	
1926	1.719		554	
1927	2.442		723	
1928	2.164		— 278	
1929	2.804		640	
1930	3.002		198	
1931	3.265		263	
1932	3.484		219	
1933	3.403		— 81	
1934	3.122		— 281	
1935	3.425		303	
1936	3.609		184	
Együtt	Napi átlagforgalom — *Täglicher Durchschnitt — Daily average*			
1923	843		194	
1924	892		49	
1925	1.354		462	
1926	2.225		871	
1927	3.124		899	
1928	2.772		— 352	
1929	3.363		591	
1930	3.472		109	
1931	3.604		132	
1932	3.885		281	
1933	3.793		— 92	
1934	3.494		— 299	
1935	3.840		346	
1936	4.231		391	
Ebből ismeretterjesztő *(Davon Belehrendes — Nonfiction)*				
1923	315		76	
1924	334		19	
1925	535		201	
1926	1.030		495	
1927	1.411		381	
1928	1.242		— 169	
1929	1.327		85	
1930	1.349		22	
1931	1.212		— 137	
1932	1.396		184	
1933	1.480		84	
1934	1.324		— 156	
1935	1.417		93	
1936	1.618		201	

Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában 1683—1718.

Graphische Darstellungen der Städte Ofen und Pest aus der Zeit der Rückeroberung. 1683—1718.

Rappresentazioni graphiche della città di Buda e di Pest all'epoca della riconquista. 1683—1718.

Előszó.

Történeti kútfőnek tekintünk minden olyan jellegű emléket, amely a multból származik és a letünt kultúrára valami felvilágosítással szolgál. A művészi tárgy vagy dokumentum éppen úgy lehet kútfő, mint az írott bizonyíték. A különbség csupán az, hogy míg az írott kútfők diszkurziv jellegűek, addig az ábrázolt kútfők a történeti forrásanyagot nem a gondolatközlés megszokott nyelvén tolmácsolják, mert jellegük a térbeliség. Az ábrázolt kútfők a gondolatközlés formáiban egyszerre háromdimenziósan jelentkeznek. Természetes, hogy az ábrázolt történeti emlékek forrásértékének vizsgálatánál nem azok a módszerek irányadók, amelyeket az írott kútfőknél használunk.

A képkutatásnak, az ábrázolt kútfők egyik csoportjának napjainkban sokat tárgyalt feladatkörével a történettudomány már régen számolt. És miként az emlékanyag minden fajtájával, úgy a képpel és annak egyik csoportjával: a metszetekkel mást is tudott kezdeni, minthogy azokat egyszerűen a könyv élénkítésére szolgáló illusztrációkként kezelje.

A képhez másképp szól a műtörténet és másként az általános történet, mint ahogy az írott források felhasználásának mikéntje is változik a reá való figyelem speciális szempontjaiból. És miként a normatív esztétikát meghaladva a műtörténetnek sem kizárólagos kritériuma a művészi érték, hiszen a műtörténész is csak akkor végez teljes munkát, ha az ábrázolás művészi szempontjai mellett annak tárgyát, történeti vonatkozásait is szem előtt tartja, úgy azoknak a képeknek a vizsgálata sem meddő a történész számára, amelyek a történeti valóságot rosszul tükrözik, mert hiszen az ábrázoláson túl számos történeti vonatkozásban nyujthat a kép instruktív adatokat.

A műtörténet és az általános történet tehát ha szorosan véve más és más feladatkörük is van, a képkutatásban mégis találkoznak. Egyik a másik eredményei nélkül nem végezhet alapos munkát, mert hiszen a kép ismeretanyagának kimerítése művészeti és történeti ismeretet egyaránt feltételez.

A képkutatás mai elveit tehát a történettudomány vallja és gyakorolja. Az »új tudományág« módszeres szempontjainak kidolgozása és alkalmazása az ismeretközlés új formáját teremtheti meg, amely meglevő ismereteinket rendszerbe foglalja, kiegészíti és ezzel felhívja a figyelmet azokra a hiányokra, amelyek a gyakorlati képkutatás elé még ma is tornyosulnak.

Budapest székesfőváros történeti multja feldolgozásának kérdését tartva szem előtt, tudjuk, hogy a régi budai emlékeket kutató már elmult generációnak több nagynevű történésze (Römer, Rupp) is felismerte a metszetek jelentőségét és vallotta, hogy a képek a kor kultúrhistóriai feldolgozásánál nagy jelentőségűek. Hogy ma még mindig sok mondanivalónk van a metszetkutatás terén, annak főkép az az oka, hogy a régi kutatóknak nem állott a teljes történeti anyag rendelkezésre, másrészt figyelmüket a városkutatás legfontosabb problémái, így elsősorban a topográfia jobban érdekelték, mint a képekből kielemezhető egyéb tanulságok. Tekintettel arra, hogy műtörténészeink a legutolsó évtizedekig mellőzték a képekben levő történeti vonatkozások elemzését, nem lehet csodálni, hogy az általános történet és a műtörténet kapcsolatai a régebbi korokban nem alakulhattak ki. Salamon Ferenc a rendelkezésére álló gyér anyagot már szoros kritika tárgyává tette és módszereiből a mai történettudomány is sokat tanult. Ma már az érdeklődés határvonalai a művészet és történet kérdései felé egyforma intenzitással tolódtak ki. A XV—XIX. század korszakaiból származó fa- és rézmetszetek, amelyek a fővárost valamilyen vonatkozásban ábrázolják, sok új kérdésre is felelnek a kutatónak. Nemcsak azt mondják, hogy a különböző korszakokban a városok határai meddig terjedtek, hogy a vár topográfiájára vonatkozólag mit mond a kép, hanem azt is, vajjon természet után a helyszínen készült-e az ábrázolás, vagy pedig csak leírás-hallomás útján, ki volt annak mestere, miként fogta fel és hajtotta végre feladatát stb. A rajz kidolgozása viszont a technikai kezeléssel kapcsolatos kérdések tisztázására segít bennünket és az előttünk levő műlapon a mesterek művészi jelentőségének, illetőleg fejlődésének dokumentálására kaphatunk támpontot. A kutatás szempontjai különben nagyon sokfélék lehetnek és eszerint módosul a képben rejlő történeti ismeretanyag felhasználásának miképtje is.

A képkutatás módszeres elveinek kidolgozásánál elsősorban a hazai képkutatás problémáival kell foglalkoznunk. Ez a probléma szorosan összefügg a közgyüjtemények kérdésével. A gyüjtés tárgyának kereteit a gyüjtemények feladatköre szabja meg. Így például Budapest székesfőváros grafikai gyüjteményeiben helyet kell foglalni mindazoknak a grafikai alkotásoknak, amelyek a főváros multját és jelenét bármely szempontból érintik. Gyakorlatilag természetesen ez az általános kör a helyi viszonyok és a gyüjtemények szűkebb köre szerint módosulhat. Így a könyvtár grafikai gyüjteménye gyüjtési körét időben és tárgyban egyaránt szűkebb körben szabja meg. Különbséget tesz a szorosan vett történeti grafikai anyag és a modern művészet termékei között. Ez utóbbiakat nem gyüjti, mert ezek nyilvánvalóan a művészeti múzeumok körébe tartoznak. A gyüjtési kör szükségszerű és természetes differenciálódása mellett az anyag megőrzésének miképtjében és feldolgozásában a modern képkutatás megállapításai igen hasznosak lehetnek. Ezen a téren különösen nálunk nagyon sok a teendő és a problémára való ráfigyelés nagy gyüjteményeink eddigi helyzetében örvendetes változást hozhat létre. Fontos és eléggé nem hangsúlyozható elve a kép-

kutatásnak, hogy az emlékanyag feldolgozásában a történeti szempont is irányadó legyen. A művészeti és történeti szempontok egyesülése adja meg a módszeres képkutatás új feladatkörének lényegét, hiszen enélkül épp a magyar vonatkozású képanyagnál a grafikai forrásanyag valóban nem mond semmit. Nagyon fontos teendő a műnyelv kérdésének tisztázása, mert ennek hiányával léptennyomon találkozunk.

A műtörténet és várostörténet szempontjainak ideális egyesülése jellemzi az utóbbi másfél évtizedben erőteljesen kibontakozó budapesti történeti irodalmat. Főként arra a tekintélyes irodalomra gondolunk, amely Budapest székesfőváros kiadásában, vagy támogatásával alakult ki. Hogy Budapest székesfőváros történetírásának kialakulásában mily szerep jutott a képkutatásnak, arra legjellemzőbb a főváros közművelődési ügyosztályának elgondolása, amely hivatalos programként gyüjti, főként a számunkra is nagyfontosságú ausztriai gyüjteményekből a fővárosi vonatkozású képek másolatait és azokat a kutatás szolgálatába állítja. A gyakorlati képkutatás, megizmosodása révén a városépítészeti, topográfiai, de az általános történet keretében mozgó összefoglalásokban is, az őt megillető szerephez jutott.

Éppen Budapest történetírásának munkálataival kapcsolatban kell szólnunk a műtörténet és az általános történet szempontjainak találkozásáról is. Amikor a főváros a mult évtizedben elhatározta, hogy az ó-, közép- és újabbkori tárgyi emlékekhez fűződő történeti adatokat az elemző kritika tudományos eszközeivel korképbe foglalva kívánja felszínre hozni, oly utat jelölt meg Budapest várostörténeti kutatásaiban, amely mind a műtörténet, mind pedig a várostörténeti kutatás szempontjából nagyon üdvösnek bizonyult. Kétségtelen ugyanis, hogy az egyes korszakokhoz, a helyhez, vagy egyes épületekhez fűződő, az emlékanyagból kielemezhető történeti adatsor a helytörténeti kutatás szempontjából értékes anyagot tárt már fel. A történelem már régen fölismerte, hogy a helyi szellemi fejlődés legtermékenyebb kivirágzása a művészi alkotásokban szemlélhető, amely feltételezi a művészi kultúrát, a vallásos életet és a magasabbrendű magánélet sokfelé ágazó gazdasági megnyilvánulásait is.

*

A török korszak a Buda és Pest visszafoglalásának jubiláris évfordulója alkalmából készült kiadványokban ikonográfiai szempontból is nagy figyelemben részesült. Épp a török korszak volt az, amelynek grafikai anyagáról már a multban is sok kisebb-nagyobb tanulmányban várostörténészeink és műtörténészeink egyaránt foglalkoztak. De történeti szempontok hangsúlyozásával készült már Bubicsnak első képtörténetnek nevezhető munkája is a »Magyarországi várak és városoknak a M. N. Múzeum könyvtárában létező fa- és rézmetszetei«. (1880.) Bubics kezdetleges metodikai fölkészültségü munkálataiban is átvillan az a meglátás, hogy épp a XVI. és XVII. századi magyar vonatkozású képanyagban sok a történeti adat. Kevéssel Bubics után jelent meg Lanfranconi Enea Budapest

székesfőváros múzeuma részére adományozott metszetgyüjteményének katalógusa (1887), amelynek értékét ma főkép a könyvillusztrációk eredetének meghatározásában látjuk. Budapest székesfőváros maga is gondoskodott arról, hogy a múzeumában levő grafikai anyagot a múzeum katalógusában kiadja és a Kuzsinszky Bálint szerkesztésében megjelent katalógus (1907) nem egy leírása ma is mintaszerű. Kremmer Dezső a Magyar Bibliophil Társulat harmadik kiállításának (A régi Buda és Pest könyvekben, képekben) katalógusában számos budai vonatkozású metszetet írt le (1922). Legutóbb Schoen Arnold végzett a Csillag-gyüjtemény budapesti vonatkozású metszetanyagának kiadásával alapos munkát (1936). Ezek a katalógusok azonban a budapesti vonatkozású grafikai alkotásokat nem merítik ki, ezért már évekkel ezelőtt szőnyegre került az a terv, hogy Budapest székesfőváros ikonografiájának korpusát adja ki. Ennek a tervnek ma már legfeljebb anyagi nehézségei vannak és hisszük, hogy a terv megvalósulása rövid idő kérdése.

A katalógusok mellett tekintélyes az a budapesti vonatkozású irodalom is, amely éppen a régi grafikai alkotásokat veszi vizsgálat alá. Már Némethy Lajos hasznos munkát végzett, főként a királyi vár topográfiai kérdéseinek tisztázásával a rendelkezésre álló grafikai anyag alapján. Az újabb időkben Kremmer Dezső, Lux Kálmán, Schoen Arnold, Horváth Henrik és Borbély Andor végeztek e téren alapos munkát. A Budapest székesfőváros kiadásában megjelenő Tanulmányok Budapest multjából c. immár öt kötetben megjelent sorozat tanulmányaiban is azt látjuk, hogy a műtörténet és a várostörténet szempontjainak találkozása mily fontos ismeretekkel gazdagította irodalmunkat. Budapest e példája vidéki városaink számára is példaadó lehet és az általános magyar történet szempontjából is nagyon kívánatos volna a városi monográfiákban műtörténészeink és helytörténetkutatóink együttműködése. A helytörténeti szempontból fontos ikonográfiai anyag összegyüjtése és feldolgozása szintén oly feladat, melynek elvégzésére a magyar tudomány hivatott.

*

A Fővárosi Könyvtár Budapesti Gyüjteménye a Buda visszafoglalásának ünnepkörében készült második kiadványát a főváros történeti ikonográfiája köréből választotta : a visszafoglalás korszakában készült metszeteket gyüjtötte össze és írta le. Munkánk szempontjainak ismertetésével kapcsolatban nem lesz hiábavaló, ha Buda és Pest történeti ikonográfiájának tanulságaira röviden kitérünk.

Miként az idevágó várostörténeti kutatásoknak, úgy a képtörténeti kutatásoknak is főtengelyében mindmáig Buda, nevezetesen a budai királyi vár, annak alaprajzi beosztása, körvonalai és stílusformái állottak. Sajnos, ebből az egész várostest plasztikáját döntően meghatározó épületkomplexusból a város viszontagságai miatt jóformán kő nem maradt kövön. Valamennyi helyreállítási elmélet, a tisztán helyrajzilag beállított kísérletek és az erősen a fantázia segítségével

dolgozó konjekturák egyaránt, rendesen a Pleydenwurff és Wohlgemuth által készített és a Schedel-krónikában kiadott fametszetre, továbbá Bonfini leírására támaszkodnak. Ezek aszerint, hogy melyik kútfőnek tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, az összkép gótikus vagy renaissance jellegére helyezik a súlyt és általában oly valószerütlen megoldást javasolnak, mely a régi és új motivumokat (tornyokat, oromzatokat, csúcsíveket, oszlopokat, pilasztereket, konzolokat) látszólagosan önkényesen összekeveri.

A Schedel-féle krónikában 1493-ban a CXXXIX. levélen megjelent fametszet Buda első ábrázolása. Ennek az első ábrázolásnak megszületése szorosan összefügg a XV. század végén megindult krónikairodalommal. A krónikák, a XV—XVII. századi nemzeti irodalomnak alkotásai valósággal elárasztják a könyvpiacokat. A kereslet nem várt lendülettel jelentkezett és ennek nagyságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy egy-egy keresettebb krónikának gyors egymásutánban több kiadása, átdolgozása, felhasználása jelent meg. A krónikairodalom új szellemi igényeivel születik meg a metszetek különös csoportja: a várak, városok, hadállások, ostromok változatos ábrázolásainak nagy tömege. Ezáltal új művészi feladatok jutnak előtérbe. A vallásos tárgyú ábrázolások egészen más lelki rugókat működtettek, mint a városok és várak ábrázolásai. Amazokban a művész befelé néző, elmélyedő képzelőereje uralkodik, a kompozicióban még elég egyszerű feladatok előtt áll a művész. Nincs háttér, az alakok elhelyezése szinte sablonos. Kevés a mozgás, a háttér esetleg csak geometrikus és a vallási eszmébe elmélyedő művész még nem küzd a később oly sok nehézséget okozó természeti hűséggel. A városábrázolásoknál már egészen más feladatok kerülnek megoldásra. Egyrészt a krónikás elbeszélésével párhuzamosan kell alakítani a kompozíciót, hogy a valószerűség minél nagyobb legyen, másrészt a művészi megoldások egészen új területén kell keresni megoldást a távlat törvényeinek előtérbelépése, a tájábrázolás, a templomok, épületek, utcasorok, továbbá a mozgalmas csoportok ábrázolása által. E feladatok megoldásában előljárnak az augsburgi és nürnbergi német mesterek.

Valerian van Loga súlyos ítéletét a Schedel-krónikában szereplő városképek hitelességéről még nem sikerült megdönteni és a Budán vázlatokat készítő és a különböző perspektívájú vázlatokat egy képbe összefoglaló Michael Wohlgemuthról szóló erőltetett hagyománynak nincs tárgyi alapja. A Várhegy geológiai szerkezetének teljesen helytelen visszaadása, a súlyos távlati hibák, a teljesen összekuszált utcahálózat képe már eleve is valószínűtlenné teszik a helyszíni felvételt. Bármennyire is eltérnek azonban a várépület és a város kontúrjai a későbbi ábrázolások által adott tényállásoktól, a főépületek helyrajzi megoszlása nagyjából mégis azonos. Azonkívül a részletekben is akadnak oly feltűnő megegyezések, amelyek éppen mellékesnek vagy véletlennek látszó voltuknál fogva fokozottabb bizonyító-erővel bírnak és ha nem is közvetlen tapasztalatokra, de lagalább is pontos információkra vagy hiteles forrásokra vallanak. Az ábrázolás sziluettjében való nagy eltérések a különböző kor-, nemzeti, vagy regi-

onális ízlésnek tudható be. Wohlgemuthnál a késő gót-stílus és a frank vidékek építőmodora érvényesítik hatásukat.

Az 1541. év mozgalmas eseményei közül Hans Sachs, a János király által védett és Martinuzzi György kitartása folytán egyelőre megtartott Budának Roggendorff által vezetett sikertelen ostromát énekelte meg tizenötszakaszos költeményben. A költeményhez Erhard Schön öt különálló, egymással összefüggő képet rajzolt. A Nic. Meldemann kiadásában is megjelent nagyméretű kép középpontjában Buda szélesen elnyúló, nyugatfelőli képe van, mig az elő- és háttér az ostrom lefolyásának jóformán minden részletét megörökíti. Így ez a fametszet az április végétől augusztus végéig Buda alatt történt hadieseményeknek mintegy képkrónikája. Ezt a képet, amely Budának első nyugati ábrázolása, Salamontól kezdve már számosan ismertették. A kép, ha részletekben nem is mindenben mutatja hűen a török hódoltság előtti Budát, nagyjából mégis helyszíni felvételeken alapul és a topográfiai kérdések szempontjából is sok döntő bizonyítékot tartalmaz. A későbbi metszeteknek egész sora támaszkodik a Schedel- és Schön-féle fametszetekre és rajtuk csak alkalmi változtatásokat, de nem mindig helyesbítéseket alkalmaznak.

Amikor Buda és Pest 1541-ben török kézre került, a nyugati kultúrélet hirtelen megállott a városok falai között és a várostörténet folytonosságában hatalmas ür keletkezett. A fejlődési folyamatnak egy távolabbi idegen mederbe való átvezetése az élet belső és külső körvonalainak eltolódása a keleti ízlés felé, oly irányban hatott, hogy széjjelszakította a két város életrajzát két egyenlőtlen félre, a török előtti és a török utáni korszakra. Más szempontból nézve azonban a török hódoltság műveltsége inkább a magyar középkor meghosszabbításának látszik, amennyiben a nyugati művelődés áramlatába való bekapcsolódás csak 1686 után következett be ismét. Az 1541 és 1686 közötti korszak oly fejezete Buda történetének, amelyet erőltetés nélkül sem a megelőző, sem pedig a következő korszak tartozékaként nem lehet tárgyalni. E másfél évszázad alatt készült városképek önkéntelenül is kifejezik a városok alakulásának ezt a sajátos korszakát. Buda elfoglalásától a visszafoglalásig terjedő korszak reprodukáló művészete nem haladhatott a nyugati városformák fejlődésével. Viszont számolt azzal, hogy Buda belső életében és külső konturjaiban is török várossá vált, amelyben azonban a gótika építészeti alkotásai is megmaradtak és mintegy állandó stílusjelzőként megmerevedtek.

Münster Cosmographiájának 1552. évi kiadásában szereplő városkép hasonlóan a Georg Braun és Franz Hogenberg »Civitates orbis terrarum« c. művében (1572—1618). szereplő városképek a Schön-féle fametszet változatait mutatják, bár némi eltéréssel. A városképen mutatkozó eltérések mellett fősajátságuk e metszeteknek a pesti oldal dombkoszorúzta látképe, valamint a természetábrázolás és a mellékalakok fokozatos térfoglalása. A Braun-Hogenberg művének első J. Siebmachertől származó metszetén az előtérben álló két magyarruhás alaknak szinte hangsúlyozással való alkalmazását szemlélhetjük. Viszont a mű 1617.

évi Hufnageltól származó metszetén már teljesen a barokk vonalvezetés és hangulat uralkodik. A városképen a topográfiai hűségre való törekvést teljesen háttérbe szorította a természet hangulatos ábrázolása, az előtérben álló budai basával és az »ármányos Delly« alakjával.

A XVI. század végén és a XVII. század elején Buda ostromai alkalmából készült illusztrációk új elemeket visznek a városábrázolásokba. Az illusztrátorok a városábrázolásokon kívül elsősorban bizonyos művészi követelményeknek óhajtottak megfelelni. Az előttük ismeretes topográfiai elemeken belül a területek kitöltésénél művészi szabadsággal éltek a valóság rovására. Innen van azután, hogy az ábrázolási elemek szinte metszetenként bizonyos eltéréseket és ingadozásokat mutatnak. Hitelességük attól függ, hogy az illusztrátor az ábrázolás melyik részére helyezte a hangsúlyt. A hangsúlyozott részt azután nagyobb gonddal dolgozta ki, a többit pedig csak vázlatosan, a kép kiegészítésére használta fel. Így általában a két várost együttesen ábrázoló illusztrációk mindig a két város közül Budára helyezik a fősúlyt. De sokszor a városkép fontossága is eltörpül az előtérbe helyezett harci jelenetek kidomborításával.

Dilichnek, a rajnamenti várak és szászországi községek és városok mintaszerű rajzolójának 1600-ban, 1606-ban és 1609-ben Budáról és Pestről megjelent három rézmetszete, bár nem készült a német városok felvételeihez hasonló gonddal, mégis oly részleteket tartalmaz, amelyek természet után készült vázlatokat tételeznek fel. A krónika kis nyolcadrét alakban jelent meg és a metszetek oly kisméretűek, hogy inkább a felvétel eredetisége és a helyrajzi körvonalak szempontjából adnak a városokról tájékoztatót. A XVII. század első felében készült városképeknek típusa Siebmachernek Ortelius Chronologiájában megjelent (1603) két városképe, amelyek közül az egyik az 1598. évi, a második pedig az 1602. évi ostrom alkalmával készült. Már Dilbaum *Εἰκονογραφία*-jában megjelent Zimmermann, augsburgi rézmetszőnek ostromábrázolásai, amelyekben a városok ábrázolásáról a hangsúly inkább az ostromjelenetek ábrázolására tér át, nem talált követőkre. Siebmacher leginkább ismert követője M. Merian, aki az »Archentologia Cosmica« c. 1638-ban megjelent művében hatásos rézmetszetet közöl Buda városáról, azonban részletezőbb ábrázolása ellenére sem mond többet Dilichnél. Merian hatása Buda nyugati ábrázolásainál a XVII. század végéig kísérhető figyelemmel.

A német mestereken kívül az olasz hadtörténelmi és földrajzi munkák, amelyek a XVI. század második felétől kezdve elég sűrűn jelennek meg és a két város sorsával is foglalkoznak, a szokásnak megfelelően egy-két budai és pesti látképet is közölnek. Ezeket a látképeket inkább a művészi feladatok megoldása, a nemes vonalvezetés, itt-ott egy-egy merész lendület jellemzi. Enea Vico (1542) mozgalmas lapjának nagy erőssége, hogy az egész kompozíciót az élet lengi át. A renaissance várépületek, tornyok és bástyák aprólékos fínomsággal megrajzolt részletei, a bámulatosan jó távlat ellenére is, topográfiai szempontból teljesen

megbízhatatlan. Ugyanezt mondhatjuk Giacomo Franco és a Vico karca után készült Doglioni munkájában (L'Ungheria spiegata 1595) megjelent metszetről is.

A magyarországi vonatkozású történeti és geográfiai irodalom új fejezete kezdődik Birkennek 1683-ban megjelent munkájával. Ez a mű, amelynek számos kiadása jelent meg és olasz nyelvre fordítva a német nyelvterületen túl is hazánk XVII. századi megismeréséhez korjelző adatokat tartalmaz, a városillusztráció terén szintén új típust képvisel. Topográfiailag ugyan nem mond ez az illusztráció sem többet az előzőknél, mert a főelemek, falak, bástyák, tornyok és mecsetek csekély kivétellel hasonlók a régi Siebmacher-féle metszetéhez, a Birken művében megjelent illusztráció azonban a művészi megoldás szempontjából nagy haladást mutat. Általában sok vonallal dolgozott a művész és technikai kivitele sok fínomságot árul el. A mecsetek és tornyok részletező megoldása mellett az egész lapon valami nemes egyszerűség terjed el. Kremmer Dezső a metszet mesterének Karl Gustav Amblingot tartja, aki II. Miksa Emanuel bajor választófejedelem környezetében élt. Jacob Peeters történeti munkáját, amely 1684-ben Antverpenben jelent meg, Caspar Bouttats rézmetsző illusztrálja. Miként a Birken-illusztrációkat számtalan német munka használja fel, úgy a Bouttats-metszetek is sok másolóra találtak. Egyezést mutat a Bouttats-metszettel Mattioli 1684-ben megjelent képe, bár ez utóbbi különösen topográfiai szempontból sokkal hűbb. Ercole Scala ismeretes művében a L'Ungheria compendiata-ban (1685) a két város látképe ugyancsak északról tekintve, lényeges mondanivalóiban megegyezik Bouttats metszetével.

Miként az irodalomban az olasz, francia, angol és spanyol munkák nagyrészt egymás átírásai, forrásaik pedig legtöbbször a német irodalomban találják meg ősforrásukat, úgy a különböző metszettípusok is mindössze néhány ősábrázolásra vezethetők vissza.

Ez a helyzet a Buda visszafoglalásával kapcsolatos évszámokkal hirtelen megváltozik. 1683-tól a félhold elleni hadjáratok döntő stádiumba jutnak. Igen nagy mértékben megszaporodik az irodalmi érdeklődés és a kor krónikásai és földrajzi írói ontják azokat a könyveket, amelyekben Magyarország felszabadításának története kerül tárgyalásra. A felcsigázott érdeklődés természetesen a metszetábrázolásokban is megnyilvánul. A kor német, olasz, francia, angol, sőt németalföldi és spanyol kiadványaiban is egyre gyakrabban akadunk Buda helyzetrajzaira és városképeire, amelyeknek már a XVI. és XVII. századi korábbi illusztrációkhoz semmi közük sincsen. Különösen 1684 és 1687 között duzzadt föl ez az áramlat, bár kétségtelen, hogy ezek az ábrázolások sem készültek mind közvetlen tapasztalás alapján. Természetes, hogy a különböző hadikrónikások elsősorban oly ábrázolásokat közöltek műveikben, amelyek a vár erődítéseit és ostromait tüntették fel. Hogy az ábrázolásnak ez a módja mennyire divatossá vált, mi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy az ostrommal ábrázolt város képe oly munkákban is tért nyert, amelyek nem kimondottan hadtörténeti jellegűek. Ennek a szokásnak hatásaként a tulajdonképpeni művészek

munkájáról a hangsúly a hadimérnökökre megy át. Sokszor azonban a művészi és technikai követelmények szerencsés módon találkoznak egy-egy műben, különösen azoknál, akiket életsorsuk Buda ostromához vitt és megfelelő topográfiai ismerettel rendelkezve, a vár erődítéseinek, az alaprajznak, az ostromműveknek ábrázolási technikáját a művészi vonalvezetés és ábrázolás követelményeivel együtt szerencsésen oldották meg. Hogy ezeknek a mérnök-művészi munkáknak technikájába behatolhassunk, tudnunk kell, hogy a rajzolók nagy részben nem kedvtelésből, hanem a hadvezérek szükségleteihez képest, bizonyos pontosan körvonalazott feladatokkal oldották meg munkájukat. Amiként a naplószerű jelentések nagyrésze a hadvezérek által irányított hivatalos szervek útján került elsősorban a császári udvarba, majd pedig bécsi forráson át az irodalomba, úgy azok az alaprajzok, város- és ostromképek is, amelyek a hadikrónikák illusztrálására készültek, megjelenésüket a hadvezérek rendeletének köszönhetik. Ezeknek a szigorúan hadicélokra készült ábrázolásoknak felhasználásával készült azután többé-kevésbé alapos utánrajzolás útján a metszeteknek nagy tömege. A kor szokása szerint a krónikákban megjelent lapokat, főként a nagyobb méretűeket, önállóan is megjelenttették, leginkább oly módon, hogy a metszet alsó részére az események rövid összefoglalását tartalmazó szöveges részt is ragasztottak. Ebből azután a variáns röplapoknak, a felhasználás különböző formáinak hosszú skálája keletkezett. A művészi feladatok sokszor szűkreszabott korlátai mellett értjük meg azután, hogy a Buda ostromairól készült illusztrációkat túlnyomóan kisebb művészek készítették, az igazi nagyságok azonban a témakörtől távolmaradtak, vagy feladatukat a topográfiai hűségre való törekvést mellőzve oldották meg. E másod- vagy harmadrangú művészek azután sokszor az eseményektől távol bizonyos történeti események ismeretével oldották meg Buda visszafoglalásának ábrázolását oly motivumokkal, amelyek éppen rendelkezésükre állottak. Főként ennek tulajdonítható azután az elő- közép- és háttérben észlelhető genre-szerű ábrázolásokban való nagy eltérés. A majdnem három hónapig tartó ostrom a hadiélet terén is számos változatot idézett elő. A hadseregek, hadoszlopok, ezredek csak nagy vonalakban maradtak meg az eredeti tervnek megfelelő elhelyezésben, elhelyezkedésük az ostrom folyamán a pillanatnyi helyzetnek megfelelően módosult. Az ostrom folyamán sokszor megismétlődő rohamok, egyes ezredeknek ennek következtében történt megfogyatkozása, a hadseregeken belül új erőcsoportosítást tettek szükségessé. A fortifikációk bizonyos pontjainak elfoglalása a circumvallatiós-rendszer némi módosulását hozta magával, amikről a hadikrónikák főként a sok százszámra ismert relációk részletesen megemlékeznek. A fölmentősereg közeledése, a kitörést megkisérlő budai basa hadimozdulatai szintén sok átcsoportosulásnak voltak okozói. Az eseményeket távolról, de sokszor közelről is szemlélő művésznek, ha a budai ostromról mozgalmas, színes képet akart nyujtani, ezekről a változásokról csak úgy volt módja az ábrázolásban beszámolni, hogy az egymásután lefolyó hadieseményeket koncentrikus képben foglalta össze. Innen van azután, hogy ugyanazon a képen szemléljük

a császári seregek felvonulásának részleteit, viszont már a falakon dúl a harc, a háttérben pedig az augusztusban érkezett török fölmentő sereggel látjuk a császári hadakat viaskodni. A művészi és ábrázolási feladatok sokféleségét még jobban halmozta az a körülmény is, hogy a rajzoló a két fővezérnek Lotharingiai Károlynak és Miksa Emánuelnek alakját lehetőleg táborkarukkal együtt akarta ábrázolni. A természethűség követelményei természetesen ezeknél az ábrázolásoknál még kevésbé lehettek irányadók. Ugyanez a helyzet azoknál az ábrázolásoknál is, amelyeken az ostrom teljében levő vár közelében békés tábori jeleneteket, kockázó, heverésző, étkező katonákat látunk.

Az egykorú metszetek és rajzok, alaprajzok, látképek, ostromképek és térképek teszik számunkra a topográfiai adatokat és az ostrom lefolyásának részleteit térben is érzékelhetővé. Természetes, hogy történeti szempontból a szigorúan vett mérnöki ábrázolás szabályaival készült alaprajzok és térképek forrásértéke jóval nagyobb, mint a látképeké és ostromképeké. Míg tehát az előbbiek bizonyos, a technikai felkészültség hiányából folyó pontatlanságot leszámítva, elsőrangú támpontot nyujtanak Buda és Pest topográfiai viszonyainak megismeréséhez, az utóbbiakat a helytörténeti kutatásban mindig csak nagy körültekintéssel használhatjuk fel. Ennek tulajdonítható, hogy a látképek a kutatás területén mindig vita tárgyai voltak és esetenként az egyes látképekhez fűzött tanulságok más-más magyarázata következtében lényegesen hozzájárultak ahhoz, hogy a régi Buda várossziluettjére és topográfiájára vonatkozó kutatások annyira összebonyolódtak. A városképeknél a különböző kölcsönhatások és függési viszonyok erősen befolyásolják az egyes alkotások történeti értékét, de viszont bepillantást nyujtanak a kor művészi felfogásába és műhelytitkaiba is. Az örökös kölcsönzés, variálás, plagizálás ekkor a tájképgrafika biológiájában gyökerezik. Ez kivált a könyvillusztrálásra és ezen belül elsősorban az útleírásokra és a hadjáratokat tárgyaló kiadványokra vonatkozik. Ha tudjuk azt, hogy általános szokás volt kész mintarajzokat és régi metszeteket gyakran önkényes változtatásokkal fölhasználni, nem annyira azért, hogy a művész újabb, esetleg helyszíni tapasztalatait a műbe beledolgozza, hanem inkább azzal szándékkal, hogy a témát időszerűbbé tegye, hogy a festői hatás intenzitását, esetleg a szenzációra éhes közönség csodálkozását fokozza, tisztában kell lennünk ezeknek a képeknek forrásértékével. Különös megfontolás tárgya lehet az a körülmény is, hogy a török Buda, annak ostroma és felszabadítása e korban valósággal exotikumnak számított. Egészen más elbírálás alá esnek természetesen az eredeti, bizonyos határozott feladat megoldására készült perspektívák és alaprajzok, továbbá az eredeti képek is. Ezeknél a számos példányban sokszorosított metszetekhez hasonló eljárás már azért is kevésbé valószínű, mert az ilyen lapok aránytalanul ritkábbak. Viszont a másolásnak lehetősége ezeknél sincs kizárva, mint ezt a Rossi Teatro della guerra il Turco c. műnek 17. lapján levő alaprajz felhasználásából látjuk. Ezt az alaprajzot a Fővárosi Múzeum tulajdonában lévő egykorú olajfestmény mestere u. is szolgailag lemásolta. Az ábrázolásnak az emlékérmeken való

technikája arra enged következtetést, hogy a metszetek hatása a művészetek széles körére kiterjedt, hiszen az emlékérmek azt bizonyítják, hogy a rájuk vésett városábrázolások majdnem kizárólag metszetekről készültek.

Általában csak az olyan látképeknek adhatunk hitelt, amelyek igazoltan az ostrom alkalmával személyesen jelenvolt rajzoló műve alapján készültek azzal a kimutatható szándékkal, hogy a valóságot adják. 1684-ig ilyen (bizonyos perspektívikus tévedéseket leszámítva) az Erhard Schön-metszet. Buda utolsóelőtti ostromának évében már több figyelemreméltó látkép keletkezett a természethűség kritériumával. Közöttük az első helyen Hallart képei említendők. Hallartról mindössze azt tudjuk, hogy Miksa Emánuel táborkarához tartozott és ő maga mondja — ha ugyan nyilatkozata nem a fővezér iránti hódolat kifejezése —, hogy munkái a fővezér utasításai alapján készültek. Hallarttól Buda és Pest négy megbízható és művészi szempontból sem jelentéktelen képe ismeretes: a városok ábrázolása északról, délről, keletről és nyugatról. Míg bennük az utolsó békés évét élő Buda képe tükröződik, — melyet az 1684. évi sikertelen ostrom legalább is a várra nézve nem változtatott meg — az 1686. évi ábrázolásokban már rendszerint az ostrom egy-egy nagy jelenetét látjuk megörökítve, gyakran egyszerre több, időben egymástól távol eső cselekményt. Rajtuk falak és bástyák, részben már a keresztény seregek által megszállva, többnyire romokban állnak, a házak csupasz falai, főként az északi oldalról tető nélkül meredtek az égnek, a szőlőhegyek és a város körüli erdőségek az ostromló seregek hadállásai okozta pusztulás képét mutatják és a sánckosarakkal ellátott ágyúállásokból bombák és tüzes golyók röpülnek a város felé. Az ágyútűz hatása alatt a házak között lángok csapnak fel, a lőporostorony robban és az áttört falakon át a császári seregek rohamozzák meg a várost. Ezek a látképek túlnyomóan nem annyira a város képét elevenítik meg, mint inkább az ostrom egyik mozzanatát, a keresztény seregek győzelmes előrehaladását. A sok közül ismét Hallart keleti, De la Vigne keleti és nyugati, Fontana északi és Ambling déli ábrázolásai válnak ki. De különösen ki kell emelnünk Hallart déli ostromképét, amely megbízhatóságával és ábrázolóerejével messze kimagaslik valamennyi Buda ostromát ábrázoló metszet közül és amelynél jobb, tanulságosabb és szemléltetőbb képet a bajorok ostromáról nem is kívánhatunk.

A művészi hatásokra való törekvés, a jelenetek drámai megfogalmazása és a tanulságos genre-jelenetek szempontjából azonban sokkal több értékes metszettel találkozunk Buda visszafoglalásának korszakában. Ezek között külön megemlítésre tarthat számot Arnold van Westerhout, az Antwerpenben született és Rómában élt kiváló festő, rajzoló és rézmetsző, akinek számos nagyméretű lapját ismerjük és Buda elfoglalásával kapcsolatban térképek és városábrázolások terén nevével négyszer találkozunk. Ugyancsak a nagy mesterek között szerepel Romain de Hooghe, akinek Buda ostromával kapcsolatban a július 22-i robbanás drámai, bár teljesen képzeletbeli topográfiával végrehajtott városábrázolását ismerjük. Az ő rajza után készült rézmetszet Boethius Kriegshelm-jének

illusztrációjaként is megjelent, ezenkívül különböző feliratokkal ellátott röplapjai a német és holland nyelvterületeken nagyon el voltak terjedve. Az ifjabb Matthias Merian-nak, Sandrart tanítványának rézmetszete Buda ostromáról, bár a szerzőnek Lotharingiai Károllyal szoros kapcsolatai voltak, szintén kevésbé megbízható. Annak ellenére, hogy a művésznek lett volna alkalma Buda topográfiai viszonyairól és várossziluettjéről közvetlen tapasztalásból adatokat gyüjteni, munkája apjának 1638-ban megjelent művére támaszkodik. Hallart rajzait Michael Wening nürnbergi rézmetsző-mester karcolta rézbe. Ő is Miksa Emánuel környezetéhez tartozott és a magyarországi hadjáratról több csatajelenetet örökített meg. Johann Franz Wussim müncheni rézmetsző, aki később Bécsben és Prágában dolgozott, sok középszerű értékű munkájáról ismeretes. Ezek között szerepel Budának a Vérmező felőli ábrázolása, amelyben a mozgalmas előtértől eltekintve, jórészt szintén Merian nyomdokain halad. Justus van den Nypoort utrechti rézmetszőmester 1683 óta Ausztriában élt és noha ábrázolásaiban A. van Ostade és C. Bega nyomán haladt, hiányzik belőle a kidolgozás művészi fínomsága. Vallásos és allegórikus ábrázolásait, hasonlóképpen harci jeleneteit dilettantizmus jellemzi. Megemlítendő róla, hogy Feigius Adlers-Schwung-jának illusztrációiban is közreműködött.

Csak nevük szerint soroljuk föl azokat a mestereket, akiknek neve az általános műtörténetben is ismeretes. Ilyenek az olaszok közül: Sebastiano Bianchi rézmetsző, archeológus és műkiadó, Giovanni Antonio Bosio (Bossi, Bosso), aki Velencében és Pármában mint rajzoló és rézmetsző működött, Giovanni Baptista Falda (Falta) római rajzoló és rézmetsző, Cesare Laurentio (Lorensi) milánói rézmetsző, aki Priorato : »Historia di Leopoldo« c. munkájának illusztrálásánál is közreműködött, Ludovico Mattioli bolognai tájképfestő és rézmetsző, akinek történelmi allegórikus rajzai, portréi, színházképei és könyvillusztrációi egyaránt ismeretesek. Guiseppe Maria Mitelli bolognai rajzolónak, festőnek és rézmetszőnek működése részben szintén a török háborúk magyarországi fejezeteihez fűződik, G. F. Pesca (Pescha) nápolyi rézmetsző, Giovanni Jacopo Rossi római rézmetsző és műkiadó, Philipp Schor X. Kelemen és XI. Ince pápák udvari festője volt.

A németek közül: Johann Azelt (Azold, Atzelt) nürnbergi rajzoló és rézmetsző, Peter Schubert von Ehrenberg antwerpeni származású német festő, Matheus Eimmart regensburgi festő, H. Franc de Landgrave bécsi rézmetsző, Johann Gaspar Gutwein regensburgi rézmetsző, Johann Georg Heintsch prágai festő, Hermundt bécsi rézmetsző, Johann Jacob Jezl (Jetzl, Uetzl) innsbrucki rézmetsző, Johanna Sibilla Küsel (Küselin, Kräusin) augsburgi rézmetszőnő, Johann Martin Lerch bécsi rézmetsző, Jacob Müller prágai rézmetsző, Elias Nessenthaler augsburgi születésű Nagyszombatban és Bécsben élő rézmetsző, Johann Andreas Thelott augsburgi rajzoló, aki a Neueröffnete Ottomanische Pforte-t illusztrálta, Johann Jacob Thourneyser bázeli születésű rézmetsző, aki Bécsben Lipót császár megbizatására dolgozott, Johann Jacob Vogel nürnbergi rézmetsző, aki főképpen könyvillusztráció terén működött, Joseph Waldmann innsbrucki rajzoló és festő,

Michael Wening nürnbergi rézmetsző, aki Hallart rajzait metszette, Jeremias Wolf augsburgi rézmetsző és műkereskedő, Andreas Matthäus Wolfgang augsburgi rézmetsző neveit említjük ez összeállításban.

A németalföldiek közül Pieter van der Berge, aki különösen németalföldi topográfikus és kosztümábrázolásaival ismerős, Abraham Bloteling kiváló rézmetsző, Gaspar és Pieter Balthasar Bouttats antwerpeni rézmetszők, Hermanus van Loon amszterdami rézmetsző, akinek különösen a Párisban »Les forces de l'Europe« c. munkához készült metszetei ismeretesek, Jacob Peeters antwerpeni rézmetsző és kiadó, aki Romain de Hoogh tíz bécsi ostromképét metszette, Jan van Vianen amszterdami rajzoló és rézmetsző, akinek jórészt jelentéktelen munkái könyvillusztrációként szolgáltak.

A franciák közül megemlítjük az idősebb Pierre Aveline rézmetszőt, aki kosztümképeiről és párizsi látképeiről is ismeretes. François Collignon Párisban és Rómában működött. Nicolas Dorigni festő és rézmetsző szintén hosszú ideig Rómában működött. Ugyancsak római hatások alatt dolgozott Louis Gomier. Jaques Jollain és Jean Luillier (L'Huillier) részben vallásostárgyú képeket, részben térképeket metszett. A metzi származású Sebastian Le Clerc működésének első idejében katonai mérnök volt. Mint ilyen készítette Buda alaprajzát, még minden művészi intuíció nélkül. Működésének legjava Párisra esik, ahol egészen a rézmetszés művészetének szentelte magát, mint ilyen, igen sokoldalú tevékenységet fejtett ki. Mintegy négyezer lapot készített a rézmetszés tárgyának minden ágában.

A törökkori Buda topografiájának, de az egyes ostromok mozzanatainak megértése szempontjából is nagyon fontosak az alaprajzok és térképek. Hiteles alaprajzot Budáról 1684-ig egyáltalán nem ismerünk. Ebből az évből már van ugyan néhány részletező fölvétel, így Hallarttól, Anguissolától, Marsiglitől, de ezek sem alapulnak pontos felmérésen. Az 1686. évi fölvételek között azonban már több értékesebb alaprajzzal találkozunk. Ilyenek Hallart, Fontana, Juvigni, Marsigli és mások alaprajzai, valamint a karlsruhei gyüjteményben szereplő alaprajzok, amelyek ha nem is a pontos felvétel szempontjából, de főként jelmagyarázataikban sok érdekes adattal szolgálnak. Különösen fontos Hallart kézirajza, amely a bajor ostromművek szempontjából rendkívül tanulságos és méltóan egészíti ki Hallart látképeit. Viszont nem is készíthettek az ostromló sereg mérnökei pontos felvételt a várról addig, ameddig Buda keresztény kézre nem került. Addig csak a török rajzolhatott magának oly hű vázlatot, mint amilyen a Marsigli hagyatékában levő térkép, amelynek nemcsak viszonylagos pontossága, hanem elsősorban török feliratai kölcsönöznek igen nagy értéket. Közvetlenül a vár bevételét követő időből, bár egy egész sereg kéziratos és metszett alaprajzot ismerünk, ezek közül csak kettő alapszik pontos mérnöki felvételen. De ez a kettő valóban páratlan értékű és a technika akkori állásához képest teljesen hű és megbízható. Az elsőt, amely ismeretlen mérnök kezemunkája, Rabatta vezérhadbiztos hagyatékából ismerjük. Igen nagy jelentősége van a másik, De La Vigne nagyméretű, hét részből

álló rézmetszetű térképének is, amely csak az újabb időkben került elő. A vár belső képének ábrázolásában ugyan ez a metszet is mögötte marad a Rabatta-féle alaprajznak, de bőségesen pótolja ezt a külvárosok és az ostromműveletek kitűnő ábrázolása, az ostromló és a fölmentő tábor, meg a circumvallaciót ábrázoló második kisebbméretű térkép, a rajta levő két látkép, egy hosszmetszet és két keresztmetszet a váron keresztül. Míg a Rabatta rendeletére készült alaprajz a vár háztömbjeit, utcáit és erődítményeit mutatja be nagy hűséggel, De La Vigne felvétele elsősorban ostromtérkép : a falak, bástyák, ostromárkok, ütegek, védővonalak elsőrangú ábrázolása. A kevésbé jelentős és pontos alaprajzfölvételek sorában megemlíthetjük Coronelli, Sonnemann, Thourneyser, Joh. van Ghelen, Bodenehr, Rossi, Schmettau, Jollain, van Loon, Le Clerc alaprajzait, melyek azonban valamennyien csupán egy-egy sémának variánsai.

Röviden ki kell térnünk arra a néhány térképábrázolásra is, amellyel a metszetek összegyüjtése során találkoztunk. Természetesen itt nem vettünk fel minden kis- és nagyméretű térképet, amelyek a visszafoglalt területeket, vagy egész Magyarországot ábrázolják és amelyeknek kiadásai mindjárt Buda visszafoglalása után nagy lendülettel indultak meg, hanem csupán azokat a térképszerű fölvételeket, amelyeknek központja a budai vár. Ezek között említjük első helyen Arnoldo van Westerhout térképét, amely a Dunamellékének színezett hegy- és vízrajzi térképe Bécstől Budáig, több mellékképpel diszítve. Minden primitívsége mellett is érdekes az a német térkép, amely szintén a Dunamellékét ábrázolja figurális kompozícióban. A térkép azt akarja ábrázolni, hogy a keresztény seregek Bécs fölmentése után Magyarország felé vonulnak és céljuk Buda elfoglalása. A térkép számos szimbolikus motivummal van díszítve és a Sacra Lega gondolatát ábrázolja. Rossinak Komáromtól Budáig terjedő hegy- és vízrajzi térképén Buda és Pest alaprajzát is szemlélhetjük.

Az alaprajzok és térképek gyüteménye még korántsem teljes. Ezek a nagyközönség számára kevéssé érdekes és tanulságos metszetek sokkal inkább elkallódtak és megsemmisültek, mint a szemléletes városábrázolások. Az alaprajzokra és térképekre irányuló részletes kutatás még bizonyára sok érdekes eredménnyel szolgálhat.

Ez a terület, amelyre a legújabban oly nagy buzgalommal vetették magukat kartografusaink, már eddig is nem remélt bőségben tárta elénk a visszafoglalás korának e nagybecsű dokumentumait. De sok eredményt várhatunk még a festmények és kézirajzok felkutatásától, összegyüjtésétől és leírásától is.

Buda visszafoglalásának történeti légköréből fakadó grafikus ábrázolásoknak külön csoportját alkotják azok a képek, amelyeknél a topográfiai kérdések vagy egészen mellőzve vannak, vagy pedig teljesen háttérbe szorulnak, ellenben kifejezésre jut bennük az ezerhatszáznyolcvanas évek társadalmának az eszmékről, a főhatalomról, az égi és földi vonatkozásokról : a kereszténységről és pogányságról, az Istenről és emberről alkotott felfogása. Az ilynemű metszetek nagy sora méltóan egészíti ki a nagytömegű nyomtatványokban rejlő színes barokk gondolatvilágot és térben is érzékelteti számunkra a visszafoglalás korának gondolatvilágát, valamint Buda

visszafoglalásának jelentőségét. E képek elemei ugyanazok, amelyekkel az irodalomban találkozunk. A török kétségbeesésének változatos ábrázolásaiban a császári sas és oroszlán dicsősége, győzelme, felemelkedése, másrészt a török »véreb« szenvedése, továbbá a felkelő nap és lenyugvó félhold motívumai váltakoznak. A szultán trónja előtt kétségbeesett törökök közlik a nagyúrral Buda elvesztésének hírét, máshol a szultán betegágya körül a szent szövetségben egyesült fejedelmek mondanak diagnózist a szultán halálos betegségéről. Ismét máshol az akkor már európaszerte ismert törökfürdőben, annak lángjában és gőzében gyötrődik a nagyvezér a budai basával. Más szimbólumkapcsolatot mutatnak azok az ábrázolások, amelyek az alapjaiban megingott török birodalom sorsát a vele szövetségben levő franciák sorsával hozzák kapcsolatba és ez utóbbinak is közeli végét jósolják. A díszes, sokszor rendkívül gazdag szimbólumokkal és allegóriákkal dolgozó képeken fel-feltűnik XI. Ince pápa alakja, többször — a pápaság erkölcsi nimbuszát szimbolizálva — a felhők magasságában. Egy kis címkép a pápát trónon ülve, bíborosai körében ábrázolja, amint a Buda visszafoglalása napján kinevezett új bíborosok névsorát teszi közzé. Az egyház szolgáinak emberbaráti tevékenységét mutatja Kolich Lukács ábrázolása, aki az égő budai várat rohamozó csapatok között a sebesülteknek nyujt lelki vigasztalást. A Buda visszafoglalása alkalmával európaszerte rendezett diadalünnepekről szintén több metszet ismeretes. Ilyenek a párisi és a nápolyi ünnepélyekről készült metszetek.

Az allegórikus ábrázolásokon feltűnik a barokk állameszme gondolata is. A Grotius- és Flämitzer-féle elméletek az uralkodói mindenhatóságról és istenkegyelműségéről, a triumfusok és hasonló tárgyú ábrázolások alkalmával kapnak szemléletes képet. A császár minden dicsőség és hatalom forrása. A hadvezérek dicsősége is a császári kegyben gyökerezik, mert hiszen a barokk államban már nincsenek önálló hűbérurak, akiknek a császárhoz hasonló haderejük és uralkodói hatalmuk van. Ugyancsak ezeknél az ábrázolásoknál tűnik fel az egyház szimbólumainak alkalmazásával a vallásos gondolat is. A triumfáló császár kezében feszület, a magasságokban Szűz Mária, vagy a pápa alakja azt jelképezi, hogy az istenség is résztvesz a kereszténység diadalában. A kereszténység szimbólumai mellett föltűnnek a barokk kort annyira jellemző klasszikus formák és gyakori a mitológiából vett alakok alkalmazása is. Maga a triumfus gondolata a klasszikus ókor szokásainak újraélése. Az erények, az égi és földi istenek és félistenek alkalmazása népesíti be a tért és teszi teljessé a barokk győzelem-gondolatának ábrázolását.

A magyar történeti állameszme nyomait hiába keressük ezeken az ábrázolásokon. A magyar címer fel-fel tűnik, részint mint díszítő motívum, részint mint a visszafoglalt területek szimbóluma; máshol viszont az istenség az ausztriai háznak nyujtja át az országot, mintegy elismeréskép az ország felszabadításáért. Vagyis itt is feltűnik a bécsi udvari köröknek az a felfogása, amit Flämitzer egyik könyvének címéül használ: »Das durch die Oesterreichische Clemenz wiederum erquwickte Ungarn.« (1687.)

*

A visszafoglalás korszaka grafikus ábrázolásainak összegyüjtésében a Fővárosi Könyvtárt az alkotások történeti értékének felismerése vezette. A megközelíthető teljesség mellett az volt a szándékunk, hogy az egyes metszeteket szabatosan leírjuk. Az értékelésben azonban nem foglalkozhattunk külön-külön a képek topográfiai, általános történeti, vagy művészi méltatásával, mert ez már kívül esett volna az ikonográfikus közlés határain.

Az egyes metszetek fölvételénél gondunk volt a címek pontos közlésére, a kép technikájának, méretének, esetleges mester- vagy kiadói jelzéseinek visszaadására is. Az utóbbiaknál több helyen alkalmaztuk azoknak a mestereknek jelzését is, akiknek neve a metszeteken ugyan nem fordul elő, de az irodalmi köztudatba mint a képek alkotói mentek át. A képekhez fűzött leírásokban az ábrázolás műfaját, földrajzi tájolását, a főábrázolás adatait, valamint az elő-, közép- és háttér fontosabb adottságait vettük figyelembe. Mindenütt jeleztük Buda környékének, a Margitszigetnek és Pestnek ábrázolásait is. Mindezekkel az volt a célunk, hogy a metszet a leírás alapján identifikálható legyen. Ezért utaltunk a képeken levő genreszerű jelenetekre is, bár természetesen ezeknek részletezésébe nem mehettünk. A könyvillusztrációk meghatározásában (itt önálló műemlékekre gondolunk) bizonyos nehézségekkel kellett megküzdeni. Több esetben ugyanis nem állapítható meg, hogy a kép könyvillusztráció-e, vagy pedig önálló lapként kezelendő. Oly pontos bibliográfiák, amelyek erről az irodalomról a képmellékletek szempontjából is biztos felvilágosítással szolgálnának, nincsenek. Ennek következtében több esetben nem volt megállapítható, hogy az illusztrált könyvben hány budai ábrázolás szerepel és bizonyos illusztrációk mely könyvekben szerepelnek. A leghasználhatóbb ebből a szempontból, a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára Apponyi gyüjteményének katalógusa. A meghatározásnál az Apponyi könyvtárban levő illusztrált könyveket vettük alapul és ott, ahol esetleg az illusztrációk hiányoztak, használtuk fel az adatok helyes megállapítása céljából a Fővárosi Könyvtár, a Pázmány Péter Tudományegyetem könyvtára és a M. Tud. Akadémia könyvtára anyagában szereplő példányokat. Ikonográfiánkba felvettük azokat a szövegillusztrációkat is, melyek Buda visszafoglalásával kapcsolatosak. Több esetben a Székesfővárosi Múzeum grafikai gyüjteményében levő példányok leírásánál sajnos nem volt megállapítható, hogy egyes képek mily könyvek szövegillusztrációi. A teljesség követelményét tartva szem előtt, felvettük azokat az ábrázolásokat is, amelyek szimbólikus képeken mint külön egységek szerepelnek. Ikonográfiánkban szerepel néhány olyan tétel is, amelyekből a budapesti grafikai gyüjteményekben nincsen példány. Ezeknek leírását a fölhasznált irodalomból vettük át.

Az illusztrált könyvek címeit rövidítve vettük fel, azonban minden egyes esetben utaltunk »Buda és Pest 1686. évi visszafoglalásának egykorú irodalma« (A Fővárosi Nyilvános Könyvtár Budapesti Gyüjteményének bibliográfiai munkálatai III.) c. kiadványunk megfelelő számaira, melyek alatt az illető munkák bibliográfiailag pontos és kimerítő leírása található.

Munkánk összeállításában figyelemmel voltunk mindazokra a katalógusokra, és monográfiákra is, amelyek Buda ábrázolásairól adatokat közölnek. A felhasznált irodalmat, hasonlóképpen a képek lelőhelyeit az egyes lapok leírása és az irodalom közlése után rövidítések alkalmazásával jeleztük. Ezeknek magyarázata rövidítésjegyzékünkben található. Tekintettel arra, hogy a képek leírását nem egyszerű időrendben, hanem csoportok szerint és ezeken belül idő- és betűrendben közöljük, munkánk felhasználásának megkönnyítése céljából szükségesnek láttuk az egyes ábrázolások címeinek betűrendes közlését is. Hasonló okból kiindulva állítottuk össze a metszetek mestereinek névjegyzékét és az illusztrált könyvek jegyzékét is.

Buda és Pest 1686. évi visszafoglalásának egykorú irodalmáról a mult esztendőben közzétett bibliográfiánk előszavában köszönettel emlékeztünk meg mindazokról az intézményekről, amelyek anyagunk összegyüjtésében segítségünkre voltak. Ezt a névsort jelen kiadványunkkal kapcsolatban most ki kell egészítenünk a Szépművészeti Múzeum grafikai gyüjteményével, a Hadimúzeummal és a Fővárosi Múzeummal. Csánky Dénes főigazgató úrnak, vitéz Aggházy Kamill ezredes úrnak, Horváth Henrik igazgató úrnak és Hubay Ilona úrhölgynek, az Országos Széchenyi Könyvtár Apponyi Gyüjteménye őrének még külön is hálás köszönetünket tolmácsoljuk mindig tapasztalt lekötelező előzékenységükért.

*

Az ikonográfia anyagának összegyüjtése és leírása dr. Kelényi B. Ottó főkönyvtáros munkája. Ugyancsak ő írta a bevezető tanulmányt. Az anyag összegyüjtésében és rendezésében munkatársai voltak: dr. Jajczay János könyvtári főtiszt, Rozgonyiné dr. Pöschl Aranka és dr. Szmrecsányi Marianne könyvtári gyakornokok.

Az igazgatóság.

Vorwort.

(Auszug.)

Bei der Verfertigung unserer Ikonographie berücksichtigten wir das ganze einschlägige, in den Budapester Sammlungen und Bibliotheken auffindbare Material von Kupferstichen und Holzschnitten, welche als selbstständige Blätter oder in der Form von Buchillustrationen, oder als Illustrationen an Flugblättern erschienen sind. Wir haben in unsere Zusammenstellung auch die Beschreibung solcher selbstständiger Blätter und zwar aus der uns zugänglichen Fachliteratur übernommen, von welchen in den hiesigen Sammlungen kein Exemplar vorhanden war.

Wir haben also getrachtet die Sammlung möglichst vollständig zu gestalten und zudem eine genaue Beschreibung der einzelnen Bilder zu geben. Dagegen hatten wir nicht die Absicht, uns mit der topographischen, historischen oder künstlerischen Würdigung der Darstellungen speziell zu befassen.

Bei der Aufnahme der einzelnen Kupferstiche und Holzschnitte wurde für eine genaue Wiedergabe der Titel, sowie für die Beizeichnung von Technik und Mass der Bilder und der eventuell vorhandenen Signaturen von Meistern und Herausgebern Sorge getragen. Es wurden an mehreren Stellen auch Signaturen von Meistern angegeben, deren Name auf den Darstellungen selbst zwar nicht vorhanden ist, die aber im allgemeinen wissenschaftlichen Bewusstsein als Schöpfer des Bildes gelten. In den an die einzelnen Darstellungen geknüpften Beschreibungen wurden Darstellungsart, geographische Einstellung, Angaben der Hauptdarstellung sowie die wichtigeren Gegebenheiten des Vorder-, Mittel- und Hintergrundes berücksichtigt. Ausserdem wurde die Lage der Ofner Umgebung, der Margareteninsel und des Pester Stadtteils überall angedeutet. Mit alldem verfolgten wir den Zweck, die Identifizierung der einzelnen Blätten zu erleichtern. Zu diesem Zwecke wurde auch auf die, auf einzelnen Bildern vorkommenden genreartigen Szenen verwiesen, obwohl wir uns in die genaue Schilderung derselben natürlich nicht einlassen konnten.

Gewisse Schwierigkeiten mussten bei der Bestimmung der Buchillustrationen (wir denken dabei an die selbstständigen Kunstbeilagen) überwunden werden. In mehreren Fällen liess es sich nämlich nicht feststellen, ob das Bild zur Buchillustration diente, oder aber ob es als selbstständiges Blatt behandelt werden muss. Es gibt keine zuverlässliche Bibliographie der einschlägigen Literatur, die auch über die Bilderbeilagen der verzeichneten Drucke genaue Auskunft gewähren könnte. Daher liess es sich in mehreren Fällen nicht feststellen, wie viele Darstellungen und speziell Ofner Darstellungen ursprünglich zu einem bestimmten Werke gehörten ; ebensowenig konnte man sich oft darüber Klarheit verschaffen, welche diejenige Bücher sind, zu welchen bestimmte, als separate Blätter auftauchende Illustrationen als Beilage dienten. Von diesem Gesichtspunkte aus enthält der Katalog der Apponyischen Sammlung der Széchenyi Landesbibliothek des Ungarischen Nationalmuseums die nützlichsten Hinweise. Bei der Beschreibung der Buchillustrationen, dienten die in der Apponyi-Bibliothek enthaltenen illustrierten Bücher als Basis und in den Fällen wo die Illustrationen fehlten, wurden zwecks richtiger Feststellung der Angaben, die in der Sammlung der Budapester Stadtbibliothek, sowie in den Bibliotheken der Peter Pázmány-Universität und der Ungarischen Akademie der Wissenschaften befindlichen Exemplare in Betracht gezogen. In unsere Ikonographie fanden auch Textillustrationen Aufnahme, die sich auf die Rückeroberung Ofens beziehen. Bei der Beschreibung von bestimmten in den graphischen Sammlungen vorgefundenen Exemplaren — offenbar Buchillustrationen — war es in mehreren Fällen leider unmöglich festzustellen, welche diejenigen Bücher sind, zu denen dieselben als Beilage gehörten. Um den Erfordernissen einer umfassenden Ikonographie zu genügen, haben wir auch Darstellungen aufgenommen, die auf symbolischen Bildern als besondere Einheiten figurieren.

Bei der Zusammenstellung unserer Ikonographie, haben wir alle zugänglichen Kataloge und Monographien berücksichtigt, die Angaben über die Dar-

stellungen Ofens enthalten. Die verwendete einschlägige Literatur, sowie die Fundorte der Bilder haben wir nach der Beschreibung der einzelnen Blätter und den Literaturangaben mittels Abkürzungen bezeichnet (Siehe Abkürzungsverzeichnis.) Da die Beschreibung der Bilder nicht in einfacher chronologischer Folge, sondern nach Gruppen geordnet und im Rahmen dieser Gruppen, in chronologischer und alphabetischer Reihenfolge vorgenommen wurde, haben wir zur Erleichterung der Benützung unseres Werkes auch ein alphabetisches Verzeichnis der Titel der einzelnen Darstellungen verfertigt. Zu diesem Zwecke fügen wir unserer Ikonographie ein Künstlerregister und eine Übersicht der illustrierten Bücher bei.

Die Titel der illustrierten Bücher wurden nur abgekürzt angegeben. Wir haben jedoch in jedem einzelnen Falle, auf die entsprechende laufende Nummer unserer »Bibliographie zur Geschichte der Rückeroberung Ofens u. Pest's« (Stadtbibliothek Budapest. Bibliographische Veröffentlichungen der Budapestiensia Sammlung. III.) verwiesen, unter welcher eine erschöpfende bibliographische Aufnahme des betreffenden Werkes zu finden ist.

In dem Vorwort unserer im Vorjahre, über die zeitgenössische Literatur der i. J. 1686 erfolgten Rückeroberung Ofens und Pests veröffentlichten Bibliographie, haben wir bereits mit aufrichtigem Dank aller wissenschaftlichen Instituten gedacht, die uns bei der Sammlung unseres Materials beihilflich waren. Diese Liste soll nun durch Nennung der graphischen Sammlung des Museums der Schönen Künste, des Kriegshistorischen Museums und des Hauptstädtischen Museums ergänzt werden. Zum Schlusse möchten wir nicht versäumen Herrn Oberdirektor Dionys Csánky, Herrn Direktor Oberst vitéz Kamill Aggházy, Herrn Direktor Heinrich Horváth und Fräulein Helene Hubay bei der Apponyi-Sammlung der Széchenyi-Landesbibliothek, für ihre jederzeit bekundete Zuvorkommenheit unseren verbindlichsten Dank auszusprechen.

*

Die Zusammenstellung des Materials der Ikonographie ist die Arbeit des Oberbibliothekars dr. B. O. Kelényi. Von ihm stammt auch der einleitende Aufsatz. Mitarbeiter an der Ikonographie waren Bibliotheksoberoffizial dr. Johann Jajczay, die Bibliotheksbeamten Frau dr. Aranka Rozgonyi und Fräulein dr. Marianne Szmrecsányi.

Der Direktor.

Rövidítések. — Abkürzungen.

Andresen = Andresen, Andreas: Der deutsche Peintre-Graveur oder die deutschen Maler als Kupferstecher... von dem letzten Drittel des 16. Jahrhunderts bis zum Schluss des 18. Jahrhunderts... Bd. V. Lpzg: Danz 1878.— **Apponyi** = A Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Széchenyi Könyvtárának Apponyi Gyüjteménye. — Apponyi Sammlung der Széchenyi Landesbibliothek des Ungarischen Nationalmuseums. — **Apponyi M** = A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára Apponyi-könyvtárának metszetgyüjteménye. — Kupferstichkabinet der Apponyi-Sammlung der Széchenyi Landesbibliothek des Ungarischen Nationalmuseums. — **Bp. szfőv. Múz. katalóg.** = A Budapest Székesfővárosi Múzeum katalógusa.— Katalog des Budapester Hauptstädtischen Museums. Bp.: Franklin 1907. — **BPVI** = Buda és Pest 1686. évi visszafoglalásának egykorú irodalma. 1683—1718. — Bibliographie zur Geschichte der Rückeroberung Ofens u. Pest's 1686. Druckwerke aus dem Zeitraum 1683—1718. Bp.: Stadtbibliothek 1936. — **Bubics** = Bubics Zsigmond: Magyarországi várak és városoknak a M. N. Múzeum Könyvtárában létező fa- és rézmetszetei. — Ungarische Festungen u. Sädte darstellende Holzschnitte u. Kupferstiche, in der Landesbibliothek des Ungar. Nationalmuseums. Bp.: Egyetemi ny. 1880. — **D** = Dél. — **Drugulin** = W. Drugulin's Historischer Bilderatlas. Verzeichnis einer Sammlung von Einzelblättern... Tl. 2. Leipzig 1867. — **Egyet. kvt.** = A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem könyvtára. — Bibliothek der Budapester P. Pázmány Universität. — **É** = Észak. — **FKB** = Fővárosi könyvtár Budapesti Gyüjteménye. — Stadtbibliothek Budapest, Budapestiensia Sammlung. — **Fm.** = Fametszet. — **Főv. Múz.** = Budapest székesfőváros Múzeuma. — Museum der Hauptstadt Budapest. — **Glaser** = Glaser Lajos: A karlsruhei gyüjtemények magyar vonatkozású térképanyaga. — Ungarn betreffende Karten u. Pläne in den Karlsruher Sammlungen. Bp.: Áll. Térképészet 1933. — **Hadim.** = Hadimúzeum Budapest. — Kriegsgeschichtliches Museum Budapest. — **K** = Kelet. — **Károlyi—Wellmann** = Károlyi Árpád & Wellmann Imre: Buda és Pest visszavivása 1686-ban. 2. kiad. — Rückeroberung der Städte Ofen u. Pest i. J. 1686. 2. Aufl. Bp.: Szfőv. kiad. 1936. — **Kremmer** = Kremmer Dezső. A régi Buda és Pest könyvekben, képekben. A Magyar Bibliophil Társaság harmadik kiállitásának katalógusa. — Die Geschichte der Städte Ofen u. Pest in Bücher u. Bilder. Budapest, Pápai 1922. — **Kupferst.** = Kupferstich. — **Lanfranconi** = Lanfranconi Enea által Budapest Fővárosnak ajándékozott budapesti történelmi képek jegyzéke. — Verzeichnis der durch Enea Lanfranconi der Stadt Budapest gespendeten geschichtlichen Bilder. Bp.: Pesti kny. 1887. — **Majláth** = Majláth Béla: Budapest történetének irodalma. — Literatur der Geschichte Budapests. Bp. Révai 1886. — **MOB** = Müemlékek Országos Bizottsága. — Ung. Landeskommission für Denkmalpflege. — **Múz.** = Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi Könyvtára. — Széchenyi Landesbibliothek des Ungarischen Nationalmuseums Budapest. — **N** = Nord. — **Nagler Kstlerlex.** = Nagler, G. K.: Neues allgemeines Künstler-Leixkon. Bd. 1—25. 3. Aufl. Leipzig: Schwarzenberg & Schumann. — **Nagler Monogr.** = Nagler, G. K.: Die Monogrammisten. Bd. 1—5. Fortgesetzt von A. Andresen & C. Clauss. München & Leipzig: Hirth. — **Ny** = Nyugat. — **O** = Ost. — **Rad** = Radierung. — **Rk** = Rézkarc. — **Rm.** = Rézmetszet. — **S** = Süd. — **Schoen** = Schoen Arnold: Buda-Pesti képek, könyvek Csillag Béla gyüjteményében. — Budapest betreffende Bilder u. Bücher in der Sammlung Csillag. Bp.: Held 1936. — **Szépmüv. Múz.** = Szépművészeti Múzeum, Budapest. — Museum für bilpende Künste Budapest. — **Thieme—Becker** = Thieme, Ulrich & Felix Becker: Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler. Bd. I. Leipzig: Engelmann 1907. — **W** = West.

Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában 1683—1718.

Graphische Darstellungen der Städte Ofen und Pest aus der Zeit der Rückeroberung 1683—1718.

Rappresentazioni graphiche della città di Buda e di Pest all'epoca della riconquista 1683—1718.

1. Városképek. — Städteansichten. — Vedute.

a) *Buda és Pest. — Ofen und Pest. — Buda e Pest.*

1. Bvda O' Offen.

R k — R a d — 22×14 cm.

Buda és Pest képzeletbeli látképe ÉNy-ról tekintve a hajóhiddal. Lent két sorban betűjelmagyarázat (A—K).

Phantasieansicht der Städte Ofen u. Pest von NW gesehen. Italienische Buchstabenerklärungen (A—K) unten in zwei Zeilen.

Fővr. Múz.

2. Gründliche Beschreibung Der Ungarischen Haupt- und Königl. Residenz-Stadt Ofen ... 1683 ...

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt.

Herausg. von Aug. Koppmayer. Augsburg 1683.

Fent Buda és Pest látképe é-i madártávlatból tekintve. Lent balra a Margitsziget tévesen Ins. S. Andreas-ként jelölve. Betűjelmagyarázat lent négy hasábon.

R k — 32×17 cm.

A kép alatt kéthasábos magyarázószöveg.

Oben Ansicht der Städte Ofen u. Pest aus der n-en Vogelperspektive. Unten links die Margareteninsel irrtümlich als Ins. S. Andreas bezeichnet. Buchstabenerklärungen unten in vier Spalten.

R a d — 32×17 cm.

Unter dem Bilde zweispaltiger Erklärungstext.

Fővr. Múz.

3. Stadt Ofen und Pest.

R k — R a d — 13·5×11·5 cm.

Buda és Pest látképe É-ról tekintve a hajóhiddal, képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Lent a közepén a Margitsziget tévesen »Insel S. Andreas« jelzéssel. Betűjelmagyarázat (A—L) fent balra és jobbra két hasábon.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen mit imaginären architektonischen Elementen. Unten in der Mitte die Margaretheninsel irrtümlich als »Insel S. Andreas« bezeichnet. Buchstabenerklärungen (A—L) oben links u. rechts in zwei Spalten.

Fővr. Múz.

4. Vero Disegno E Pianta Della Città Di Bvda ouero Offen e Pest.

R k — R a d — 53×38 cm.

D a t a i n l u c e d a G i o. G i a c o m o d e R o s s i a l l a P a c e i n R o m a a l l' I n s e g n a d i P a r i g i 1683.

Buda és Pest látképe madártávlatból a hajóhiddal. A két várost egész kiterjedésében széles vizesárok övezi. A Margit- és Csepelsziget felirása elcserélve. Fent jobbra külön keretben Buda látképe Ny-ról. Ennek jobboldalán török lovasvezér kíséretével. A kép felirata, valamint betűjelmagyarázata (A—K), balra fent volutás és girlandos keretben.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest aus der Vogelperspektive. Um die beiden Städte breite Wassergraben. Inschrift der Margarethen- u. Csepel-Insel vertauscht. Oben rechts kleinere Ansicht Ofens von W. Titel und ital. Buchstabenerklärungen (A—K) oben links.

FK. B 769/358

5. [Buda és Pest.]

Az erődítmények és nevezetesebb épületek látképe é-i madártávlatból. Lent balról szélrózsa. Betűjelmagyarázat (A—U) balról külön keretben.

[Ofen u. Pest.]
Ansicht der Befestigungwerke u. d. bedeutendsten Gebäude der Städte Ofen u. Pest aus d. n-en Vogelperspektive. Unten links Windrose. Oben links Erklärungstafel (A—U).

R k — R a d — 33×26 cm. — C í m k é p. — T i t e l b i l d.

V. Ofens Glück und Unglücks Fälle 1684. BPVI Nr. 247.

FK. B 0941/143.

6. [Buda és Pest.]

Látkép É-ról nézve. Lent balra sátortábor körvonalai, a középtérben balra Pest lángokban, a középen a megrongált hajóhíd, jobbra Buda a környező hegyekkel.

[Ofen u. Pest.]
Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Unten links Umriss eines Zeltlagers, im Mittelgrund links Pest in Flammen, in der Mitte die zerstörte Schiffbrücke, rechts die Stadt Ofen u. die benachbarten Gebirge.

R k — R a d — 1684. — 19×8 cm.

Főv. Múz.

7. [Buda és Pest.]

A városok és a környék látképe a hajóhíddal ÉNy-ról tekintve, jórészt képzeletbeli elemekkel. Az előtérben balra a Szt. Endrei-sziget csúcsa hatalmas várral. Jobbra száguldó császári lovasok, mögöttük az É-ra helyezett Gellérthegy. Lent négy csoportban betűjelmagyarázat (A—H).

[Ofen u. Pest.]
Ansicht der Städte Ofen u. Pest mit Umgebung von NW gesehen, meistens mit imaginären Elementen. Im Vordergrund links die Spitze der St. Andreas-Insel mit grosser Festung. Rechts galoppierende kaiserliche Kavallerie, hinter derselben St. Gerhardsberg. Buchstabenerklärungen (A—H), unten in vier Spalten.

R k — R a d — 1684. — 16×21 cm.

V. Vera e distinta Relatione di quanto e seguito . . . Modona 1684. fol. 2.

Apponyi II. 1170.

8. Bvda.

R k — R a d — 27×10 c m.

S i g n.: G a s p.[a r] B o u t t a t s. f e c i t. — J. P e e t e r s. e x. o p. D e. S c o e n. M e r t. A n t.

V. Peeters: Korte Beschryvinghe . . . Antwerpen 1684. Tab. 38. BPVI Nr. 249.

Buda és Pest látképe É-ról nézve, a hajóhiddal, jórészt képzeletbeli városépítészeti elemekkel. A Dunán végig gályák és csónakok. A Margitsziget jelzése: S. Andites Heylandt. Címfelirat írásszalagon fent a közepen. Betűjelmagyarázat (A—I) lent egy sorban.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, meistens mit imaginären architektonischen Elementen. Auf der Donau Galeeren u. Boote. Die Margaretheninsel als »S. Andites Heylandt« bezeichnet. Titelinschrift oben in der Mitte. Holländische Buchstabenerklärungen (A—I) unten in einer Zeile.

C f: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l o g. p. 15. N r. 35/c. — L a n f r a n c o n i 43. — S c h o e n 21. — T h i e m e—B e c k e r B d. IV. p. 476; B d. XXVII. p. 8.

FK. B 769/471.

9. Bvda et Pest.

R k — R a d — 1684. — 10×27 cm.

V. L'Origine del Danubio. Venetia 1684. p. 92. BPVI Nr. 100. — Bologna 1685. BPVI 389.

Látkép É felől. Jobbra fent a háttérben a budai hegyek körvonalai. Lent két sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte von N gesehen. Oben rechts im Hintergrund der Umriss der Ofner Gebirge. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. Nr. 45/c.

FK. B 914/99

10. Bvde.

R k — R a d — 11×15 cm.

Buda és Pest látképe K felől, jórészt képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Az előtér tájképi keretben. Jobbra a Margitsziget d-i csúcsa.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von O gesehen, grösstenteils mit phantastischen architektonischen Elementen. Der Vordergrund im Landschaftsbild eingefasst. Rechts der s-e Teil der Margareteninsel.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. N r. 45*/c.*

Fővr. Múz.

11. Ofen v. Pest.

R k — R a d — 10×4·5 cm.

Buda látképe Ny-ról tekintve volutás keretben Merian modorában. Az előtérben a vár ny-i lejtője alatt házsor, a háttérben Pest a képzeletbeli hegyekkel.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen im Voluten-Umrahmung in der Manier Merians. Im Vordergrund unter dem w-en Abhang der Festung Häuserreihe, im Hintergrund Pest mit Phantasie-Gebirge.

Szépműv. Múz.

12. Ofen v. Pest.

R k — R a d — 21×6 cm.

[C a r l G u s t a v A m b l i n g]

V. Birken: Der Vermehrte Donau-Strand... Nürnberg 1684. p. 66. BPVI Nr. 98.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhiddal. A háttérben a Gellérthegy és a budai hegyek. Lent két sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Im Hintergrund der Gerhardsberg u. die Ofner Gebirge. Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. N r. 45/b. — L a n f r a n c o n i 35. — T h i e m e—B e c k e r B d. I. p. 409.

FK. B 914/230.

13. Pest und Ofen.

F m — H o l z s c h n — 14×9 cm.

V. Happelius: Historischer Kern... 1684. p. 71. BPVI Nr. 212.

Városkép É-ról tekintve képzeletbeli elemekkel.

Ansicht der Städte von N gesehen, mit imaginären Elementen.

FK. B 943/239.

14. Schlacht bey Weitzen.

R k — R a d — 31×23 cm.

V. Wagner: Delineatio Provinciarum Pannoniae... Augspurg 1684. BPVI Nr. 372.

Csatakép ny-i madártávlatból tekintve. Lent balra a nagyvezér kíséretével, jobbra Buda és Pest látképe. Címfelirat fent jobbra írásszalagon. Betű- (A—I) és számjelmagyarázat (1—5) fent balra külön keretben: Beschreibung der Stadt Ofen und Pest cimmel.

Schlachtenszene aus der w-en Vogelperspektive. Unten links der Grossvezir mit Begleitung, rechts Ansicht der Städte Ofen u. Pest. Titelinschrift oben rechts. Buchstaben- (A—I) u. Nummererklärungen (1—5) oben links in Linieneinfassung mit d. Titel: Beschreibung der Stadt Ofen und Pest.

Cf: L a n f r a n c o n i 50.

Fővr. Múz.

15. Buda et Pest.

R k — R a d — 1685. — 20·5×6 cm.

V. L'Origine del Danubio . . . Venetia 1685. p. 94. BPVI Nr. 104.

Buda és Pest látképe É-ról a hajóhíddal. Lent jobbra a Viziváros északi kapuja. A számjelmagyarázat (1—12) lent két sorban.

Ansicht der Städte von N gesehen. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf. B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. N r. 45.

FK. B 914/229.

16. Bvda e Pest.

R k — R a d — 23×7 cm.

V. Origine e corso del Danubio . . . Norimberga 1685. p. 82. BPVI Nr. 389.

Pest-Buda látképe É-ról a hajóhíddal. Előtérben a Dunán gályák. Alul két sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte von N gesehen. Unten im Vordergrund türkische Galeeren. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

FK. B 916/9.

17. Bvda e Pest.

R k — R a d — 21×6 cm.

V. L'Origine del Danubio . . . Milano 1685. p. 71. BPVI Nr. 103.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhíddal. Számjelmagyarázat (1—12) lent két sorban.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: L a n f r a n c o n i 94.

FK. B 914/228.

18. Bvda o Offen.

R k — R a d — 20×14 cm.

V. Scala: L'Ungheria compendiata . . . Modona 1685. p. 68. BPVI Nr. 523.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhíddal, jórészt képzeletbeli elemekkel. Az előtérben a Margitsziget csúcsa, a háttérben balról a Duna partján városka körvonalai. Alul négy hasábon betűjelmagyarázat (A—K).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, grösstenteils mit imaginären Elementen. Im Vordergrund die Spitze der Margaretheninsel, im Hintergrund links am Ufer der Donau der Umriss eines Städtchens. Italienische Buchstabenerklärungen (A—K) unten in vier Spalten.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. N r. 44/b. — L a n f r a n c o n i 97.

FK. B 943/160.

19. Bvda o Offen.

R k — R a d — 21×12 cm.

V. Panceri: Veridici, e distinti svccessi . . . Milano [1685.] p. 220. BPVI Nr. 901.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhíddal, jórészt képzeletbeli hegyrajzi és városépítészeti elemekkel. Lent két sorban betűjelmagyarázat (A—K).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, grösstenteils mit imaginären orographischen und architektonischen Elementen. Italienische Buchstabenerklärungen (A—K) unten in zwei Zeilen.

FK. B 355/95.

20. Ofen V. Pest.

R k — R a d — 14×8 cm.

V. Krekwitz: Totius Regni Hungariae . . . descriptio . . . Frankfurt a. M. 1685. p. 538. BPVI Nr. 482.

Buda látképe Ny-ról. Előtérben a hegy lábánál épületek, a háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Lent számjelmagyarázat (1—7).

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Im Vordergrund an d. Bergfuss Gebäude, im Hintergrund Pest mit Phantasie-Gebirge. Nummererklärungen (1—7) unten.

Cf: S c h o e n 25.

FK. B 0994/22.

21. Offen en Pest.

R k — R a d — 28×14 cm.

V. Linde: Leven en daaden van Johannes Sobietzki... Amsterdam 1685. p. 398. BPVI Nr. 488.

Buda és Pest látképe É-ról a hajóhíddal, jórészt képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Lent két sorban számjelmagyarázat (1—13).

Ansicht der Städte von N gesehen, grösstenteils mit imaginären architektonischen Elementen. Holländische Nummererklärungen (1—13) unten in zwei Zeilen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 15. N r. 37. — L a n f r a n c o n i 88.

FK. B 929/53.

22. Bude ville capitale de la Hongrie sur le Danube, et Sejour ordre des Anciens Rois d'Hongrie...

R k — R a d — 30×20 cm.

S i g n: f a i t h p a r A v e l i n e C. p. R.

V. Histoire du siege de Bude... Paris 1686. p. 176. BPVI Nr. 649.

Buda és Pest látképe Ny-ról. Az előtérben török temető. A háttérben Pest körül képzeletbeli hegyek. Jobbról a Gellérthegy, balról a Margitsziget csúcsa. Lent három sorban betűjelmagyarázat (A—D)

Ansicht der Städte von W gesehen. Im Vordergrund türkischer Friedhof, im Hintergrund um Pest Phantasie-Gebirge. Rechts der Gerhardsberg, links die Spitze der Margaretheninsel. Französische Buchstabenerklärungen (A—D) unten in drei Zeilen.

Cf: S c h o e n 33. — T h i e m e—B e c k e r B d. II. p. 273.

FK. B 943/274.

23. Bude ville capitale du roiaume de Hongrie est grande et forte étant située sur une hauteur avec un ancien Chateau et sur le bord de la riviere une ville Basse Elle appartenoit re de vant aux Turcs, depuis qu'ils etoient emparé par adresse le deux de Septembre 1541 du temps de Soliman II. Elle avoit été assieé. Six divers fois par les Allemands et toujours en vain, mais enfin elle fut prise d'assaut le deux de Septembre 1686 par l'armée imperiale Commandée par le prince Charles de Lorraine apres un long siège, et fut entierement saccage.

S z í n e z e t t r k — K o l o r i e r t e R a d — 25·5×18·5 cm.

P a r i s c h e z B a s s e t r u e S. J a c q u e s.

Buda és Pest tükörképe DNy felől tekintve a hajóhíddal. Lent az előtérben tájképi keret staffagealakokkal, a háttérben a budai hegyek. Számjelmagyarázat (1—11) lent a cím alatt öt hasábon.

Spiegelansicht der Städte Ofen u. Pest von SW gesehen mit der Schiffbrücke. In Vordergrund im landschaftlichen Rahmen Staffage-Gestalten, im Hintergrund die Ofner Gebirge. Nummererklärungen (1—11) unten in fünf Spalten.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 9. N r. 12.

Főv. Múz.

24. Bvda e Pest.

R k — R a d — 21×6 cm.

S i g n: M a t t i o l i f.

V. Bizozeri: Notizia particolare... Bologna 1686. p. 154. BPVI 577.

Buda és Pest látképe a hajóhíddal É-ról nézve. A háttérben a Gellérthegy körvonalai. Az előtérben a Víziváros. Számjelmagyarázat (1—12) lent két sorban.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Im Vordergrund die Wasserstadt, im Hintergrund die Ofner Gebirge. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: T h i e m e—B e c k e r B d. XXIV. p. 267.

FK. B 914/102.

25. Bvda. Ofen.

R k — R a d — 11×5 cm.

V. Schaffen: Aufferweckter Christen Ruhm... Wienn 1686. p. 200. BPVI Nr. 62.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhíddal.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen.

FK. B 943/344.

26. Die Stadt Ofen.

R k — R a d — 10×14 cm.

V. Mallet: Description de l'Univers. Frankfurt 1686. BPVI Nr. 839.

Buda és Pest látképe ÉK-ről nézve. Buda mögött hegyvidék, fent írásszalagon: Bvde.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von NO gesehen. Hinter der Stadt Ofen Gebirgsgegend. Oben Inschrift Bvde.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 16. N r. 44/a. — L a n f r a n c o n i 75.

Főv. Múz.

27. Planta De La Fverte Civdad De Bvda.

F m — H o l z s c h n — 14×16 cm.

V. Noticias venidas del Campo Imperial . . . [Barcelona 1686.] BPVI Nr. 868.

Buda és Pest képzeletbeli látképe Ny felől. Előtérben sátortábor és ágyúállások, a háttérben magaslaton Pest. Fent jobbra betűjelmagyarázat (A—M).

Imaginäre Ansicht der Städte Ofen u. Pest von W gesehen. Im Vordergrund Zeltlager u. Kanonenbatterie, im Hintergrund auf einer Höhe die Stadt Pest. Buchstabenerklärungen (A—M) rechts oben.

Apponyi IV. 2268.

28. Bvda e Pest.

R k — R a d — 21×6 cm.

S i g n: M a t t i o l i f.

V. Bizozeri: Notizia particolare . . . Bologna 1687. p. 156. BPVI Nr. 578.

Buda és Pest látképe É-ról a hajóhíddal. A Víziváros, a vár és Pest épületeit részben az ostrom utáni állapotban tünteti fel. Lent két sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Die Gebäude der Wasserstadt, der Festung u. der Stadt Pest sind teilweise im Zustand nach d. Belagerung dargestellt. Italienische Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: T h i e m e—B e c k e r B d. XXIV. p. 267.

FK. B 914/105.

29. Bvda O Offen.

R k — R a d — 13×8 cm.

V. Scala: L'Vngheria compendiata . . . Venetia 1687. p. 96. BPVI Nr. 524.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhíddal, jórészt képzeletbeli elemekkel. Lent az előtérben a Margitsziget csúcsa. Betűjelmagyarázat (A—K) lent két sorban.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, grösstenteils mit imaginären Elementen. Unten im Vordergrunde die Spitze der Margaretheninsel. Italienische Buchstabenerklärungen (A—K) unten in fünf Spalten in je zwei Zeilen.

FK.B 943/193. — Apponyi II. 1312.

30. Buda y Pest.

R k — R a d — 21·5×9 cm.

V. Bizozeri: Ungria restavrada . . . Barcelona 1688. p. 144. BPVI Nr. 1104.

Buda és Pest látképe É-ról tekintve a hajóhíddal. Lent három sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Spanische Nummererklärungen (1—12) unten in drei Zeilen.

Apponyi II. 1342.

31. Ofen vnd Pest.

R k — R a d — 21×13 cm.

V. Happelius: Thesauras exoticorum. . . . Hamburg 1688. BPVI Nr. 1310.

Buda és Pest látképe ÉK-ről tekintve a hajóhíddal. Lent az előtérben staffage-hegyek. Lent két sorban számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von NO gesehen. Unten im Vordergrund Staffage-Gebirge. Nummererklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 17. N r. 45/a. — L a n f r a n c o n i 100.

Főv. Múz.

32. Pest und Ofen.

R k — R a d — 19×14 cm.

V. Happelius: Hochverdiente Ehren-Seule ... Hamburg 1688. p. 26. BPVI 1309.

Buda látképe Ny felől, Merian modorában. Az előtér tájképi keretben. Feljebb a középen török temető. A háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Címfelirat írásszalagon fent a középen repülő sas karma között.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen in der Manier Merians. Der Vordergrund in landschaftlichem Rahmen. Weiter oben ein türkischer Friedhof. Im Hintergrund Pest mit Phantasie-Gebirge. Titelinschrift oben in der Mitte in den Klauen eines fliegenden Adlers.

Cf: L a n f r a n c o n i 95.

Fővr. Múz.

33. Buda.

R k — R a d — 13×18 cm.

V. Coronelli: Regno di Ungheria (1689.] Veduta 1. BPVI Nr. 1504.

Egy lemezről nyomtatott két városkép. A felső Buda és Pest látképe ÉNy-ról tekintve, Pest mögött képzeletbeli hegyekkel. Buda neve középen fent írásszalagon. Az alsó tükörkép d-i nézetből. Címe: »Vedute di Buda«.

Zwei Ansichten von einer Platte abgedruckt. Oben die Städte Ofen u. Pest von NW gesehen. Hinter der Stadt Pest Phantasie-Gebirge. Die untere Spiegelansicht von S gesehen. Inschrift: »Vedute di Buda«.

Apponyi IV. 2358.

34. Buda.

R k — R a d — 13×18 cm.

V. Coronelli: Regno di Ungheria ... [1689.] Veduta 3. BPVI Nr. 1504.

Egy lemezről nyomtatott két városkép. Balra Buda és Pest képzeletbeli látképe k-i nézetből. Címfelirat fent a középen írásszalagon. Jobbra Pozsony.

Zwei Ansichten von einer Platte abgedruckt. Links Ofen u. Pest mit imaginären Elementen. Titelinschrift oben in der Mitte. Rechts Pressburg.

Apponyi IV. 2358.

35. Ofen v. Pest.

R k — R a d — 14×7 cm.

V. Le voyageur Politique ... Frankfurt a. M. 1698. p. 344. BPVI Nr. 1423.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhiddal. Az előtérben a Víziváros, a háttérben a Gellérthegy és a budai hegyek.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Im Vordergrund die Ofner Gebirge.

FK. B 943/199.

36. Abriss der Staedte Pest und Ofen.

F m — H o l z s c h n — 14×9 cm. — S z ö v e g i l l u s z t r á c i ó. — T e x t i l l u s t r a t i o n.

V. Der siegreich geendigte ... Turcken-Krieg ... Hamburg 1699. p. 25. BPVI Nr. 1497.

Buda és Pest látképe É-ról a hajóhiddal, legnagyobbrészt képzeletbeli hegyrajzi és építészeti elemekkel. Középen felirás: PEST und OFEN. Rövid ismertetés és magyarázat a kép alatt a könyv nyomtatott szövegében.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest, grösstenteils mit imaginären orographischen u. architektonischen Elementen. In der Mitte Inschrift: PEST und OFEN. Kurze Beschreibung u. Erklärungen unten in d. gedruckten Text.

FK. B 0941/24.

37. Bvda e Pest.

R k — R a d — 23×8 cm.

V. Mutius: La Sagra Lega contro la potenza Ottomana ... Napoli 1699. p. 286, BPVI Nr. 1500.

Buda és Pest látképe É-ról a hajóhiddal, jórészt képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Lent egy sorban számjelmagyarázat (1—8).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, meistens mit imaginären Elementen. Italienische Nummererklärungen (1—8) unten in einer Zeile.

FK. B 943/98.

38. Buda, qua Danubium prospicit.

Rk — Rad — 21×13 cm.

Sign: Jan v. Vianen f.

V. Tollius: Epistolae itinerariae... Amsterdam 1700. p. 202. BPVI Nr. 1516.

Buda és Pest látképe É felől nézve a hajóhiddal. A Dunán ágyuzó naszádok. Előtérben a Margitsziget. Betűjelmagyarázat lent két hasábon.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Auf der Donau Boote, von welchen mit Kanonen geschossen wird. Lateinische Buchstabenerklärungen unten in zwei Spalten.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 36. Nr. 17. — Lanfranconi 120. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXII. p. 502—503. — Schoen 40.

FK. B 914/79.

39. Offen.

Rk — Rad — 33·5×20 cm.

V. Wagner: Neu eröffnete ottomanische Pforte... Augsburg 1700.

Aug. zu finden bey, Jacob Koppmaÿr.

Buda és Pest látképe É-ról tekintve a hajóhiddal, képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Lent balra a Margitsziget tévesen »Ins. S. Andreas« jelezve. Betűjelmagyarázat (A—H) lent négy csoportban.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen mit imaginären architektonischen Elementen. Unten links die Margareteninsel irrtümlich als »Ins. S. Andreas« bezeichnet. Buchstabenerklärungen (A—H) unten in vier Spalten.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 16. Nr. 39.

Főv. Múz.

40. Ofen v. Pest.

Rk — Rad — 22×6 cm.

V. Bircken: Donau-Strand mit allen seinen Ein- und Zuflüssen... Nürnberg 1704. p. 62. BPVI Nr. 576.

Buda és Pest látképe É-ról nézve a hajóhiddal. A háttérben a Gellérthegy és a budai hegyek. Lent egy sorban számjelmagyarázat (1—11).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Im Hintergrund der Gerhardsberg u. die Ofner Gebirge. Nummererklärungen (1—11) unten in einer Zeile.

FK. B 914/109.

b) *Buda. — Ofen.*

41. [Buda.]

Látkép É-ról tekintve. Az előtérben balra a Margitsziget csúcsa, jobbra ágyúállások. Feljebb jobbra török temető. A háttérben a budai hegyek körvonalai.

[Ofen.]
Ansicht der Stadt von N gesehen. Im Vordergrund links die Spitze der Margareteninsel, rechts Kanonenstellungen. Weiter oben rechts türkischer Friedhof. Im Hintergrund Umriss der Ofner Gebirge.

Rk — Rad — 1684. — 10×7 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

Főv. Múz.

42. Buda vulgo Offen.

Rk — Rad — 26×11 cm.

[Gaspar Bouttats].

J. Peeters ex. op. De. Scoen. Mert.

V. Peeters: Korte Beschryvinge... Antwerpen 1684. Tab. 39. BPVI Nr. 249.

Buda látképe DNy-ról nézve. Az előtérben balról harci jelenet, jobbról részlet Pest városából. Címfelirat irásszalagon fent a középen. Lent egy sorban betűjelmagyarázat (A—E).

Ansicht der Stadt Ofen von SW gesehen. Im Vordergrund links Schlachtenszene, rechts Teilansicht von Pest. Titelinschrift oben in der Mitte. Holländische Buchstabenerklärungen (A—E) unten in einer Zeile.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 15. Nr. 35. — Lanfranconi 41. — Schoen 22. — Thieme—Becker Bd. IV. p. 476; Bd. XXVII. p. 8.

FK. B 769/471.

43. Bvda. Vulgo Ofen.

R k — R a d — 26×5 cm.

S i g n : P. J.

Buda látképe Ny-ról tekintve, stilizált keretben. A háttérben jobbra Pest, mögötte képzeletbeli hegyek. A kereten kívül balra turbános puttó gyümölcsfüzérrel.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen in stilisierten Rahmen. Im Hintergrund rechts die Stadt Pest, mit Phantasie-Gebirgen. Ausserhalb des Rahmens ein Putto mit Turban u. Fruchtkranz.

Főv. Múz.

44. Casteel van Buda.

R k — R a d — 12×10 cm.

S i g n : G.[a s p a r] B.[a u t t a t s].

V. Peeters : Korte Beschryvinghe . . . Antwerpen 1684. Tab. 41. BPVI Nr. 249.

Egy lemezről nyomtatott két kép. A baloldali Pozsony, a jobboldali a budai királyi palota látképe Ny-ról. Az előtérben két társalgó török. Lent két sorban betűjelmagyarázat (A—F).

Zwei Bilder von einer Platte abgedruckt. Links Pressburg, rechts Ansicht des königl. Schlosses von Ofen von W gesehen. Im Vordergrund zwei konversierende Türcken. Buchstabenerklärungen (A—F) unten in zwei Zeilen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 13. N r. 26/b. — L a n f r a n c o n i 40. — S c h o e n 24. — T h i e m e — B e c k e r B d. IV. p. 476; B d. XXVII. p. 8.

FK. B 769/471.

45. Ofen.

R k — R a d —1685. — 7×12 cm.

V. Der Türkischen Gross-Sultanen Ursprung Macht u. Herrlichkeit. Nürnberg 1685. p. 233. BPVI Nr. 421.

A város tükörképe K-ről tekintve, tájképi keretben, a környező hegyekkel.

Spiegelansicht der Stadt in landschaftlichem Rahmen mit den benachbarten Gebirgen.

Múz.

46. Offen.

R k — R a d —14×8 cm.

V. Hollandse Mercurius . . . 1685. p. 300. BPVI 476.

Buda látképe Ny-ról nézve. A háttérben Pest, mögötte képzeletbeli hegyek.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Im Hintergrund die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirgen

FK. B 943/237.

47. Bvda Ofen.

R k — R a d — 23·5×14 cm.

V. Chosmographus, Philo : Trinum Marinum . . . Augspurg 1693. 35. Melléklet. — Beilage 35.

Buda látképe Ny felől, Merián modorában. Az előtér tájképi keretben. Feljebb a középen török temető A háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Címfelirat irásszalagon fent a középen. Lent két sorban betűjelmagyarázat (A—M).

Ansicht der Stadt Ofen in der Manier Merians. Der Vordergrund in landschaftlichem Rahmen. Weiter oben ein türkischer Friedhof. Im Hintergrund Pest mit Phantasie-Gebirge. Titelinschrift oben in der Mitte. Buchstabenerklärungen (A—M) unten in zwei Zeilen.

Főv. Múz.

48. Bvda vulgo Ofen prima et regia Vngarici regni ciuitas ad Danubium sita.

R k — R a d — 13·5×9 cm. — C í m l a p v i g n e t t a. — T i t e l v i g n e t t e.

V. Programma Civitas Bvdae Anagramma Pvrissimvm . . . Patauij 1686. BPVI Nr. 912.

Buda látképe Ny-ról tekintve, I. Siebmachernek a Braun—Hogenberg által közölt látképe alapján.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen, nach dem im Werke von Braun—Hogenberg veröffentlichten Bild I. Siebmachers.

Főv. Múz.

49. Die Königl. Haupt Statt Ofen.

R k — R a d — 16×9 cm.

Buda látképe DNy-ról tekintve. Az előtérben balról császári és török lovasok harca, jobbról Pest

Ansicht der Stadt Ofen von SW gesehen. Im Vordergrund links Kampf kaiserlicher u. türkischer Reiter, rechts die Stadt Pest.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 13. N r. 29/b.

Főv. Múz.

50. Ofen.

R k — R a d — 11×5 cm. — S z ö v e g i l l u s z t r á c i ó. — T e x t i l l u s t r a t i o n.

Buda látképe ÉK-ről nézve, képzeletbeli építészeti elemekkel. Lent jobbra török temető, a középtérben balra a hajóhíd. A címfelirat betűi a város tornyai között.

Ansicht der Stadt Ofen von NO gesehen, mit imaginären architektonischen Elementen. Unten recht türkischer Friedhof, im Mittelgrund links Schiffbrücke. Die Buchstaben der Titelinschrift zwische den Türmen der Stadt.

Főv. Múz.

51. Prospect der Statt Ofen wie solche von Alt Ofen an zu sehen.

R k — R a d — 40×30 cm.

A 94. sz. alatt leírt kép kópiája. Betűjelmagyarázat (A—W) az illusztrált mű szövegére utal.

Copie des unter Nr. 94. beschriebenen Blattes. Buchstabenerklärungen (A—W) im Text des illustrierten Werkes.

Cf: K r e m m e r 99.

Főv. Múz.

52. Stad Ofen.

F m — H o l z s c h n — 13×9 cm. — C i m l a p v i g n e t t a. — T i t e l v i g n e t t e.

V. Eigentlicher Bericht wegen der glücklich-eroberten Haupt-Vestung Ofen 1686. BPVI Nr. 701.

Városkép Ny-ról tekintve, jórészt képzeletbeli elemekkel. Címfelirat írásszalagon fent a középen.

Ansicht der Stadt von W gesehen, grösstenteils mit imaginären Elementen. Titelinschrift oben in d Mitte.

FK. B 943/421.

53. Bvda Capitale dell'Vngaria Residenza dell' Vice Ré.

R k — R a d — 1688. — 31×18 cm.

Buda tükörképe Ny-ról. Az előtérben staffage-alakok, a háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel.

Spiegelansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Im Vordergrund Staffage-Figuren, im Hintergrund die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge.

Főv. Múz.

54. Ofen.

R k — R a d — 11×6 cm.

V. Das ehemals gedrückte, vom Türcken berückte . . . Königreich Ungarn . . . Frankfurt 1688. p. 408. BPVI Nr. 1298.

Buda látképe Ny-ról. Az előtérben a vár alatt házsor, a háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel.

Ansicht der Stadt von W gesehen. Im Vordergrund unter d. Festung Häuserreihe, im Hintergrund. Pest mit Phantasie-Gebirge.

FK. B 914/103.

55. Prospect vom Aufgang oder von Pest.

R k — R a d — 40×16 cm.

A romokban levő Buda látképe a visszafoglalás után K-ről tekintve.

Ansicht der zerstörten Stadt Ofen nach d. Rückeroberung von O gesehen.

Hadim.

56. [Buda.]

Látkép Ny-ról, volutás keretben, amely a »Secum simul omnia perdit« felirással ellátott és Buda elpusztulását szimbolizáló robbanóbombát ábrázoló kép alsó részét tölti be.

[Ofen.]
Ansicht der Stadt Ofen, welche den unteren Teil, eines die zerstörte Stadt durch Explosion einer Bombe symbolisierten Bildes ausfüllt.

R k — R a d — 19·5×29 cm.

V. Althann: Assertationes elementares... Viennae 1689. 15. Melléklet — Beilage 15. BPVI Nr. 1352.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l o g. p. 16. N r. 41. — L a n f r a n c o n i 73.

FK. Bq 943/120.

57. Offen.

R k — R a d — 10×16 cm.

V. Burckhard v. Pirckenstein: Ertz-Herzogliche Handgriffe... Augsburg 1689. Tab. 75. BPVI Nr. 592.

Buda látképe É-ról nézve. Az előtérben jobbról tüzelő ágyúüteg, feljebb temető. Címfelirat irásszalagon, felette földmérési körök. Magyarázatuk a mű 75. oldalán.

Ansicht der Stadt Ofen von N gesehen. Im Vordergrund rechts feuernde Kanonenbatterie. Weiter oben ein Friedhof. Über d. Titelinschrift Feldmessungszirkel. Erklärungen p. 75.

Cf: S c h o e n 26.

FK. B 943/109.

58. Ofen.

R k — R a d — 20×8 cm.

V. Zeiler—Stübel: Hungaria oder Neu-Vollständige Beschreibung des gantzen Königreichs Ungarn. Franckfurth 1690. p. 682. BPVI Nr. 1401.

Városkép É-ról tekintve a hajóhiddal, balra a középtérben Pest. Balra lent a metszet tükrében betűjelmagyarázat (A—L).

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Buchstabenerklärungen (A—L) links unten im Spiegel der Rad.

Apponyi II. 1408.

59. Ofen.

R k — R a d — 11×6·5 cm.

V. Der Durchleuchtigsten Fürsten u. Marggrafen von Baaden Leben... II. Franckfurt 1695. p. 8. BPVI Nr. 1456.

Városkép Ny-ról nézve. Lent a bástyafal alatt házsor, fent a háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Unten unter d. Bastionsmauern eine Häuserreihe, oben im Hintergrund Pest mit Phantasie-Gebirgen.

FK. B 0941/64.

c) *Pest.*

60. Pest.

R k — R a d — 11×6 cm.

Városkép É-ról tekintve. Az előtérben török temető és a Rákospatak, a középtérben a hajóhíd egy része és a Gellérthegy.

Ansicht der Stadt von N gesehen. Im Vordergrund türkischer Friedhof und der Bach Rákos, im Mittelgrund die Schiffbrücke und der Gerhardsberg.

Főv. Múz.

61. Pest.

F m — H o l z s c h n — 10·5×7 cm. — C í m l a p v i g n e t t a. — T i t e l v i g n e t t e.

V. Vera, e distinta Relatione di quanto è seguito trà l'Armi Imperiali, e l'Ottomane della 26. giugno della presa di Vaccia, sino l'abbandono della Città di Pest... Venetia 1684. BPVI Nr. 361.

Egészen primitív képecske. Jobbról magaslaton vár, előtérben vágtató lovas.

Ganz primitives Bildchen. Rechts eine Festung, im Vordergrunde eine Reitergestalt.

Apponyi IV. 2206.

62. Pesth.

Rk — Rad — 27×10 cm.

[Gaspar Bouttats]

J. Peeters. ex. op. De. Scoen. Mert. Ant.

V. Peeters: Korte Beschryvinghe ... Antwerpen 1684. Tab. 40. BPVI Nr. 249.

Pest látképe É-ról. Jobbra Buda városának d-i része. A két város között hajóhíd. A Dunán tutajok és gályák. Az előtérben teherhordó lovak és sétáló staffage-alakok. Címfelirat fent a középen írásszalagon.

Ansicht der Stadt Pest von N gesehen. Rechts Teilansicht der Stadt Ofen. Auf der Donau Blockschiffe u. Staffage-Figuren. Titelinschrift oben in der Mitte.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 15. Nr. 35/b. — Lanfranconi 42. — Schoen 23. — Thieme—Becker Bd. IV. p. 476; Bd. XXVIII. p. 8.

FK. B 769/471.

63. Fortin in Pest. — Fatto da Bauaresi.

Rk — Rad — 7×11 cm.

V. Giornale dal Campo Cesareo Nr. 6. [1686.] p. 21. BPVI Nr. 764.

Pest erődítményeinek képzeletbeli ábrázolása ÉK-ről. Cím fent írásszalagon.

Imaginäre Darstellung der Festung Pest von NO gesehen.

Apponyi V. 2723.

64. Pest.

Rk — Rad — 10×7 cm.

Városkép ÉK-ről tekintve csonka minaret-tornyokkal. Az előtérben két császári és két török lovas harca és a Rákospatak, a háttérben a Gellérthegy.

Ansicht der Stadt von NO gesehen, mit zerstörten Minaret-Türmen. Im Vordergrund der Kampf zweier kaiserlicher u. türkischer Reiter und der Bach Rákos, im Hintergrund der Gerhardsberg.

Főv. Múz.

65. Pest.

Rk — Rad — 10×16 cm.

V. Burckhard v. Pirckenstein: Ertz-Herzogliche Handgriffe ... Augsburg 1689. Tab. 74. BPVI Nr. 592.

Pest látképe É-ról nézve. Az előtérben keresztény és török lovasok harca, feljebb temető. Címfelirat írásszalagon, felette mérési körök. Magyarázatuk a mű 74. oldalán.

Ansicht der Stadt Pest von N gesehen. Im Vordergrund Kampf christlicher u. türkischer Reiter. Weiter oben ein Friedhof. Über der Titelinschrift Feldmessungszirkel. Erklärungen p. 74.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 35. Nr. 14/b. — Lanfranconi 105. — Schoen 27.

FK. B 943/109.

d) *Óbuda. — Altofen. — Buda Vecchia.*

66. Alt Ofen.

Rk — Rad — 12×9 cm.

Óbuda romjainak látképe É felől tekintve. A középtérben kiemelkedő várszerű épület, a háttérben Buda körvonalai.

Ansicht der Ruinen der Stadt Altofen von N gesehen. Im Mittelgrund auf einem Berg ein burgähnliches Gebäude, im Hintergrund Umriss der Stadt Ofen.

Főv. Múz.

67. Alt Ofen.

Rk — Rad — 12×6 cm.

V. Birken: Der vermehrte Donau-Strand ... Nürnberg 1684. p. 64. BPVI Nr. 98.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról tekintve. A háttérben Buda és Pest körvonalai. Számjelmagyarázat (1—3) lent egy sorban.

Ansicht der Ruinen von Altofen u. der Margareteninsel von N gesehen. Im Hintergrund Umriss de Städte Ofen u. Pest. Nummererklärungen (1—3) unten in einer Zeile.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. Nr. 26. — Lanfranconi 32.

FK. B 914/230.

68. Bvda Vecchia.

R k — R a d — 10×7 cm.

V. L'Origine del Danubio . . . Venetia 1684. p. 92. BPVI Nr. 100.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É felől, háttérben Buda és Pest körvonalai. Számjelmagyarázat (1—3) lent egy sorban.

Ansicht der Ruinen der Stadt Altofen u. der Margareteninsel von N. gesehen. Im Hintergrund Umriss der Städte Ofen u. Pest. Italienische Nummererklärungen (1—3) unten in einer Zeile.

FK. B 914/99.

69. Alt Ofen Bvda.

R k — R a d — 10×6 cm.

V. L'Origine del Danvbio . . . Milano 1685. p. 72. BPVI Nr. 103.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról nézve. A háttérben Buda és Pest. Számjelmagyarázat (1—3) lent egy sorban.

Ansicht der Ruinen der Stadt Altofen u. der Margareteninsel von N gesehen. Im Hintergrund die Stadt Ofen u. Pest. Italienische Nummererklärungen (1—3) unten in einer Zeile.

Cf: L a n f r a n c o n i 113.

FK. B 914/228.

70. Bvda Vecchia.

R k — R a d — 12×7 cm.

V. Origine e corso del Danvbio . . . Norimberga 1685. p. 82. BPVI Nr. 389.

Óbuda és a Margitsziget romjai, a háttérben Buda és Pest. Lent számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht der Ruinen von Altofen u. der Margareteninsel. Im Hintergrund die Städte Ofen u. Pest. Unten italienische Nummererklärungen (1—12).

FK. B 916/9.

71. Bvda Vecchia.

R k — R a d — 10×6 cm.

V. L'Origine del Danubio . . . Venetia 1685. p. 96. BPVI Nr. 104.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról nézve. A háttérben Buda és Pest körvonalai. A számjelmagyarázat (1—3) lent egy sorban.

Ansicht der Ruinen Altofens u. der Margareteninsel von N gesehen. Im Hintergrund der Umriss von Ofen u. Pest. Italienische Nummererklärungen (1—3) unten in einer Zeile.

FK. B 914/229.

72. Altofen Bvda.

R k — R a d — 10×6 cm.

S i g n : M a t t i o l i f.

V. Bizozeri : Notizia particolare . . . Bologna 1686. p. 154. BPVI Nr. 577.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról nézve. A háttérben Pest, Buda és a Gellérthegy halvány körvonalai. Számjelmagyarázat (1—3) lent egy sorban.

Ansicht der Ruinen Altofens u. der Margareteninsel von N gesehen. Im Hintergrund Umriss der Städte Ofen u. Pest. Italienische Nummererklärungen (1—3) unten in einer Zeile.

Cf: T h i e m e—B e c k e r B d. XXIV. p. 267.

FK. B 914/102.

73. Alt Ofen Bvda.

R k — R a d — 11×7 cm.

V. Bizozeri : Notizia particolare . . . Bologna 1687. p. 156. BPVI 578.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról nézve. A háttérben Buda és Pest körvonalai. Lent számjelmagyarázat (1—3).

Ansicht der Ruinen von Altofen und der Margareteninsel von N gesehen. Im Hintergrund Umriss der Städte Ofen u. Pest. Italienische Nummererklärungen (1—3) unten.

FK. B 914/105.

74. Altofen.

R k — R a d — 11×7·5 cm.

V. Zeiler—Stübel: Hungaria oder Neu-Vollständige Beschreibung des gantzen Königreichs Ungarn. Franckfurth 1690. p. 684. BPVI Nr. 1401.

Óbuda és a Margitsziget romjainak látképe É-ról nézve. A háttérben Buda és Pest körvonalai.

Ansicht der Ruinen der Stadt Altofen u. der Margareten-Insel. Im Hintergrund Umriss der Städte Ofen u. Pest.

Apponyi II. 1408.

75. Bvda Vetus sive Alt Offen nunc in Ruderibus.

R k — R a d — 13×15 cm.

S i g n : J. v. V i a n e n f.

V. Tollius: Epistolae itinerariae ... Amsterdam. 1700. p. 200. BPVI Nr. 1516.

Óbuda romjainak látképe É-ról nézve. Az előtérben staffage-alakok, a háttérben Buda körvonala Lent hatsoros vers Henr. Chr. de Hennin-től.

Ansicht der Ruinen der Stadt Altofen von N gesehen. Im Vordergrund Staffage-Figuren, im Hintergrund Umriss der Stadt Ofen. Unten lateinisches Gedicht in 6. Zeilen, von Henr. Chr. de Hennin.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 13. N r. 30. — L a n f r a n c o n i 112. — N a g l e r K s t l e r l e x. B d. XXIII. p. 500. — S c h o e n 39.

FK. B 914/79.

2. Ostromképek. — Belagerungsbilder. — Raffigurazioni dell'assedio.

a) *Az 1684. évi ostrom. — Belagerung 1684. — Assedio del 1684.*

76. Abbildung des Christlicher Seiten glücklichen Treffens bey Waitze' da die Türckische Armee geschlagen, auch Waitzen und Pest erobert worden den 1. July Anno 1684.

R k — R a d — 38×29 cm.

A váci csata a Duna jobb partjáról nézve. Jobbra fenn, külön keretben Buda és Pest látképe É-ról. Pest előtt tábor, a város lángokban. Betűjelmagyarázatok (A—Z) a kép alatt nyolc sorban.

Oben rechts eine kleine Ansicht der Städte Ofen u. Pest, von N gesehen, darstellend wie die Türken am 1. Juli die Stadt verlassen haben. Buchstabenerklärungen (A—Z) unten in acht Zeilen.

Cf: K r e m m e r 79. — L a n f r a n c o n i 48.

FK. Bq 769/304.

77. [Buda ostroma 1684.]

É-ról tekintve. Jobbra fent a sátortábor, lent ostromjelenetek. Balra fent Pest, lent Pest felé menetelő csapatok. Lent a középen a Margitsziget tévesen »Isle of St. Andrew« jelzéssel. Angol nyelvű számjelmagyarázatok (1—12) lent három sorban.

[Belagerung der Festung Ofen.]
Von N gesehen. Rechts oben Feldlager, unten Belagerungszene. Links oben die Stadt Pest, unten der Stadt sich nähernde Truppen. Unten in der Mitte die Margaretheninsel irrtümlich als »Isle of St. Andrew« bezeichnet. Nummererklärungen (1—12) unten in drei Zeilen.

R k — R a d — 27·5×16·5 cm.

V. [Shirley]: A true Account of the heroick actions ... London 1685. BPVI Nr. 525.

Apponyi II. 1185.

78. [Buda és Pest ostroma 1684.]

É-ról tekintve. Lent balra és jobbra az előtérben felvonuló hadoszlopok. Feljebb a Vár é-i bástyáinál ostromjelenetek. Fent a háttérben balról csatajelenet, jobbról sátortábor. Lent a középen a Margitsziget csúcsa tévesen: »Insel S. André« jelzéssel.

[Belagerung der Städte Ofen u. Pest.]
Von N gesehen. Unten links u. rechts aufmarschierende Truppen. Weiter oben bei den n-en Basteien Belagerungszene. Oben Kampfszene, rechts Zeltlager. Unten in der Mitte die Spitze der Margarethen-insel irrtümlich als »Insel S. André« bezeichnet.

R k — R a d — 1684. — 27×16 cm. — C í m k é p. — T i t e l i l l u s t r a t i o n.

V. Warhafftig und ausführliche Relation dessen, was sich zu Anfang und Ende des Feld-Zuges ... 1684 ... zugetragen. BPVI Nr. 381.

FK. B 0941/172. — Apponyi II. 1174.

79. De Stad Offen Beleegert.

Rk — Rad — 1684. — 26·5×15 cm. — Címkép. — Titelillustration.

V. Geluk en zegen in's Heeren Oorlog tegen de Ongeloovigen . . . Amsterdam 1684. BPVI Nr. 146.

Buda ostroma É-ról tekintve. Jobbra fent sátortábor, lent ostromjelenetek. Balra fent Pest ny-i erődítményeinél ostrom. Lent a középen a Margitsziget tévesen: »tyland St. Andries« jelzéssel. Címfelirat irásszalagon balra fent. Számjelmagyarázatok (1—10) külön lapon.

Belagerung der Stadt Ofen von W gesehen. Oben rechts Zeltlager, unten Belagerungszene. Oben links um d. w-en Befestigungswerken der Stadt Pest Belagerung. Unten in der Mitte die Margarethen-insel irrtümlich als »tyland St. Andries« bezeichnet. Titelinschrift oben links. Nummererklärungen (1—10) auf einer separaten p.

Apponyi II. 1151.

80. Eigentliche Abbildung vnd Beschreibung der Stadt Ofen.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — [1684.]

Fent Buda és Pest látképe É-ról tekintve. Az előtérben balra sátortábor, feljebb lovascsata, a középtérben Pest lángokban. Jobbra Buda a környező hegyekkel. Számjelmagyarázatok (1—12) lent két sorban.

Rk — 33×17 cm.

Sign: C. H. exc. Wrathll.

A látkép alatt szöveg: Buda története 1683-ig.

Oben Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Im Vordergrund links Zeltlager, weiter oben Reiterschlacht, im Mittelgrund die Stadt Pest in Flammen. Rechts die Stadt Ofen mit den nachbarten Gebirge. Buchstabenerklärungen (1—12) unten in zwei Zeilen.
Rad — 33×17 cm.
Unter der Ansicht Text: die Geschichte der Stadt Ofen bis 1683.

Sign: C. H. exc. Wrathll.

Főv. Múz.

81. Glück und Sieg, in des Herrn Krieg, Wider die Unglaubigen, Das ist: Wahrhafte und gründliche Abbildung, samt der Verlauffs-Beschreibung, so sich mit der weyland Königl. Haupt- und Residentz-Stadt, Ofen, und der gegenüber gelegenen, auf mit einer Schiff-Brücken unterschiedenen Stadt Pest in Ungarn vor Jahren begeben und zugetragen; Was es auch anjetzo damit vor eine Beschaffenheit dass nemlich solcher hochimportanter Ort kürtzlich durch die Keyserl. Sieghaffte Waffen höchst vergnüget besieget zuhoffen sey.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Nürnberg zu finden bey Georg Scheurer, Kunst-Händler, 1684.

Fent a cím alatt Buda és Pest látképe É-ról a hajóhiddal. A kép jobb sarkán fent sátortábor és felvonuló csapatok, lent jobbra ostromjelenet. Lent a középen a Margitsziget csúcsa: »Insel S. André« téves jelzéssel.
R k — 27×16 cm.
A kép alatt háromhasábos szöveg számjelmagyarázatokkal (1—10).

Oben unter d. Titel Ansicht von Ofen u. Pest von N gesehen. Oben rechts das Lager u. marschierende Truppen, unten rechts Belagerungszene. Unten in d. Mitte die Margaretheninsel irrtümlich als »Insel S. André« bezeichnet.
Rad — 27×16 cm
Unter d. Bild dreispaltiger Text mit Nummererklärungen (1—10).

V. BPVI Nr. 210.

FK. Bq 769/334.

82. Ofen Die Haubt Statt in Unter Hungarn wie solche von der Kaiserl Armée durch tapfermüthige anführung Ichro Churfe Durchl in Bayrn wie auch Ichro Durchl herrn Hertzogen zu Lottringen belägert wird. Anno 1684.

Rk — Rad — 37×29 cm.

[J. Wussim.]

Buda ostroma Ny felől tekintve az ostromművek ábrázolásával. Az előtérben staffage lovasalakok. Feljebb ágyúállások. Buda ágyútüzben és lángokban. A háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Cím. felirat: két sas között fent dekorativ keretben. Alatta betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (1—7)

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen, mit d. Belagerungswerken. Im Vordergrund Staffage-Reiter figuren, weiter oben Kanonenstellungen. Ofen steht unter Kanonenfeuer u. ist in Flammen. Im Hinter. grund Pest mit Phantasie-Gebirge. Titelinschrift zwischen zwei Adlern in dekorativem Rahmen-Mit Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—7).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 35. Nr. 15. — Bubics 29. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXV. p. 96—97.

Főv. Múz.

83. Verissima e distinta Relatione dell' Acquisto, della Fortezza di Pest Sotto il Primo Luglio 1684. Dell'Armi Cesaree Sotto Il Commando Del Serenissimo Dvca Carlo Di Lorena Con L'Assedio di Bvda Contro gl' Ottomani.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — In Venetia, Per il Prodecimo, MDCLXXXIIII.

A címfelirat alatt Pest primitív tükörképe É-ról. Középen a Szent Gellérthegy ny-i lejtőjén templom »S. Paolo« jelzéssel. Lent vágtató lovascsapat a lotharingiai herceggel, Stahremberg és Heissler grófokkal. A kép alatt: La citta di Bvda et fortezza di Peste in Hungaria.
Fm — 20×13 cm.
Alatta kéthasábos leírószöveg.

Primitive Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen im Spiegelbild. Unten Reitertruppe. Ganz unten: La citta di Bvda ...
Holzschn — 20×13 cm.
Unter d. Bild zweispaltiger Text.

V. BPVI Nr. 367.

FK. B 0942/2.

84. Vero Dissegno Della Città Regal di Bvda Metropoli Dell'Vngaria, Con Il Forte Di Pest.

Rk — Rad — 50×30·5 cm.
Sign: Lodouico Mattioli fece in Bologna.
Si stampano da Gioseffo Longhi in Bologna 1684.

Buda és Pest ostroma ÉK-ről tekintve. Az előtérben balra és jobbra ágyúállások és felvonuló csapatok. A középtérben a hajóhid és a vár ágyútűzben. A háttérben jobbra a budai hegyek. Címfelirat lent, alatta betűjelmagyarázatok (A—O) két sorban.

Belagerung der Städte Ofen u. Pest von NO gesehen. Im Vordergrund links u. rechts Kanonenstellungen u. aufmarschierende Truppen. Im Mittelgrund die Schiffbrücke u. die Festung in Kanonenfeuer. Im Hintergrund rechts die Ofner Gebirge. Titelinschrift u. italienische Buchstabenerklärungen (A—O) unten in zwei Zeilen.

Cf: Lanfranconi 47. — Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 267.

Főv. Múz.

85. Vero dissegno e pianta della citta regal di Bvda metropoli dell'Vngaria con il forte di Pest.

Rk — Rad — 43×32·5 cm.
Sign: Cauato da Vna Antonio Bosio Fece 1684. Venuta da Norinberg Si Vende à SMª Formosa.

Buda és Pest ostroma ÉNy-ról tekintve. Az előtérben a császári sereg vonulása a Margitszigeten vert hajóhidakon át Buda felé. A szigetről és balról Pest felől Buda ágyúzása. A középtérben Pest elfoglalása és a hajóhíd pusztulása. A háttérben a középen a Gellérthegy magasan kiemelkedő várral, jobbra a budai hegyek.

Belagerung der Städte Ofen u. Pest von NW gesehen. Im Vordergrund Marsch der kaiserl. Armee nach Ofen, durch die Schiffbrücke der Margaretheninsel. Von der Insel u. von der Pester Seite Beschiessung der Stadt Ofen. Im Mittelgrund Eroberung der Stadt Pest u. Untergang der Schiffbrücke. Im Hintergrund in der Mitte der Gerhardsberg mit einer mächtigen Burg, rechts die Ofner Gebirge.

Cf: Thieme—Becker Bd. IV. p. 396—397.

Főv. Múz.

86. Wahre Abbildung der Vorzeiten weltberühmte Residenz der Ungarischen Könige nun aber von Anno 1541 biss auf diese Zeit durch die Türcken bewohnten vesten Stadt Buda der Ofen, wie selbige von der Christl. Kayserliche und Chur-Bayrischen Armee belägert und beschossen worden von Anfang des July biss gegen dem November A.o 1684.

Rk — Rad — 36×28 cm.

Buda ostroma Ny-ról nézve. A háttérben Pest, mögötte képzeletbeli hegyek. Az előtérben lovas staffage-alakok, valamint sátortábor. Fent a középen harsonázó angyal. Betűjelmagyarázatok fent jobbról.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen. Im Hintergrund die Stadt Pest u. Phantasie-Gebirge. Im Vordergrund das Lager der kaiserl. Truppen, rechts Kavallerie. Oben in der Mitte Engel mit Posaune. Oben rechts Buchstabenerklärungen.

Főv. Múz. — Szépműv. Múz.

87. Warhafftiger Bericht, welcher massen der Allerhoechste die Kayserliche Waffen abermal gesegnet, dass sie nicht allein den Feind aus dem Feld getrieben, sondern auch die Vestung Pest sich glücklich zu Anfang des Julii dises 1684. Jahrs bemächtiget, und ihre Schiffbrücken ruiniret.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Augsburg gedruckt bey Jacob Koppmayr Anno 1684.

Fent a cím alatt Buda és Pest ostromképe É-ról. Balra lent Pest alatt felvonuló csapatok és ütegek. Budát Pest, Pestet Buda alsóvárosból és a Gellérthegyről ágyúzzák. Pest lángokban áll.
Rk — 24×14 cm.
A kép alatt két sorban számjelmagyarázatok (1—8) és kéthasábos szöveg.

Oben unter d. Titel Ansicht der Städte während der Beschiessung. Ofen wird von Pest, Pest von Ofen u. vom Gerhardsberg beschossen. Pest steht in Flammen.
Rad — 24×14 cm.
Unter d. Bild Nummererklärungen (1—8) u. zweispaltiger Text.

Cf: Drugulin 3154.

FK. Bq 769/197.

88. Buda. Ofen.

Rk — Rad — 26×13 cm.

V. Wagner: Delineationis provinciarum Pannoniae ... Anderer Theil. Augspurg 1685. BPVI Nr. 374.

Ostromkép Ny-ról. A háttérben Pest, jobbról a Gellérthegy, balról Óbuda és a Margitsziget egy része. Középen a Várhegy alatt házsor. Lent az ostromművek között felvonuló csapatok, balról sátortábor. A számjelmagyarázatok (1—8) két sorban a kép alatt.

Ansicht der Stadt von W mit Belagerung. Im Hintergrund die Stadt Pest, rechts der Gerhardsberg, links Teilansicht der Stadt Altofen u. der Margaretheninsel. Unten zwischen d. Werken der Belagerer aufmarschierende Soldaten, links das Lager. Unten Nummererklärungen (1—8).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalog. p. 32. Nr. 7/b. — Lanfranconi 34.

FK. B 769/267

89. Ofen Die Haubtstadt in Unter-Ungarn.

Rk — Rad — 24×33 cm.

V. Die oftmals bekriegte nunmehro aber durch die Christen besiegte Gränz-Vestung Neuhäusel. Dressden 1685. BPVI Nr. 423. — Ung. und türck. Chronik ... Nürnberg 1685.

Ostromkép Ny felől tekintve. Az előtérben mozgalmas csatajelenet a próféta zászlójával és tevecsapattal. Feljebb balra a tábor, a vár előtt ágyúállások. A háttérben jobbra Pest látképe a képzeletbeli hegykoszorúval, balra Óbuda romjai. Betűjelmagyarázatok (A—N) az illusztrált mű szövegére utalnak.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen. Im Vordergrund lebhafte Schlachtenszene mit der Fahne des Profeten u. mit einer Kamelenschar. Weiter oben links das Lager. Vor der Festung Kanonenstellungen. Im Hintergrund rechts Ansicht der Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge, links die Ruinen der Stadt Altofen. Buchstabenerklärungen (A—N) im Texte des illustrierten Werkes.

Cf: Bubics 49. — Bp. szfőv. Múz. katalog. p. 32. Nr. 4. — Kremmer 74. — Lanfranconi 44.

Apponyi II. 1193.

90. Belagerung Offen 1684.

Rk — Rad — 14×19 cm.

V. Pannoniens Kriegs- und Friedens Begebnüsse ... Nürnberg 1686 p. 908. BPVI Nr. 841.

Ostromkép Ny felől az erődítmények és ostromművek ábrázolásával. Az előtérben balról Lotharingiai Károly lovasalakja kíséretével, a középen fegyveres katonák csoportja. A középtérben a ny-i sáncokról a vár ágyúzása, a sáncokon kívül közelharcjelenetek. Fent balra Óbuda romjai és a Margitsziget csúcsa. A háttérben képzeletbeli pesti hegyvidék.

Ansicht der Belagerung von W gesehen mit d. Befestigungs- u. Belagerungswerken. Im Vordergrund links Reitergestalt des Herzogs v. Lothringen mit Begleitung, in der Mitte eine Gruppe bewaffneter Soldaten. Im Mittelgrund Beschiessung der Festung u. Schlachtenszene. Oben links Ruinen der Stadt Altofen u. der s-e Teil der Margaretheninsel. Im Hintergrund Phantasie-Gebirge.

Apponyi II. 1287. — Főv Múz.

91. Prospect der Statt Ofen wie solche vom S. Gerhardtsberg an zusehen.

Rk — Rad — 1684. — 29×40 cm.

[L. N. V. Hallart.]

Buda ostroma d-i madártávlatból tekintve, az ostromművek ábrázolásával. Lent a Gellérthegy d-i lejtőin sátortábor, feljebb ágyúállásokból tűzharc, jobbra Pest látképe. A középtérben a budai vár és város. A háttérben a budai hegyek és Óbuda. Betűjelmagyarázatok (A—X) a 93. sz. alatt leírt lapon, amellyel ez a lap összetartozik.

Belagerung der Festung Ofen aus der s-en Vogelperspektive. Unten an dem s-en Teile des Gerhardsberges Zeltlager, weiter oben feuernde Kanonenbatterien. Rechts Ansicht der Stadt Pest. Im Mittelgrund die Stadt u. Festung Ofen. Im Hintergrund die Ofner Gebirge u. Altofen. Buchstabenerklärungen (A—X) auf der Erklärungstafel des unter Nr. 93. beschr. Blattes, mit welchem dieses Blatt zusammengehört.

Cf: Károlyi—Wellmann 157. — Kremmer 104.

Apponyi M. 227.

92. Prospect der Statt Ofen, wie solche von der Statt Pest an zu sehen.

R k — R a d — 1684. — 76·5×29·5 cm.

[L. N. V. H a l l a r t D e l i n. — M i c h a e l W e n i n g s c u l p.]

Buda ostroma K. felől tekintve a külvárosok és a környék ábrázolásával. Balra a Tabán és a Gellérthegy felől ágyúharc. Lent balra Pest, középen török temető, jobbra vágtató török lovasok. Betűjelmagyarázatok (A—F) a 93. sz. lap magyarázataival együtt.

Belagerung der Stadt Ofen von O gesehen, mit Darstellung der Vorstädte u. der Umgebung. Links von dem Stadt teil Taban u. vom Gerhardsberg Kanonenfeuer. Unten links die Stadt Pest, in der Mitte türkischer Friedhof, rechts galoppierende türkische Kavallerie. Buchstabenerklärungen (A—F) auf der Erklärungstafel des unter Nr. 93. beschr. Blattes.

Cf: D r u g u l i n 3223. — K á r o l y i—W e l l m a n n 144/a. — K r e m m e r 73. — N a g l e r K s t l e r l e x. B d. XXIV. p. 120—121.

Apponyi M. 556.

93. Prospect der Statt Ofen wie solche von Stuel Weissenburg an zu sehen.

R k — R a d — 1684. — 77×29 cm.

S i g n: L. N. V. H a l l a r t G e n e r a l A d i u d a n t L i e u t e n a n t D e l i n. — M i c h a e l W e n i n g s c u l p t. M o n a c h y.

Buda ostroma Ny felől tekintve, az ostromművek és a környék ábrázolásával. A vár ágyútűzben. Lent jobbra a háború szimbólumaival körülvett tábla jelmagyarázatokkal: Erklärung derer viermal in Prospect vorgestellten Statt Ofen. Fent jobbra részlet Pest városából. A 91. és 92. sz. alatt leírt lapokkal összetartozik.

Belagerung der Stadt Ofen von W gesehen, mit Darstellung der Belagerungswerke u. der Umgebung. Die Festung steht unter Kanonenfeuer. Unten rechts Erklärungstafel mit den Symbolen des Krieges umgeben. Oben rechts Teilansicht der Stadt Pest. Mit den unter Nr. 91. u. 92. beschr. Blätter zusammengehörend.

Cf: D r u g u l i n 3223. — K á r o l y i—W e l l m a n n 144/b. — N a g l e r K s t l e r l e x. B. d. XXIV. p. 120—121.

Apponyi M. 560.

94. Prospeckt der Vestung Ofen, wie solche zu sehen von Alt Ofen wehrender Belägerung. Anno 1684.

R k — R a d — 40×28 cm.

[L. N. v. H a l l a r t?]

V. Abellinus: Theatri Europaei continuatio. 12. Theil. Frankfurt a. M. 1691. BPVI Nr. 1413.

Buda és Pest látképe É-ról tekintve, az erődítmények és a városarchitektúra részletes rajzával. Fent jobbra a Svábhegy felől sátortábor, alatta temető. Középen a Várhegy é-i lejtője alatt félkörben kocsitábor. Lent Óbuda és a Margitsziget romjai. Számjelmagyarázatok (1—20) az írásszalagon balra, a középen.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen. Ganz oben rechts u. unter d. n-en Abhang der Festung das Lager. Unten die Ruinen der Stadt Altofen u. der Margaretheninsel. Links in der Mitte Nummererklärungstafel (1—20).

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l o g. p. 33. N r. 8. — B u b i c s 56. — K á r o l y i — W e l l m a n n 137. — L a n f r a n c o n i 49.

FK. Bq 769/172.

b) *Az 1686. évi ostrom. — Belagerung 1686. — Assedio del 1686.*

95. Abbildung der möchtigen Statt und Vestung Offen wie An° 1686 von den . . . Kaiserl. Waffen belagert, und den 2. Septemb. mit Sturm erowert worde.

S z í n e z e t t r k — K o l o r i e r t e R a d — 38×29 cm.

Az ostromművek és a környék ábrázolásával.

Mit Darstellung der Belagerungswerke u. der Gegend.

Cf: K r e m m e r 65.

96. Abbildung der Statt Offen wie solche von der Seiten gegen der Donau an zusehen.

R k — R a d — 1686. — 51×19 cm.

Buda ostroma K-ről nézve az ostromművek ábrázolásával. Lent balra Pest, középen török temető, jobbra vágtató császári lovasság. Betűjelmagyarázatok (A—L) fent jobbról.

Belagerung der Festung Ofen von O gesehen, mit den Belagerungswerken. Unten links die Stadt Pest, in der Mitte ein türkischer Friedhof, rechts galoppierende kaiserl. Kavallerie. Buchstabenerklärungen (A—L) oben rechts.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 43. Nr. 40. — Lanfranconi 93.

Főv. Múz.

97. Abbildung der Statt und Vestung Offen, wie dieselbe von der Christlichen Armee attaquirt wird A° 1686.

Rk — Rad — 38×17 cm.

[Mathias Merian Jun.]

V. Latomi Relationis historicae Continuatio. Anhang. Frankfurt 1686. BPVI Nr. 54.

Buda ostroma ÉK felől tekintve az ostromművek ábrázolásával. Balra lent Pest falai alatt lovascsata, jobbra és balra fent sátortábor. Betűjelmagyarázatok (A—T) balra fent, külön keretben.

Belagerung der Festung Ofen von NO gesehen, mit Darstellung der Belagerungswerke. Oben links unter d. Mauer der Stadt Pest Reiterschlacht, rechts u. links oben Zeltlager. Buchstabenerklärungen (A—T) links oben.

Cf: Bubics 50. — Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 38. Nr. 30. — Károlyi—Wellmann 277. — Lanfranconi 92. — Thieme—Becker. Bd. XIV. p. 413—414.

Főv. Múz.

98. Buda assediata et assaltata ualorosam. dall' armi Cesaree sotto il comando del Ser. ma Duca di Lorena 1686.

Rk — Rad — 41×32 cm.

Sign: Intagliata da' Arnoldo V. Westerhout & fa stampare e Vendere nella sua stampa alli Cesarini.

Ostromkép Ny felől az erődítmények és a város kiemelkedő épületeinek feltüntetésével. Mindenfelé elszórva mozgalmas tábori és csatajelenetek. Cím fent középen írásszalagon. Lent középen szélrózsa. Betűjelmagyarázatok a kép alatt három hasábon (A—Z).

Ansicht der Belagerung von W gesehen mit den Festungswerken. Überall lebhafte Lager- und Schlachtenszenen. Titelinschrift oben in der Mitte. Unten in der Mitte Windrose. Italienische Buchstabenerklärungen (A—Z) unter dem Bilde in drei Spalten.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 38. Nr. 25. — Lanfranconi 66. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 181-184.

FK. B 769/180.

99. [Buda ostroma 1686.]

Ny-ról a Szent Liga tagjainak címerei között ábrázolva.

[Belagerung Ofens.]
Von W gesehen zwischen den Wappen der Mitglieder der Heiligen Liga dargestellt.

Rk — Rad — 17×26 cm. — Címlapvignetta. — Titelvignette.

V. Hirlinger: Pentdesmosis... Viennae 1686. BPVI Nr. 788.

FK. Bq 355/110.

100. [Buda ostroma 1686.]

Ny-ról tekintve. Az előtérben balra ágyúharc, jobbra lovasok felvonulása. A háttérben Pest.

[Belagerung der Stadt Ofen.]
Von W gesehen. Im Vordergrund links Kanonengefecht, rechts aufmarschierende Reiter. Im Hintergrund die Stadt Pest.

Rk — Rad — 26×18 cm.

V. Warhaffte u. ausführliche Beschreibung der Hung. Königl. Hauptstadt Ofen... Frankfurt a. M. [1686.] p. 88. BPVI Nr. 1087.

Számjelmagyarázatok (1—27) a műben p. 99.

Nummererklärungen (1—27) im Text des illustrierten Werkes p. 99.

FK. B 0941/51.

101. [Buda ostroma 1686.]

Ny-ról nézve. Az előtérben balra tábori konyha, jobbra lovasok és feljebb sátortábor. A középtérben ágyúállások, a Vár ágyútűzben. A háttérben jobbra kis részlet Pest városából, mögötte képzeletbeli hegyek.

[Belagerung Ofens 1686.]
Von W gesehen. Im Vordergrund links Lagerküche, rechts Reiter u. weiter oben Zeltlager. Im Mittelgrund Kanonenstellungen, die Festung im Feuer. Im Hintergrund rechts Teilansicht der Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge.

Rk — Rad — 17×12·5 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.
Főv. Múz.

102. [Buda ostroma 1686.]

Ny felől tekintve. Előtérben ágyúállások, a háttérben a vár ágyútűzben.

[Belagerung der Festung Ofen.]
Von W gesehen. Im Vordergrund Kanonenstellungen, im Hintergrund die Festung unter Kanonenfeuer.

Rk — Rad — 10×7 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.
Főv. Múz.

103. [Buda ostroma 1686.]

Ny felől tekintve. Az előtérben balra sátrak, jobbra lovasság. A középtérben ágyúállások, a háttérben Buda ágyútűzben.

[Belagerung der Stadt Ofen.]
Von W gesehen. Im Vordergrund links Zelte, rechts Kavallerie. Im Mittelgrund Kanonenstellungen, im Hintergrund Ofen im Kanonenfeuer.

Rk — Rad — 10×6·5 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.
Főv. Múz.

104. [Buda ostroma 1686.]

K-i madártávlatból tekintve. A 181. sz. alatt leírt kép kisebbített kópiája. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—4) az összehajtott ívlap első oldalán.
Valószínűleg az »Admirables efectos« egy más kiadásából való. Az íven közölt jelzés szerint Tom. III. p. 246.

[Belagerung der Stadt Ofen.]
Aus der ö-en Vogelperspective. Verkleinerte Copie des unter Nr. 181. beschriebenen Blattes. Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—4) auf der ersten Seite des zusammengefalteten Bogens. Stammt wahrscheinlich aus einer anderen Ausgabe des »Admirables efectos« nach der Bezeichnung am Bogen Tom. III. p. 246.

Rk — Rad — 18·5×28 cm.
Sign: P. B. Bouttats f.
Cf: Thieme—Becker Bd. IV. p. 477.
Főv. Múz.

105. Bvda Ofen Wie solche von den Christen Belägert und den andern September Anno 1686 Glücklich erobert Worden.

Rk — Rad — 31×21 cm.
[Math. Merian Jun.]

Buda ostroma Ny-ról tekintve. Az előtérben balról ágyúállás, jobbra sátortábor. A középtérben a vár ostroma. A háttérben a hajóhíd és Pest.
Belagerung der Stadt Ofen von W gesehen. Im Vordergrund links Kanonenstellung, rechts Zeltlager. Im Mittelgrund Bestürmung der Festung, im Hintergrund die Schiffbrücke u. die Stadt Pest.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 43. Nr. 53. — Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 413—414.
Főv. Múz.

106. [Buda ostroma 1686.]

ÉNy felől tekintve. Az előtérben balra tábori jelenetek, jobbra lovaskatonák. A középtérben jobbra ágyúállások. Budavára ágyútűzben.

[Belagerung der Stadt Ofen.]
Von NW gesehen. Im Vordergrund links Lagerszene, rechts Reiter. Im Mittelgrund rechts Kanonenstellungen. Die Festung unter Kanonenfeuer.

Rk — Rad — 25·5×16 cm.
Sign: Nypoort fecit.
Cf: Andresen Bd. V. p. 163—176. — Thieme—Becker Bd. XXV. p. 544.
FK. B 769/506.

107. [Buda ostroma 1686.]

XI. Ince pápa számára készült és dedikált kép. Fent jobbra az ajánlás szövege: Beatmo Prē Ecco à piedi della Stā Vrā la famosa Buda Metropoli dell'Vngheria espugnata dalli Arme Christiane per opera della provida mente della Sᵗ Vrā . . . Fent a ny-i ostrommüvek és ágyúállások, menetelő csapatokkal és harci jelenetekkel. Az alsó túlnyomó részen csata a Vérmező, a Svábhegy és Törökbálint közti területen. A vár visszafoglalásával kombinálva a Budafoknál álló nagyvezírrel folytatott aug. 13-i és 14-i harcok és a vár felmentésére törekvő janicsárokkal folytatott aug. 29-i küzdelem is. Az ábrázolás azt mutatja, mintha Lotharingiai Károly és Miksa Emánuel egyetlen harcban verték volna meg a szeraszkirt, aki a képen jajgatva menekül a keresztények elől. A jelenetek felett magyarázószöveg. Betű- és számjelmagyarázatok a kép jobb szélén.

[Eroberung der Stadt Ofen.]
Dem Papst Innozent XI. dediziert. Oben die w-e Teile der Erstürmungswerke mit Kanonenstellungen,' marschierender Truppen u. kleinen Schlachtenszenen. Unten in ganzer länge des Bildes grosse Schlachtenszene. Die Eroberungsschlacht ist mit den vorher stattgefundenen Treffen kombiniert. Nach der irrtümlichen Darstellung des Bildes soll der Herzog von Lothringen u. der Kurfürst von Bayern den Seraskier geschlagen haben. Über den Szenen erklärender italienischer Text. Buchstaben- u. Nummererklärungen an d. rechten Seite des Bildes.

R k — R a d — 70×46 cm.

Sign: Delineato, e Intagliato da Arnoldo Van West[e]r hou[t]e dal medmo si fa stampare, e vendere nella sua bottega alli Cesarim.

Al Negotio Remondini.

Cf: Bubics 63. — Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 181—184.

FK. Bq 769/504.

108. [Buda ostroma 1686.]

DK felől legnagyobbrészt képzeletbeli orografiával és városépitészeti elemekkel. A Vár északi része lángokban, déli részén ostromjelenet. Lent balról az előtérben lovascsapatok, jobbról tábori jelenet. Fent balról menetelő hadoszlopok, jobbról a pesti sikon sátortábor.

[Belagerung Ofens.]
Von SO gesehen, grösstenteils mit imaginären orographischen u. architektonischen Elementen. Der n-e Stadtteil in Flammen, gegen S Belagerungszene. Unten links im Vordergrund Reitertruppe, links Lagerszene. Oben links marschierende Truppen, rechts auf d. Pester Ebene Zeltlager.

R k — R a k — 38×39 cm.

V. Ofen kan, von Türken Klauen, sich nunmehr befreyet schauen . . . Nürnberg 1686. BPVI Nr. 891.

Szám- (1—11) és betűjelmagyarázatok (A—C) p. 8.
Nummer- (1—11) u. Buchstabenerklärungen (A—C) p. 8.

FK. B 355/84.

109. Castel di Buda preso dall'Armi Cesaree li 23 Agosto 1686.

R k — R a d — 7×11 cm.

Sign: D.[o m e n i c o] F.[o n t a n a].

V. Giornale dal Campo Cesaree Nr. 12. [1686.] p. 20. BPVI Nr. 770.

Buda d-i erődítményeinek képzeletbeli ábrázolása. A falakon belül katonák, a bástyafalon császári zászló. Cim fent a középen irásszalagon, alatta a szignatúra. A metszet előtti lapon: »Il vero dissegno della Città di Buda venuto dal Campo delineato da Gio Domenico Fontana si vende dietro la Chiesa di San Giulian, al l'Insegna de l'Amsterdam soldi sedecil uno.«

Imaginäre Darstellung des s-en Teils der Festung Ofen. Innerhalb der Mauern Soldaten, auf der Bastei die kaiserliche Fahne. Titelinschrift oben in der Mitte, darunter die Signatur des Künstlers. Auf dem vorigen Blatt: »Il vero disegno della Città di Buda . . .«

Cf: Thieme—Becker. Bd. XI. p. 181.

Apponyi V. 2723.

110. Belager und Eroberung der Kön. Vngarischen Haupt-Statt Ofen durch die Kayserl. und dero Hohen Alliirten glückselige Waffen. 1686.

R k — R a d — 54·2×42 cm.

Sign.: J. Chr. Haffner.

Buda látképe az ostrommal. Magyarázatok stilizált keretben. Mellékképek: Esztergom, Kassa, Ungvár, Szolnok, Nógrád, Szarvas, Pécs, Tokaj, Szeged etc.

Ansicht von Ofen mit Attacke. Erklärungen in stilisiertem Rahmen. Mit Nebenbildern. (Ungar. Städte.)

Cf: Glaser 390/a. — Thieme—Becker Bd. XV. p. 448.

111. Belagerung der Königlichen Haupt- und Residenz-Stadt Ofen.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt.

A 113. sz. alatt leírt kép változata.

Rk 55×45 cm.

[Romain de Hooghe.]

A kép alatt négyhasábos szöveg: Sieghafte Eroberung der Königl. Haupt- u. Residenz-Stadt Ofen címmel. Betű- (A—E) és számjelmagyarázatok (1—56) a negyedik hasáb végén.

Variante des unter Nr. 113. beschr. Blattes.

Rad — 55×45 cm.

[Romain de Hooghe.]

Unter dem Bild vierspaltiger Text mit d. Titel: »Sieghaffte Eroberung...« versehen. Buchstaben (A—E) u. Nummererklärungen (1—56) am Ende des vierten Spaltens.

Cf: Drugulin 3220. — Kremmer 68.

FK. Bf 769/3. — Apponyi M 94.

112. [U. a. címmel. — Mit derselben Titelinschrift.]

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt.

Fent Buda ostroma. A 113. sz. alatt leírt kép kópiája.

Rk — 53·1×43·1 cm.

Sign: I. Christoph Haffner sculp.

A kép alatt négyhasábos szöveg.

Oben Abbildung der Belagerung Ofens. Copie der unter Nr. 113 beschr. Darstellung.

Rad — 53·1×43·1 cm.

Sign: I. Christoph Haffner sculp.

Unter dem Bilde vierspaltiger Text.

Cf: Bubics 65.

Szépműv. Múz.

113. Belegering Der Sterke Stad Buda Of Offen, Door De Keyserlyke, En Geallieerde Machten 1686.

Rk — Rad — 55×45·3 cm.

Sign.: R. de Hooge inv. et fecit 1686.

Budavár ostroma ÉK-ről tekintve. A vár ágyútűzben, a lőportorony robbanásával. A falakon minden oldalról rohamozó csapatok. Lent balra részlet az elfoglalt Pest városából. Lent a középen a fővezérnek hadimérnök mutatja a vár alaprajzát. Egészen fent jobbra csatajelenet. Holland nyelvű betű- (A—E) és számjelmagyarázatokkal (1—56).

Beschiessung u. Erstürmung der Stadt Ofen. Am Ufer der Donau explodiert ein Pulverthurm. Unten links Teilansicht der eroberten Stadt Pest. Unten in der Mitte der Oberbefehlshaber mit einem Ingenieur. Ganz oben rechts das Treffen beider Armeen im freien Felde. Mit holländischen Buchstaben- (A—E) u. Nummererklärungen (1—56).

Cf: Drugulin 3221. — Károlyi—Wellmann 284. — Schoen 30. — Thieme—Becker XVII. 458—461.

Szépműv. Múz. — Fővr. Múz.

114. Ausführlicher Bericht, wie und welcher Gestalten die Koenigl. Haupt Stadt Ofen in Ungarn von denen Kayserlichen und Alliirten belagert und angegriffen worden.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedrukt im Jahr Christi 1686.

Cím alatt: Buda ostroma Ny-ról nézve. Fent jobbra Pest képzeletbeli hegyekkel. Középen a vár alatt ostromjelenetek, lent az előtérben staffage-alakok, köztük a bajor választó, a lotharingiai herceg és Stahremberg gróf. Betűjelmagyarázatok (A—Q) fent.

Rk — 36×24 cm.

A kép alatt háromhasábos szöveg.

Unter d. Titel Belagerungsansicht von W gesehen. Oben rechts die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge. Unter d. Festung Belagerungszene. Im Vordergrunde Staffage-Figuren: der Kurfürst von Bayern, der Herzog von Lothringen, Graf Stahremberg etc. Buchstabenerklärungen (A—Q) oben.

Rad — 36×24 cm.

Unter d. Bild dreispaltiger Text.

FK. Bq 769/382.

115. An Exact Delineation of the Famouse Siège of Buda. — Exacte Delineation du Fameux Siège de Bude.

Rk — Rad — 23×34 cm.

Sign: Ro: L'Strange.

Sold by I: Seller Senior on y West side of the Royall Exchange & by I: Seller Senior Iun'at y Stat next Mereers Chappelin Cheap side London.

V. An Historical Description Of the Glorious Conquest of the City of Buda... London 1686. p. 4. BPVI Nr. 543.

Buda látképe ÉK-ről tekintve az ostromművek jelzésével. Lent balra Pest é-i erődítményei. Betű- (A—T) és számjelmagyarázatok (2—5) angol és francia nyelven, lent balra négy hasábon.

Ansicht der Stadt Ofen von NO gesehen, mit den Belagerungswerken. Unten links der n.-e Stadteil Pests. Englische u. französische Erklärungen unten links in vier Spalten.

Apponyi II. 1236.

116. Afbeelding der Sterke Stad Offen, op den 2 september 1686. door de Keyserlyke en Geallieerde Wapenen Stormenderhand Verovert.

Rk — Rad — 39×17 cm.

V. Dagverhall van de Vermaarde... Amsterdam: 1686. Melléklet — Beilage. BPVI Nr. 636.

Egy lemezről nyomott három kép: 1. Fent balról »Atacque der Ceurbeyerse op het Casteel, en innemen van het Casteel door den Heer Ceurvorst van Beyeren« felírással, a budai vár d-i homlokzata. A vár az ágyútűz következtében lángokban. Jobbra Pest erődítményeinek é-i része. Lent jobbra szélrózsa. 2. Jobbról: »Platte Gront van Offen en de Atacque« felírással, Buda alaprajza az erődítmények és az ostromló sereg hadállásainak jelzésével. Lent a középen szélrózsa. 3. Alul a metszet egész hosszában a budai vár ostroma É-ról a Rózsadomb felől, az ostromművek és ágyúütegek jelzésével. A kép felett a cimfelirat. Lent az előtérben gyalogos és lovas staffage-alakok. Lent balra szélrózsa. Betű- és számjelmagyarázatok p. 8.

Drei Bilder von einer Platte abgedruckt. 1. Oben links: »Atacque der Ceurbeyerse op het Casteel, en innemen van het Casteel door den Heer Ceurvorst van Beyeren.« Ansicht des s-en Vordergrundes der Festung Ofen. Die Festung steht unter Kanonenfeuer. Rechts in der Mitte der n-e Teil der Stadt Pest. Unten Windrose. 2. Rechts: »Platte Gront van Offen en de Atacque.« Grundriss der Festung mit Plan der Werke der Belagerer. Unten Windrose. 3. Unten der ganzen Länge des Bildes nach Belagerung der Festung von N gesehen mit Werke u. Kanonenbatterien der Belagerer. Über dem Bild Titelinschrift. Rechts unten im Vordergrund Staffage-Reiterfiguren. Buchstaben- u. Nummererklärungen in dem Text des Buches p. 8.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 37. Nr. 23. — Lanfranconi 60.

FK. B 943/177.

117. [Buda ostroma 1686.]

Egy lemezről nyomtatott három budai látkép. A felső kettő babérkoszorúval körülvéve. 1. Fent balról: »Prospect von Mitternacht, oder von der Keyserlichen Attaque« c. a rommálött budai vár Ny-ról nézve. 2. Fent jobbról: »Prospect vom Mittag oder von der Chur-Beyrischen Attaque« c. a rommálött budai vár, D-ről nézve. Jobbra Pest erődítéseinek egy része. 3. Lent végig: »Prospect vom Aufgang oder von Pest« c., Buda látképe az ostrom után K-ről nézve.

[Belagerung Ofens 1686.]
Drei Ofner Ansichten von einer Platte abgedruckt. Die zwei ersten mit Lorberkranz umgegeben. 1. Oben links mit dem Titel: »Prospect von Mitternacht, oder von der Keyserlichen Attaque«. bezeichnet. Ansicht der zerstörten Festung von W gesehen. 2. Oben rechts mit dem Titel: »Prospect vom Mittag oder von der Chur-Beyrischen Attaque« bezeichnet, dieselbe von S gesehen. Rechts Teilansicht der Stadt Pest. 3. Unten »Prospect vom Aufgang oder von Pest« bezeichnet. Ansicht der Stadt nach der Belagerung von O gesehen.

Rk — Rad — 39×31 cm.

V. Boethius: Ruhm belorberter... Kriegs Helm... Anhang. Nürnberg: 1686. p. 52. BPVI Nr. 581.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 10. Nr. 17.

FK. B 355/41.

118. Demnach die Vnaussprechliche Guttigkeit vnd Allmacht Gottes vnserer vnd der allirtem Christlichen vnd gerechte-Waffen also gnädiglich vnd mildreich gesegnet hat, dass die Haubtstadt vnd Vestung Offen welche bereits vorhero achtmahl belägert auch dero bisshörigen so mihesamben vnd Kostbahren alss auch bluttigen vnd harten Belägerung vber allen darwider von den Feind angewendeten vnd grausamben Widerstand in Angesicht dess Feindtl: zum

Succurs nunmehr bereits angelangten mächtigen türckischen Kriegsherrs vermittelst sturmender Hand zwischen 2. vnd 3. vhren dess tages den 2. Septembris Anno 1686. erobert worden.

R k — R a d — 42·5×15 cm.

[Jacob. Jezl.]

Buda ostroma É-ról tekintve. Az előtérben balra szélrózsa, jobbra ágyúállás előtt kockázó katonák. A középtérben ágyúállások és nevükkel jelzett hadoszlopok. A vár ágyútűzben. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—21) latin és német nyelven hat oszlopban a kép alatt.

Belagerung der Festung Ofen von N gesehen. Im Vordergrund links Windrose, rechts vor einer Kanonenbatterie, mit Würfel spielende Soldaten. Im Mittelgrund Kanonenstellungen u. mit Namen bezeichnete Regimente. Die Festung steht im Kanonenfeuer. Lateinische u. deutsche Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—21) in 6 Spalten unter dem Bilde.

Szépműv. Múz.

119. Die Haubt stadt Ofen in Unter Ungarn Wie solche von der Christl. Armee Belagert und Glücklich Erobert.

R k — R a d — 1686. — 33×19·5 cm.

Buda ostroma Ny felől tekintve. Az előtérben balra lovascsapat, jobbra gyalogosok és ágyúszerelvények. Feljebb felvonuló hadoszlopok. A középtérben a vár ágyútűzben és lángokban. A háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Betűjelmagyarázatok (A—X) balra lent külön keretben.

Belagerung der Stadt Ofen von W gesehen. Im Vordergrund links Reitertruppe, rechts Infanterie u. Kanonen. Weiter oben aufmarschierende Kolonnen. Im Mittelgrund die Festung im Kanonenfeuer u. in Flammen. Im Hintergrund die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge. Buchstabenerklärungen (A—X) links unten.

Főv. Múz.

120. Die Vestung Offen.

R k — R a d — 16×26 cm.

A u g s p u r g z u f i n d e n b e y J o h. J a c. S c h ö n i n g k.

V. Wahrhaffte Relation, oder eigentliche Beschreibung . . . der Haupt-Stadt . . . Ofen. Augspurg 1686. p. 1. BPVI. Nr. 1086.

Ostromkép Ny felől. Az előtérben sátortábor, a középtérben ágyúállásból Buda lövetése. A háttérben Pest képzeletbeli hegyekkel. Betűjelmagyarázatok (A—X) a műben.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen. Im Vordergrund Zeltlager, im Mittelgrund wird Ofen mit Kanonen beschossen. Im Hintergrund die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge. Buchstabenerklärungen (A—X) im Texte des Werkes.

Cf: B u b i c s 71.

Apponyi II. 1302.

121. Eigentlicher Abriss der Königl. Residenz- und Ungarischen Haubtstadt Ofen, sambt einer eigentlichen Erklärung des fürnembsten Ortes.

I l l u s z t r á l t r ö p l a p. — I l l u s t r i e r t e s F l u g b l a t t.

Fent Buda látképe ÉNy-ról tekintve, az é-i és d-i hadállások ábrázolásával. A vár falain heves ostromjelenetek. Balra lent Pest é-i falainál tábori jelenet. Fent a háttérben végig sátortábor és felvonuló csapatok.

R k — 31×40 cm.

Lent három hasábon Buda visszafoglalásának története. Szám- (1—46) és betűjelmagyarázatok (A—D) a harmadik hasáb végén.

Oben Ansicht der Stadt Ofen von NW gesehen, mit Darstellung der n-en u. s-en Stellungen. An d. Mauern der Festung häftige Belagerungszenen. Unten links neben d. n-en Festungswerken der Stadt Pest Lagerszene. Oben im Hintergrund Zeltlager u. aufmarschierende Truppen.

R a d — 31×40 cm.

Unten drei Spalten Text: die Geschichte der Rückeroberung. Nummer- (1—46) u. Buchstabenerklärungen (A—D) am Ende der dritten Spalte.

Apponyi M. 966.

122. Eigentlicher Abriss der Königl. Residenz und Ungarischen Haubtstadt Ofen, sambt einer eigentlichen Erklärungen der fürnembsten Orter.

R k — R a d — 38·5×31 cm.

[M. M e r i a n j u n.?]

V. Bestürmet und erstürmete Stadt Ofen . . . Nürnberg 1686. BPVI Nr. 565. — Boethius: Ruhm-belohrberter Kriegshelm. Nürnberg 1686. BPVI Nr. 579.

Buda ostromképe Ny-ról az é-i és d-i had állások feltüntetésével. Lent ból Pest e. ódei alatt tábori jelenet. Fent végig sátortábor, alatta felvonuló csapatok. A budai vár és a pesti tábor ábrázolása hasonló a 176. sz. alatt leírt metszetéhez.

Belagerungsbild von W gesehen, mit den w-en u. s-en Werke der Belagerer. Unten in d. Umgebung der Stadt Pest Lagerszene. Den ganzen Hintergrund einnehmend Lager u. marschierende Truppen. Die Darstellung der Ofner Festung u. des Pester Lagers ist der unter Nr. 176. beschriebenen Darstellung ähnlich.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. 38. Nr. 27. — Drugulin 3219. — Kremmer 103.

FK. B 943/176.

123. Erobertes Ofen.

Rk — Rad — 19×14 cm.

A 171. sz. alatt leírt kép variansa.

Variante des unter Nr. 171. beschr. Bildes.

Szépműv. Múz.

124. Facies Budae, Regiae Metropolis Hungariae Ab Aquilinis Romani Imperii, & Bavarici Leonis unguibus simul & viribus Brandenburgicis sinanimiter coadunatis, belli flammis undique deformatae, & Infidelium manibus, auxiliante gratia Divina, victicibus demum armis creptae Die 2. Sept. Anno 1686.

Vorbildt, Der Königl. Haupt- vnd Residentz Statt Ofen, wie selbige durch dess Römischen Adlers, vnd Bayrischen Löwens Clauen, mit hinzu gethanen Brandenburgischen Kräfften, einmütig in Kriegsflammen verstaltet, durch dess Allerhöchsten Beyhülff endlichen auss denen Mahumetanischen Tiger Händen, mit sigreichen Waffen bestürmbt, entrissen, vnd erledigt worden. Beschehen den 2. September, Anno 1686.

Rk — Rad — 57·5×40 cm.

Sign: Delin. L. N. D. Hallart. Capitan.

Zu finden in München bey Michael Wening, Kupferstechern.

A budai vár ostroma ny-i madártávlatból tekintve, az é-i és d-i ostromművek jelzésével. Balra Pest látképe. Lent a feliratok alatt négy-négy hasábon latin és német betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—57).

Belagerung der Festung Ofen aus der w-en Vogelperspektive, mit den n-en u. s-en Belagerungswerken. Links Ansicht der Stadt Pest. Unten unter d. Inschriften, lateinische u. deutsche Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—57).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 45. Nr. 35. — Károlyi—Wellmann 371. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 120—121. — Kremmer 100. — Lanfranconi 100.

FK. Bf 769/411.

125. Glorieuse Victorie van syn Keyserlyke Mayestydt op de stercke Stadt Offen stormender handt ingenomen op den 2 sep: 1686 door den Heer Hartoogh van Lotteringe ende de Gealieerde Leegers.

Rk — Rad — 31×44·5 cm.

A. Blooteling excudit Cum Privilegio.

Előtérben a Lotharingiai herceg nagy lovasalakja a háttérben végig a vár ostroma. Betűjelmagyarázatok (A—K) lent a cím alatt.

Im Vordergrund grosse Reitergestalt des Herzogs von Lothringen, im Hintergrund Erstürmung der Festung. Buchstabenerklärungen (A—K) unten.

Cf: Thieme—Becker Bd. IV. p. 139—140.

Apponyi M. 479.

126. Grundriss der Stadt und Vestung Ofen und wie Solche im Junio Ao 1686 belägert, in diesem kleinen Täfelein abgerissen, wie weit man biss zum 1. Julio mit den Attaquen avancirt, die fernere so im Julio passieret sein in der Grosen Tafel zu sehen.

Rk — Rad — 23×35 cm.

Heinrich Heuss excud. Hamb.

Buda látképe é-i madártávlatból tekintve az erődítmények, ostromművek és hadállások ábrázolásával. Lent balra a vár és az ostromművek alaprajza külön keretben. Címfelirat az alaprajz felett öt sorban. Betű- (A—X) és számjelmagyarázatokkal. (1—12).

Ansicht der Stadt Ofen aus der n-en Vogelperspektive gesehen, mit Darstellung der Befestigung- u. Belagerungswerke. Unten links Grundriss der Festung u. Belagerungswerke in separater Umrahmung. Titelinschrift über dem Grundriss in fünf Zeilen. Mit Buchstaben- (A—X) u. Nummererklärungen (1—12).

Cf: Bubics 40. — Drugulin 3210. — Majláth 270.

127. Hoechst-erfreuliche Relation, was massen die belagerte Festung Ofen, in Gegenwart dess vermeinten Tuerckischen Entsatzes, erstlich bestürmet, den 2. Septemb. dises 1686. Jahrs glücklich erobert, und nach disem besagte Entsatz Völcker gäntzlich aus dem Feld geschlagen worden.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Augsburg, gedruckt und zu finden bey Jacob Koppmayer.

Buda ostroma É-ról nézve. Lent jobbról a császári tábor, balról Pest, a város é-i falai előtt temető. A két város között a megrongált hajóhíd pillérei. A bal sarokban volutás táblát tartó angyal, a táblán felirat: Die eroberte Ungarische Hauptstadt Ofen. Betűjelmagyarázatok (A—I) a kép alatt egy sorban.

Rk — 34×10 cm.

A kép alatt kéthasábos szöveg.

Ansicht der Belagerung von N gesehen. Links unten die Stadt Pest. Rechts unten das Lager. Unter d. Bild Buchstabenerklärungen (A—I) in einer Zeile.

Rad — 34×10 cm.

Unten zweispaltiger Text.

A kép szöveg nélkül is ismeretes; valószínű, hogy eredetileg egy könyv illusztrációjaként jelent meg

Das Bild ist auch ohne Text bekannt. Es ist ursprünglich wahrscheinlich als Buchillustration erschienen.

FK. B 769/354.

128. Höchst-erfreuliche Vorstellung der von den Christlichen Armeen ernstlich bestürmnten und nunmehro glückreichst-eroberten Türkischen Haubt-Vestung Ofen Samt einer kurzgefassten Beschreibung alles desjenigen was von Anfang der Belägerung biss auf höchstverlangte Einnahm davor merk- und leswürdiges passiret.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Nürnberg, zu finden bey Leonhard Loschge, 1686.

Fent Buda látképe DNy-ról tekintve, képzeletbeli hegy- és vízrajzi és városépítészeti elemekkel. Lent az előtérben balra lovasok, jobbra tábori jelenet. Feljebb a középen a vár lángokban, jobbra Pest ny-i erődítményei. A háttérben balra felvonuló csapatok, jobbra a tábor.

Rk — 30×43 cm.

Lent négy hasában a címfelirat alatt Buda visszafoglalásának története. Szám- (1—11) és betűjelmagyarázatok (A—C) a negyedik hasáb végén.

Oben Ansicht der Stadt Ofen aus der sw-en Vogelperspektive, mit imaginären orographischen, hydrographischen u. architektonischen Elementen. Unten im Vordergrund links Reiter, rechts Lagerszene. Weiter oben in der Mitte die Festung in Flammen, rechts Teilansicht von Pest. Im Hintergrund links aufmarschierende Truppen, rechts das Lager.

Rad — 30×43 cm.

Unter d. Titelinschrift vierspaltiger Text. Nummer- (1—11) u. Buchstabenerklärungen (A—C) am Ende der vierten Spalte.

Cf: Kremmer 101.

Apponyi M. 965. — Főv. Múz.

129. Il Castello Di Bvda Oppugnata Dalle Genti Del Serenissimo Elettore Di Baviera.

Rk — Rad — 1686. — 51×30 cm.

Sign: L. N. de Hallart General Quartierm. Tel. del. — Michaele Wening sculp.

Buda ostroma DNy-ról tekintve. Előtérben futóárkok és ágyúállások, középtérben a rombadőlt királyi palota, a háttérben a vár és város d-i része. Betűjelmagyarázatok (A—Z) fent jobbra a cím alatt és lent balra.

Belagerung der Festung Ofen von SW gesehen. Im Vordergrund Circumvallationslinie u. Kanonenstellungen, im Mittelgrund Ruinen d. kön. Schlosses, im Hintergrund der s-e Teil der Stadt u. Festung. Oben rechts u. unten links Buchstabenerklärungen (A—Z).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 40. Nr. 36. — Károlyi—Wellmann 352. — Lanfranconi 84. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 120—121.

Apponyi M. 239. — Főv. Múz.

130. Klahre Abbildung der Statt, vndt Vestung Offen, vnd wie dieselbe von der Kay: Armata attaquirt wirdt. Anno 1686.

Rk — Rad — 35×23 cm.

In Wienn bey Matth: Greischer bey der Kay. Burg zu finden.

Buda látképe ÉNy-ról tekintve, az erődítmények és ostromművek ábrázolásával. Lent balra Pest erődítményeinek é-i része. Latin és német nyelvű betűjelmagyarázatok (A—T) lent balra külön keretben.

Ansicht der Stadt Ofen von NW gesehen, mit Bezeichnung der Befestigungs- u. Erstürmungswerke. Unten links der n-e Teil der Festung Pest. Unten links lateinische u. deutsche Buchstabenerklärungen (A—T).

Cf: Bubics 70. — Kremmer 50.

Apponyi M. 690.

131. Le plan, et perspective de la ville Royale de Bude, conquiste le II. de Septembre, L'an 1686 par les Armes invincibles du Tres-Auguste Leopold Premier. — Pianta e Prospettiva della Real Città di Buda espugnata alli 2. Settembre l'Anno 1686, dall'Armi invittissime dell'Augustissimo Leopoldo Primo, Imperatore. — Grundriss vnd Prospectio der Königlichen Residenz Statt Ofen wie solche den 2. Septembris 1686. durch die Kayserlichen Waffen mit Sturmender Hand eingenommen worden.

Rk — Rad — 153×76 cm.

Sign: Johannes Dominicus Fontana. — E.[lias] Nessenthaler fac Viennae [16]87.

Buda és Pest ostroma é-i madártávlatból az erődítmények, ostromművek és a környék ábrázolásával, négy lemezről nyomtatva. Lent az előtérben balra a Margitszigeten sátortábor. A sziget két oldalán hajóhíd. A középen és jobbra staffage-lovasok, feljebb sátrak. A középtérben ágyúállások, Budavár ágyútűzben. Fent balra Pest k-i oldaláról a két dunai hajóhídon át felvonuló hadoszlopok, a középen és jobbra a budai hegyekben hadoszlopok és táborok, a jobbszélen lovascsata. Legfelül balra volutás keretben Buda látképe ny-ról, jobbra vonalas keretben a vár alaprajza, lent balra szélrózsával, a középen szárnyaló sas csőrében írásszalag: Orietur Abundantia Pacis Donee Auferatur Luna P. S. 71. Lent a kép alatt a középen hadijelvényekből összeállított keretben ajánlás: Excellentismo Dño, Dño Aeneae C.ti A Caprara, Sac. Caes. Regiaeq Mattis Generali Campi Mareschallo, Excelsi Consiliy Avlo Bellici Consiliario, Camerario nec non unius Regiminis Catafractorũ Equitum Colonello Dño mihi Gratioso dedicata Per Humillimum et obsequentissimum Joannem Dominicum Fontana Lucensem S. C. M. Architectum Militarem. Számjelmagyarázatok (1—84) francia, olasz és német nyelven a kép alatt nyolc hasában.

Belagerung der Städte Ofen u. Pest aus der n-en Vogelperspektive, mit Darstellung der Befestigungs- u. Belagerungswerke u. der Umgegend, von vier zusammenpassenden Platten abgedruckt. Unten im Vordergrund links auf der Margareteninsel Zeltlager. An den zwei Seiten der Insel Schiffbrücke. In der Mitte u. rechts Staffage-Reiter, weiter oben Zelte. Im Mittelgrund Kanonenstellungen, die Festung Ofen unter Kanonenfeuer. Oben links von der ö-en Seite der Stadt Pest durch die zwei Donaubrücken aufmarschierende Truppen, in der Mitte u. rechts im Ofner Gebirge Truppen u. Lager, ganz rechts Reiterschlacht. Ganz oben links Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen in e. Rahmen rechts Grundriss der Festung, unten links Windrose, in der Mitte ein fliegender Adler im Schnabee folgende Inschrift haltend: Orietur Abundantia Pacis... Unter dem Bild in der Mitte in e. vom Kriegsinsignien zusammengestellten Rahmen Widmung: Excellentismo Dño ... Aeneae ... Caprara ... Französische, italienische u. deutsche Nummererklärungen (1—84) unter dem Bild in acht Spalten.

Cf: Bubics 60. — Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 35. Nr. 16. — Károlyi—Wellmann 315. — Lanfranconi 119. — Thieme—Becker Bd. XI. p. 181; XXV. 395.

132. Naaukeurige Afbeelding en Beschryving Der steden van Offen en Pest, Tagenwoordig belegert door de Keyserlyke armée onder Commando van den Hertog van Lotharingen.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — t'Amsterdam, by Adriaan Schoonebeek, 1686.

Fent Buda ostroma ÉNy-ról tekintve. Az előtérben jobbra a fővezér kíséretével lóháton, előtte az elfogott törökök felvonulása. Balra ágyúállások. A középtérben jobbra a vár lángokban. A háttérben balra Pest égése, mögötte képzeletbeli hegyek. Fent a középen sas karmai között írásszalagon: Offen Pest. Betűjelmagyarázatok (A—n) a kép alatt két sorban.

Rk — 28×19 cm.

Lent két hasában Buda visszafoglalásának története.

Oben Belagerung der Stadt Ofen von NW gesehen. Im Vordergrund rechts Reitergestalt des Oberbefehlshabers mit Begleitung, neben ihnen der Vormarsch der gefangenen Türken. Links Kanonenstellungen. Im Mittelgrund rechts die Festung in Flammen. Im Hintergrund links die Stadt Pest im vollem Brande, hinter der Stadt Phantasie-Gebirge. Oben in der Mitte in den Klauen eines Adlers Inschrift: Offen Pest. Buchstabenerklärungen(A—n) unter dem Bilde in zwei Zeilen.

Rad — 28×19 cm.

Unten in zwei Spalten die Geschichte der Rückeroberung Ofens.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 41. Nr. 42. — Bubics 58. — Lanfranconi 58. — Schoen 31.

Főv. Múz.

133. Ofen.

Rk — Rad — 1686. — 14×11 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

Sign: J[ohann] A[ndreas] Thelot fe. — [Andreas Matthäus] Wolfgang sc.

Buda ostromának közeli részlete. Tűzharc és ostromjelenetek. Az előtérben jobbra ágyúállások.

Teilansicht der Belagerung der Stadt Ofen. Feuergefecht u. Belagerungszene. Im Vordergrund rechts Kanonenstellungen.

Cf: Nagler Kstlerlex. Bd. XX. p. 468—469; Bd. XXV. p. 1—2.

Szépműv. Múz.

134. Offen die königliche Hauptstatt in Ungarn den 23 Aug.—2 Sept. A° 1686 in Angesicht des Gros Viziers von Ihro Kayserl: Mayst: und dero Reichs Völcker mit Sturm erobert.

Rk — Rad — 28×17 cm.

[Carl Gustav Ambling.]

A budai vár ostroma É felől nézve. Az előtérben ágyúállások és heves tűzharc. Fent Buda vára lángokban. Balra a középen Pest város ny-i része.

Belagerung der Festung Ofen von N gesehen. Im Vordergrund Kanonenstellungen u. lebhafte Beschiessung der Festung. Oben Ofen in Flammen. Links in der Mitte der w-e Teil der Stadt Pest.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 36. Nr. 18. — Bubics 46 × 59. — Károlyi—Wellmann 219. — Kremmer 49. — Lanfranconi 86. — Thieme —Becker Bd. I. p. 409.

Apponyi M. 822. — Főv. Múz.

135. Offen door de keizerschen stormender hand ingenommen in't Jaar 1686 den 2 September.

Rk — Rad — 62×48 cm.

Sign: Jan Luihen.

Cf: Kremmer 70.

136. Pianta eleuata, et assedio della Città, e Castello di Bvda Metropoli dell'Vngheria presa à via forza dall'Armi inuitte dell August.mo Cesara Leopoldo 1. e de Preñpi Collegiati li 2. 7bre 1686. sotto il felice Pontifi.co d'Innocentio. XI.

Rk — Rad — 70×22 cm.

[Arnoldo Van Westerhout.]

Buda ostroma Ny-ról tekintve, XI. Ince pápának ajánlva. Az ajánlás szövege lent jobbra pápai címer alatt: Alla S.ta Di N. S. Papa Innocentio XI. Lent a közepen lovascsata, balról és jobbról sátortábor és ágyúállások. A középtérben a vár é-i és d-i falain belül közelharc, balra szélrózsa. Címfelirat írásszalagon fent a közepen. Szám- (1—38) és betűjelzésekkel. (A—Z). Valószínűleg könyvillusztráció. Több helyütt beírt magyarázatokkal.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen, dem Papst Innozent XI. gewiedmet. Text der Widmung unten rechts: Alla S.ta ... Unten in der Mitte Reiterschlacht, links u. rechts Zeltlager u. Kanonenstellungen. Im Mittelgrund innerhalb der n-en u. s-en Mauern der Festung Schlachtenszene, links Windrose. Titelinschrift oben in der Mitte. Nummer- u. Buchstabenbezeichnungen. Wahrscheinlich Buchillustration.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 40. Nr. 33. — Lanfranconi 117. »Cartamente di Van Westerhout quello di sotto vadi sopra e trameZze dorepo del Musco.« — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 181—184.

Főv. Múz.

137. Pianta et Eleuatione della Reale Città e Fortezza di Bvda capitale del Regno di Vngaria presa dall'Armi della Sac. Ces. Ma di Leopoldo P. Imperatore sotto il Comando dell. Serenis. Sig. Duchi di Lorena e di Bauiera li 2. settembre 1686.

Rk — Rad — 34·5×26·5 cm.

V. Distinto Diario overo Relationi . . . Napoli 1686. p. 10. BPVI Nr. 691.

Buda ostroma ny-i madártávlatból tekintve, az ostromművek és a felvonult seregek nevének jelzésével, XI. Ince pápának ajánlva. Az ajánlás szövege lent a középen stilizált keretben: La Santità di N. S. Papa Innocentio XI. . . . Az előtérben balra a fővezéri tábor, jobbra tábori jelenet. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—29) 1—1 stilizált keretben fent balra és a középen.

Belagerung der Festung Ofen aus der w-en Vogelperspektive mit Bezeichnung der Belagerungswerke und der Regimente. Gewidmet dem Papst Inozent XI. Der Text der Widmung unten in der Mitte in stilisiertem Rahmen : La Santità di N. S. Papa . . . Im Vordergrund links Lager des Oberbefehlshabers, rechts Lagerszene. Italienische Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—29) oben links u. in der Mitte, je in einem stilisierten Rahmen.

Apponyi II. 1260.

138. Prospect Della Città Di Bvda Dalla Parte Del Danvbio Con L'Attacco De Gl'Imperiali.

Rk — Rad — 1686. — 69×18 cm.

Buda ostroma két nézetből. 1. Jobbra ÉK-ről, díszes volutás keretben. Lent az előtérben a felvonult seregek jelzése, fent a vár ágyútűzben. 2. Balra a kereten kívül D-ről az ostromművekkel. A külső és belső keretek közötti tért lent és fent balra és jobbra török fegyverek csoportjai díszítik. Szám- (1—37) és betűjelzésekkel (A—V). Valószínűleg könyvillusztráció.

Belagerung der Stadt Ofen aus zwei Ansichten zusammengesetzt. 1. Rechts von NO gesehen in zierlichem Rahmen. Unten im Vordergrund Bezeichnung der kämpfenden Truppen, oben die Festung, unten Kanonenfeuer. 2. Links ausserhalb des Rahmens, die Stadt von S gesehen, mit den Belagerungswerken. Den Raum zwischen d. äusseren u. inneren Rahmen schmücken Gruppen türkischer Waffen. Nummer- (1—37) u. Buchstabenbezeichnungen (A—V). Mutmasslich Buchillustration.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 39. Nr. 32.

Főv. Múz.

139. Prospect der Statt Ofen.

Rk — Rad — 19×14 cm.

[Mathias Merian Jun.]

V. Boethius: Ruhmbelorberter . . . Kriegshelm . . . Nürnberg 1686. BPVI Nr. 579.

Buda ostroma ÉK felől tekintve. A vár lángokban. Az előtérben balra Pest erődítményeinek ny-i része, fent sátortábor. Betűjelmagyarázatok (A—R) fent balra és jobbra.

Belagerung der Stadt Ofen von NO gesehen. Die Festung in vollem Brande. Im Vordergrund links Teilansicht der Stadt Pest, oben Zeltlager. Buchstabenerklärungen (A—R) oben links u. rechts.

Cf: Bubics 43. — Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 42. Nr. 43. — Lanfranconi 30. — Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 413—414.

Főv. Múz.

140. Prospect der Statt Offen, sambt der Kayserl. Attaque.

Rk — Rad — 1686. — 45×33 cm.

Sign: Jacob [Johann] Jezl fecit.

Egy lemezről nyomtatott két ostromkép. Fent balról Buda ostromának ábrázolása D-ről tekintve az ostromművekkel, a lövedékek röppályájának jelzésével. Felírása: Prospect der Schloss Offen, von der Chur-Bayrischen seythen sambt dero Attaque. A középtérben jobbra Pest é-i falai. Lent az ostrom É-ról tekintve, az ostromművek és a lövedékek röppályájának jelzésével. Felírása: Victoria so den 2. September Ao 1686. vm. 4. Uhr abents Durch die Christliche Waffen mit gestürmeter Handt, die Vöstung und Statt Offen geschohen. Lent balra szélrózsa, jobbra ütegállás, mellette kockázó katonák. Feljebb az ostromban résztvett seregek megjelölése, jobbra tűzharc. Fent balra Szűz Mária a kis Jézussal, aki a feléjük forduló kétfejű sas felé mellkeresztet nyujt. Lejjebb angyal a magyar címert nyujtja a sas felé. A sas felett angyal babérkoszorúval. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—41) latin és német nyelven fent jobbra.

Zwei Abbildungen der Belagerung von einer Platte abgedruckt. Oben links Darstellung der Belagerung Ofens mit den Belagerungswerken. Titelinschrift: Prospect der Schloss Offen . . . Im Mittelgrund rechts die n-e Mauer der Stadt Pest. Unten die Belagerung von N gesehen mit den Belagerungswerken. Titelinschrift: Victoria so den 2. September Ao 1686. . . . Unten links Windrose, rechts Kanonenstellung, daneben mit Würfel spielende Soldaten. Weiter oben Bezeichnung der kämpfenden Regimenter, rechts feuernde Kanonen. Oben links die Mutter Gottes mit dem Jesuskind, der dem ihnen zugewandten Doppeladler ein Pestorale reicht. Weiter unten bietet ein Engel dem Adler das ungarische Wappen an. Über d. Adler ein Engel mit Lorbeerkranz. Lateinische u. deutsche Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—41) oben rechts.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 38. Nr. 24. — Lanfranconi 61. — Thieme—Becker Bd. XVIII. p. 549.

Főv. Múz.

141. Prospect von Offen sambt der Kayserl. Attaque.

[V o g e l].

R k — R a d — 39×30 cm.

V. Diarium ,oder : Kurze u. warhaffte Beschreibung . . . der Haupt-Vestung Ofen 1686. p. 2. BPVI Nr. 689.

Egy lemezről nyomott három kép. Fent balról : »Prospect von der Chur-Bayrischen seythen sambt dero Attaque« felirással a budai vár d-i homlokzata. A vár az ágyútűz következtében lángokban áll. Jobbra Pest erődítményeinek é-i része. Lent jobbra szélrózsa. Jobbról : »Grundriss der Vöstung Offen sampt der Attaque« felirással Buda alaprajza az erődítmények és az ostromló sereg hadállásainak jelzésével. Lent a középen szélrózsa. Alul a metszet egész hosszában a budai vár ostroma É-ról az ostromművek és ágyúütegek jelzésével. A kép felett cimfelirat. Lent jobbról és balról csatajelenetek. Lent balra szélrózsa. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—43) p. 8. után.

Drei Bilder von einer Platte abgedruckt. 1. Oben links s-e Façade der Festung Ofen mit der Inschrift: »Prospeckt von der Chur-Bayrischen seythen sambt dero Attaque« versehen. Die Festung ist durch Kanonenfeuer in Brand gesteckt. Rechts in der Mitte der n-e Teil der Stadt Pest. Unten Windrose. 2. Rechts : »Grundriss der Vöstung Offen sampt der Attaque«. Grundriss der Festung mit Plan der Werke der Belagerer. Unten Windrose. 3. Unten, der ganzen Länge des Bildes entlang, Belagerung der Festung von N gesehen mit Werken u. Kanonenbatterien der Belagerer. Im Oberteil Titelinschrift. Unten links u. rechts Schlachtenszenen. Unten links Windrose. Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen in dem Text des Werkes nach p. 8.

Cf : D r u g u l i n 3212. — N a g l e r K s t l e r l e x. B d. XXIII. p. 274.

FK. B 0941/16.

142. Vera et fundamentalis Regie Civitatis Bvdae, capitalis in Vngaria, Delineatio cum genuina locorum magis principalium declaratione. Wahrer und gründtlicher Abriess der Königlichen Residenz und Haubtstadt Ungarischen Ofen sambt einer eigentlichen Erklärung der fürnembsten Örter. 1686.

R k — R a d — 34·5×24·5 cm.

Buda ostroma ÉK-ről tekintve, az erődítmények és ostromművek jelzésével. Az előtérben balra és jobbra tájképi részlet, feljebb jobbra és fent szélesen kiterjedt sátortábor és felvonuló hadoszlopok. Számjelzésekkel (1—46). Valószínűleg könyvilluszträció.

Belagerung der Stadt Ofen von NO gesehen, mit Bezeichnung der Befestigungs- u. Belagerungswerke. Im Vordergrund links u. rechts landschaftliche Umrahmung. Oben ein weit ausgedehntes Lager u. aufmarschierende Truppen. Nummerbezeichnung (1—46). Mutmasslich Buchillustration.

Cf : B u b i c s 55. — K r e m m e r 76.

Fővr. Múz.

143. Vera pianta rilevata della reia citta di A di. 2. 7b^re^ Buda Presa Capitale dell'Ongaria Assediata dall'Armi dell'Augustis.^mo^ Leopoldo I. Imp. e Prencipi Collegati li 20 Giugno 1686.

R k — R a d — 58×36 cm.

S i g n : C a u a t a d a l d i s s e g n o s p e d i t o d a l l ' I n g e g n i o r e D o m e n i c o F o n t a n a. — B a l t i s e v a F a l l a s. C o n s e c r a t a A l l I l l.^mo^ e t E c c.^mo^ s i g.^r^ C o n t e P i e t r o Z a n o b i o R a t V e n e t o.

Buda ostroma ny-i madártávlatból tekintve az ostromművek ábrázolásával. A vár körül tűzharc, a falakon belül a császári és török seregek összecsapása. Cimfelirat fent a középen két allegórikus állat között. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (1—7) lent balra volutás keretben.

Belagerung der Festung Ofen mit den Belagerungswerken aus der w-en Vogelperspektive gesehen. Um die Festung feuernde Kanonen, innerhalb der Mauern gefecht der kaiserl. u. türkischen Armee. Titelinschrift oben in der Mitte zwischen zwei allegorischen Tieren. Italienische Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—7) unten links.

Cf : T h i e m e—B e c k e r B d. XI. p. 181.

Fővr. Múz.

144. Vero disegno della citta di Bvda ouero Offen e Pest.

R k — R a d — 1686. — 35×25 c m.

S i S t a m p a d a F r a n.^co^ C o l l i g n o n c o n l i c e t.

Buda és Pest ostroma ÉNy-ról tekintve. Az előtérben a császári sereg vonulása a Margitszigeten vert hajóhidon át Buda felé. A szigetről és balról Pest felől Buda ágyúzása. A középtérben Pest elfoglalása és a hajóhid pusztulása. A háttérben a középen a Gellérthegy magasan kiemelkedő várral, jobbra a budai hegyek. Betűjelmagyarázatok (A—S) lent balra, külön keretben.

Belagerung der Städte Ofen u. Pest von NW gesehen. Im Vordergrund Aufmarsch der kaiserl. Armee nach Ofen, durch die über die Margareteninsel geschlagene Schiffbrücke. Von der Insel u. von der Pester Seite Beschiessung der Stadt Ofen. Im Hintergrund in der Mitte der Gerhardsberg mit einer mächtigen Burg, rechts die Ofner Gebirge. Buchstabenerklärungen (A—S) unten links.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 44. N r. 55. — L a n f r a n c o n i 85. — S c h o e n 34.

Fővr. Múz. — Szépművr. Múz.

145. Vorstellung der Haubt Vestung und Ungarisch Königl. Residenz Stadt Ofen samt deren Belägerung, durch die Röm. Kayserl. und anderer hohen Alyrten Waffen.

Rk — Rad — 1686. — 27×35 cm.

A budai vár ostroma D felől tekintve. Az előtérben a császári hadak ágyúállása és tábori jelenetek, balról staffage-alakok. Fent repülő puttó kettős kereszttel, felette írás: Oriente Hoc. Betű- (A—O) és számjelmagyarázatokkal (1—37). Cím irásszalagon.

Ansicht der Belagerung von S gesehen. Im Vordergrund die Kanonenstellungen der kaiserlichen Armee u. Lagerszenen, links Staffage-Figuren. Oben ein Putto mit Inschrift: Oriente Hoc. Mit Buchstaben- (A—O) u. Nummererklärungen (1—37).

Cf: Károlyi—Wellmann 253.

FK. B 769/1.

146. Vorstellung der Haupt-Vestung Ofen, was dabey merckwürdigs vorgelauffen. 1686.

Rk — Rad — 5 l. nagy. fol. — qu. roy. fol. auf 5 Bl.

Sign: M. Lerch et J. Hoffmann fec. et exc.

Buda látképe a vár ágyúzásának és az ostromnak ábrázolásával. Fent a középen a győzelem istennője és Fama a város alaprajzát tartják. Lent nyolc hasábon az ostrom történetének leirása, két külön keretben levő képpel: 1. A menekülő törökök üldözése június 23-án. 2. A budai várparancsnok elfogatása.

Ansicht der Stadt während der Beschiessung u. des Sturmes in der Mitte oben. Die Siegesgöttin u. Fama einen Plan der Stadt haltend. Unten 8 Spalten Beschreibung mit zwei eingedruckten Kupfern. 1. Überfall der flüchtenden Türken auf der Donau den 23. Juni. 2. Gefangennahme des Commandanten in Ofen.

Cf: Drugulin 3218. — Thieme—Becker Bd. XXIII. p. 110.

147. Waarer und Gründlicher Abriess der Königlichen Residenz u. Hauptst: Ofen sampt einer eigentlichen erklärung der fürnehmsten Oerter 1686.

Rk — Rad — 34×23 cm.

V. Sonderbare Begebnüsse der königlichen Vestung Ofen ... 1686. p. 38. BPVI Nr. 1020.

Buda ostroma ÉK-ről nézve a vár körvonalainak, az északi és déli ostrommüveknek ábrázolásával. Fent végig sátortábor és felvonuló csapatok, balra lent részlet a pesti dunapartból. Szám- (1—46) és betűjelmagyarázatok (A—D) lent négy hasábon.

Ansicht der Belagerung von NO gesehen, den Umriss der Festung, die n-e u. s-e Werke der Belagerer darstellend. Oben Zeltlager u. marschierende Truppen, unten links e. Teil vom Pester Donauufer. Buchstaben- (A—D) u. Nummererklärungen (1—46) unten in vier Zeilen.

Cf: Drugulin 3211.

FK. B 0941/96.

148. Ware Abbildung der Königlichen Haupt- u. Residentz Stadt Ofen, welche den 16. Juny A. 1686. von dero Röm. Kay. May. und denen Alÿrten Völckern belägert u. den 2. September glücklich erobert worden nach deme es in die 145 Jahr in Türckischen händen gewest.

Rk — Rad — 37·5×30 cm.

David Funck Ex.

Buda ostroma Ny-ról tekintve, jórészt képzeletbeli hegyrajzi és városépitészeti elemekkel. Az előtérben végig sátortábor, feljebb ágyúállások és menetelő hadoszlopok. A vár ágyútüzben. A háttérben jobbra Pest képzeletbeli hegyekkel. Címfelirat irásszalagon fent a középen. Betűjelmagyarázat (A—M) balra és jobbra lent külön keretben.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen, meistens mit imaginären orographischen u. architektonischen Elementen. Im Vordergrund langes Zeltlager, weiter oben Kanonenstellungen u. marschierende Truppen. Die Festung in Kanonenfeuer. Im Hintergrund rechts die Stadt Pest mit Phantasie-Gebirge. Titelinschrift oben in der Mitte. Buchstabenerklärungen (A—M) unten links u. rechts in separaten Rahmen.

Fővr. Múz.

149. Warhaffter Grund und Abriss der Haubt-Vestung Ofen samt deren Belagerung und Vorstellung aller Approchen, Batterien und Kesseln durch die Kays. und dero hohen Alÿrten Waffen im Junio und Julio des 1686 sten Jahrs.

Rk — Rad — 1686 — 37×33 cm.

[Justus Van den Nypoort et Joh. Martin Lerch ff ac excud.]

Buda ostromképe Ny-ról az é-i és d-i hadállások feltüntetésével. Lent balról Pest erődei alatt tábori jelenet. Címfelirat fent két allegórikus állat között, alatta hat sorban betűjelmagyarázat (A—K)

Belagerungsbild von W gesehen mit den n-en u. s-en Werken der Belagerer. Unten in d. Umbegung d. Stadt Pest Lagerszene. Inschrift u. Buchstabenerklärungen (A—K) oben zwischen zwei alleg. Tieren.

Cf: Andersen Bd. V. p. 163—176. — Bubics 57. — Schoen 28. — Thieme—Becker Bd. XXV. p. 544.; Bd. XXIII. p. 110.

FK. B 769/175.

150. Warhafftig und Eigendlicher Abris sambt Völliger Belagerung der Vestung Ofen welche Anno 1686 vermittelst Gottlicher Hulffe durch Ihro Kayȳsere: Maystt: und dero hohen Allirten Waffen, den Durckischen Klauen wiederum glicklich entrisen worden.

Rk — Rad — 44×18 cm.

Buda ostroma Ny felől tekintve. Az előtérben balra ágyúállások és mozgalmas tábori jelenetek, jobbra lovaskatonák. A középtérben a bástyákhoz felvonuló csapatok. Buda lángokban. Címfelirás írásszalagon fent a középen, balra lent szélrózsa.

Belagerung der Stadt Ofen von W gesehen. Im Vordergrund links Kanonenbatterien u. lebhafte Lagerszene, rechts Reiter. Im Mittelgrund aufmarschierende Truppen. Ofen in vollem Brande. Titelinschrift oben in der Mitte. Unten links Windrose.

Szépműv. Múz.

151. [Buda ostroma 1686.]

Látkép ék-i madártávlatból, az erődítmények és ostromművek megjelölésével. Balra Pest északi erődítményei. Balra lent, külön keretben a budai vár és a támadó sereg hadállásainak alaprajza: »Grundriss der Stadt und Vestung Ofen und wie solche im junio 1686 belägert, in diesem kleinen Täfelein abgerissen, wie weit man biss zum 1. Julio mit den Attaquen avancirt, die fernere so im Julio passiret sein in der Grosen Tafel zu sehen« cimmel. Külön számjelmagyarázatokkal (1—12).

[Belagerung Ofens 1686..]
Ansicht aus der nö-en Vogelperspektive. Links Teilansicht der Festung Pest. Links unten ein kleines Belagerungsbild mit Inschrift versehen: »Grundriss . . .« Mit separaten Nummererklärungen (1—12).

Rk — Rad 34·5×22·5 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

Hinrich Heuss excud. Hamb.

V. Hartnaccus: Bellorum quae Christianos inter & Turcas gesta sunt . . . conspectus. 1687. BPVI Nr. 1158.

Betűjelmagyarázatok (A—Y) a mű szövegében.
Buchstabenerklärungen (A—Y) im Text des Werkes.

FK. B 943/422.

152. Bvda Citta.

Rk — Rad — 23×18 cm.

Sign: Cesare Laurentio [Lorenzi] fece.

V. Panceri: Continvatione de svccessi nell' Vngheria . . . Milano 1687. p. 78. BPVI Nr. 902.

Buda ostromképe ny-i madártávlatból tekintve. Lent az előtérben, azután balról és jobbról ágyúütegek és támadó hadoszlopok. Fent jobbról Pest. Címfelirat fent a középen, írásszalagon. Betű- (A—D) és számjelmagyarázatok (1—12) a mű szövegében.

Belagerung der Festung Ofen aus der w-en Vogelperspektive. Unten im Vordergrund, ferner links u. rechts Kanonenbatterien u. Offensivkampf. Oben rechts die Stadt Pest. Titelinschrift oben in der Mitte. Italienische Buchstaben- (A—D) u. Nummererklärungen (1—12) in dem Text des Werkes

Cf: Thieme—Becker Bd. XXII. p. 453.

FK. B 355/98.

153. Bvda stormender Hand ingenomen int gesigt van den Groote Visir: wiens Leger met een in route geslagenis den 2. Sept. 1686.

Rk — Rad — 12×17 cm.

V. Hollandsse Mercurius 1686. Haarlem 1687. p. 210. BPVI Nr. 476.

Buda erődítményeinek és fontosabb épületeinek látképe D-ről az ostromművek jelzésével. Lent az előtérben csatajelenet. Jobbra a középen Pest erődítményeinek é-i része. Címfelirat dekorativ keretben. Betű- és számjelmagyarázat a mű szövegében p. 210.

Ansicht der Befestigungswerke u. der wichtigeren Gebäude der Stadt Ofen von S gesehen. Unten in dem Vordergrund Schlachtenszene. Rechts in der Mitte Teilansicht der Festung Pest. Titelinschrift in dekorativem Rahmen. Buchstaben- und Nummererklärungen in dem Text des Werkes p. 210.

FK. B 943/237.

154. Die Eroberte Vngarische Haubtstatt Ofen.

R k — R a d — 33×12 cm.

V. Warhafftig u. aussführlicher Bericht . . . Augsburg [1687.] Melléklet — Beilage. BPVI Nr. 1284.

Buda ostroma ÉNy-ról tekintve. Lent balra a címfelirat volutás keretben, felette angyal, jobbra Buda é-i erődítményei alatt sátortábor és ágyúállások. A vár ágyútűzben. A középtérben balra Pest, jobbra a vár d-i oldalán ostromjelenet. Fent balra tűzérségi harc. Betűjelmagyarázatok (A—I) a kép alatt.

Belagerung der Stadt Ofen von NW gesehen. Unten links die Titelinschrift im Voluten-Rahmen mit einem Engel, rechts unter den n-en Befestigungswerken Zeltlager u. Kanonenbatterie. Die Festung in Kanonenfeuer. Im Mittelgrund links die Stadt Pest, rechts an dem s-en Teil der Festung Belagerungszene. Oben links Beschiessung der Stadt. Buchstabenerklärungen (A—I) unter dem Bild.

Apponyi II. 1303.

155. Pianta et assedio della Citta di Bvda, e Pest con L'accampamento del Esercito Cesareo, passo del Danubio, et insigni Vittorie ottenute dal Serenis.mo Sig. Duca di Lorena, alli 11. e 22. di Luglio nelle uicinanze di Buda, sotto il Pontificato di N. S. P. Innocentio XI. l'Anno 1684.

R k — R a d — 52×39 cm.

[V i n c e n z o M a r i o t t i]

V. Rossi : Teatro della gverra contro il Turco. Roma : Rossi 1687. Tab. 18.

A budai vár ostromának látképe ÉK-ről nézve. Fent jobbra és lent végig felvonuló csapatok és ágyúállások. Középen az ágyútűzben álló hajóhíd. Lent a Margitsziget d-i része átvonuló csapatokkal és ágyúkkal. A szigetet Budával és Pesttel hajóhíd köti össze. Betű- (A—V) és számjelmagyarázatok (2—23) stilizált keretben.

Ansicht der Belagerung der Stadt Ofen von NO gesehen. Oben links u. unten marschierende Truppen u. Kanonenstellungen. In der Mitte die unter Kanonenfeuer stehende Schiffbrücke. Unten der s-e Teil des Margaretheninsel, mit durchziehenden Truppen u. Kanonen. Oben links Buchstaben- (A—V) u. Nummererklärungstafel (2—23) in stilisiertem Rahmen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 34. N r. 12. — D r u g u l i n 3156. — L a n f r a n c o n i 57. — T h i e m e — B e c k e r B d. XXIV. p. 112.

FK. Bq 769/439. — Bq 769/205.

156. Pianta Et Elevatione Della Reale Citta E Fortezza Di Bvda Capitale Del Regno D'Vngeria Assediata Dal'Armi Della Sac. Ces. Ma Di Leopoldo P°. Imperatore Li 20 Givgno. 1686. Nel Anno X° Del Felice Pontificato Di N. S. Papa Innocentio XI. E Presa Li 2. Settembre 1686.

R k — R a d — 53×41 cm.

[V i n c e n z o M a r i o t t i]

V. Rossi : Teatro della gverra contro il Turco Roma 1687. Tab. 17.

Buda ostromképe ny-i madártávlatból tekintve, az ostrommüvek jelzésével. É-ról és D-ről heves ostromjelenetek. Lent a tábor és feliratokkal ellátva felvonuló csapatok. Jobbra fent Pest. Szám- (1—29) és betűjelmagyarázatok (A—Z) fent a középen és balra stilizált keretben.

Belagerung der Festung Ofen aus der w-en Vogelperspective. In dem n-en u. s-en Teilen der Festung Belagerungszene· Unten das Lager u. aufmarschierende Truppen mit Inschriften versehen. Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungstafel (1—29) in der Mitte u. links in stilisiertem Rahmen.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 40. Nr. 37. — D r u g u l i n 3215. — K r e m m e r. 105. — L a n f r a n c o n i 65. — T h i e m e — B e c k e r B d. XXIV. p. 112.

FK. Bq 769/439.

157. Prospettiva Della Real Citta Di Bvda Con Li Tré Attacchi.

R k — R a d — 27·5×38·5 cm.

V. Manone : L'Ungheria vendicata. Milano [1687.] p. 208. BPVI Nr. 1183.

Egy lemezről nyomtatott három városkép : 1. Fent balról a budai vár d-i homlokzata. A vár ágyútűzben és lángokban. Jobbra Pest erődítményeinek é-i része. 2. Jobbról »Pianta della citta di Buda« címmel alaprajz az ostromló sereg hadállásainak jelzésével. Lent a középen szélrózsa. 3. Alul a metszet egész hosszában Buda ostroma ÉNy felől az ostrommüvekkel. Az előtérben balra négylovas szekér, jobbra tüzelő üteg. A háttérben jobbra a vár d-i oldala lángokban. Balra Pest erődítményeinek ny-i része. Betű- és számjelmagyarázatok a müben.

Drei Ansichten von einer Platte abgedruckt. 1. Oben links der s-e Teil der Festung Ofen. Die Festung steht unter Kanonenfeuer. Rechts der n-e Teil der Stadt Pest. 2. Rechts: Grundriss der Festung mit Plan der Werke der Belagerer, mit dem Titel »Pianta della citta di Bvda« versehen. Unten in der Mitte Windrose. 3. Unten die ganze Länge des Bildes nach, Belagerung der Festung von N gesehen mit

Werke der Belagerer. Im Vordergrund links ein Vierspann, rechts feuernde Kanonenbatterie. Im Hintergrund, der n-e Teil der Festung in Flammen. Links der w-e Teil der Festung Pest. Buchstaben- u. Nummererklärungen im Text des Werkes.

Apponyi II. 1225.

158. Veduta di Bvda nuoua uerso la Vecchia.

R k — R a d — 25×16 cm.

V. Panceri: Continvatione de svccessi nell'Vngheria . . . Milano 1687. p. 86. BPVI Nr. 902.

Buda és Pest ostroma ÉK-ről tekintve. Lent balról a Margitsziget romjai, jobbról szekértábor. Buda ágyútűzben a lövedékek röppályájának jelzésével. Fent balra Pest. Betűjelmagyarázatokkal (A—W).

Belagerung der Städte Ofen u. Pest von NO gesehen. Unten links die Ruinen der Margaretheninsel, rechts Wagenlager. Ofen unter Kanonenfeuer. Oben links die Stadt Pest. Mit Buchstabenerklärungen (A—W).

Főv. Múz.

159. Veduta di Bvda uerso Albareale.

R k — R a d — 26×16 cm.

V. Panceri: Continvatione de svccessi nell' Vngheria . . . Milano 1687. p. 82. BPVI Nr. 902.

A budai vár ostromképe DNy-ról nézve, jórészt képzeletbeli városépítészeti elemekkel. Lent az előtérben temető és felvonuló hadoszlopok, jobbról a háború szimbólumainak csoportja. Középen ágyúütegek, jobbra a háttérben részlet Pest városából. Betű- (A—X) és számjelmagyarázatok a mű szövegében.

Ansicht der Belagerung von SW gesehen, grösstenteils mit imaginären architektonischen Elementen. Unten im Vordergrund Friedhof u. aufmarschierende Truppen, rechts eine Gruppe von Kriegessymbolen. In der Mitte Kanonenbatterien, rechts im Hintergrund Stadtteil von Pest. Italienische Buchstaben- (A—X) u. Nummererklärungen in dem Text des Werkes.

FK. B 355/98. — Főv. Múz.

160. Veduta di Bvda uerso il Monte S. Gerardo.

R k — R a d — 26·5×17 cm.

V. Panceri: Continvatione de svccessi nell'Vngheria . . . Milano 1687. p. 89. BPVI Nr. 902

Ostromkép D felől tekintve, a d-i ostrommüvek jelzésével, jobbra lent Pest látképe. Betűjelmagyarázatok (A—Y) a mű szövegében.

Belagerung der Festung Ofen von S gesehen, mit den s-en Belagerungswerken. Rechts unten Ansicht der Stadt Pest. Buchstabenerklärungen (A—Y) im Text des Werkes.

Apponyi II. 1310.

161. Veduta di Bvda uerso Pest.

R k — R a d — 25×16 cm.

V. Panceri: Continvatione de svccessi nell' Vngheria . . . Milano 1687. p. 88. BPVI Nr. 902.

Buda és Pest látképe K-ről nézve. Jobbra az előtérben felvonuló csapatok. Balról a Gellérthegyen és jobbra a budai hegyeken ágyúütegek. Betűjelmagyarázatok (A—Z) a mű szövegében.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von O gesehen. Unten im Vordergrund aufmarschierende Truppen, links an d. Gerhardsberg u. rechts an d. Ofner Gebirge Kanonenbatterien. Italienische Buchstabenerklärungen (A—Z) in dem Text des Werkes

FK. B 355/98.

162. Verovering der Sterke Stad Buda of Offen, door de Keyserlyke en Geallierde Machten.

R k — R a d — 56×45 cm.

Sign: R. de Hooge jnv. et fecit 1686.

V. Wagner: Staedt u. Geschicht Spiegel . . . Augsburg 1687. Melléklet. — Beilage. BPVI Nr. 1283.

A 113. sz. alatt leirt kép változata.

Variante des unter Nr. 113. beschr. Bildes.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. 37. Nr. 21. — Kremmer 66.

Szépműv. Múz. — Főv. Múz.

163. Beläger- und Eroberung der Königl. Ungarischen Haupt-Stadt Ofen durch die Kayserl. und dero Hohen Alliirten glückseelige Waffen.

R k — R a d — 54×44 cm.

[Romain de Hooghe.]

V. Boethius : Ruhm-Belorberter . . . Kriegs-Helm . . . Nürnberg 1688. p. 444. BPVI Nr. 581.

A 113. sz. alatt leírt kép változata.

Variante des unter Nr. 113. beschr. Bildes.

Cf: Thieme—Becker Bd. XVII. p. 458—461.

FK. Bq 769/64. — B 355/41.

164. [U. a. címmel. — Mit derselben Titelinschrift.]

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — München bei Mich. Wening, Kupferstechern.

Fent Buda ostroma. A 113. sz. alatt leírt kép változata.

Rk — nagy fol.

[Romain de Hooghe.]

A kép alatt nyolchasábos latin és német szöveg.

Oben Belagerung der Stadt Ofen. Variante des unter Nr. 113. beschr. Bildes.

Rad — Roy fol.

[Romain de Hooghe.]

Unten 8 sp. lateinische u deutsche Erklärung.

Cf: Drugulin 3222. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 120—121. — Thieme—Becker Bd. XVII. p. 458—461.

165. [U. a. címmel. — Mit derselben Titelinschrift.]

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Augsburg gedruckt und zu finden bey Jacob Koppmayer.

Fent Buda ostroma. A 113. sz. alatt leírt kép kópiája.

Rk — 55×45 cm.

Sign: I. Christoph Haffner sculp.

A kép alatt négyhasábos szöveg.

Oben Abbildung der Belagerung Ofens. Copie des unter Nr. 113. beschr. Bildes.

Rad — 55×45 cm.

Sign: I. Christoph Haffner sculp.

Unter dem Bild vierspaltiger Text.

Cf: Bubics 67. — Thieme—Becker Bd. XV. p. 448.

Szépműv. Múz. — Fővár. Múz.

166. Buda Metropoli dell' Ungaria presa a uiuaforza dall'Armi Cesaree li 2. Settembre 1686.

Rk — Rad — 13×17 cm.

V. Lopez: Historia delle passate, e corrente Guerre . . . 1688. Parte II. Napoli 1688. p. 782. BPVI Nr. 1317.

Buda ostroma Ny felől tekintve, az erődítmények és ostromművek ábrázolásával. Lent az előtérben lovasok és lándzsás csapatok felvonulása. A középtérben harci jelenetek, balra és jobbra sátortábor. Fent a Duna vonala gályákkal, jobbra Pest. Számjelmagyarázatok (1—9) lent két sorban.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen, mit Darstellung der Befestigungs- u. Belagerungswerke. Unten im Vordergrund Aufmarsch von Reiter u. Lanzenträger. Im Mittelgrund Schlachtenszene, links u. rechts Zeltlager. Oben die Donaulinie mit Galeeren, rechts die Stadt Pest. Nummererklärungen (1—9) unten in zwei Zeilen.

Egyet. kvt.

167. Bvda.

Rk — Rad — 15×10 cm.

Sign: Gaspar Bouttats.

V. Bouttats: Breve y exacta descripcion . . . de Hungaria . . . Amberes 1688. Tab. 23. BPVI Nr. 1290.

Buda és Pest ostroma ÉK-ről nézve. Lent az előtérben lovasok, jobbról és balról megerősitett ágyú-állások. Minden oldalról ágyúharc. Címfelirat fent a középen irásszalagon.

Ansicht der Belagerung der Städte Ofen u. Pest. Unten im Vordergrund Reiterfiguren, rechts u. links befestigte Kanonenbatterien. Von allen Seiten Kanonenfeuer. Titelinschrift oben.

Cf: Thieme—Becker Bd. IV. p. 476.

FK. B 916/6.

168. Die hart belagerte hefftig bestürmbte und zuletzt glücklich eroberte Ungarische Haubt-Vestung Ofen.

R k — R a d — 26×15 cm.

[P i e t e r v a n d e n B e r g e.]

V. Happelius: Hochverdiente Ehrenseule . . . Hamburg 1688. p. 80. BPVI Nr. 1309.

A budai vár ostroma ÉK-ről nézve az é-i és d-i hadállások megjelölésével. Balra lent a pesti erődítmények é-i része. Címfelirat lent a középen kiemelkedő zászlón. Betűjelmagyarázatok (A—M) a mű szövegében.

Belagerung der Festung Ofen von NO gesehen, mit Bezeichnung der n-en u. s-en Werke der Belagerer. Unten links Teilansicht der Festung Pest. Titelinschrift unten in der Mitte auf einer Fahne. Buchstaben erklärungen (A—M) im Text des Werkes.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 34. N r. 9/b. — L a n f r a n c o n i 102. — T h i e m e—B e c k e r B d. III. p. 393.

FK. B 943/108.

169. [U. az a kép, mint i l l u s z t r á l t r ö p l a p kéthasábos szöveggel.]

[Dasselbe Bild als i l l u s t r i e r t e s F l u g b l a t t mit zweispaltigem Text.]

Z u b e k o m m e n i n H a m b u r g b e y T h o m a s v o n W i e r i n g i m G ü l d e n A. B. C. b e y d e r B ö r s e. A n n o 1686.

Cf: B u b i c s 37. — S c h o e n 32.

Szépműv. Múz.

170. Das bluthig-belagerte Hertzhafft-bestürmte und mit feür und Bluth eroberte Ofen den 23. Aug. 2. Sept. A° 1686.

R k — R a d — 43×35 cm.

V. Happelius: Thesaurus Exoticorum. Hamburg 1688. BPVI 1310.

Buda szept. 2-i ostroma Ny-ról tekintve. Lent balra a fővezér sátra, előtte harsonázó lovasok. Feljebb tábori jelenetek. A középtérben minden oldalról roham. A vár lángokban. Betűjelmagyarázatok (A—R) az illusztrált könyv szövegére utalnak.

Belagerung der Stadt Ofen am 2. Sept. von W gesehen. Unten links der Zelt der Oberbefehlshaber u. posaunende Reiter. Weiter oben Lagerszene. Im Mittelgrund Sturm von allen Seiten. Die Festung in Flammen. Buchstabenerklärungen (A—R) im Text des illustrierten Werkes.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 38. N r. 26. — L a n f r a n c o n i 85.

Főv. Múz.

171. Erobertes Ofen in vollem Brande.

R k — R a d — 19×14 cm.

V. Boethius: Ruhm-Belorberter . . . Kriegs Helm. II. Nürnberg 1688. p. 450. BPVI Nr. 581.

Buda ostromának látképe ÉK-ről nézve. A vár ágyútűzben és lángokban. Lent balra Pest erődítményeinek északi része, mellette jobbra sátortábor. Címfelirat írásszalagon fent a középen, mellette balról és jobbról betűjelmagyarázatok (A—R).

Ansicht der Belagerung Ofens von NO gesehen. Die Festung im Kanonenfeuer u. im vollen Brande. Unten links Teilansicht der Festung Pest, daneben Zeltlager. Titelinschrift oben in der Mitte. Buchstabenerklärungen (A—R) links u. rechts.

Cf: B u b i c s 44.

FK. B 355/41.

172. Vero Dissegno Di Bvda Citta Capitale Dell Ongheria Inferiore Assediata Dall Armi Imperiali An° 1686.

R k — R a d — 38×27 cm.

G i r o l a m o A l b r i z z i a l I n s e g n a d e l A m s t e r d a m d i e t r o l a C h i e s a d i S. G i u l i a n o i n V e n e t i a F.

V. Constantini: Vienna liberata . . . Roma 1690. BPVI Nr. 1495.

Ostromkép Ny felől. Előtérben balról sátortábor, jobbról mozgalmas lovascsoport, mögötte genreképszerű tábori jelenet. A középtér baloldalán lándzsás- és lovascsapatok felvonulása, távolabb középen harci jelenetek. Fent jobbra a Gellérthegy, távolabb Pest látképe, háttérben képzeletbeli hegyekkel. Fent balfelől a Margitsziget. A két város között hajóhíd. Lent balra keretben betűjelmagyarázat (A—X).

Belagerung Ofens von W gesehen. Im Vordergrunde links das Lager, rechts Reitertruppe u. Lagerszene. In der Mitte links aufmarschierende Kavallerie u. Infanterie u. Belagerungszene. Oben rechts der Gerhardsberg, in der Ferne die Stadt Pest. Links die Margareteninsel. Unten links italienische Buchstabenerklärungstafel (A—X).

Cf: Kremmer 84.

FK. B 943/404.

173. [U. annak a képnek változata u. a. címmel.]
[Variante des vorigen Blattes mit derselben Titelinschrift.]

Rk — Rad — 36·5×29 cm.

Sign: Lodouico gomier sc. Fran Colignon Forin Al Parione.

Cf: Thieme—Becker Bd. VII. p. 227.

Szépműv. Múz.

174. Gründliche vorstellung der Vestung Ofen wie solche von denen Kaiserlichen 1686 belägert.

Rk — Rad — 35×29 cm.

V. Abellinus: Theatri Europaei continuatio. Tl. 12. Frankfurt a. M. 1691. BPVI Nr. 1413.

Buda és Pest látképe É-ról, a Rózsadombról tekintve, az erődítmények és a városarchitektura részletes rajzával. Középen a Várhegy é-i lejtője alatt félkörben kocsitábor. Lent Óbuda és a Margitsziget romjai. Betűjelmagyarázatok (A—X) az illusztrált mű szövegére utalnak.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von N gesehen, mit den Befestigungswerken. In der Mitte unter d. n-en Abhang der Festung das Lager. Unten die Ruinen der Stadt Altofen u. der Margaretheninsel. Buchstabenerklärungen (A—X) in dem Text des illustrierten Werkes.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 33. Nr. 8. — Bubics 20. — Schoen 20.

FK. Bq 769/158.

175. Ofen.

Rk — Rad — 23×14 cm.

Sign: Hermundt fecit.

V. Feigius: Wunderbahrer Adlerschwung... Wien 1694. p. 232. BPVI Nr. 1445.

Buda ostroma Ny-ról tekintve az ostromművek ábrázolásával. Az előtérben balra tábori jelenetek, jobbra lovasok. A középtérben ostromjelenetek. A vár lángokban.

Belagerung der Festung Ofen von W gesehen mit Darstellung der Belagerungswerke Im Vordergrund links Lagerszenen, rechts Reiter. Im Mittelgrund Belagerungsszenen, die Festung in Flammen.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 33. Nr. 7. — Lanfranconi 33. — Thieme—Becker Bd. XVI. p. 515.

Főv. Múz.

176. Le Siege De Bude.

Rk — Rad — 16·5×22 cm.

Sign: Sebastian le Clerc del. — Jeremias Wolff excud. Aug. Vind. — Johanna Sibilla Kräusin fecit.

V. Les Actions Glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine &c. en Hongrie... [1700.]

Buda ostroma K-ről nézve. A vár ágyútűzben. Az előtérben ágyúvontatás és tábori jelenet. Címfelirat stilizált keretben a kép alatt, mellette balra és jobbra Kaposvár és Siklós képe. A díszes keret felső részén a háború szimbolumainak csoportja, a középen koronás monogramm. Alatta ugyancsak stilizált keretben Szeged, Simontornya és Pécs kis képe.

Belagerung der Stadt Ofen von O gesehen. Die Festung steht unter Kanonenfeuer. Im Vordergrund vorbeiziehende Kanone u. Lagerszene. Titelinschrift in stilisiertem Rahmen unter d. Bild, daneben links u. rechts kleine Ansichten der Städte Kaposvár u. Siklós. Oben eine Gruppe von Kriegs-Symbolen, in der Mitte ein Monogramm mit Krone. Darunter ebenfalls in stilisiertem Rahmen kleine Ansichten der Städte Szegedin, Simontornya u. Fünfkirchen.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 43. Nr. 54. — Kremmer 83. — Lanfranconi 118. — Nagler Kstlerlex. Bd. VIII. p. 112; Bd. XXIV. p. 548. — Schoen 35. — Thieme—Becker Bd. XXII. p. 523.

FK. Bq 769/4.

177. Ofen.

Rk — Rad — 11×14 cm. — Szövegkép. — Textillustration.

V. Der Neu-eröffneten Ottomanischen Pforten Fortsetzung... Augspurg 1701. p. 277. BPVI Nr. 1444.

Buda és Pest ostroma k-i madártávlatból az erődítmények és ostromművek ábrázolásával. Cím balra fent dekorativ keretben.

Belagerung der Städte Ofen u. Pest mit Plan der Werke der Belagerer aus der ö-en Vogelperspektive. Titelinschrift oben links in dekorativem Rahmen.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 16. Nr. 39. — Lanfranconi 103.

FK. Bq 949/27/2.

178. [Buda ostroma 1686.]

K-i madártávlatból tekintve. Lent az előtérben Lotharingiai Károly és Miksa Emánuel bajor választó alakja között a vár kis képe k-ről tekintve. A középtérben lent sátortábor, lovas és gyalogos katonákkal. Fent a budai vár, körülötte az ostromművek és megszálló csapatok. A háttérben harci jelenetek és a török tábor.

[Belagerung der Festung Ofen.]
Aus d. ö-en Vogelperspektive. Unten im Vordergrund zwischen d. Gestalten des Herzogs v. Lothringen u. des Kurfürsten von Bayern eine kleinere Ansicht von Ofen von O gesehen. Im Mittelgrund unten das Lager mit Reitern u. Infanteristen. Oben die Festung von Ofen mit Belagerungswerken u. Truppen. Im Hintergrund Schlachtenszene u. das türkische Lager.

Rk — Rad — 20·5×33·5 cm.

Sign: Joh. Joseph Waldman del. — Jacob Müller fecit.

V. Admirables efectos de la Providencia svcedidos en la Vida, e imperio de Leopoldo Primero Tom III. ... an Milan 1714. p. 344. BPVI Nr. 1605. — Abrégé historique et iconographique de la vie de Charles V. Duc de Lorraine Pl. XV. BPVI Nr. 1505.

Betű- (A—Z) és számjelmagyarázatok (1—4), p. 344.

Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—4), p. 344.

Cf: Nagler Kstlerlex. Bd. XXIII. p. 460.

Apponyi IV. 2355.

179. Vero Disegno Della Regal Città Di Bvda Metropoli Di Vngheria con la dichiaratione de luoghi piu principali, nel modo come fu Presa dalle Armi Austriache l'Anno, 1686.

Rk — Rad — 34×28 cm.

[Lodovico Mattioli?]

V. Gemelli—Careri: Giro del Mondo... Tom VIII. Venezia 1728. p. 72. BPVI Nr. 1542.

Buda erődítményeinek és ostromműveinek képzeletbeli tükörképe K-ről nézve. Fent a cím alatt végig sátortábor, alatta felvonuló hadoszlopok, a vár é-i és d-i sáncainál ostromjelenetek. Szám- (1—47) és betűjelmagyarázat (A—D) lent négy oszlopban.

Imaginäre Spiegelansicht der Festung Ofen mit Plan der Werke der Belagerer von O gesehen. Oben, unter d. Titel Zeltlager u. aufmarschierende Truppen, bei d. n-en u. s-en Schanzen der Festung Belagerungsszene. Italienische Buchstaben- (A—D) u. Nummererklärungen (1—47) unten in vier Spalten.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 38. Nr. 28. — Lanfranconi 87. — Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 267.

FK. B 910/239.

180. Ofen gehet an die Christen über.

Rk — Rad — 1686. — 7·5×6·5 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

V. Fuhrmann: Alt und Neues Oesterreich. Wien 1734.

Buda és Pest látképe K felől tekintve. Az előtérben lovas- és gyalogoskatonák tábortűz mellett. A háttérben Buda ágyútűzben, minden oldalról felvonuló csapatokkal.

Ansicht der Städte Ofen u. Pest von O gesehen. Im Vordergrund Kavalleristen u. Infanteristen beim Lagerfeuer. Im Hintergrund Ofen unter Kanonenfeuer. Von allen Seiten aufmarschierende Truppen.

Cf: Lanfranconi 76.

Főv. Múz.

3. Alaprajzok, térképek. — Grundrisse, Pläne. — Piante, carte geografiche.

181. [Buda és Pest.]

Alaprajz é-i madártávlatból a városrészek és nevezetesebb épületek jelzésével. Lent balra a Margitsziget csúcsa, szélrózsával. Betűjelmagyarázat (A—U) balra fent külön keretben.

[Grundriss der Städte Ofen u. Pest.]
Aus der n-en Vogelperspektive, mit Bezeichnung der Stadtteile u. d. namhaften Gebäude. Unten links s-er Teil der Margaretheninsel. Buchstabenerklärungen (A—U) oben rechts.

V. Ofens Glück- und Unglücks-Fälle . . . 1684. p. 2. BPVI Nr. 248.

Apponyi II. 1159.

182. [Buda és Pest.]

Alaprajz D felől tekintve, az erődítmények és ostromművek ábrázolásával. Betűjelmagyarázat fent jobbra dekorativ keretben.

[Grundriss der Festung Ofen u. Pest.]
Mit den Befestigungs- u. Belagerungswerken. Buchstabenerklärungen oben rechts in dekorativen Rahmen

R k — R a d — 32×42 cm.

V. Diarium der harten u. blutigen Belägerung . . . Ofen. Hamburg 1684. BPVI Nr. 131.

Apponyi II. 1150.

183. [Buda és Pest.]

Alaprajz az ostromló seregek hadállásának jelzésével. Balra külön keretben 12 sorban betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (1—21). Lent a középen szélrózsa.

[Grundriss der Städte Ofen u. Pest.]
Mit Situationsplan der Belagerung. Links 12 zeilige Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen. (1—21). Unten in der Mitte Windrose.

R m — K u p f e r s t. — 25×42 cm.

S i g n : I. T. G. S o n n e m a n d e l i n e a v i t e t f e c i t.

V. Warhafftig und ausführliche Erzehlung . . . des Kayserl. Feld-Zuges . . . Nürnberg 1684. p. 36. BPVI Nr. 336.

FK. Bq 769/359. — Apponyi II. 1122

184. Wahrhaffter Grundriss der Statt Ofen, wie solche von den Kaÿserlichen vnd Chur Baÿrischen Völckern Anno 1684 ist belägert gewessen.

R k — R a d — 87×62 cm.

S i g n : M i t g r ö s t e m f l e i s s D e l i n i e r t v o n L. N. V. H a l l a r t C h u r - B a y r : G e n e r a l A d i u d e n t L i e u t e n e n t.

Z u f i n d e n b e y M i c h a e l W e n i n g K u p f f e r s t e c h e r i n M ü n c h e n.

Buda és Pest erődítményeinek alaprajza madártávlatból tekintve, az ostromművek és hadállások jelzésével. A vár körül elhelyezkedő ostromló sereg nemzetiségek és ezen belül ezredek szerint csoportosítva. Számjelmagyarázat (1—43) lent balra külön keretben.

Grundriss der Festungen Ofen u. Pest aus der Vogelperspektive mit den Belagerungswerken u. Truppenstellungen. Die Belagerungsarmee ist nach Nationalitäten u. Regimentern gruppiert. Nummererklärungen (1—43) unten links.

C f : B u b i c s 30. — B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 42. N r. 48. — K á r o l y i — W e l l m a n n 224. — K r e m m e r 78. — N a g l e r K s t l e r l e x. B d. XXIV. p. 120—121.

Szépműv. Múz.

185. [Buda.]

Alaprajz az ostromművek és hadállások jelzésével.

[Grundriss der Stadt Ofen.]
Mit Bezeichnung der Belagerungswerke u. Truppenstellungen.

R k — R a d — 38×24 cm.

V. Warhaffte u. ausführliche Beschreibung der Hung. Königl. Hauptstadt Ofen . . . Frankfurt a. M. [1686.] p. 96. BPVI Nr. 1087.

Betűjelmagyarázat (A—G) fent, jobbra stilizált keretben, számjelmagyarázat (1—18) a müben p. 100.

Buchstabenerklärungen (A—G) oben rechts in stilisiertem Rahmen, Nummererklärungen (1—18) im Texte des Werkes p. 100.

FK. B 0941/51.

186. [Buda.]

A vár alaprajza a hadállások jelzésével. Fent balra Buda és Pest kis látképe É-ról tekintve, jobbra lent a várfalak és sáncok profilja.

[Grundriss der Festung Ofen.]
Mit d. Belagerungswerken. Oben links kleine Ansicht von Ofen u. Pest von N gesehen, unten rechts Profile der Festungsmauer u. d. Circumvallationswerke.

R k — R a d — 24×35·5 cm.

V. Le turc subjugué ou la glorieuse conqueste de . . . Bude. Cologne 1686. p. 12. BPVI Nr. 834.

Apponyi II. 1277.

187. [Buda és Pest.]

Alaprajz az 1686. évi ostromművek vázlatával, felrepülő sas karmaiban. Alatta fekvő oroszlán, karmai között vérző kutyával. A császári hadak győzelmét szimbolizáló állatok mögött ovális keretben Morea térképe. Mögötte várfal, oldalában monogramm: P. W. C. R. F. V.

[Grundriss der Festung Ofen u. Pest.]
In d. Klauen eines Adlers. Unten liegender Löwe in dessen Klauen der »Bluthund«. Hinter den die Erfolge der kaiserlichen Armee symbolisierenden Tieren, die Mappe von Morea in ovalem Rahmen. Weiter hinten eine Festungsmauer mit d. Monogramm: P. W. C. R. F. V.

R k — R a d — 18×15 cm.

V. Happelius: Dess Ungarischen Kriegs-Romans . . . Anderer Theil. Ulm [1686.] p. 638. BPVI Nr. 464/a.

FK. B 943/189/2.

188. [Buda és Pest alaprajza.]

Díszes, volutás és girlandos keretben. Lent a keret közepén ajánlás: All'Illustrissimo, & Eccellentissimo S. Pietro Garzoni, Savio Grande, Storiografo pubblico.

[Grundriss der Städte Ofen u. Pest.]
Im prächtigen Rahmen, mit Voluten u. Girlanden. Unten in der Mitte des Rahmens Widmung: All'Illustrissimo . . . S. Pietro Garzoni . . .

R k — R a d — 1686. — 32·5×25 cm.

Főv. Múz.

189. [Buda és Pest alaprajza.]

Az erődítmények, ostromművek és az ostromló seregek felvonulásának feltüntetésével, ék-i madártávlati szemléletben. A Margitsziget felírása: »S. Magdalena Insul«, a Csepelszigeté: »·SMargarithae Insulae«.

[Grundriss der Städte Ofen u. Pest.]
Mit e. Plan der Werke der Belagerer aus der nö-en Vogelperspektive.

R k — R a d — 36×28 cm.

V. Ofen kan, von Türken Klauen, sich nunmehr befreyet schauen . . . Nürnberg 1686. BPVI Nr. 891.

Számjelmagyarázatok az illusztrált műben p. (9—13).
Nummererklärungen im Text des Werkes p. (9—13).

FK B 955/84.

190. [Buda és Pest.]

Az erődítmények és ostromművek alaprajza ék-i madártávlatból. A vár é-i és d-i oldalán ostromjelenet. A vár körül, valamint fent végig sátortábor és menetelő hadoszlopok. Lent balra felvonuló hadsereg, jobbra a Margitsziget tévesen »S. Magdalena Insul« jelzéssel. Fent balról a Csepelsziget jelzése: »S. Margarithae Insulae«.

[Grundriss der Festung Ofen u. Pest.]
Mit Plan der Belagerungswerke aus der nö-en Vogelperspektive. An der n-en u. s-en Seite der Festung Ofen Belagerungszene. Um der Festung u. oben Zeltlager u. Truppen. Unten links eine marschierende Armee, rechts die Margareteninsel, irrtümlich als »S. Magdalena Insul« bezeichnet. Oben links die Insel Csepel als »S. Margerithae Insulae« bezeichnet.

R k — R a d — 36×28 cm.

V. Curiöse continuation . . . der Hungarisch-Türkischen Chronik. Nürnberg 1686. p. 704. BPVI Nr. 218.

Számjelmagyarázat (1—87) a műben p. 705—712.
Nummererklärungen (1—87) im Text des Werkes p. 705—712.

FK. B 916/2.

191. [Buda és Pest alaprajzának vázlata]

É felől tekintve.

[Entwurf des Grundrisses der Städte Ofen u. Pest.]
Von N gesehen.

Fm — Holzschn — 9·5×5·5 cm. — Címlapvignetta. — Titelvignette.

V. Distinta relatione dell acquisto fatto dagl' Imperiali della Città Bassa di Bvda . . . 1686. BPVI 682.

Apponyi II. 1257.

192. Bude.

Rk — Rad — 16·5×26 cm.

V. Le Triomphe des Armées Chrétiennes. Köln 1686. BPVI Nr. 1033.

Buda alaprajzának részlete az ágyuk belövési helyének jelzésével. Lent sáncvonal ágyúállásokkal.

Teil des Grundrisses der Stadt Ofen mit Einschiessungspunkten der Kanonen. Unten Schanzlinie mit Kanonenstellungen.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 15. Nr. 36.

Szépműv. Múz.

193. Bvdae Ac Pesti Iconographica Descriptio, Tum Etiam Earvm Viciniarvm, Castrorum, Aggervm, Fossarvm, Prospectvvm, Nvda Ac Recta Scenographica Delineatio, Aliarvmve Dictae Bvdae Obsidionis Particvlaritatvm A Sac: Caes: Mai: Exercitv, Eivsqv Praecelsorvm Foederatorvm Copiis Factae.

Rk — Rad — 1686. — 142×111 cm.

Sign: N. M. de la Vigne Senior.

Buda két alaprajza (1. & 2. Tabula) a környékkel, az erődítmények és ostromművek megjelölésével, 7 részből összeállított lapon. A felső tábla alsó részén Pest. Jobbra két angyal jelmondatokkal, kezükben szalagon lépték, balra szélrózsa. Fent külön keretben Budavára látképe ny-ról tekintve, jobbra elrajzolt perspektivában Pest. Az alsó táblán lent lépték, fent balra szárnyaló sas, karmaiban félhold, jobbra lebegő nőalak harsonával, Buda Hungariae Metropolis armis Caesareis vi expugnata 2. Sept. Anno MDCLXXXVI. felirattal. A tábla alatt két kép: 1. Buda látképe K-ről nézve, 2. a Várhegy és dunaparti környékének profilja. A táblák keretén kívül balra és jobbra egy-egy profil. A táblákat kétoldalt a legszélen betű- (A—&, A—&) és számjelmagyarázat (1—100, 1—29) szegélyezi.

Zwei Grundrisse der Stadt Ofen (Tabula 1. & 2.) mit Umgebung u. mit Darstellung der Befestigungs- u. Belagerungswerke aus 7 Teilen zusammengestellt. Auf dem unteren Teil der 1. Tafel die Stadt Pest. Rechts zwei Engel e. Bandrolle mit Masstab haltend, links Windrose. Oben in separater Umrahmung die Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Auf der 2. Tafel unten Masstab, oben links der Halbmond in den Klauen eines Adlers, rechts eine schwebende Frauengestalt mit Posaune u. mit Inschrift: Buda Hungariae Metropolis . . . versehen. Unter der Tafel zwei Bilder: 1. Ansicht der Stadt Ofen von O gesehen. 2. Das Profil des Ofner u. des benachbahrten Gebirges. Ausser der Umrahmung der Tafel links u. rechts ein Profil. Die Tafeln sind zweiseitig mit Buchstaben- (A—&, A—&) u. Nummererklärungen (1—100, 1—29) bordiert.

Cf: Károlyi—Wellmann 160., 190., 336.

MOB.

194. Die Statt Offen.

Rk — Rad — 54×42 cm.

Sign: G. Sonneman del.

Buda alaprajza.

Grundriss der Stadt Ofen.

Cf: Kremmer 102.

195. Grundriss der Vestung Ofen wie dieselbe von der Christlichen Armee Anno 1686 den 22. Jul: belagert, vnd den 2. Sept: mit Sturm erobert worden.

Rm — Kupferst — 45×35 cm.

V. Abellinus: Theatrum Europaeum . . . Frankfurt 1662—1738.

Buda és Pest alaprajza az ostromművek és az ostromló seregek elhelyezkedésének részletes feltüntetésével. Cím fent középen babérkoszorúban. A kép két oldalán számjelmagyarázat (1—55).

Plan von Ofen u. Pest mit den Belagerungswerken u. Aufstellung der Truppen. Nummererklärungen (1—55) links u. rechts an den Rändern. Titel oben in der Mitte in e. Lorbeerkranz.

Cf: Bubics 51. — Kremmer 81. — Lanfranconi 70.

FK. B 769/449.

196. Grundriss von Ofen und der Attaque.

Rk — Rad — 12×20 cm.

J[ohann] J[acob] Thourneyser exc. Basileae.

V. Diarium einer kurtzen u. wahrhafftigen Relation . . . 1686. BPVI Nr. 666.

Buda várának és erődítményeinek alaprajza. Lent balra Pest alaprajza. Szélrózsával. Címfelirat a metszet közepén, két sorban.

Grundriss der Festung Ofen mit den Befestigungswerken. Unten links Grundriss der Stadt Pest. Mit Windrose. Titelinschrift in der Mitte in zwei Zeilen.

Cf: Majláth 161. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXI. p. 60—63.

FK. B 943/423.

197. Ichonographia Budae Postremis Turcicae periodi annis cum vestigiis nonnullarum veterum Ecclesiarum.

Rk — Rad — 36×17 cm.

Buda alaprajza. Címfelirat fent balra, volutás keretben. A kép alatt öt sorban számjelmagyarázat (1—26).

Grundriss der Stadt Ofen. Titelinschrift oben links in Umrahmung. Nummererklärungen (1—26) unten in fünf Zeilen.

Cf: Bubics 79.

Szépműv. Múz.

198. Il Piano Di Bvda Assediata.

Rk — Rad — 1686. — 56×53 cm.

Sign: L. N. Hallart Gen: Quartierm: Ten del: — Michaele Wening sculp.

Buda és Pest két lemezről metszett alaprajza K-ről tekintve az é-i és d-i ostromművek és a felvonult ezredek elhelyezésének jelzésével. Lent az előtérben balról két keresztény, jobbról három török harcos alakja, széles mezőben elhelyezett betűjelmagyarázatok (A—Z, a—t) két oldalán. Jobbra lent a Margitsziget és Óbuda.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest von O gesehen von zwei Platten abgedruckt, mit Bezeichnung der n-en u. s-en Belagerungswerke u. d. Regimente. Unten im Vordergrund Buchstabenerklärungstafel (A—Z, a—t) mit Staffage-Figuren: zwei christliche Soldaten zur linken u. zwei türkische Soldaten zur rechten Seite d. Tafel. Unten rechts die Margaretheninsel u. die Stadt Altofen.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 40. Nr. 34. — Károlyi—Wellmann 304. — Lanfranconi 83. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 120—121.

Apponyi M. 592. — Főv. Múz.

199. Il sito et Descrittione della dominante d'Ungharia Citta di Buda presa per Assalto . . . 1686.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Wien bei Joh. van Ghelen, Akadem. Buchdrucker.

Fent Buda alaprajza az ostrom ábrázolásával.

Rk. nagy fol.

A kép alatt négyhasábos magyarázószöveg.

Oben Grundriss der Stadt Ofen mit Darstellung der Erstürmung.

Rad. gr. fol.

Cf: Drugulin 3217.

200. L'Accampamento Delle Genti Dell' Elettore Piantato A Di 17 Di Giugno.

Rk — Rad — 35×27 cm.

Miksa Emánuel bajor választó táborának helyrajza Buda felett. Az 1687-ben megjelent 22 képből álló, önálló lapokként kiadott sorozatnak egyik lapja, amely a bajor választó seregének minden táborhelyét Komáromtól Tolnáig (1686 jún. 4-től szept. 27-ig) feltünteti. Címfelirat lent balra, stilizált keretben.

Topographie des Lagers des Kurfürsten zu Bayern, oberhalb der Stadt Ofen. Ein Blatt von der im Jahre 1687 veröffentlichten Serie. Titelinschrift unten links in e. stilisierten Rahmen.

Apponyi M. 178. — Főv. Múz.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 37. Nr. 22. — Lanfranconi 79.

201. L'Accampamento Degli Eserciti piantato a dì 6 di Settembre dell' a: 1686.

Rk — Rad — 34·5×27 cm.

A Lotharingiai herceg és a bajor választó táborának helyszínrajza a Duna partján a Margitsziget alatt. Az 1687-ben önálló lapokként kiadott sorozatnak 14. lapja. Címfelirat balra lent, stilizált keretben.

Topographie der Lager des Herzogs v. Lothringen u. des Kurfürsten zu Bayern unter der Margarethen-insel. Blatt 14. der im Jahre 1687 veröffentlichten Serie. Titelinschrift unten links in stilisierten Rahmen.

Főv. Múz.

202. L'Accampamento Degli Eserciti Piantato A Di 7. di Settembre dell' a: 1686.

Rk — Rad — 35×27·5 cm.

A Lotharingiai herceg és a bajor választó táborának helyrajza a Margitsziget alatt. Az 1687-ben önálló lapokként kiadott sorozatnak 15. lapja. Címfelirat fent balra, stilizált keretben.

Topographie des Lagers des Herzogs v. Lothringen u. des Kurfürsten v. Bayern unter der Margarethen-insel. Blatt 15. der im Jahre 1687 veröffentlichten Serie. Titelinschrift oben links in e. stilisierten Rahmen.

Főv. Múz.

203. L'Accampamento Degli Eserciti piantato a di 8 di Settembre dell' a: 1686.

Rk — Rad — 35×27 cm.

A Lotharingiai herceg és a bajor választó táborának helyszínrajza a Margitsziget alatt. Az 1687-ben önálló lapokként kiadott sorozat 16. lapja. Címfelirat lent balra, stilizált keretben.

Topographie des Lagers des Herzogs v. Lothringen u. des Kurfürsten zu Bayern unter der Margarethen-insel. Blatt 16. der im Jahre 1687 veröffentlichten Serie. Titelinschrift unten links in e. stilisierten Rahmen.

Főv. Múz.

204. Pianta della città di Buda.

Rk — Rad — 27×28 cm.

Buda és Pest alaprajza az ostromművek ábrázolásával Ny felől tekintve. Lent balra és jobbra sátrak. Címfelirat jobbra fent stilizált keretben. A kép alatt: »Descrittione Dell'Assedio Della Città Di Bvda. M.DC.LXXXVI.« Alatta betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (1—11).

Grundriss der Städte Ofen u. Pest mit Darstellung der Belagerungswerke von W gesehen. Unten links u. rechts Zelte. Titelinschrift rechts oben in stilisiertem Rahmen. Unter d. Bild: »Descrittione Dell' Assedio . . .« Ganz unten Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—11).

Főv. Múz.

205. Plan de la Ville de Bude, et des trauaux faits par les Imperiaux et autres troupes auxiliaires, tant pour les attaques et lignes de contrauallation, que sur les postes auantageux, leue par lingenieur du prince Charle de Loraine at enuoie au Roy Dangleterre.

Rm — Kupferst — 42×34 cm.

Sign: Jacobus Jollain sculpsit. — Chez la Veuuve Martin et Jean Boudot rue S. Jacques au Soleil dor.

Buda és Pest alaprajza az ostromművek ábrázolásával. Lent cím és négy oszlopban betűjelmagyarázat (A—Y) francia nyelven.

Situationsplan der Belagerung d. Städte Ofen u. Pest. Unten Titel u. in 4 Spalten französische Buchstabenerklärungen (A—Y).

FK. B 769/100.

206. Plan de la Ville et des Attaques de Bude. en 1686.

Rk — Rad — 45×35 cm.

Sign: R. f. — H. van Loon sculp.

V. Histoire du siege de Bude. Paris 1686. p. 24. BPVI Nr. 694.

Buda és Pest alaprajza, erődítményei, az ostromló seregek hadállásainak jelzésével ny-i madártávlati nézetből. A várban és körülötte mindenütt csatajelenetek és felvonuló hadoszlopok. Jobbra fent külön keretben Buda és környékének térképe. Címfelirat balra lent, felette a magyar címer, kétoldalt I. Lipót és a török szultán alakja. Betűjelmagyarázat (A—Z) balra fent. Címfelirat alatt lépték.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest, mit Bezeichnung der Festungswerke u. Truppenstellung der Belagerer aus der w-en Vogelperspektive. Um der Festung überall Schlachtenszenen u. aufmarschierende Truppen. Oben links kleine Karte von Ofen, Pest u. Umgebung. Titelinschrift unten links mit den ungarischen Wappen, daneben links u. rechts die Gestalten Leopolds I. u. des türkischen Sultans. Französische Buchstabenerklärungen (A—Z) oben links. Unter der Titelinschrift Masstab.

Cf: Drugulin 3216. — Thieme—Becker Bd. XXIII. p. 366.

FK. B 943/274.

207. Plan Dv Chasteav De Bvde.

R k — R a d — 1686. — 28×19 cm.

A budai vár alaprajza, az ostromművek ábrázolásával. Betű- (A—Q) és számjelmagyarázat (1—6) a metszet baloldalán végig.

Grundriss der Festung Ofen mit Darstellung der Erstürmungswerke. Buchstaben- (A—Q) u. Nummererklärungen (1—6) an d. linken Seite des Blattes.

Apponyi M. 336

208. Vera Delineatio Civitatis et fortalitÿ Budensis, una cum obsidione per Casarea arma, et quam procul in laboribus contra civitatem nostri pervenerunt usque ad 1. Julÿ. — Grundriss der Stadt und Vestung Ofen samt deren Belägerung durch die Kays. Waffen und wie weit man mit der Attaque komen, biss auf den 1. July Anno 1686.

R k — R a d — 40×32 cm.

Sign: L e r c h e x c u d.

Buda alaprajza az é-i ostromművek jelzésével. A címfeliratot balra fent két harsonázó putto tartja. Latin és német nyelvű betűjelmagyarázat (A—H) jobbra fent.

Grundriss von Ofen mit Bezeichnung der n-en Belagerungswerke. Titelinschrift zwischen zwei posaunenden Engeln. Lateinische u. deutsche Buchstabenerklärungen (A—H) oben rechts.

Cf: T h i e m e—B e c k e r Bd. XXIII. p. 110.

Fővr. Múz.

209. Eigentlicher grundriss der Statt Ofen wie dieselbe den $\frac{1}{n}$ Augusti A° 1686. Völig ist Belagert und darauf den 2. Septeber mit Sturmender hand glücklich erobert worden.

R k — R a d — 18×15 cm.

Sign: H e i n r i c u s I r n s i n g e r u s S c u l p s i t.

V. Happelius: Dess Ungarischen Kriegs-Romans Vierdter Teil ... Ulm [1687.] p. 680. BPVI 464/a

Buda és Pest alaprajza az ostromművek és az ezredenként feltüntetett hadállások ábrázolásával, madártávlati nézetből. Számjelmagyarázat (1—9) a cím alatt. A képen belül kis táblán: P. W. C. R. F.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest, mit Darstellung der Befestigungswerke u. der Belagerungsarmee aus der Vogelperspektive. Nummererklärungen (1—9) unter der Titelinschrift. Mit Monogramm: P. W. C. R. F. auf e. kleinen Tafel.

FK. B 943/189/4 — Fővr. Múz.

Cf: L a n f r a n c o n i 91.

210. Ofen Lat. Buda ist gelegen in einer Lust- u. fruchtreichen Gegend an der Donau....

R m — K u p f e r s t — 28×18 cm.

Sign: G. B o d e n e h r f e c. e t e x c u d i t A. V.

V. Das durch den römischen Adler von den Türcken befreyte Königreich Ungarn. Augsburg [1687.] Tab. 9.

Buda és Pest alaprajza az ostromművek és hadállások feltüntetésével. Betűjelmagyarázat (A—E) a kép két oldalán. Fent középen szélrózsa.

Grundriss der Städte nebst Plan der Belagerungswerke. Buchstabenerklärungen (A—E) links u. rechts an den Ränden. Oben in der Mitte Windrose.

FK. B 769/174.

Cf: L a n f r a n c o n i 115. — T h i e m e—B e c k e r Bd. IV. p. 167.

211. Pianta Della Città Di Buda.

R k — R a d — 26×21 cm.

V. Historia degl' avvenimenti dell' armi imperiali ... Venetia 1687. p. 234. BPVI Nr. 1162. — 1688. p. 282., BPVI Nr. 1163.

Buda és Pest erődítményeinek és az ostromműveknek alaprajza. Minden oldalról elszórtan felvonuló csapatok. Lent kétoldalt és fent balra sátortábor. Cím jobbra fent dekorativ keretben. Lent négy oszlopban betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (1—11).

Grundriss der Festungen Ofen u. Pest mit Plan der Werke der Belagerer. Von allen Seiten aufmarschierende Truppen, unten von beiden Seiten u. oben links Zeltlager. Titelinschrift oben links in dekorativen Rahmen. Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (1—11) unten in vier Spalten.

Cf: L a n f r a n c o n i 74.

FK. B 943/107. — B 943/173.

212. Pianta Della Real Città E Fortezza Di Bvda Capitale Del Regno D'Vngaria Assediata Dall' Armi Della Sra Crea Maesta Di Leopoldo P. Imperatore Li 20. Givgno E Presa A Viva Forza Li 2. Settembre 1686. Sotto Il Felice Pontif. to Din. S. Papa Innocentio XI.

R k — R a d — 57×45 cm.

[V i n c e n z o M a r i o t t i.]

S i s t a m p a n o d a G i o. G i a c o m o d e R o s s i i n R o m a a l l a P a c e . . .

V. Rossi: Teatro della gverra contro il Turco. Roma 1687. Tab. 16.

Buda és Pest alaprajza, az erődítmények, ostromművek és az ostromban résztvett csapattestek elhelyezkedésének részletes feltüntetésével. Cim fent középen irásszalagon, lent középen számjelmagyarázat (1—57).

Grundriss der Städte Pest u. Ofen, nebst Situations-Plan der Werke u. des Lagers der Belagerer. Titelinschrift oben in der Mitte, italienische Nummererklärungen (1—57) unten.

Cf: B p. s z f ő v. M ú z. k a t a l ó g. p. 37. N r. 19. — D r u g u l i n 3214. — K r e m m e r 67. — L a n f r a n c o n i 64. — T h i e m e—B e c k e r B d. XXIV. p. 112.

FK. Bq 769/439.

213. Plan De Bude.

R k — R a d — 33×21 cm.

V. Histoire du siège de Bude. Lyon 1687. p. 1. BPVI Nr. 650.

Buda és Pest erődítményeinek alaprajza az é-i és d-i ostromművek jelzésével. Balra lent betűjelmagyarázat (A—q).

Grundriss der Festungen Ofen u. Pest mit d. n-en u. s-en Werken der Belagerer. Französische Buchstabenerklärungen (A—q) unten links.

Cf: K r e m m e r 77. — L a n f r a n c o n i 68. — S c h o e n 77.

FK. B 0941/39.

214. Plan de la Fortresse de Bude vulgo Ofen.

R k — R a d — 62×38·5 cm.

S i g n: p a r. S. B a r t. d e S c h m e t t a u.

Buda és Pest alaprajza és környéke k-i nézetből. Lent balra és jobbra három kis képen a budai vár erődítményeinek profiljai. Lent a középen: Prospect de la Ville et Fortresse de Bude de son chateaux et la Ville d'Eau avec une partie de la Ville de Pest cimmel látkép é-i nézetből a visszafoglalás után. Cimfelirat és betűjelmagyarázat (A—Z) fent balra volutás keretben.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest mit Umgebung von O gesehen. Unten links u. rechts auf drei kleinen Darstellungen die Profile der Festung Ofen. Unten in der Mitte Ansicht der Stadt von N gesehen im Zustande nach der Rückeroberung mit der Inschrift: Prospect de la Ville . . . Titelinschrift u. Buchstabenerklärungen (A—Z) oben links in Voluten-Einrahmung.

MOB.

215. Buda-Pest.

R k — R a d — 13×17 cm.

V. Coronelli: Regno di Ungheria [1689.] Veduta 2. BPVI Nr. 1504.

A két város alaprajza az erődítmények ábrázolásával.

Grundriss der beiden Städte, mit Darstellung der Befestigungswerke.

Cf: L a n f r a n c o n i 78.

Apponyi IV. 2358.

216. Pest.

R k — R a d — 13×17 cm.

V. Coronelli: Regno di Ungheria [1689.] Veduta 4. BPVI Nr. 1504.

Pest és Buda alaprajza. Léptékkel: Scala di Passi di 6. Piedi.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest. Mit Masstab: Scala di Passi di 6. Piedi.

Apponyi IV. 2358.

217. Pianta Di Bvda Citta Reale nell' Vngharia Inferiore.

R k — R a d — 45×28·5 cm.

V. Coronelli: Città Fortezze . . . dell'Europa. Venezia 1689.

Buda és Pest alaprajza az erődítmények ábrázolásával. Cimfelirat dekorativ keretben, repülő sas csőrében. Léptékkel: Scala di Passi 200 Austriaci. Betűjelmagyarázat (A—M) jobbra lent külön keretben.

Grundriss der Städte Ofen u. Pest, mit Darstellung der Befestigungswerke. Oben Dekorative Tafel mit Titelinschrift im Schnabel eines Adlers. Mit Masstab: Scala di Passi 200 Austriaci. Buchstabenerklärungen (A—M) unten rechts.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 9. Nr. 15.

Főv. Múz.

218. Bvda qua Agros prospicit.

Rk — Rad — 21×14 cm.

[Jan v. Vianen f.]

V. Tollius: Epistolae itinerariae... Amsterdam 1700. p. 202. BPVI Nr. 1516.

Buda látképe Ny-ról nézve. A háttérben Pest, balra Óbuda romjai. A Vérmező táján török temető, az előtérben jobbról, balról staffage-alakok. Betűjelmagyarázat lent két hasábon.

Ansicht der Stadt Ofen von W gesehen. Im Hintergrund die Stadt Pest, links die Ruinen der Stadt Altofen. In der Mitte türkischer Friedhof, im Vordergrund links u. rechts Staffage-Figuren. Lateinische Buchstabenerklärungen unten in zwei Spalten.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 9. Nr. 13. — Lanfranconi 120/a. — Nagler Kstlerlex. Bd. XXII. p. 500. — Schoen 41.

FK. B 914/79.

219. Plan Du Siege De Bude.

Rk — Rad — 20×15 cm.

Sign: Sebastian le Clerc del. — Jeremias Wolff excud. Aug. V. — Johanna Sibilla Kräusin fec.

V. Les Actions Glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine etc. en Hongrie... [1700].

Buda és Pest alaprajza az ostromlók hadállásainak övezetével.

Grundriss der Städte u. der Erstürmungswerke.

Cf: Bubics 54. — Lanfranconi 99. — Nagler Kstlerlex. Bd. VIII. p. 112; Bd. XXIV. p. 548. — Schoen 36. — Thieme—Becker Bd. XXII. p. 523.

FK. B 769/173.

---

220. Neÿe vnd richtige abbildung so auss der Vngerischen Mäppn gezochen vmb was Reuier Bargam vnd Gran, Offen vnd anderer vmbligeten Orttin zu ersöhen ist, auch die Brüggen: so die Tirgen: gemacht habn; vnd in der Flucht: mit menge viler Tirgen: selbige: gebrochen vnd viller 1000 Tirgen erseifft die: donau geschwolt; das mann iber die Todten: als wie iber grobe Plöckh gehn khinen.

Rk — Rad — 1683. — 37×27·5 cm.

A Duna mellékének primitiv hegy- és vizrajzi térképe Bécstől Budáig. Balra lent és a középen Bécs felmentése után Magyarország felé vonuló császári és lengyel seregek. A seregek előtti ágyuk Buda felé lőnek. Fent Bécs felett Szűz Mária a kis Jézussal, a középen angyal Magyarország felé irányítja a szimbolikus kétfejű sast. Jobbra fent Thököly mellképe, lent Pest falainál a szultánt szimbolizáló ugató kutya. A nagyobb helyek mellett jelzés, mikor került török uralom alá, ill. mikor szabadult fel.

Primitive orographische u. hydrographische Karte der Gegend der Donau von Wien bis Ofen. Unten links u. in der Mitte die nach d. Befreiung Wiens nach Ungarn marschierenden kaiserlichen u. polnischen Truppen. Über Wien die Mutter Gottes mit Jesus, in der Mitte ein Engel den symbolischen Doppeladler nach Ungarn weisend. Oben rechts Brustbild von Thököly, unten an d. Mauer der Stadt Pest Symbol des Sultans: ein bellender Hund. Bei den grösseren Städten Zeitangabe ihrer Eroberung seitens der Türken und Data ihrer Rückeroberung.

Apponyi M. 85.

221. Vero, e real disegno de Isola Schut in Vngaria colle circoniacenti Citta Fortezza |et altri luoghi da Vienna Citta Imperiale, fin Bvda Metropoli Reale d'Ungheria.

Színezett rk — Kolorierte Rad — 1684. — 56×40 cm.

Sign: Arnoldo Van Westerhout Seul.

A Duna mellékének színezett hegy- és vizrajzi térképe Bécstől Budáig. Fent Pozsony, Győr és Érsekújvár látképe, lent Buda és Pest látképe ny-ról tekintve, továbbá Győr és Esztergom-Párkány látképe. Középen szélrózsa, alatta stilizált keretben a címfelirat és a török háboruk történetének nevezetesebb adatai 1409-től 1683-ig.

Kolorierte orographische u. hydrographische Karte der Gegend an der Donau von Wien bis Ofen. Oben: kleine Ansichten von Pressburg, Raab u. Neuhäusel. Unten: Ofen u. Pest von W gesehen, Komorn, Gran u. Párkány. In der Mitte Windrose, darunter in stilisiertem Rahmen die Titelinschrift mit den Daten der Türkenkriege von 1409 bis 1683.

Cf: Nagler Kstlerlex. Bd. XXIV. p. 181—184.

FK. Bq 769/181.

222. Carte Irreguliere De La Hongrie Avec Un Plan Regulie Perspectif De La Ville De Bvde Prise d'assaut le 2. Sept. 1686.

Fm — Holzschn — 14×28 cm.

V. Relation du siege de Bude prise d'assaut par les Troupes Imperiales 2. Sept. 1686. Toulouse 1687. 1. Melléklet. — Beilage 1. BPVI Nr. 949.

Magyarország középső és é-i részének térképe Buda és Pest erődítményeinek és ostromműveinek ábrázolásával. Balra fent a császári címer. Betű- (A—Z) és számjelmagyarázat (3, 4, 5, 7) a 2. melléklleten.

Die Karte des mittleren u. n-en Teils von Ungarn, mit Darstellung der Befestigungs- u. Belagerungswerke der Städte Ofen u. Pest. Oben links das kaiserliche Wappen. Buchstaben- (A—Z) u. Nummererklärungen (3, 4, 5, 7) auf der 2. Beilage.

Apponyi II. 1292.

223. Ichonographica Imago Obsidionis Expugnationisque Bvdensis, unacum tribus prospectibus, necnon cum explicatione variarum irruptionum, Stragumque Hostium, utriusque demum in acie contra se inuicem stantis copiosissimi Exercitûs omnia ad uiuum accurate delineata, dimensaque a Carolo de Juuigny Inclyti Regiminis Monsfeldiani Officiali et Ingenieur. 1686. Grund-Riss der Belagerung und Eroberung Ofen &c [U. az németül — Dasselbe deutsch.]

Rk — Rad — 84·5×86 cm.

Sign: Carolus Juvigny.

Ed.: M. Greischer Viennae.

Ded.: Ad Leopoldum I.

Buda és környékének térképe az ostrom ábrázolásával DNy-ról tekintve, három látképpel. Latin, német, olasz és francia magyarázatokkal.

Karte von Ofen u. Umgebung mit Attaque von SW gesehen u. mit drei Ansichten. Lat., deutsche ital. u. franz. Erklärungen.

Cf: Glaser 236.

224. Corso del Danubio da Comora a Buda.

Rk — Rad — 51×38 cm.

[Vincenzo Mariotti.]

V. Rossi: Teatro della gverra contro il Turco. Roma 1687. Tab. 22.

A Duna mellékének Komáromtól Budáig terjedő hegy- és vízrajzi térképe a parton fekvő helységek jelzésével. Jobbra Buda és Pest alaprajza a hajóhíddal. Óbuda jelzése: Alt Offen, o uero Sicambria. A Csepelsziget tévesen »Isola di S. Margherita« címmel ellátva. A térkép a Segna lata vittoria ottenvta dalle armi imperiali e polacche sotto la citta, e fortezza di Strigonia con l'acquisto dell' importante forte di Parkam li IX ottobre . . . c. az Esztergom és Párkány körüli harcokat illusztráló metszet alsó részét tölti be.

Orographische u. hydrographische Karte der Gegend an der Donau von Komorn bis Ofen. Rechts Grundriss der Städte Ofen u. Pest. Die Insel Csepel ist irrtümlich als »Isola di S. Margherita« bezeichnet. Die Karte befindet sich am unteren Teile der mit »Segnalata Vittoria . . .« bezeichneten, die Kämpfe zwischen Gran u. Párkány illustrierenden Radierung.

Cf. Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 112.

FK. Bq 769/439.

225. [Pest térképe.]

A budai vár é-i oldalának ábrázolásával. Lent külön keretben a romokban levő Buda látképe a török kiűzése után K-ről tekintve: »Ofen von Pest seite an zusehen« felirással.

[Plan der Stadt Pest.]
Mit dem n-en Teile der Festung Ofen. Unten Ansicht der zerstörten Stadt Ofen nach d. Rückeroberung von O gesehen, mit Inschrift: »Ofen von Pest seite an zusehen.«

Rk — Rad — 62×27 cm.

Hadim.

4. Allegorikus, szimbólikus és genreszerű ábrázolások. Allegorische, symbolische und genreartige Bilder. Raffigurazioni allegoriche, simboliche, generiche.

226. Abriss des Gross Sultans fahne, welcher Anno 1684 den: Juli Durch der Christen Handt den Türcken vor Ofen abgenohmen worden.

R k — R a d — 27×23 cm.

S i g n : L i n z . J o h a n F r i s s d e l i n e a v i t .

Az 1684 júl.-ban Budánál zsákmányolt török zászló képe. Lent három sorban a zászló leírása.

Unten Beschreibung der Fahne in drei Zeilen.

Szépműv. Múz.

227. Wahre Abbildung des türkischen Hauptfahnes welcher den 22 Julii An 1684 in der Schlacht oder Treffen unweit Offen von denen Christlichen Waffen uberkhomen, und Eroberth welchen Ihr Kay. May. in dero Thumbkirchen St. Stephan vor dem hochen Altar auffrichten und den B. Augusti darauf in deroselben hochen gegenwarth das gewohnliche Te Deum Laudamus celebriren lassen.

Az 1684 júl. 22-én zsákmányul ejtett török zászló képe és leírása.

Mit Beschreibung der Fahne.

R k — R a d — 36×23 cm.

Sign: M: G: del: et f.

V. Feigius: Wunderbahrer Adlers-Schwung... II. Wien 1694. p. 142. BPVI Nr. 1445.

FK. B 0941/25.

---

228. Betrübter Türkischer Sultan, Oder Jämmerliches Lamentiren dess Türckischen Kaysers, über den Höchstschmertzlichen Verlust so viler schönen Vestungen und Länder, bevorauss, über letzterer erbärmliche Eroberung der Königlichen Haupt und Residentz Statt Ofen.

I l l u s z t r á l t r ö p l a p . — I l l u s t r i e r t e s F l u g b l a t t . — G e d r u c k t i n d i e s e m J a h r .

Fent a török kétségbeesésének ábrázolása Buda elvesztése miatt. A trónon ülő szultán körül földig leboruló törökök. A szultán kezéből kiesik a jogar, amint két szolga a térképen Budára mutat. Jobbra a »török véreb« szájából az elnyelt városokat adja ki.

R k — 25×18 cm.

A kép alatt kéthasábos költemény.

Der Sultan sich den Bart raufend. Zwei Diener halten eine Karte von Ungarn. Rechts der »türkische Bluthund« welcher verschlungene Städte wieder von sich gibt.

R a d — 25×18 cm.

Unten zweispaltiges Spottgedicht.

Cf: D r u g u l i n 3225.

FK. B 769/402.

229. Der geneigte Leser hat hier etliche Mittel eines ganzen Medicinischen Collegii, die Krankheit des Gross-Sultans bald zu heilen. Gehen ihm die Recept nicht gleich in den Kopf, so überlese er sie zwey- oder dreymal: vielleicht steckt hinter dem, was einfältig geschreiben ist, ein Schalk, der alles erklären kan.

R k — R a d — 41×27 cm.

Gúnykép a török birodalmat szimbolizáló szultán betegségéről, akinek betegágyát a török elleni szövetség hatalmai és a török főemberek, mint orvosok veszik körül. A 14 orvosi diagnózis között van: »Der Bayris. Examinir-Arzt nach Eroberung Ofens.« Cím a kép alatt, utána négy hasábon a diagnózisok szövege.

Spottbild die Krankheit des türkischen Sultans darstellend dessen Krankenbett die türkenfeindlichen Mächte u. die Hauptleute der Türken umringen. Sie stellen 14 Diagnosen. Unten Inschrift u. vierspaltiger Text.

FK. Bq 769/406.

230. Der nun mehr in letzten Zügen liegende Türcksche Gross-Suldan und der ausländischen Medicorum über dessen Krankheit gehaltenes Consilium.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedruckt im Jahr 1686.

Kereveten fekszik a beteg szultán, akinek betegágya körül mint orvosok, a felszabadító hadjárat török és keresztény vezérei csoportosulnak. Az orvosok mindegyike megadja a diagnózist. A spanyol orvos kijelentése: »Ich halte es für gut, dass er soll wacker schwitzen, Dieweil der Ofen ihn nun nicht mehr kan erhitzen. Von neu erfundenem Feuer, ich hab was mitgebracht. Das braucht man, dann es hat schon manchem warm gemacht.«

Rk — 29×25 cm.

A kép alatt a diagnózisok szövege három hasában.

Der kranke Sultan liegt auf einem Krankenbett von den türkischen u. christlichen Potentaten des Befreiungkrieges umringen. Jeder stellt eine Diagnose. Der »Medicus aus Spanien« erklärt: »Ich halte es für gut, dass er soll wacker schwitzen Dieweil der Ofen ihm nun nicht mehr kan erhitzen.«.

Rad — 29×25 cm.

Unten der Text der Diagnosen in drei Spalten.

Részben kisebbitett tükörképe a 229. sz. alatt leírt képnek.

Teilweise verkleinertes Spiegelbild des unter Nr. 229 beschriebenen Blattes.

FK. Bq 769/405.

231. Der von dem im Ottomanischen Reich jetzt herschenden Gross-Sultan in denen Gebieten Ober- und Nieder-Ungarn, Polen, Moscau und Morea aufgestellte Gluecks-Hafen . . .

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Nürnberg, gedruckt und zu finden bey Johann Jonathan Felsecker.

Fent a szövetséges fejedelmek társaságában I. Lipót, kezében Buda és Pest alaprajza. Előttük a »Die Fünf Jahrige Allianz« eredménye, a szertehulló török birodalmat szimbolizáló török cserépedény, amelyből az elfoglalt várak képei hullanak ki. Balról a mufti Thökölynek jósol az Alkoránból. Jobbra fenn, felhők között XI. Ince pápa képe, a háttérben török vár.

Rk — 29×17 cm.

Sign: *A. S.*

A kép alatt kéthasábos magyarázószöveg.

Oben die in der »Heiligen Liga« vereinigten Mächte. In der Hand Leopolds der Grundriss von Ofen Links Thököly mit dem Mufti, oben rechts Papst Innocent XI.

Rad — 29×17 cm.

Sign: *A. S.*

Unter d. Bild zweispaltige Erklärungstext.

FK. B 769/404.

232. Türckisches Schweiss-Bad. Vorstellung der grossen Angst Schröcken und Bestürtzung, Warinn das Türckische Reich, wegen der Sighafften Waffen der Christenheit, und der durch Göttlichen Beystand wider glücklich eroberten Länder Stätt und Vestungen in Hungarn und Morea, gerathen und gestürzet worden.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedruckt in diesem Jahr.

Fent török fürdő képe, melynek falán a visszafoglalt városok, köztük Buda képe látható. A török birodalom helyzete a forró katlan körül szenvedő nagyvezérrel, budai basával és a seraskir basával van szimbolizálva.

Rk — 26×18 cm.

A kép alatt kéthasábos verses szöveg.

Oben das Bild eines türkischen Schweissbades. Auf d. Wand Bilder der eroberten Städte. U. a. das Bild von Ofen. Die schwere Lage des türkischen Reichs ist durch die Qualen des Grosswesiers, des Paschas von Ofen und des Seraskiers symbolisiert.

Rad — 26×18 cm.

Unter d. Bild Text in zwei Spalten.

FK. Bq 769/401.

233. Machometische Klag-Schrifft, Mit beygefügter Ausslegung Beeder Tuerck: und Frantzösischer Ehren-Saeulen, Ludovico den 14. ten diss Namens, Koenig in Franckreich zu treuer Waruung feines gleichmässigen Untergangs in Teutsche Reim-Art verabvasset vnd übersend.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedruckt im Jahr 1689.

A cim alatt hengeralakú talapzaton amelyet félhold és liliom diszit, egy ledölt és egy álló oszlop a török félholddal, ill. a Bourbon-ház liliomos cimerével. A két oszlopot felirás köti össze: »Hodie mihi: cras tibi«. A szimbolikus kép alatt a »Sol Justitiae«, melyet balról félhold, alulról a félhold felé irányuló nyil, jobbról a francia liliomos cimer vesz körül.

Fm — 32×23 cm.

A kép alatt négysoros latin distichon, alatta három hasábon német nyelvű költemény, melyben a török XIV. Lajos királynak magyarországi veszteségeit, köztük Buda és Pest elvesztését panaszolja el.

Symbolische Abbildung der in Verfall geratenen türkischen Macht, die ihr Schicksal mit Franckreich verbunden hat.

Holzschn — 32×23 cm.

Unter d. Bild vierzeiliges lateinisches Distichon nebst dreispaltiges Klaggedicht in welchem der Türk dem französischen König über seine Verluste, unter anderen auch über den Verlust von Ofen u. Pest klagt.

Cf: Drugulin 3320/a.

FK. Bq 769/403.

---

234. [Csatajelenet Buda alatt 1684.]

Primitiv ábrázolással. Balra és jobbra sátrak, fent balra a nap, jobbra a félhold, középen üstökös

[Schlachtenszene unterhalb Ofen 1684.]

In primitiver Darstellung. Links u. rechts Zelte, oben links die Sonne, rechts der Halbmond, in der Mitte ein Komet.

Fm — Holzschn — 12·5×6 cm. — Címlapvignetta. — Titelvignette.

V. Gewisse u. warhafftige Zeitung was sich von Anfang der Belagerung her vor der uhralten . . . Haupt- u. Residentz Stadt Ofen . . . übergangen. . . . Prage 1684. BPVI Nr. 147.

Apponyi II. 1152.

235. [Keresztény és török harcos párosviadala.]

Lent térkép, rajta: Waitzen, Buda-Offen, Pest.

[Duell eines christlichen u. eines türkischen Kriegers.]

Unten eine Landkarte mit Bezeichnung der Städte: Waitzen, Buda-Offen, Pest.

Rk — Rad — 11×16 cm. — Címkép. — Titelbild.

V. Hollandse Mercurius 1684. Castelleyn 1685. BPVI Nr. 476.

FK. B 943/237.

236. [Lovas csatajelenet Buda alatt.]

[Reiterschlachtenszene unterhalb Ofen.]

Rk — Rad — 9×6 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

Főv. Múz.

237. Die Meyneydigen Walonen von Ofen richten einen Jungen schändlich hin.

Fm — Holzschn — 12×7 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

Két harcos egy álló alakot kinoz. Mögöttük két felnyársalt alak, előttük és jobbra lándzsás katona. A háttérben várrészlet.

Eine Darstellung der Hinrichtung dreier Personen. Im Hintergrund Teilansicht einer Vestung.

Főv. Múz.

238. Chi Vol Il Torbantin Per Mascherarsi.

Rk — Rad — 17·5×19·5 cm.

Sign: Gn. Mitelli I. e. F.

A budai turbánvásár képe. Emelvényen a kikiáltó árulja a turbánokat. Felette zászlón a címfelirat. Mellette balra a turbánokkal teli asztal, melynek oldalán felírás: »Il Ciarlatano venvto Da Bvda Vinta Li Setembre 1686.« Alatta a vásárló tömeg. Lent jobbra: »Qvesto Mi Calza Bene.«

Bild des Ofner Turban-Marktes. Der Ausrufer verkauft auf einem Gerüst Turbane. Titelinschrift oben an einer Fahne. Oben links auf einem mit Turbanen besetzten Tisch Inschrift: »Il Ciarlatano . . .« Unten das kauflustige Publikum. Ganz unten rechts: »Qvesto Mi Calza Bene.«

Cf: Thieme—Becker Bd. XXIV. p. 594.

FK. B 769/381.

239. Wahre Abbildung und Kleidung der Vornehmsten Türckischen Frauen so unter andern gefangenen auss Ofen weggeführet worden.

R k — R a d — 1686. — 38×29 cm.

S i g n : I. A z e l t sc.

Z u f i n d e n b e y D a v i d F u n c k i n N ü r n b e r g.

Négy török nő ábrázolása, a háttérben staffageként hegyvidék és várrészlet.

Darstellung vier türkischer Frauen, im Hintergrund Staffage-Gebirge u. Teilansicht einer Festung.

Cf: T h i e m e—B e c k e r Bd. II. p. 293.

FK. B 769/505.

240. Mons S. Gerardi.

R k — R a d — 18×28 cm.

[E l i a s C h r i s t o p h H e i s z.]

V. Althann: Assertationes elementares... Viennae 1689. 10. Melléklet — Beilage 10. BPVI Nr. 1352.

A Gellérthegy volutás keretben, amely »Heu Quoties Toties exagitata cadit« felirással ellátott, kifeszített hálókkal a magasba dobott rókákkal üzött játékot ábrázoló szimbolikus kép alsó részét tölti be.

Ansicht des Gerhardbergs, der den unteren Teil eines symbolischen Bildes ausfüllt.

Cf: L a n f r a n c o n i 72.

FK. B 943/120.

---

241. Per l'espugnazione di Buda Sonetto.

R k — R a d — 1686 — 17×25 cm.

[R o m a i n d e H o o g h.]

Négyszakaszos szonett felett allegórikus kép. Balra renaissancestílű szarkofág felirással: »Dell Impero Ottoman la Tomba e' questa.« Jobbra császári harcos és török nő alakja, a háttérben magaslaton vár. Lent a szonett alatt röpülő sas lábainál félhold.

Allegorische Darstellung. Links ein Sarkophag in Renaissance-Styl, mit Inschrift: »Dell Impero Ottoman . . .« Rechts ein kaiserlicher Soldat u. eine türkische Frau, im Hintergrund auf einer Höhe eine Festung. Unter der Darstellung Text: Sonette in vier Strophen. Unter dem Text ein fliegender Adler mit einem Halbmond zu seinen Füssen.

Cf: S z a b ó M i h á l y: Buda visszafoglalását dicsőítő olasz szonett Romain de Hoogh egyik ismeretlen metszetén. (Az újpesti Könyves K. reálgimnázium 1929/30. évi értesítőjében.)

Főv. Múz.

242. Bvda espugnata il Di 2. Settembre 1686.

R k — R a d — 6·5×11·5 cm. — C í m k é p. — T i t e l b i l d.

V. Brevi Notitie De gli Ventisette Em. Sign. Cardinali creati dalla Santita di N. S. Innocenzo XI. In Nap. 1687. BPVI Nr. 1107.

Két részre osztott kép. Felül Buda képzeletbeli ostroma Ny felől. Előtérben tábori jelenet. Alul »Eodem Die« felirattal XI. Ince pápa trónon ülve bíborosai körében, amint az új bíborosok névsorát közzéteszi. Alatta négysoros olasz nyelvű vers.

Zweiteiliges Bild. Oben eine imaginäre Darstellung die Belagerung Ofens vom W gesehen. Unten Papst Innocent XI. inmitten seiner Kardinälen, die Liste der neugewählten Kardinäle kundgebend. Darunter vierzeiliger ital. Vers.

FK. B 355/45.

243. Machina de' Giuochi di fuoco fatti fare da Gio. Giacomo de Rossi in Roma alla Pace, in occae sione delle vniuersali allegrezze della Christianita, per la gloriosa conquista della citta di Bud-e presa dall'armi Imperiali nel felice Pontificato di N. S. Papa Innocenzo XI. l'anno 1686. Dora si rappresenta il faouloso Titio in habito Turchesco Inuentione e disegno del celebre Pittou Ciro ferri Romano.

R k — R a d — 40×55 cm.

[N i c o l a s D o r i g n y s c u l p.]

V. Rossi: Teatro della gverra contro il Turco. Roma. 1687. Tab. 1.

Négy lábon álló emelvény felett török fegyverekkel díszített szarkofág, melynek tetején a zászlók és fegyverek között fekvő muzulmán szivét egy sas kitépi. Felette a császári koronát tartó angyal. Legfelül címfelirat irásszalagon. A szarkofág felirata: »Tandem Deficiet.« Léptékkel.

Über einem Gerüst, ein mit türkischen Waffen geschmückter Sarkophag. Oben ein, zwischen Fahnen u. Waffen liegender Muselmann, dessen Herz ein Adler ausreisst. Weiter oben ein Engel mit der kaiserlichen Krone. Inschrift des Sarkophags: »Tandem Deficiet«. Mit Masstab.

Cf: Thieme—Becker Bd. IX. p. 475—476.

FK. B 769/439.

244. P. Lucas Kolich.

Rk — Rad — 10×16 cm.

Sign: J.[ohann] G.[eorg] Heinsch del. — J.[ohann] C.[hristoph] Hafner sc.

V. Tanner: Soc. Jesu Apostolorum imitatrix . . .1694. BPVI Nr. 1454.

Előtérben Kolich Lukács S. J. atya, amint a haldoklókat keresztelí. Körülötte az elesettek ábrázolása. Háttérben az égő várat rohamozó csapatok. Alul: »P. Lucas Kolich S. J. Moravus, Missionarius Castrensis contra Turcas mire industrius, et zelo ac fortitudine plenus. In expugnatione Budae muttos infantes per baptismum Christo lucratus est. Obiit Cibini in Transylvania 20. April. 1690. Aetatis 63.«

Im Vordergrund P. Kolich die Sterbenden taufend. Hinter ihm Darstellung der Gefallenen. Im Hintergrund Sturm auf die brennende Festung. Unten: »P. Lucas Kolich S. J. . . .«

Cf: Thieme—Becker Bd. XV. p. 448; Bd. XVI. p. 308—309.

Múz.

245. Buda spectante exercitu Turcico expugnata. Anno 1686.

Rk — Rad.

Sign: P.S:D:E del: — F:D.L. Sc: [Petrus Schubart de Ehrenberg delin. — H. Franck de Langgraff sculpsit Viennae.]

V. Anathemata verae historiae templo gloriae Leopoldi Magni consecrata . . . Viennae 1696. 17. Melléklet. — Beilage 17. BPVI Nr. 1463.

19×28 cm-es allegorikus kompozicióban fent I. Lipót, Sobieski, a bajor és a szász választófejedelem emblematikus mellképe alatt 11, részben a török háborúk sikereit kifejező allegória, részben a visszafoglalt városokat ábrázoló képecske. Lent jobbra Buda látképe ÉNy-ról, felette angyal a győzelmi pálmával.

In einer allegorischen Komposition (19×28 cm) oben Leopold I., Sobieski, die Kurfürsten von Bayern u. Sachsen, unten 11 teils die Allegorien der Türckenkriege, teils die eroberte Städte darstellende Bilder. Unten rechts die Ansicht Ofens von NW gesehen mit einem Siegesengel.

Cf: Nagler Kstlerlex. Bd. V. p. 104. — Thieme—Becker Bd. X. p. 393.

FK. Bq 929/27.

246. Pugna ad Budam A° 1684. 22. July.

Rk — Rad.

Sign: [Jacob] Hoffman sc.

V. Anathemata verae historiae templo gloriae Leopoldi Magni consecrata . . . Viennae 1696. Nr. 15. BPVI Nr. 1463.

Allegorikus kompozíció. Kétoldalt zászlókon és emblematikus képecskéken a felszabadító hadjárat ütközeteinek vázlatai. Buda balról a harmadik. Középen két függőleges sorban a török háborúk sikereit kifejező allegóriák. (19×28 cm.)

Allegorische Komposition. An beiden Seiten skizzenhafte Darstellungen der einzelnen Schlachten der Türkenkriege auf Fahnen u. emblematischen Bildern. Links die dritte Darstellung Schlacht bei Ofen. In der Mitte Allegorien: die Erfolge der Türkenkriege darstellend. (19×28 cm)

FK. Bq 929/27.

247. Buda.

Rk — Rad — 26×18 cm.

Sign: C. Reimshart del. et. sc. Aug. Vind.

V. Fortitudo Leonina . . . Monachii 1715. p. 29. BPVI 1608.

Emblematikus távlati kép az előtérben a szimbolikus oroszlánnal és kutyával. Buda alatt csatajelenet, a vár ágyútűzben. A girlandfüzérrel és pálmával övezett emblemát balra és jobbra angyal alakja veszi körül. A képet pálmafák övezik, tájképi keretben. Lent stilizált talapzaton distichon: Vix Bene Te vidit, Cum Jam Vicisse Fatetur . . . kezdősorral. Fent irásszalagon felirás: Fortitudo magnanima in repellendis hostium Insultibus.

Emblematische perspektivische Ansicht der Stadt Ofen, im Vordergrund mit dem symbolischen Löwen u. Hund. Unterhalb Ofen Schlachtenszene, die Festung unter Kanonenfeuer. Rechts u. links von dem mit Girlanden u. Palmen umgürteten Emblem, die Gestalten je eines Engels. Unten auf dem Postament ein Distichon: Vix Bene Te vidit ... Oben Inschrift: Fortitudo magnanima ...

FK. Bq 355/120. — Fővr. Múz.

---

248. Delineatio Pyrotechniae quam ob Budam expugnatam Parisiis ad Pratum clericorum publico exponi jussit. W. F. Poppel. S. R. I. Comes a Lobkowitz etc.

Rk — Rad — fol.

Sign: Gervais fec.

Cf: Drugulin 3229.

249. Planta dela Primera fiesta, que el Ex.mo S.or Marq.s del Carpio. Virrey de Nap.s hico en Setimbre 1686. para la Conquista de Buda por las Armas Imperiales ...

Rk — Rad — 39×20 cm.

Sign: Phelipe Schor Inuentor. — G. Federico Pesche. F.

V. Distinta relatione ... di Bvda ... Napoli 1686. 1. Melléklet. — Beilage 1. BPVI Nr. 684.

Buda visszavételét szimbolizáló tüzijáték, amelyet Nápolyban tartottak. Fent középen a Buda várát jelképező épületből, amely tele van az ostromló harcosokkal, sűrű füst tör elő. A várat nagy ívben háromágú kandeláberek veszik körül. Alul a téren belül obeliszkek, valamint bort sugárzó szökőkutak. Lent címfelirat, mellette két oldalt számjelmagyarázat (1—12).

Ansicht eines in Neapel veranstalteten, die Szenen der Rückeroberung Ofens symbolisierenden Feuerwerks. Titelinschrift ganz unten, daneben links u. rechts italienische Nummererklärungen (1—12).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 39. Nr. 21. — Thieme—Becker Bd. XXX. p. 264.

FK. B 0941/276.

250. Planta Dela Segvnda Fiesta Qve El Ex.mo S' Marq'. Del Carpio Virrey De Napoles Hico En Setiembre 1686. Par A La Conquista De Bvda Por Las Armas Imperiales.

Rk — Rad — 39×28 cm.

Sign: Phelipe Schor Inuentor.

V. Distinta reletione ... di Bvda ... Napoli 1686. 2. Melléklet. — Beilage 2. BPVI Nr. 684.

Buda visszafoglalása alkalmával Nápolyban rendezett ünnepség képe. Fent középen köralakú templom, melyben a kereszténység allegorikus alakja ül. Körülötte díszsátrak, míg az obeliszkekkel díszített teret batárok tömege veszi körül. Lent címfelirat, mellette jobbról és balról betűjelmagyarázat (A—L).

Ansicht der in Neapel veranstalteten Festlichkeiten anlässlich der Rückeroberung Ofens. Titelinschrift ganz unten, daneben links u. rechts italienische Buchstabenerklärungen (A—L).

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 39. Nr. 31. — Thieme—Becker Bd. XXX. p. 264.

FK. B 0941/276.

---

251. Divo Et Invictissimo Leopoldo I. P. F. A. Fidei In Hungaria Assertori, Rebellium Dominatori, Turcarum Debellatori, ob Budam septimo Inexpugnabilem Armis Victricibus occupatam Ignes Triumphales Bruxellis extructos Dedicant Consecrantque Fama et Gloria.

Rk — Rad — 55×38 cm.

[Romain de Hoogh.]

I. Lipót diadalmenete. A császár diadalkocsin ül, fölötte angyalok a császári koronát tartják. Előtte harcosok Buda és a visszafoglalt városok zászlóit és egyéb diadaljelvényeket emelnek a magasba. A császár lábainál nőalak, kezében a keresztrefeszített Krisztus. A kocsi alatt halálragázolt muzulmánok, mögötte láncrafűzött foglyok és harcosok lándzsára tűzött török fejekkel. Lent jobbra herkulesszerű alak bunkózza az ellenálló törököket. Fent felhők között a pápa alakja trónon ülve. Lent hosszú párkányon balról jobbra a győzelmek színhelyeinek látképei: Érsekújvár, Siklós, Bécs, Buda és Pest, Szeged, Esztergom. Címfelirat lent a középen.

Triumphzug des Kaisers Leopold I. Der Kaiser sitzt auf einen Siegeswagen, über ihm halten Enge die kaiserliche Krone. Vor ihm Krieger, die die Fahne der rückeroberten Städte u. andere Triumphinsignien emporheben. Zu den Füssen des Kaysers eine Frauengestalt, ein Kruzifix haltend. Unter dem Wagen niedergefahrene Musulmanen, hinter denselben in Ketten geschlagene Gefangene u. Krieger mit auf Lanzen aufgesteckten türkischen Schädeln. Unten rechts: eine heraklesänliche Gestalt schlägt die wiederstehenden Türken Tod. Oben in Wolken die Gestalt des Papstes auf einem Thron sitzend mit dem dreifältigen Kreuz u. Tiara, zu seinen Füssen der Halbmond. Unten auf einem langen Gesims die Ansichten der Siegesplätze: Neuhäusel, Siklós, Wien, Ofen u. Pest, Szegedin u. Gran. Titelinschrift unten in der Mitte.

Cf: Drugulin 3160. — Thieme—Becker Bd. XVII. p. 458—461.

Szépműv. Múz.

252. Triomphe Des Liberateurs De La Hongrie De La Servitude Des Turcs 1686.

Rk — Rad — 98×58 cm.

Sign: C. P. R.

Ed. Van der Bruggen Paris 1688.

I. Lipót császár triumfusa Buda visszafoglalása alkalmával. A középen diadalszekéren áll I. Lipót az uralkodói jelvényekkel, előtte láncrafűzött muzulmánok. Az előtérben Magyarország és társországainak (Hungaria, Transsylvania) lent jobbról folyóinak allegóriái. A háttérben félköralakú diadaliv. Számjelmagyarázatok lent a címfelirat alatt.

Triumphzug des Kaysers Leopold I. bei Gelegenheit der Rückeroberung Ofens. In der Mitte steht der Kaiser auf einem Triumphwagen mit den Regierungsinsignien, vor ihm angekettete Musulmanen. Im Vordergrund die Allegorien Ungarns u. der Nebenländer, unten rechts die Allegorien der Flüsse des Landes. Im Hintergrund der halbkreisförmige Triumphbogen. Nummererklärungen unter der Titelinschrift.

Cf: Drugulin 3280.

Főv. Múz.

253. [ZODIACVS BAVARIAE FORTISSIMO SVO HEROI FAVSTA QVAEQVE & LAETA INTONAT.

Rk — Rad — 1686 — 26×40 cm.

Sign: Mattheus Eimart C: Ratisb: Pictor inv: et Delin: Jan Caspar Gutwein. Sculp: Stattamhof.

A győzelem égi és földi allegóriáinak csoportjait ábrázoló kép. Lent a bajor választó győzelmi menete a triumfus attributumaival. Balra és jobbra az osztrák és a bajor címer a paizstartó állatokkal, középen angyalok között felirás: »Cantate Deo Omnis terra...« kronosztikonnal. A középtérben a felmentett és visszafoglalt városok: Bécs, Párkány, Esztergom, Buda és Pest, Érsekújvár kis látképei, jobbra a kép legszélén »Buda trumphat« címmel Buda kis emblematikus képével. Fent a cím alatt két széles íven az állatkör csillagképei a bajor választót dicsőítő feliratok között. Az íveket angyalok és az erények allegóriái veszik körül.

Gruppen der himmlischen u. irdischen Allegorie des Sieges. Unten Triumphzug des Kurfürsten von Bayern mit Attributen des Sieges. Links u. rechts das österreichische u. bayrische Wappen mit den Schildtieren, in der Mitte zwischen Engeln Inschrift: »Cantate Deo omnis terra...« mit Chronosticon. Im Mittelgrund kleine Ansichten der befreiten u. rückeroberten Städte: Wien, Párkány, Gran, Ofen u. Pest, Neuheusel, ganz rechts mit Inschrift: »Budatriumphat« kleine emblematische Ansicht der Stadt Ofen. Oben unter der Titelinschrift zwischen den den Kurfürsten lobpreisenden Inschriften, in zwei breiten Bogen die Sternbilder des Zodaicus. Die Bogen sind von Engel u. Allegorien der Tugenden umgeben.

Cf: Thieme—Becker Bd. X. p. 421—422; Bd. XV. p. 363.

Főv. Múz.

254. Almanach povr l'année MDCLXXXVII.

Fali naptár az 1687. évre. Naptári rész lent a középen.

Wandkalender für das Jahr 1687. Der Kalenderteil unten in der Mitte.

Rk — Rad — 55×91 cm.

A Paris chez Pierre Landry, rue S.'Jacques a St Francois de Sales.

A naptárrész felett barokk allegória. Fent jobbra baldachin alatt Lipót császár és Eleonóra császárné ülnek. A császár a római imperator öltözetében és attributumaival. Lábai alatt sas, melynek karmai között turbán és félhold. Balra »Le Prince Ch. de Lorraine« és »Le Pr. de Bauierre«, akik a felszabadított Budát szimbolizáló ifjú nőt vezetik a császár elé. Balra fent férfi és női alakok csoportja, a háttérben renaissance épület falába helyezett allegorikus képecskék. Lent a középen és jobbra két ovális kép a budai és simontornyai harcok ábrázolásával. Az előtérben jobbra két nőalak: a történelem múzsái Buda történetének leírását tartják kezükben. A képen több helyütt magyarázó feliratok.

Oben links unter einem Baldachin der Kaiser Leopold I. in der Tracht des römischen Imperators u. die Kaiserin Eleonore sitzend. Zu den Füssen des Herrscherpares Adler in seinen Klaunen Turban u. Halbmond haltend. Links führen der Herzog von Lothringen u. der Kurfürst von Bayern eine junge, die rückeroberte Stadt Ofen symbolisierende Frauengestalt zum Kaiser. Links oben eine Gruppe von Männer u. Frauen, im Hintergrund auf der Wand eines Renaissance-Gebäudes angebrachte allegorische Bilder. Unten in der Mitte u. rechts, zwei Oval-Bilder, die Kämpfe bei Ofen u. Simontornya darstellend. Im Vordergrund rechts zwei Frauengestalten in den Händen eine Rolle mit der Geschichte Ofens haltend. Vielerorts erklärende Inschriften.

FK. Bf 769/267.

---

255. Eigentlicher Anfang und Ausgang der Ofner Verrätherey.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedruckt in diesem 1687-ten Jahr.

Fent balra és jobbra Finck Konrád és társának állóképe. Középen a kivégzésük jelenetei.

Rk — 27×17 cm.

Alatta az árulás története két hasábon.

Oben drei Darstellungen: Hinrichtung des Leutenants Conrad Finck u. Spiessung des türkischen Boten. Links u. rechts die Bildnisse der beiden in ganzer Figur.

Rad — 27×17 cm.

Mit zweispaltiger Beschreibung des Verrats.

Cf: Bp. szfőv. Múz. katalóg. p. 43. Nr. 50. — Drugulin 3240.

FK. Bq 769/407.

256. Die glücklich entdeckte Ofner Verrätherey.

Rk — Rad — fol.

A 255. sz. a. leirt kép az ellenkező oldalról és más szöveggel.

Das unten Nr. 255. beschr. Bild von der Gegenseite und mit anderen Text.

Cf: Drugulin 3241.

257. [Finck Konrád hadnagy elfogatása és kivégzése.]

Egy lemezről nyomtatott három kép. Fent balról Finck a budai várparansnok előtt, jobbról török nők kihallgatása, lent a kép egész hosszában a kivégzés jelenete.

[Hinrichtung des Leutenants Conrad Finck v. Finckenstein.]

Drei Bilder von einer Platte abgedruckt. Oben links Finck vor dem Ofner Kommandant, rechts Verhör der türkischen Frauen, unten die Szene der Hinrichtung.

Rk — Rad — 1687 — 32×18 cm.

B 769/169.

258. Warhafftiger und gründlicher Bericht, Von der jüngsthin in Ofen vorgehabten entsetzlichen Verrätherey, wie dieselbige entdecket: Und wie der Haupt-Verräther, N. Finck von Finckenstein, desswegen zur gebührenden Straff gezogen, und hingerichtet worden.

Illusztrált röplap. — Illustriertes Flugblatt. — Gedruckt im (1687-ten Jahr).

Fent egy lemezről nyomtatott három képen Finck elfogatásának és kivégzésének jelenetei. A 260. sz. alatt leirt kép változata. Számjelmagyarázattal (1—11).

Rk — 29×17 cm.

Lent kéthasábos szövegen az árulás története.

Oben die Szene der Verhaftung u. Hinrichtung des Leutenants Finck. Drei Bilder von einer Platte abgedruckt. Variante des unter Nr. 260 beschr. Blattes. Mit Nummererklärungen (1—11).

Rad — 29×17 cm.

Unten die Geschichte des Verrats in zwei Spalten.

Apponyi M. 425.

259. [Finck Konrád hadnagy és társának kivégzése.]

Lent az előtérben lovas és gyalogos katonák. Középen faállványon a lefejezés jelenete, a hóhér mellett jobbra karóbahúzott alak.

[Die Hinrichtung des Leutenans Conrad Finck.]

Unten im Vordergrund Kavalleristen u. Infanteristen. In der Mitte auf einem Holzgerüst die Szene der Enthauptung, rechts neben d. Henker gespiesste Gestalt.

Rk — Rad — 14×10·5 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration

V. Der Neu-eröffneten Ottomanischen Pforten Fortsetzung... Augspurg 1701. p. 378. BPVI Nr. 1444.

FK. Bq 949/27/2.

260. Der Leütenant Finck zu Ofen geköpffet.

Rk — Rad — 8×7 cm. — Szövegillusztráció. — Textillustration.

V. Fuhrmann: Alt und Neues Oesterreich. Wien 1734.

Finck hadnagy lefejezésének ábrázolása. Emelvényen, melyet elől balra és jobbra katonák vesznek körül, karóbahúzott alak és Finck hadnagy a lefejezés pillanatában.

Die Enthauptungszene des Leutenants Finck. Auf einem Gerüst links ein gespiesster Mann, rechts der Leutenant im Augenblick der Enthauptung.

Cf: Lanfranconi 77.

Főv. Múz.

A metszetek jegyzéke a címfeliratai rendjében

Verzeichnis der Kupferstiche u. Holzschnitte nach der Ordnung der Titelinschriften

A számok a tételszámokat jelzik
Die Zahlen bezeichnen die laufenden Nummern der Titel

Címnélküli metszeteket a jegyzékben 1.) a város nevére, 2.) az évszámra és 3.) az ábrázolásra, genreképeknél a jelenetre való utalással zárójelek között vettük fel.

Die Kupferstiche u. Holzschnitte ohne Titel wurden in diesem Verzeichnis mit Hinweis 1.) auf den Namen der Stadt, 2.) auf die Jahreszahl und 3.) auf die Darstellung; die Genrebilder mit Hinweis auf die dargestellte Szene zwischen Klammern aufgenommen.

Abbildung der möchtigen. Statt und Vestung Offen ... 1686. ... 95
Abbildung der Statt Offen 96
Abbildung der Statt und Vestung Offen ... 1686. 97
Abbildung des Christlicher Seiten glücklichen Treffens bey Waitze' ... 1684. ... 76
Abriss der Staedte Pest und Ofen ... 36
Abriss des Gross Sultans Fahne ... 1684. ... 226
Afbeelding der Sterke Stad Offen ... 1686. ... 116
Almanach pour l'année MDCLXXXVII. ... 254
Altofen ... 66, 67, 74
Alt Ofen Bvda ... 69, 73
Altofen Bvda ... 72
An Exact Delineation ... of Buda ... 115
Ausführlicher Bericht ... 1686. ... 114

Belager und Eroberung ... Ofen 110
Beläger- und Eroberung ... Ofen ... 163, 164, 165
Belagerung der Königlichen Haupt u. Residenz-Stadt Ofen 111, 112
Belagerung Offen 1684. ... 90
Belegering Der Sterke Stad Buda 113
Bestürmet u. erstürmete Stadt Ofen 122
Betrübter Türkischer Sultan 228
Buda ... 33, 34, 247
[Buda kb. 1686. Alaprajz.] ... 185, 186
Buda assediata 98
[Buda és Pest 1684. Alaprajz.] ... 181, 182
[Buda és Pest 1686. Alaprajz.] 187, 188, 189, 190, 191
[Buda és Pest 1686. Alaprajz. Sign.: I. T. G. Sonnemann.] ... 183
[Buda és Pest 1684. Ostromkép.] ... 78
[Buda és Pest kb. 1684. Városkép.] ... 5, 6, 7
Buda et Pest ... 15
Buda Metropoli ... 1686. ... 166
[Buda 1684. Ostromkép.] ... 77
[Buda 1686. Ostromkép.] 99, 100, 101, 102, 103, 104, 108, 117, 151
[Buda 1686. Ostromkép. Sign.: Nypoort.] ... 106
[Buda 1686. Ostromkép. Sign.: Joh. Joseph Waldmann — Jacob Müller.] ... 178
[Buda 1686. Ostromkép. Sign.: Arnoldo Van Westerhoute.] ... 107
Buda-Pest ... 215
Buda, qua Danubium prospicit ... 38
Buda spectante 245
[Buda kb. 1684. Városkép.] ... 41
[Buda kb. 1689. Városkép.] ... 56
Buda vulgo Offen ... 42
Buda y Pest ... 30
Bude ... 192
Bude ville capitale de la Hongrie 22
Bude ville capitale du roiaume de Hongrie ... 23
Bvda ... 8, 167
Bvda Capitale dell' Vngaria 53
Bvda Citta ... 152
Bvda e Pest ... 16, 17, 24, 28, 37
Bvda espugnata ... 1686. ... 242
Bvda et Pest ... 9
Bvda Ofen ... 25, 47, 88
Bvda Ofen Wie solche von den Christen Belägert 105
Bvda O Offen ... 1, 18, 19, 29
Bvda qua Agros prospicit ... 218
Bvda stormender Hand 153
Bvda Vecchia ... 68, 70, 71
Bvda Vetus sive Alt Offen ... 75
Bvda. Vulgo Ofen ... 43
Bvda vulgo Ofen prima et regia Vngarici regni civitas 48
Bvdae Ac Pesti Iconographica Descriptio 193
Bvde ... 10

Carte Irreguliere De La Hongrie 222
Casteel van Buda 44
Castel di Buda 109
Chi Vol Il Torbantin Per Mascherarsi ... 238
Corso del Danubio da Comora a Buda ... 224
[Csatajelenet Buda alatt 1684.] ... 234

Das bluthig-belagerte ... Ofen ... 1686. ... 170
De Stad Offen Beleegert 79

Delineatio Pyrotechniae ... 248
Demnach die Vnaussprechliche Guttigkeit ... 118
Der geneigte Leser ... 229
Der Leütenant Finck ... 260
Der nun mehr in letzten Zügen liegende Türcksche Gross-Suldan ... 230
Der von dem im Ottomanischen Reich jetzt herschenden Gross-Sultan ... 231
Die Eroberte Vngarische Haubstatt Ofen ... 154
Die glücklich entdeckte Ofner Verrätherey ... 256
Die hart belagerte ... Ofen ... 168, 169
Die Haubt stadt Ofen ... 119
[Die Hinrichtung des Leutenants C. Finck] 257, 259
Die Königl. Haupt Statt Ofen ... 49
Die Meyneydigen Walonen von Ofen ... 237
Die Stadt Ofen ... 26
Die Statt Offen ... 194
Die Vestung Offen ... 120
Divo Et Invictissimo Leopoldo ... 251
[Duell eines christlichen u. eines türkischen Kriegers.] ... 235

Eigentliche Abbildung vnd Beschreibung der Stadt Ofen ... 80
Eigentlicher Abriss der ... Haubtstadt Ofen ... 121, 122
Eigentlicher Anfang und Ausgang der Ofner Verrätherey ... 255
Eigentlicher grundriss der Statt Ofen ... 209
Erobertes Ofen ... 123
Erobertes Ofen in vollem Brande ... 171
Exacte Delineation ... de Bude ... 115

Facies Budae ... 124
[Finck Konrád kivégzése.] ... 257, 259
Fortin in Pest ... 63

Glorieuse Victorie ... 125
Glück und Sieg ... 81
Grundriss der Stadt und Vestung Ofen ... 126
Grundriss der Vestung Ofen ... 195
Grundriss vnd Prospectio ... Ofen ... 131
Grundriss von Ofen ... 196
Gründliche Beschreibung ... Ofen ... 1683 ... 2
Gründliche Vorstellung der Vestung Ofen ... 174

Hoechst-erfreuliche Relation, ... 127
Höchst-erfreuliche Vorstellung ... 128

Ichonographia Budae ... 197
Ichonographica Imago Obsidionis Expugnationisque Bvdensis ... 223
Il Castello di Bvda ... 129
Il Piano di Bvda Assediata ... 198
Il sito et Desrittione ... di Buda ... 1686. ... 199

[Keresztény és török harcos párosviadala.] ... 235
Klahre Abbildung der Statt ... Offen ... 1686. 130
Kolich, Lucas P. ... 244

L'Accampamento Degli Eserciti piantato a di 6 Settembre ... 1686. ... 201
L'Accampamento Degli Eserciti Piantato A Di 7. di Settembre ... 1686. ... 202
L'Accampamento Degli Eserciti piantato a di 8 di Settembre ... 1686. ... 203
L'Accampamento Delle Genti Dell'Elettore Piantato A Di 17 Di Giugno ... 200
Le plan, et perspective ... de Bude ... 131
Le Siege De Bude ... 176
[Lovas csatajelenet Buda alatt.] ... 236

Machina de Giuochi du fuoco fatti fare da Gio. Giacomo Rossi ... 243
Machometische Klag-Schrift ... 233
Mons S. Gerardi ... 240

Naaunkeurige Afbeelding ... van Offen ... 132
Neÿe vnd richtige abbildung ... 220

Ofen ... 45, 50, 54, 58, 59, 133, 175, 177
[Ofen 1684. Belagerung der Stadt.] ... 77
[Ofen 1686. Belagerung der Stadt.] 99, 100, 101, 102, 103, 104, 108, 117, 151
[Ofen 1686. Belagerung der Stadt. Sign. : Nypoort.] 106
[Ofen 1686. Belagerung der Stadt. Sign. : Joh. Joseph Waldmann — Jacob Müller.] ... 178
[Ofen 1686. Belagerung der Stadt. Sign. : Arnoldo Van Westerhoute.] ... 107
Ofen Die Haubtstadt in Unter-Ungarn ... 89
Ofen Die Haubt Statt in Unter Hungarn ... 82
Ofen gehet an die Christen über ... 180
[Ofen cca 1686. Grundriss der Stadt.] ... 185, 186
Ofen Lat. Buda ist gelegen ... an der Donau ... 210
[Ofen cca 1684. Stadtansicht.] ... 41
[Ofen cca 1689. Stadtansicht.] ... 56
[Ofen und Pest 1684. Belagerung der Städte.] ... 78
[Ofen und Pest 1684. Grundriss der Städte.] 181, 182
[Ofen und Pest 1686. Grundriss der Städte.] 187, 188, 189, 190, 191
[Ofen und Pest 1686. Grundriss der Städte. Sign. : I. T. G. Sonnemann.] ... 183
[Ofen und Pest cca 1684. Stadtansicht.] 5, 6, 7
Ofen v. Pest ... 11, 12, 20, 35, 40
Ofen vnd Pest ... 31
Ofen von Pest seite an zusehen ... 225
Offen ... 39, 46, 57
Offen die königliche Hauptstatt in Ungarn ... 134
Offen door de keizerschen stormender hand ingenommen ... 135
Offen en Pest ... 21

Per l'espugnazione di Buda Sonetto ... 241
Pest ... 60, 61, 64, 65, 216
[Pest és a budai vár kb. 1690. Térkép.] ... 225
Pest und Ofen ... 13, 32
[Pest und Ofen cca 1690. Karte der Stadt Pest und der Festung Ofen.] ... 225
Pesth ... 62
Pianta della città di Buda ... 204
Pianta Della Citta Di Buda. (Historia degl' avvenimenti dell'armi imperiali ...) ... 211
Pianta della città di Bvda. (Manone : L'Ungheria ...) ... 157

Pianta Della Real Citta E' Fortezza di Bvda ... 212
Pianta di Bvda 217
Pianta e Prospettiva ... di Buda 131
Pianta eleuata ... di Bvda 136
Pianta et assedio della Citta di Bvda, e' Pest ... 155
Pianta Et Eleuatione Della Reale Citta E Fortezza Di Bvda capitale del Regni di Vngaria presa dall'Armi ... Leopoldo ... 1686. ... 137
Pianta Et Elevatione Della Reale Citta E Fortezza Di Bvda Capitale Del Regno D' Vngeria Assediata Dal' Armi ... Leopoldo ... 1686. ... 156
Plan de Bude ... 213
Plan de la Fortresse de Bude 214
Plan de la Ville de Bude 205
Plan de la Ville et des Attaques de Bude. en 1686. 206
Plan Du Siege De Bude ... 219
Plan Dv Chasteav De Bvde ... 207
Planta De La Fverte Civdad De Bvda ... 27
Planta dela Primera fiesta ... de Nap. s ... 249
Planta Dela Segunda Fiesta ... De Napoles ... 250
Prospect Della Città Di Bvda 138
Prospect der Statt Ofen ... 139
Prospect der Statt Offen, sambt der Käyserl. Attaque ... 140
Prospect der Statt Ofen wie solche vom S. Gerardsberg an zusehen ... 91
Prospect der Statt Ofen wie solche von Alt Ofen an zu sehen ... 51
Prospect der Statt Ofen, wie solche von der Statt Pest an zu sehen ... 92
Prospect der Statt Ofen, wie solche von Stuel Weissenburg an zu sehen ... 93
Prospect der Vestung Ofen ... von Alt Ofen.. 94
Prospect vom Augfang oder von Pest ... 55
Prospect von Offen sambt der Kayserl. Attaque 141
Prospettiva Della Real Citta Di Bvda 157
Pugna ad Budam 246

[Reiterschlachtenszene unterhalb Ofen.] ... 236

[Schlacht bey Weitzen] ... 14
[Schlachtenszene unterhalb Ofen 1684.] ... 234
Stad Ofen ... 52
Stadt Ofen und Pest ... 3

Triomphe Des Liberateurs De La Hongrie ... 252
Türckisches Schweiss Bad 232
Veduta di Bvda nuoua uerso la Vecchia ... 158
Veduta di Bvda uerso Albareale ... 159
Veduta di Bvda uerso il Monte S. Gerardo ... 160
Veduta di Bvda uerso Pest ... 161
Vedute di Buda ... 33
Vera Delineatio Civitatis et fortalitÿ Budensis ... 208
Vera et fundamentalis Regie Civitatis Bvdae ... Delineatio ... 142
Vera pianta rilevata della reia citta di ... Buda ... 143
Verissima e distinta Relatione dell' Acquisto, della Fortezza di Pest 83
Vero disegno della citta di Bvda ouero Offen e Pest 144
Vero Disegno Della Regal Città Di Bvda ... con la dichiaratione de luoghi piu principali ... 1686. 179
Vero Disegno E Pianta Della Citta Di Bvda ... e Pest ... 4
Vero Dissegno Della Citta Regal di Bvda ... Con Il Forte Di Pest ... 84
Vero Dissegno Di Bvda Citta Capitale Dell Ongheria Inferiore ... 172, 173
Vero dissegno e pianta della citta regal di Bvda ... con il forte di Pest ... 85
Vero e real disegno de Isola Schut ... fin Bvda Metropoli Reale d'Ungheria ... 221
Verovering der Sterke Stad Buda 162
Vorbildt, Der Königl. Haupt- u. Residentz Statt Ofen ... 1686. ... 124
Vorstellung der Haubt Vestung und Ungarisch Königl. Residenz Stadt Ofen 145
Vorstellung der Haupt Vestung Ofen, ... 146

Waarer und Gründlicher Abriess ... Ofen ... 147
Wahre Abbildung der Vorzeiten weltberühmte Residenz der Ungarischen Könige ... Buda ... 86
Wahre Abbildung des türkischen Hauptfahnes ... 227
Wahre Abbildung und Kleidung der Vornehmsten Türckischen Frauen ... auss Ofen 239
Wahrhaffter Grundriss der Statt Ofen, ... 184
Ware Abbildung der Königlichen Haupt- u. Residentz Stadt Ofen, ... 148
Warhaffter Grund und Abriss der Haubt-Vestung Ofen 149
Warhafftig und Eigendlicher Abris sambt Völliger Belagerung der Vestung Ofen 150
Warhafftiger Bericht, welcher massen der Allerhoechste die Kayserliche Waffen abermal gesegnet, ... 87
Warhafftiger und gründlicher Bericht, Von der jüngsthin in Ofen vorgehabten entsetzlichen Verrätherey 258

Zodiacus Bavariae 253

Az ikonografiában feldolgozott illusztrált könyvek címjegyzéke

Titelverzeichnis der in der Ikonographie berücksigtigten illustrierten Werke

Abellinus : Theatrum Europaeum ... Frankfurt a. M. 1662—1738. 195
Abellinus : Theatri Europaei continuatio. Tl. 12. Frankfurt a. M. 1691. ..... 94, 174
Abrégé historique ... de Charles V. Duc de Lorraine 178
Admirables efectos ... Milan 1714. 178
Althan : Assertationes elementares ... Viennae 1689. ..... 56, 240
Anathemata verae historiae ... Leopoldi ... Viennae 1696. ..... 245, 246

Birken : Der vermehrte Donau-Strand ... Nürnberg 1684. ..... 12, 67
Birken : Donau-Strand ... Nürnberg 1704. 40
Bizozeri : Notizia particolare ... Bologna 1686. 72, 73
Bizozeri : Notizia particolare ... Bologna 1687. 28
Bizozeri : Ungria restavrada ... Barcelona 1688. 30
Boethius : Ruhm-Beloberter ... Kriegshelm ... Nürnberg 1688. ..... 117, 122, 139, 163, 171
Bouttats : Breve y exacta description ... de Hungaria ... Amberes 1688. 167
Brevi Notitie ... Nap[oli] 1687. 242
Burckhard v. Pirckenstein : Ertz-Herzogliche Handgriffe ... Augsburg 1689. ..... 57, 65

Constantini : Vienna liberata ... Roma 1690. ... 172
Coronelli : Città, Fortezze ... dell'Europa. Venezia 1689. 217
Coronelli : Regno di Ungheria ... [1689.] 33, 34, 215, 216
Cosmosgraphus, Philo : Trinum Marinum... Augspurg, 1693 48
Curiöse continuation ... der Hungarisch-Türkischen Chronick. Nürnberg 1686. 190

Dagverhall van de Vermaarde ... Amsterdam 1686. 113
Das durch den römischen Adler ... befreyte ... Ungarn. Augsburg [1687.] 210
Das ehemals gedrückte, vom Türcken berückte ... Ungarn ... Frankfurt 1688. 54
Der Durchleuchtigsten Fürsten ... von Baaden Leben ... II. Franckfurt 1695. 59
Der siegreich geendigte ... Tuercken-Krieg. Hamburg 1699. 36
Der Türkischen Gross-Sultanen Ursprung ... Nürnberg 1685. 45
Diarium der harten u. blutigen Belägerung ... Ofen. Hamburg 1684. 182
Diarium einer kurtzen u. wahrhafftigen Relation ... 1686. 196
Diarium, oder : Kurze u. warhaffte Beschreibung ... Ofen. 1686. 141
Die Neu-eröffnete Ottomanische Pforte. Fortsetzung ... Augspurg 1701. ..... 177, 259
Die oftmals bekriegte ... Neuhäusel. Dressden 1685. 89
Distinta relatione ... di Bvda ... [s. l.] 1686. ... 191
Distinta relatione ... di Bvda ... Napoli 1686. 249, 250
Distinto Diario overo Relationi ... Napoli 1686. 137

Eigentlicher Bericht wegen ... Ofen. 1686. 52

Feigius: Wunderbahrer Adlers-Schwung ... Wien 1694. ..... 175, 227
Fortitudo Leonina ... Monachii 1715. 247
Fuhrmann : Alt und Neues Oesterreich. Wien 1734. 180, 260, 263

Geluk en 'zeegen ... Amsterdam 1684. 79
Gemelli Careri : Giro del Mondo ... Tom VIII. Venezia 1718. 179
Gewisse u. warhafftige Zeitung ... Prag 1684. 234
Giornale dal Campo Cesareo Nr. 6. [1686.] 63
Giornale dal Campo Cesaree Nr. 12. [1686.] 109

Happelius : Dess Ungarischen Kriegs-Romans ... Anderer Theil. Ulm [1686.] 187
Happelius : Historischer Kern ... 1684. 13
Happelius : Hochverdiente Ehrenseule ... Hamburg 1688. ..... 32, 168
Happelius : Thesaurus Exoticorum ... Hamburg 1688. ..... 31, 170
Hartnaccus : Bellorum quae Christianos inter & Turcas gesta sunt ... conspectus ... 1687. . 151
Hirlinger : Peutdesmosis ... Viennae 1686. 99
Histoire du siege de Bude. Lyon 1687. 213
Histoire du siege de Bude. Paris 1686. .... 22, 206
Historia degl'avvenimenti dell'armi imperiali ... 1687. — 1688. 211
Hollandse Mercurius ... 1684. 235
Hollandse Mercurius ... 1685. 46
Hollandse Mercurius 1686. 153

Krekwitz : Totius Regni Hungariae ... descriptio ... Frankfurt 1685. 20

L'Origine del Danubio ... Venetia 1684. .....9, 68
L'Origine del Danubio ... Milano 1685. .... 17, 69
L'Origine del Danubio ... Venetia 1685. ... 15, 71

Latomi Relationis historicae continuatio. Frankfurt 1686. 97
Le Triomphe des Armés Chrétiennes ... Köln 1686. 292
Le turc subjugue ... de ... Bude. Cologne 1686. 186
Le voyageur politique ... Frankfurt a. M. 1698. 35
Les Actions Glorieuses de ... Charles Duc de Lorraine ... en Hongrie [1700.] 176, 219
Linde: Leven en daaden van Johannes Sobietzki ... Amsterdam 1685. 21
Lopez: Historia delle passate ... P. II. Napoli 1688. 166

Mallet: Description de l'Univers. Frankfurt 1686. 26
Manone: L'Ungheria vendicata ... Milano 1686. 157
Mutius: La Sagra Lega ... Napoli 1699. 37

Noticias venidas del Campo Imperial ... [Barcelona 1686.] 27

Ofen kan, von Türken Klauen ... Nürnberg 1686. 108, 189
Ofens Glück- und Unglücks-Fälle ... 1684. ... 5, 181
Origine e corso del Danubio ... Norimberga 1685. 16, 70

Panceri: Continuatione de successi nell'Ungheria ... Milano 1687. .. 152, 158, 159, 160, 161
Panceri: Veridici, e distinti svccessi ... Milano [1685.] 19
Pannoniens Kriegs- und Friedens-Begebnüsse ... Nürnberg 1686. 90
Peeters: Korte Beschryvinghe ... Antwerpen 1684. ..... 8, 42, 44, 62
Programma Civitas Bvdae ... Patauij 1686. ... 48

Relation du siege de Bude ... 2. Sept. 1686. Toulouse 1687. 222
Rossi: Teatro della gverra contro il Turco ... Roma 1687..... 155, 156, 212, 224, 243
Scala: L'Ungheria compendiata ... Modona 1685. 18
Scala: L'Vngheria compendiata ... Venetia 1687. 29
Schaffen: Aufferweckter Christen Ruhm ... Wienn 1686. 25
[Shirley:] A true Account of the heroick actions.... London 1685..... 80
Sonderbare Begebnüsse ... Ofen ... Beilage ... 1686. 147

Tanner: Soc. Jesu Apostolorum imitatrix ... 1694. 244
Tollius: Epistolae itinerariae ... Amsterdam 1700. ..... 38, 75, 218

Ung. und türck. Chronik ... Nürnberg 1685. 89

Vera, e distinta Relatione ... di Pest ... Venetia 1684. 61
Vera e distinta Relatione di quanto e seguito ... Modona 1684. 7

Wagner: Delineatio Provinciarum Pannoniae ... Augspurg 1684. 14
Wagner: Delineationis provinciarum Pannoniae ... Anderer Theil. Augspurg 1685. 88
Wagner: Neu eröffnete ottomanische Pforte ... Augsburg 1700. 39
Wagner: Staedt u. Geschicht Spiegel. Augsburg 1687. 162
Wahrhaffte Relation, oder eigentliche Beschreibung ... Ofen. Augspurg 1686. 120
Warhaffte u. ausführliche Beschreibung der ... Hauptstadt Ofen ... Frankfurt a. M. [1686.] 100, 185
Warhafftig u. ausfürliche Erzehlung ... des Kayserl. Feld-Zuges ... Nürnberg 1684. ... 183
Warhafftig u. ausführliche Relation... 1684... 81, 78
Warhafftig u. aussführlicher Bericht ... Augsburg [1687.] 154

Zeiler-Stübel: Hungaria ... Franckfurth 1690. 58, 74

Művészek jegyzéke — Künstlerverzeichnis

Ambling (Amling, Ameling), Carl Gustav von ... 12
Aveline, C. R. ... 22
Azelt (Azold, Atzelt), Johann ... 239

Berge, Pieter van den ... 168
Bianchi (-Buonavita), Sebastiano ... 161
Blooteling (Bloteling), Abraham ... 125
Bodenehr, Gabriel d. Ä. ... 210
Bosio (Bossi, Bosso), Giovanni Antonio ... 85
Bouttats, Gaspar ... 8, 42, 44, 62, 167
Bouttats, Pieter Balthazar ... 104

Colignon (Collignon), François ... 144, 173

Dorigni, Nicolas ... 243

Ehrenberg, Peter Schubert von ... 245
Eimmart (Eimart), Matthäus ... 253

Falla (Falda, Falta, Giovanni Battista ?) Baltiseva 143
Fontana, Johennes Dominicus ... 109, 131, 143
Franck de Langgraff (Franc de Landgrave) ... 245
Friss, Johann ... 226
Funck, David ... 148

Gervais ... 248
Gomier, Lodovico ... 173
Gutwein (Guttwein), Johann Gaspar ... 253

Hafner, Johann Christoph ... 110, 112, 165, 244
Hallart, L. N. D. ... 91, 92, 93, 124, 129, 184, 198
Heinsch (Heintsch), Johann Georg ... 244
Heiss, Elias Christoph ... 240
Hermundt ... 175
Heuss, Heinrich ... 126, 151
Hoffmann, Jacob ... 146, 246
Hoogh (Hooghe), Romain de 11, 113, 162, 163, 164, 241, 251

Irnsingerus, Heinricus ... 209
Jezl (Jetzl, Netzl), Johann Jakob ... 118, 140
Jollain (Jolin), Jacques ... 205
Juvigni, Carolus ... 223

Kräusin (Krausin, Küsel, Küselin), Johanna Sibilla ... 176, 219

Laurentio (Lorenzi), Cesare ... 152
Leclerc, Sebastian I. ... 176, 219
Lerch, Johann Martin ... 149, 208
Loon, Hermanus von ... 206
Luihen, Jan ... 135

Mariotti, Vincenzo ... 155, 156, 212, 224
Mattioli, Lodovico ... 24, 28, 72, 84, 179
Merian, Mattäus d. J. ... 97, 105, 122
Mitelli, Giuseppe (Gioseffo) Maria ... 238
Müller, Jacob ... 178

Nessenthaler, Elias ... 131
Nypoort, Justus van den ... 106, 149

Peeters, Jacob ... 8, 42, 62
Pesche (Pescha ?), G. Federico ... 249

Reimshart, C. ... 247
Rossi (de Rubais), Giovanni Jacopo ... 4

Schmettau, S. Bart de ... 214
Schor, Philipp ... 249, 250
Sonnemann, I. T. G. ... 183, 194
Strange, Robert ... 115

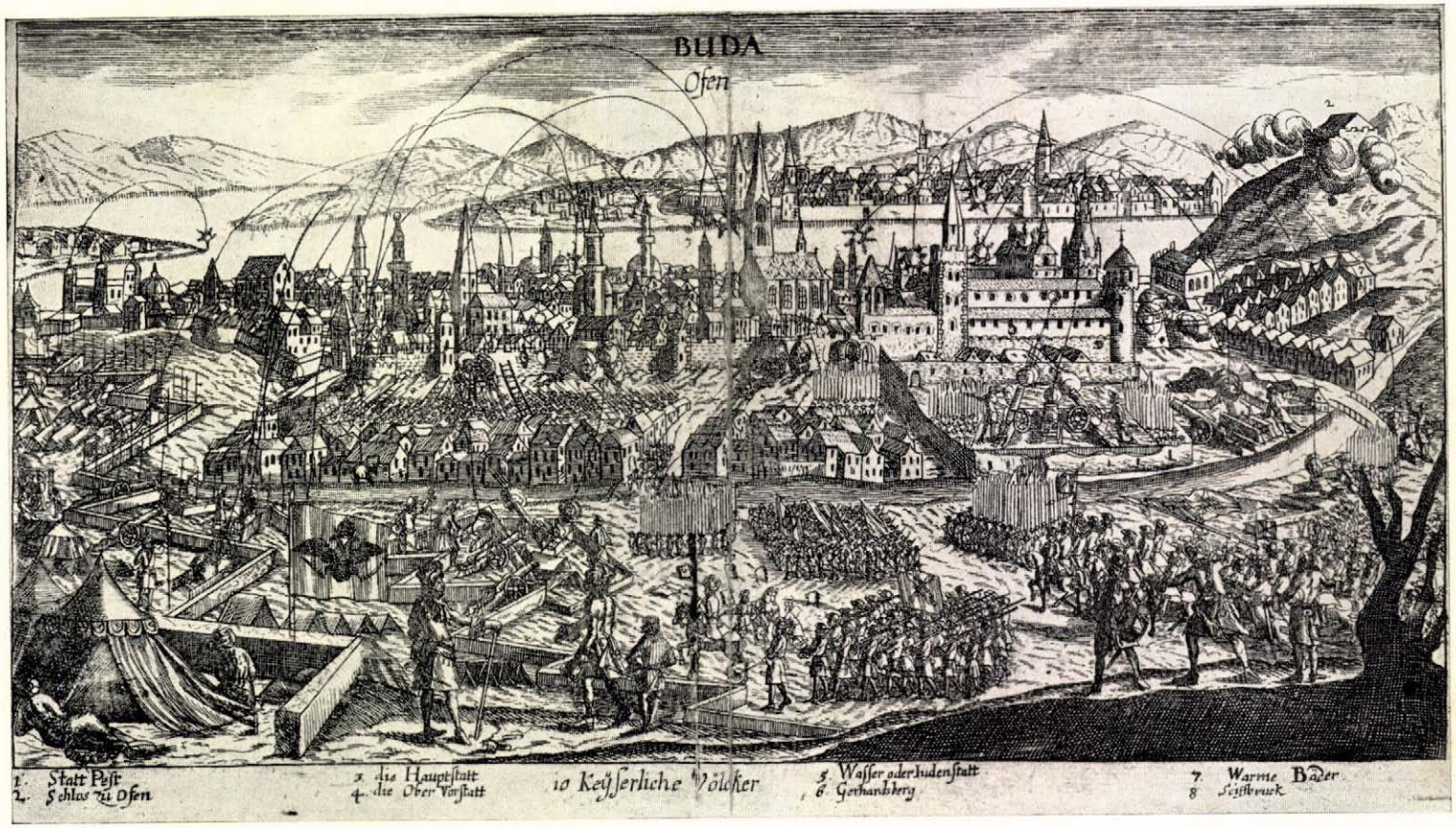
Thelot (Thelott), Johann Andreas ... 133
Thourneyser, Johann Jacob ... 196

Vianen, Jan van ... 38, 75, 218
Vigne, N. M. de la ... 193
Vogel, Johann Jacob ... 141

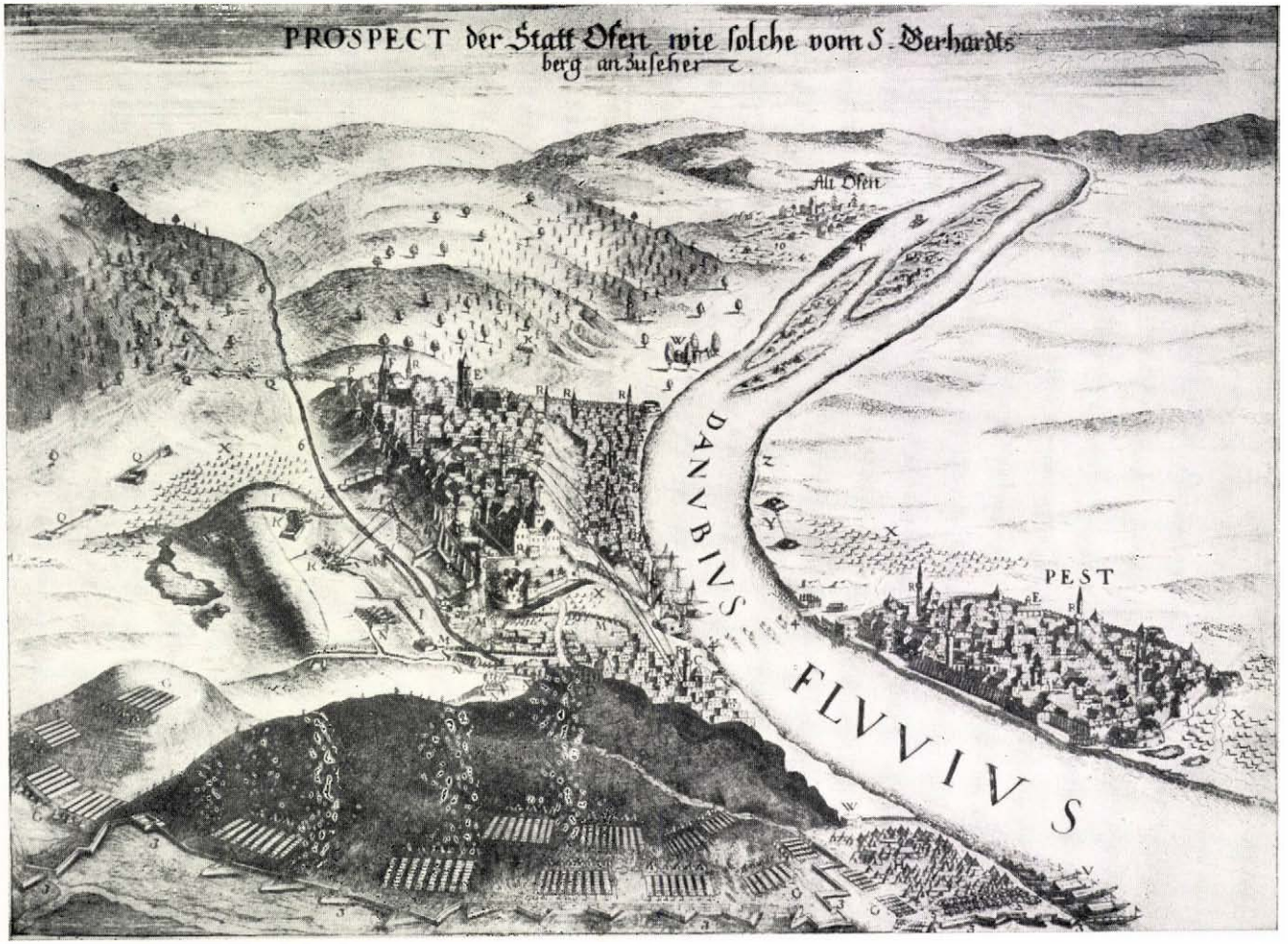
Waldman (Waldmann), Joh. Joseph ... 178
Wening, Michael ... 92, 93, 124, 129, 184, 198
Westerhout, Arnoldo van ... 98, 107, 136, 221
Wolff (Wolf), Jeremias ... 176, 219
Wolfgang, Andreas Matthäus ... 133
Wussin (Wussim), Johann Franz ... 82

Monogrammisták — Monogrammisten

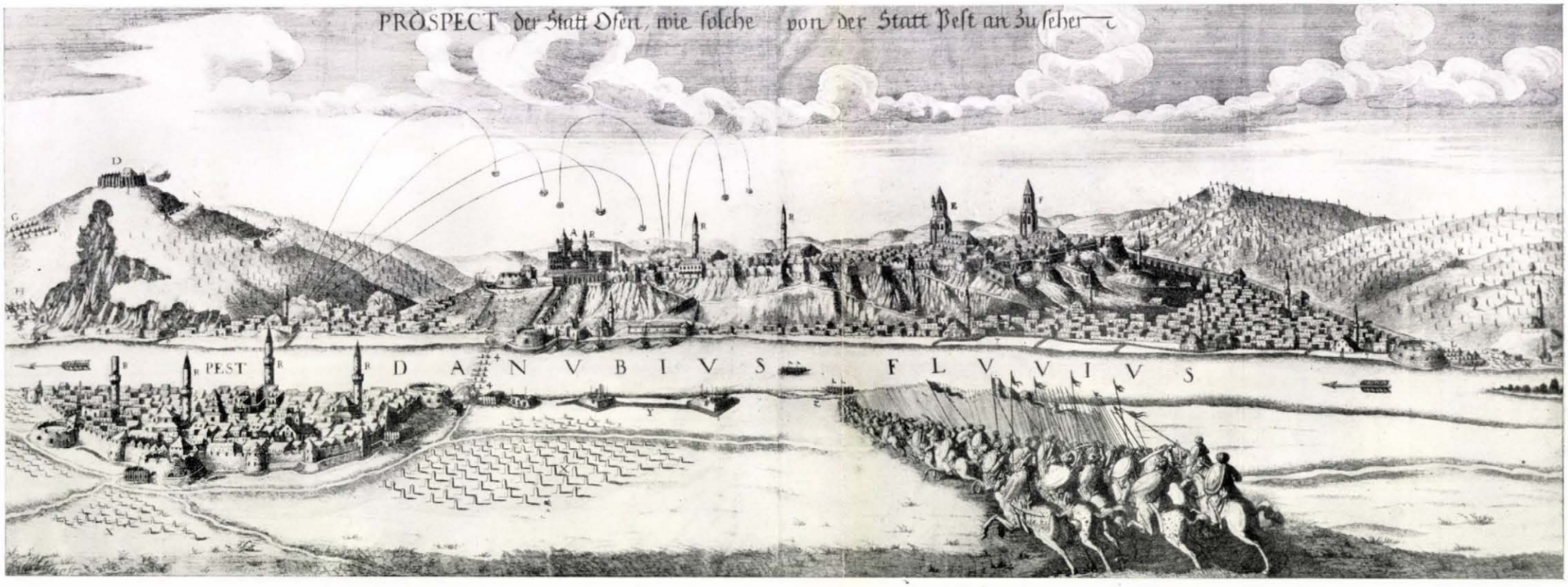
A. S. 231
C. P. R. 252
D. F. [Domenico Fontana] 109
G. B. [Gaspar Boultats] 44
C. H. 80
F. D. L. S. [H. Franck de Langgraff] 245
M : G : del : et f. 227
PJ. 43
P. W. C. R. F. 187, 209
P. S. D. B. del [Petrus Schubart de Ehrenberg] 245
R. f. 206


BUDA
Ofen
1. Statt Peſt
2. Schloß zu Ofen
3. die Hauptſtatt
4. die Ober Vorſtatt
10 Keyſerliche Völcker
5. Waſſer oder Judenſtatt
6. Gerhardsberg
7. Warme Bäder
8 Neuſtbruck

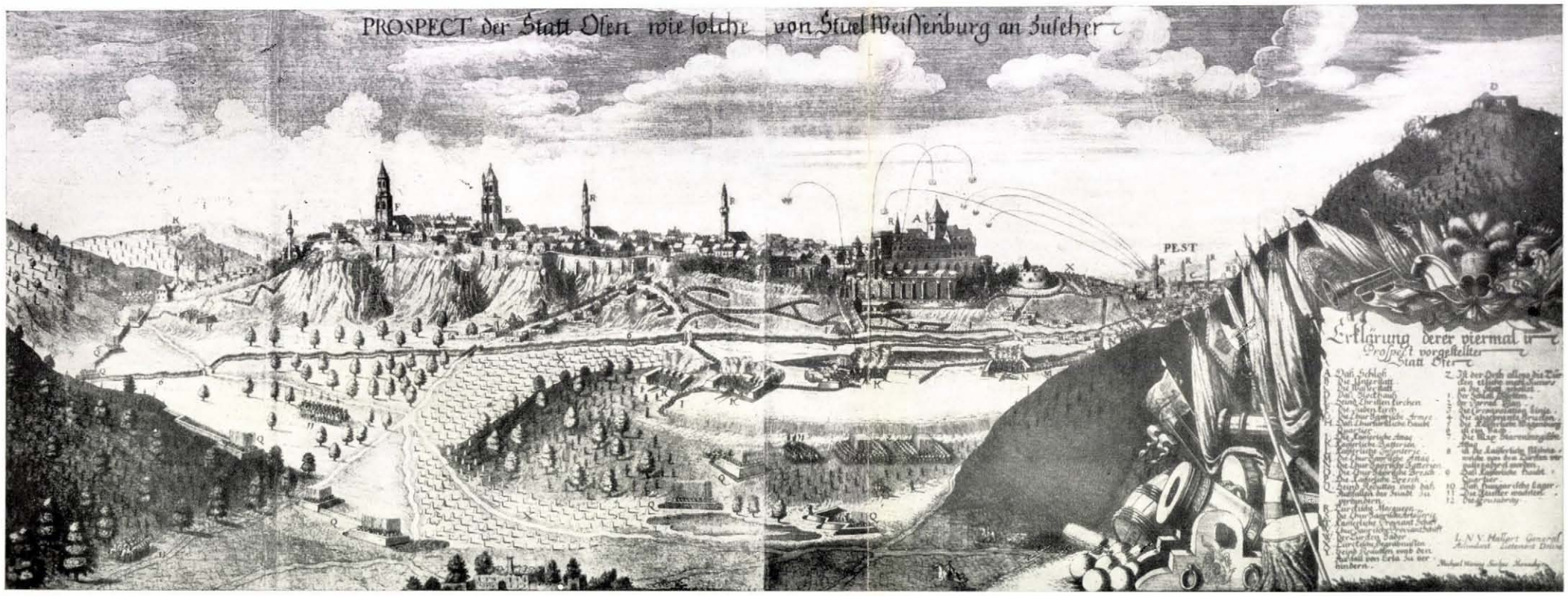
Nr. 88.


PROSPECT der Statt Ofen wie solche vom S. Berhardts
berg anzusehen.
Alt Ofen
DANVBIVS FLVVIVS
PEST

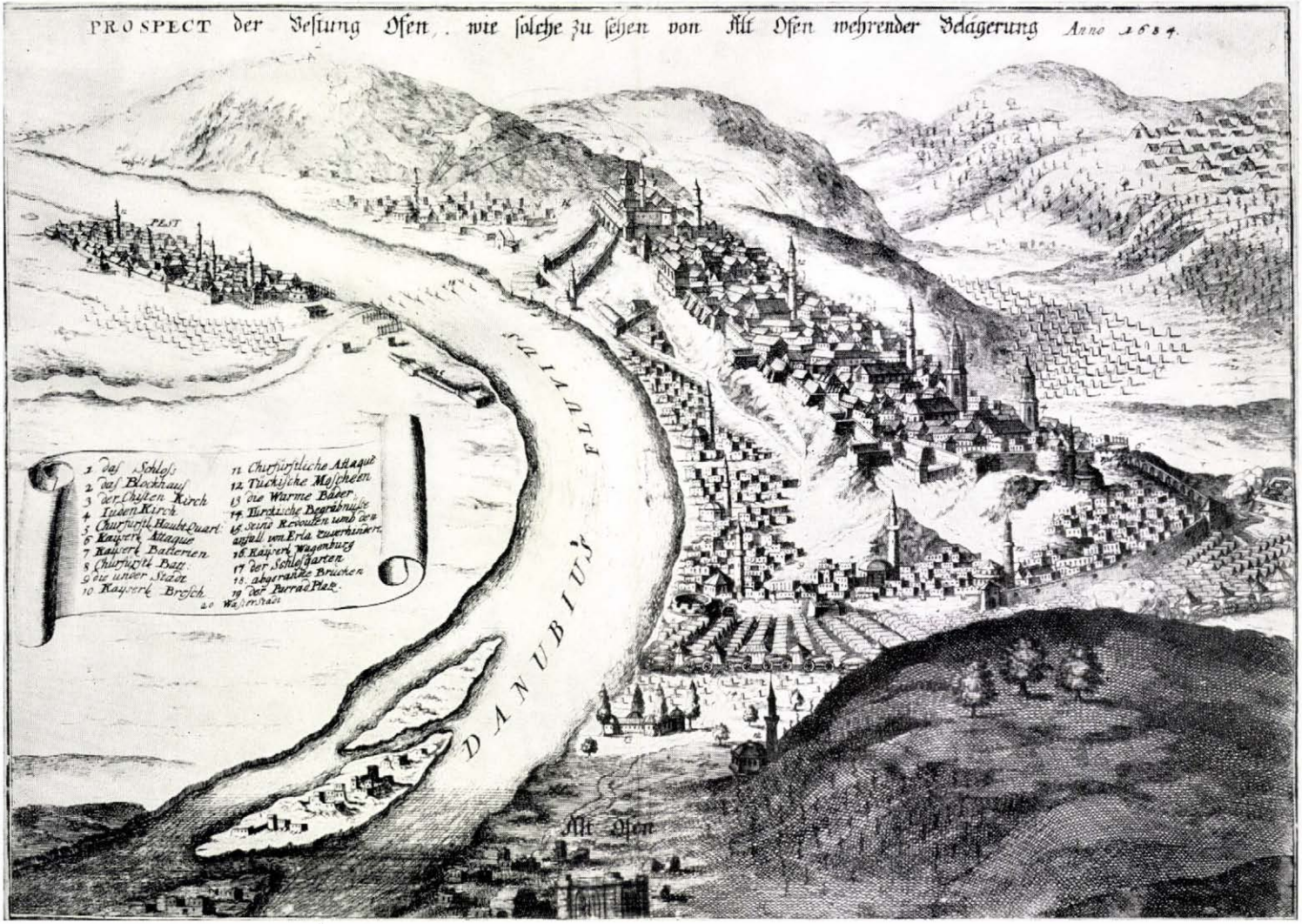
Nr. 91.


PRÒSPECT der Statt Ofen, wie ſolche von der Statt Peſt an zu ſehen
PEST
D A N V B I V S
F L V V I V S

Nr. 92.


PROSPECT der Statt Ofen wie solche von Stuel Weissenburg an zusehen
PEST
Erklärung derer viermal in
Prospect vorgestellter
Statt Ofen

Nr. 93.


PROSPECT der Veſtung Ofen, wie ſolche zu ſehen von Alt Ofen wehrender Belagerung Anno 1684.
PEST
DANUBIUS FLUVIUS
Alt Ofen
1 Das Schloß
2 das Blockhauß
3 der Chriſten Kirch
4 Juden Kirch
5 Churfürſtl. Haubt-Quart.
6 Kayſerl. Attaque
7 Kayſerl. Batterien
8 Churfürſtl. Batt.
9 die under Statt
10 Kayſerl. Breſch
11 Churfürſtliche Attaque
12 Türckiſche Maſcheen
13 die Warme Bäder
14 Türckiſche Begräbnüſſe
15 seind R:couten und den
anfall von Erla. zuerhinten.
16 Kayſerl. Wagenburg
17 der Schloßgarten
18 abgerahte Brucken
19 der Parrae Platz
20 Waſſer Thor

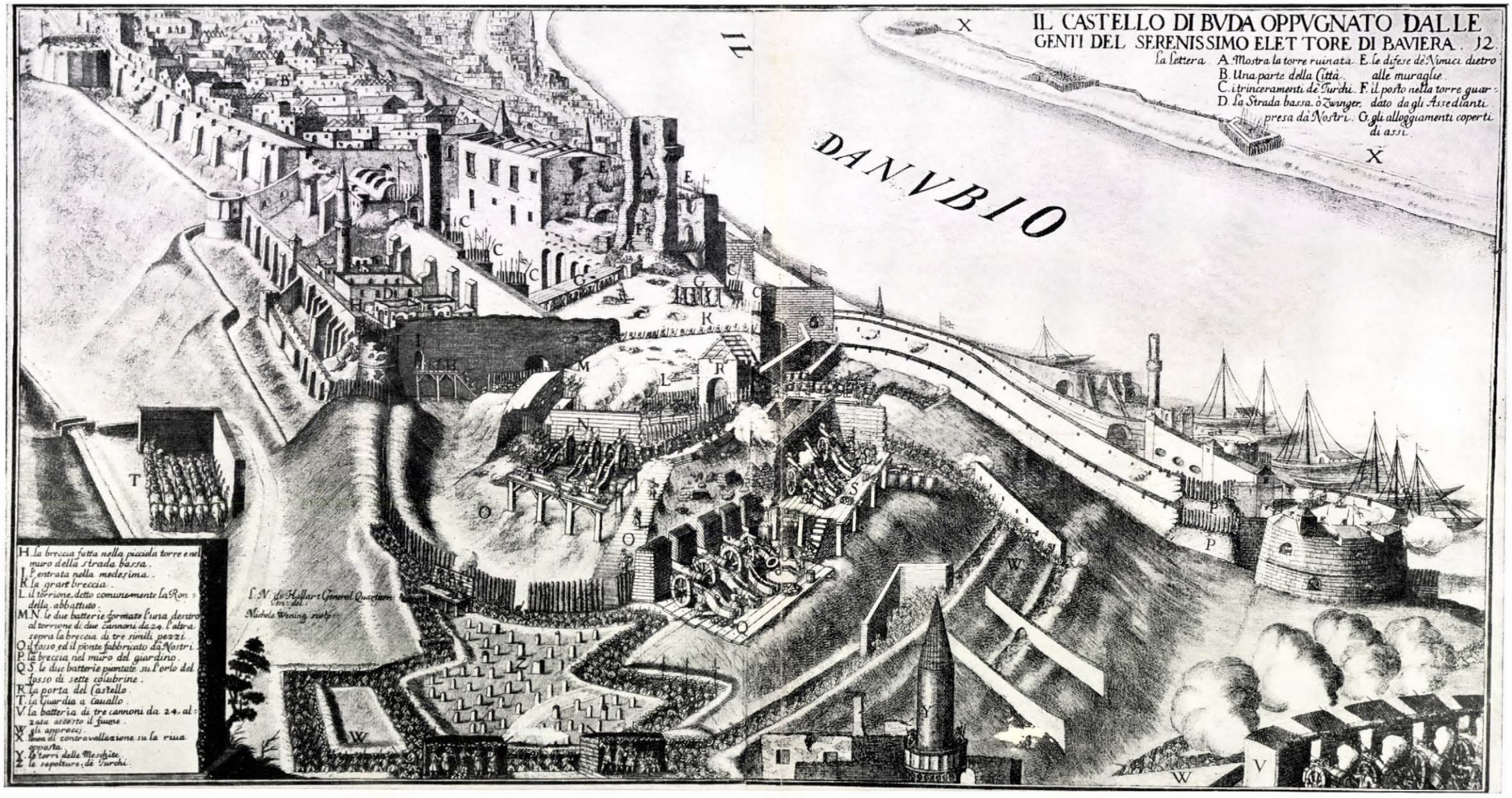
Nr. 94.


BELEGERING DER STERKE STAD, BUDA OF OFFEN, DOOR DE KEYSERLYKE EN GEALLIEERDE MACHTEN. 1686.
E
E
D
E
D
D

Nr. 113.


Ausführlicher Bericht / wie und welcher Gestalten die Königl. Haupt-
Stadt Ofen in Ungarn von denen Kayserlichen und Alliirten belagert und ange-
griffen worden.
A. Ihro Churfürst. Durchl. aus Bayern
B. Der Herr. von Lothringen.
C. Herr Graf von Taroucha.
D. Kayserl. Angriff der Stadt Ofen.
E. Chur Bayerischer Angriff.
F. Ausfall gegen die Bayrischen.
G. Bayrische Laufgräben.
H. Kayserl. Laufgräben.
I. Feuer. Bomben womit die Statt beängstet wird.
K. Feuerrothe Bomben und Mörsel.
L. Blockhaus auf dem Gerhardsberg.
M. Fest von Chur Bayern Erobert.
N. Das Schloß.
O. Magazin so die Lüfft gangen.
P. Ein Mine.
Q. Brandenburgisches Lager.

Nr. 114.


IL CASTELLO DI BVDA OPPVGNATO DALLE GENTI DEL SERENISSIMO ELET TORE DI BAVIERA. 12.
La lettera A. Mostra la torre ruinata.
B. Una parte della Città.
C. i trinceramenti de Turchi.
D. la Strada bassa. ò Zwinger.
E. le difese de Nimici dietro alle muraglie.
F. il posto nella torre guar: dato da gli Asse dianti presa da Nostri.
G. gli alloggiamenti coperti di assi.
IL DANVBIO
H. la breccia fatta nella picciola torre e nel muro della strada bassa.
I. l'entrata nella medesima.
K. la gran breccia.
L. il torrione, detto comunemente la Ron: della, abbattuto.
M.N. le due batterie formate l'una dentro al torrione di due cannoni da 24. l'altra sopra la breccia di tre simili pezzi.
O. il fosso ed il ponte fabbricato da Nostri.
P. la breccia nel muro del giardino.
Q.S. le due batterie puntate su l'orlo del fosso di sette colubrine.
R. la porta del Castello.
T. la Guardia a Cauallo.
V. la batteria di tre cannoni da 24. alzata accosto il fiume.
W. gli approcci.
X. linea di contravallazione su la riua opposta.
Y. le torri delle Meschite.
Z. le sepolture de Turchi.
L. N. de Hollar e Generol Quartiero Mastro del
Michele Wening. excu:

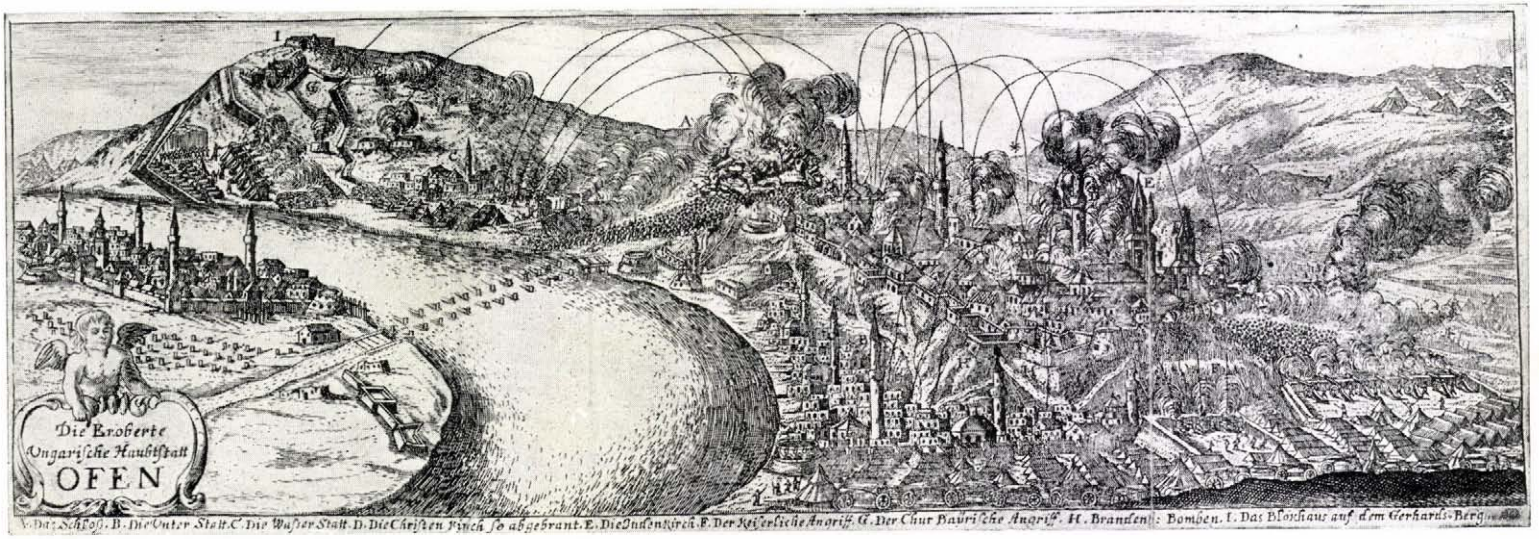
Nr. 129.


Ofen die Königliche Hauptstatt in Ungarn den 2/2 Aug/Sept. A° 1686. im Angesicht
deß Gros Viziers von Ihro Kayserl: Maiest: und dero Reichs Armee mit Sturm erobert.

Nr. 134.


Oriente Hoc
Vorstellung der Haubt Vestung und Ungarisch Königl. Residenz Stadt Ofen sambt
deren Belagerung durch die Röm. Kayserl. und andrer hohen Alyrten Waffen.

Nr. 145.


Die Eroberte
Ungarische Haubtstatt
OFEN
A. Das Schloß. B. Die Unter Statt. C. Die Wasser Statt. D. Die Christen Kirch so abgebrant. E. Die Turckenkirch. F. Der Kayserliche Angriff. G. Der Chur Bayrische Angriff. H. Brandten: Bomben. I. Das Blockhaus auf dem Gerhards-Berg.

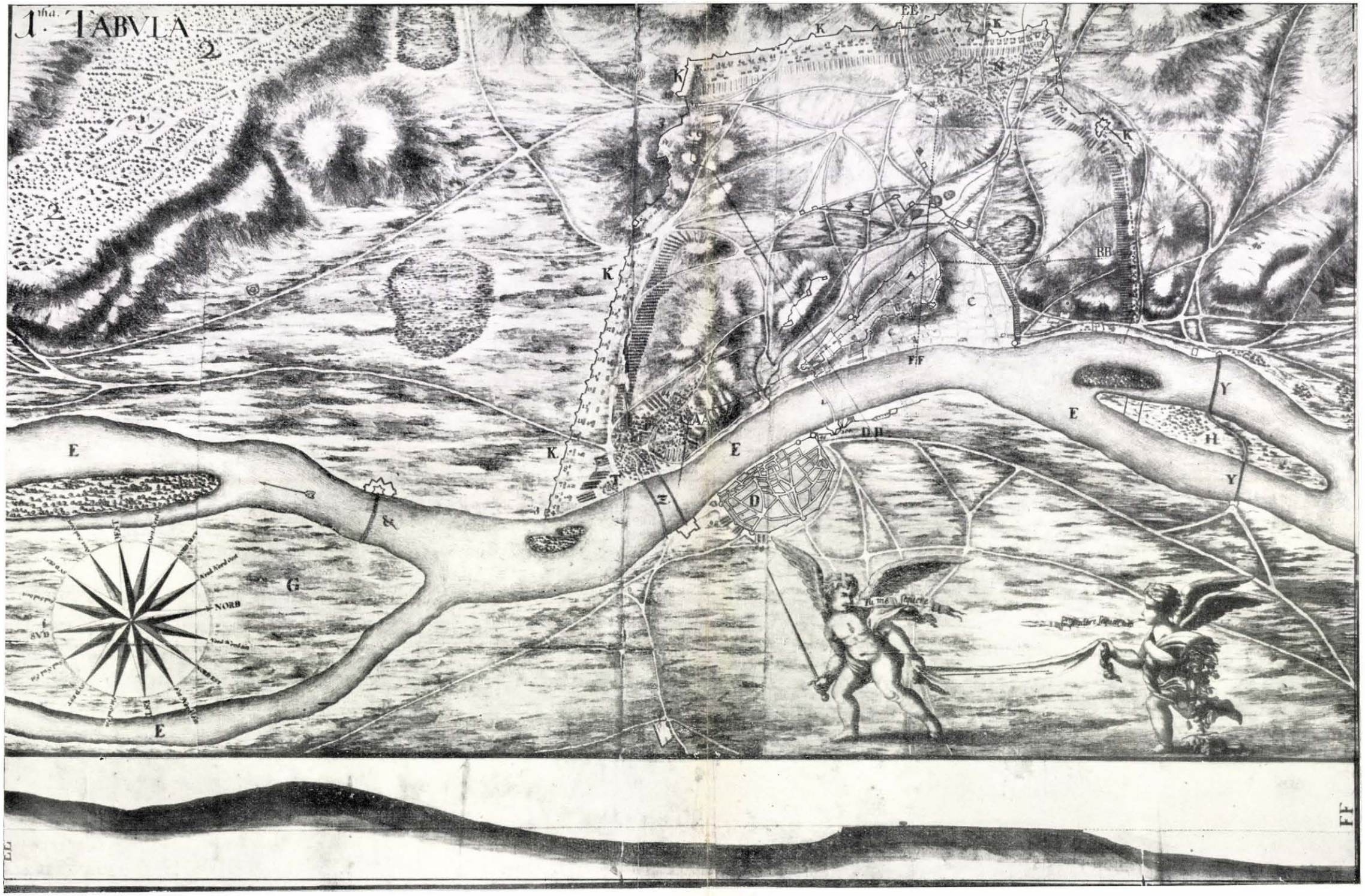
Nr. 154.



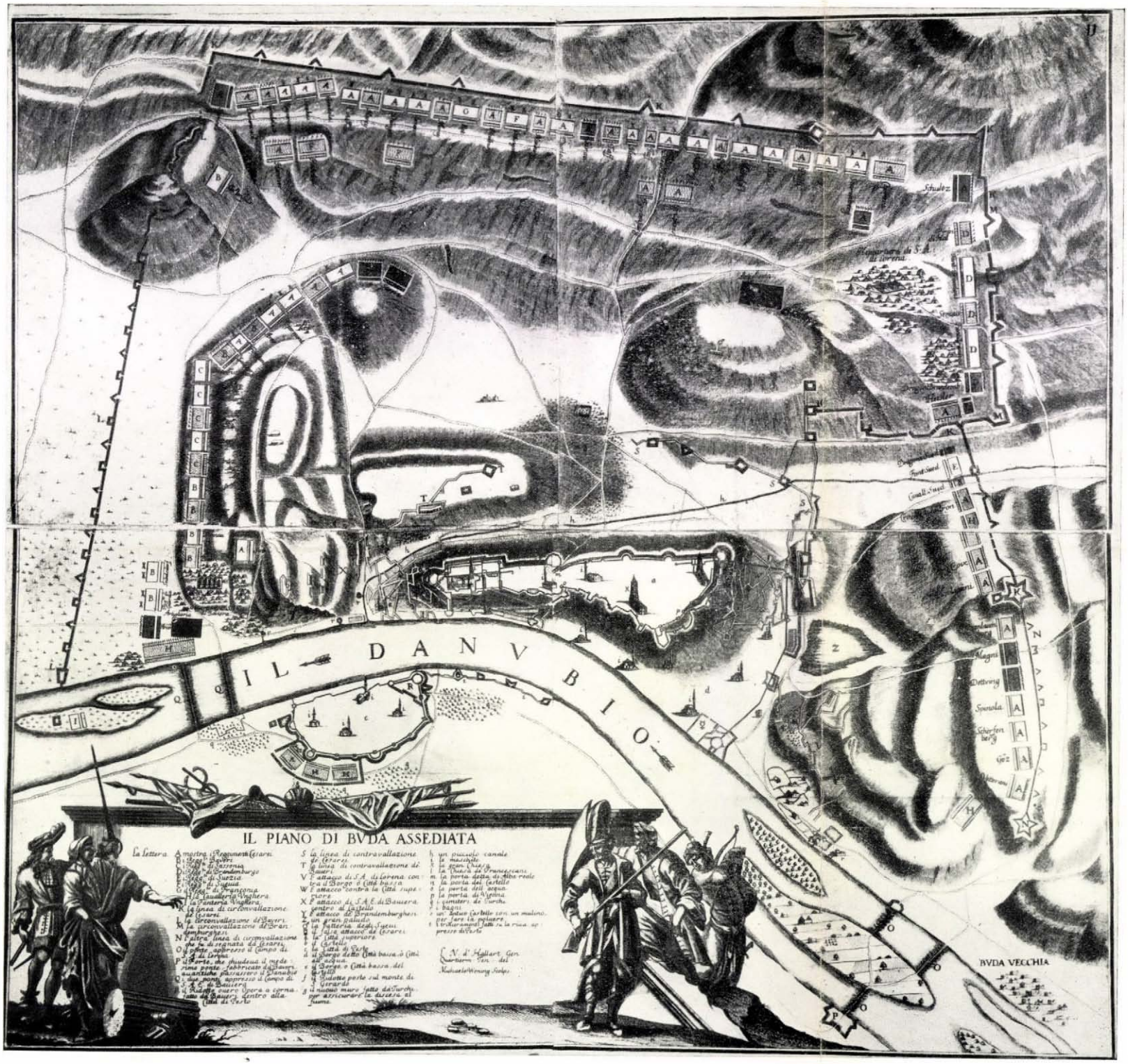
Nr. 184. (Részlet — Ausschnitt.)



Nr. 193. (Részlet — Ausschnitt.)



Nr. 193. (Részlet — Ausschnitt.)



Nr. 198.

Betrübter Türckischer Sultan/

Oder

Jämmerliches Lamentiren deß Türckischen Kayſers / über den Höchſtſchmertzlichen Verluſt
ſo viler ſchönen Veſtungen und Länder / bevorauß / über letztere erbärmliche Eroberung
Der Königlichen Haupt und Reſidentz Statt

WIEN.



Nr. 228.

Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban

Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der Stadtbibliothek Budapest

III.

Racionalizálás — Rationalisierung

Szerkesztette — redigiert von: *vitéz Hóma Gyula dr., Witzmann Gyula dr.*
Közreműködött — Mitarbeiter: *Seregélÿ Emma dr.*

A szellemi és gyakorlati életnek alig van ma lüktetőbben érvényesülésigényű mozgalma, mint a racionalizálás.

Bibliográfiai tanulmányunk e mozgalmat kívánja bemutatni úgy, ahogyan az a Fővárosi Könyvtár könyveiben és folyóirataiban, a tudományos központ állományában megtalálható.

A rendszer, melyben az anyagot tagoltuk s a mutató, mellyel elláttuk, azt a célt szolgálja, hogy a szakemberek s a laikus érdeklődők egyformán könnyen eligazodhassanak.

Ezen időszerű bibliográfia összeállításánál nem törekedhettünk teljességre. Ennél sokkal szerényebb feladatkört vállaltunk a szerkesztésnél. Igyekezetünk arra irányult, hogy a pénzügyi fedezeti lehetőségekhez képest legalább is bizonyos átlagfokig reprezentatív anyagban nyujthassuk az egyébként amúgy is rendkívüli terjedelmű és sokszínű változatban, számos működési területen megnyilvánuló racionalizálási törekvéseket.

Hét fejezetben mutatjuk be bibliográfiai gyüjtésünket. Az elsőben feltárjuk a racionalizálás elméletét, eszmei tartalmát, mozgalmi és kongresszusi vonatkozásait, valamint a nagyobb egyetemes jellegű összefoglaló munkákat. A másodiktól a hetedik fejezetig a racionalizálást alkalmazott minőségben csoportosítjuk a megjelölt munkaterületeknek megfelelően. Ezek: a közigazgatás és általában a közhatalom hatáskörébe eső tevékenység; a gazdasági szervezés keretében az ipari, a mezőgazdasági és a forgalmi racionalizálás, beleértve a hitelszervek, a kereskedelem és a közlekedés ügyét is; az üzemi racionalizálás vezető főbb tipusait: a Bedaux, Ford, Taylor rendszert és az irodai üzemvitelt a negyedik fejezet foglalja magában; az ötödik és hatodik csoport a mechanizált racionali-

zálással foglalkozik a műszaki és a termelő munka síkján, ahol a termelés műszaki vonatkozásait a technokrácia, az emberi munka vetületét pedig a hivatásos képességvizsgálat képviseli; zárófejezetünk korunk két nagy szervező kérdésének, a szociálpolitikának és a racionalizálásnak párhuzamát adja.

Verulami *Bacon*-tól Frederick Winslow *Taylor*-ig, mintegy három évszázad után, a huszadik század harmadik évtizede szinte új megalapozással, de a régi időálló elmélet biztos támpontján nemcsak szellemi reneszánszát jelentette a racionalizálásnak, hanem nagyjelentőségű gyakorlati eredményeket is hozott, épúgy a közhatalmi kormányzat, mint a gazdasági és technikai élet síkján.

Igaz ez világviszonylatban is, különösen helytálló azonban megállapításunk az idegen hatalmi erőkkel megbénított ősi hazai földön, hol a szabad mozgás megmaradt területein és működési körén belül valóban a megfeszített végső erőfeszítés energiaforrásainak észszerű, okszerű és célszerű gazdaságos felhasználására, alkalmazására: racionalizálásra valóban szükség van, jogosultság volt és jobb életigény lehet a jövőben. Ezzel el is érkeztünk a racionalizálás magyar nemzetpolitikai szemléletéhez.

A racionalizálás eszközeit nálunk a magyar gépipar alkalmazta először. Itt az időtanulmányok, bérrendszerek, az üzemi szervezések, az önköltségszámítás és anyaggazdálkodás a budget-kontrollal, továbbá az egységes mérleg és üzleti levelezés, valamint sok más új és jobb megoldást elősegítő módozat sok vitára és félreértésre is adott alkalmat. Bankjaink és pénzintézeteink ugyancsak igyekszenek a racionalizálás elveihez szervezetüknél és üzemeiknél alkalmazkodni. A kormányzati racionalizálás munkájának kezdetét a Takarékossági Bizottság működésében, majd a Tárcaközi Bizottság kiküldésében jelölhetjük meg, míg az 1930-ban megalakult Magyar Racionalizálási Bizottság már magában foglalta az ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, pénzintézeti és műszaki érdekképviseleteket és helyet kapott itt, mint tudományos testületi szervezet a Magyar Közgazdasági Társaság is.

Amikor 1936-ban megjelent a »Korszerű közszolgálat útja« című sorozat első kiadványa a »Közigazgatásunk racionalizálásának eredményei« vitéz Kozma Miklós akkori m. kir. belügyminiszter közzétételében, már mély szántáson haladt a magyar állami, önkormányzati élet s így Székesfővárosunk hatalmas igazgatási szerveinek és szervezeteinek ügye a racionalizálás terén. A magyar racionalizálás hivatalos szervei és képviselői ekkor már erősen kiépített munkaprogrammal rendelkeztek és élénk kapcsolatokat tartottak fenn a Comité International de l'Organisation Scientifique du Travail és az Institut International de l'Organisation Scientifique du Travail nemzetközi intézményekkel.

Végezetül rá kell mutatnunk azokra a szempontokra, amelyek e bibliográfiai gyüjtést irányították. Az első megjegyzésünk az időbeli rögzítésre vonatkozik, amennyiben bibliográfiai tanulmányunk anyagát csak 1925-től, az első racionalizálási kongresszus lezajlása után dolgoztuk fel, kivéve azokat a munkákat, amelyek a taylorizmussal foglalkoznak. Ez utóbbi kérdésnek irodalmát ugyanis történeti szemszögből teljes egészében figyelembe vettük. Második megállapodásunk a gyüjtésnél az volt, hogy a ma már annyira széles mederben mozgó racionalizáló törekvéseket csak abban a részében dolgozzuk fel, amelyek i racionalizálás három alapfeladatkörébe esnek: nevezetesen a gazdasági, a technikaa és a közigazgatási munkaterületeken.

Terjedelmünk szükségszerű korlátozásánál fogva kénytelenek voltunk ez utóbbiakban is mellőzni azokat a szervező csoportokat, amelyek mintegy önálló létet nyertek a racionalizáló mozgalom keretén kívül, bár abból indultak ki.

A terjedelem ezen szűkre szabott kerete volt gyüjtésünk harmadik szempontja. Igy bibliográfiai tanulmányunk több nagy, a racionalizálás gondolatkörébe eső kérdéskomplexumot, mint a tervgazdálkodás, a kartellek és trösztök, a jogdogmatika racionalizálása, a tudománytechnika, mint racionalizálás és számos más nagy részletkérdés, melyek a tudomány világában és a gyakorlati életben már úgyszólván önálló létalappal rendelkeznek, kívül estek a gyüjtési körünkön.

Szükségesnek tartottuk bibliográfiai tanulmányunk határvonalait a fentiekben megjelölni, hogy bevezetőnk a tudományos kutatónak útbaigazító támpontul szolgáljon munkája megkönnyítéséhez s ezzel megóvjuk a fáradságtól, mellyel netalán oly forrásmunkákat keresne benne, amelyek ugyan tágabb értelemben a racionalizálási gondolat köréhez tartoznak, munkánkban azonban mégsem találhatók fel.

*

Es dürfte im geistigen und praktischen Leben kaum eine Bewegung mit mehr pulsierendem Geltungsanspruch geben, als eben die in unserer bibliographischen Studie behandelte Rationalisierung.

Das gesammelte und kritisch bearbeitete Material wurde organisch gegliedert und systematisch gesichtet. Ein Anspruch auf vollständige und vollkommene Bearbeitung des Themas, darf uns gegenüber nicht gestellt werden. Wir haben ein bescheidenere Aufgabe ins Auge gefasst, da die völlige Übersicht der Weltliteratur über Rationalisierung weit über dem Bereich der Aufgaben unserer Bibliothek liegt. Wir strebten blos im Rahmen der finanziellen Möglichkeiten bis zu einem Durchschnittsmass Repräsentatives zu sammeln und darzubieten, und den Forschern und Lesern eine Auswahl der bedeutendsten Produkte der Rationalisierungs-Literatur unserer Stadtbibliothek, nach Fächern gruppiert zur Verfügung zu stellen.

Unsere bibliographische Sammlung zerfällt in sieben Abschnitte. Im ersten die Theorie der Rationalisierung, ihr Ideengehalt, ihr Siegeszug und Kongresse, dann auch allgemeines und zusammenfassendes über sie. Im zweiten bis siebenten Abschnitte die angewandte Rationalisierung nach Fächern: Verwaltung, allgemeine Tätigkeit im Bereiche der Staatsgewalt; bei der Wirtschaftsorganisation in der Industrie, ferner in Gewerbe, Handel-, Land-, Kredit- und Verkehrswirtschaft; bei der Betriebsführung das Bedaux-, Ford- und Taylor-System; die mechanisierte Rationalisierung in Bezug auf die Technik und des Produktionsverfahren; endlich die Paralelle zwischen den zwei grossen organisatorischen Fragen unseres Zeitalters, zwischen Sozialpolitik und Rationalisierung.

Von *Bacon* bis *Taylor* also in einer Zeitspanne von drei Jahrhunderten ruhte dieses Problem. Im dritten Jahrzehnte des zwanzigsten Jahrhunderts aber lebt es plötzlich auf und erreicht gestützt durch altbewährte Theorien auf neuen zeitgemässen Unterlagen nicht nur seine theoretische Glanzperiode, sondern gleichzeitig auch praktische Erfolge in Verwaltung, Wirtschaft und Technik.

Wenn dem so in der ganzen Welt, dann erst recht in Rumpfungarn, wo die durch den Diktatfrieden argbegrenzten Arbeitsmöglichkeiten eine rationelle, vernünftige Anwendung, oder wirtschaftlich-zweckmässige Benützung der noch vorhandenen Energiequellen als Lebensfrage erscheinen lassen. Hierin liegt die Begründung der Rationalisierung als für uns nationalpolitisch sehr wichtigen Frage. Ihre Prinzipien wurden bei uns zuerst in der Maschinenindustrie angewandt. Hier gaben Zeitstudien, Lohnsysteme, Betriebsorganisation, Selbstkostenberechnung und sonstige Probleme rationeller Betriebsführung häufigen Anlass zu Polemik und auch zu Missverständnissen. Unsere Banken und sonstige Kreditinstitute passen

ebenfalls ihre Organisation den Prinzipien der Rationalisierung an. Anfänge der Rationalisierungs-Massnahmen können im Staatsleben seitens der Regierung in der Errichtung der sogenannten »Sparsamkeits-«, später auch »interministeriellen Kommission« erachtet werden. Die im Jahre 1930 gegründete »Ungarische Rationalisierungs-Kommission« umfasst bereits die Interessenvertretungen der Industrie, des Handels, der Landwirtschaft, der Geldinstitute, der technischen Einrichtungen und als wissenschaftliche Organisation ist ihr die »Ungarische Gesellschaft für Volkswirtschaft« einverleibt.

Schon in der im Jahre 1936 als ersten Publikation der unter dem Titel »Wege des zeitgemässen öffentlichen Dienstes« vom damaligen Minister des Innern zur Ausgabe gelangenden Schriftenreihe konnten zahlreiche Ergebnise und grosse Erfolge der Rationalisierung in unserer Staats- und Selbstverwaltung, ja auch aus vielen Zweigen unserer hauptstädtischen Verwaltung klargelegt werden. Selbstverständlich haben die offiziellen Organe mit den diesbezüglichen Einrichtungen im Auslande, hauptsächlich mit dem Comité International de l'Organisation Scientifique du Travail und mit dem Institut International de l'Organisation Scientifique du Travail wertvolle Beziehungen bereits angebahnt.

Zuletzt müssen wir noch auf einige Gesichtspunkte hinweisen, die uns bei dieser bibliographischen Sammlung geleitet haben. Das hier berücksichtigt Schrifttum über Rationalisierung umfasst nur die Jahre 1925—1937, weil erst nach dem »Ersten Internationalen Rationalisierungs Kongress« bekanntlich eine lebhaftere literarische Tätigkeit auf diesem Gebiet aufgetreten ist. (Die Literatur über die Taylor-frage ist aber bereits von der frühesten Zeit berücksichtigt.) Ferner konnten die sich heutzutage in so breiten Bahnen bewegenden Rationalisierungsbestrebungen nur in ihren drei Hauptgebieten, in Wirtschaft, Technik und Verwaltung bearbeitet werden. Und auch bei diesen mussten aus Mangel an finanziellen Mitteln selbstständig gewordene Gruppen übergangen werden. So mussten Planwirtschaft, Kartelle und Truste, die Technik der Wissenschaft und sonstige Teilfragen des wissenschaftlichen und praktischen Lebens hier abenfalls ausser Acht gelassen werden.

1. A racionalizálás általános elmélete. Összefoglaló munkák. Kongresszusok. Mozgalmak.

Allgemeine Theorie der Rationalisierung. Zusammenfassende Werke. Kongresse. Bewegungen.

Allen, Russell, und Franz H a h n. Analytische Methoden zur Rationalisierung. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 36. 1927. p. 911—915.

Aucuy, Marc. Les formules américaines de l'organisation du travail et la question de leur introduction en France. **4460**
= La réforme sociale. Tome 88. 1928. p. 449—475.

Aucuy, Marc. L'homme et la machine à Amsterdam. **3672**
= Revue d'économie politique. A. 47. 1933. p. 30—51.

Aucuy, Marc. L'organisation scientifique du travail d'un congrès à l'autre. **3672**
= Revue d'économie politique. A. 43. 1929. p. 1569—1587.

Aucuy, Marc. L'organisation scientifique du travail dans ses congrès. **3672**
= Revue d'économie politique. A. 41. 1927. p. 1444—1470.

Aucuy, Marc. L'organisation scientifique du travail au Congrès de Londres. **3672**
= Revue d'économie politique. A. 49. 1935. p. 1794—1801.

Bauer, Otto. Rationalisierung — Fehlrationalisierung. Wien: Wiener Volksbuchhandl. 1931. 226 p. (Kapitalismus und Sozialismus nach dem Weltkriege, 1.) **77483**

Berger. Rationalisierung. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 19. 1926/27. p. 104—107, 130—134.

Berlin. Volkswirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft. Das deutsche Rationalisierungs-Problem. Berlin: Propatria Verl. 1928. 12 p. **P 381.211(43)**

Birnbaum, Bruno. Organisation der Rationalisierung. Amerika und Deutschland. Berlin: Holbing 1927. 106 p. **P 381.211(43)** és **64693**

Bonn, M. J. Geistige Voraussetzungen der Rationalisierung in den Vereinigten Staaten. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 24. 1927. p. 981—983.

Bonn, M. J. Die Bedeutung der Rationalisierung für das deutsche Wirtschaftsleben. Von: — G. B r i e f s, F. D e m u t h [etc.] Berlin: Stilke 1928. 460 p. 3 t. **67920**

Bornemisza Géza. Minő feladatok várnak a magyar racionalizálási mozgalomra. **532**
= Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. 71. köt. 1937. p. 121—124.

Butler, H. B. Rationalisierungsprobleme in den Vereinigten Staaten. **587**
= Sociale Praxis. Jg. 40. 1931. p. 690—696, 810—816.

De Lavergne. L'organisation rationelle du travail. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 142. 1930. p. 31—35.

Devinat, Paul. L'organisation scientifique du travail en Europe. Genève: Bureau international du travail 1927. XII, 267 p. (Études et documents. Série B. No 17.) **62540**

Devinat, Paul. Scientific management in Europe. Genova: Internat. labour office 1927. XV, 260 p. (Studies and reports. Serie B. No 17.) **64670**

Eliasberg, W. Von der Vernunft bis zur Rationalisierung. Lpzg: Barth 1932. 96 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 42.) **78664**

Ermanski, J. Theorie und Praxis der Rationalisierung. Aus dem Russischen übertr. v. K r ö n l e i n. Wien: Verl. f. Literatur u. Politik 1928. XVI, 447 p. **88789**

Felszeghy Béla. A »racionalizálás« eszmekörének bírálata. Bp. : Háziny. 1931. 22 p. (Kl. a Városi Szemle XVII. évfolyamából.) **R 350.71(439)**

Fourgeaud, André. La rationalisation. États-Unis. Allemagne. Paris : Payot 1929. 255 p. **88767**

Fox, R. M. The repercussions of rationalisation. **4449**
= Nineteenth Century. Vol. 106. 1929. p. 683—691.

Giese, Fritz. Rationalisierung. **K 3310/19**
= Handwörterbuch der Arbeitswissenschaft. 1930. p. 3619—3631.

Gottl-Ottlilienfeld, Friedrich v. Vom Sinn der Rationalisierung. Geleitwort v. Carl Friedrich v. Siemens. Jena : Fischer 1929. VIII, 103 p. (Reichskuratorium f. Wirtschaftlichkeit. R. K. W. Veröffentl., 31.) **76472**

Görner, Alexander. Die Grundprobleme europäischer Rationalisierung. Graz : Leuschner u. Lubensky 1928. 74 p. **65785**

Guóthfalvy Dorner Zoltán, vitéz. A párizsi racionalizálási kongresszus. **3041**
= Közgazdasági Szemle. 74. köt. 1929. p. 747—754.

Hollós József & Hollós István. A racionalizálás. Bp. : Szerzők 1931. 168 p. **77184**

Horváth Barna. A jog racionalizálása. **2450**
= Társadalomtudomány. 13 évf. 1933. p. 23—36.

Huszár Imre. A racionalizálás a gyakorlatban. **2460**
= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 21. évf. 1930. p. 54—60.

International Industrial Relations Association. Rational organisation and industrial relations. A symposion of views from management, labour and the social sciences. The Hague : Fleddérus 1929. 279 p. **73291**

Jacobi Olivér. Európa racionalizálása. **3041**
= Közgazdasági Szemle, 73. köt. 1928. p. 209—224.

Kallós Artúr. A racionalizálás határai. **3041**
= Közgazdasági Szemle. 75. köt. 1931. p. 581—591.

Kessler, Maximilian. Wege der Rationalisierung in Deutschland. Arbeiten und Ziele des staatlichen Forschungsinstitutes. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 654—656.

Kobatsch, Rudolf. Wirtschaftlichkeitslehre. Systematische Darstellung und Begründung aller Arbeiten der Rationalisierung. Wien : Staatsdr. 1928. IV, 200 p. **66605**

Krehler, Walther. Die Grenzen der Rationalisierung. **4644**
= Stimmen der Zeit. Jg. 61. 1931. p. 113—119.

League of nations. Economic and financ. section. Memorandum on rationalisation in the United States. By David Houston. Geneva : League of nations 1926. 9 p. **100791**

Leimgruber, O[skar]. Die Rationalisierung in Staat und Gemeinde. Zürich : Polygraphischer-Verl. 1936. 314 p. **88733**

Metcalf, Henry C. (Ed.) The psychological foundations of management. Chicago : Shaw comp. 1927. VII, 309 p. **66044**

Meyer, Hans-Erich. Sozialökonomische Anschauungen der freien Gewerkschaften über die Rationalisierung. Diss. Erlangen 1931. 147 p. **81346**

Moore, Bruce V. & George W. Hartmann. (Ed.) Readings in industrial psychology. Introd. by Robert Irwin Rees. New York : Appleton 1930. XXXV, 560 p. **78235**
Chapter X.: Efficiency and scientific management p. 273—307

Peters, Alfred. Technische und ökonomische Rationalität. Lpzg: Gloeckner 1929. XII, 66 p. (Kölner wirtschafts- u. sozialwissenschaftl. Studien, 2. Folge, 5.) **73096**

Müller, Paul. Wesen und Grenzen der Rationalisierung. Berlin: Heymann 1931. VII, 121 p. **76927**

Németország. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit. Handbuch der Rationalisierung. Bearb. v. Fritz Reuter. *[1929.]* 3. Aufl. Berlin: Spaeth & Linde 1932. 1327 p. 6 t. **78326**

Németország. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit. Handbuch der Rationalisierung. Bearb. v. Fritz Reuter. Berlin: Spaeth & Linde 1930. [20], 1234 p. 6 t. **72046**

Olk, Friedrich. Erfolg und Krise der Rationalisierung in Deutschland. **3592**
= Gewerkschafts-Zeitung. Jg. 37. 1927. p. 429—431, 439—441.

Problems of rationalisation. A discussion. **3243**
= Economic journal. Vol. 40. 1930. p. 351—368.

Raith Tivadar. Iskola és racionalizálás. Bp.: Franklin 1932. 18 p. (Üzemgazdaságtani és munkatudományi ért., 10.) **R 381.211: 37**

Raith Tivadar. A racionalizálás nemzetközi intézetének II. konferenciája. Bp.: Magyar Könyvviteli Folyóirat 1932. 14 p. (Üzemgazdaságtani és munkatudományi ért., 13.) **R 381.211(∞)(063)**

Raith Tivadar. A racionalizálási mozgalom és a IV. nemzetközi racionalizálási kongresszus. Bp.: Franklin 1930. 17 p. (Üzemgazdaságtani és munkatudományi ért., 1.) **R 381.211**

Raith Tivadar. A racionalizálásról. **2698**
= Magyar Szemle. 10. köt. 1930. p. 248—258.

Rationalisierungsinstitut, Das Internationale. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 256—257.

Rauecker, Bruno. Rationalisierung als Kulturfaktor. Berlin: Hobbing [1928.] 182 p. **68449**

Rudas Béla. Túl a fordizmuson. Bp.: Munkáskultúra kiad. 1928. 69 p. **67331**

Schalldach, Elisabeth. Rationalisierungsmassnahmen der Nachinflationszeit im Urteil der deutschen freien Gewerkschaften. Jena: Fischer 1930. X, 186 p. (Abhandl. d. wirtschaftswissenschaftl. Seminars z. Jena.) **74263**

Siegel, Otto. Der Stand der Rationalisierungsbestrebungen im Auslande. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 5. 1928. p. 555—556.

Steinrötter, Alfons. Ein neues Zeitalter auf dem Weg der Rationalisierung? Münster i. W.: Helios Verl. 1930. [6], 112 p. **73787**

Streeruwitz, Ernst. Rationalisierung und Weltwirtschaft. Grundzüge der Rationalisierung vom Standpunkt künftiger Weltgemeinschaft. Wien: Springer 1931. XIX, 540 p. 24 t. **88732**

Urwick, L. Das Wesen der Rationalisierung. Stuttg.: Poeschel 1930. XII, 131 p. **75542**

Vershofen, Wilhelm. Die Grenzen der Rationalisierung. Nürnberg: Krische 1927. 84 p. **64740**

Waffenschmidt, W. G. Drei Ausländer über deutsche Rationalisierung. **3050**
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 65. 1931. p. 618—626.

Weber, Max. Fragen der Rationalisierung. Zürich: Kommissionsverl. der Genossenschaftsbuchhandlung 1930. 48 p. **P 381.211**

Wien. Kammer für Arbeiter und Angestellte. Rationalisierung, Arbeitswissenschaft und Arbeiterschutz. Wien: Verl. d. Kammer f. Arbeiter und Angestellte 1927. 256 p. **64703**

Wiener András. A racionalizálás útjai Csonkamagyarországon. **3041**
= Közgazdasági Szemle. 75. köt. 1932. p. 42—47.

II. A racionalizálás szerepe és érvényesítése a közigazgatásban. Átszervező- és reformtörekvések.

Rolle und Geltung dér Rationalisierung in der Verwaltung. Reformbestrebungen und Reorganisierung.

Alsó László. A községszervezés alapelvei. A községek szervezeti beosztásának racionális rendezése. Bp.: Háziny. 1935. 239 p. 8 t. (Magy. közigazg. tud. intézet, 19.) **85980**
III. rész. A racionalizálás. p. 202—233.

Aust, Oskar. Die Reform der öffentlichen Verwaltung in Deutschland mit dem Entwurf zu einem Reichsermächtigungsgesetz. Berlin: Kindle 1928. XXVI, 276 p. **81248**

Berlin. Verwaltungs-Akademie. Verwaltungsprobleme der Gegenwart. Festschrift z. zehnjährigen Bestehen. Hg. v. Walter Pietsch. Mannheim: Bensheimer 1929. VIII, 215 p. **101309**

Bezerédj István. A közigazgatás »racionalizálásának« kérdéséhez. **42**
= Magyar Közigazgatás. 47. évf. 1929. 51. sz. p. 1—2.

Bezerédj István. A közigazgatás racionalizálásáról. **42**
= Magyar közigazgatás. 49. év. 1931. 9. sz. p. 1—2.

Bezerédj István. Az új közigazgatási reformjavaslat. **42**
= Magyar közigazgatás. 51. évf. 1933. 8. sz. p. 1—3., 9. sz. p. 1—3.

Bezerédj István. Az új közigazgatási reformjavaslat sorsa. **42**
= Magyar közigazgatás. 51. évf. 1933. 15. sz. p. 1—2.

Bezerédj István. Az új közoktatásügyi igazgatásról **42**
= Magyar közigazgatás. 53. évf. 1935. 21. sz. p. 1—3.

Bühler [&] Kerstiens. Die Behörden-Organisationen des Ruhrgebietes und die Verwaltungsreform. Essen: Baedeker 1926. 305 p. 3 t. **67008**

Bühler, Ottmar. Der heutige Stand der Verwaltung und Verfassungsreform. Stuttg.: Kohlhammer 1929. 52 p. **P 350.71(43)**

Couvé, Richard. Grundlagen der wirtschaftlichen Behördenarbeit. Berlin: Verl. d. deutschen Reichsbahn 1932. VI, 95 p. (Dtsches Inst. f. wirtschaftl. Arbeit in d. öffentl. Verwaltung, — Diwiv Blätter, 9.) **79459**

Couvé, Richard. Das Schrifttum über die Rationalisierung der öffentlichen Verwaltung. (Entwurf) Berlin: Dtsche Inst. f. wirtsch. Arbeit in d. öff. Verwaltung. 1929. [2], 72 p. (Diwiw-Blätter, 4.) [Kőnyomat.] **01638/100**

Csekey, [István] Stefan v. Omavalitsuste reform Eestis. Referat: Die Selbstverwaltungsreform in Estland. Tartu (Dorpat): Inst. litterarum Hung. 1932. 19 p. (Bibliotheca Hungarico-estica, 14.) **A 47.34/62**

Dalchow, Joachim. Vorschläge zur wirtschaftlicheren Gestaltung der öffentlichen Verwaltung in Deutschland. Berlin: Verl. f. Wirtschaft u. Verwaltung 1926. 54 p. **P 350.71(43)**

Deutsch-Österreichische Arbeitsgemeinschaft. Deutsche und österreichische Organisation der inneren Verwaltung. München: Schweitzer 1927. 42 p. **67012**

Drews, B. Rationalisierung der Verwaltung. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 126—154.

Dull István. A községi közigazgatás egyszerűsítése. **42**
= Magyar közigazgatás. 49. évf. 1931. 40. sz. p. 1—3.

Egyed István. A közigazgatási képzés reformja. Bp.: Háziny. 1927. 17 p. (A Városi Szemle XIII. évfolyamából.) **R 35(07)(439)**

Egyed István. A közigazgatási képzés, különös tekintettel a mérnökök közigazgatási alkalmazására. Bp.: Háziny. 1934. 12 p. (A Városi Szemle XX. évfolyamából.) **R 35(07)(439)**

Ereky István. A közigazgatási eljárás reformjai. **42**
= Magyar Közigazgatás. 53. évf. 1935. 11. sz. p. 1—3., 13. sz. p. 1—3.

Fachinger, Josef und Karl L o t z. Organisation und Revision der Hoheitsverwaltungen in den Gemeinden. Darmstadt: Hofmann 1935. V, 113 p. **86244**

Fayol, Henri. Allgemeine und industrielle Verwaltung. Übers. v. Karl R e i n e c k e. Hg. v. Internat. Rationalisierungs-Inst. München: Oldenbourg 1929. 94 p. **101386**

Feldhaus, Erich. Die mitteldeutsche Frage. Gedanken ü. Verwaltungsreform u. Verwaltungssitz. Magdeburg: Faber [1927.] 67 p. **61958**

Felszeghy Béla. A »racionalizálás« eszmekörének bírálata. Bp.: Háziny. 1931. 22 p. (A Városi Szemle XVII. évfolyamából.) **R 350.71(439)**

Flaxmayer József. A racionalizálás általános irányelvei a fővárosi közigazgatásban. **3720**
= Városi Szemle. 19. évf. 1933. p. 563—571.

Fluck András. A budapesti közhivatali kézbesítőszolgálat. Munkavizsgálati jelentés és átszervezési javaslat. A m. kir. miniszterelnök úr elé terjeszti: M a g y a r y Zoltán. Bp.: Egyetemi ny. 1932. 24 p. 5 t. (Magyar Közigazgatástudományi Int., kiadv., 6. sz.) **B 350/20**

Fluck András. A magyar közigazgatás racionalizálása. Szervezéselméleti és -technikai tanulmány. Ö r f f y Imre előszavával. [Bp. 193?] 82 p. **X 6805**

Fluck András. A racionális ügyintézés jelentősége a közigazgatásban. Bp.: Áll. nyomda 1937. 13p. **Rq 381.211 : 35(439)**

Fluck András. Mit tanulhat a közigazgatás az üzleti élettől? Gondolatok a közigazgatás racionalizálásának kérdéséhez. Bp.: Stádium 1932. 15 p. (A Vármegye 1932. évi 28—30. számából.) **R 381.211 : 35(439)**

Fluck András. Közigazgatásunk tudományos szervezésének munkaprogrammja. Bp.: Rényi 1932. 31 p. **R 350.7(439)**

Fűzy Rezső Vilmos. A műszaki igazgatás racionalizálása. Bp.: Saját kiad. 1934. 4°. II, 65 p. 5 t. **x 6701**

Gallina Frigyes. Racionalizálási javaslatok. 1—3. köt. Bp.: Háziny. 1932—33. **B 352/295**
1. Programm. 21 p.
2. Ügyiratkezelés. 107 p. 8 t.
3. Jogszabályok revíziója. 22 p.

Glässing. Wie können wir unsere öffentliche rechtliche Verwaltung vereinfachen? Berlin: Dtscher Kommunal-Verl. 1926. 40 p. (Verein f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik, 20.) **60795**

Göbel József. A közigazgatás dologi szükségleteinek gazdaságos kielégítése. Anyagbeszerzés. Bp.: Egyetemi ny. 1933. 67 p. (Magy. közigazgatástud. intézet, 14.) **R 384.411**

Grzesinski, Albert. Verwaltungsarbeit im neuen Staat. Berlin: Gersbach 1928. 37 p. **P 350.7(43)**

Günther, Wilhelm. Die praktische Durchführung der Büroreform bei den Behörden. Bd. 1. Berlin: Kameradschaft-Verl. 1930. 240 p. **73441**

Hantos Gyula. A magyar közigazgatás területi alapjai. Emlékirat. Bev. ell. T e l e k i Pál gróf. A m. kir. miniszterelnök úr elé terjeszti M a g y a r y Zoltán. Bp.: Athenaeum 1931. 14 p. 56 t. **83532**

Hausmann, Hermann. Die Büroreform als Teil der Verwaltungsreform. Berlin 1925. **P 350.752**

Hokamp, Willi. Neuzeitliche Verwaltung. Der praktische Wegweiser für jeden Chef und jeden Abteilungsleiter d. öffentlichen Verwaltungen und privaten Betriebe. Berlin: Galle 1929. 58 p. **69695**

Hóman Bálint. A közoktatásügyi igazgatás újjászervezése. **42**
= Magyar Közigazgatás. 53. évf. 1935. 15. sz. p. 1—2., 20. sz. p. 1—4.

Höpker-Aschoff, Hermann. Deutscher Einheitsstaat. Ein Beitrag zur Rationalisierung der Verwaltung. Berlin : Stilke 1928. 27 p. **P 350.7(43)**

Kiss Árpád. Racionalizálás. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 19. sz. p. 2—3.

Kiss István. A magyar tanyai közigazgatás. A tanyapolitika vázlata. Bp. : Egyetemi ny. 1932. 142 p. 3 t. (Magy. közigazg. tud. intézet, 7.) **80520**

Kleindinst, G. F. Verwaltungspolitik und Verwaltungsreform im Reich und in den Ländern. München : Beck 1929. [7], 213 p. **69616**

Kovrig Béla. A magyar miniszteriális reform. **2698**
= Magyar Szemle. 4. köt. 1928. p. 221—229.

Kozma Miklós, vitéz. Közigazgatásunk racionalizálásának eredményei. Szerk. : F l u c k András & M á r t o n f f y Károly. Bp. : Áll. ny. 1936. 152 p. 2 t. (A korszerű közszolgálat útja, 1.. **x 6675**

Kozma Miklós, vitéz. A mai magyar közigazgatás. Az 1936. évi közigazgatás : tanfolyam előadásai Szerk. : M á r t o n f f y Károly. Bp. : Állami ny. 1936. VII, 850 p. (A korszerű közszolgálat útja, 2.) **x 6706**

Kozma Miklós, vitéz. A tanyai közigazgatás rendezése. Szerk. : A l s ó László, B e n i s c h Artúr és M á r t o n f f y Károly. Bp. : Áll. ny. 1937. 125 p. 14 t. (A korszerű közszolgálat útja, 3.) **x 6712/3**

Közigazgatás racionalizálása, A. I. V i d e n s : Küzdelem a bürokratizmus ellen. II. H o r v á t h Antal : A közigazgatás egyszerűsítéséről. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 7. sz. p. 2—3.

Leimgruber, O[skar]. Die Rationalisierung in Staat und Gemeinde. Zürich : Polygraphischer-Verl. 1936. 314 p. **88733**

Leyden. Preussische Verwaltungsreform. Berlin-Friedenau : Dtscher Kommunal-Verl. 1929. 59 p. (Verein f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik, 34.) **71352**

Magyar közigazgatás atlasza. A magyar közigazgatás grafikai ábrázolása, szerveinek hivatali helyzete és viszonyai szerint. Az előszót írta vitéz K e r e s z t e s - F i s c h e r Ferenc. Bp. : Belügyminisztérium 1934. 15 t. 3 mell. **BT 201**

Magyary Zoltán. A magyar közigazgatás gazdaságosságának és eredményességének biztosítása. A m. kir. miniszterelnök úr elé terjesztett javaslat. Bp. : Athenaeum 1931. 30 p. 1 t. **77881**

Magyary Zoltán. A magyar közigazgatás racionalizálása. A m. kir. miniszterelnök úr elé terjesztett javaslat. Bp. : Egyetemi ny. 1930. 184 p. **74535** és **75981**

Magyary Zoltán. A magyar közigazgatás racionalizálásának munkaprogrammja. Bp. : Egyetemi ny. 1932. 16 p. (Magyar Közigazgatástudományi Intézet, 4.) **R 35 : 381.211(439)**

Magyary Zoltán (szerk.). A magyar közigazgatás tükre. Közigazgatásunk ügyei és eljáró szervei. M á r t o n f f y Károly, M á t é Imre, N é m e t h y Imre közreműködésével. Bp. : Állami ny. 1932. XXXV, 782 p. **K 3500/16**

Magyary Zoltán. The rationalisation of Hungarian public administration. Bp. : Athenaeum 1932. 21 p. 1 t. (Hungarian Institute of public administration, 11.) **R 381.211 : 35(439)**

Magyary Zoltán. Scientific management in public administration. Bp. : Univ. pr. 1933. 26 p. (Hungarian Institute of public administration, 12.) **R 381.211 : 35**

Mannlicher, Egbert. Die österreichische Verwaltungsreform des Jahres 1926. Wien : Springer 1926. 38 p. (Abhandlungen zur österreichischen Verfassungs- und Verwaltungsreform, 2.) **P 350(436.01)**

Manzel Béla. A községi közigazgatás racionalizálása. **42**
= Magyar Közigazgatás. 51. évf. 1933. 24. sz. p. 2—4.

Márkus Jenő. A városi közüzemek racionalizálásának főbb irányelvei. Bp.: Pallas 1932. 111 p. **83528** és **84816**

Mártonffy Károly. A közigazgatási jog elméleti és gyakorlati szempontjai a gyakorlati közigazgatás vizsga vitájában. Bp.: »Magy. Közigazgatás« kiad. 1932. 16 p. (A »Magy. Közigazg.« 1932. évi 13. sz.-ból.) **R 35(07)(439)**

Mártonffy Károly. A közigazgatás indusztrializálása. Pécs: »Dunántúl« ny. 1928. 16 p. **R 350.7**

Mártonffy Károly. A közszolgálat és a közigazgatási intézetek. Pécs: »Dunántúl« ny. 1930. 22 p. **R 350.751**

Mártonffy Károly. A közszolgálat utánpótlása és a gyakorlati közigazgatási vizsgáról szóló törvény magyarázata. Pécs: Dunántúl 1935. 307 p. (Magy. közigazgatástudományi intézet, 20.) **85775** és **85879**

Mártonffy Károly. A szabatos törvény. A jogszabályok szerkesztése és közzététele. Bp.: Egyetemi ny. 1932. 108 p. (Magyar közigazgatástudományi intézet, 5.) **79746**

Máté Imre. Budapest környékének közigazgatási rendezése és a nagyvárosi kérdés. Homok: Csernai & Beniczky 1932. 109 p. 1 t. **B 352/105**

Máté Imre. Közigazgatásunk átszervezése. (Reformjavaslatok.) Homok: Beniczky ny. 1932. 92 p. **78057** és **R 350.71(439)**

Miskolczy Ágost. A kerületi elöljáróságok kihágási bíráskodásának központosítása és a közigazgatás racionalizálása. Bp.: Háziny. 1935. 80 p. (Statisztikai Közlemények, 77/4.) **648, B 310/10** és **K 3100/46**

Moll, Walter. Zur Rationalisierung der öffentlichen Wirtschaft. Teil 1—2. Berlin: Der Deutschenspiegel 1926. **59989**
1. Die reichsrechtlichen Vorschriften. Mit Vorbemerkung v. Saemisch & Loebell. 89 p.
2. Die landesrechtlichen Vorschriften Preussens einschliesslich seiner Gemeindeverfassungsgesetze. 105 p.

München. Verwaltungsakademie. Wirtschaftliche Arbeit in der öffentlichen Verwaltung. Ein Beitrag z. Verwaltungs- u. Büroreform. München: Bayer. Kommunalschriften-Verl. 1929. 138 p. **71704**

N. K. A közigazgatás racionalizálása. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 6. sz. p. 1—2.

Némethy Károly. A közigazgatási reform. **2698**
= Magyar Szemle, 2. köt. 1928. p. 209—217.

Németország. Deutscher Beamtenbund. Verwaltungsreform. Vorträge d. 8. Gewerkschaftskursus. Berlin: Selbstverl. 1929. 143 p. **72744**

Örffy Imre. Hogyan racionalizáljuk a magyar közigazgatást? Bp.: Bpi Hirlap ny. 1929. 20 p) **R 35(439.**

Örffy Imre. A közigazgatási reform életbeléptetése. **2698**
= Magyar Szemle. 8. köt. 1930. p. 110—115.

Panajoth-Fejér Gyula. Racionalizálási törekvések a közigazgatásban. **42**
= Magyar Közigazgatás. 47. évf. 1929. 53. sz. p. 1—2.

Pettit, Walter W. Case studies in community organization. New York: Century Co. 1928. XIV, 345 p. **67311**

Plósz Pál. Minő megtakarítást ért el Budapest székesfőváros Elektromos Művei műszaki és igazgatási téren a racionalizálás eszközeinek alkalmazásával. **532**
= Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, 71. köt. 1937. p. 124—132.

Pohlandt, Max-Rudolph. Reich, Länder und Selbstverwaltungskörper. Grundsätzliches z. dtschen Verfassungs- u. Verwaltungsreform. Berlin: Runge 1931. 326 p. **78624**

Raith Tivadar. A magyar közigazgatás racionalizálása. Bp.: Franklin 1931. 25 p. (Üzemgazdaságtani és munkatudományi értekezések, 6—7.) **R 350.71(439)**

Raith Tivadar. A magyar közigazgatás racionalizálása. **3441**
= Budapesti Szemle. 220. köt. 1931. p. 407—429.

Ruhmann Emil. A magyar közigazgatás gazdaságosságának és eredményességének biztosítása. Magyary Zoltán a közigazgatás racionalizálásának előkészítésére kinevezett kormánybiztosnak a magy. kir. miniszterelnök úr elé terjesztett javaslata. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 51—52. sz. p. 1—4.

Schranil, Rudolf. Gutachten zur tschechoslowakischen Verwaltungsreform. Prag: Juristische Zeitschrift 1927. 71 p. **63594**

Széll József. A közigazgatás racionalizálásának programja. **42**
= Magyar Közigazgatás. 55. évf. 1937. 24. sz. p. 1—3.

Takács Imre. Közigazgatásunk racionalizálása és a decentralizáció. **77225** és **82318**
= Tanulmányok a társadalom- és közigazgatáspolitika köréből. 1931. p. 257—266.

Veress Gábor. A közigazgatás racionalizálása és a mérnökök. Bp.: Egyetemi ny. 1931. 35 p. (Magyar Mérnök és Építész-Egylet Közlönyé-ből.) **R 350.71 : 620.07**

Vinczehidy Ernő. Racionalizálás. (Észrevételek Örffy Imre előadásához.) **42**
= Magyar Közigazgatás. 47. évf. 1929. 48. sz. p. 3—5.

Weis István. A közigazgatási reform kérdéséhez. **2698**
= Magyar Szemle. 2. köt. 1928. p. 1—9.

Weis István. Racionalizálás. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 21. sz. p. 2—3.

Weis István. A racionalizálás határai. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 23. sz. p. 1—3.

Weis István. Racionalizálás a közigazgatásban. **42**
= Magyar Közigazgatás. 51. évf. 1933. 2. sz. p. 1—2.

Weis István. A racionalizálás tartalma. **42**
= Magyar Közigazgatás. 49. évf. 1931. 24. sz. p. 1—2.

Weis István. Az új közigazgatási reformjavaslat. **42**
= Magyar Közigazgatás. 51. évf. 1933. 5. sz. p. 1—2.

III. A gazdasági szervezés, mint racionalizálás.

Wirtchsaftsrationalisierung.

Ancey, César. L'organisation économique. Paris: Libr. gén. de droit et de jurisprudence 1929. 176 p. **68460**

Bandat, Günther. Die Anwendbarkeit der Methoden Fords im Gewerbe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. 3. (9.) Jg. 1926. p. 315—318.

Bayer, Hans. Strukturwandlungen der österreichischen Volkswirtschaft nach dem Kriege. Ein Beitr. Z. Theorie der Strukturwandlungen. Lpzg: Deuticke 1929. VI, 176 p. (Wiener Staats- u. rechtswissenschaft. Studien, XIV.) **69774**

Becker, Theodor. Die Bedeutung der Rationalisierung für die Kartellbildung. Diss. Erlangen. Emsdetten: Lechte 1932. X, 206 p. **82364**

Bernet, Friedrich. Konjunkturforschung und Wirtschaftsrationalisierung. Zürich: Hofer 1927. 52 p. (Schweizer Schriften f. rationelles Wirtschaften, 2.) **65264**

Bierei. Der wirtschaftliche Wendepunkt von 1932. Berlin: Dt. Schriftenverl. 1932. 24 p. **P 381(43)»193»**

Bock, A. P. Grundlagen einer Wirtschaftstheorie vom Ingenieurstandpunkte, Brünn: Rohrer 1930. 144 p. **73273**
Rationalisierung p. 120—121.

Bonn, M. J. Die Bedeutung der Rationalisierung für das deutsche Wirtschaftsleben. Von: —, G. Briefs, F. Demuth [etc] Berlin: Stilke 1928. 460 p. 3 t. **67920**

Bonn, M. J. Der neue Plan als Grundlage der deutschen Wirtschaftspolitik. München: Duncker & Humblot 1930. VIII. 266 p. **75374**
Rationalisierung p. 129—132, 198—202, 211, 218.

Bonn, M. J. Rationalisierung als finanzielles Problem. **3050**
= Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Bd. 56. 1926. p. 289—301.

Boom, Emil von den. Industrie und deutsche Wirtschaftspolitik. M. Gladbach: Volksvereins Verl. [1927.] VII, 160 p. **64178**
C) Wie bringen wir durch Rationalisierung unsere Wirtschaft wieder in Ordnung p. 45—59.

Cole, G. D. H. The next ten years in British social and economic policy. London: Macmillan 1929. XXI, 459 p. 1 t. **69612**
Chapter VI. Rationalisation. p. 116—129.

Dunkmann, Karl. Kooperation als Strukturprinzip der Wirtschaft. München: Duncker & Humblot 1931. 52 p. (Verwaltung, Interessenvertretung u. Forschung, 4.) **76436**

Franck, Karl. Die typischen Erscheinungen der deutschen Wirtschaft nach der Stabilisierung der Währung und ihre Einwirkungen auf die Schweiz. Weinfelden: Neuenschwander 1927. VI, 96 p. (Volkswirtschaftstheoretische Abhandl., 4.) **64023**
II. 3. Versuche einer Rationalisierung durch erhöhte Konzentration. p. 54—66.

Gerhardt, Johannes. Unternehmertum und Wirtschaftsführung. Tübingen: Mohr 1930. VII, 237 p. **75539**
4. Kap. Rationalisierung und Unternehmungsleitung. p. 64—77.

Goldschmidt, Hans. Das neue Zeitalter der Organisationswirtschaft. Berlin: Heymann 1931. VIII, 50 p. **76334**

Görner, Alexander. Die Grundprobleme europäischer Rationalisierung. Graz: Leuschner u. Lubensky 1928. 74 p. **65785**

Grothe, Fr.: Umbau der deutschen Volkswirtschaft. Berlin: Buchholz 1934. 67 p. **P 381(43)**

Guóthfalvy Dorner Zoltán. Racionalizálás és gazdaságpolitika. Bp.: Légrády 1928. 32 p. **R 381.211**

Guóthfalvy Dorner Zoltán. Racionalizálás és gazdaságpolitika. **3041**
= Közgazdasági Szemle. 73. köt. 1928. p. 669—698.

Hammesfahr, Fritz. Volkswirtschaft der praktischen Vernunft. Berlin: Elsner 1930. 142 p. **75514**

Hantos Elemér. Die Rationalisierung der Weltwirtschaft. Tübingen: Mohr 1930. 47 p. (Recht u. Staat in Geschichte u. Gegenwart. 71.) **P 381.211**

Heinl, Eduard. Rationalisierung und internationale Zusammenarbeit der Kleinbetriebe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 411—412.

Helander, Sven. Rationale Grundlagen der Wirtschaftspolitik. Nürnberg: Krische 1933. [8], 92 p. (Nürnberger Beitr. z. d. Wirtschafts- u. Sozialwissenschaften, 39.) **86311**

Hinnenthal, H. Kompensationstheorie. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 25. 1932. p. 217—222.

Hirsch, Julius. Les monopoles nationaux et internationaux au point de vue des intérêts de l'ouvrier, du consommateur et de la rationalisation. Genève: Société des nations 1926. 44 p. (Bureau international du travail.) **101175**

Hobson, I. A. Rationalisation and unemployment. An economic dilemma. *[1930.]* 2. ed. London: Allen & Unwin 1930. 136 p. **75458**

Hummel, Otto. Das Rentabilitäts- und Wirtschaftlichkeitsproblem. Stuttgart : Poesche 1927. VI, 110 p. (Die Bücher : Organisation, II.) **61512**

Josephy, Berthold. Wirtschaft, Rationalismus, Mensch. Intellektualisierung u. Technisierung d. Wirtschaftsprozesse. Lpzg : Gloeckner 1931. 84 p. **78632**

Kelemen Móric. Racionalizálás és tervgazdálkodás. Bp.: MRB 1934. 20 p. (Magy. racionalizálási bizotts. kiadv., 1.) **R 381.211**

Kobatsch, Rudolf. Wirtschaftlichkeitslehre. Systematische Darstellung und Begründung aller Arbeiten der Rationalisierung. Wien : Staatsdr. 1928. IV, 200 p. **66605**

Köttgen, C. Staatliche und privatwirtschaftliche Aufgaben der deutschen Rationalisierung. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 18. 1925. p. 133—136.

Langen, Gustav. Deutscher Lebensraum. Ein Beitrag z. deutschen Raumwirtschaft u. z. Gesamtrationalisierung in Wirtschaft, Siedlung u. Volksleben. Berlin: Hobbing 1929. VIII, 127 p. **69453**

League of nations. Economic and financ. section. Memorandum on rationalisation in the United States. By David H o u s t o n. Geneva : League of nations 1926. 9 p. **100791**

Lehmann, M. R. Echte Rationalisierung als Zentralproblem positiver Wirtschaftspolitik. Lpzg : Gloeckner 1931. VIII, 199 p. **77484**

Lehmann, M. R. Die Wirtschaftlichkeit des Betriebes und der Unternehmung. Nürnberg : Krische 1928. 38 p. (Nürnberger Beitr. z. d. Wirtschaftswissenschaften, 9.) **67286**

Ludwig, Heinz. Systematische Wirtschaft. Amerikanische Methoden, deutsche Verhältnisse. Berlin : Stilke 1928. 48 p. **65704**

Magyar Mérnök- és Építész-Egylet. Az országrendezés mérnöki megvilágításban a nemzeti munkaterv alapján. Kiadja : — & a magyar mérnökök és építészek nemzeti szövetsége. Bp. : Egyetem ny. 1933. 233 p. 7 t. **82831** és **83584**[i]
Kelemen Móric : A tervgazdálkodás és racionalizálás. p. 179—184.

Mc Clure, Wallace. World prosperity as sought through the economic work of the League of nations. New York : Macmillan 1933. XXXIX, 613 p. **82761**
Chapter IX. Rationalisation p. 266—279.

Moll, Walter. Zur Rationalisierung der öffentlichen Wirtschaft. Teil 1—2. Berlin : Der Deutschenspiegel 1926. **59989•**
1. Die reichsrechtlichen Vorschriften. Mit Vorbemerkung v. S a e m i s c h & L o e b e l l. 89 p.
2. Die landesrechtlichen Vorschriften Preussens einschliesslich seiner Gemeindeverfassungsgesetze. 105 p

Müller, W. Englands Industrie am Scheidewege. Eine sozial- und wirtschaftspolitische Reisestudie. Berlin : Udi Verl. 1928, X, 182 p. **66225**

Nell-Breunning, Oswald v. Rationalisierung der Verteilung. M. Gladbach : Volksvereins-Verl 1929. 12 p. (Wirtschafts- u. sozialpolit. Flugschriften, 4.) **P 381.211**

Peters, Alfred. Technische und ökonomische Rationalität. Lpzg : Gloeckner 1929. XII, 66 p. (Kölner wirtschafts- u. sozialwissenschaftl. Studien, 2. Folge, 5.) **73096**

Rocker, Rudolf. Die Rationalisierung der Wirtschaft und die Arbeiterklasse. Berlin : Verl. »Der Syndikalist« 1927. 84 p. **64175** és **P 381.211 : 331**

Schiffer, Carl. Die ökonomische und sozialpolitische Bedeutung der industriellen Rationalisierungsbestrebungen unter bes. Berücks. d. Standardisierung. Karlsruhe : Braun 1928. 103 p. (Wirtschaftsstudien, 11.) **66582**

Schwerin, Kurt. Das Budget als ein Mittel zur planmässigen Organisation der Wirtschaft. Heidelberg : Weiss 1931. 96 p. (Heidelberger Studien a. d. Inst. f. Sozial- u. Staatwissensch., 2/3.) **78215**

Siemon, Georg. Wirtschafts-Rationalisierung. **1113**
= Zeitschrift für Handelswissenschaft und Handelspraxis. Jg. 18. 1925. p. 246—255.

Silesius. Wirtschaftschaos oder geordnete Volkswirtschaft? München : Eher 1931. 36 p. **P 381**
Rationalisierung p. 31—34.

Sombart, Werner. Die Rationalisierung in der Wirtschaft. Lpzg : Scholl 1928. 48 p. **P 381.211**

Streeruwitz, Ernst. Rationalisierung der Weltwirtschaft. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 808—810.

Streeruwitz, Ernst. Rationalisierung und Weltwirtschaft. Grundzüge der Rationalisierung vom Standpunkt künftiger Weltgemeinschaft. Wien: Springer 1931. XIX, 540 p. 24 t. **88732**

Waffenschmidt, W. G. Technik und Wirtschaft. Jena : Fischer 1928. XVI, 314 p. (Grundrisse z. Studium d. Nationalökonomie, 18.) **68152**
IV. Der gesamtvernünftige Aufbau der Technik als rationale Produktion. p. 110—239.

a) Ipari termelés. — *Industrie.*

Bandat, Günther. Die Bedeutung der Materialprüfung in der handwerklichen Rationalisierung. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 6. 1929. p. 56—57.

Bandat, Günther. Die Notwendigkeit einer wirtschaftlichen Betriebsführung im Gewerbe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 3. 1926. p. 210—213.

Bandat, Günther. Rationelle Werkstätten im Handwerksbetriebe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 748—750.

Bandat, Günther. Wege der Rationalisierung im Handwerk. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 642—643.

Bandat, Günther. Wirtschaftliche Handarbeit im Gewerbe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 5. 1928. p. 481—484.

Bandat, Günther. Wirtschaftliche Maschinenarbeit im Handwerk. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 5. 1928. p. 629—631.

Becker, Theodor. Die Bedeutung der Rationalisierung für die Kartellbildung. Diss. Erlangen. Emsdetten : Lechte 1932. X, 206 p. **82364**

Beckerath, Herbert. Der moderne Industrialismus. (Gewerbepolitik I.) Jena : Fischer 1930. VI, 454 p. (Grundrisse z. Studium d. Nationalökonomie, XI, 1.) **73549/1**
Rationalisierung p. 162—163, 223—224, 309—318, 336—342.

Bucerius, Walter. Rationalisierung im Handwerk. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 760—764.

Cornell, William B. Industrial organisation and management. New York : Ronald pr. 1928. XIII, 653 p. **69584**

Előadássorozat a magyar közüzemek és iparvállalatok racionalizálásának eredményeiről. Az előadássor. megnyitásán 1937. I. 22-én elhangzott előadások. Chorin Ferenc: Megnyitóbeszéd. — Bornemisza Géza: Az ipari termelés racionalizálásának legközelebbi feladatai. — Plósz Pál: Minő megtakarítást ért el Budapest Székesfőváros Elektromos Műve műszaki és igazgatási téren a racionalizálás eszközeinek alkalmazásával. Bp.: MRB 1937. 42, [2] p. (Magy. racionalizálási bizotts. kiadv., 5.) **R 381.211(439)**

Gerhardt, J. Rationalisierung in der Industrie. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 708—760.

Honisch, Hans Egon. Die Rationalisierung des industriellen Produktionsprozesses. Greifswald : Bamberg 1924. 112 p. (Greifswalder staatswiss. Abhandl., 26.) **55244**

Kienzle, Otto. Die wirtschaftliche Bedeutung der Normung in der mechanischen Industrie. **1665**
= Technik u. Wirtschaft, Jg. 17. 1924. p. 58—61.

Levy, Hermann. The new industrial system. A study of the origin, forms, finance, and prospects of concentration in industry. London : Routledge 1936. X, 282 p. **86617**
§ 23. Rationalization and planning p. 243—260.

Macgregor, D. H. Rationalisation of industry. **3243**
= Economic journal. Vol. 37. 1927. p. 521—550.

Moore, Bruce V. & George W. Hartmann. (Ed.) Readings in industrial psychology. Introd. by Robert Irwin Rees. New York: Appleton 1930. XXXV, 560 p. **78235**
Chapter X. Efficiency and scientific management p. 273—307.

Müller, Georg. Rationalisierung der Textilwirtschaft. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 341—358.

Petersen, W. Rationalisierung der Wärmenwirtschaft in Dampfkraftwerken. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 411—426.

Pethoud, J. Principes modernes d'organisation industrielle et commerciale. Neuchâtel: Delachaux & Nistlé 1931. 312 p. (Bibl. profess. et sociale.) **76165**

Rational organization and industrial relations. The Hague: International relations association 1929. 279 p. **73291**

»Rationalisation« des industries en Italie. **3916**
= Journal des économistes. A. 89. 1930. p. 151—156.

Reichert, I. W. Rationalisierung des Kohlenbergbaus und der Eisen- und Stahlindustrie. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 201—227.

Rubey, Harry. Industrial organization. Boston: Ginn 1931. X, 308 p. **78220**

Schloncann, Alfred. Zur Rationalisierung der Holzindustrie. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 22. 1929 p. 145—147.

Seebauer, G. Das Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit und die gewerbliche Wirtschaft. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 32. 1935. p. 525—528.

Shields B. F. The evolution of industrial organization. London: Pitman 1928. XII, 296 p. **67038**
Chapter III. Scientific management p. 101—130.

Steel-Maitland, Arthur. Rationalisation and the future of industry. **4449**
= Nineteenth Century. Vol. 109. 1931. p. 391—402.

Weiss, H. Rationalisierung und Arbeiterklasse. Zur Rationalisierung der deutschen Industrie. Berlin: Führer 1926. 62 p. **60465**

b) Mezőgazdasági termelés. — *Landwirtschaft.*

Bernát Gyula. A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének kérdéséhez. **3441**
= Budapesti Szemle. 208. köt. 1928. p. 372—384.

Frost, G. Die holländische Landwirtschaft. Ein Muster moderner Rationalisierung. Berlin: Springer 1930. V, 249 p. **72542**

Grábner Emil: Mezőgazdasági termelésünk okszerű szervezésének feladatai. **2872**
= Mezőgazdasági Közlöny. 5. évf. 1932. p. 323—328.

Juhos Lajos. Munkaracionalizálás a mezőgazdaságban. **2872**
= Mezőgazdasági Közlöny. 3. évf. 1930. p. 13—28.

Keyserlingk, R. Rationalisierung der Landwirtschaft. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 171—200.

Lestapis. L'application pratique des méthodes scientifiques en agriculture. **4460**
= La réforme sociale. Tome 88. 1928. p. 475—489.

Malcomes Béla. A mezőgazdaság racionalizálása. A mezőgazdaság üzempolitikai problémái. Bp.; Vajna 1937. 111 p. **88115**

Máté Imre. Racionalizálás a mezőgazdaságban. **2872**
= Mezőgazdasági Közlöny. 3. évf. 1930. p. 355—366.

Reichenbach Béla. A munka eredményének fokozása a mezőgazdaságban. Bp.: »Pátria« 1925. 85 p. **57175**

Ritter, Kurt. Rationalisierung in der Landwirtschaft. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 765—795.

Wilbrandt, Hans. Agrarkrise und Rationalisierung. Landwirtschaftl. Einkommenssteigerung durch Produktionsförderung. Berlin: Parey 1930. IV, 92 p. (Volkswirtschaftl. Studien, 3.) **74387**

c) A gazdasági forgalom racionalizálása. (Hitelszervek, kereskedelem, közlekedés.) — *Verkehrswirtschaft.*

Bonn, M. J. Technische oder finanzielle Rationalisierung? **1416**
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 2. 1926. p. 321—324.

Chayrou. Le rationalisation des achats: Achats de sentiment et achats scientifiques. **4460**
= La réforme sociale. Tome 88. 1928. p. 490—508.

Diedrichs, J. Die Mechanisierung und Rationalisierung des Bankbetriebes. Lpzg: Gloeckner 1928. 230 p. **88731**

Dorpmüller, J. Rationalisierung bei der Reichsbahn. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 266—294.

Gerhardt, J. Rationalisierung in der Konsumwirtschaft. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 806—817.

Gonda Béla. Racionalizálás a magyar államvasutaknál. **2698**
= Magyar Szemle. 24. köt. 1935. p. 126—133.

Grünfeld, H. Rationalisierung des Einzelhandels. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 295—317.

Hantos Elemér. Die Kooperation der Notenbanken als Mittel zur Rationalisierung der Wirtschaft. Tübingen: Mohr 1931. VIII, 116 p. **77219**

Herrmann, W. Rationalisierung im Lebensmittelhandel. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 359—410.

Hirsch, Julius. Der geschlossene Warenweg. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 427—460.

Kalveram, Wilhelm. Rationalisierung in der kaufmännischen Verwaltung. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 795—806.

Le Montréer, Georges. La »rationalisation« des banques en Allemagne. Paris: Dalloz 1928. 187 p. 1 t. **66208**

Mosler, E. Rationalisierung im Bankwesen und Geldmarkt. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 228—265.

Nell-Breunning, Oswald v. Rationalisierung der Verteilung. M. Gladbach: Volksvereins-Verl. 1929. 12 p. (Wirtschafts- u. sozialpolit. Flugschriften, 4.) **P 381.211**

Organisation scientifique d'un grand magasin et son influence sur les relations industrielles: Les »Grands Magasins du Globe« à Zurich. **2537**
= Revue internationale du travail. Vol. 33. 1936. p. 207—240.

Pál Elemér, futásfalvi. Problémák a német vasutak racionalizálásánál. **532**
= Technika és Közgazdaság. Magy. Mérn.- & Építész-Egyl. Közl. melléklete. 8. évf. 1930. p. 25—72.

Perczel György. Racionalizálási intézkedések a BSzKRt-vállalatoknál. Előadás. Bp.: MRB 1937. 44 p. 26 t. (Magy. racionalizálási bizotts. kiadv., 6.) **R 385.83(439)Bp : 381.211**

Pethoud, J. Principes modernes d'organisation industrielle et commerciale. Neuchâtel: Delachaux & Nistlé 1931. 312 p. (Bibl. profess. et sociale.) **76165**

Rehmenklau, Hans. Menschenökonomie im Bankbetrieb. Ein Beitr. z. Problem d. Rationalisierung. Berlin: Christian 1930. 218 p. 3 t. **72923**

Reuter, Fritz. Kommerzielle Rationalisierung im Wege der Gemeinschaftsarbeit. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 27. 1930. p. 837—839.

Schick, Wilhelm. Beamtenbanken als Mittel zur Rationalisierung der Geldwirtschaft. Eine volkswirtschaftl. Untersuchung u. Darstellung d. Beamtengeldwirtschaft unter Zugrundelegung d. Verhältnisse b. d. Badischen Beamtenbank. Karlsruhe: Müller 1930. 167 p. **74585**

IV. Üzemi racionalizálás. Irodai üzemvitel.

Betriebsrationalisierung. Bürobetrieb.

Auler, Wilhelm. Organische Betriebswirtschaft. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 72 p. **86245**

Bandat, Günther. Rationalisierung und Fliessarbeit. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 3. 1926. p. 663—667.

Beckerath, Herbert. Der moderne Industrialismus. (Gewerbepolitik I.) Jena: Fischer 1930. VI, 454 p. (Grundrisse z. Studium d. Nationalökonomie, XI. 1.) **73549/1**
Rationalisierung p. 162—163, 223—224, 309—318, 336—342.

Brandt, Georg. Das neuzeitliche Büro. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 24. 1931. p. 213—217.

Cornell, William B. Industrial organisation and management. New York: Ronald pr. 1928. XIII 653 p. **69584**

Diedrichs, J. Die Mechanisierung und Rationalisierung des Bankbetriebes. Lpzg: Gloeckner 1928. 230 p. **88731**

Előadássorozat a magyar közüzemek és iparvállalatok racionalizálásának eredményeiről. Az előadássor. megnyitásán 1937 I. 22-én elhangzott előadások. Chorin Ferenc: Megnyitóbeszéd. — Bornemisza Géza: Az ipari termelés racionalizálásának legközelebbi feladatai. — Plósz Pál: Minő megtakarítást ért el Budapest Székesfőváros Elektromos Műve műszaki és igazgatási téren a racionalizálás eszközeinek alkalmazásával. Bp.: MRB 1937. 42, [2] p. (Magy. racionalizálási bizotts. kiadv., 5.) **R 381.211(439)**

Ermanski, J. Wissenschaftliche Betriebsorganisation und Taylor-System. Aus d. russischen übers. v. Judith Grünfeld. Berlin: Dietz 1925. 552 p. **58178**

Fayol, Henri. Allgemeine und industrielle Verwaltung. Übers. v. Karl Reinecke. Hg. v. Internat. Rationalisierungs-Inst. München: Oldenbourg 1929. 94 p. **101386**

Fischer, Guido. Die Grundlagen der Organisation. Bad Homburg: Siemens [1935]. 88 p. (Blaue Siemensreihe, 14.) **85394**

Gerhardt, Johannes. Unternehmertum und Wirtschaftsführung. Tübingen: Mohr 1930. VII 237 p. **75539**
4. Kap. Rationalisierung und Unternehmungsleitung. p. 64—77.

Gerstner, Paul. Betriebs-Analyse. Wege zur erkenntnis von Gesetzmässigkeiten in der Betriebswirtschaft. Berlin: Paschke 1928. VIII, 227 p. **70249**

Girod, H. & Greven, O. W. Planmässige Betriebsführung. Hg. im Auftrage d. Ortsgruppen Essen u. Gelsenkirchen d. Arbeitsgemeinschaft dtscher Betriebsingenieure. Mit Beitr. v. W. Eckenberg. K. H. Fraenkel, H. Freund [etc.] Düsseldorf: Industrie-Verl. 1931. [12,] 186 p. **84055**

Grull, Werner. Kontrolle und Statistik als Hilfsmittel bei Rationalisierungsarbeiten. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 20. 1927. p. 270—274.

Gutenberg, Erich. Die Unternehmung als Gegenstand betriebswirtschaftlicher Theorie. Berlin : Spaeth & Linde 1929. 165 p. (Betriebs- und finanzwirtschaftliche Forschungen, II. 40.) **69444**

Haussmann, Hermann. Die Büroreform als Teil der Verwaltungsreform. Berlin 1925. **P 350.752**

Hendrichs, Franz. Rationalisierung in der Solinger Industrie. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 22. 1929. p. 66—70.

Honisch, Hans Egon. Die Rationalisierung des industriellen Produktionsprozesses. Greifswald : Bamberg 1924. 112 p. (Greifswalder staatswiss. Abhandl., 26.) **55244**

Hummel, Otto. Das Rentabilitäts- und Wirtschaftlichkeitsproblem. Stuttgart : Poesche 1927. VI, 110 p. (Die Bücher : Organisation, II.) **61512**

Kaehlcke, P. Reklame im Dienste rationeller handwerklicher Betriebsführung. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 4. 1927. p. 795—796.

Kaernbach, Franz. Das Aufbewahren der Schriftgüter im Betriebe. Eine Stimme der Praxis. **1113**
= Betriebswirtschaft. Jg. 24. 1931. p. 20—21.

Kalveram, Wilhelm. Rationalisierung in der kaufmännischen Verwaltung. **K 3800/38**
= Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 4. Aufl. Erg.-Bd. 1929. p. 795—806.

Kienzle, Otto. Die wirtschaftliche Bedeutung der Normung in der mechanischen Industrie. **1665**
= Technik u. Wirtschaft. Jg. 17. 1924. p. 58—61.

Kosiol, Erich. Organisation und Betriebswirtschaft. Ein Beitrag zum Stand der Forschung. **1113**
= Betriebswirtschaft. Jg. 27. 1934. p. 81—85.

Lándori György. Az irodai racionalizálás főbb szempontjai, különös tekintettel a statisztikára. **2460**
= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 26. évf. 1936. p. 29—32, 71—75.

Lehmann, M. R. Die Wirtschaftlichkeit des Betriebes und der Unternehmung. Nürnberg : Krische 1928. 38 p. (Nürnberger Beitr. z. d. Wirtschaftswissenschaften, 9.) **67286**

Leimgruber, O[skar]. Die Rationalisierung in Staat und Gemeinde. Zürich : Polygraphischer-Verl. 1936. 314 p. **88733**

Lisowsky, Arthur. Qualität und Betrieb. Ein Beitrag zum Problem des wirtschaftlichen Wertens. Stuttg. : Poeschel 1928. XII, 153 p. **65945**

Márkus Jenő. A városi közüzemek racionalizálásának főbb irányelvei. Bp. : Pallas 1932. 111 p. **83528** és **84816**

Nicklisch, H[einrich]. Die Betriebswirtschaft. 7. Aufl. Teil 1—3. Stuttg. : Poeschel 1929—1932. 767 p. **75535**
[Titel d. 1. Auflage: Wirtschaftliche Betriebslehre. 1912.]

Nicklisch, H[einrich]. Rationalisierung des Bürobetriebes. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 155—170.

Nordsieck, Fritz. Grundlagen der Organisationslehre. Stuttg.: Poeschel 1934. X, 192 p. 1 t. **84700**

Nordsieck, Fritz. Die schaubildliche Erfassung und Untersuchung der Betriebsorganisation. Stuttg. : Poeschel 1932. XV, 158 p. (Die Bücher : Organisation, XV.) **101799**

Pethoud, J. Principes modernes d'organisation industrielle et commerciale. Neuchâtel : Delachaux & Niestlé 1931. 312 p. (Bibl. profess. et sociale.) **76165**

Planwirtschaft. Im Betrieb ohne Geld rationalisieren. Stuttg. : Kühn 1932. 40 p. **P 381.211(43)**

Prion, W[illi]. Bilanz und Kalkulation bei der Rationalisierung. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 20. 1927. p. 201—205.

Prion, W[illi]. Die Lehre vom Wirtschaftsbetrieb. (Allg. Betriebswirtschaftslehre). Bd. 1—3. Berlin : Springer 1935—1936. **86309**

Bd. 1. Der Wirtschaftsbetrieb im Rahmen der Gesamtwirtschaft. VIII, 162 p.
Bd. 2. Der Wirtschaftsbetrieb als Wirtschaft (Unternehmung). IV, 217 p.
Bd. 3. Der Wirtschaftsbetrieb als Betrieb (Arbeit). VII, 240 p.

Raith Tivadar. Bevezetés az üzemgazdaságtanba. (Vázlat). Bp.: Az Adó- és könyvvitel kiad. 1931. 8 p. (Üzemgazdaságtani és munkatudományi értek., 9.) **R 381.2**

Raith Tivadar. Az iratmegőrzés organizációs vezérfonala. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 44 p. (A szervezés vezérfonalai.) **R 651**

Raith Tivadar. Iratváltás, blankettaszervezés, iratkezelés. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 24 p. 6 t. **R 651**

Raith Tivadar. Az irodaüzem racionalizálása. Gépek és mechanikus munkaeljárások az irodában. 1—2. Bp. : Révai ny. 1930. XV, 132 [2] ; 235 p. **70560**

Raith Tivadar. Az írógép és a gépírás racionalizálása. **2460**

= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 21. évf. 1930. p. 222—245.

Raith Tivadar. Az írógép és a gépírás racionalizálása. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 36 p. (A szervezés vezérfonalai.) **R 652.3**

Raith Tivadar. A szervezés alapelvei és módszertana. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936 44 p. 2 t. (A szervezés vezérfonalai.) **R 651**

Raith Tivadar és V a l k a n y i (Winternitz) Károly. A mechanizált irodatechnika. 1—2. k. Bp. : Stádium 1931—1936. **76011**

1. Az írás mechanizálása. 208 p.
2. A számolás mechanizálása. 232 p.

Rehmenklau, Hans. Menschenökonomie im Bankbetrieb. Ein Beitr. z. Problem d. Rationalisierung. Berlin : Christian 1930. 218 p. 3 t. **72923**

Robens, Josef. Rationalisierung der Buchungsarbeit. Lpzg : Gloeckner 1929. 128 p. (Gloeckners Handels-Bücherei, 5.) **71070**

Rode, Otto. Der wirtschaftliche Baubetrieb. Berlin : Bauwelt-Verl. 1928. 183 p. **64919**

Schiffer, Carl. Die ökonomische und sozialpolitische Bedeutung der industriellen Rationalisierungsbestrebungen unter bes. Berücks. d. Standardisierung. Karlsruhe : Braun 1928. 103 p. (Wirtschaftsstudien, 11.) **66582**

Schlesinger, G. Technische Vollendung und höchste Wirtschaftlichkeit im Fabrikbetrieb. Berlin : Springer 1932. IV, 106 p. **79191**

Schranz András (szerk.). Mechanikus számvitel alapelvei és hazai gyakorlata. Bp.: Kilián 1931. 306 p. **76082**

Schulz-Mehrin. Rationalisierung und Kapitalbedarf unter bes. Berücks. der Fliessarbeit. **1665**

= Technik und Wirtschaft. Jg. 19. 1926. p. 265—269.

Schütz, Werner. Die Fabrik als Organismus. Hamburg : Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 147 p. **86369**

Shields B. F. The evolution of industrial organization. London : Pitman 1928. XII, 296 p. **67038**

Chapter III. Scientific management p. 101—130.

Takács Mór. A részletüzlet irodai ügyvitelének racionalizálása. **2460**

= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 20. évf. 1929. p. 185—188, 237—243.

Weber, Ludwig u. Ernst V o n d r a n. Neue Gesichtspunkte für den Betriebs- u. Zeitvergleich. **1113**

= Betriebswirtschaft. Jg. 25. 1932. p. 181—185.

Zimmermann, Karl. Erwägungen zum Problem der modernen Betriebs- und Arbeitsrationalisierung vom Standpunkte des katholischen Gesellenvereins. Innsbruck : Tyrolia 1928. 68 p. **P 331.843**

Bedaux.

Bramesfeld, E. Das B e d a u x-Prinzip. **1113**
= Betriebswirtschaft. Jg. 23. 1930. p. 353—361.

Hauser, Karl. Zur Kritik des B e d a u x-Systems. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 38. 1929. p. 1223—1227, 1247—1250.

Schwenger, Rudolf. Das B e d a u x-System. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 38. 1929. p. 489—496.

Système Bedaux, Le—. Quelques notes émanant d'industriels ayant appliqué ce système dans leurs usines. Paris: Berger—Levrault 1936. VII, 161 p. **x 6789**

Ford.

Bandat, Günther. Die Anwendbarkeit der Methoden F o r d s im Gewerbe. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 3. 1926. p. 315—318.

Faldix, G. Henry F o r d als Wirtschaftspolitiker. München: Pfeiffer 1925. 91 p. **56580**

Ford, Henry. Életem és működésem. *[My life and work.]* Ford. B a l l a Antal. Bp.: Légrády 1926. 291 p. 1 t. **60202**

Ford, Henry. My philosophy of industry. (An authorized interview by Fay Leone F a u r o t e.) New York: Coward — Mc. Cann 1929. [4], 107 p. 1 t. **68630**

Ford, Henry. Und trotzdem vorwärts! U. Mitwirk. v. Samuel C r o w t h e r. Lpzg: List 1930. 336 p. **74714**

Gottl-Ottlilienfeld, Frdr. Fordismus? Von Frederick Winslow T a y l o r zu Henry F o r d. *[1924.]* 2. Aufl. Jena: Fischer 1925. IV, 35 p. **55945**

Honermeier, Emil. Die Ford Motor Company. Ihre Organisation und ihre Methoden. Lpzg: List 1925. 148 p. **57690**

Hultzsch, Hellmut. Arbeitstudien bei F o r d. Dresden: Köhler 1926. 86 p. **61035**

Káldor István. F o r d és fordizmus. 1930. **R 381.211**

Kertész Imre. Henry F o r d és a fordizmus. Bp.: Németh 1926. 20 p. **60391**

Rieppel, Paul. F o r d-Betriebe und F o r d-Methoden. *[1925.]* 2. Aufl. München: Oldenbourg 1926. 52 p. 13 t. **100479**

Waffenschmidt, W. G. Das Wirtschaftssystem F o r d s. Berlin: Springer 1926. 46 p. **59182**

Walcher, Jak. F o r d oder M a r x. Berlin: Neuer Dtscher Verl. 1925. 157 p. **58205**

Weiss, Hilde. A b b e und F o r d. Kapitalische Utopien. Berlin: Prager 1927. [4], 90 p. **63711**

Witte, I[rene] M. T a y l o r, G i l b r e t h, F o r d. Gegenwartsfragen der amerikanischen und europäischen Arbeitswissenschaft. *[1924.]* 2. Aufl. München: Oldenbourg 1925. 78 p. **55753** és **59351**

Wollheim, Günther. Theorie der Technik F o r d s. München: Joergen 1926. 75 p. **62594**

Taylor.

Balkányi, Béla. T a y l o r-rendszer a mezőgazdaságban. Bp.: Pátria ny. 1913. p. 40—44. (Mezőgazdasági Szemle.) **42434**

Ermanski, J. Wissenschaftliche Betriebsorganisation und T a y l o r-System. Aus d. russischen übers. v. Judith G r ü n f e l d. Berlin: Dietz 1925. 552 p. **58178**

Frenz, Gusztáv. Kritik des T a y l o r-Systems. Berlin: Springer 1920. VII, 113 p. **58616**

Gottl-Ottlilienfeld, Frdr. Fordismus? Von Frederick Winslow T a y l o r zu Henry F o r d. *[1924.]* 2. Aufl. Jena: Fischer 1925. IV, 35 p. **55945**

Herbst, Edgar. Der Taylorismus als Hilfe in unserer Wirtschaftsnot. Vortr. Wien: Fromme 1919. 19 p. (Aus: Österr. Rundschau.) **8971**

Hourst. Le problème de la main-d'oeuvre. La taylorisation et son application aux conditions industrielles de l'après guerre. 2. éd. Paris: Librairie de l'École spéc. des Travaux Publics 1917. 59 p. **36689**

Kovács Jenő. A T a y l o r-rendszer a vasutak szolgálatában. Bp.: Radó 1915. 11 p. **8225**

Mayer, Max. Die Anregungen T a y l o r s für den Baubetrieb. Vortr. Berlin: Springer 1915. 40 p. **7934**

Méhely Kálmán. A munkabérfizetési rendszerek és a T a y l o r-féle üzemvezetés. Bp.: Pátria 1913. 63 p. **R 381.21**

Méhely Kálmán. Vitasorozat a T a y l o r-rendszerről. Bp.: Pátria 1913. 69 p. **6315**

Novák Sándor. Egy Magyar T a y l o r-intézet létesítésének szüksége, ennek feladata és munkaprogrammja. **2460**
= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 18. évf. 1927. p. 273—280.

Novák Sándor. T a y l o r-intézet a modern organizáció, adminisztráció és könyvelés fejlesztésére. **2460**
= Magyar Könyvviteli Folyóirat. 17. évf. 1926. p. 267—271.

Piston, [Fritz]. Taylorix die erste taylorisierte Buchhaltung. *[1922.]* 2. Aufl. Stuttg.: Verl. Taylorix Organisation 1925. 16 p. **P 381.21**

Popp, Ewald [Hg.] Vom Arbeiten nach dem Prinzip der wissenschaftlichen Betriebsführung. (T a y l o r Prinzip.) Köln: Greven 1932. 92 p. **81381**

Pouget, Émile. L'organisation du surmenage. (Le système T a y l o r.) Paris: Rivière 1914. 70 p. (Biblioth. du mouvement proletarien, 15.) **3641/15** és **P 381.21**

Seubert, Rud. Aus der Praxis des T a y l o r-Systems mit eingehender Beschreibung seiner Anwendung bei der Labor Manufacturing Company in Philadelphia. Berlin: Springer 1914. VI, 156 p. **28107**

Taylor, Fred. Winslow. Die Betriebsleitung insbes. der Werkstätten. *[Shop management 1903.]* Bearb. v. A. W a l l i c h s. Berlin: Springer 1917. 158 p. 1 t. **38524**

Taylor, Fred. Winslow. Die Betriebsleitung insbes. der Werkstätten. *[Shop management 1903.]* Übers. v. A. W a l l i c h s. Berlin: Springer 1909. VII, 117 p. **12914**

Taylor, Fred. Winslow. Ce que Taylor dit de sa méthode. Exposé fait par — devant une Commission d'enquête. Corbeil: Impr. Creté 1927. 23 p. **P 381.21**

Taylor, Fred. Winslow. Études sur l'organisation du travail dans les usines. Paris: Dunod 1907. VI, 412 p. (Publ. de la rev. de métallurgie.)] **6066**

Taylor, Fred. Winslow. Die Grundsätze wissenschaftlicher Betriebsführung. *'[The principles of scientific management. 1911.]* Dtsche Ausg. v. Rud. R o e s l e r. München: Oldenbourg 1913. XX, 156 p. **12917**

Taylor, Fred. Winslow. The principles of scientific management. New York: Harper 1911. 144 p. **12916**

Taylor, Fred. W. Shop management. Saratoga 1903. (Amer. soc. of mechanical engineers. Spring meeting.) **12915**

Taylor system of shop management at the Watertown arsenal. Washington: Gov. pr. off. 1913. 57—93 p. (Report of the Chief of ordnance, U. S. army. App. 1.) **27841**

Thompson, Clarence Bertrand. Scientific management. A collection of the more significant articles describing the T a y l o r system of management. Cambridge: Harward univers. pr. 1914. XII, 878 p. **30717**

Vielleville, André. Le système T a y l o r. Thèse. Paris: Vielleville 1914. 158 p. **28911**

Winter, Gust. Das T a y l o r-system und wie man es in Deutschland einführt. Lpzg: Findeisen 1919. 99 p. **50666**

Winter, Gust. Der Weg zur Produktionssteigerung. Praktische Anleitung z. Anw. d. T a y l o r-systems. Potsdam: Bonness u. Hachfeld 1923. 112 p. **54211**

Wirz, Wilh. T a y l o r's Betriebssystem. Zürich: Schulthess 1913. 39 p. **24032**

Witte, I[rene] M. F. W. T a y l o r, der Vater wirtschaftlicher Betriebsführung. Stuttg.: Poeschel 1928. [2], 100 p. **64910**

Witte, I[rene] M. T a y l o r, G i l b r e t h, F o r d. Gegenwartsfragen der amerikanischen und europäischen Arbeitswissenschaft. *[1924.]* 2. Aufl. München: Oldenbourg 1925. 78 p. **55753** és **59351**

V. Műszaki racionalizálás. Technokrácia.

Technische Rationalisierung. Technokratie.

Arkright, Frank. A technokrácia ABC-je. Ford. N e m é n y i Imre. Bp.: Rózsavölgyi [193?] 87 p. **R 380.07**

Bonn, M. J. Technische oder finanzielle Rationalisierung? **1416**
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 2. 1926. p. 321—324.

Bonn, M. J. Technische und wirtschaftliche Rationalisierung. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 13—31.

Böttcher, Alfred. Das Scheinglück der Technik. Weimar: Böhlau 1932. VIII, 118 p. **81096**

Coudenhove-Kalergi, R. N. Revolution durch Technik. Lpzg: Paneuropa Verl. 1932. 101 p. **79957**

Druesne, Maurice. Les problèmes économiques et la technocratie.. Paris: Payot 1933. 124 p. (Bibl. politique et économique.) **82188**

Eichelberg, G. Technik und Verantwortung. Aarau: Sauerländer 1932. 22 p. **P 307.9**

Fischer-Skopnik, Joachim. Normung und Typung. **734**
= Die Umschau. Jg. 31. 1927. p. 183—186.

Geisler, Kurt W. Wert und Technik. Ein theoretischer Versuch. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 22. 1929. p. 313—317.

Girardeau, R. La normalisation: son objet, ses limites. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 154. 1933. p. 477—492.

Glauner. Die Rückwirkungen der maschinenintensiven Fertigung auf das Wirtschaftsleben. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 29. 1936. p. 289—296.

Grammel, Richard. Technik und deutsche Kulturentfaltung. Stuttg.: Kohlhammer 1933. 22 p. **P 307.9(43)**

Grandin, Thomas Burnham. La technocratie. **4456**
= Mercure de France. Tome 243. 1933. p. 330—343.

Haan, Hugo. La rationalisation technique dans une verrerie tchécoslovaques: L'entreprise Mühlig, à Teplitz-Schoenau. **2537**
= Revue internationale du travail. Vol. 33. 1936. p. 864—902.

Hardensett, Heinrich. Der kapitalistische und der technische Mensch. München: Oldenbourg 1932. 128 p. **79170**

Hayack, Louis. Où va le machinisme? Analyse sociologique des temps modernes. Le symbolisme dans l'état. Paris: Rivière 1931. 230 p. **77437**

Imhof, Liselotte. Technischer Fortschritt und Arbeiterschaft. Duisburg: Echo-Verl. 1930. 135 p. **75461**

Josephy, Berthold. Wirtschaft, Rationalismus, Mensch. Intellektualisierung u. Technisierung d. Wirtschaftsprozesse. Lpzg: Gloeckner 1931. 84 p. **78632**

Kraemer, Erich. Was ist Technokratie? Berlin: Der Neue Geist Verl. 1933. 101 p. **81172**

Lange, K. Rationalisierung des Maschinenbaus. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 318—340.

Lawton, Lancelot. Man and mechanisation. The machine as liberator. **4786**
= Review of reviews. Vol. 80. 1930. p. 559—564.

Lilje, Hans. Das technische Zeitalter. Berlin: Furche-Verl. 1928. 178 p. **69320**

Magyar Miklós. Az ember és a gép harca. Bp.: Egyetemi ny. [1934.] 224 p. **80478** és **83002**

Parrish, Wayne W. Technokratie — die neue Heilslehre. Übertr. v. Hans Prinz. Vorw. v. Hermann Sörgel. München: Pieper [1933]. 263 p. **81829**

Peters, Alfred. Technische und ökonomische Rationalität. Lpzg: Gloeckner 1929. XII, 66 p. (Kölner wirtschafts- u. sozialwissenschaftl. Studien, 2. Folge, 5.) **73096**

Pfeiffer, Eduard. Technokratie. Wie amerikanische Techniker und Forscher sich d. Überwindung d. Maschinenherrschaft denken. Stuttg.: Frank 1933. 64 p. **81023**

Plósz Pál. Minő megtakarítást ért el Budapest Székesfőváros Elektromos Műve műszaki és igazgatási téren a racionalizálás eszközeinek alkalmazásával. **532**
= Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. 71. köt. 1937. p. 124—132.

Raymond, Allen. What is technocracy? New York: McGraw-Hill 1933. VIII, 180 p. **81112**

Reimann, Günther. Technische Revolution in Deutschland. Berlin: Neuer Dt. Verl. 1929. 32 p. **P 307.9(43)**

Resar, Karl. Technokratie, Weltwirtschaftskrise und ihre endgültige Beseitigung. Wien: Barth 1935. 204 p. **86521**

Róbert Antal. Új világ küszöbén. A technokrácia és magyar vonatkozásai. A gépek diadala a világválság felett. Bp.: »Pátria« ny. 1934. 64 p. **R 380.07**

Roussy de Sales, R. Un mouvement nouveau aux États-Unis: La technocratie. **4814**
= Revue de Paris. A. 40. Tome 2. 1933. p. 432—443.

Schrempf, Clans. Die technokratische Heilslehre. **4455**
= Neue Rundschau. Jg. 44. 1933. p. 603—621.

Scott, Howard. Introduction to technocracy. New York: Day 1933. 61 p. **81170**

Strunz, Franz. Technik als Kulturproblem. **3872**
= Scientia. Vol. 60. 1936. p. 162—168.

Teszársz Géza. A racionalizálás és balesetelhárítás. **2716**
= Munkaügyi Szemle. 7. évf. 1933. p. 491—495.

Veit Otto. Mensch und Maschine. Der Doppelcharakter des Problems. **4455**
= Neue Rundschau. Jg. 46. 1935. p. 449—465.

Vér Tibor. Az anyagvizsgálat korszerű problémái. Miért nem elegendők a tervező számára a sztatikus vizsgálatból nyert anyagjellemzők? Bp: MRB. 1935. 57, [3] p. (A Magyar Racionalizálási Bizottság kiadványai, 3.) **R 620.1**

Waffenschmidt, W. G. Technik und Wirtschaft. Jena : Fischer 1928. XVI, 314 p. (Grundrisse z. Studium d. Nationalökonomie, 18.) **68152**
IV. Der gesamtvernünftige Aufbau der Technik als rationale Produktion. p. 110—239.

Weishaar, Wayne. Technocraty : an appraisal. **4490**
= North American review. Vol. 235. 1933. p. 121—128.

Werner Julius. Technokratie und Sozialtechnik. Brünn : Rohrer [1933.] 92 p. (Technokratie, 4.) **P 380.07**

Werner, Julius. Wissenschaft und Technokratie. Brünn : Rohrer 1933. 54 p. (Technokratie, 2.) **P 380.07**

Witte, J. M. & Rud. Lellek. »Technokratie«. Ein Zeitschlagwort oder mehr? Berlin : Rüdiger 1933. 117 p. **81822**

VI. A racionalizált munka a termelésben. Képességvizsgálat.

Arbeit und Produktion. Psychotechnik.

Akerman, Gustaf. Die Fliessarbeit. **x 2041**
= Zeitschrift für Nationalökonomie. Bd. 5. 1934. p. 97—107.

Arnhold, R. C. Grundlagen und Aufgaben der physiologischen Arbeitseignungsprüfung und der Anlernung. Von : —, L. Ascher, E. Atzler [etc.] Berlin : Springer 1928. 109 p. (Beihefte z. Zentralblatt f. Gewerbehygiene u. Unfallverhütung, 9.) **67819**

Atzler, Edgar. Arbeitsphysiologie und Rationalisierung. **952**
= Reichs-Arbeitsblatt. N. F. Jg. 6. 1926. p. 343*—347*.

Atzler, Edgar. Mensch und Arbeitsgerät. Von —, Derlitzky, H. H. Hilf etc. Berlin : Springer 1933. 122 p. (Beihefte z. Zentralblatt f. Gewerbehygiene u. Unfallverhütung, 25.) **83339**

Bandat, Günther. Rationalisierung und Fliessarbeit. **1646**
= Wirtschaftliche Nachrichten. Jg. 3. 1926. p. 663—667.

Baumgarten, Franziska. Die Berufseignungsprüfungen. Theorie und Praxis. München : Oldenbourg 1928. IX, 742 p. **68823**

Berger. Wirtschaftsrationalisierung und Facharbeiterfrage. **952**
= Reichs-Arbeitsblatt. N. F. Jg. 6. 1926. p. 443*—448*.

Berlin. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit. Arbeitsuntersuchungen im Büro- und Verwaltungsbetrieb. Richtlinien für Privatbetriebe u. Behörden. Stuttg. : Forkel 1933. 38 p. (RKW. Veröffentl., 89.) **P 331.234**

Boyen, Hellmuth. Psychologische Grundlegung d. praktischen Berufsberatung. Langensalza : Beltz 1927. 450 p. **64717**

Briefs, G. Rationalisierung der Arbeit. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 32—52.

Brieger, Heinrich. Berufsauslese als Rationalisierungsmittel. **1416**
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 2. 1926. p. 588—591.

Bruker, Emil. Psychotechnische Untersuchungen z. Bandarbeit. Lpzg : Barth 1931. 50 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 39.) **2077/39**

Dembitz Ágost. Az ipari psychotechnika. **532**
= Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye. 59. köt. 1925. p. 175—182.

Devinat, Paul. Le mouvement ouvrier américain et l'organisation scientifique du travail. **2537**
= Revue internationale du travail. Vol. 13. 1926. p. 501—529.

Dieck, Hermann. Zur Eignungsprüfung für den Vermessungstechnikerberuf. Lpzg: Barth 1931. 81 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 40.) **2077/40**

Eliasberg, W. Von der Vernunft bis zur Rationalisierung. Lpzg: Barth 1932. 96 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 42.) **78664**

Erdélyi [Mihály]. Prinzipienfragen der Psychotechnik. Abhandl. ü. Begriff u. Ziele d. Psychotechnik u. d. praktischen Psychologie. V. —, Otto Lipmann, Isaak N. Spielrein, William Stern. Lpzg: Barth 1933. 79 p. (Schriften z. Wirtschaftspsych. u. z. Arbeitswiss., 45.) **80447**

Fohn Tibor. A pszichotechnikai alkalmasságvizsgálatok módszerei. Pécs: Dunántúl 1927. 38 p. (Közlemények a pécsi m. kir. Erzsébet tud. egyetem pedagógiai intézetéből, 1.) **64031**

Freund, Hans. Psychotechnik. Berlin: Stilke 1928. 78 p. (Betriebswissenschaftl. Bücher, 7.) **67234**

Gelfius, F. Ueber die psychotechnische Eignungsprüfung und ihre wirtschaftliche Bedeutung. Berlin: Spaeth & Linde 1927. 87 p. (Betriebs u. finanzwirtsch. Forschungen, II, 26.) **62372**

Gerhardt, Joh. Arbeitsrationalisierung und persönliche Abhängigkeit. Tübingen: Mohr 1925. IV, 107 p. **56869**

Giese, Fritz. Methoden der Wirtschaftspsychologie. Berlin: Urban & Schwarzenberg 1927. IX, 631 p. 2 t. **64453**

Giese, Fritz. Theorie der Psychotechnik. Braunschweig: Vieweg 1925. VIII, 179 p. (Die Wissenschaft. Einzeldarstellungen aus d. Naturwissenschaft u. d. Technik, 73.) **55806**

Giese, Fritz (Hg.) Arbeits- und Berufspsychologie. Halle: Marhold 1928. VIII, 231 p. (Handbuch d. Arbeitswissenschaft, V. 1.) **66299**

Gonzenbach. Rationalisierung und Mensch. Zürich: Kommissionsverl. d. Genossenschaftsbuchhandlung 1930. 39 p. (Gewerkschaftliche Schriften, 2.) **P 381.211**

Gortvay György. A bécsi pszichotechnikai kongresszus. **2716**
= Munkaügyi Szemle. 9. évf. 1935. p. 418—421.

Gothein, Georg. Der grosse Irrtum der deutschen Lohnpolitik. *[192?]* 2. Aufl. Berlin: Elsner 1929. 96 p. **70233**
Rationalisierung p. 12—27.

Imhof, Liselotte. Technischer Fortschritt und Arbeiterschaft. Duisburg: Echo-Verl. 1930. 135 p. **75461**

Internationales Arbeitsamt. Die Arbeitsbedingungen in einem rationalisierten Betrieb. Das System Batá u. seine sozialen Auswirkungen. Genf: Selbstverl. 1930. 42 p. (Aus d. Internat. Rundschau d. Arbeit.) **73207**

Internationales Arbeitsamt. Die sozialen Auswirkungen der Rationalisierung. Genf: Selbstverl. 1932. VIII, 416 p. (Studien u. Berichte, Reihe B. 18.) **80203**

Juhos Lajos. Munkaracionalizálás a mezőgazdaságban. **2872**
= Mezőgazdasági Közlöny. 3. évf. 1930. p. 13—28.

Katzenstein, Betty. Die eignungspsychologische Erfassung des Arbeitscharakters. Lpzg: Barth 1932. 71 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 43.) **78663**

Kárpáti Ede. A munka racionalizálása különös tekintettel a gazdasági psychotechnikára. Bp.: Antos 1933. 32 p. **R 381.211**

Klockenberg, E. A. Rationalisierung der Schreibmaschine und ihrer Bedienung. Psychotechnische Arbeitsstudien. Berlin: Springer 1926. VII, 201 p. **65736**

Koettgen, C. Das fliessende Band. **67920**
= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 77—125.

Lechtape, Heinrich. Die menschliche Arbeit als Objekt der wissenschaftlichen Sozialpolitik. Jena: Fischer 1929. 52 p. **69542**

Lengyel Alfréd. Munkaszervezés és munkabér. Győr : Mercur ny. 1931. 34 p. **R 381.21**

Lipmann, Otto. Grundriss der Arbeitswissenschaft und Ergebnisse der arbeitswissenschaftlichen Statistik. Jena : Fischer 1926. 93 p. **60419**

Lytle, Charles Walter. Wage incentive methods. Their selection, installation and operation. New York : Ronald 1929. VII, 457 p. **74653**

Moede, W[alter]. Lehrbuch der Psychotechnik. Bd. 1. Berlin : Springer 1930. **73700**

Németország. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit. Der Mensch und die Rationalisierung. Bd. 1. Jena : Fischer 1931. (R. K. W. — Veröffentlichungen, 71.) **76580**

1. Fragen der Arbeits- und Berufsauslese, der Berufsausbildung und Bestgestaltung der Arbeit. XV, 370 p.

Nemzetközi kongresszusok. Cinquième conference internationale de psychotechnique. Utrecht 10—14. IX. 1928. Comptes rendus publiés par le Comité National. Utrecht : Dekker, Vegt & Leeuwen 1928. 318 p. **101227**

Nimbach, Adolf. Die Arbeitsintensivierung im industriellen Grossbetriebe. Berlin : Spaeth & Linde 1926. 78 p. (Betriebs- u. finanzwirtsch. Forschungen, II. 24.) **59576**

Psychotechnische Zeitschrift. Hg. v. Hans R u p p. Jg. 1—9. München : Oldenbourg Verl. 1925—1934. **1756**

Rauecker, Bruno. Die soziale Bedeutung der Rationalisierung. **952**

= Reichs-Arbeitsblatt. N. F. Jg. 6. 1926. p. 267*—272*.

Rauecker, Bruno. Die sozialpolitische Bedeutung der Wirtschaftspsychologie. **587**

= Soziale Praxis. Jg. 42. 1933. p. 88—89, 109—111.

Rauecker, Bruno. Zur Psychologie der mechanisierten Industriearbeit. **587**

= Soziale Praxis. Jg. 37. 1928. p. 1175—1178.

Rocker, Rudolf. Die Rationalisierung der Wirtschaft und die Arbeiterklasse. Berlin : Verl. »Der Syndikalist« 1927. 84 p. **64175** és **P 381.211 : 331**

Roloff, Hans Paul. Über Eignung und Bewährung. Forschungen zur industriellen Psychotechnik. Lpzg : Barth 1928. 148 p. (Beihefte z. Zeitschrift f. angewandte Psychologie, 41.) **67963**

Rüssel, Arnulf. Berufspsychologische Studien in der Edelmetallindustrie. Lpzg : Barth 1932. 68 p. (Schriften z. Psychologie d. Berufseignung u. d. Wirtschaftslebens, 41.) **78665**

Scheffbuch, Adolf. Der Einfluss der Rationalisierung auf den Arbeitslohn. (Arbeitsmarkt.) Vorwort v. Paul A r n d t. Stuttg. : Kohlhammer 1931. XV, 335 p. **76303**

Schiller Pál, harkai. Pszichológia és emberismeret. Bevezetés a pszichológiába és a pszichotechnikába. Bp. : Pantheon 1934. 146 p. **84261**

Schultze, Otto. Arbeitswissenschaft als sozialwirtschaftliches Problem. Grundgedanken f. eine Systematisierung d. Möglichkeiten u. Massnahmen z. Beeinflussung d. Arbeitsleistung. Heidelberg : Weiss 1931. 270 p. (Heidelberger Studien a. d. Inst. für Sozial- u. Staatswiss., I/5.) **77689**

Teszársz Géza. Az ipari pszichológia és a munkásvédelem. **2716**

= Munkaügyi Szemle. 7. évf. 1933. p. 224—227.

Teszársz Géza. Munkahelyek racionalizálása. **2716**

= Munkaügyi Szemle. 4. évf. 1930. p. 103—106.

Waffenschmidt [etc.] Arbeiterschutz und Rationalisierung. Berlin: Springer 1929. V, 59 p. (Beihefte z. Zentralblatt f. Gewerbehygiene u. Unfallferhütung, 14.) **70464**

W a f f e n s c h m i d t, Walter Georg. Der Sinn der Rationalisierung und die sozialen Interessen. p. 1—10.
G e r b i s, H. Die Rationalisierung in gewerblichen betrieben vom gewerbehygienischen Standpunkt. p. 11—26.
E i b e l, H. Die Rationalisierung in den gewerblichen Betrieben vom unfalltechnischen Standpunkt. p. 27—59.

Walther, Léon. Quelques expériences de psychophysiologie professionelle. **2537**

= Revue internationale du travail. Vol. 14. 1926. p. 60—77.

Weber, Wilhelm. Die praktische Psychologie im Wirtschaftsleben. Eine syst. u. krit. Zusammenfassung d. gesamt. Gebietes d. Wirtschafts-Psychotechnik. Lpzg: Barth 1927. XVIII, 418 p. **63985**

Wien. Kammer für Arbeiter und Angestellte. Rationalisierung, Arbeitswissenschaft und Arbeiterschutz. Wien: Verl. d. Kammer f. Arbeiter u. Angestellte 1927. 256 p. **64703**

Witte, I[rene] M. Taylor, Gilbreth, Ford. Gegenwartsfragen der amerikanischen und europäischen Arbeitswissenschaft. *[1924.]* 2. Aufl. München: Oldenbourg 1925. 78 p. **55753** és **59351**

Zimmermann, Karl. Erwägungen zum Problem der modernen Betriebs- und Arbeitsrationalisierung vom Standpunkte des katholischen Gesellenvereins. Innsbruck: Tyrolia 1928. 68 p. **P 331.843**

Zimmermann, Waldemar. Das Problem der rationalisierten Industriearbeit in sozialpsychologischer Betrachtung. **3052**

= Schmollers Jahrbuch. Bd. 49. 1925. p. 107—118.

VII. A racionalizálás társadalompolitikai jelentősége.

Sozialpolitische Bedeutung der Rationalisierung.

Bauer, Otto. Rationalisierung — Fehlrationalisierung. Wien: Wiener Volksbuchhandl. 1931. 226 p. (Kapitalismus und Sozialismus nach dem Weltkriege, 1.) **77483**

Cole, G. D. H. The next ten years in British social and economic policy. London: Macmillan 1929. XXI, 459 p. 1 t. **69612**

Chapter VI. Rationalisation. p. 116—129.

Eicke. Wirtschaftskrise, Organisation, Menschenwirtschaft. Elberfeld: Martini & Grüttfien 1926. 61 p. **59232**

Grunfeld, Judith. Effets de la rationalisation sur l'emploi et les salaires des femmes en Allemagne. **2537**

= Revue internationale du travail. Vol. 29. 1934. p. 641—670.

Hirsch, J. Rationalisierung und Arbeitslosigkeit. **67920**

= Die Bedeutung der Rationalisierung [etc.] 1928. p. 53—76.

Hobson, I. A. Rationalisation and unemployment. An economic dilemma. *[1930.]* 2. ed. London: Allen & Unwin 1930. 136 p. **75458**

Internationales Arbeitsamt. Die sozialen Auswirkungen der Rationalisierung. Genf: Selbstverl. 1932. VIII, 416 p. (Studien u. Berichte, Reihe B. 18.) **80203**

Khérian, Gregoire. Le chômage technologique. **3672**

= Revue d'économie politique. A. 46. 1932. p. 109—133.

Lang, Laurenz. Rationalisierung der Sozialversicherung. Stuttg.: Kohlhammer 1929. [8], 76 p. **71288**

Lehmann, M. R. Rationalisierung und Sozialpolitik. Nürnberg: Krische 1930. 19 p. **P 381.211:33**

Moeller, Hero. Rationalisierung und Arbeitslosigkeit. **4394**

= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 34. 1931. p. 387—422.

Mohnheim, Maria. Rationalisierung der Menschenvermehrung. Eine Studie z. praktische Bevölkerungspolitik. Jena: Fischer 1928. VI, 142 p. **65808**

Pfister, Bernhard. Literatur über Rationalisierung und Arbeitslosigkeit. **3046**

= Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Bd. 93. 1932. p. 311—320.

Rationalisierung und ihre sozialen Wirkungen in der Tschechslowakei. **587**

= Soziale Praxis. Jg. 42. 1933. p. 502—504.

Rauecker, Bruno. Rationalisierung als Kulturfaktor. Berlin : Hobbing [1928.] 182 p. **68449**

Rauecker, Bruno. Rationalisierung und Sozialpolitik. Berlin-Zehlendorf : Sieben Stäbe Verl. 1926. 88 p. **61093**

Rauecker, Bruno. Die soziale Bedeutung der Rationalisierung. **952**
= Reichs-Arbeitsblatt. N. F. Jg. 6. 1926. p. 267*—272*.

Saur, K. Die Rationalisierung der Produktionsmethoden und ihre gesellschaftsbiologischen Wirkungen. **3339**
= Archiv für Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. Bd. 23. 1931. p. 374—405.

Scheffbuch, Adolf. Der Einfluss der Rationalisierung auf den Arbeitslohn. (Arbeitsmarkt.) Vorwort v. Paul Arndt. Stuttg. : Kohlhammer 1931. XV, 335 p. **76303**

Schiffer, Carl. Die ökonomische und sozialpolitische Bedeutung der industriellen Rationalisierungsbestrebungen unter bes. Berücks. d. Standardisierung. Karlsruhe : Braun 1928. 103 p. (Wirtschaftsstudien, 11.) **66582**

Slavetinsky, Franz M. Ist die Rationalisierung schuld an der Krise? Dt. u. amerikanische Rationalisierungsmassnahmen u. ihr Einfluss auf die strukturelle Arbeitslosigkeit. Mit e. Geleitwort von Ernst Steeruwitz. Wien, Diss. Weidlingau-Wien : Andreas 1934. 127 p. **84595**

Soziale Fragen der Rationalisierung. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 20. 1927/28. p. 1165—1167.

Szeibert János. A racionalizálás és a munkahiány. **2716**
= Munkaügyi Szemle. 4. évf. 1930. p. 93—99.

Waffenschmidt [etc.] Arbeiterschutz und Rationalisierung. Berlin : Springer 1929. V, 59 p. (Beihefte z. Zentralblatt f. Gewerbehygiene u. Unfallferhütung, 14.) **70464**
Waffenschmidt, Walter Georg. Der Sinn der Rationalisierung und die sozialen Interessen. p. 1—10.
Gerbis, H. Die Rationalisierung in gewerblichen betrieben vom gewerbehygienischen Standpunkt. p. 11—26.
Eibel, H. Die Rationalisierung in den gewerblichen Betrieben vom umfalltechnischen Standpunkt. p. 27—59.

Walcher, Jak. Ford oder Marx. Berlin : Neuer Dtscher Verl. 1925. 157 p. **58205**

Weiss, H. Rationalisierung und Arbeiterklasse. Zur Rationalisierung der deutschen Industrie. Berlin : Führer 1926. 62 p. **60465**

Wien. Kammer für Arbeiter und Angestellte. Rationalisierung, Arbeitswissenschaft und Arbeiterschutz. Wien : Verl. d. Kammer f. Arbeiter u. Angestellte 1927. 256 p. **64703**

Wilken, Folkert. Die Arbeitslosigkeit als Kernfrage moderner Wirtschaftsrationalisierung. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 39. 1930. p. 57—63.

Wunderlich, Frieda. Der Einfluss der Rationalisierung auf die Arbeitnehmer nach den Berichten der Gewerbeaufsichtsbeamten für das Jahr 1927. **587**
= Soziale Praxis. Jg. 37. 1928. p. 994—998, 1029—1032.

Zimmermann, Waldemar. Psychische Wirkungen der Rationalisierung auf die Arbeiterschaft. **952**
= Reichs-Arbeitsblatt. N. F. Jg. 6. 1926. p. 488*—490*, 780*—783*, 797*—801*.

Zur Nedden, F. Technischer Geist und nationalwirtschaftliches Leben. **1665**
= Technik und Wirtschaft. Jg. 26. 1933. p. 161—166.

A Fővárosi Könyvtár és ifjúsági olvasói.

Írta: *Zsák Wilfried.*

Nem pusztán véletlen, hogy évkönyveink lapjain a könyvtár legkedvesebb olvasóközönségéről, a gyermekolvasókról külön megemlékezés mindeddig nem történt.

Ennek oka elsősorban, hogy közművelődési fiókkönyvtáraink lázas ütemű életében egyrészt időnk sem jutott arra, hogy velük érdemük szerint külön beszámoló keretében foglalkozzunk, másrészt azt a meghitt és bensőséges kapcsolatot, amely a Fővárosi Könyvtárat ma még csupán egyik-másik fiókja útján fűzi ezekhez a kedves olvasókhoz, egyelőre csendben igyekeztünk ápolni és lehetőség szerint fejleszteni.

Napjainkban azonban, amikor a gyermek számtalan problémája szinte állandóan foglalkoztatja a szülőket, nevelőket és mindazokat, akik az ő ügyüket és sorsukat szívükön viselik, könyvtárunk is elhatározta, hogy a serdülő gyermek lelki és szellemi gondozásában vállalt eddigi munkásságáról a nagyobb nyilvánosság előtt beszámol.

Ilyen munkássággal kapcsolatban elsőnek egyik legrégibb fiókunkról, a 3. számú közművelődési könyvtárról (X., Százados-út 8—12.) és annak gyermekolvasóiról kívántunk megemlékezni.

Ez, a külső megjelenésre nézve szinte igénytelen, de belső adottságaival annál több otthonos melegséget és derűt sugárzó kis könyvtár, immár több mint két évtizedes fennállásra tekint vissza. Ez a könyvtár kezdettől fogva annak az úttörő célnak szolgálatába szegődött, hogy e városszéli környék szegényebb néprétegű lakosságának ifjúságát nemesebb szórakozást és művelődést nyujtó olvasmányokkal ellássa.

A fiókkönyvtár alapításakor — 1914 május havában — szerény 2000 kötetnyi könyvállománnyal és gyermekolvasótermével kifejezetten gyermek- és ifjúsági könyvtárnak indult. Eredeti rendeltetése mellett azonban rövid idő mulva mindinkább fokozódó érdeklődéssel találkozott a környék olvasni vágyó felnőtt lakossága részéről is. Ilymódon a könyvtár kénytelen volt kereteit tágítani s második évi működésétől kezdve már nem csupán az ifjúság, hanem a felnőttek könyvszükségletét is kielégíteni igyekezett.

Mint azonban annyi szép tervet, így a nemes célokért életre hívott könyvtár fejlődését is megakasztották a háborús évek és az utánuk következett válságos idők. Ezek az idők lassú sorvadásra, majd munkalehetőségétől is teljesen megfosztva, hosszabb idejű tétlenségre ítélték a szép reményekkel útnak indított könyvtárat' amelyet a kényszerítő körülmények következtében 1921 július havában — átmenetileg — be is kellett zárni.

A kínos vergődések évei multak el ezután, míg végre 1924 tavaszán, dr. Kremmer Dezső, a Fővárosi Könyvtár felejthetetlen emlékű igazgatója fáradhatatlan építő munkájának egyik eredményeként, a székesfőváros tanácsa elrendelte az időközben összedüléssel fenyegető rozoga könyvtárépület tatarozását. Ugyanez év decemberében a könyvtár igazgatósága megbízta e sorok íróját a könyvtár berendezésével és az újból üzembehelyezés munkájának elvégzésével. E munkálatok 1925 márciusáig tartottak, amikor a könyvtárat 6300 kötetnyi újonnan szerzett és feldolgozott könyvállománnyal a közönség használatára ismét átadtuk.

A fiókkönyvtárra második megalapításának idejétől kezdve most már szebb és biztatóbb napok virradtak. Régi, hű olvasóink táborához az időközben erősen kiépült környék ifjúsága és felnőtt lakossága is csatlakozott. Ennek következtében a könyvtár forgalmában jelentkező arányok rövidesen meghaladták a könyvtár teljesítő képességének határait is. A fiókkönyvtár kisebb felkészültségéhez, helyiségének szűkebb méreteihez, valamint könyvállományának normálisan megengedhető kihasználhatóságához képest, a könyvtár igénybevétele csakhamar olyan erőteljesnek bizonyult, hogy az üzemi fennakadások meggátlására időnkint a forgalom kényszerű korlátozásával kellett védekeznünk.

Csakhamar meg kellett győződnünk arról, hogy a fiókkönyvtár egyre emelkedő forgalmát csak helyiségének nagyobbításával lehet biztosítani. Erre az intézkedésre 1933. év tavaszán került sor, amikor a könyvraktár befogadóképességét sikerült a könyvtár helyiségének kibővítésével mintegy kétszeresére fokozni.

A százados-úti fiókkönyvtár mai könyvállománya 12.000 kötetre rúg, amelyben a gyermek- és ifjúsági irodalom, a könyvtár többi fiókjaihoz viszonyítva, aránylag a leggazdagabban van képviselve.

Hogy a fiókkönyvtár két évtizedes működését valóban figyelemreméltó eredmények kísérik, ezt bizonyítják forgalmának évről-évre kimutatott statisztikai adatai. Ezekből kitűnik, hogy ez a fiókkönyvrár eddig több mint 800.000 könyvet juttatott olvasói kezébe. Ennek az óriási könyvmennyiségnek közel felét gyermekek olvasták.

Már maguk ezek az adatok is elegendők volnának annak megállapítására, hogy ez a fiókkönyvtár kultúrpolitikai szempontból eredményes munkát végzett. Ennek az eredménynek értékét csak növeli az a körülmény, hogy a könyvtár kultúrjavakban szűkölködő — és a műveltség számára nehezen megközelíthető — legszegényebb városi lakosság és ifjúság számára tette könnyen hozzáférhető, szinte mindennapi életszükségletté — *a könyvet.*

*

A gyermekolvasók felvétele a könyvtár szabályai szerint az iskolától láttamozott ajánlólap alapján, szülői jótállás mellett történik. A felvétel körül követett eljárás egyfelől közvetlen kapcsolatot teremt az iskola és könyvtár között, másfelől az ilymódon felvett gyermekolvasók tapasztalás szerint mindig nagyobb fegyelmezettséget tanusítanak. Ezeken a szükséges formaságokon a könyvtár igyekszik minden hozzája forduló gyermeket átsegíteni.

Ha a gyermek ajánlólapja és jótállása rendben van : kölcsönzőjegyet kap. Tagdíjat vagy kölcsöndíjat egészen 15 éves koráig, tehát ameddig az elemi-, polgári- vagy az alsó középiskola osztályainak tanulója, nem fizet.

Az utóbbi esztendők statisztikai adatai szerint évenkint átlag 500 gyermek látogatta a százados-úti fiókkönyvtárat, amelynek az elmult évben összesen 667 gyermekolvasója volt. Ezek közül 355 volt fiú és 312 leány.

A fiókkönyvtár nyilvános szolgálatában mindössze heti 12 óra foglalkozási idő jut a gyermekek számára, akik csoportonkint, előre meghatározott napon és órában hetenkint egyszer cserélgethetik könyveiket. Ez a rendszer egyúttal a forgalom egyenletesebb megoszlását is biztosítja. Minden ilyen alkalommal egy-egy gyermeknek legfeljebb két művet adunk kölcsön.

A könyvtár rendje szerint a gyermekkönyvtár nyilt polc — open shelf — rendszere mellett az ifjú olvasók maguk választják ki könyveiket. E rendszer célja: a gyermeket önállóságra nevelni olvasmányainak megválogatásában. A könyvtár feladata ugyanis nem csak az, hogy az ifjúságot jó olvasmánnyal lássa el, hanem egyszersmind az is, hogy megtanítsa a helyes olvasásra. Ennek egyik előfeltétele, hogy a gyermek könyvét megtanulja kiválasztani.

A könyv varázslatos valami a gyermek szemében. Bizonyos, hogy kiválasztását legtöbb esetben külsőségek, úgymint a könyv címe, terjedelme, illusztrációi, kötése stb. erősen befolyásolják. Viszont kétségtelen az is, hogy az a közvetlen kapcsolat, amelyet a nyilt polc hoz létre a gyermek és olvasmányai között, rendkívül alkalmas arra, hogy a gyermekolvasó az irodalomban rövidebb idő alatt nagyobb jártasságra tegyen szert. Ilymódon állandóan több könyv fordul meg szeme előtt és előre tájékozódhatik későbbi olvasmányai felől is.

Természetesen a könyvtár által nyujtott ilyen nagy szabadság mellett, a könyvtáros gondosan őrködik azon, hogy a gyermekek kezébe csak olyan könyvek juthassanak, amelyek koruknak és értelmi színvonaluknak legjobban megfelelnek. Ezt a célt szolgálják részben az ifjúsági könyvtár elkülönített és jól áttekinthető alacsony könyvespolcai, amelyeken a gyermekek könyvei 6—14 éves korig, s ezen belül még szűkebb korcsoportoknak megfelelően vannak elhelyezve s még műfajok szerint is tagozódnak. A gyermekek könyvespolcain így várja az olvasmány az ifjú olvasót. Nincs gyermek, aki ne találná meg azt, ami a sok jó könyv között érdeklődésének és ízlésének leginkább megfelel. Egyszóval: a gyermek a könyvek közül maga válogathat nyugodtan és szabadon.

Azt talán külön megjegyezni nem is szükséges, hogy ez a rendszer milyen nagy örömet és zavartalan élvezetet nyujt a gyermek számára, s amellett, hogy az ifjúsági irodalomban lassú tájékozódásra vezet, mennyi időmegtakarítást jelent a könyvtáros munkájában.

Ifjú olvasóink a serdülés kora előtt a katalógusról vajmi keveset tudnak. Ennek fogalmával és gyakorlati jelentőségével közelebbről csak 14 éves koruktól kezdve ismerkednek meg, amikor már olvasófüzetet is kapnak. A kölcsönzés rendjében az olvasófüzetre való áttérés egészen új helyzetet teremt a könyvtár és a gyermek fentebb vázolt viszonyában. Ettől kezdve a gyermekolvasó a könyvtár középsőfokú — vagyis a serdültebb korú és a felsőbb középiskolát látogató — olvasóinak kategóriájába lép, amelyben addig marad, amíg a 18 éves korhatárt eléri. Ez más szóval annyit jelent, hogy ebben a kategóriában eleinte fokozottabb, később mindinkább csökkentett korlátozások mellett, a felnőttek szépirodalmi és ismeretterjesztő könyveit is olvashatja.

Azok a serdülő korban lévő ifjúsági olvasók, akik előzőleg már huzamosabban — nem ritkán 4—5 év óta — látogatták a könyvtárat, amely idő alatt az ifjúsági irodalomban minden nekik-valót letaroltak, szinte lázas türelmetlenséggel várják azt a napot, amikor az első olvasófüzetre igényt tarthatnak. Ez természetesen azért van így, mert ettől kezdve újabb zsilipek nyilnak meg számukra. A helyzet ekkor még annyiban is változik, hogy ez időtől a könyvtáros adja kezükbe azokat a könyveket, amelyeket részint a nevelő és az iskola tanárai ajánlottak nékik elolvasásra, vagy amelyre iskolatársai hívták fel figyelmüket, avagy — ami rendszerint leg-

gyakrabban fordul elő — melyeket saját maguk jegyeztek ki nagy buzgalommal a könyvtár katalógusából olvasófüzetük kérőlapjára.

Tévedés volna azt hinni, hogy ezek a serdültebb és értelmiségükben is fejlettebb ifjúsági olvasók most már kisebb gondot okoznak a könyvtárosnak, mint az egészen fiatal gyermekek. Sőt ellenkezőleg! Nyilván nem minden ok nélkül nevezik az ifjúság serdülő korát a fejlődő gyermeklélek viharzónájának. A gyermek élettani fejlődésének ebben a szakában erős ostromot kell a könyvtárosnak ifjú olvasói részéről kiállania és sok ostromot kell visszavernie — szinte észrevétlenül és a legnagyobb tapintattal, hogy érzékenységüket meg ne sértse.

A serdülő korig még el nem jutott gyermekkel tehát lényegesen könnyebb a könyvtáros dolga, bár a gyermek már akkor sem veszi szívesen, ha olvasmányai tekintetében gyámkodnak fölötte. Annyi biznyos: a gyermek tetszését sohasem lehet előre kiszámítani és olvasmányai dolgában fellebbezhetetlenül dönt arról, hogy mi az, ami tetszik néki — és mi az, ami nem.

*

A nyilvános szolgálatot teljesítő könyvárosnak sok technikai eszközzel, nagy gyakorlattal és személyes tapasztalattal kell rendelkeznie, hogy minden feladatát gyorsan és kielégítően láthassa el. Ezenkívül annyi idejének is kell lennie, hogy szükség esetén egyénileg is tudjon foglalkozni az olvasókkal.

Hogy a könyvtáros sokirányú elfoglaltságáról és műhelytitkairól fogalmat nyujthassunk, legyen szabad a következőket megemlíteni. Közművelődési fiókkönyvtáraink, a könyvtár személyzetének jelenlegi létszáma és időbeosztása mellett, a hétköznapokon egyik napon délelőtt, a másikon délután vannak nyitva. Ezeken a váltakozó félnapokon a könyvkölcsönzés forgalmának lebonyolítására naponta négy óra áll a könyvtáros rendelkezésére. Ezt az időt egyik-másik fiókkönyvtárban — így a százados-úti fiókkönyvtárban is — a gyermek és felnőtt olvasók között kell megosztani, mert a gyermekek külön és más időben kölcsönöznek. Könyvtáraink látogatottsága nem minden évszakban és a hét napjainak nem minden órájában egyforma. Még a legkisebb fiókkönyvtárban is gyakran előfordul, hogy egy-egy forgalmasabb napon a könyvtáros 3—400 könyvet vesz vissza s ugyanannyit ad ki olvasóinak a kölcsönző-asztalnál. Természetes, hogy ilyen forgalomban a mechanikus tömegmunka szinte elkerülhetetlen. Ezek a forgalmasabb napok a könyvtáros egyéni képességének és gyors áttekintésének legnagyobb próbái. A könyvtárosnak ugyanis minden körülmények között szoros kapcsolatot kell tartania az olvasók irodalmi érdeklődése és a pillanatnyilag rendelkezésére álló könyvek között és ugyanakkor éber figyelemmel kell ügyelnie arra is, hogy olvasói várakozásukban kielégítve távozzanak.

Nincs szebb, meghatóbb és egyben felelősségteljesebb feladat a könyvtáros számára, mint amikor hivatását a gyermekek körében tölti be. Annak a könyvtárosnak azonban, aki gyermekkönyvtárban teljesít szolgálatot, nemcsak a gyermek- és ifjúsági irodalmat kell alaposan ismernie, hanem a gyermeki lelket is. A fejlődő gyermek tele van kíváncsisággal és érdeklődéssel. Olvasmányai irányában különösen. A könyv, mintha bűvös pálcával érintené a gyermek lelkét, úgy átváltoztatja egész lényét. Ahány gyermek, annyi különböző egyéniség. A gyermekek rendkívül fogékonyak és ösztönösen ki tudják választani azt, ami érdekli őket. A könyvtárosnak tehát komolyan kell vennie ezeket a legfiatalabb olvasóit, akikkel mindenkor szeretettel és megértő barátként kell bánnia. A gyermeket olvasó-mivoltában lekicsinyelni, érdeklődésében megnyilvánuló viselkedési különösségeit: lelkes

kíváncsiságát és kívánságait félvállról venni kétségkívül nagy hiba volna. A gyermek egy szóból, vagy tekintetből ért. Ha azt látná, hogy ügyét nem veszik komolyan, annak az volna a természetes következménye, hogy lélekben teljesen eltávolódnék a könyvtártól. A gyermek érzelmi lény. Érzelmi világát nagyfokú szubjektivitás jellemzi. A külvilágból mindent a maga érzelmeire vonatkoztat és mindent eszerint ítél meg. Figyelmét, érdeklődését és egész énjét külső behatások irányítják és változtatják.

A gyermek értelme belső fejlődésével párhuzamosan időről-időre változik. A gyermeki lélekben a csodálkozásra való hajlamot a lelkesedés, a rajongás, majd lassan az igazságérzet kialakulása váltja föl. Az olvasó gyermek ennek megfelelően talál könyveink között bőséges táplálékot szellemének.

*

Mit és hogyan olvas a gyermek? Erre, az alapjában véve nem is olyan egyszerű kérdésre a hivatásos könyvtáros megfigyelése és vizsgálódása alapján kívántunk beszámolónk keretében megközelítő hű képet nyujtani.

Bizonyos, hogy itt általános érvényű szabályokat felállítani és egészen pontos következtetéseket levonni nem lehet. Nem kétséges azonban, hogy a százados-úti könyvtár gyermekekkönyvtárának állandó nagy és lelkes olvasótábora, valamint a gyermekolvasók fentebb ismertetett könyvkölcsönzésének módszere, kitűnő alkalmat adtak arra, hogy a gyermekek irodalmi ízléséről, könyvhöz való viszonyáról és mai legkedveltebb olvasmányairól pontos megfigyeléseket végezhessünk. E célból az elmult év különböző szakában a fiókkönyvtár *kerek 100 napi forgalmát* dolgoztuk fel és sűrítettük statisztikai táblázatokba.

Ifjú olvasóinknak természetesen sejtelmük sem volt arról, hogy 100 napig megfigyelés alatt voltak és hogy minden egyes könyvről, amit ezeken a napokon olvasmányul kiválasztottak, rendszeres statisztikai felvételt készítünk. Az alapul vett 100 nap alatt összesen 600 gyermek —325 fiú és 275 leány — könyvkölcsönzését ellenőriztük és tettük tüzetesebb vizsgálódás tárgyává. Statisztikai adataink feldolgozása a következő főbb eredményeket mutatja. A 600 gyermekolvasó a könyvtári szolgálat 100 napján összesen 9638 könyvet olvasott. Ez a 9638 könyv azonban csupán 1187 különböző művet jelent: 897 szépirodalmi és 290 ismeretterjesztő művet. Megállapíthatjuk ebből, hogy a gyermekeknek a betű és a nyomtatott könyv megismerése korától egészen a serdülés koráig elég nagyszámú magyar könyv áll rendelkezésére. A mai értelemben vett ifjúsági irodalom gazdag jó könyvekben; a gyermek bőségesen válogathat közöttük. Bármennyit olvas is azonban a gyermek, bármilyen jól irányítsák is őt olvasmányai kiválogatásában, az átlag gyermekolvasó mindig csak egy töredékével készülhet el e roppant könyvmennyiségnek. Ilymódon az ifjúsági irodalom alkotásainak nagyrésze ismeretlen marad a gyermek előtt. Elsuhan mellette és fejlődésének későbbi szakában nem tér vissza hozzá soha.

Mennyit olvasnak a gyermekek a könyvtár útján? Hozzávetőleges számítás és az évről-évre összegyütött statisztikai adatok szerint egy-egy gyermek évi átlagos könyvkölcsönzése 32·4 mű. 10 esztendős tapasztalat azt mutatja, hogy egy-egy gyermek átlag három és féléven keresztül tagja a könyvtárnak. Ez idő alatt tehát a könyvtár 113·2 művet ad egy-egy gyermek kezébe. A gyermek természetesen máshonnan is szerez könyveket, miután igényeit a könyvtár nevelési szempontból korlátozza. E könyveknek azonban sem mennyiségét, sem minőségét ellenőrizni nem tudjuk. Egy bizonyos: a gyermekek ma többet, állandóbban és rendszeresebben olvasnak, mint régen s tán jobbat is.

A könyvtár 100 napi forgalmában olvasott könyveket, szerzők szerint betűsorban, alább közöljük. Külön táblázatos kimutatásban adjuk a szépirodalom és külön az ismeretterjesztő irodalom olvasottságának részletezését. A külföldi irodalomból magyar nyelvre átültetett művek címe után — amennyiben ez a könyv alapján, vagy más úton megállapítható volt — zárjelben a mű fordítójának nevét is feltüntettük. Az egymás mellett sorakozó sűrű számoszlopokban a könyvek olvasottságának, számát jelezzük. Az első számoszlop egy-egy mű olvasottságát, a többi — a fejlődő gyermek életkora szerint csoportosítva — az olvasmányok részletes megoszlását mutatja. Az olvasmányok megoszlását ezenkívül minden számoszlopon belül fiúk és leányok olvasmányai szerint külön-külön szemléltetjük. Az olvasmányokat sorrendben feltüntető kimutatásokon kívül, eredményt összesítő kimutatást is adunk.

Az a kép, amit a könyvtár 100 napi életéből a következőkben kapunk, tán alkalmas arra, hogy belőle a mai gyermek érdeklődésének irányát és fokát megismerjük. Reméljük, hogy a gyakorlati pedagógia fáradságosan és gondosan összeállított adatainknak jó hasznát fogja venni.

*

A) Szépirodalom.

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Abonyi Árpád: Három vitéz magyar baka	23	—	—	—	—	—	—	1	—	5	2	9	1	3	—	1	—	1	—
— Miklós vitéz	3	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abonyi Lajos: A mi nótáink	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Itt a szép Alföldön	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	3	—
— Magduska öröksége	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
— Pásztortűz	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
— Utolsó kurucvilág	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—
Ábrahám Ernő: Csudaszarvas	8	—	—	—	1	2	—	2	—	2	—	2	1	1	—	—	—	—	—
— Tengerke	9	—	—	—	1	2	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Albini S. B.: Graczia fia (Erődi B.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Ajtai Kálmán: Patyolat királyfi	5	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alcott Louisa: Négy leány (Altay M.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	7	—	3	—	—
Altay Margit: Amerikai leány	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	1	—	—	—
— Béke a szivekben	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
— Fehér hajó	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Gézengúz	12	—	—	—	—	2	1	2	—	1	3	—	2	—	1	—	—	—	—
— Kis cseléd	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	—	4	—	1	—	—
— Kis hercegnő	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	3	—	2	—	—
— Leánysors	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	—	2	—	1	—
— Mókuska	8	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	1	2	—	—	—	—	—
— Négyesfogat	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	—	1	—	—	—	—	—
— Ötösfogat	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	—	3	—	—	—
— Rossz szomszédság	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	4	1	4	—	—	—
Amicis Edmondo, de: Szív (Radó A.)	52	—	—	—	—	1	1	6	3	10	3	16	—	10	—	1	—	1	—
Andersen H. C.: Krisztián a hegedűs (Kosáryné)	6	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	1	—	1	—	—	—	—
— Legszebb meséi (Mikes L.)	11	—	—	—	—	1	1	1	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
— Meséi (Mikes L.)	10	—	—	—	—	—	—	4	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—
— Újabb meséi (Mikes L.)	9	—	—	—	—	1	2	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Andor József: Két szív	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	—	—	—	—	—
Andrássy Lidike: Tarka könyv	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arany János: Buda halála	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
— Első lopás	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Munkái	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Nagyidai cigányok	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
— Toldi triológia	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1
Arany László: Magyar népmese gyüjtemény	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Aszlányi Károly: Északi park felfedezése	16	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	6	1	5	—	—	—	—	—
— Kalandos vakáció	10	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	3	—	—	—	1	—	—
Atányi Károly: Északi hűség	22	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	2	7	1	1	1	—	1
Avar Gyula: Aranylánc	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—
— Idegen költők	4	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Babay József: Mi, huszonketten	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	—	—	1
Babay Kálmán: Szép Balaton mellől	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Babits Mihály: Aranygaras	10	1	—	—	—	1	1	3	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Baksay Sándor: Dáma	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—
— Szeder-indák	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Balla Ignác: Tréfaország	7	—	—	—	—	—	2	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Ballantyne: Korallsziget	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	1	—	—	—
Baloghné Hajós T.: Harc az életért	5	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—
— Tornyos villa lakói	10	—	—	—	1	2	1	—	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Bán Aladár: Ezertó országából	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Bánfi János: Egyszer volt	7	—	—	—	1	—	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Barclay Florence: Elválasztó fal (Szt. István társ.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
— Esti dal (Szt. István társ.)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5
Barfus E.: Elefántok földjén (Kemény Gy.)	17	—	—	—	—	—	—	2	2	—	5	—	6	—	2	—	—	—	—
Barrie James: Pán Péterke (Bálint L.)	7	—	—	2	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bársony István: Erdőn, mezőn	5	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Jó az Isten	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beczásy Judit: Méltóságos kisasszony	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1
— Miklóssy-ház titka	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Beecher-Stowe E. H.: Tamás bátya kunyhója (Darvai M.)	24	—	—	—	—	1	1	3	4	3	3	4	3	2	—	—	—	—	—
Bene Lajos: Kalotaszegi népmesék	14	—	—	—	1	—	3	4	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Nagykúnsági népmesék	18	—	—	3	1	3	1	5	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Benedek Elek: Állatmesék	10	—	—	2	1	1	2	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Anikó regénye	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Benedek Elek: Apa mesél	8	1	—	1	2	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Aranyfeszület	12	—	—	—	—	—	4	—	3	1	3	—	—	1	—	—	—	—	—
— Aranymesekönyv	9	—	—	1	—	1	1	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
— Bárányfelhők	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Bohókás mesék	7	—	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Édesatyám falujából	3	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Édes kicsi gazdám	5	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Egy székely diák	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
— Elek apó meséi	9	—	—	1	—	—	2	1	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Élet útján	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—
— Én első mesekönyvem	8	—	—	1	—	—	1	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
— Ezüst mesekönyv	12	1	—	1	1	1	2	—	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—
— Félkezű óriás	7	—	—	—	—	—	1	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Figurás mókás történetek	3	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Galambok	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	3	—	—	—	—	—	—
— Gyermekkori történetek	6	—	—	—	—	1	3	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
— Honfoglalás mondái	5	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
— Honszerző Árpád	11	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	2	—	2	1	1	—	—	—
— Így volt, mese volt	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Kalandos mesék	13	1	—	—	2	1	1	1	2	1	2	—	1	1	—	—	—	—	—
— Katalin	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—
— Kék mesekönyv	5	—	—	1	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Magyar lányok verseskönyve	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Magyar mese- és mondavilág, 1—10	65	—	—	1	2	3	2	3	10	10	10	3	10	2	7	2	—	—	—
— Mária	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	1	5	—	4	—	—
— Mesék és mondák Mátyás királyról	20	—	—	—	2	1	2	1	6	1	4	1	1	1	—	—	—	—	—
— Mesék és történetek	13	—	—	1	—	2	2	—	5	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Mondák és legendák	8	—	—	—	1	—	1	—	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
— Nagyapáéknál	3	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Óh, szép ifjúságom	11	—	—	—	—	2	—	2	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Piros mesekönyv	14	—	—	1	2	—	2	1	3	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—
— Rókáné komámasszony	8	1	—	—	—	—	1	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Sárga csikó	3	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Székely lakodalom	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Székely mesemondó	9	—	—	—	—	—	3	—	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
— Székelyföldi mondák	7	—	—	—	3	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
— Szigeti veszedelem	17	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	—	5	—	3	—	—	—
— Tatárjárás mondái	5	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
— Testamentum	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	1	2	—
— Történetek a Hargita mellől	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Történetek öreg emberekről	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Tréfás mesék	9	—	—	—	1	1	3	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Uzoni Margit	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	2	—	2	—	1
— Várhegyi Zoltán	7	—	—	—	—	1	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Vidám állattörténetek	14	—	—	1	1	3	2	1	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—
— Vidám mesék	8	—	—	—	1	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
— Világszép mesék	5	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Volt egyszer	4	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Zsuzsika könyve	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—
Benedek Rózsi: Kis művész	3	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— I. b) lapot szerkeszt	3	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Berg Bengt: Ne hagyd magad Ulle! (Varsányi G.)	18	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	1	7	2	1	—	—	—
Bernáth Gusztáv: Derék Imre	28	—	—	1	1	2	1	3	4	4	5	2	3	1	1	—	—	—	—
— Róka	10	—	—	1	1	1	4	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Bezerédy Amália: Flórika könyve	6	1	—	1	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bibó Alajos: Ladikon ősmagyar hazába	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	1	3	—	—	—
Blaskó Mária: Bölcsek köve	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	—	—	—	—
— Columbus tojása	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
— Csillagok leánya	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	4	1	3	—	—	—	—
— Építsünk együtt	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—
— Hímzett virágok	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—
— Jószívű pásztor	3	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Kacagó könnyek	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—
— Királyi sarj	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	—	—	—
— Magyar Misi kalandjai	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—
— Multvári leányok	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	7	—	4	—	—
— Orangyalunk	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—
— Pedró	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Pityu	12	—	—	1	1	1	2	3	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Üstökös	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																					
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves					
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány				
Bocs Bálint [Sas E.]: Három tányértalpú testőr..	19	—	—	1	1	2	2	3	3	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—				
— Tányértalpú koma Amerikában	11	—	—	1	—	1	2	2	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—				
— Tányértalpú koma fiainak utazása	14	—	—	—	—	1	1	2	2	2	2	2	1	1	—	—	—	—	—				
— Tányértalpú koma Hollandiában	22	—	—	2	3	1	2	2	4	1	3	1	3	—	—	—	—	—	—				
— Tányértalpú koma a repülőgépen	17	—	—	1	2	2	3	3	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—				
Bokor Malvin: Utolsó Árpád	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—				
Bónyi Adorján: Holdsugár	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—				
— Kata nagy leány lesz	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	1	8	1	—	—	—				
Böngérfi János: Harc a szabadságért	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—				
— Hun és magyar mondák	7	—	—	—	—	1	2	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—				
— Vitéz kuruc ezredes	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—				
Brentano Clemens: Mesék (Sik S.)	8	—	—	—	2	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Bródy Sándor: Egri diákok	11	—	—	—	—	—	—	2	—	3	1	3	1	1	—	—	—	—	—				
Bruyère André: Kék kötényke (Szánthó E.)	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—				
Bulwer Edward: Pompéji pusztulása (Gaál M.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	1	4	1	—	—				
Burnett F. H.: Kis lord (Névy B.)	12	—	—	—	—	—	1	3	1	2	—	2	2	—	1	—	—	—	—				
— Padlásszoba kis hercegnője (Pogány K.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—				
— Titkos kert (Adorján S.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	3	—	—				
Busch Wilhelm: Kacagtató kalandok	7	1	—	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Képes bohóságok	6	—	—	1	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Büttner Lina: Egy rút kisleány	11	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	—	3	—	2	—	—	—	—				
Cervantes Miguel: Don Quijote (Radó S.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—				
Cholnoky Jenő: Utazás a sátán szekerén	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—				
Collodi—Radó: Tuskó Matyi	9	—	—	1	—	1	1	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
Cooper Fenimore: Bőrharisnya (Gaál M.)	18	—	—	—	—	2	—	3	1	9	—	2	1	—	—	—	—	—	—				
— Méhvadász (Szondy Gy.)	15	—	—	—	—	1	1	4	2	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—				
— Útmutató (Garády V.)	10	—	—	—	—	1	—	2	1	1	1	2	—	1	—	1	—	—	—				
— Utolsó mohikán (Mikes L.)	13	—	—	1	—	1	—	3	—	3	—	2	—	3	—	—	—	—	—				
— Vadfogó (Mikes L.)	13	—	—	—	—	1	—	3	—	6	—	1	—	2	—	—	—	—	—				
— Vadölő (Mikes L.)	11	—	—	1	—	1	—	2	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Vörös kalóz (Benedek E.)	30	—	—	1	—	2	1	6	5	10	2	2	—	—	—	1	—	—	—				
Crawford F. M.: Bizánci rabszolgalány (Pogány K.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3	1	3				
— Corleone	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—				
Cronstedt N. F.: Gripp (Gaál M.)	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—				
Csite Károly: Árra libák	5	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—				
Csokonai Vitéz Mihály: Munkái	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—				
Czeke Vilma: Édesanyám, hol vagy?	16	—	—	—	—	—	—	3	1	5	1	2	1	—	2	—	1	—	—				
— Jézuska hegedűje	8	—	—	2	—	2	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Lyukas mogyoró	8	1	—	1	2	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Dánielné Lengyel L.: Asztalos Pál története	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—				
— Beatrix	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—				
— Fejedelemasszony	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1				
— Idegen leány	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	4	—	1	—	—				
— Marica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—				
— Rákóczi fejedelem	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4	1	1	—	1	—	—	—				
— Régi idők	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	1	—	—	—				
— Rollandné	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	2	3	—	—	—	—				
— Történetek, mesék	7	—	—	—	—	1	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Túlsó parton	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	1	4	—	—				
— Új élet	4	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Vera naplója	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	—				
— Virradat napja	6	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—				
Dánielné—Majthényi: Mesék könyve	8	—	—	1	1	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Daudest Alphonse: Egy hajó története (Tóth B.)	5	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—				
— Kis Izé (Csetényi E.)	20	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	4	2	1	1	—	—				
— Tarasconi Tartarin (Róna B.)	14	—	—	—	—	1	—	4	1	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Defoe Dániel: Robinson Crusoe (Gaál M.)	51	—	—	2	1	5	1	7	5	14	2	6	2	5	—	1	—	—	—				
Demény Károly: Trifolium	4	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Dickens Charles: Copperfield Dávid (Mikes L.)	21	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	2	5	2	4	4				
— Dombey és fia (Mikes L.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	—	1	—	—	—				
— Kis Dorrit (Mikes L.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—				
— Nickleby Miklós (Hevesi S.)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	4	—	—	—				
— Pickwick club (Hevesi S.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1				
— Puszta ház (Szt. István társ.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	2	3	2	1	—	—				
— Ritkaságok régi boltja (Kádár B.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	2	2	1				
— Twist Olivér (Csánk E.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	5	2	1	—				
— Urunk élete (Guti E.)	10	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	5	1	—	—	—	—	—				
Dingha Béla: Ákom király	6	—	—	—	—	1	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Szivenincs királyfi	5	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves			
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány		
Disney Walt: Három kis malac (Zigány Á.)	10	1	—	2	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Miki egér óriásországban (Zigány Á.)	8	1	—	2	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Nyolc kis gyerek (Zigány Á.)	7	—	—	1	2	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Piroska (Zigány Á.)	12	—	—	—	2	—	3	1	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—		
Dixon Franklin: Óceánrepülő (Radványi K.)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	1	1	—	—	—		
Dobosi Pécsi M.: Galambka	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—		
— Ida	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—		
— Viharmadár	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—		
Donászy Ferenc: Buda hőse	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	2	1	2	—	—	—		
— Egy magyar diák élete	20	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	6	1	5	1	2	1	—	—		
— Eltűnt hadifutárok	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	1	—	—	—	—		
— Ozdor Telegd	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—	—		
— Rejtélyek a történelemből	17	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1	2	—	6	1	1	—	—	—		
Dormándy László: Sólyommadár	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	4	—	4	—	—	—		
Dumas Alexander: Gróf Monte Christo (Harsányi K.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—		
— Három testőr (Lándor T.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—		
Ego-néni [Fried M.]: Elemisták lázadása	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Mai leányok	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	3	—	1		
— Novák Magda	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	3	—	—	—	—		
— Teszából Terka lesz	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—		
Egri György: Igaz is, nem is	3	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Endrődi Sándor: Magyar költészet kincsesháza	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—		
Eötvös József br.: Falu jegyzője	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	14	2		
— Karthausi	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3		
— Magyarország 1514-ben	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	12	6		
— Nővérek	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3		
Eschstruth Nataly: Akik egymásra találtak (Házsongárdy G.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	2	—	—		
Ewald Karl: Ősember meséi (Bálint A.)	9	—	—	—	—	1	1	2	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—		
Eyth Maxmilian: Küzdelem a piramisért (Pogány K.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	3	—	1	—	—	—		
Ezopus: 300 mese (Boros G.)	7	—	—	1	—	—	1	1	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—		
Fábián Gyula: Gábor diák	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	1	1	—	—	—	—	—		
— Kis Mozart	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—		
Faragó Ede: Ősök öröksége	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	—	1	—	—	—		
Farkas Imre: Klára Itáliában	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—		
Farkas Pál: Idegen	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—		
— Szerencsekeresők	3	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Fáy András: Bélteky ház	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Fáylné H. Mária: Kis mesekönyv	8	—	—	1	—	—	2	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—		
Féja Géza: Mesélő falu	11	—	—	—	—	1	2	1	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—		
Ferry—Gaál: Cserkésző	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	3	—	—	—		
Feuillet Octave: Egy szegény ifjú (Zempléni P. Gy.)	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	6	4	2	—	—	—		
Finn Ferenc: Tom Playfair	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—		
Fleuriot L.: Szegény öreg (Novelly R.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—		
Fleuron Swend: Snipp, a nagy vadász (Tábori P.)	19	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	1	8	1	2	—	1	—		
— Strix, az erdő réme (Havas J.)	20	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	5	1	7	—	—	—		
— Tigris ivadék (Tábori P.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	2	—	3	—	—	—		
— Vörös banda (Tábori P.)	19	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	1	5	1	3	1	—	—		
Földes Géza: Búrok magyar vitéze	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—		
France Anatole: Gyöngyike	17	—	—	1	—	2	—	4	5	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—		
Francis Joy: Heten az intézetben (Nyireő É.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	6	—	4	—	—		
Freytag Gustav: Üzlet és becsület (Erdélyi A.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—		
Gaál Mózes: Akik külön világban élnek	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4	—	—		
— Anna	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	2	—	1		
— Anyai szív	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	3	—	1	—	1		
— Balassa vitéz	5	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—		
— Becsület és hűség (Hazafias kvt.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—		
— Bujdosó király	10	—	—	—	—	—	—	1	3	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—		
— Burkus	4	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Császár igérete	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Egy kis diák naplójából	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Egy magyar testőr ifjú	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—		
— Ezeréves multunkból (Hazafias kvt.)	17	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	5	1	4	3	—	—	—	—		
— Falusi történetek	4	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Fekete apostol	10	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	3	1	1	—	—	—		
— Francia háború (Hazafias kvt.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	1	—	—	—		
— Hámka	6	—	—	—	—	—	1	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
— Három kenyeres pajtás	7	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—		

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Gaál Mózes: Hasszán története	11	—	—	—	—	1	—	3	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Hún és magyar mondák	6	—	—	—	—	1	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Hunyadiak (Hazafias kvt.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—
— Kenyér	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5	3	2	—	1	—	—
— Kenyér és becsület (Hazafias kvt.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	1	1	—	—	—	—	—
— Kis doktor	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	—	—	—	—
— Koldusvezető	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Komédiás Palkó	5	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Kujak András keleti utazása	9	—	—	—	—	1	—	3	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Legkisebb leány	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	7	—	7	—	2	—	—
— Marci	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—	—	—
— Mesék a legnagyobb magyarról	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Mindent a hazáért	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
— Mókus	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Napsugár	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
— Nehéz idők (Hazafias kvt.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—
— Német világ Magyarországon (Hazafias kvt.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	4	1	3	1	—	—	—	—
— Nemzeti küzdelmek (Hazafias kvt.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—
— Nótás Katica — Rongyos Miska	7	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Nyár szigetén	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
— Renegát	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Siralmas Erdély (Hazafias kvt.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—
— Suli viselt dolgai	21	—	—	1	—	3	2	6	4	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— »Úrfi« — Falun	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Utolsó lantos	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
— Vasárnapi emlékek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Véres napok	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Vig elbeszélések	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Virág Palkó	8	—	—	1	—	1	—	3	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Vitézség és haza (Hazafias kvt.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—
— Zoárd jóslata	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gaál Mózes ifj.: Csodaló	7	—	—	—	—	1	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gail O. W.: Utazás a holdrakétán (Juhász A.)	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	7	1	—	4	—	—	—	—
Garády Viktor: Kerek erdő	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Válogatott költeményei	3	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gárdonyi Géza: Annuska	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	3	—	—
— Április	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—
— Arany, tömjén, mirha	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	—
— Átkozott józanság	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
— Bolond Istók	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bor	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	4	3	3	—	—
— December	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Egri csillagok	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	16	8	4	3	—	—
— Én falum	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5	2	5	—	—
— Fűzfalevél, nyárfalevél	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—
— Isten rabjai	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	21	7	5	4	—	—
— Karácsonyi álom	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—
— Kevi Pál halála	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	12	—	3	—	—	—
— Két katicabogár	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	2	—	—
— Krisztus bankója	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
— Láthatatlan ember	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	4	6	1	—	—
— Levél a kaszárnyából	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	—	—
— Mai csodák	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	9	—	1	—	—
— Mindentudó Gergely bácsi	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Nevető könyv	22	1	—	—	2	1	4	—	3	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Pöhölyék	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
— Tihanyi Pista baklövései	4	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Zéta	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	2	—	—
Gárdonyi (Göre G.): Bolygás az világba	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	1	—	—	—
— Pesti úr	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
— Tapasztalatok	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	—	—	—	—	—
— Vakarts	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—
— Veszödelmek	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	1	—	—	—
Gáspárné Dávid M.: Csöppike kalandjai	7	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Gegus Ida: Én mesekönyvem	8	—	—	—	1	1	—	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geyerstam Gustaf: Fiaim (Leövey F.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Gineverné György M.: Egérke — Amit Annie tudott	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—
Goethe—Benedek: Csili-csali-csalavári	15	1	—	1	—	2	2	1	3	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Gombos Albin: Grönlandi titok	9	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—
— Hájas Muki kalandjai	9	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	2	1	—	2	—	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Gombos Albin: Hóharmat	17	1	—	—	2	2	3	1	4	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Gölner—Szirmai: Karácsonytól karácsonyig	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grimm testvérek: Mesék (Mikes L. és Szondy Gy.)	17	1	—	3	1	—	5	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Gvadányi József: Egy falusi nótárius	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—
Gyallay Domokos: Vaskenyéren	10	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	2	1	2	—	—	—	—	—
Gyarmathy Zsigáné: Három leány története	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—
Gyomlay László: Bártfai harangok	14	—	—	—	—	3	—	4	3	1	1	—	2	—	4	—	1	—	—
Gyökössy Endre: Gyula diáknak készül	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
— Nádihegedű	6	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—
— Palotai cserkészek	3	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Pesti szerecsen	7	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—
— Postáskisasszony	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—
Gyöngyösi István: Munkái	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Győry Vilmos: Mesekönyv	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyulai Pál: Egy régi udvarház	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Gyulainé Baksay J.: Tündérmesék	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Habberton John: Helén kicsikéi (Karinthy F.)	7	—	—	—	1	1	—	—	2	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—
Haggard Rider: Salamon király kincse	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	1	—
Halden Erzsébet: Szeleburdi kisasszony (Szabóné Nogál J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Halévy Ludovic: Criquette (Kosáryné)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—
Hamvas József: Mesés történetek	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hansen Érik: Aranyfolyó országa	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	1	—	—	—	—
Harder Ágnes: Bobi története (Csetényi E.)	9	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2	2	—	1	—	1	—	—
Harsányi Zsolt: Madách (Ifj. kiad.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	1	—	—
— Petőfi (Ifj. kiad.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	1	1	—	—	—
Hauff Wilhelm: Meséi (Tábori P.)	12	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	2	2	2	2	—	—	—	—
Havas István: Beszélő Csipke	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Csodálatos paripa	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Magyar fiú	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Várkuti fiúk	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Várkúti kastély	13	—	—	—	—	2	1	2	2	3	—	—	1	1	1	—	—	—	—
Hawthorne Nathaniel: Aranyvarázs. — Görög regék (Éber L.)	13	—	—	—	—	1	—	2	3	3	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Hedenstjerna Alfred: Mindennapi kenyérért (Altay M.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Hedin Sven: Csangpó láma (Gerely J.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	4	—	1	—
Herczeg Ferenc: Árva László király	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	2
— Bujdosó bábuk	20	—	—	1	1	1	2	2	10	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
— Fogyó hold	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	2	1
— Gyurka és Sándor	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	3	—
— Gyurkovics fiúk	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	1
— Gyurkovics lányok	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	7	5	6
— Hét sváb	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	21	6	3	2
— Híd	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	3	4	2
— Mesék	17	—	—	—	—	1	2	1	3	2	3	—	3	—	2	—	—	—	—
— Ocskay brigadéros	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	2	—
— Pogányok	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	6	7	3
— Új nevelő	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Herman Ottóné: Seregély kisasszony	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Hevesi Lajos: Jelki András kalandjai	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—
Hock János: Rákóczi Ferencné	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
Hoffmann Ferenc: Ötven kis mese	5	—	—	1	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Száz kis történet	7	—	—	—	—	1	—	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Homéros: Ilias (Kempf J.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
— Odysseia (Gyomlay Gy.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hosszú Lándzsa: Emlékezései (Baktay E.)	21	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	—	9	—	2	—	1	—
Illyés—Ortutay: Magyar parasztmesék	8	—	—	—	—	2	1	—	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Jakab Miklós: Erdélyi szász népmesék	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Jakab Ödön: Két imposztor	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Jankovics Marcell: Kis barátom könyve	5	1	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jánosi György: Seholnincs ország	5	—	—	—	1	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeszenszkyné T. Irén: Ahol a szivek találkoznak	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	1	—	—
Jókai Mór: Akik kétszer halnak meg	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	2	—
— Aranyember	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—
— Barátfalvi lévita	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	4	3	—
— Bujdosó naplója	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—
— Csataképek	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	1	—
— Cseregyermekek	6	—	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Debreceni lunátikus	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	2	1

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																	
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Jókai Mór: Dekameron	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1
— Egy az Isten	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	3	3
— Egy magyar nábob	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	2	2	1
— Elátkozott család	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	5	3	1
— Élet komédiásai	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	2	4
— Enyém, tied, övé	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	1	1
— Erdély aranykora	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	1
— És mégis mozog a föld	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	1	2
— Fehér rózsa	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—
— Fekete gyémántok	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	10	1
— Fekete sereg	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	2	—
— Fekete vér — Lenczi fráter	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	2	—
— Janicsárok végnapjai	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	2	1
— Kárpáthy Zoltán	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	—
— Kedves atyafiak	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	12	2	5
— Két Trenk	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	1	—
— Kőszívű ember fiai	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24	1	6	4
— Legvitézebb huszár	9	—	—	—	—	—	—	2	—	3	1	2	1	—	—	—	—	—	—
— Leaotongi emberkék	5	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Lőcsei fehérasszony	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	3	2	1
— Magyarhon szépségei	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	1	2
— Medvék országában	5	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—
— Meséskönyve	27	—	—	—	1	2	4	1	8	2	4	1	2	1	1	—	—	—	—
— Mire megvénülünk	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—
— Nagyenyedi két fűzfa	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	2	1	1	—
— Névtelen vár	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	18	6	6	3
— Novellák	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	1	—
— Rab Ráby	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—
— Rákóczi fia	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—
— Régi jó táblabírák	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	6	2	6
— Rózsák szigete (Bródy S.)	6	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—
— Sárga rózsa	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	17	12	1	3
— Szabadság a hó alatt	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	2
— Szegény gazdagok	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	4	2
— Szeretve mind a vérpadig	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	2	3
— Szomorú napok	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	2
— Török világ Magyarországon	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	24	2	3	4
— Új földesúr	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	23	5	6	4
— Egyéb művei (8)	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6	3	4	2
Jósika Miklós br.: Abafi	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	2	2	1
— Csehek Magyarországon	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	4	1
— Eszther	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—
— Gordiusi csomó	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—
— Két mostoha	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	3	1
— Nagyszebeni királybíró	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	1
— Egyéb művei (4)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—
Jovicza Sándor: Sárkány Ambrus kincsesládája	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	—
Kästner Erich: Pici és Anti (Benedek M.)	17	—	—	1	—	1	—	3	1	4	3	—	4	—	—	—	—	—	—
— Repülő osztály (Havas J.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	—	—
Kaffka Margit: Képzelet királyfiak	4	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kanizsay Ferenc: Diáknovellák	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—
Katona József: Bánk bán	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Kemény Zsigmond br.: Gyulai Pál	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Két boldog	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Rajongók	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Zord idők	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Kertész Mihály: Csengeri domb	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—
— Csodálatos sárkány	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—
Kipling Rudyard: Dsungel könyve (Mikes L.)	39	—	—	—	—	—	—	3	1	11	1	12	—	6	1	3	1	—	—
— Gyermekmesék (Mikes L.)	8	—	—	1	—	1	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Három kópé (Benedek M.)	15	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	2	—	8	—	2	—	—	—
— Történetek az őserdőből (Békésy Gy.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	1	—	—	—	—
Komáromi János: Esze Tamás (Ifj. kiad.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	—
— Pataki diákok (Ifj. kiad.)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	4	—	—	—
— Szép vagy, Magyarország	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	3	2	—	—	—	—	—
Komlós Aladár: Római kaland	24	—	—	—	—	—	4	—	—	5	1	2	5	5	—	2	—	—	—
Konrádné Kelen J.: Tarka pillangók	8	—	—	—	1	—	2	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosáryné Réz L.: Babakanál	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—
— Boszorkányvár	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	2	—	—	—	—
— Ellenség a hegyoldalon	5	—	—	—	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																					
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves					
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány				
Kosáryné Réz L.: Elvarázsolt kastély	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	3	—	—	—				
— Földre pottyant két Manócska	5	—	—	—	—	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Hamupipőke	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	5	—	1	—	4			
— Hazafelé	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	2	—	2	—				
— Meszes Palkó	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—				
— Piroska kismamája	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	2	—	2	—	—	—				
— Tibi csapata	6	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—				
— Tibi Magyarországon	6	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—				
— Tibi hazajön	6	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Tibi a tengeren	6	—	—	—	—	1	—	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—				
Koszter atya: Meseszínház	4	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Kosztolányi Dezső: Aranysárkány (Ifj. kiad.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	2	3	1	—	—	—				
Kovács Dénes: Aranykulcs — Székelymesék	5	—	—	—	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Kovásznay Erzsi: Gáborka	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—				
Könyökiné Laczkovics J.: Karácsony — Jóska fillérei	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—				
Kövér Ilona: Kavics kisasszony	5	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Kriston Endre: Patkó Pista	9	—	—	—	1	1	1	—	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
Krúdy Gyula: Cirkuszkirály	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—				
— Dévényi fazekas	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Hortobágy	10	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	2	1	1	—	—	—	—	—				
— Király palástja	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Mesemondások	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	1	—	—	—	—				
Kunos Ignác: Mesék a rózsák szigetéről	11	—	—	—	—	1	1	1	3	1	1	—	1	1	1	—	—	—	—				
— Nippon ország naposkertje	7	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	1	1	—	—	—				
Lafontaine Jean, de: Mesék (Jakab Ö.)	8	—	—	—	1	—	1	1	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—				
Lamb K. és M.: Shakespeare-mesék (Mihály J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Lampérth Géza: Elmult időkből	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Kedves könyvem	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Nagy dárdás meg a kis dárdás	4	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—				
— Rákóczi lobogója	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—				
Lasswitz Kurd: Két bolygón (Bálint L.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	1	—				
Laurie André: Délafrikai aranykeresők (Hegedüs P.)	13	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	7	—	—	—	—	—				
— Diákélet Angolországban (Hegedüs P.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1	2	1	—	—				
Levray Marguerite: Pille bárókisasszony (Szegedy J.)	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—	2	—	—				
Lewis Caroll: Alice kalandjai (Juhász A.)	4	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Lie Bernt: Diáktörténetek	9	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	2	—	1	—	—	—				
Lintnerné Fittler V.: Jézuska pajtásai	11	—	—	—	—	3	—	2	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Lofting Hugh: Doktor Dolittle (Csánk E.)	29	—	—	2	—	2	—	4	9	4	3	1	1	1	2	—	—	—	—				
London Jack: Barna farkas (Bartos Z.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—				
— Beszélő kutya (Harsányi Z.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—				
— Farkas fia (Bartos Z.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—				
— Farkasvér (Dobozi Pécsi M.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—				
— Jeromos és Mihály (Harsányi—Roboz)	14	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	2	2	2	—	1	—				
— Joe és Kid	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	1	4	—	—	—				
— Vadon szava (Bartos—Roboz)	24	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	5	—	6	—	5	—				
— Egyéb művei (4)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	—				
Lovik Károly: Leányvári boszorkány	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	3	—	—	—				
Lőrinczy György: Becsület útján — Kis diákjaim	6	—	—	—	—	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Bizófalvi harang szava	9	—	—	—	—	1	1	1	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—				
— Bujdosók	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	1	—	1	—	—	—				
— Igaz történetek	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Igmándi bég	7	—	—	—	—	—	—	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Ketyegő Mátyás	8	—	—	—	—	1	1	—	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—				
— Kis falum	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Mátyus földjén	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Túl a sövényen	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Madách Imre: Ember tragédiája	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	1				
Madarassy László: Amerikai őserdőben	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	1	—	1	—	1	—				
— Harc az állatokkal	5	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—				
Majthényi György: Kis verklis fiú	5	—	—	—	—	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Matyi ittmarad	12	—	—	—	—	1	—	1	3	1	2	—	1	—	2	—	—	—	—				
Malot Hector: Akarat diadala (Tábori R.-né)	10	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	3	1	3	—	1	—	—				
— Elhagyottan (Garády V.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	—	—				
Manzoni Alessandro: Jegyesek	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	2				
Marryat Frederick: Bolygó hollandi (Braun S.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	1	—				
— Rüstig Zsigmond (Kárpáti K.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—				
Mathers Helen: Jön a rozson át	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3				

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6 — 7 éves		7 — 8 éves		8 — 9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Mauks Ernő: Fogoly oroszlánok	4	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mauks Kornélia: Fehér rózsa	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—
— Zörgő harasztok	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—
May Károly: Bagdadtól Sztambulig (Szegedi F.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	1	—	—	—	—
— Csendes Óceánon (Szabó K.)	32	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	12	1	7	1	3	—	—	—
— Datolya honából (Szabó K.)	21	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	9	1	4	—	3	—	—	—
— Ezüsttó kincse (Vida A.)	25	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	8	—	8	—	5	—	—	—
— Fekete Táltos (Mikes L.)	25	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	8	1	8	—	3	—	—	—
— Félelmetes (Szabó K.)	15	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	1	5	—	4	—	—	—
— Idegen ösvényeken (Mikes L.)	23	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	8	1	4	—	7	—	1	—
— Inka öröksége (Mikes L.)	39	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	16	1	9	—	7	—	—	—
— Misztékák kincse (Wiesner J.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	—	2	—	—	—
— Olajkirály	16	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	5	—	5	—	2	—	—	—
— Rabszolgakaraván (Vida A.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	—	4	—	2	—	—	—
— Rio de la Plata mentén (Szabó K.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	6	—	1	—	—	—
— Sárga képű ember (Szász—Lupkovich)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4	—	2	—	1	—	—	—
— Sivatag úrnője (Lándor T.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	7	—	1	—	—	—
— Sivatagon keresztül-kasul	17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	1	7	—	2	—	—	—
— Szent este (Altay M.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	4	—	1	—	—	—
— Szkipetárok földjei (Szabó K.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	6	—	1	—	—	—
— Vad Kurdisztánon át (Mikes L.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	—	3	—	3	—	—	—
— Winnetou (Kosáryné)	25	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	8	1	8	—	6	—	—	—
Mayne—Reid: Fiatal utazók (Kürthy E.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	6	—	2	—	1	—
— Skalpvadászok (Kürthy E.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—
— Vilmos, a hajóinas (Kürthy E.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—
Meads M. L.: Diadalmas jóság (Tutsek A.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—
Mendelényi Béla: Csodaduda	12	—	—	—	—	—	3	1	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Méreyné Juhász M.: Meotiszi ének	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	3	2	—	—
Mese-mozi: Mesék	16	—	—	—	2	2	2	1	4	1	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Mézes János: Görbe lánc — béka tánc	6	—	—	—	—	—	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Kántorék Annuskája	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	1	—	—	—	—
— Kicsi mesék	5	—	—	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Michaelis Karin: Bibi (Erendits M.)	25	—	—	—	—	—	—	—	2	—	6	—	10	—	6	—	1	—	—
Mikszáth Kálmán: Akli Miklós	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	—
— Beszélő köntös	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	2
— Beszterce ostroma	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	3	2
— Én kortársaim	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	2
— Gyerekek	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
— Huszár a teknőben	14	—	—	—	—	1	2	3	5	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Két koldusdiák	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	31	5	4	2
— Kísértet Lublón	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	3	1
— Kis primás	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	1	1	—	—	—
— Mácsik a nagyerejű	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	1
— Magyarország lovagvárai	22	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	4	2	2	2	5	—	2	—
— Nemzetes uraimék	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	1
— Prakovszky a siket kovács	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	2	1
— Szent Péter esernyője	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	3	3
— Tavaszi rügyek	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	12	3	3	4
— Tót atyafiak — Jó palócok	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	19	10	3	2
— Vén gazember	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	4	2
— Egyéb művei (3)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	1
Milne A. A.: Micimackó (Karinthy F.)	13	—	—	1	—	1	2	1	1	2	2	2	—	—	1	—	—	—	—
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	33	—	—	—	—	—	—	1	—	11	—	8	1	6	1	4	1	—	—
Molnár Mária: Csillagország	8	—	—	—	—	2	1	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Montgomery Florence: Gyermekszív rejtelmei (Rauschmann C.)	24	—	—	—	—	—	3	1	5	3	3	2	5	—	2	—	—	—	—
Móra Ferenc: Csalavári-Csalavér újabb kalandjai	6	—	—	—	1	—	1	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
— Csilicsali Csalavári Csalavér	5	—	—	—	1	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Dióbél királyfi	28	—	—	—	1	1	3	2	5	3	7	1	3	—	2	—	—	—	—
— Ezüstszavú harang	10	—	—	—	1	—	3	2	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Falun, városon	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Hol volt, hol nem volt	21	1	—	—	—	1	3	2	6	4	1	1	1	—	—	—	—	—	—
— Kincskereső kis ködmön	21	—	—	—	—	—	—	2	4	2	9	—	2	—	1	—	1	—	—
— Mindenki Jánoskája	8	—	—	1	—	1	—	1	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Rab ember fiai	8	—	—	—	—	—	—	3	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Móra István: Három borsó, három korsó	5	—	—	—	—	2	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Móra László: Katókáék könyve	3	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (Ifj. kiad.)	22	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	3	4	2	3	4	—	—
Mouton Eugen: Cougourdan Marius (Sárosi J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																					
		6–7 éves		7–8 éves		8–9 éves		9–10 éves		10–11 éves		11–12 éves		12–13 éves		13–14 éves		14–15 éves					
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány				
Münchhausen báró: Csodálatos kalandjai (Tábori P.)	23	—	—	1	1	2	3	4	1	5	2	—	3	—	1	—	—	—	—				
Mützelburg Adolf: Világ ura (Szederkényi A.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—				
Nagy Endre: Kati kisasszony	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—				
Nagyapó: Mesék unokáimnak (Pariss P.)	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Valóság országában	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—				
Nast Clara: Csöpike az iskolában (G. Dávid M.)	14	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	4	—	3	—	1	—	—				
— Csöppike kalandos utazásai (G. Dávid M.)	5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—				
— Csöppike a pajkos kisleány (G. Dávid M.)	10	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	3	—	2	—	—				
— Csöppike tavasza (G. Dávid M.)	9	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	4	—	—	—	—				
Nemesné M. Márta: Vízcsepp mese	3	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Némethy—ifj. Gaál: Csodák útjain	10	—	—	—	—	1	—	3	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—				
Neumann Isidora: Tündér-virágok (Feiks M.)	8	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2	—	3	—	—	—	—				
Niebuhr—Gaál: Görög hősök története	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Nógrády László: Jómadarak	8	—	—	1	—	1	—	1	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—				
Ossendowski F. A.: Egy csimpánz kisasszony naplója (Torday G.)	7	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—				
Ott Estrid: Három leány egy autóban (Kosáryné)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	1	—				
Pajeken Friedrich: Bob, a hódvadász (Rónay M.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	—	—	—	—				
— Bob, a városalapító (Rónay M.)	7	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	1	—	—	—	—	—				
Pál Ödön: Felhők kapitánya	9	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	2	—	1	—	—	—				
— Szent László király kis apródja	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Palásthy Marcell: Hős leányok és egy fiú	6	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—				
— Csodák szigete	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—				
Pallós István: Londoni diákok	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—				
Pálosy Éva: Szép az élet	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1				
Pásztor Árpád: Princessz	9	—	—	—	—	1	1	—	4	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—				
— Szultán Jancsi	9	—	—	1	—	1	2	2	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—				
Paulini Béla: Dugasz Matyi	9	—	—	1	2	1	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—				
— Hétfülü szamár	7	—	—	—	2	2	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Petőfi Sándor: Válogatott költeményei (Benedek E.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—				
Pogány Elza: Emberevő	3	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Vágh-gyerekek	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Pohárnok Jenő: Észak csillaga	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—				
— Gyermekek királya	14	—	—	—	—	—	1	1	3	1	6	—	1	—	1	—	—	—	—				
Pongrácz Irén grófnő: Klárika hercegnő kalandjai	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—				
Pósa Lajos: Aranykert	10	—	—	—	2	1	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Gyermekversei	19	—	—	—	1	2	5	2	3	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—				
— Hazafias versek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
— Meséskönyv	6	—	—	—	—	1	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—				
Rabelais François: Óriás Gargantua (Komor A.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—				
Radó Vilmos: Gróf Benyovszky Móric	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	3	1	1	—	—	—				
— Magyar gyermek- és népmesék	8	—	—	1	—	1	—	1	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—				
— Ujváry Miklós	11	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	1	3	—	1	—	—	—				
Radványi Kálmán: Cserkészúton spanyol földön	15	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	3	1	4	—	1	—	—	—				
Rákosi Jenő: Kis Kelemen története	12	—	—	—	—	1	2	3	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—				
Rákosi Viktor: Bécsi diákok	23	—	—	—	—	—	—	4	2	10	1	2	1	1	2	—	—	—	—				
— Bobby és Csiba	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	2	—	—	—	—				
— Buzsáki királyság	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—				
— Császárok sírjai	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	1	4	—	1	—	—	—				
— Egy tutaj története	17	—	—	—	—	1	—	4	3	3	3	1	1	—	1	—	—	—	—				
— Elnémult harangok	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1				
— György úr mandulái	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—				
— Kexholmi Mária	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—				
— Kisbürgözdtől Waterlooig	8	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	1	2	—	—	—	—	—				
— Kóborlások	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—				
— Korhadt fakeresztek	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	2	4	1				
— Lagoszta titka	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—				
— Maharadzsa gyémántjai	9	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—				
— Oglán bég kincse	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	4	1	1	—	—	—				
— Őszi termés	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—				
— Rejtett zúgok	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—				
— Új fakeresztek	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	6	1				
Ráth-Végh István: Ércmadár	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—				
Rhoden Emmy: Kis Makrancos házassága (Kövér J.)	13	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	6	—	—	—	—				
— Kis Makrancos mátkasága (Kövér J.)	9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	—	1	—	—	—	—				
— Makrancos Erzsike (Roboz A.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—				
Ring Barbara: Peik (Ritoók E.)	25	—	—	1	1	1	—	4	5	6	4	1	1	—	1	—	—	—	—				
Roboz Andor: Klárika iskolásévei — Babatündér	14	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	7	—	2	—	2	—	—				
— N. E. M. O.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	1	2	—	—	—				

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Rónay Mária : Drága iskola — Mimi naplója	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	3	—	1	—	—
Rostand Edmond : Sasfiók (Ábrányi E.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Sas Ede : Felkelő nap országa	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—
— Petőfi hegedűse	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Szittya	9	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	—	1	1	1	—	1	—	—
Schiller Friedrich : Tell Vilmos (Váradi A.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— Wallenstein halála (Hegedűs J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Schmidt Kristóf : Meséi	9	1	—	—	—	4	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Schöpflin Aladár : Hatvani professzor feltámadása	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—
— Ördögfiókák	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Scopa Dezső : Csekély koma ifjúsága	3	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—
Scott Walter : Remete	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sebők Zsigmond : Aranycipő	11	—	—	1	—	1	2	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Cserebogár úrfi a tengeren	4	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Dörmögő Dömötör utazásai	20	—	—	1	—	1	3	2	2	2	4	1	4	—	—	—	—	—	—
— Kert alatt	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Legszebb mesék	15	—	—	1	1	1	3	3	1	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—
— Mackó úr utazásai	15	—	—	2	1	2	1	2	3	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—
— Pattogatott kukorica	4	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Tarka mesék	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Tilinkós Lajkó	5	—	—	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Utazás tündérországba	3	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ségur Sophie : Hajótöröttek (Gyula bácsi)	23	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	5	3	5	—	1	1	—	—
— Rossz Zsófi (Fluck J.)	11	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	3	—	3	—	1	—	—
Seton—Thomson E. : Két kis vadóc (Temesi Gy.)	8	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	2	—	1	1	—	—	—	—
— Rolf (Temesi Gy.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—
Shakespeare : Szinművei	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sienkievicz Henrik : Keresztes lovagok (Ifj. kiad.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Quo vadis (Ifj. kiad.)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	7	4	3	1
— Sivatagban, őserdőben (Bányai K.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	1	—	—	—
Sik Sándor : Magyar fiú szavalókönyve	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
Solymos Bea : Kis Prepa	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Somlay Károly : Boldogság szigete	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Speyer Wilhelm : Gimnázisták (Kosáryné)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	1	2	—	—	—
— Hatodik osztály (Kosáryné)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	2	—	—	—
Stevenson R. L. : Kincses sziget	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	1	—	—	—	—	—
Swan Anni : Mesék (Sebestyén I.)	9	—	—	1	2	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Swift Jonathan : Gulliver utazásai (Egri Gy.)	16	—	—	1	—	3	—	4	1	2	1	2	1	1	—	—	—	—	—
Szabóné Nogál J. : Nagyobbik leány	10	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	5	1	1	—	—	—	—
— Zsófika naplója	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—
Szalay Emil : Zöld madár	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szederkényi Anna : Jóska meg a Mariska	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
— Márika	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—
Szegedi Boris : Fur-Fa-Rag-Ta	4	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Szemere György : Füllentő Gergely	16	—	—	—	—	2	2	5	3	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Igaz történetek	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—
— Két fiú története	3	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szentgyörgyi Sándor : Vihar Buda fölött	32	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	7	1	8	1	7	1	—	—
Szigligeti Ede : Szinművei	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1
Szívós Béla : Vidám állattörténetek	3	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szombathy Viktor : Mikulics szárazon és vizen	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Szondy György : Testvérke naplója	20	—	—	—	—	—	—	1	2	2	4	3	4	1	2	—	1	—	—
Tábori Pál : Cserkész-sziget	4	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Mafekingi fiúk	9	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	3	—	—	—	—	—
Tábori Piroska : Aranysziv	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—
— Békesziget	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—
— Csipke Rózsi száz mese	5	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani a nagy varázsló	8	—	—	—	—	—	1	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani a nagyvárosban	10	—	—	—	—	2	1	1	2	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani és pajtásai	12	—	—	—	—	1	1	2	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani Télországban	7	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani titkos úton	12	—	—	—	—	1	1	1	5	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—
— Dugó Dani vademberlesz	11	—	—	—	1	2	1	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani világgá megy	12	—	—	1	—	1	3	1	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
— Dugó Dani viszontagságai	9	—	—	2	—	1	1	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Egérke mesél	6	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Mesemondó Jánoska	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Nagyvárosi verebek	5	—	—	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Szamosparti öreg ház	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	5	—	—	2	—	—
— Testvértüzek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Tábori Piroska: Virágok a mesefáról	20	—	—	1	—	1	3	1	9	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—
Tábori Róbert: Álomország, meseország	4	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Jégtündér	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tamás—Enyvvári: Háry János újabb kalandjai	19	—	—	—	—	2	1	3	4	4	4	1	—	—	—	—	—	—	—
Tamás István: Malacháború	7	—	—	—	—	1	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
— Szabadkai diákok	30	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	6	3	13	1	2	—	—	—
— Szegedi pedellus	16	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	5	1	6	—	1	—	—	—
Tamási Áron: Ábel Amerikában	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	5	1	1	1
— Ábel a rengetegben	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	6	1	2	1
Tarnay György: Margit-legendák	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	5	—	—	—	—
Temesi Győző: Élni!	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	2	1	—	—
— Győzni!	10	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	2	—	1	—	—	—
Teveli Mihály: Az én kis hőseim	20	—	—	1	1	1	1	5	4	3	2	—	1	—	1	—	—	—	—
Thackeray W. M.: Hiúság vására (Horváth E.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Thúry Zoltán: Mese egy kis házról	4	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tobisch Irén: Csodagyöngy	9	—	—	—	1	1	—	1	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—
— Húsvéti és más mesék	14	—	—	—	—	5	—	3	—	—	4	—	1	—	1	—	—	—	—
— Mikulás és karácsonyi mesék	15	—	—	—	—	1	5	1	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
— Tündöklő Jánoska	24	—	—	—	—	—	10	1	4	2	6	—	1	—	—	—	—	—	—
Török Sándor: Felsült óriás	14	—	—	1	—	1	1	1	1	2	3	2	1	—	1	—	—	—	—
Törökné Kovács H.: Margit-virágok	7	—	—	—	—	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Travers P. L.: Csodálatos Mary (Benedek E.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1
Treller Ferenc: Indiának réme	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	4	—	3	—	1	—
Turgenyev Iván: Az óra (Bócz K.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—
Turner Ethel: Az a leány (K. Novelly R.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	5	—	2	—	—
Turóczi József: Magyar Szimplicisszimus	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	—	—
Tutsek Anna: Ágnes	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	—	2	—	—
— Cilike rövid ruhában	11	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	5	—	2	—	—	—	—
— Cilike menyasszony lesz	10	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	4	—	1	—	—	—	—
— Cilike mátkasága	12	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	—	3	—	1	—	—
— Cilike férjhez megy	11	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	5	—	2	—	—	—	—
— Cilike mint asszony	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	1	—	—
— Élet iskolája	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	1	4	—	2	—	—
— Évike följegyzései	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	1	—	—	—	—
— Jázminvirág	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—	1	—	—
— Judit	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	3	—	—
— Két leány élete	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—
— Klárika szerencséje	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—
— Marietta	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	1	—	—
— Nagymama naplója	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—
— Régi emlékek	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—
— Vidorka	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—
Twain Mark: Az 1,000.000 fontos bankó (Bálint L.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—
— Ellopott fehér elefánt (Kisléghy K.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
— Hajósélet a Mississippin (Zigány Á.)	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	6	1	4	—	—	—
— Huckleberry Finn (Keményy Gy.)	12	—	—	—	—	—	—	5	2	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—
— Koldus és királyfi (Fáy J. B.)	11	—	—	—	—	2	—	3	—	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—
— Ostoba Wilson	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
— Stromfield kapitány	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
— Tamás úrfi kalandjai (Halász Gy.)	11	—	—	—	—	1	—	2	1	3	—	2	—	2	—	—	—	—	—
— Tamás úrfi léghajón (Halász Gy.)	20	—	—	1	—	2	—	4	2	4	1	5	1	—	—	—	—	—	—
— Tamás úrfi mint detektiv (Halász Gy.)	15	—	—	—	—	1	—	3	1	4	3	2	—	1	—	—	—	—	—
— Titokzatos idegen (Mikes L.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Vándor Iván [Várady Ilona]: Ágnes	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—
— Felhők között	3	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Petrőczy Kata Szidónia	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Vas Gereben: Nagy idők, nagy emberek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—
— Nemzet napszámosai	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
— Régi jó idők	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Velősy Elek: Miska	20	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	8	—	6	1	—	1	—	—
Verne Jules: Antifer mester (Huszár J.)	29	—	—	—	—	—	—	1	1	5	—	7	1	5	1	8	—	—	—
— Antillák világa (Zigány Á.)	14	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	1	2	1	1	—	1	—
— Bégum ötszáz milliója (Szász K.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	2	—	—	—	—	—
— Bombarnac Klaudius (Huszár J.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	1	3	—	2	—	—	—
— Branicanné asszonyság (Huszár J.)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	2	2	4	—	—	—
— Bundák hazája (Gaál M.)	24	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	5	1	9	—	6	—	—	—
— Cascabel Caesar (Huszár J.)	24	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	8	1	8	—	2	—	—	—
— Cetvadászok (Zigány Á.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Verne Jules: Chancellor (Vértesi A.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	3	—	2	—	1	—	—	—
— »Cynthia« hajótörőttje (Zigány Á.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	3	—	2	—	1	—	—	—
— Dél csillaga (Gyöngy A.)	22	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	5	—	6	1	3	—	—	—
— Dr. Ox teóriája (Zigány Á.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—
— Egy kínai viszontagságai (Zigány Á.)	15	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	2	4	—	4	—	1	—
— Egy sorsjegy (Huszár J.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	1	—	—	—
— Észak Dél ellen (Huszár J.)	22	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	9	—	4	—	2	—	—	—
— Fekete indiák (Varga O.)	15	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	2	—	1	—	—	—
— Föld felfedezése (Brózik K.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	1	5	—	2	—	—	—
— Francia zászló (Gaál M.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	7	—	2	—	1	—	—	—
— Gőzház (Szász K.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	1	3	—	—	—	—	—
— Grant kapitány gyermekei (Vértesi A.)	23	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	7	—	6	1	5	—	1	—
— Három orosz, három angol... (Nagy J.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—
— Haza Franciaországba (Huszár J.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	1	2	—	—	—	—	—
— Hóditó Robur (Huszár J.)	24	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	8	1	5	—	3	—	—	—
— Jaganda (Visi I.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	2	—	3	—	—	—
— Jégsphinx (Gaál M.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
— Kéraban a vasfejű (György A.)	22	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	10	—	2	—	7	—	—	—
— Két évi vakáció (Huszár J.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	—	1	—	—	—	—	—
— Két Kip testvér (Zigány Á.)	8	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	1	—	1	—	—	—	—
— Különös végrendelet (Gaál M.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	2	1	—	—
— Lángban álló szigettenger (Huszár J.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6	1	3	—	1	—	—	—
— Névtelen család (Huszár J.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	2	1	—	—	—
— Öt hét a léghajón (Szász K.)	27	—	—	—	—	—	—	1	—	6	1	4	2	8	2	2	1	—	—
— Rejtelmes sziget (Szász K.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	3	—	2	—	—	—
— Robinsonok iskolája (Visi J.)	16	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	5	—	3	1	1	—	—	—
— Sándor Mátyás (Huszár J.)	30	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	11	1	5	—	3	—	1	—
— Senki fia (Gaál M.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	5	1	1	1	2	—	—	—
— Servadac Hector (Szász K.)	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	—	2	—	—	—
— Storitz Vilmos titka (Dánielné)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—
— Strogoff Mihály (Szász K.)	46	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1	15	1	12	—	6	—	—	—
— Szahara tengere (Dánielné)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—
— Tizenötéves kapitány (Szász K.)	29	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	11	—	7	—	3	—	—	—
— Úszó sziget (Gaál M.)	25	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	6	1	8	—	3	—	—	—
— Úszó város (Zigány Á.)	20	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	3	1	6	—	1	—	—	—
— Utazás a föld körül (Szász K.)	26	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	10	—	3	1	4	—	1	—
— Utazás a föld középpontja felé (Beöthy L.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	3	—	—	—	—	—
— Utazás a holdba (Gaál M.)	25	—	—	—	—	—	—	—	—	9	1	7	—	7	—	1	—	—	—
— Utazás a hold körül (Gaál M.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	1	3	—	1	—	1	—
— Várkastély a Kárpátokban (Huszár J.)	18	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	3	—	6	2	1	—	—	—
— Város a levegőben (Zigány Á.)	22	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	7	—	4	1	4	—	—	—
— Világfelfordulás (Huszár J.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	5	1	1	—	2	—	1	—
— Világ ura (Gábor A.)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	7	—	3	—	1	—	—	—
— Zöldsugár (Zigány Á.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	1	1	—	1	—	1	—
Vértes József: Zrinyi Ilona ura	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—
Vörösmarty Mihály: Munkái	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Wallace Lewis: Ben Hur	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	3	1
Walpole Hugh: Az élet felé (A »Jeremiás« ifj. kiad.)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	1	2	2	2	—	—	1
Webster Jean: Erre csak Patty képes (Altay M.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	1	—	—
Wells H. G.: Emberek a holdban (Mikes L.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—
— Gyémántcsináló (Dunay F.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
— Időgép (Mikes L.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	1	—
— Világok harca (Mikes L.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—
Wildhagen Elsa: Kis makrancos házassága (Dávid M.)	5	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Williamson C. N.: Aranycsönd (Früchtl E.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Wisemann Miklós: Fabiola	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—
Yonge Charlotte: Elbeszélések (Pulszky P.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Yorke Curtis: Gonoszok (Zempléni P.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—
Zágon István: Paprika Jancsi kalandjai	5	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Zempléni P. Gyuláné: Idegenben	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—
Zselihovszkája V. P.: Messze Tatárországban (Házsongárdy G.)	8	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Zsoldos László: Árnyékherceg	10	—	—	—	—	3	3	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zsombok Zoltán: Bundás Barna a Hargitában	9	—	—	1	—	1	1	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—

B) Ismeretterjesztő irodalom.

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Ács Lipót: Népművészeti gyüjtés	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Agostini Alberto: Tiz esztendő a Tűzföldön (Cholnoky B.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Aisberg E.: Most már értem a rádiót	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Áldor Imre: Karthágó	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—
Almássy László: Autóval Szudánba	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Almássy János: Hatezer magyar közmondás	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Altai Rezső: Német nyelvkönyv	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Amerika koronázatlan királyai	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
A mi hőseink. Szerk.: *Vetzé Alajos*	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	3	—
Amundsen Roald: Északi sark meghódítása (Cholnoky J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Angebauer K.: Ovambo (Szirmai J.-né)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Apor D.—Nagy B.: Hires feltalálók	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1	—
— Hogyan készül?	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	3	—	—	—
Apponyi Henrik gr.: Úti- és vadásznaplóm	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Asbóth Lajos: Északamerikai polgárháború	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Asbóth Sándor: Szerves kémia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Az Én Ujságom. Szerk.: *Gaál M.* és *Altay M.*	10	—	—	—	1	3	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Badics Ferenc: Kuruc világ és költészete	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	—	—	—
Balla Ignác: Edison	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
Balla Zoltán: Modern sakk	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Baloghné Hajós T.: Harc az életért	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bangha Béla: Dél keresztje alatt	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Bárány István: Sportszerű úszás	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—
Barna Jakab: Száz gyermekjáték	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Baros Gyula: Boldog Margit legendája	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Baróti Lajos: Ezer év	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—
Bortha József: Esztétika	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Benedek Elek: Hazánk története	21	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	5	1	6	1	2	—	—	—
— Magyar nép multja és jelene	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—
— Magyar történelem nagyjai	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—
— Nagy magyarok élete, 1—12	28	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	8	4	4	3	2	2	—	1
— Szent Anna tavától a Czenk-tetőig	8	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	—	1	—	1	—	—	—	—
Berecz Ede: Népszerű vegytan	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Berger Arthur: Örök tavasz szigetén (Halász Gy.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Berget Alphonse: Utazás a levegőben (Bogdánfi Ö.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Bergmann Sten: Kamcsatka ősnépei (Cholnoky B.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
— Viharok hazájában (Cholnoky J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—
Bert Paul: Afrikai utazások (Simonyi J.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—
— Ázsiai és ausztráliai utazások (Simonyi J.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—
— Sarkvidéki és amerikai utazások (Simonyi J.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
Bing Ede: Cserkészet útmutatója	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—
Bokor Ervin: Menekülés a szibériai fogságból	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—
Boros Rudolf: Rajzolás vezérfonala	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Bőle Kornél: Spanyol földön	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Brehm Alfred: Állatok világa (Rapaics R.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	1	—
Brózik Károly: Kolumbus Kristóf	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	1	5	1	1	—
Candler Edmund: Tibet leleplezése (Halász Gy.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Cholnoky Béla.: Gróf Teleki Sámuel útja Kelet-Afrikában	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cholnoky Jenő: Afrika	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Hazánk és népünk	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
— Jégvilág	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
— Nagy tudósok	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	4	—	—	—
— Napsugár diadala	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
— A tenger	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Chun Károly: Mély tengerek világa (Szilády L.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Cox Georg: Görög regék (Komáromy L.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	6	3	—	—
Csécsi József: Autólexikon	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cserey Adolf: Állatok természetrajza	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—
— Növényhatározó	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Csiky Gergely: Görög-római mithológia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Daring Thomas : Kincsvadászok a XX. században	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—		
Demjén G.—Tas J. : Magyar őrszem	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—		
Dévai István : Modern atlétika	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Dickens Charles : Régi Anglia (Szász B.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	1		
Divald Kornél : Budapest művészete	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—		
Douglas—Martin—Oliver : Három cserkész Afrikában	31	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	11	2	8	1	4	—		
Duncker Miksa : Ókor története (Jónás J.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Éber László : Művészettörténeti olvasmányok	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
Erődi Béla : Fáraók országában	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
Etherton P. T. : Mont Everest átrepülése (Cholnoky J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Fábián Gyula : Különös háború	23	—	—	—	—	—	—	1	1	2	4	5	4	3	1	2	—		
Farkas Benő : Algebra	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—		
Farkas Emőd : Magyarország nagyasszonyai	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	1
Farkas Pál : Francia forradalom	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	8	—	1	—
Festetich Rudolf gr. : Emberevők között (Sárosi B.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
Foerster F. W. : Élet művészete (Szoc. Misszió-társ.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1
Fontany Elena : Csillagok országa (Beke M.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	3	2	1	1		
Fross Károly : Repülőgépek szerkezete	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Futó Mihály : Kísérletek egy cserépnövénnyel — Mikroszkópium csodás világából	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—
Fülöp Zsigmond : Kis tudós	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	1	—	—	—	—
Gaál Mózes : Arany János	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
— Bethlen Gábor és kora	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
— Csokonai Vitéz Mihály	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— A haza bölcse (Hazafias kvt.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Hogyan boldogulunk ?	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Jövő iskolája	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
— Kard és lant hőse	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—
— Kazinczy Ferenc	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— A legnagyobb magyar (Hazafias kvt.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—
— Magyar hősök és királyok	10	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	1	3	—	1	—	—	—	—
— Napoleon	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—
— I. Rákóczi Ferencné	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—
— Tompa Mihály	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
— Vörösmarty Mihály	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— Zrinyi Miklós a költő	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Gabányi János : Magyar várak legendái	26	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	8	1	8	2	2	1
Gárdonyi Géza : Emlékezetes napok	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—
— Földre néző szem	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Nagyapó 100 tréfája	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Gáspár Ferenc : Fehér ember útja	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	4	—
— Föld körül	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Gáspár Jenő : Atlétikai tréning	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Gáspár Pál : Vezérlő fejedelem	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	—	1	—
Gilder W. H. : A »Jeanette« pusztulása (Halász Gy.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Gonda Béla : Hadiflottáról	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Gracza György : Talpra magyar !	11	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	4	—	1	1	—	—	—	—
Grisar Hartman : Luther Márton élete (Hoitsy P.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Grofcsik János : Építőipari anyagtan	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Hagenbeck John : India szigetvilága (Halász Gy.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
Hajós József : Ősember	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Halliburton Richard : Üres zsebbel a világ körül (Fodor E.)	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	—	5	—
Hankó Vilmos : Kémia a mindennapi életben	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—
— Vizen és vízparton	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	5	2	2	—	—	—
Hankó V.—Szterényi H. : Természettudományi olvasmányok	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	4	—	1	—	—	—
Hanusz István : Fák birodalmából	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Hedin Sven : Ázsia sivatagjain keresztül (Thirring G.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
— Ázsia szívében (Thirring G.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
— Belső Ázsia küszöbén (Halász Gy.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
— Első utam Ázsiában (Halász Gy.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
— Északi sarktól a déli sarkig (Mikes L.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—
— Pekingtől Moszkváig (Balassa F.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Hoffmann Viktor: Útmutató kezdő fényképészek számára	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Horváth Károly: Állatmegfigyelések	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
— Kis természetbúvár	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—
— Növény megfigyelések	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Horváth László: Rádióamatőr	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—
Houben H. H.: Déli sark meghódítása (Juhász V.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
— Északi sark meghódítása (Juhász V.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Howard L. O.: Házi légy (Jablonovszki J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Huld Pale: 44 nap a föld körül (Gaál M.)	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1	1	—	—	—
Huszár László: »Kwaheri«	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Janet P.: Búgó csiga (Beke M.)	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	6	1	3	—	—	—
Jankó János: Stanley utazása Afrikában	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—
Jeans James: Csillagos ég (Sziklay G.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—
— Világegyetem	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Johann A. E.: 40.000 kilométer (Benedek M.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Johnson Martin: Afrika csodavilága	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
— Kannibálok szigetén (Halász Gy.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Jókai Mór: Magyar nemzet története	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	—	1
— Március tizenötödike	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Jósika Miklós br.: Hunyadi Mátyás	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
— II. Rákóczi Ferenc (Gaál M.)	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	—	1	—	—	—	—
Juhász Andor: Halló, itt London	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Julier Ferenc: Magyar hadvezérek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Kallós Ede: Görög-római mithológia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Kalmár Gusztáv: Küzdelmek a fehér halál országában	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—
— Régi népek, új világok	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	1	1
Kankovszky Artúr: Boxolás	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	—
Kelemen Andor: Tut-Ankh-Amen földjén	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—
Kelemen Béla: Hogyan írjunk?	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
— Jó magyarság	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Kellner Dániel: Mit kell a sportolónak tudnia?	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Kittenberger Kálmán: Megváltozott Afrika	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—
— Vadász- és gyüjtőúton	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Lambrecht Kálmán: Mont Everest ostroma	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Leidenfrost Gyula: Keserű tenger	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1
Lengyel Miklós: Tamás érdeklődik	16	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	8	—	2	—	—	—
Lilius Aleko: Kalózvilág a kinai vizeken (Szirmayné)	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	12	—	3	—
Lovik Károly ifj.: Vendégségben őseinknél	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	5	1	1	—	—	—
Maccreagh Gordon: Két év Brazilia őserdeiben (Fodor E.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Macé Jean: Egy falat kenyér története	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	—	2	—	—	—
Madarász László: Levegő meghódítása	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Magyar Lányok. Szerk.: *Tutsek Anna*	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	7	—	3
Mammusich Mihály: Labdarúgás	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—
Mantegazza Paolo: Munka öröme (Kerékgyártó E.)	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Márffy O.—Calabro P.: Olasz-magyar beszédgyakorlatok	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Mende Jenő Kezdő fizikus	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
Mészöly Jenő: Szibéria, a nagy temető	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Mihály Dénes: Automobil szerkezete	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
— Távolbalátás	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Mikes Kelemen: Törökországi levelei	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Mikszáth Kálmán: Jókai Mór élete és kora	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—
Molisch Hans: Felkelő nap országában (Rapaics R.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Molnár Géza: Kerékpározás kézikönyve	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Molnár R. Béla: Feltalálók enciklopédiája	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Monfreid Henry: Rejtelmes Abesszinia (Wiesner J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Móra Ferencné: Szakácskönyv.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Mosdóssy Imre: Ahol az arany terem	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Munnecke Wilhelm: Hagenbeck munkában (Benedek M.-né)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Müller J. P.: Az én módszerem	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Nadler Herbert: Cserkészeten és lesen	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Nagy: Gépek csodavilága	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																	
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Nagy Sándor : Madárbirák	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Nansen Fridtjof : Utazás az úszó jégen (Zigány Á.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Newcomb : Népszerű csillagászat (Fülöp Zs.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—
Németh Andor : Ausztria (Úti kvek)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nógrádi László : Séták a nagy természetben	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
Nuricsán József : Kémiai kisérletek	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Ohle Fritz : Idegenlégió karavánja (Benedek M.-né)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
— Ismeretlen Szaharában (Tábori P.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Orel Géza : Technológia köréből	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Ostwald Wilhelm : Bevezetés a kémiába (Táborffy J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Pálfy György : Labdarúgás iskolája	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Papp János : Agyagipar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Papp József : Gyakorlati olasz nyelvtan	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Park Mungo : Gambiától a Nigerig (Halász Gy.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Perry John : A pörgettyű (Beke M.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—
Petiscus : Olymposz (Geréb J.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Petőfi Sándor : Utirajzok	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pfizenmayer E. W. : Kelet-Szibéria ősvilága (Cholnoky B.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Philatelus : Bélyeggyüjtés	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Pilch Jenő : Világháború története	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Pintér Kálmán : Magyar drámai mesék	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Platz Bonifác : Utazás a természetben	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	—	4	—	—	—
Pluhár István : Sportok könyve	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—
Prohászka Ottokár : Sion hegyén	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
— Iránytű	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
Prónai Lajos : Puszták börtönében	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—
Ray T. B. : Repülők (Tábori P.)	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—	2	—	1	—
Reischek Andreas : Maórik földjén (Halász Gy.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Richard J. : Óceánográfia (Pécsi A.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Riedl Frigyes : Petőfi Sándor	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Rózsa Ignác : Martinovics Ignác és társai	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Rummel Walter : Napsütötte országokban (Halász Gy.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
Sárándy István : Elpusztult birodalom	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
— Mesék országában	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—
Sas Ede : Munkácsy Mihály	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—
— Toldi költője	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—
Schlosser Imre : Modern futball	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—
Schneider Árpád : Önműködő kézifegyverek	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Schöner Ferenc : II. Rákóczi Ferenc	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—
Schweinfurth Georg : Afrika szívében (Halász Gy.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Schwicker Richard : Si-sport	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Scott R. F. : Utolsó útja (Halász Gy.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	1
Seabrook W. B. : Harcos beduinok között (Havas J.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Shackleton Ernest : Antarktisz szívében (Halász Gy.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
— Déli sark hajótöröttjei (Halász Gy.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
Sik Sándor : Cserkészet	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	1	—
Smiles Sámuel : Boldogulás útja	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	5	3	—	—
— Élet és munka. (Dáni E.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
— Jellem (Könyves Tóth K.)	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—
— Kötelesség	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—
Somfay Elemér : Atlétika és tréningje	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Somossi István : Bélyeggyüjtés	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—
Stanley H. M. : Önéletleirása (Sebestyén K.)																			
Stein Aurél : Homokba temetett városok (Halász Gy.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
— Közép Brazilia (Bátky Zs.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Stelly Gizella : Mit játszunk gyerekek?	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	1	—
Stratil Sauer G. : Afgánok fogságában (Wiesner J.)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
Strömpl Gábor : Térképolvasás	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—
Szalay László : Tatárjárás Magyarországon	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Szathmáry István : Játékszerkészítés	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—
Széchenyi Zsigmond gr. : Csui! ... Afrikai vadásznapló	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
— Elefántország	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	1	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6—7 éves		7—8 éves		8—9 éves		9—10 éves		10—11 éves		11—12 éves		12—13 éves		13—14 éves		14—15 éves	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Szemere Imre: Sakkjáték	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Szent Ágoston vallomásai	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Szent Imre legendája	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Szentgály Károly: Régi pénz gyüjtése	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Szerelemhegyi E.: Modern olimpiai játékok	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
Szijgyártó Miklós: Kisérleti fizika	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Szikra [gr. Teleki S.-né]: Nagyasszonyok élete	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Szterényi Hugó: Ifjúsági olvasmányok a természet köréből	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	1	—	—	—	—	—
Sztrókay Kálmán: Kis ezermester	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	1	—	1	—	—	—
Tábori Kornél: Bűvészkönyv	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	1	—
Tábori Pál: Nemzetközi őrs	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—
Tábori Piroska: Köszöntők és ünnepi játékok	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	—	1	—	—	—	—
Tábori Róbert: Mátyás ifjúsága	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—
— Vidám történelem	5	—	—	—	—	—	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Takáts Sándor: Hangok a multból	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
— Magyar nagyasszonyok	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1
— Rajzok a török világból	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1
— Régi idők, régi emberek	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	1
— Régi magyar asszonyok	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1
Tass József: Cserkészkönyv	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Taylor M. N.: Kannibálok földjén (Halász Gy.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
Thiel Rudolf: Tizenhárman a halál ellen (Nyilas J.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Thirring Gusztáv: Sopron	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Thury Zoltán: Útravaló	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Tóth Sándor: Erdély nagyasszonya	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	—	—	—
— Hellas ege alatt	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
— Legnagyobb magyar	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	1	—	—	—	—
Tóth Tihamér: Jellemes ifjú	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	8	—	1	—
— Művelt ifjú	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	1	1	—
Tóth Béla: Szálló igék lexikona	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Tutsek Anna: Az én utam	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—
Universum, I—IX., Szerk.: *Hankó Vilmos*	63	—	—	—	—	—	—	3	—	11	1	19	2	15	2	8	—	2	—
Vasárnapi könyv. Szerk.: *Szilágyi Sándor*	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	1	7	1	3	—
Vaszary Kolos: Történelmi életrajzok	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Vilmos svéd kir. herceg: Gorillák és törpék között	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Vörös Márton: Szerencsés expedíció	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vörösmarty Mihály: Zalán futása (Loósa J.) Skv.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Wagner Mihály: Háziállataink	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Washburn Bradford: Vakáció az Alpesekben	30	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6	1	9	2	6	—	—	—
Wegener Georg: Szálljatok velem (Halász Gy.)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Wells Carneth: Maláji dzsungelben (Halász Gy.)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	5	—
Wodeczky József: Üstökösök	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Zászlónk. Szerk.: *Radványi Kálmán*	17	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	6	—	5	—	1	—	—	—
Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem (Toncs G.) Skv.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Zsigmond Ferenc: Jósika Miklós	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Az ifjúság legkedveltebb írói.

(I. A könyvtár 100 napi forgalmában kézbeadott különböző művek száma. II. A kézbeadott műveket összesen ennyiszer olvasták. III. Az író egy művének átlagos olvasottsága.)

Az író neve	I.	II.	III.	Az író neve	I.	II.	III.
A) **Szépirodalom :**				55. Komlós Aladár	1	24	24·0
1. Verne Jules	52	808	15·5	56. Montgomery Florence	1	24	24·0
2. Jókai Mór	54	655	12·1	57. Sienkiewicz Henrik	3	24	8·0
3. Benedek Elek	51	434	8·5	58. Radó Vilmos	3	24	8·0
4. May Karl	19	331	17·4	59. Münchhausen Börries	1	23	23·0
5. Gaál Mózes	46	315	6·8	60. Ségur Sophie	1	23	23·0
6. Gárdonyi Géza	28	290	13·5	61. Atányi István	1	22	22·0
7. Mikszáth Kálmán	20	275	13·7	62. Móricz Zsigmond	1	22	22·0
8. Herczeg Ferenc	12	198	16·5	63. Bónyi Adorján	2	22	11·0
9. Rákosi Viktor	17	146	8·5	64. Kästner Erich	2	22	11·0
10. Tábori Piroska	17	139	8·1	65. Gyökössy Endre	2	22	11·0
11. Tutsek Anna	16	126	7·8	66. Hosszú Lándzsa	1	21	21·0
12. Cooper Fenimore	7	110	15·7	67. Laurie André	2	21	10·5
13. Mark Twain	11	102	9·2	68. Szondy György	1	20	20·0
14. Altay Margit	11	100	9·0	69. Teveli Mihály	1	20	20·0
15. Dickens Charles	9	91	11·1	70. Velősy Elek	1	20	20·0
16. Dánielné Lengyel L.	14	91	6·5				
17. Kosáryné Réz Lola	13	84	6·4				
18. Bocs Bálint [Sas Ede]	5	83	16·6	*B)* **Ismeretterjesztő irodalom :**			
19. Blaskó Mária	14	82	5·8				
20. Sebők Zsigmond	10	81	8·1	1. Benedek Elek	16	65	4·0
21. Tamás István	4	72	17·1	2. *Universum (Hankó V.)*	9	63	7·0
22. London Jack	11	72	6·5	3. Gaál Mózes	15	49	3·2
23. Fleuron Svend	4	71	17·7	4. Douglas—Martin—Oliver	1	31	31·0
24. Kipling Rudyard	4	70	17·5	5. Washburn Bradford	1	30	30·0
25. Jósika Miklós br.	9	68	7·5	6. Gabányi János	1	26	26·0
26. Tobisch Irén	4	62	15·5	7. Smiles Sámuel	4	24	6·0
27. Donászy Ferenc	5	59	11·8	8. Fábián Gyula	1	23	23·0
28. Eötvös József br.	4	56	14·0	9. Takáts Sándor	5	22	4·4
29. De Amicis Edmondo	1	52	52·0	10. Cholnoky Jenő	6	21	3·5
30. Defoe Daniel	1	51	51·0	11. Hankó Vilmos	2	20	10·0
31. Lőrinczy György	9	44	4·8	12. Tóth Tihamér	2	19	9·5
32. Daudet Alphonse	3	39	13·0	13. *Vasárnapi könyv (Szilágyi S.)*	5	18	3·6
33. Bernáth Gusztáv	2	38	19·0	14. Lovik Károly ifj.	1	17	17·0
34. Nast Clara	4	38	9·5	15. *Zászlónk (Radványi K.)*	5	17	3·4
35. Pósa Lajos	4	38	9·5	16. *Magyar Leányok (Tutsek A.)*	5	17	3·4
36. Disney Walt	4	37	8·1	17. Farkas Pál	1	16	16·0
37. Andersen H. C.	4	36	9·0	18. Lengyel Miklós	1	16	16·0
38. Gombos Albin	3	35	11·6	19. Wells Carneth	1	16	16·0
39. Molnár Ferenc	1	33	33·0	20. Apor D.—Nagy B.	2	16	8·0
40. Szentgyörgyi Sándor	1	32	32·0	21. Tóth Sándor	3	15	5·0
41. Bene Lajos	2	32	16·0	22. Hedin Sven	6	15	2·5
42. Czeke Vilma	3	32	10·6	23. Brózik Károly	1	14	14·0
43. Lofting Hugh	1	29	29·0	24. Janet P.	1	14	14·0
44. Tamási Áron	2	28	14·0	25. Cox Georg	1	13	13·0
45. Rhoden Emmy	3	28	9·3	26. Fontany Elena	1	12	12·0
46. Aszlányi Károly	2	26	13·0	27. Halliburton R.	1	12	12·0
47. Roboz Andor	2	26	13·0	28. Gáspár Ferenc	2	12	6·0
48. Komáromi János	3	26	8·6	29. Kalmár Gusztáv	2	12	6·0
49. Abonyi Lajos	5	26	5·2	30. Platz Bonifác	1	11	11·0
50. Michaelis Karin	1	25	25·0	31. Gracza György	1	11	11·0
51. Ring Barbara	1	25	25·0	32. Lilius Aleko	1	11	11·0
52. Burnett F. H.	3	25	8·3	33. Brehm Alfred	1	10	10·0
53. Wells H. G.	4	25	6·2	34. Ray F. B.	1	10	10·0
54. Beecher-Stove E. H.	1	24	24·0	35. Széchenyi Zsigmond gr.	2	10	5·0

A fentebb felsorolt írók művei — a statisztikai táblákban részletezett megoszlás szerint — az ifjúság összes olvasmányainak 72·4%-át teszik ki.

Össze-

Az olvasmány műfaja	Olvasott művek száma	Olvasták	
		Összesen	%-ban
A) **Szépirodalom.**[1]*)*			
1. Mesevilág (Mesék, mondák, regék, legendák)	129	1.162	*14·0*
2. Versesművek. Költemények	24	88	*1·0*
3. Ifjúsági színdarabok. Színművek	14	94	*1·1*
4. Ifjúsági elbeszélések és regények	577	5.441	*65·7*
5. Regények. Elbeszélések	153	1.497	*18·1*
Összesen	897	8.282	*100·0*
B) **Ismeretterjesztő irodalom. (A tudományszak száma a decimális rendszerben.)** [2]*)*			
0 Általános művek. Ifjúsági folyóiratok	6	67	*4·9*
17 Erkölcstan	8	35	*2·6*
2 Vallás. Egyház. Mythológia	8	23	*1·7*
3 Társadalmi tudományok (Világháború; Nevelés, oktatás; Néprajz)	13	52	*3·8*
4 Nyelvtudomány	5	9	*0·7*
5 Exakt tudományok. Természettudomány	41	266	*19·7*
6 Alkalmazott tudományok. Technika	21	60	*4·4*
7 Szépművészet. Sport. Játékok	38	132	*9·8*
81 Magyar irodalom és története	15	46	*3·4*
9 Történelem	25	164	*12·0*
91 Földrajz. Utazások	88	383	*28·2*
92 Életrajzok	22	119	*8·7*
Összesen	290	1.356	*100·0*
Szépirodalom és ismeretterjesztő irodalom együttesen.			
(A 100 nap alatt olvasott könyvek összes mennyisége)	1.187	9.638	—
Ebben:			
A. 1. Magyar szépirodalom	638	5.302	*64·0*
A. 2. Külföldi szépirodalom	259	2.980	*36·0*
B. 1. Magyar ismeretterjesztő irodalom	210	976	*72·0*
B. 2. Külföldi ismeretterjesztő irodalom	80	380	*28·0*
Összesen	1.187	9.638	—
A gyermekolvasók száma és megoszlása	—	600	—
Egy gyermek átlag olvasott a 100 nap alatt:			
a) Szépirodalomból	897	8.282	*86·0*
b) Ismeretterjesztő irodalomból	290	1.356	*14·0*
Összesen	1.187	9.638	*100·0*

[1]) Összforgalomban: 86%. [2]) Összforgalomban: 14%.

sítés.

A gyermekolvasók kora és neme																	
6–7		7–8		8–9		9–10		10–11		11–12		12–13		13–14		14–15	
éves																	
fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
18	—	40	81	100	185	98	248	74	169	26	72	13	33	3	—	2	—
—	—	—	3	3	7	4	13	3	7	3	2	3	2	17	8	11	2
—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	38	18	18	15
1	—	37	31	122	126	324	363	727	380	852	494	782	460	447	207	49	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	37	14	757	243	293	150
19	—	77	115	225	318	427	624	806	557	883	569	835	510	1.262	476	373	206
—	—	—	1	3	1	3	3	4	—	8	—	10	7	11	9	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	4	1	15	6	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	10	5	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	33	1	13	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	4	—
—	—	—	—	—	—	5	1	25	5	48	17	59	12	67	11	14	2
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	1	16	1	22	2	9	—
—	—	—	—	—	—	1	2	3	3	8	4	21	1	60	2	26	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	1	24	10	4	—
—	—	—	—	—	1	5	2	12	4	25	8	30	11	42	11	9	4
—	—	—	—	—	—	1	1	13	5	29	6	50	9	167	16	83	3
—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	20	12	23	15	18	11	2	5
—	—	—	1	3	2	15	9	70	23	150	49	226	58	473	85	171	21
19	—	77	116	228	320	442	633	876	580	1.033	618	1.061	568	1.735	561	544	227
14	—	47	91	170	264	291	496	372	408	314	386	325	353	901	391	300	179
5	—	30	24	55	54	136	128	434	149	569	183	510	157	361	85	73	27
—	—	—	1	3	2	15	9	56	20	113	41	159	48	323	59	108	19
—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	37	8	67	10	150	26	63	2
19	—	77	116	228	320	442	633	876	580	1.033	618	1.061	568	1.735	561	544	227
2	—	6	8	17	26	28	43	49	39	55	45	57	43	78	48	33	23
9·5	—	12·8	14·5	13·2	12·2	15·2	14·5	16·4	14·2	16·0	12·5	14·6	11·8	16·2	9·9	11·3	9·0
—	—	—	—	—	—	0·5	0·2	1·4	0·6	2·7	1·1	4·0	1·4	6·0	1·8	5·2	0·9
9·5	—	12·8	14·5	13·2	12·2	15·7	14·7	17·8	14·8	18·7	13·6	18·6	13·2	22·2	11·7	16·5	9·9

A Fővárosi Könyvtár szerzeményeinek válogatott jegyzéke, 1936.

Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, 1936.
Select list of new accessions, 1936.

0 Általános munkák

Allgemeines — General works

001 Tudomány és tudás

Wissenschaft und Wissen
Science and knowledge

Farrington, Benjamin. Science in antiquity. London: Butterworth 1936. 258 p. (Home univers. library.) **86589**
Bibliography: p. 250—251.

Jeans, James [etc.] Scientific progress. By —, William Bragg, E. V. Appleton [etc.] London: Allen & Unwin 1936. 210 p. 3 t. (Halley Stewart lecture, 1935.) **87262**

Müller-Freienfels, Richard. Psychologie der Wissenschaft. Lpzg: Barth 1936. VIII, 254 p. **86505**

Schmeidler, Bernhard. Über die Aufgaben und Pflichten der wissenschaftlichen Kritik. Eine Auseinandersetzung mit heutiger Kritik, nebst einigen Gedanken über Doktordissertationen u. Zeitschriftenwesen. Erlangen: Palm & Enke 1935. VII, 64 p. **P 001(43)**

Szilády Zoltán. Erdély és a magyar tudományosság. Bp.: Hungária ny. 1936. 8 p. (Jancsó Benedek társ. kiadv., 40. »A történeti Erdély«-ből.) **R 001(439.42)**

002 Írás és könyv.

Schrift- u. Buchwesen.
Writing. Books.

Dyroff, Adolf. Die Bedeutung der Druckkunst für das Menschenleben. Festvortr. Mainz: Gutenberg-Ges. 1935. 29 p. **P 002**

Istványi Géza. A magyarnyelvű írásbeliség kialakulása. Bp.: Egyet. ny. 1934. 11 p. (A Pázmány P. Tud. Egy. Történelmi Szemináriumának kiadványai, 1.) **86285**

Új könyvek könyve, Az —. 173 író, művész, tudós vallomása olvasmányairól. Összegyüjt. & bev. ellátta: Kőhalmi Béla. Bp.: Gergely 1937. 398 p. **87755**

What is a book? Thoughts about writing. By: Frances Lesser Warner, Ellen Glasgow, Rafael Sabatini. London: Allen & Unwin 1936. 285 p. **87181**

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Balás P. Elemér & S[tefano] Egyed. Rassegna di letteratura giuridica ungherese. Anno 1928. Roma: Istituto di studi legislativi 1933. 41 p. (Istituto di studi legislativi.) **01634/87**

Bartha Dénes v. Studien zum musikalischen Schrifttum des 15. Jahrhunderts. Lpzg: Breitkopf & Härtel [1936]. 49 p. (Aus: »Archiv f. Musikforschung«.) **01678/9**

Benzing, Joseph. Der Buchdruck des 16. Jahrhunderts im deutschen Sprachgebiet. Eine Literaturübersicht. Lpzg: Harrassowitz 1936. VI, [2], 136 p. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen, Beiheft 68.) **01665/9**

Berlin. Preussische Staatsbibliothek. Das Deutschtum im Ausland. Eine systematische Zusammenstellung d. im Gesamtkatalog d. preuss. wissenschaftl. Bibliotheken verzeichneten Schriften 1900—1923. Berlin: Preuss. Staatsbibl. 1925. 4°. X, 168 p. **Q 0171/198**

Berlin. Preussische Staatsbibliothek. Gesamtverzeichnis der ausländischen Zeitschriften (Gaz) 1914—1924. Hg. v. Auskunftsbureau d. Deutschen Bibliotheken. Lfg. 1—10. Berlin: Preuss. Staatsbibl. 1927. 4°. 784, XXXIV p. **Q 0144/43**

Berlin. Preussische Staatsbibliothek. Handbibliothek des grossen Lesesaals. Mathematik und Naturwissenschaften. Berlin: Staatsbibl. 1929. VIII, 75 p. **0171/197/7**
= Berlin. Preuss. Staatsbibl. Handbibl. d. grossen Lesesaals. Abteilung, 7.

Berlin. Preussische Staatsbibliothek. Handbibliothek des grossen Lesesaals. Technik. Berlin: Preuss.Staatsbibl. 1928. VI, 42 p. **0171/197/10**
= Berlin. Preuss. Staatsbibl. Handbibl. d. grossen Lesesaals. Abteilung, 10.

Berlin. Preussische Staatsbibliothek. Handbibliothek des grossen Lesesaals. Theologie. Berlin: Gruyter 1929. VII, 86 p. **0171/197/2**
= Berlin. Preuss. Staatsbibl. Handbibl. d. grossen Lesesaals. Abteilung, 2.

Calot, Frantz & Georges Thomas. Guide pratique de bibliographie suivi d'un memento analitique des principales bibliothèques publiques de Paris.Paris: Delagrave 1936. 320 p. **0102/1**

Catalogue de la Bibliothèque de l'institut des hongrois sciences administratives. — Catalogue of the Library of the Hungarian inst. of publ. administration. Bp.: Egyet. ny. 1934. 189 p. **0171/196**

Dissertations-Verzeichnis über die seit dem Jahre 1872 an der philos. Fakultät der Universität in Wien eingereichten und approbierten Dissertationen. Bd 1. Wien: Philosophisches Dekanat 1935. **01604/1**
Bd 1. [4], 283 p.

Graf András. Jeórjiosz Zavirasz budapesti könyvtárának katalógusa. Bp.: Egyet. ny. 1935. 31 p. (Magyar-görög tanulm., 2.)
[Latin-görög.] **0172/40**

Helmschrott, Joseph Maria. Verzeichniss alter Druckdenkmale der Bibliothek d. uralten Benediktiner Stifts z. H. Mang in Fuessen. T. 1—2. Mit litteraturischen Anmerkungen begleitet. Ulm: Stettinische Buchhandl. 1790. **0171/199**

Jaryc, Marc. La »bibliographie internationale des sciences historiques«. [Paris]: Revue du livre et des bibliothèques 1936. [12] p. (De la Revue du livre et des bibliothèques.) **0169/69**

Kertész János. Pozsony város és Pozsony vármegye bibliográfiája. Komárom: Spitzer ny. 1935. 52 p. (A »Nemzeti Kulturá«-ból.) **0160/79**

Kozocsa Sándor. Az 1935-ik év irodalomtörténeti munkássága. Bp.: Pallas ny. 1936. 56 p. (Irod. tört. füzetek, 58.) **R 016 : 81»1935«**

Kurtze Nachricht von den Büchern und deren Urhebern in der Stollischen Bibliothek. 1—8 Theile. Nebst einem vollständigen Register u. Verzeichniss d. Bücher so recensiret worden. Jena: Meyer 1733—1737. 822, [82] p. **0172/39**

Olay Ferenc megjelent munkáinak jegyzéke. 1927—1936. Liste des ouvrages parus de François d'Olay 1927—1936. Liste der Publikationen v. Franz v. Olay. 1927—1936. Bp.: Saját kiad. 1935. IV, 41 p. **0120/86**

Pécsi Erzsébet tudományegyetemi könyvtár címjegyzékei. 10. k.: Folyóiratok és hírlapok. Pécs: Saját kiad. 1935. 4°. 83 p. **q 02778/5**
[Könyomat.]

Roncsik Jenő. A magyar tűzoltóirodalom. Debrecen: Város & a Tiszántúli ref. egyh. ker. ny. 1928. 31 p. **01661/21**

Tragor Ignác. Vác az idegen irodalomban. Vác: Váci múzeum egy. 1936. 64 p. (Váci könyvek, 24.) **R 016(439.049)Vác**
[Magyar-német.]

Valentiny Antal. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1934. év. Cluj: Minerva ny. 1935. 20 p. **X 2215/79**
= Erdélyi tudományos füzetek, 79.

Veress Endre. Román magyar könyvészetem. (Válasz a »Századok« bírálatára.) Bp.: »Századok« 1935. 10 p. (Melléklet a Századok 1935. évf.-hoz.) **R 015(439)**

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

Berend Klára. Az ifjúság irodalmi érdeklődése. Dissz. Szeged: Ablaka ny. 1935. 53 p. (Közlemények a szegedi M. kir. F. J. Tud.-Egyet. pedagógiai lélektani intézetéből, VI.) **R 028.5**

Dresden. Sächsische Landesbibliothek. Führer für die Benutzer der Sächsischen Landesbibliothek. Bearb. v. Karl Assmann *[1925.]* 5. Aufl. Dresden: Focken & Oltmann 1936. 56 p. **0275/41**

Godet, Marcel. La formation professionelle des bibliothécaires en Suisse. — Escher, Hermann: Bibliothekarische Ferienkurse. Bern: Schweiz. Landesbibl. 1933. 30 p. (Publ. de l'Association d. bibliothécaires suisses, XII.) **0235/2**

Hoover war library Stanford university. Annual report [by Ralph Haswell Lutz] chairman of directors 1934—35. California: Stanford university pr. 1935. 23 p. **0260/13**

Jordanov, Vel. Hisztorija na Narodnata Biblioteka v. Szofija. 1879—1929. Szofia: Drzs. Pécs 1930. 4°. VIII, 360 p. **q 0274/291**

Löffler, Karl & Joachim Kirchner (Hg.) Lexikon des gesamten Buchwesens. Unter Mitw. v. Wilhelm Olbrich. Bd 1—2. Lpzg: Hiersemann 1935—1936. **0203/3**
Bd 1. Aa — Goetheana. 1935. XVI, 640 p.
Bd 2. Göttingen — Petrarcaschrift. 1936. 640 p.

Magyar könyvtárosok és levéltárosok egyesületének, A— alapszabályai. Vác: Pestvidéki ny. 1936. 12 p. **0206/11**

Magyarország. Magy. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium. A népkönyvtárak (községi közkönyvtárak céljaira alkalmas könyvek) jegyzéke 1—3. Bp.: Egyet. ny. 1928, 1931, 1934. **02745/4**

Pálffy Miklós. Műegyetemek, műszaki tudományos kutatóintézetek és szakintézmények könyvtárainak statisztikai adatai. Bp.: »Élet« ny. 1935. 16 p. **R 026 : 62(∞)**

Smith, R. D. Hilton (ed.) Library buildings, their heating, lighting and decoration. Papers read et the 55th annual conference of the Library assoc. London: Libr. assoc. 1933. 68, XVI p. **0220/21**

L. Ujváry Lajos. A mai gyermek és a könyv. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 72 p. (A tanítás problémái, 14.) **R 028.51**

03 Lexikonok

Lexika — Encyclopedias

British Universities Encyclopaedia. A Dictionary of Universal Knowledge. Vol. 1—10. Ed. David Patrick & William Geddie. London: British Univers. Encyclopaedia [1936]. 4°. **X 6683**

Ki — kicsoda? Kortársak lexikona. Bp.: Béta irod. r.-t. [1936]. 937 p. **K 9200/5**

Lamer, Hans. Wörterbuch der Antike. Mit Berücks. ihres Fortwirkens. In Verbindung mit Ernst Bux & Wilhelm Schöne. *[1933.]* 2. durchges. & ergänzte Aufl. Lpzg: Kröner 1936. XVI, 894, 42 p. 1 t. (Kröners Taschenausg., Bd 96.) **87681**

Meyers Lexikon. 8. Aufl. In völlig neuer Bearbeitung u. Bebilderung. Bd 1. Lpzg: Bibliographisches Inst. 1936. **K 0300/2**

Új lexikon. A tudás és a gyakorlati élet egyetemes enciklopédiája 6 kötetben. Szerk.: Dormándi László & Juhász Vilmos. 1—2. köt. Bp.: Dante—Pantheon 1936. **K 0300/3**
1. köt. A—Bra. VIII, 608, [2] p. 20 t.
2. « Bra-Fény. p. 609—1224, [2] p. 20 t.

057 + 059 Címtárak, évkönyvek

Adressbücher. Jahrbücher

Handbooks. Annals.

Föld népe évkönyve 1937. évre. Bp.: Keresztény szoc. földmunkások & földművesek orsz. szöv. 1937. 94 p. **R 059 : 339.5(439)**

Scheer Samu. Budapesti ingatlanok címtára. *[1933.]* 2. kiad. Bp.: Solo r. t. 1934. XL, 770 p. **K 0570/3**

Werdende Reich. Das —. Almanach zum 40. Jahr des Verlages. Jena: Diederichs 1936. 184, [4] p. 24 t. **87502**

06 Tudományos társaságok

Gelehrte Gesellschaften

Scientific societies

Bremer Wissenschaftliche Gesellschaft. Festschrift zur Feier des zehnjährigen Bestehens. Bremen: Geist Verl. 1934. [4], 516 p. **X 2125/8**
= Schriften d. Bremer Wissenschaftl. Gesellschaft. Reihe D. 8/9.

07 Újságírás

Zeitungswesen — Journalism

Baráth T. Histoire de la presse hongroise. Paris: Pr. Univers. de France 1935. p. 243—266. (Du Bulletin du Comité internat. d. sciences historiques.) **R 07(439)(09)**

Hammer, Helmut. Oesterreichs Propaganda zum Feldzug 1809. Ein Beitr. z. Geschichte d. politischen Propaganda. München: Zeitungwissenschaftl. Vereinigung 1935. 203 p. (Zeitung u. Leben, XXIII.) **86644**
Bibliographie: p. 195—199.

Hugendubel, Paul. Die Vorbereitung des Weltkrieges durch die französische Presse. München: Hugendubel 1936. 154 p. (Zeitung u. Leben, XVIII.) **86858**
Bibliographie: p. 152—154.

Journaliste, Le — au service de la moralité publique. En hommage à la mémoire de Monsieur le pasteur Louis C o m t e, Fondateur du Relèvement social. Bordeaux : Relèvement social [1936]. 333, [3] p. **87293**

Kutschera, Heinrich. Die Geheimnisse der »Sechsten« Grossmacht. Gesellschaftliche, historische und wirtschaftliche Grundlagen. Organisation u. Technik. Wien : Selbstverl. 1935. 50 p. **P 07**

Bibliographie : p. 50.

Riegler Imre. Folyóiratkultúra, sajtóreform, sajtótudomány. Bp. : Athenaeum 1936. 20 p. **R 07**

Bibliográfia : p. 18—20.

Stiewe, Willy. Das Pressephoto als publizistisches Mittel. Lpzg : Noske 1936. VI, 130 p. 8 t. (Wesen u. Wirkungen d. Publizistik, 2.) **86709**

Tóth László. A számnélküli közellenség. Előadás. Bp. : Pallas ny. 1936. 31 p. **R 070.12**

Waldkirch, Wilhelm. Weltpresse und Weltkrise. Die Zeitung zwischen Krieg u. Frieden. Ludwigshafen a. Rhein : Waldkirchdruck 1936. 228 p. **87553**

090 Bibliofilia

Bibliophilie — Bibliofily

Imprimatur. Ein Jahrbuch f. Bücherfreunde. Mit 7 Beilagen. Jg. 6. Hamburg : Ges. d. Bücherfreunde 1935. **X 542**

Leroquais, V[ictor]. Un livre d'heures manuscrit à l'usage de Macon. (Collection Siraudin). Macon : Protat frèr. 1935. [6], 69, [6] p. 18 t. (Extr. d. Annales d. l'Acad. d. Macon.) **86395**

Tièche, Edouard. Die Wiederentdeckung der antiken Bücher im Zeitalter der Renaissance. Bern : Schweizer Bibliophilen Ges. 1936. 16 p. (Bibliothek der schweiz. Bibliophilen, Ser. II. H. 7.) **P 090.1=7**

1 Bölcselet

Philosophie — Philosophy

Adams, George P. [ed.] Causality. Ed : —, J. L o e w e n b e r g, Stephen C. P e p p e r. Berkeley : Univers. pr. 1932. [8], 232 p. **2550/15**

= Berkeley. Univers. of California. Publications in Philosophy. Vol. 15.

Antweiler, Anton. Der Begriff der Wissenschaft bei A r i s t o t e l e s. Bonn : Hanstein 1936. 120 p. (Grenzfragen zwischen Theologie und Philosophie, I.) **86437**

Archambault, Paul. Vers un réalisme integral. L'oeuvre philosophique de Maurice B l o n d e l. Suppl. : P[aul] A r c h a m b a u l t, B. A m o u d r u, R. A i g r a i n etc. : Les idées et les livres. Paris : Bloud & Gay 1928. 249, [3] p. (Cahiers de la Nouvelle journée, 12.) **86294**

Aristoteles. Metafizika. Ford. bev. & magy. ell. H a l a s y-N a g y József. Bp. : Akadémia 1936. 412 p. (Akadémia filoz. kvt., 9.) **87607**

Barth, Paul. Die Stoa. Stuttg. : Frommann 1903. 191 p. **87108**

Basel. Historische und Antiquarische Gesellschaft. Gedenkschrift zum 400. Todestage des E r a s m u s v o n R o t t e r d a m. Basel : Braus—Riggenbach 1936. 325 p. **87531**

Baur, Johannes. Giovanni G e n t i l e's Philosophie und Pädagogik. Langensalza : Beyer 1935. XX, 338 p. 1 t. (Philosophische u. pädagogische Arbeiten, I. 10. Friedrich Mann's Pädagogisches Magazin, 1423.) **86442**

Bibliographie : p. XI—XIV.

Beck, Friedrich Alfred. Im Kampf um die Philosophie des lebendigen Geistes. Ein Aufruf in zehn Thesen. Breslau : Hirt 1936. 55 p. **P 1(011)**

Berdiaeff, Nicolas. Cinq méditations sur l'existence. Solitude, société et communauté. Trad. du russe par Irène V i l d e-L o t. Paris : Aubier 1936. 209 p. (Philosophie de l'esprit.) **86653**

Blondel, Maurice. Le problème de la philosophie catholique. Suppl. : Paul A r c h a m b a u l t, Maurice D e s b i e n s, Jacques N a n t e u l t [etc.] : Les ideées et les livres. *[191?]*. Paris : Bloud & Gay [1932]. 223 p. (Cahiers de la Nouvelle journée, 20.) **86295**

Bollnow, Otto Friedrich. D i l t h e y. Eine Einführung in seine Philosophie. Lpzg : Teubner 1936. X, 200 p. **86630**

Brandenstein Béla, báró. Az ember a mindenségben. 1. k. Bp. : Akadémia 1936. **86823**

1. k. : Az emberi test. Az emberi kultúra. XXVII, 692 p.

Brandenstein Béla, báró. A végtelen halmazok problémájáról. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 56 p. (Filozófiai értekezések, 6.) **R 164**

Bucsy Mihály. A realitáskérdés. A kriticizmuson belül és a kriticizmuson túl. Debrecen: Roth ny. 1935. 51 p. **R 121.6**
Bibliográfia: p. 48—50.

Calogero, Guido. Jüngste italienische Philosophie. Köln: Petrarca-Haus 1935. 20 p. (Veröffentlichungen d. Petrarca-Hauses, 2. Reihe, 6.) **P 109(45)»19«**

Castellano, Giovanni. Benedetto Croce. Il filosofo, il critico, lo storico. *[1923.]* 2. ed. Bari: Laterza & Figli 1936. 208 p. 1 t. (Biblioteca di cultura moderna.) **86786**

Chesterton, Gilbert Keith. Der heilige Thomas von Aquin. Übertr. v. Elisabeth Kaufmann. Salzburg: Pustet [1935]. 224 p. **86256**

Comenius, Johann Amos. Ausgewählte Schriften zur Reform in Wissenschaft, Religion u. Politik. Allgem. Weckruf m. d. Vorrede an d. Europäer. Geheimes Gespräch Nathans mit David. Das Glück des Volkes. Übers. & bearb. v. Herbert Schönebaum. Lpzg: Kröner 1924. LV, 226 p. **87542**

Crespi, Angelo. Contemporary thought of Italy. London: Williams & Norgate 1926. 249 p. (Library of contemporary thought.)
Bibliography: p. 249. **87382**

Dempf, Alois. Görres spricht zu unserer Zeit. Der Denker u. sein Werk. *[1933.]* 2. Aufl. Freiburg im Breisgau: Herder 1936. X, [2], 221, [3] p. **87296**

Dennert, E[berhard]. Ist der Geist eine Gehirnfunktion? Wider den Materialismus redivivus. Pfullingen in Württ.: Baum [1932]. 58 p. (Bücher d. »Weissen Fahne«, 83.) **P 151.4**

Deussen, Paul. Jakob Böhme. Über sein Leben und seine Philosophie. *[1897.]* 2. Aufl. Lpzg: Brockhaus 1911. 50 p. 1 t. **87339**

Diesel, Eugen. Die Stellung des Geistes im Weltbild der Gegenwart. Potsdam: Protte 1936. 44 p. **P 177**

Ehlers, Hugo. Die Wirklichkeitsphilosophie in ihrem Verhältnis zum Pragmatismus. Diss. Berlin. Doberan: Dr. Michaels 1932. 52 p.
Bibliographie: p. 51. **P 149.928**

Erasmus [v. Rotterdam]. Gespräche. Ausgew. übers. & eingel. v. Hans Trog. Basel: Schwabe 1936. 159 p. **87190**

Farkas Ignác. A test és lélek viszonya Bergson filozófiájában. Debrecen: Bertók 1934. 4°. 61 p. (Theológiai tanulmányok, 34.) **Rq 1 Bergson**

Fekete Lajos. Platon Magyarországon. Dissz. Pécs: Dunántúl egyet. könyvkiadó & ny. r. t. 1936. 36 p. **R 1 Platon**
Bibliográfia: p. 35—36.

Feuling, Daniel. Hauptfragen der Metaphysik. Einführung in das philosophische Leben. Lpzg: Pustet 1936. XIX, 572 p. **87756**

Fischer, Kuno. Franz Baco von Verulam. Die Realphilosophie u. ihr Zeitalter. Lpzg: Brockhaus 1856. XX, 472 p. **87343**

Földes Papp Károly. A tiszta logika kialakulása. Bp.: Hollósy ny. 1934. 56 p. (Dolgozatok a kir. m. Pázmány P. Tud. Egy. Philosophiai Seminariumából, 4.) **R 16(09)**

Gillet, M[artinus] S[tanislas]. Paul Valéry et la métaphysique. Avec une lettre-préface de Paul Valéry. Paris: Flammarion 1935. 186 p. **86514**

Gilson, Etienne & Philotheus Böhner. Die Geschichte der Christlichen Philosophie. Bd 1. Paderborn: Schöningh 1936. **87119**
Bd 1. Die Geschichte der patristischen Philosophie. 238 p.

Goblot, Edmond. Le vocabulaire philosophique. Paris: Colin 1901. XIII, 489 p. **87112**

Goedeckemeyer, Albert. Eine synthetische Studie über den Menschen. Halle [Saale]: Niemeyer 1935. 4°. p. 211—252. (Schriften d. Königsberger Gelehrten Gesellschaft. Geisteswissenschaftl. Klasse, 12. Jh., H. 3.) **Pq 149.932**

Goethes Philosophie. Aus seinen Werken. *[1904.]* 2. Aufl. Mit Ausführlicher Einleitung hg. v. Max Heynacher. Lpzg: Meiner 1922. CXXXI, 317 p. **86288**

Goldschmidt, Werner. Der Linguismus und die Erkenntnistheorie der Verweisungen. Zürich: Verl. f. Recht u. Gesellschaft 1936. [4], 184 p. **86620**

Haeberlin, Carl. Einführung in die Forschungsergebnisse von Ludwig Klages. Kampen: Kampmann 1934. 86 p. **87186**

Halasy-Nagy József. Korunk szelleme. Bp.: »Dante« [193?]. 200 p. **87375**

Hartmann, Hans. Denkendes Europa. Ein Gang durch die Philosophie d. Gegenwart. Berlin: Batschari-Verl. 1936. 476 p. **87318**

Hartmann, Nicolai. Der philosophische Gedanke und seine Geschichte. Berlin : Akad. d. Wissenschaften 1936. 4°. 47 p. (Aus : Abhandl. d. preuss. Akad. d. Wissensch. Jg. 1936. Phil.-hist. Klasse. No 5.) **Pq 109**

Hempel, Carl G. & Paul Oppenheim. Der Typusbegriff im Lichte der neuen Logik. Wissenschaftstheoretische Untersuchungen z. Konstitutionsforschung u. Psychologie. Leiden : Sijthoff 1936. VIII, 130 p. **87185**
Bibliographie : p. 126—130.

Hirsch, Emanuel. Die gegenwärtige geistige Lage im Spiegel philosophischer und theologischer Besinnung. Akad. Vorles. z. Verständnis d. deutschen Jahrs 1933. Göttingen : Vandenhoeck 1934. 165 p. **86314**

Huizinga, J[an]. Erasmus. Deutsch v. Werner Kaegi. Basel : Schwabe 1936. 256 p. **87191**
Bibliographie : p. 240—241.

Ispánovits Alajos. A fizika okságfogalma filozófiai megvilágításban. Bp. : Sárkány ny. 1936. 136 p. (Dolgozatok a kir. m. P. P. tud.-egyet. philos. seminàriumából, 9.) **87563**

Jaspers, Karl. Nietzsche. Einführung in das Verständnis seines Philosophierens. Berlin : Gruyter 1936. VIII, 438 p. **86927**
Bibliographie : p. 413—418.

Jecht, Richard (Hg.) Jakob Böhme und Görlitz. Ein Bildwerk. Görlitz : Magistrat 1924. 4°. [8] p. 28 t. **X 6733**

Kants opus postumum. Bd 1. Hg. v. Artur Buchenau. Berlin : Gruyter 1936. **86803**
Bd 1. Convolut I. bis VI. XIII, 645 p. 1 t.

Keyserling, Hermann. Das Buch vom persönlichen Leben. Stuttg. : Deutsche Verl.-Anst. 1936. 648 p. **86665**

Keyserling, Hermann, comte de. La révolution, mondiale et la responsabilité de l'esprit. Préface de Paul Valéry. Paris : Stock 1934. 224 p. **86214**

Koronczy Teofil. A matematika filozófiájának vázlata. Székesfehérvár : Magyar Cisterci rend 1935. 59 p. (Dolgozatok a K. m. Pázmány Péter Tud.-Egyet. philosophiai seminàriumából, 7.) **86406**

Köstlin, Karl. Hegel in philosophischer, politischer u. nationaler Beziehung. Für d. dtsche Volk dargestellt. Tübingen : Laupp 1870. VIII, 203 p. **87111**

Kronenberg, M. Moderne Philosophen. Porträts u. Charakteristiken. München : Beck 1899. IX, 221 p. **87110**

Lewalter, Ernst. Spanisch-jesuitische und deutsch-lutherische Metaphysik des 17. Jahrhunderts. Ein Beitrag z. Gesch. d. iberisch-deutsch. Kulturbeziehungen u. z. Vorgesch. d. Idealismus. Hamburg : Ibero-Amerikanisches Institut 1935. 85 p. (Ibero-Amerikanische Studien, 4.) **86359**

Liebert, Arthur. Die Krise des Idealismus. Zürich : Rascher 1936. 238 p. (Biblioth. f. idealistische Philosophie.) **86972**

Maeterlinck, Maurice. Die Sanduhr. Berlin : Fischer 1936. 210 p. **87379**

Major Emil. Erasmus von Rotterdam. Zur Erinnerung an seinen 400. Todestag. 12. Juli 1536— 12. Juli 1936. Basel : Frobenius 1936. 30 p. 1 t. **P 1 Erasmus**

Maritain, Jacques. Humanisme intégral. Problèmes temporels et spirituels d'une nouvelle chrétienté. Paris : Aubier 1936. 334 p. **87292**

Mauthner, Fritz. Aristoteles. Ein unhistorischer Essay. Berlin : Bard & Marquardt 1904. 73 p. 11 t. (Die Literatur.) **87079**
Bibliographie : p. 72—73.

Mauthner, Fritz. Schopenhauer. München : Müller 1911. 129 p. **87344**

Mönch, Walter. Die italienische Platonrenaissance und ihre Bedeutung für Frankreichs Literatur- und Geistesgeschichte (1450—1550). Berlin : Ebering 1936. XXIV, 400 p. (Romanische Studien, H. 40.) **87324**
Bibliographie : p. 393—398.

Müller, Gustav E. Amerikanische Philosophie. Stuttg. : Frommann 1936. VIII, 303 p. (Frommanns Klassiker d. Philosophie, XXXI.) **87684**
Bibliographie : p. 292—300.

Neumann, Johannes. Schleiermacher. Existenz, Ganzheit, Gefühl als Grundlagen seiner Anthropologie. Berlin : Junker & Dünnhaupt 1936. 182 p. (Neue Deutsche Forschungen. Abt. Charakterologie, psychologische u. philosophische Anthropologie, 98/2.) **87435**

Oetinger. Friedrich Christoph. Inbegriff der Grundweisheit, oder kurzer Auszug aus den Schriften der teutschen Philosophen in einem verständlicheren Zusammenhang. Neu hg. v. Karl Chr. Eberh. Ehmann. Reutlingen : Rupp & Baur 1853. p. 53—98. **P 1 Böhme Jakab**

Platon. Vaterländische Reden. Apologie—Kriton—Menexenos. Übertragen v. Kurt Hildebrandt. Lpzg: Meiner 1936. 244 p. **86345**

Pohl, Joachim. Philosophie der tragischen Strukturen. Beiträge z. Grundlegung einer metaphisischen Weltanschauung. T. 1. Wien: Braumüller 1935. VII, 103 p. **86362**

Pöll, Wilhelm. Wesen und Wesenserkenntnis. Untersuchungen mit bes. Berücks. d. Phänomenologie Husserls u. Schelers. München: Reinhardt 1936. XII, 208 p. Bibliographie: p. 198—207. **86711**

Problem of time, The —. Lectures delivered before the Philosophical union of the university of California 1934. Berkeley: Univers. of California pr. 1935. 225 p. (University of California publications in philosophy, 18.) **87567**

Robin, Léon. Platon. Paris: Alcan 1935. VIII, 364 p. (Les grands philosophes.) **86330**
Bibliographie: p. 339—346.

Rocholl, R[udolf.] Beiträge zu einer Geschichte deutscher Theosophie. Mit bes. Rücks. auf Molitor's »Philosophie d. Geschichte«. Berlin: Schlawitz 1856. VI, 126 p. **86448**

Scholz, Wilhelm. Der Zufall und das Schicksal. *[1924.]* 3. Aufl. Lpzg: List 1935. 210 p. **86820**

Seifert, Friedrich. Schöpferische deutsche Philosophie. Köln: Schaffstein 1936. 63 p. **87380**

Steinbüchel, Theodor. Der Umbruch des Denkens. Die Frage nach der christlichen Existenz erl. an Ferdinand Ebners Menschdeutung. Regensburg: Pustet 1936. 182 p. **86918**

Struck, Wilhelm. Der Einfluss Jakob Boehmes auf die englische Literatur des 17. Jahrhunderts. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 262 p. (Neue dtsche Forschungen. Abteilung englische Philologie, Bd 6.) **87017**
Bibliographie: p. 257—262.

Thomas von Aquin. Über das Sein und das Wesen. Dtsch-latein. Ausg. Übers. & erläut. v. Rudolf Allers. Wien: Thomas-Verl. 1936. 166 p. **87764**

Vorsokratiker, Die —. Die Fragmente u. Quellenberichte. Übers. u. eingel. v. Wilhelm Capelle. Lpzg: Kröner 1935. XX, 502 p. 2 t. (Kröners Taschenausg. Bd 119.) **85687**

Wegner, Gustav. Kantlexikon. Ein Handb. f. Freunde d. Kant'schen Philosophie. Berlin: Wiegandt & Schotte 1893. 347 p. **87105**

Windischer, H. Franz Brentano und die Scholastik. Innsbruck: Rauch 1936. 64 p. (Philosophie u. Grenzwissenschaften, Bd VI. H. 6.) **P 149.919**

13 Okkult tudományok

Okkultismus — Occultism

Parapszichologia — Parapsychology

Bender, Hans. Zum Problem der Aussersinnlichen Wahrnehmung. Ein Beitr. z. Untersuchung d. »räumlichen Hellsehens« mit Laboratoriumsmethoden. Geleitw. v. E. R. Jaensch. Lpzg: Barth 1936. XI, 116 p. (Aus d. Zeitschr. f. Psychologie, Bd 135. H. 1—3.) **86242**
Bibliographie: p. 111—116.

Forman, Henry James. The story of prophecy. In the life of mankind from early times to the present day. New York: Farrar & Rinehart 1936. VIII, [4], 347 p. **87800**
Bibliography: p. 335—338.

Kossegg, Karl. Okkulte Erscheinungen verständlich gemacht? Wege zu ihrer Deutung. Bd 1. Graz: Leykam 1936. **87414**
Bd 1. Die parapsychischen Erscheinungen 1936. XII, 178 p.

Mattiesen, Emil. Das persönliche Überleben des Todes. Eine Darstellung der Erfahrungsbeweise. Bd 1—2. Berlin: Gruyter 1936. **87716**

Metman, Philipp. Mythos und Schicksal. Die Lebenslehre d. antiken Sternsymbolik. Lpzg: Bibliographisches Institut 1936. VIII, 228 p. 16 t. **86710**

Montandon, Raoul. Contribution à l'étude des phénomènes psychiques. La photographie transcendentale. Genève: Jeheber 1936. 253, [3] p. 11 t. (Soc. d'études psychiques de Genève.) **87418**
Bibliographie: p. 225—253.

Peuckert, Will-Erich. Pansophie. Ein Versuch z. Geschichte d. weissen und schwarzen Magie. Stuttg.: Kohlhammer 1936. XIV, 588 p. **86664**

Price, Harry. Confessions of a ghost-hunter. London : Putnam 1936. 396 p. 16 t. **87557**

Szirmai [Kornél] Corneille. Lettre à monsieur O s t y. Bp. : Auteur 1936. 4°. 56, [8] p. **Rq 133.9**

Werle, Fritz. Schicksal und Erdraum. Von den Erdhäusern und der Tektonik des Horoskops. München-Planegg : Barth 1935. 245 p. **86343**

15 Lélektan

Psychologie — Psychology

Ach, Narzisz. Analyse des Willens. Berlin : Urban u. Schwarzenberg 1935. VII, 460 p. **86328**

Bernhart, J[oseph] etc. Vom Wert des Leibes in Antike, Christentum und Anthropologie der Gegenwart. Beiträge v. —, J[oseph] S c h r ö t e l e r, J[oseph] T e r n u s & H[ermann] M u c k e r m a n n. Salzburg : Pustet 1936. 130 p. **87411**

Delacroix, H. Les operations intellectuelles. Paris : Alcan 1936. p. 85—184. (Nouveau traité de psychologie, V. Fasc. 2.) **86835**

Erdélyi Mihály. A pszichotechnika alapkérdései. Bp. : Egyetemi ny. 1936. X, 484 p. **86579**

Ferenczi Sándor. A pszichoanalízis rövid ismertetése. Bp. : Pantheon [1936]. 95 p. **86873**

Gummersbach, Heinz. Geistesgegenwart, Schlagfertigkeit. Ihre Psychologie u. Übung. Bad Homburg v. d. H. : Siemens [1936]. 80 p. (Blaue Siemens-Reihe, H. 16.) **86871**

Harding, Esther. Der Weg der Frau. Eine psychologische Deutung. Einleitung v. C. G. J u n g. Zürich : Rhein-Verl. 1935. 408 p. **86339**

Heiss, Robert. Die Lehre vom Charakter. Berlin : Gruyter 1936. VI, 274 p. **87430**
Bibliographie : p. 270—273.

Hellpach, Willy. Geopsyche. Die Menschenseele unterm Einfluss v. Wetter u. Klima, Boden u. Landschaft. *[1911.]* 4. völlig neu bearb. Aufl. Lpzg : Engelmann 1935. XVI, 318 p. **86530**

Janet, Pierre. L'intelligence avant le langage. Paris : Flammarion 1936. 292 p. (Biblioth. de Philosophie scient.) **86689**

Kassner, Rudolf. Von der Einbildungskraft. Lpzg : Insel-Verl. 1936. 216 p. **87793**

Kring, Alfred. Die Graphologie der Schreibmaschine. Auf wissenschaftl. Grundlage. Hdbuch. f. graphologische u. kriminologische Untersuchungen. Zürich : Albis-Verl. 1936. 164 p. **86982**

Kulturelle Bedeutung, Die — der komplexen Psychologie. Festschrift zum 60. Geburtstag von C[arl] G[ustav] J u n g. Hg. v. Psychologischen Club Zürich. Berlin : Springer 1935. VII, 625 p. 6 t. **86386**
Bibliographie : p. 619—624.

Pikler, Julius. Die Trennung Lichts u. Schattens v. Eigenhelligkeit d. Flächen als Werk d. Netzhautkrümmung u. d. Blicks. Eine experimentelle Untersuchung. Bp. : Kilian 1936. 38 p. **Pq 152.1**

Pitkin, Walter B. Das Leben beginnt mit Vierzig. Life begins at forty. Übers. v. Gertrud von H o l l a n d e r. Berlin : Schlegel 1936. 207 p. **87128**

Planck, Max. Vom Wesen der Willensfreiheit. Vortrag. Lpzg : Barth 1936. 30 p. **P 159.1**

Rutz, Ottmar. Neue Wege zur Menschenkenntnis. Einführung in die Gesichts- und Körperausdruckskunde des Menschen. Kampen-Sylt : Kampmann-Verl. [193?]. [4], 236 p. 27 t. **86329**
Bibliographie : p. 216—217.

Sauerbruch, Ferdinand & Hans W e n k e. Wesen und Bedeutung des Schmerzes. Berlin : Junker & Dünnhaupt 1936. 118 p. **87500**

Straus, Erwin. Vom Sinn der Sinne. Ein Beitrag z. Grundlegung d. Psychologie. Berlin : Springer 1935. VI, 314 p. **86730**

Szalai [Sándor] Alexander. Philosophische Grundprobleme der psychoanalytischen Psychologie. Eine dialektische Studie. Zürich : Octava Verl. 1936. 63 p. **86400**

Vidor, Martha. Was ist Musikalität? Experimentell-psychologische Versuche. München : Beck 1931. 58 p. (Arbeiten z. Entwicklungspsychologie, 11.) **P 152.2**
Bibliographie : p. 56—57.

Zur Nieden, Ernst. Éneddel beszélgetek. Könyv rólad s mindarról, ami rád vonatkozik. *[Sprechstunde mit deinem Ich.]* Ford. V e t ő Lajos. Bp. : Scholtz 1937. 163 p. **87627**

17 Erkölcsbölcselet. Életbölcselet

Ethik. Lebensanschauung

Ethics. Practical philosophy

Alain. Sentiments, passions et signes. Paris : Gallimard 1935. 273 p. **86600**

Alverdes, Friedrich. Leben als Sinnverwirklichung. Stuttg. : Hippokrates-Verl. 1936. 116 p. **86836**
Bibliographie : p. 115.

Berdiajew, Nikolai. Von der Bestimmung des Menschen. Versuch einer paradoxalen Ethik. Deutsch v. J. Schor. Bern : Gotthelf-Verl. 1935. 399 p. (Reihe religiöser Russen. Bd 2.) **86808**
Bibliographie : p. 397.

Bloy, Léon. Das Blut des Armen. Übers. v. Clemens ten Holder. Eingel. durch ein Kapitel »Das Mysterium der Armut bei Léon Bloy« von Karl Pfleger. Salzburg : Pustet 1936. 186 p. **87715**

Carus, Carl Gustav. Die Lebenskunst nach d. Inschriften d. Tempels zu Delphi. *[1863.]* Neu hg. & eingel. v. Carl Haeberlin. Hamburg : Saucke 1936. 158 p. **87776**

Christiansen, Broder (Hg.) Das Lebensbuch oder von den Wegen der Persönlichkeit. Alte u. neue Lebenserfahrungen. Ebenhausen bei München : Langewiesche-Brandt 1935. 172 p. **86255**

Degert, A. Les idées morales de Cicéron. Paris : Bloud 1907. 80 p. (Philosophes & penseurs. Science & religion. Etudes pour le temps présent, 415.) **86752**

Glock, Carl Theodor. Wilhelm Diltheys Grundlegung einer wissenschaftlichen Lebensphilosophie. Diss. Berlin : Dr. Junker & Dünnhaupt 1935. 47 p. **P 1 Dilthey**
Bibliographie : p. 43—46.

Hess, Gerhard. Alain (Émile Chartier) in der Reihe der französischen Moralisten. (Ein Beitrag z. Verständnis d. jüngeren Frankreich.) Berlin : Ebering 1932. 303 p. (Romanische Studien, H. 30.) **86292**
Bibliographie : p. 7—11.

Hoffmann, Albrecht. Der hochgemute Mensch. Ein Buch von der Wiedergeburt. München : Wiechmann 1925. 352 p. **87578**

Horváth Edith. Max Scheler ethikája. Bp. : Jurisics ny. 1934. 61 p. (Dolg. a kir. m. Pázmány P. Tud. Egy. Philosophiai Seminariumából, 3.) **R 171 Scheler**
Bibliográfia : p. 55.

Keyserling, Hermann comte de. Sur l'art de la vie. Paris : Stock 1936. 295 p. **86651**

Kühler, Otto. Wert, Person, Gott. Zur Ethik Max Schelers, Nicolai Hartmanns u. d. Philosophie d. Ungegebenen. Berlin : Junker & Dünnhaupt 1932. [6], 145 p. **87336**
Bibliographie : p. 144—145.

La Vigne, [Max] de. Mensch-Werdung. Ein Buch für Wenige. Rudolstadt : Erkmannsdorfer Verl. Weisseneck 1935. 88 p. **P 177**

Lotz, Rudolf. Ormuzd und Ahriman. Die ethische Frage im Lichte der dualistisch-idealistischen Weltanschauung. Athen : Barth & Hirst 1898. [4], 339 p. **87034**

Maurois, André. Beiträge zur Lebenskunst. München : Piper 1935. 207 p. **86259**

Nachmansohn, Max. Wesen und Formen des Gewissens. Wien : Sensen-Verl. 1937. 175 p. **87735**

Perlaky Lajos. Csillagok és lidércek. Bp. : Saját kiad. 1936. 119 p. **86830**

Pfliegler, Michael. Vor der Entscheidung. Überlegungen z. seelischen Bedrohtheit d. heutigen Menschen. Salzburg : Pustet 1936. 147 p. **87714**

Powys, John Cowper. The art of happiness. London : Lane 1935. 226 p. **86289**

Slekow, Gustav. Humanität in Gefahr. Eine Analyse, ein Weckruf. Haag : Stockum 1936. 80 p. **P 177.7**

Spranger, Eduard. Közerkölcs és személyes erkölcsiség. A szerző kéziratából ford. Prohászka Lajos. Előadás a budapesti kir. m. Pázmány Péter tud.-egyet. aulájában 1936. III. 9-én. Bp. : Egyet. ny. 1936. 19 p. (Filozófiai értekezések, 7. sz.) **R 171**

Trikál József. Az új nemzedék lelkisége. Bp. : Szt. Istv. társ. 1936. 162 p. **86508**

Weidauer, Friedrich. Wahrung der Ehre und die sittliche Tat. Lpzg : Hirzel 1936. 109 p. **87804**

Wolff, Paul. Vom Sinn der Ehrfurcht. München: Kösel & Pustet 1935. 125 p. **86580**

2 Vallás. Egyház

Religion. Kirche — Religion. Church

Baun, Friedrich. Christlicher Beispielschatz in alphabetischer Ordnung. 2000 kurze Erzählungen z. Gebrauch für Kirche, Schule u. Haus. Gesammelt v. —. *[1928.]* 3. Aufl. Stuttg.: Steinkopf 1929. 564 p. **87206**
Bibliographie: p. 550.

Hamberger, Julius. Christenthum und moderne Cultur. Studien, Kritiken und Charakterbilder. Bd 1—3. Erlangen: Bläsing 1863. **86541**
Hozzákötve: H. Martensen: Katholicismus und Protestantismus. Gütersloh: Bertelsmann 1874. 182 p.

Hudal, Alois. Deutsches Volk und christliches Abendland. Innsbruck: Tyrolia-Verl. 1935. 40 p. **P 261.6**

Ihlenfeld, Kurt (Hg.) Deutsche Gespräche von ewigen Dingen. Berlin: Eckart 1936. 173 p.
Bibliographie: p. 170—171. **86741**

Maritain, Jacques. Religion und Kultur. *[Religion et culture.]* Übers. v. Joseph Niederehe. Einf. v. Robert Grosche. Freiburg i. Br.: Herder 1936. 104 p. **87775**

Nebe, Otto Henning. Die Ehre als theologisches Problem. Berlin: Furche-Verl. 1936. 119 p.
Bibliographie: p. 118—119. **86734**

Peterson, Erik. Der Monotheismus als politisches Problem. Ein Beitr. z. Geschichte d. polit. Theologie im Imperium Romanum. Lpzg: Hegner 1935. 158 p. **86106**

Pieper, Josef. Über das christliche Menschenbild. Lpzg: Hegner 1936. 64 p. **87771**

Plitt, Gustav. Grundriss der Symbolik. Konfessionskunde. *[1875.]* 5. verb. Aufl. Hg. v. D. Victor Schultze. Lpzg: Deichert 1911. VII, 170 p. **86783**

Rademacher, Arnold. Die Kirche als Gemeinschaft und Gesellschaft. Eine Studie zur Soziologie der Kirche. Augsburg: Haas und Grabherr 1931. 189 p. (Kirche u. Gesellschaft, V.) **86313**

Schütz Antal. Őrség. Korkérdések és tájékozódások. Bp.: Szt. István-társ. 1936. 314 p. **86931**

Splittgerber, Franz. Tod, Fortleben und Auferstehung. Ein biblisch-apologetischer Versuch mit bes. Berücks. d. einschläglichen Literatur. *[1862.]* 2. umgearb. u. verbess. Aufl. Halle: Fricke 1869. XVI, 244 p. **86543**

Tillich, Paul. Die religiöse Lage der Gegenwart. Berlin: Ullstein 1926. 153 p. **87060**

21 Vallásbölcselet. Vallástelektan

Religionsphilosophie. Religionspsychologie — Philosophy of religion. Psychology of religion

Berdiajew, Nikolai. Von der Würde des Christentums und der Unwürde der Christen. Luzern: Vita nova 1936. 81 p. **86867**

Bienert, Walter. Goethes pietistisch-humanistisches Privatchristentum. Halle: Akademischer Verl. 1935. 68 p. (Theol. Arbeiten z. Bibel-, Kirchen- u. Geistesgesch., V.) **P 21 Goethe**

Christlich Theosophen. Eingeleitet u. hg. v. William von Schröder. Stuttg.: Frommann 1922. 94 p. (Frommanns philosophische Taschenbücher, 2. Gruppe, 2. Bd.) **87118**

Comenius, Johann Amos. Das einzig Notwendige. — Unum necessarium. Ein Laien — Brevier. Aus d. Latein. übertr. v. Johannes Seeger. Jena: Diederichs 1904. 209 p. 1 t. **86515**

Destek Jenő. »Ego sum!...« 1. könyv. Bp.: Egyet. ny. 1935. **86971**
1. Istenről, a világról, önmagunkról és az élet értelméről. 144 p.

Dietsch, Walter. Das Problem des Glaubens in der Philosophie des deutschen Idealismus. Ein Beitrag z. einer Religionsphilosophie. Heidelberg: Winter 1936. 134 p. (Beiträge z. Philosophie, 31.) **86857**
Bibliographie: p. 133—134.

Ernst, Paul. Hamann und Bengel. Ein Aufriss ihrer Werk- und Lebensbeziehungen als Abriss wesentlicher Hamann-Züge. Königsberg Pr.: Gräfe & Unzer 1935. XII, 211 p. (Königsberger dtsche Forschungen, H. 13.) **86726**
Bibliographie: p. 187—196.

Guardini, Romano. Unterscheidung des Christlichen. Mainz: Matthias Grünewald-Verl. 1935. XII, 530 p. 1 t. **86728**

Hoffmann, Paul. Th. Die Welt vor Gott. Jena: Diederichs 1936. [6], 380 p. **87433**

Kobilinski-Ellis, L. Christliche Weisheit. Sapientia divina. Cosmologia perennis. Basel: Frobenius 1929. X, 180 p. (Per crucem ad rosam.) **87250**

Koepp, Wilhelm. Panagape. Eine Metaphysik des Christentums. Bd 1—2. Gütersloh: Bertelsmann. **86230**

Bd 1. Der Realismus d. Glaubens. 1927. XII, 232 p.
Bd 2. Die Bildung einer metaphysischen Gottesidee d. Christentums. 1928. XII, 335 p.

Martensen-Larsen, H[ans]. Zweifel und Glaube. Erlebnisse u. Erfahrungen den Suchenden gewidmet. Übers. v. Frieda Buhl *[1919.]* Volksausg. Lpzg: Deichert 1916. VI, 226 p. **86930**

Newman, John Henry. Ausgewählte Werke. Bd 1—2. Hg. v. Mathias Laros. Mainz: Matthias Grünewald-Verl. 1922—1936. **87802**

Bd 1. Apologia pro vita sua. Geschichte meiner religiösen Überzeugungen. Übers. v. Maria Knoepfler. 1922. XVI, 336 p.
Bd 2. Zur Philosophie u. Theologie d. Glaubens. I. Teil. Übers. v. Max Hoffmann. 1936. XII, 336 p.

Noth, Georg. Paul Ernst und die Erneuerung des Christentums. Vortrag. Merseburg: Stollberg 1935. 29 p. **P 21 Ernst, Paul**

Nüdling, Gregor. Ludwig Feuerbachs Religionsphilosophie. »Die Auflösung d. Theologie in Anthropologie«. Paderborn: Schöningh 1936. [12], 216 p. (Forschungen z. neueren Philosophie u. ihrer Geschichte, VII.) **86849**

Powys, Theodore Francis. Soliloquies of a hermit. London: Andrew 1926. VIII, 120 p. **86557**

Seiterich, Eugen. Die Gottesbeweise bei Franz Brentano. Freiburg i. Br.: Herder 1936. XVI, 240 p. (Freiburger theologische Studien.) **87009**

Teodorowicz, Josef. Konnersreuth im Lichte der Mystik und Psychologie. Salzburg: Pustet 1936. 336 p. **87311**

Weber, Friedrich Wilhelm. Gott in der Natur. Wie ein Christ d. Geheimnis d. Natur sieht. Berlin: Furche-Verl. 1936. 61 p. **87609**

22 Biblia

Bibel — Bible

Begegnung mit der Bibel. Persönliche Erlebnisse u. Erfahrungen v. Menschen d. Gegenwart. Berlin: Hochweg-Verl. 1935. 191 p. **86745**

Bekenntnis zur Bibel. Persönliche Erlebnisse und Erfahrungen von Menschen der Gegenwart. Berlin: Hochweg-Verl. 1935. 171 p. **86818**

Deutsch Gábor. A prédikátor bölcseletének rendszere. Dissz. Bp.: Neuwald ny. 1934. 40 p. (Magy. zsidó szemléből.) **R 291.8**

Bibliográfia: p. 32—33.
[Magyar-német.]

Kanne, Johann Arnold. Biblische Untersuchungen und Auslegungen mit und ohne Polemik. T. 1—2. Erlangen: Palm & Enke 1819. **87816**

Koch, L. Der Begriff der Dreieinigkeit Gottes in der Heiligen Schrift. Bp.: Selbstverl. 1936. 121 p. **87629**

Rácz Kálmán. A Károlyi Gáspár és Káldi György bibliafordításai és a Károlyi-biblia védelme. Sárospatak: Steinfeld ny. 1892. 71 p. **R 220.5**

Sipos István. A pentateuchos mózesi szerzősége. Pozitiv kritikai tanulmány. Teológiai magántanári dolgozat az ótestamentumi bibliai tudományok köréből. Bp.: Egyetemi ny. 1935. XVI, 235 p. **87207**

232 Krisztológia

Christologie — Christology

Emmerich Anna Katalin. A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése. Az Isten szolgálójának, látomásai szerint feljegyezte Brentano Kelemen. Fordította Kertész Kálmán. Bp.: Szent István 1936. 290 p. **86504**

Guardini, Romano. Das Bild von Jesus dem Christus im Neuen Testament. Würzburg: Werkbund-Verl. 1936. 128 p. **87791**

Hegedues [Lóránt] Roland. A banker meets Jesus. Publ. in hungarian & german under the title »Jesus in the beehive«. Transl. by M. L. Christlieb. London: Allen & Unwin 1936. 96 p. **86603**

Henning, Rich[ard]. Das Geburts- und Todesjahr Christi. Essen (Ruhr): Fürstenau 1936. 62 p. **87313**

Leo der Grosse. Die Passion. Übertr. v. M. Theresia Breme. Lpzg: Hegner 1936. 132 p. **86594**

Mauriac, Francois. Jézus élete. Ford.: Révay József. Bp.: Athenaeum [1936]. 299 p. **87749**

Mauriac, Francois. Leben Jesu. Freiburg im Breisgau: Herder 1936. XV, 281 p. **87492**

Roothaan, [Johann Philipp]. Kövess engem. Elmélkedések Jézus Krisztus követéséről. Átdolg. Müller Lajos. Bp.: Manréza háziny. 1934. 63 p. 1 t. **R 242 : 232**

Schaper, Edzard. Das Leben Jesu. Lpzg: Insel-Verl. 1936. 415 p. **87790**

Spoerri, Teofil. A hétköznapok ura. A Krisztussal való találkozás csodája. Ford. Joó Sándor. Bp.: Bethlen G. ny. 1935. 50 p. **R 242**

Witte, Johannes. Die Christusbotschaft und die Religionen. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1936. 279 p. **87104**

235.3 Szentek

Heilige — Saints

Bruno à Jesus-Marie. Keresztes Szent János életrajza. Franciából ford.: Ernő à Sancta Teresia. Keszthely: Magy. karmelita rendtartomány 1936. 395 p. 2 t. **86978**

Martindale, C. C. Gonzága Alajos. Bp.: »Szív« 1935. 256 p. **86899**

Meier Gábor. Szent Bernát élete. *[Der heilige Bernhard].* Ford. Várkonyi Fidél *[1915.]* 2. kiad. Bp.: »Élet« ny. 1922. 108 p. **R 92.235.3 Bernát**

Schlund, Erhard. Antonius von Padua. Festgabe zum 700. Todestag. Wien: Gsur 1931. 317 p. 52 t. **86350**

248.2 Misztika

Mystik — Mysticism

Czepko, Daniel v. Geistliche Schriften. Hg. v. Werner Milch. Breslau: Priebatsch 1930. XLIV, 408 p. (Einzelschriften z. schlesischen Geschichte.) **87546**

Deutsche Mystikerbriefe des Mittelalters. 1100—1550. Hg. v. Wilhelm Oehl. München: Müller 1931. XXXII, 844 p. (Mystiker d. Abendlandes.) **87355**

Guyon, Frau v. Die heilige Liebe Gottes und die unheilige Naturliebe. *[1751.]* 2. durchges. neue Aufl. Übers. v. Gerhard Tersteegen Liebenzell (Württ.): Buchh. d. Liebenzeller Mission 1787. 256 p. **87371**

Guyon, [Jeanne Marie]. A lélek bensőséges imája. Ford.: Szalós Artur. Bp.: Keresztyén könyvesház kor., fel., szöv. 1935. 16°. 64 p. **R 242**

Muschg, Walter. Die Mystik in der Schweiz. 1200—1500. Frauenfeld: Huber 1935. 455 p. **86379**

Bibliographie: p. 404—443.

Schomerus, Hilko Wiardo. Meister Eckehart und Marukka — Vasagar. Mystik auf deutschem u. indischem Boden. Gütersloh: Bertelsmann 1936. X, 191 p. **87356**

Seeberg, Erich. Gottfried Arnold. In Auswahl hg. v. —. München: Langen 1934. XVI, 501 p. **86942**

Seitz, Josy. Der Traktat des »Unbekannten deutschen Mystikers« bei Greith. Ein Beitr. z. Eckhart-Forschung. Lpzg: Meiner 1936. X, 118 p. **87551**

Bibliographie: p. 115—118.

Viktoriner, Die —. Mystische Schriften. Ausgew. übertr. und eingel. v. Hans Rosenberg. Wien: Thomas-Verl. 1936. 342 p. **87754**

Winklhoffer, Alois. Die Gnadenlehre in der Mystik des hl. Johannes vom Kreuz. Freiburg im Breisgau: Herder 1936. 170 p. (Freiburger Theologische Studien, 43.) **87165**

Bibliographie: p. 162—169.

27 Egyháztörténet

Kirchengeschichte — Church history

Bangha Béla. Magyar jezsuiták Pombal börtöneiben. Bp.: Pázmány Péter irod. társ. 1937. 84 p. 1 t. (Magyar Kultúra kvt., 10.) **87262**

Duhr, Bernhard. Hundert Jesuitenfabeln. Volksausg. d. Jesuitenfabeln *[2. Aufl. 1891.]* 7—11. erw. Aufl. Freiburg i. Br.: Herder 1913. VIII, 136 p. **86751**

Gyenis András. A jezsuita rend generálisai. Életrajzi és rendtörténeti vázlatok. Bp.: Manréza ny. 1935. 96 p. (Publ. ad historiam Soc. Jesu in Hung. illustrandam. Kiadványok Jézustársasága magyarországi történetéhez. Tanulmányok, 2.) **86396**

Bibliográfia: p. 82—86.

Hajdu Pál. Egy fejezet a Jézus társaság Voltaire elleni küzdelméből. P. Claude François Nonnotte (1711—1793.) Bp.: Budai-Bernwallner 1935. 124 p. **86161**
Bibliográfia: p. 121—122.

Jánosi Gyula. Barokk hitélet Magyarországon a XVIII. század közepén a jezsuiták működése nyomán. Pannonhalma: Pannonhalmi Szemle 1935. 84, [4] p. (Pannonhalmi füzetek, 17.)
Bibliográfia: p. 81—84. **R 282(439) "17"**

Lászlófalvy Károly. Szólnak az ősatyák... (Patrológiai jegyzetek) Ker. irodalomtört. az I—VIII. századból. Szilasbalhás: Róm. kath. egyházközs. 1936. 124 p. **87661**
Bibliográfia: p. 118—119.

Leib, Bernard. Rome, Kiev et Byzance à la fin du XIe siècle. Rapports religieux des latins et des gréco-russes sous le pontificat d'Urbain II. (1088—1099). Paris: Picard 1924. XXXII, 356, [2] p. **87018**
Bibliographie: p. VII—XXX.

Ongrádi József. A piaristák irodalomtörténeti munkássága. Bp.: Élet ny. 1935. 95 p. (Palaestra Calasanctiana, 8.) **86280**
Bibliográfia: p. 82—91.

Prümm, Karl. Der christliche Glaube und die altheidnische Welt. Bd 1—2. Lpzg: Hegner 1935. **86333**

Regnum. Egyháztörténeti évkönyv. Közzéteszi: A magy. katolikus történetírók munkaközössége. Bp.: Meszlényi 1936. **X 2336**

Révész Imre. Debrecen lelki válsága 1561—1571. Székfoglaló. Bp.: Akadémia 1936. 94 p. **4305**
= Értekezések a tört. tudományok köréből. XXV, 6.

Schöffler, Herbert. Die Reformation. Einführung in eine Geistesgeschichte d. deutschen Neuzeit. Bochum-Langendreer: Pöppinghaus 1936. 106 p. 2 t. (Das Abendland. Forschungen z. Geschichte europäischen Geisteslebens, 1.) **86647**

Schultze-Pfaelzer, Gerhard. Das Jesuiten-Buch. Weltgeschichte eines falschen Priestertums. Berlin: Bischoff 1936. 316 p. **87192**

Smolitsch, Igor. Leben und Lehre der Starzen. Wien: Hegner 1936. 276 p. 2 t. **87713**

Tomek, Ernst. Kirchengeschichte Österreichs. Bd 1. Wien: Tyrolia-Verl. 1935. **86568**
Bd I. Altertum und Mittelalter. 389 p.

Wendland, Paul. Christentum und Hellenismus in ihren literarischen Beziehungen. Lpzg: Teubner 1902. 4°. 19 p. **Pq 27»01 : 03«**

282 Katholicismus

Catholicismus — Catholicism

Adam, Karl. A katolicizmus lényege. Ford. Vécsey Gábor br. Bp.: Szt. István 1936. 237 p. **87759**

[Ahle, Michael]. Die katholische Kirche als Gefahr für den Staat. Von Jam. Lpzg: Nat. Verlagsges. 1936. 321 p. 12 t. **87126**

Coudenhove, Ida Friedericke. Von den zwei Türmen. Drei Briefe über Welt u. Kloster. *[1934.]* 4. verbess. Aufl. Freiburg i. Br.: Herder 1936. 112 p. **86474**

Csávossy Elemér. Egy élet Jézusért. Bp.: Korda 1936. 16°. 56 p. **R 92.339.6(439) Tóth Ilonka**

Endrődy László. Életet Krisztusért. Kaszap István 1916—1935. Bp.: Manréza 1936. 237 p. 6 t. **87626**

Facchinetti, Fr. Vittorino. X. Pius pápa lelke. (L'anima di Pio X.) Ford. Uzdóczy Zadravecz István. Bp.: Fordító kiad. 1935. XIII, [3], 353, [3] p. 1 t. **86397**

Glogger, Placidus. Die grosse Antwort. Behandlung wichtiger Fragen unserer hl. Religion. Nürnberg: Sebaldus-Verl. 1935. [8], IV, 392 p. 9 t. **86995**

Gröber, Conrad. Nationalkirche? Ein aufklärendes Wort z. Wahrung d. konfessionellen Friedens. *[1934.]* 2. Aufl. Freiburg i. Br.: Herder 1935. 78 p. **P 261.8(43)**

Gundlach, Gustav. Zur Soziologie der katholischen Ideenwelt und des Jesuitenordens. Freiburg i. Br.: Herder 1927. 117 p. **86409**

Hammerstein, L. v. Katholizismus und Protestantismus. Mit einer graphischen Darstellung d. hauptsächlichsten christlichen Konfessionen. Trier: Verl. d. Paulinus-Dr. 1894. XII, 482 p. (Begründung d. Glaubens, III.) **86763**

Hessen, Johannes. Briefe an Suchende, Irrende, Leidende. Regensburg: Pustet 1936. 112, [4] p. **87777**
Bibliographie: p. [4].

Huonder, Anton. Zu Füssen des Meisters. Kurze Betrachtungen f. vielbeschäftigte Priester. Freiburg i. Br.: Herder 1913. XIX, 332 p. **86796**

Kausz József. Boldogító szenvedés. Bp.: Szerző 1934. 100 p. **R 242 : 214**

Ketteler, Wilhelm Emmanuel Frhr. v. Freiheit, Autorität und Kirche. Erörterungen ü. d. grossen Probleme d. Gegenwart. Mainz: Kirchheim 1862. XII, 259 p. **86759**

Közi-Horváth József. Proletárok megváltása. XI. Pius pápa »Quadragesimo Anno ...« kezdetű körleveléről. *[1931.]* 3. kiad. Bp.: Actio catholica orsz. elnöksége 1936. 48 p. **R 335.78**

Kubinyi Vilmos, felsőkubini és nagyolaszi. A pestszentlőrinci római katolikus egyházközség története 1935. évig. Pestszentlőrinc: Egyháztanács kiad. 1935. 132 p. **87032**

Leclerc, Erhard. Katholik und Heldentum der Lebensbereitschaft. Ein statistischer Beitr. z. ernstesten Schicksalsfrage d. dtschen Volkes. Trier: Paulinus-Dr. 1935. 48 p. **P 312 : 282(43)**

Maxsein, Anton. Mönchtum heute. Graz: Styria-Verl. 1936. 177 p. 32 t. **87738**

Mihelics Vid. (szerk.) Modern katolikus fejek. Bp.: Szt. István-társ. 1936. 245, [3] p. **87739**

Mócsy Imre. Szikrák Loyolai szt. Ignác lelkéből. Bp.: Manréza 1933. 16°. 106 p. **86920**

Müffling, W[ilhelm]. Was heisst »Politischer Katholizismus«? München: Lehmann 1936. 16 p. (Aus Deutschlands Erneuerung, Jg. 20., H. 2—3.) **P 329(43)31**

Noack, Ulrich. Katholizität und Geistesfreiheit. Nach d. Schriften v. John Dalberg-Acton 1834—1902. Frankfurt a. M.: Schultze—Bulmke 1936. 378 p. 1 t. **86853**

Pius XI. Rundschreiben über das katholische Priestertum. (20. Dez. 1935: »Ad catholici sacerdotii«) Freiburg im Breisgau: Herder 1936. 92 p. **P 254**
[Deutsch-lateinisch.]

Ratisbonne, Marie-Theodore le T. R. Père fondateur de la Société des prétres et de la congrégation des religieuses de Notre Dame de Sion, d'après sa correspondance et les documents contemporains. Vol. 1—2. Paris: Poussielgue 1903. **86454**

Rudloff, Leo. Rövid dogmatika világiak számára. *[Kleine Laiendogmatik. 1935.]* Ford. Kolos Bertold. Bp.: Szt. István társ. 1936. 231 p. **87378**

Sik Sándor. Szent magyarság. Hat rádióbeszéd az Árpád-házi szentekről. Bp.: Szt. István társ. 1936. 75 p. **R 235.3(439)**

Simar, Theophil Hubert. Das Gewissen und die Gewissensfreiheit. Vorträge. *[1874.]* 2. Aufl. Freiburg i. Br.: Herder 1902. 112 p. **86791**

Stoddard, John L. Vissza Krisztushoz! Ford. Pálffy Erzsébet. Bp.: »Élet« 1926. 320 p. **87016**

Szalay Mátyás. Lelki könyv nagylányok és asszonyok számára. Arad: »Vasárnap« könyvkiadó 1936. 16°. 260 p. **86925**

Thibaut, Raimund. Die Gottverbundenheit nach Dom Columba Marmion. Aus seinen Briefen ausgewählt v. —. Paderborn: Schöningh 1935. 372 p. **86352**

Wöhrmüller, Bonifác. A királyi törvény. Apró fejezetek a felebaráti szeretetről. Ford. Evetovics Kuno. Bp.: Korda 1935. 292 p. **86575**

284 Protestáns egyházak

Protestantismus — Protestantism

Barth, Karl. Die Auferstehung der Toten. Eine akademische Vorlesung über I. Kor. 15. *[1924.]* 3. Aufl. München: Kaiser 1935. VI, 130 p. **86436**

Barth, Karl. Credo. Die Hauptprobleme der Dogmatik dargestellt im Anschluss an d. Apostolischen Glaubensbekenntnis. *[1935.]* 3. Aufl. München: Kaiser 1935. 174 p. **86243**

Baudert, S[amuel] & Th[eodor] Steinmann (Hg.). Die Welt der Stillen im Lande. Bilder aus zwei Jahrhunderten herrnhuterischer Geschichte u. brüderischen Lebens. *[1922.]* 2. Aufl. Berlin: Furche-Verl. 1925. 22 p. 34 t. **87924**

Brunner Emil. A református theológia feladata a jelenkorban. Pápa: Református theol. akadémia 1935. 16 p. (Pápai ref. theol. akadémia kiadv., 16.) **R 284.2**

Dreyer, Otto. Undogmatisches Christentum. Betrachtungen eines dtschen Idealisten. *[1888.]* 4. Aufl. Braunschweig: Schwetschke 1890. VIII, 104 p. **87642**

Fónyad Dezső. Bevezetés a diákmissziós munkába. A »Soli Deo gloria« diákmozgalom története és módszere. Irta & szerk. —. Mezőtúr: Corvina ny. 1936. 288 p. **86544**

Harsány (Heller) Oszkár. Az evangélikus liturgiáról. Szabad-e nyilvánosan imádkozni? Az Uri ima privilégiuma és sarkfeltétele. Bp.: Buschmann könyvny. 1936. 47 p. **R 284.1**

Harsányi István. A reformáció hatása a magyar közművelődésre. Bp.: Bethlen G. irod. & ny. r.-t. 1923. 79 p. (Bethlen kvt, 4.) **R 284(439)**

Hoff, Carl. »Gott aber kann . . .« Lebenserinnerungen eines Evangelisten a. d. Erweckungszeit im Osten unseres Vaterlandes. Marburg (Lahn): Spener-Verl. 1936. 150 p. 1 t. **87137**

Iván László. Dávid Ferenc arca a szellemtudományi lélektan tükrében. Cluj-Kolozsvár: Polonyi 1935. 62 p. (Keresztény magvető füzetei, 17.) **R 288 Dávid Ferenc**

Kaiser, Paul. Philipp Melanchton, Deutschlands Lehrer. Zur Jubel-Feier seines vierhundertjährigen Geburtstages (16. Febr. 1897). Dem deutschen evangelischen Volke dargeboten. Bielefeld: Velhagen & Klasing 1896. 78 p. **P 92.284.1 Melanchton**

Kálvin János. Institutiója. 1536. Ford. Victor János. Előszót írta Ravasz László. Bevezető tanulmányokat írták: Révész Imre: Az Institutió története. — Vasady Béla: Az Institutió theológiája. Bp.: Bethlen Gábor irod. és ny. r.-t. 1936. CLXIV, 400 p. (Református egyházi kvtár, XIX.) **86970**

Kertz, Gustav. Philipp Jakob Spener. Ein Erneuerer d. Kirche. Ein Mahner für d. Gegenwart. Giessen: Brunnen-Verl. 1936. 68 p. (Menschen, die den Ruf vernommen, 4.) **86964**

Kierkegaard, Sören. Religiöse Reden. Übers. v. Theodor Haecker. *[1922.]* 2. Aufl. Lpzg: Hegner 1936. 212 p. **87765**

Kirner A. Bertalan. Baptista krónika. Bp.: Kirner 1935. 200 p. **86754**

Kiss Sándor. Barth küzdelme az evangéliumi szabadságért. Pápa: Főiskolai könyvny. 1936. 36 p. (A Pápai ref. theol. akad. kiadv., 22. sz.) **R 21 Barth**

Kohlbrügge, Herm. Friedr. Festpredigten. *[187?.]* 3. Aufl. Wuppertal-Elberfeld: Verl. d. niederländisch-reformierten Gemeinde. 1935. 439 p. **87436**

Köstlin, Heinrich Adolf. Die Lehre von der Seelsorge nach evangelischen Grundsätzen. Berlin: Reuther & Reichard 1895. XII, 408 p. (Samml. v. Lehrbüchern d. praktischen Theologie, V.) **86762**

La Tour, Imbart de. Calvin. Der Mensch, die Kirche, die Zeit. Übers. v. Eugen Gottlob Winkler. München: Callwey 1936. 474, [6] p. 6 t. **87740**

Lokies, Hans. Johannes Gossner. Werk und Botschaft. Giessen: Brunnen-Verl. 1936. 120 p. **87772**

Márkus J. András. Isten műve napjainkban. A nyiregyházi methodista gyülekezet huszonötéves jubileumának emlékére. Nyiregyháza: Methodista gyülekezet 1935. 96 p. **R 287(439.054) Nyiregyháza**

Martensen, H. Katholicizmus und Protestantismus. A. d. Dänischen. Gütersloh: Bertelsmann 1874. 182 p. **86541**

Ad: Hamberger: Christentum und moderne Cultur etz.

Müntzer, Thomas. Revolution als Glaube. Eine Auswahl aus den Schriften Thomas Müntzers und Martin Luthers zur religiösen Revolution und zum deutschen Bauernkrieg. Hg. v. Michael Freund. Potsdam: Protte 1936. 131 p. (Dtsche Schriften, V.) **86588**

Münzer, Thomas. Nach alten Drucken neu eingerichtet von Alfred Ehrentreich. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. *[1925].* 139 p. 4 t. (Aus alten Bücherschränken.)

Bibliographie: p. 19—20. **86393**

Nemzetközi kongresszusok. Fünfter Weltkongress für freies Christentum und religiösen Fortschritt. Berlin 5—10. VIII. 1910. Protokoll d. Verhandlungen. Bd 1—2. Hg. v. Max Fischer & Friedrich Michael Schille. Berlin: Protestant. Schriftenvertrieb 1910—11. **87352**

Praxis pietatis, azaz kegyesség gyakorlás, melybe befoglaltatik mint kelljen a hívő keresztyén embernek az Isten és a maga igazi ismeretében nevekedni.... Ford. angliai nyelvből Medgyesi Pál. Ravasz László előszavával. Bp.: Bethlen Gábor irod. & ny. r.-t. 1936. 16°. [8], 496 p. (A reformáció és ellenreformáció korának evangéliumi keresztyén (ref. & evang.) egyházi írói, IV. sz.) **87409**

Raffay Sándor. Vallási mozgalmak Németországban. Bp.: »Evangélikus Élet« 1934. 128 p. (Az »Evangélikus Élet« könyvt. 1.) **R 284.1(43)**

Ravasz Boriska. A magyar állam és a protestántizmus Mária Terézia uralkodásának második felében (1760—1780). Bp.: Sylvester ny. 1935. 115 p. **R 284(439) »176 : 177«**

Bibliográfia: p. 111—113.

Schindler, Hans. Barth und Overbeck. Ein Beitrag z. Genesis d. dialektischen Theologie. Gotha: Klotz 1936. 158 p.

Bibliographie: p. 156—157. **86534**

Stiasny, Th. Die Theologie Kohlbrügges. Eine gemeinverständliche Darstell. d. Lehre Kohlbrügges. Düsseldorf: Brong 1935. 184 p. **86365**

Stomps, M. A. H. Die Anthropologie Martin Luthers. Frankfurt a. M.: Klostermann 1935. 154 p. (Philosophische Abhandl., Bd IV.) **86643**

Thurneysen, Eduard. Die Bergpredigt. München: Kaiser 1936. 52 p. (Theologische Existenz heute, 46.) **P 232.3**

Uttendörfer, Otto & Walther E. Schmidt. Die Brüder. Aus Vergangenheit und Gegenwart d. Brüdergemeine. *[1914.]* 3. Aufl. Gnadau: Unitätsbuchhandl. 1922. 352 p. **87925**

Uttendörfer, O[tto]. Zinzendorfs religiöse Grundgedanken. Herrnhut: Missionsbuchhandlung 1935. 315 p. **86377**
Bibliographie: p. 308—309.

Varga Zoltán. Debreceni lelkipásztorok mint híveik politikai és társadalmi vezetői (1790—1848). Debrecen: Bertók 1936. 28 p. (Debreceni ref. kollégium tanárképző int. dolg., 13. sz.-ból.)
R 284.2(439.032) Debrecen »1790 : 1848«

Vasady Béla. Az oxfordi csoportmozgalom. Debrecen: Városi ny. 1936. 42 p. (Igazság és élet füzetei, 3.) **R 284(42)**

Vogl, Carl. Peter Cheltschizki. Ein Prophet an der Wende der Zeiten. Zürich: Rotapfel 1926. 268, [2] p. **87412**

Zweig, Stefan. Harc egy gondolat körül. (Castellio és Calvin.) Ford. Balassa József. Bp.: Rózsavölgyi [1937]. 268 p. **87762**

291 Összehasonlító vallástudomány

Vergleichende Religionswissenschaft
Comparativ religion

Baumann, Hermann. Schöpfung und Urzeit des Menschen im Mythus der afrikanischen Völker. Hg. mit Unterstützung d. Staatl. Museen in Berlin (Baesslerstiftung) u. d. Internat. Inst. f. afrikanische Sprachen u. Kultur. Berlin: Reiner 1936. 4°. X, 435 p.
Bibliographie: p. 398—407. **X 6685**

Katona József. Az Ádám-legendák és az ókeleti ősember. Dissz. Bp.: Neuwald ny. 1933. 56 p. **R 291.22**
Bibliográfia: p. 55—56.

Keilbach, Wilhelm. Die Problematik der Religionen. Eine religionsphilosophische Studie mit bes. Berücks. d. neuen Religionspsychologie. Paderborn: Schöningh 1936. 272 p. **86696**

Kühár Flóris. Egyetemes vallástörténet. 1. k. Bp.: Szent István társ. 1936. (Szent István könyvek, 123—4.) **86683**
I. k. Ősnépek, őstörténelem, kihalt kultúrák. 344 p.

Macmurray, John. The structure of religions experience. London: Faber & Faber 1936. 114 p. **87498**

Müller, Friedrich Max. Beiträge zu einer wissenschaftlichen Mythologie. Übers. v. Heinrich Lüders. Bd 1—2. Lpzg: Engelmann 1898—1899. **87276**

Reinach, Salomon. Orpheus. Histoire generale des religions. Paris: Picard 1909. XXI, 626 p. **86795**

292—299 Nem keresztény vallások

Nicht-christliche Religionen
Non-Christians religions

Baktay Ervin. Szanátana Dharma. Az örök törvény. A hindu világszemlélet ismertetése. Bp.: Révai [193?]. 283 p. (Világkönyvtár.)
Bibliográfia: p. 280. **86596**

Bözödi György. Székely emberek, zsidó istenek. Jegyzetek a székelyszombatosokról. Cluj-Kolozsvár: Minerva ny. 1935. 26 p.
R 286.4(439.42)

Dobrovits Aladár. A római császárkori osirisvallás megértéséhez. Bp.: Egyet. ny. 1934. 39 p. (»Philologiai Közlöny«-ből.) **R 299.3**

Grünhut László. Buddha megváltástana és a misztika. Baja: Szerző 1935. 62 p. **R 294.3**

Gunnarson, Gunnar. Nordischer Schicksalsgedanke. Übers. v. Helmut de Boor. München: Langen & Müller 1936. 20 p.
P 293.1

Hahn István. A világteremtés az Iszlám legendáiban. Dissz. Bp.: Neuwald ny. 1935. 48 p. **R 291.217**
Bibliográfia: p. 48.

Hara, Hashnu O. Practical Joga. A series of thoroughly practical lessons upon the philosophy and practice of Joga. *[1906.]* 2. ed. London: Fowler 1909. 80 p. **A 54.25/13**

Horner, J. B. The early Buddhist theory of man perfected. A study of the Arahan. London: Williams & Norgate 1936. 328 p.
Bibliography: p. 15—19. **87656**

Hyde, Thomas. Veterum persarum et parthorum et medorum religionis historia. 2. ed. Oxonii [Oxford]: Typ. Clarendoniano 1760. [40], 580 p. 14 t. **A 55.20/4**

Lazarus, Lothar. Die Organisation der preussischen Synagogengemeinden. Diss. Göttingen: Göttinger Handelsdr. 1933. VIII, 96 p.
Bibliographie: p. VII—VIII. **P 296(431)**

Macauliffe, Max Arthur. The Sikh religion, its gurus, sacred writings and authors. Vol. 1—6. Oxford: Clarendon pr. 1909. **A 54.28/15**

Maimonides, Moses (Rabbi Moscheh-ben-Maimon). Auszüge aus dem Buche Jad-Haghasakkah, die starke Hand. Handb. d. Religion. Nach dem Thalmud zusammengest. v. —, u. nach dem Gutachten d. Gelehrten u. Rabbine: — herausgegeben. Bd 1—5. St.-Petersburg: Buchdr. d. Kais. Akad. d. Wiss. **A 50.25/55**
Bd 1. Abhandlgen ü. d. Grundlagen des Gesetzes u. ü. d. Siebe des Volkes Israel zu Gott. 1850. 524, 96, 62, 632 p.
Bd 2. Abhandlgen ü. d. Feiertage, Fasten u. Almosen. 1850. 60, 604 p.
Bd 3. Die Gesetze ü. Gericht, Gerichtsbarkeit u. Königthum. 1850. 467, 521 p.
Bd 4—5. Die Gesetze u. unerlaubte Speisen, Schlachten des Viehes, Trauer, Kauf u. Verkauf, Nachbarschaften u. Vollmachten, Miethsangelegenheiten, Geliehenes u. Verwahrtes, Verleiher u. Entlehner, Klager u. Verklagte u. Erbschaften. 1851—1852. p. 541—1026; 519, 544, 520 p.

Marton Lajos. A római császárok cultusa. Vallástörténelmi tanulmány a Római Birodalom fénykorából az enyészetig. Bp.: Bethlen-könyvkereskedés 1936. 180 p. **87426**

Márton M. Benő. Simon Hacaddik alakja a zsidó forrásokban. Dissz. Bp.: Spitzer ny. [193?]. 20 p. **R 92.296 Simon Hacaddik**
Bibliográfia: p. 20.

Mills, Lawrence H. A study of the Five Zarathustrian (Zoroastrian) Gâthâs, with texts and translations... [and] with a commentary, being the literary apparatus and argument to the transl. of the Gâthâs in the XXXIst vol. of the Sacred books of the East. Vol. I—II. Leipsic [Leipzig]: Brockhaus. **A 54.28/17**
Vol. I. 1894. XXX, 622 p.
Vol. II. A dictionary of the Gâthic language of the Zend Avesta, completed in lexicographical form, with full grammatical details, as the sequel to the XXXIst vol. of the Sacred books of the East. 1902. XVII, [3], 199 p.

Naményi Ernő. Haggáda Peszach estéjére. Összeáll.: — Pap Károly közreműködésével. Bp.: Ézsajás vallásos társaság 1936. 62 p. [Függ.: Haggáda hangjegy melléklete. [8] p.] **86427**

Pahlavi Dinkard. The —. The complete text of —. Publ. by »The society for the promotion of researches into the zoroastrian religion« under the supervision of Dhanjishah Meherjibhai Madan. P. 1—2. Bombay: Sindhe pr. 1911. **A 54.28/20**

Przyluski, Jean. L'idéal Bouddhique de l'humanisme au mysticisme. Bp.: Akadémia 1935. 14 p. (Publications du Comité National Hongrois de Coopération Intellectuelle Internationale, 4.) **P 294.3**

Rhode, J. G. Ueber religiöse Bildung, Mythologie und Philosophie der Hindus, mit Rücks. auf ihre älteste Geschichte. Bd 1—2. Lpzg: Brockhaus 1827. **A 54.25/12**

Rosenfeld Jenő. Ób és jidóni. A zsidó halottidézés. Dissz. Bp.: Gewürcz ny. 1934. 26 p. **R 291.33(33)**
Bibliográfia: p. 25.

Vendidâd. Avesta text with Pahlavi translation and commentary and glossarial index ed. ba Dastoor Hoshang Jamasp. With the assistance of Mervanji Manekji Gandevia. Vol. 1—2. Bombay: Government central book depot 1907. **A 54.28/16**
Vol. 1. The texts. XXXII, 696 p. 1 t.
Vol. 2. Glossarial index. [14], 272 p.

Wessetzky Vilmos. A szívskarabeus szerepe az ókori egyiptomiak halotti kultuszában. Különös tekintettel a magyar Nemzeti múzeumban lévő szívskarabeusokra. Bp.: Kellner 1934. 26 p. 2 t. **R 291.33(32)**

Zend—Avesta. Ouvrage de Zoroastre. T. 1—2. Paris: Tilliard 1771. **A 54.28/19**
T. 1. P. 1—2. DXIII p. 4 t.; CXX, 432 p. 1 t. T. 2. 810 p. 7 t.

Zend—Avesta. Zoroasters lebendiges Wort, worin die Lehre u. Meinungen dieses Gesetzgebers von Gott, Welt, Natur, Menschen, ingleichen d. Ceremonien des heil. Dienstes d. Persen u. s. f. aufbehalten sind. Theil 1—3. [und] Anhang z. Zend-Avesta. Bd 1, 2 : 1—2. Riga : Hartknoch. **A 54.28/18**

Bd 1. Izeschne u. Vispered. 1776. XXVIII, 168 p.
Bd 2. Kleuker, Johann Friedr. : Zendbücher, Jeschts-Sades, Si-Ruze u. Vendidad. 1777. 4, 386 p.
Bd 3. Kleuker, Johann Friedr. : Zoroasters Leben, Bun-Dehesch, zwei kleine Wörterbücher, bürgerl. u. Gottesdienstliche Gebräuche bei den jetzigen Perser. Nach dem franz. des Herrn Anquetil. 1777. 4, 369 p.
Bd 4. Kleuker, Johann Friedr. : Abhandlungen v. Herrn Anquetil du Perron, über wichtige Gegenstände d. pers. Religion, Philosophie u. Geschichte u. Herrn Fouchers histor. Abhandlung u. d. Religion d. Perser 1781. XII, 397, [6], 381 p.
Bd 5. Kleuker, Johann Friedr. : Eine kritische Abhandlung worin d. sämtl. Nachrichten v. Schriften Zoroasters beurtheilt werden. Eine vollständige Untersuchung über d. Beschaffenheit, d. Zeitalter u. den Werth d. Zendbücher .... 1783. 14, 192, 64 p.
Bd 6. Kleuker, Johann Friedr. : Vollständige Samml. u. Erklärung dessen, was d. griech. u. latein. Schriftsteller v. Zoroasters den Lehren u. heiligen Gebräuchen d. Magier u. Perser berichten verglichen mit den authent. Angaben d. Zendurkunden. 1783. [16], 200, [24] p.

3 Társadalomtudomány

Sozialwissenschaft — Social science

30 Szociológia

Soziologie — Sociology

Adler, Max. Das Rätsel der Gesellschaft. Zur erkenntnis-kritischen Grundlegung d. Sozialwissenschaft. Wien : Saturn-Verl. 1936. 318 p. **87253**

Conord, Paul. Le problème d'une sociologie chrétienne. Paris : Ed. »Je sers« 1936. 234 p. **87780**

Duprat, G. L. Esquisse d'un traité de sociologie. Paris : Librairie générale de droit & de jurisprudence 1936. 200 p. **87304**

Endres, Franz Carl. Sittliche Grundlagen menschlicher Beziehungen. Zürich : Rascher 1936. XVI, 116 p. **87133**

Henderson, Lawrence J. Pareto's general sociology. A physiologist's interpretation. Cambridge : Harvard univers. pr. 1935. X, 120 p. **86611**

Kaufmann, Felix. Methodenlehre der Sozialwissenschaften. Wien : Springer 1936. VI, 332 p. **86536**

Maritain, Jacques. Gesellschaftsordnung und Freiheit. Deutsch v. O[sk.] & Th[eresia] Happak. Luzern : Vita Nova-Verl. 1936. 153 p. **86854**

Proesler, Hans. Die Anfänge der Gesellschaftslehre. Erlangen : Palm 1935. [4], 183 p. **86366**

Ratto, Lorenzo. La filosofia sociale di Massimo Gorki. (Prolusione al corso di filosofia del diritto, nella R. Università di Roma.) Roma : Mongini 1906. 32 p. (Piccola bibliot. d. Univers. popolari, 1.) **P 30 Gorkij**

Reine und angewandte Soziologie. Eine Festgabe f. Ferdinand Tönnies zu seinem 80. Geburtstage am 26. VII. 1935. dargebracht von Gerhard Albrecht, Franz Boas, Werner Bohnstedt [etc.] Lpzg : Buske 1936. VII, 403 p. 1 t. **86860**
Bibliographie : p. 383—403.

Sociologia Spenceriana, La—. Milano : Soc. ed. Sonzogno [senz' anno]. 62 p. (Bibliot. del popolo, 343.) **P 30 Spencer**

Sombart, Werner. Soziologie : Was sie ist und was sie sein sollte. Berlin : Akademie d. Wissenschaften 1936. 4°. 31 p. (Aus d. Sitzungsberichten d. preuss. Akademie d. Wissenschaften, Phil.-hist. Klasse.) **Pq 30(011)**

Variot, Jean (Rec.). Propos de Georges Sorel. Paris : Gallimard 1935. 271 p. **86595**

301.3 Civilizáció. Kultúra

Civilisation. Kultur
Civilisation. Culture

Astrow, Wladimir. Kultur als religiöse Forderung. Bern : Lang 1935. 40 p. (Schriften d. panidealistischen Bewegung, 2.) **P 301.3**

Benda, Oskar. Die österreichische Kulturidee in Staat und Erziehung. Wien: Saturn-Verl. 1936. 96 p. **87130**

Entretiens. La formation de l'homme moderne. De J. Destrée, K. Capek, F. Coppola [etc.] Paris: Soc. des Nations 1936. 228 p. **86501**

Földi Mihály. Kiáltás a válságból. Új polgárság, új theokrácia, harc a neobarbarizmus ellen. Bp.: Nyugat 1936. 167 p. **86895**

Gedat, G. A. A bumeráng visszaröppen. Könyv arról, miként kell átélni korunk és a világ válságos kérdéseit. Ford. Kutas Kálmán. Bp.: Sylvester ny. 1936. 120 p. **87004**

Hankiss János. A kultúrdiplomácia alapvetése. Introd. à la diplomatie culturelle. Bp.: Magy. külügyi társ. 1937. 76 p. (Időszerű kérdések, VIII.) **87667**

Hartmann, Hans. Die junge Generation in Europa. Berlin: Der Neue Geist-Verl. 1930. 112 p. **87223**

Hóman Bálint. Ze stosunków kulturalnyek polskowegierskich. Warszawa: Piotr Pyz i S-ka. 1936. 46 p. **R 301.5(439):(438)**

Ingram, Kenneth. The coming civilization. Will it be capitalist? Will it be materialist? London: Allen & Unwin 1935. 209 p. **86650**

Krannhals, Paul. Das organische Weltbild. Grundlagen einer neuentstehenden dtschen Kultur. *[1928.]* Ungekürzte Volksausg. Bd 1—2. München: Bruckmann 1936. **87525**

Labriola, Arturo. Le crépuscule de la civilisation. L'Occident et les peuples de couleur. Paris: Mignolet & Storz [1936]. 382 p. **87317**

Lowie, Robert H. Manuel d'anthropologie culturelle. Trad. par E. Métraux. Paris: Payot 1936. 390 p. 1 t. **87549**
Bibliographie: p. 369—377.

Olay [Ferenc] Francois de. Mosaique des rapports historiques et littéraires entre Genève et la Hongrie. Bp.: Federation nationale hongroise 1936. 36 p. **R 301.5(439):(494.42)**

Rohan, Karl Anton Prinz. Schicksalstunde Europas. Erkenntnisse und Bekenntnisse. Wirklichkeiten und Möglichkeiten. Graz: Leykam-Verlag 1937. 431 p. 1 t. **87725**

Szende Zoltán. Das geistige Polen von heute. Ein Querschnitt durch Kultur, Kunst und Schrifttum. Berlin: Gruyter 1934. 17 p. **P 001(438)**

Talhouët, J. de. Le paradoxe du progrès ou les deux progrès. Paris: Les presses univers. de France 1936. [6], 74 p. **P 301.6**

Urbányi C. József. Erdély vérző kultúrája. Bp.: Stephaneum [193?]. 78 p. **R 301.3(439.42)**

Zach, Franz. Christlich-germanisches Kulturideal. Österreich auf d. rechten Wege. *[1923.]* 4. Aufl. Klagenfurt: Verl. Carinthia 1936. XII, 400 p. **86852**

302 Társadalmi tagozódás

Soziale Differenzierung
Social structure

Guggenbühl, Adolf. Zerfall und Erneuerung der Gemeinschaften. *[193?.]* 2. Aufl. Zürich: Schweizer Spiegel-Verl. 1936. 214 p. **86905**

Kassner, Rudolf. Der Einzelne und der Kollektivmensch. Bern: Gotthelf-Verl. 1935. 41 p. **P 302.1**

Seeliger, Günter. Der Begriff des Standes und seine Funktionen in Volk u. Staat. Diss. Erlangen. Düren-Rhld: Spez.-Diss.-Buchdr. 1934. [6], 83 p. **P 302.01**
Bibliographie: p. [3—5.]

Welty, Eberhard. Gemeinschaft und Einzelmensch. Eine sozialmethaphysische Untersuchung. Nach d. Grundsätzen d. hl. Thomas v. Aquin. *[1933.]* 2. Aufl. Salzburg: Pustet 1935. 458 p. **86250**
Bibliographie: p. 444—448.

302.2 Város- és faluszociológia

Soziologie der Stadt und des Dorfes
Town and Village

Magyar Társaság és Falukutató Intézet évkönyve. [1. évf.] 1935. Szerk.: Bodor Antal. Bp.: Saját kiad. 1935. **X 2319**

Pálinkás Mihály. A jövő faluja. Közgazdaságtani tanulmány. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 53, [3] p. **R 302.21**

Szalay József. A városok szerepe a nemzeti életben. Tanulmány. Felolvasás a Dugonics-társaságnak 1912. XI. 17. napján tartott ülésén. Szeged: Dugonics társ. 1912. 36 p. **R 302.22**

302.5 Család. Nemi élet

Familie. Geschlechtsleben
Family. Sexual life

Becker, Horst. Die Familie. Lpzg: Schäfer [1936]. 171 p. (Bücher z. dtschen Volkskunde.) **86531**

Beyer, Karl. Familie und Frau im neuen Deutschland. Berlin: Beltz 1936. 99 p. **86731**

Künkel, Fritz. Charakter, Liebe und Ehe. *[1932.]* 2. Aufl. Lpzg: Hirzel 1936. VI, 214 p. **87152**
Bibliographie: p. 212—214.

Studien über Autorität und Familie. Forschungsberichte a. d. Institut für Sozialforschung. Hg. v. Max Horkheimer. Paris: Alcan 1936. XV, 947 p. (Schriften d. Instituts f. Sozialforschung, 5.) **86637**

Weber, Marianne. Die Frauen und die Liebe. Königstein: Langewiesche 1935. 282, [3] p. **86315**

303.2—303.4 Fajszociológia. Eugenika.

Soziologie der Rasse. Eugenik.
Social anthropology. Eugenics.

Bosnyák Zoltán. Két világ harca. (A berni protokollper és a zsidókérdés tanulságai). Bp.: Held 1935. 24 p. **R 303.31**

Bosnyák Zoltán. Sem antiszemitizmus, sem zsidógyűlölet, hanem nemzeti önvédelem. Bp.: Held ny. 1936. 32 p. **R 303.31**

Cohen, Hermann. Deutschtum und Judentum. Giessen: Töpelmann 1915. 48 p. (Von dtscher Zukunft, 1.) **P 303.31(43)**

Csuray Károly. A magyarság mint faj és nemzet. Bp.: Madách könyvkiadó 1935. 144 p. **86535**

Drascher, Wahrhold. Die Vorherrschaft der weissen Rasse. Die Ausbreitung d. abendländischen Lebensbereiches auf d. überseeischen Erdteile. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1936. XII, 387 p. **87147**
Bibliographie: p. 383—387.

Drexel, A[lbert]. Die Judenfrage in wissenschaftlicher Beleuchtung. Innsbruck: Wagner 1936. 36 p. (Monographien z. Rassenkunde, Bd 1.) **P 303.31**

Eloesser, Arthur. Vom Ghetto nach Europa. Das Judentum im geistigen Leben des 19. Jahrhunderts. Berlin: Löwe 1936. 292 p. **86698**

Engelhardt, E[ugen] Frhr. v. Jüdische Weltmachtpläne. Die Entstehung d. sogenannten Zionistischen Protokolle. Neue Zusammenhänge zwischen Judentum u. Freimaurerei. Zusammengest. u. erläutert v. —. Lpzg: Fritsch 1936. 104 p. 1 t. **P 303.31**

Fehst, Herman. Bolsevizmus és zsidóság. Ford. & bev. Bosnyák Zoltán. Bp.: Nagykálnai Levatics László 1936. 80 p. **R 303.31(47)»190 : 193«**
Bibliográfia: p. 73—76.

Fejér Lajos. Zsidóság. Bp.: Veritas ny. [1936]. 340 p. **86713**

Gefährdung des Christentums durch Rassenwahn und Judenverfolgung. Luzern: Vita nova Verl. 1935. 70 p. **86337**

Gross, Walter. Der Rassengedanke im neuen Geschichtsbild. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 32 p. (Schriften d. dtschen Hochschule f. Politik, I/18.) **P 303.41**

Harand, Irene. »Sein Kampf«. Antwort an Hitler. Wien: Selbstverl. 1935. 349 p. **86457**

Kepes Lajos. Zsidók helyzete a megszállott területeken. Bp.: Ádler & Práder 1936. 30 p. **R 303.31(437)**

Ketels, Robert. Le culte de la race blanche. (Criterium et directive pour notre temps.) Bruxelles: Le Racisme Européen 1935. 229, [3] p. **87465**
Bibliographie: p. 227—229.

Korein Dezső. Mi az oka a zsidógyűlöletnek? Bp.: Phöbus 1934. 32 p. **R 303.31**

Leers, Johann v. Blut und Rasse in der Gesetzgebung. Ein Gang durch die Völkergeschichte. München: Lehmann 1936. 136 p. **87134**

Lépes Andor. Zsidók keresztény álarcban. Lendvai István előszavával. Bp.: Mérnökök ny. 1935. 44 p. **R 303.31**

Markow, Nikolaus. Der Kampf der dunklen Mächte. (1. n. Chr. bis 1917.) Historische Übersicht, über die menschenfeindliche Tätigkeit des Judentums, vor allem in Russland. Aus d. Russischen übers. v. W. Klingelhöfer. Erfurt: Bodung-Verl. 1935. 132 p. (Welt-Dienst Bücherei, 2.) **86527**

Németország. Institut zum Studium der Judenfrage. Die Juden in Deutschland. *[1937.]* 3. Aufl. München : Eher 1936. 413 p. **86382**

Németország. Törvények, rendeletek. Die Ehegesetze von 1935. Gesetz z. Schutze d. deutschen Blutes u. d. deutschen Ehre mit d. einschlägigen Vorschriften d. neuen Reichsbürgerrechts. Gesetz z. Schutze d. Erbgesundheit d. deutschen Volkes (Ehegesundheitsgesetz). Weitere Fortschritte d. rechtseinheit in Familiensachen. Erl. v. Ernst Brandis. Berlin : Verl. für Standesamtswesen 1936. 256 p. 2 t. **87297**

Németország. Törvények, rendeletek. Reichsbürgergesetz vom 15. IX. 1935. Gesetz zum Schutze des dtschen Blutes u. d. dtschen Ehre vom 15. IX. 1935. Gesetz zum Schutze der Erbgesundheit des dtschen Volkes (Ehegesundheitsgesetz) vom 18. X. 1935 nebst allen Ausführungsvorschriften ü. den einschlägigen Gesetzen u. Verordnungen erl. v. Wilhelm Stuckart & Hans Globke. München : Beck 1936. XII, 287 p. (Kommentare z. dtschen Rassengesetzgebung.) **86900**

Pöndör Frigyes. A turánizmus ismertetése. Bp. : Neuwald ny. 1936. 24 p. **R 303.21(=94)**

Ristow, Erich. Erbgesundheitsrecht. Berechtigung, Bedeutung u. Anwendung d. Gesetzes z. Verhütung erbkranken Nachwuchses mit einem Anh. d. Gesetze, Verordnungen u. wichtigsten Runderlasse. Stuttg. : Kohlhammer 1935. VII, 343 p. **86725**

Schroeter, Erwin. Volksbiologische Auswirkung der Siedlung. Erörtert an der neuzeitlichen Siedlung in Mecklenburg. Lpzg : Hirzel 1936. IV, 51 p. (Beiheft z. Archiv f. Bevölkerungswiss. u. Bevölkerungspol. Bd VII.) Bibliographie : p. 48—51. **P 303.4(435.3)**

Schulz, E[dgar] H[ans] & R[udolph] Frercks. Warum Arierparagraph? *[1935.]* 5. erw. Aufl. Berlin : Rassenpolitisches Amt d. NSDAP. 1935. 68 p. **P 303.31(43)**

Smith, G[rafton] Elliot. Az árja kérdés. Ford. : Nagyfalusi Jenő. — Kutatás az ember ősei után. Ford. : Földes László. Bp. : Hungária ny. r. t. 1936. 94 p. 5 t. (Kronos-könyvek.) **86892**

Székely Béla. Az antiszemitizmus és története. Bp. : »Tabor« 1936. 383 p. **87377**
Bibliográfia : p. 278—279.

Vász [István] Stephan. Das Berner Fehlurteil über die Protokolle der Weisen von Zion. Eine kritische Betrachtung über d. Prozessverfahren. Erfurt : Bodung 1935. 136 p. **86538**

Verschuer, Otmar Frhr. v. Rassenhygiene als Wissenschaft und Staatsaufgabe. Frankfurt a. M. : Bechhold 1936. 12 p. (Johann Wolfgang Goethe-Universität. Frankfurter akademische Reden, 7.) **P 303.4**

Wagner, Gerhard. Nationalsozialistische Rassen und Bevölkerungspolitik mit Erläuterungen z. d. Nürnberger Rassegrundgesetzen v. Reichsärzteführer. München : Eher 1935. 32 p. (Schriften d. Bewegung, 1.) **P 303.4(43)**

Winghene, Egon van. Hová tegyük a zsidókat? A 2. német kiad.-ból ford. Szabó István. Erfurt : Bodung 1935. 80 p. **R 303.31(4)**

Wischnitzer, Mark. Die Juden in der Welt. Gegenwart u. Geschichte d. Judentums in allen Ländern. Berlin : Reiss 1935. XVI, 416 p. **86539**
Bibliographie : p. 415—416.

305.5 Geopolitika. Emberföldrajz. Antropogeográfia.

Geopolitik — Geopolitics

Ancel, Jacques. Géopolitique. Paris : Delagrave 1936. 120 p. (Biblioth. d'histoire et de politique.) **86422**

Hasenkamp, G[eorg]. Die Weltmächte in ihrer politisch-geographischen Struktur. Grundriss einer Vorlesung. Tübingen : Pietzcker 1936. [5], 88 p. **P 305.5**
Bibliographie : p. 84—88.

Hummel, Hans & Wulf Siewert. Der Mittelmeerraum zur Geopolitik eines Maritimen Grossraumes. Heidelberg : Vowinkel 1936. 196 p. **87198**
Bibliographie : p. 188—196.

Lorenz, E[rnst] G. Erich. Inselschicksale. Versprengte Menschen u. Kulturen i. den Weltmeeren. *[19??.]* 2. Aufl. Stuttg. : Kosmos 1934. 98 p. 12 t. **87197**
Bibliographie : p. 98.

Maull, Otto. Das Wesen der Geopolitik. Lpzg : Teubner 1936. [4], 58 p. **P 305.5(01)**

Short, Ernest H. A handbook of geo-politics. London : Allan 1935. 224 p. 8 t. **86648**

307 Néplélektan

Völkerpsychologie — Social mind

Brophy, John. Ilonka speaks of Hungary. Personal impression and an interpretation of the national character. London: Hutchinson 1936. 256 p. 8 t. **87490**

Gray, J. L. The nation's intelligence. London: Watts 1936. 154 p. **87630**

Morri, Yasotaro. Sunrise synthesis. Aspects of changing Japan. Tokyo: Hokuseido pr. 1935. VII, 154 p. 10 t. **A 52.30/35**

Renier, G. J. The English: ary they human? Lpzg: Tauchnitz 1935. 286 p. **86417**

Sombart, Werner. Was ist Deutsch? Berlin-Charlottenburg: Buchholz & Weisswange 1935. 42 p. (Aus d. »Deutscher Sozialismus«.) **P 307(43)**

Unamuno, Miguel de. L'essence de l'Espagne. Cinq essais. (En torno al casticismo). Trad. de l'espagnol par Marcel Bataillon. *[189?.]* 6. ed. Paris: Plon 1923. IX, 299, [3] p. **87177**

307.01 Társadalmi lélektan

Sozialpsychologie — Socialpsychology

La Piere, Richard T. & Paul R. Farnsworth. Social psychology. New York: McGraw-Hill book comp. 1936. XII, 504 p. **87555**

308 Szociográfia

Soziale Zustandsschilderung
Sociography

Akimoto, Shunkichi. The lure of Japan. Tokyo: Hokuseido pr. 1934. XVI, 371 p. 41 t. **A 52.30/36**

Balk, Norman. Schweden heute. Berlin: Stilke 1936. 126 p. 1 t. (Preussische Jahrbücher, 27.) **86842**
Bibliographie: p. 124—126.

Distelbarth, Paul. Lebendiges Frankreich. Berlin: Rowohlt 1936. 382 p. 16 t. **86621**

Elek Péter [etc.] Elsüllyedt falu a Dunántúlon. Kemse község élete. —, Gunda Béla, Hilscher Zoltán [etc.] Gróf Teleki Pál előszavával. Bp.: Sylvester ny. 1936. 160 p. 1 t. **87196**

Lufft, Hermann. USA (Vereinigte Staaten v. Amerika). Reichenau i. Sa.: Schneider 1936. 112 p. 2 t. (»Völker u. Staaten«, 5.) **87266**

Macartney, C. A. Magyarország. *[Hungary.]* Ford.: Fest Sándor & Kállay Miklós. Bp.: Révai [1936]. 256 p. (Világkönyvt.) **86906**

Mécs Alajos. Az ismeretlen Japán. Bp.: Pantheon 1936. 288 p. 16 t. **A 52.30/34**

Riedl, Franz. Ungarn. Das Land d. Stephanskrone. Reichenau i. Sa.: Schneider 1936. 96 p. 1 t. (»Völker u. Staaten« 4.) **87265**

Stoye, Johannes. Japan. Gefahr oder Vorbild. Lpzg: Quelle & Meyer 1936. VI, 331 p.
Bibliographie: p. 330—331. **A 52.32/40**

Széll Márta. Zákány. Tanulmány a szegedi tanyai nép életéből. Szeged: Árpád ny. 1936. 43 p. 12 t. **R 312.9(439.026) Zákány**

Weiss, Otto. Volk und Staat der Schweizer. Zürich: Schultheiss 1936. VII, 183 p. **87294**
Bibliographie: p. 181—183.

309 Társadalomtörténet. Kultúrtörténet

Kulturgeschichte
History of civilization

Blazovich Jákó. A nagy szfinx. Újkori emberarcok. Bp.: Szt. István-társ. 1936. 254 p. **87760**

Bruford, W. H. Die gesellschaftlichen Grundlagen der Goethezeit. Übers. v. F. Wolcken. Weimar: Böhlau 1936. XII, 354 p. (Literatur u. Leben, 9.) **87312**
Bibliographie: p. 339—346.

Ethey Gyula. Vágvölgyi krónika. Komárno-Komárom: Spitzer 1936. 204 p. **86615**

Klimes Péter. Bécs és a magyar humanizmus. Bp.: Élet ny. 1934. 110 p. (Palaestra Calasanctiana, 5.) **86284**
Bibliográfia: p. 102—104.

Köppl, Josef. Die mittelalterliche Rechtsordnung der Stadt Lauingen. Diss. Erlangen. Coburg: Dr. Tageblatt-Haus 1934. VIII, 48 p. **P 352(433) Lauingen»14«**
Bibliographie: p. VII—VIII.

Lucka, Emil. Die grosse Zeit der Niederlande. Wien: Reichner 1936. 508 p. 14 t. **87638**
Bibliographie: p. 505—507.

Modrow, Hans O. (Hg.) Berlin 1900. Querschnitt durch d. Entwicklung einer Stadt um d. Jahrhundertwende. Berlin: Hobbing 1936. 264 p. 16 t. (Das Gesicht d. Epochen.) **87402**

Molnár Rózsa. A francia élet a Heptaméronban. Pécs: Dunántúl ny. 1936. 122 p. (Bibliothèque de l'Inst. français à l'Université de Budapest, 29.) **87572**
Bibliographie: p. 117—120.

Morand, Paul. 1900. Paris: Éd. de France. 1931. 242 p. 8 t. **87052**

Nékám Lajos. Magyarország kultúrtörekvései, 896-tól 1935-ig. Bp.: Központi gyógy- és üdülőhelyi bizottság 1935. 319 p. **86351**

Nogara, Bartolomeo. Les étrusques et leur civilisation. Éd. française par T. Dromard-Mairot. Paris: Payot 1936. 270 p. (Bibliothèque historique.) **87316**

Relkovic, Neda. Bilder aus dem deutschen Schulwesen der sieben niedern Bergstädte des ungarischen Oberlandes im 16. u. 17. Jahrh. Berlin: Weidmann 1935. p. 143—174. (Sonderdr.: Zeitschr. f. Geschichte d. Erziehung u. des Unterrichts. 25. Jg. H. 3/4.) **R 37(439.31)»15 : 16«**
Bibliographie: p. 171—174.

Taeger, Fritz. Orient und Occident in der Antike. Tübingen: Mohr 1936. 28 p. (Philosophie u. Geschichte, 58.) **P 309(3)**

Tallemant des Reaux, [Gedeon]. Geschichten. *[Historiettes.]* Dtsch. v. Otto Flake. Bd 1—2. München: Müller 1913. **86573**

Trocsányi Zoltán. A történelem árnyékában. Bp.: Hungária-kiadás 1936. 317 p. **86897**

Zimmermann, Karl. Der Vogt in Alt-Württemberg. Ein Beitr. z. Gesch. des Württemberg. Staats- u. Verwaltungsrechtes. Diss. Tübingen. Marbach a. Neckar: Dr. Remppis 1935. 84 p. **P 353.053.1(434.7)**
Bibliographie: p. 83.

312 Népesedés

Bevölkerungsbewegung — Population

Berlin. Statistisches Amt. Neue Beiträge zum deutschen Bevölkerungsproblem. Die deutschen Familien nach d. Volkszählung 1933. Die Lebensbilanz d. deutschen Volkes im Jahre 1933. Die biologische Methode d. Bevölkerungsvorausberechnung. Berlin: Verl. f. Sozialpolitik, Wirtschaft u. Statistik 1935. 96 p. (Sonderhefte z. Wirtschaft u. Statistik, 15.) **Pq 312(43)**

Bevölkerungsbewegung in der Schweiz. Mouvement de la population en Suisse 1934. Bern: Eidgenössisches statistisches Amt 1936. 4°. 96 p. (Statistische Quellenwerke d. Schweiz, 68.) **Pq 312(494)**

Carr-Saunders, A. M. World population. Past growth and present trends. Oxford: Clarendon pr. 1936. XV, 336 p. 2 t. **87404**
Bibliographie: p. XIV—XV.

Danzer, Paul. Geburtenkrieg. Berlin: Verl. »Völkischer Wille« 1936. 112 p. **87778**

Edin, Karl Arvid & Edward P. Hutchinson. Studies of differential fertility in Sweden. London: King 1935. 116 p. (Stockholm economic studies, No. 4.) **86921**

Gelinek, Oskar. Bevölkerungs-Spiegel Österreichs. Lebenswichtige Ergebnisse der Volkszählung 1934. Wien: Ueberreuter 1936. 52 p. **P 312(436.01)**

Haufe, Helmut. Die Bevölkerung Europas. Stadt u. Land im 19. u. 20. Jahrhundert. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 244 p. 4 t. (Neue dtsche Forschungen.) **87163**

Máday István, marosi. Az egyke-kérdés. Benedek László előszavával. Bp.: »Studium« ny. 1935. 38 p. **R 312.12**

Magyarország területi épségének védelmi ligája. A városi és falusi népesség megoszlása anyanyelv szerint törvényhatóságonkint 1910-ben. Bp.: Pesti könyvny. r.-t. [é. n.] 4°. 3 p. [Magyar, francia, angol.] **Rq 312.92(439)**

Mühlner, Gotthold. Bevölkerungsentwicklung unter kriegswirtschaftlichen Gesichtspunkten. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 45 p. (Schriften z. kriegswirtschaftl. Forschung u. Schulung.) **P 312 : 355(43)**
Bibliographie: p. 45.

Oberländer, Theodor. Die agrarische Überbevölkerung Polens. Berlin: Volk und Reich-Verl. 1935. 118 p. 18 t. **86384**
Bibliographie: p. 117—118.

Petrilla Aladár. Magyarország népesedési viszonyai 1920-tól 1932-ig. Hivatalos adatok alapján. Előszóval ell. Scholtz Kornél. Bp.: Athenaeum ny. 1936. 337 p. (»Népegészségügy« melléklete.) **86407**

Schünemann, Konrad. Österreichs Bevölkerungspolitik unter Maria Theresia. Bd 1. Berlin: Deutsche Rundschau [1936]. X, 410 p. (Veröffentl. d. Inst. z. Erforschung d. deutschen Volkstums im Süden u. Südosten in München u. d. Inst. f. ostbayerische Heimatforschung in Passau, 6.) **86440**

Simonsits Elemér. Az egyke demológiája. Bp.: Szerző 1936. 187, [3] p. **87521**

Thirring Lajos. Adalékok a házassági termékenység 1930. évi statisztikájához. Bp.: Hornyánszky 1936. 4°. 28 p. 4 t. **Rq 312.1(439)**

Thirring Gusztáv. Budapest főváros demográfiai és társadalmi tagozódásának fejlődése az utolsó 50 évben. Bp.: Háziny. 1935. 335 p. = Statisztikai Közlemények, 70/2. **K 3100/46**

Thirring Gusztáv. Az 1804. évi népösszeírás. Bp.: Hornyánszky 1936. 4°. 22 p. (»Magy. statisztikai szemle« XIV. évf. 1. sz.-ból.) **Rq 313(439)»1804«**

Thirring Lajos. Nagy-Budapest népessége. Bp.: Háziny. 1935. 113 p. **K 3100/46**
= Statisztikai Közlemények, 78. k. 1. sz.

Ujpéteri Elemér. Baja város természetes szaporodásának kérdése. Népességpolitikai tanulmány. Baja: Új élet ny. 1935. 48 p. **R 312.8(439.015) Baja**

Varga István. Népesedési problémák. Szeged: Városi ny. 1935. 27 p. (A m. k. Ferenc J. Tud. egyet. barátai egyes. jog- és államtud. szakoszt.-ban tartott előadások, 16.) **R 312(439)**

Varga [István] Étienne. Problèmes demographiques. Bp.: Impr. Stephaneum 1936. p. 265—288. (De Journal de la Société Hongroise de Statistique.) **R 312(439)**

Vincze Oszkár. Nép- és népesedéspolitika. Kemény Gábor előszavával. Bp.: Viktória ny. 1936. 46 p. (Korszerű magyar írások.) **R 312.8**

Wolff, Hellmuth. Volk und Raum. Gedanken z. Bevölkerungspolitik. Halle: Akademischer-Verl. 1936. 64 p. **86837**

312.9 Településföldrajz

Siedlungsgeographie
Geographie of Settlements

Árvay Jenő. Kakasd község településföldrajza. Dissz. Pécs: Taizs könyvny. 1936. 56 p. 4 t. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 93.) **R 312.9(439.061)Kakasd**
Bibliográfia: p. 53.

Hartmann, Rudolf. Die schwäbische Türkei im 18. Jahrhundert. Bp.: [Selbstverl.] 1935. 63 p. (Schriftenreihe d. Neuen Heimatblätter, II.) **R 312.9(439.32)»17«**

Kecskés Tibor. Balatonfüred településföldrajza. Dissz. Pécs. Veszprém: Egyházmegyei könyvny. 1936. 45 p. 1 t. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 85. Geographia Pannonica XIX.) **R 312.9(439.061) Balatonfüred**
Bibliográfia: p. 42—43.

Nagy Jenő. A bükkösdi völgytelepülés földrajza. Dissz. Pécs: Taizs ny. 1935. 40, [4] p. 1 t. (Geographica Pannonica XVIII. Specimina diss. philos. Regiae hung. univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 80.) **R 312.9(439.016) Bükkösdi völgy**
Bibliográfia: p. [1].

Pataki József. A Sárköz gazdaság- és településföldrajza. Dissz. Szigetvár: Modensieder ny. 1936. 45 p. 6 t. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 95. Geographia Pannonica XXI.) **R 312.9(439.061) Sárköz**
Bibliográfia: p. 43—44.

Ruisz Rezső. Budapest telepítési és közlekedési politikájának befolyása a közteherviselés mérvére. Bp.: Légrády 1935. 24 p. (A »Közgazd. Szemlé«-ből.) **R 312.92(439) Bp**

Schwendtner István. Miskolc településföldrajza. Dissz. Pécs. Miskolc: Miskolci könyvny. 1935. 46 p. 3 t. (Geographia Pannonica XV. Specimina diss. facult. philos. Regiae hung. univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 71.) **R 312.9(439.022) Miskolc**

Szentirmay Tibor. Szigetvár nagyközség településföldrajza. Dissz. Pécs. Szigetvár: Modensieder könyvny. 1935. 63 p. 5 t. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 77. Geographia Pannonica XVII.)
Bibliográfia: p. 56. **R 312.9(439.052) Szigetvár**

Thirring Gusztáv. A soproni részházak. Bp.: Székesfőv. háziny. 1936. 24 p. 5 t. (A Városi Szemle XXII. évf.-ból.) **Rq 312.9(439.053) Sopron**

Thirring Gusztáv. Statisztikai adatok Sopron városáról. Sopron: Röttig—Romwalter ny. 1936. 16 p. **R 313(439.053) Sopron**

32 Államtudomány. Politika

Staatswissenschaft. Politik
Political science. Politics

Bainville, Jacques. Diktátorok. Ford. Havas József. Bp.: Dante könykiadó [1936]. 254 p. **87384**

Baldwin, Stanley. Freiheit und Friede. Übers. v. J. C. Brunner. Luzern: Vita nova Verl. 1936. 74 p. **87314**

Becker, Erich. Diktatur und Führung. Tübingen: Mohr 1935. 48 p. (Recht u. Staat in Geschichte u. Gegenwart, 116.) **P 321.62**

Bertrand, Louis. Am Internationalismus gehen die Völker zu Grunde. — Hans Keller: Warum nationalistische Internationale? Zürich: Nauck 1936. 36 p. **P 327.3**

Burckhardt, Walther. Staatliche Autorität und geistige Freiheit. Vortrag. Zürich: Polygraphischer Verl. 1936. 30 p. **P 321.04**

Czinczár Miklós. Államlélektan. (Psychologie d'État — Staatspsychologie. Psychologie de stat.) Cluj [-Kolozsvár]: Minerva ny. 1936. 32 p. **R 321.01**

Dräger, Werner. Primat des Volkes. Ein Beitrag z. Grundfrage einer völkischen Staatslehre. Diss. 1934. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1935. 58 p. **P 321.06(43)**

Höhn, Reinhard. Otto von Gierkes Staatslehre und unsere Zeit zugleich eine Auseinandersetzung mit dem Rechtssystem des 19. Jahrhunderts. Hamburg: Hanseatische Verlagsanst. 1936. 162 p. (Rechtswissenschaftl. Abhandl.) **86831**

Kérészy Zoltán. A politika mint művészet és mint tudomány. Bp.: Pfeifer 1926. 62 p. **R 32(04)**

Kern, Hans. Wie wird regiert? Politisches Lexikon aller Länder d. Erde. Lpzg: Weller 1935. XVI, 248 p. **86516**

Macdonald, N. P. (ed.) What is patriotism? By lord Allen of Hurtwood, Geoffrey le M. Mander, lady Cynthia Asquith [etc.] Andover: Chapel river pr. 1935. [6], 312 p. **86247**

Marcu, Valeriu. Machiavelli. Die Schule der Macht. Amsterdam: Lange 1937. 343, [4] p. 12 t. **87753**

Mosca, G[aetano]. Histoire des doctrines politiques depuis l'antiquité jusqu'à nos jours. Préface & traduction de Gaston Bouthoul. Paris: Payot 1936. 326 p. (Bibliothèque politique et èconomique.) **87308**

Neesse, Gottfried. Partei und Staat. Hamburg: Hanseatische Verlagsanst. 1936. 102 p. (Der dtsche Staat d. Gegenw. H. 20.) **87146**

Österreichs Erneuerung. Die Reden des Bundeskanzlers Kurt Schuschnigg. Klagenfurt: »Carinthia«-Verl. 1936. 180 p. **86666**

Poukar, Raimund. Dr. Ignaz Seipel. Nationalismus. Nationalsozialismus. *[1935.]* 2. Aufl. Wien: Österreichischer Bundespressedienst 1935. 32 p. 1 t. **P 32 Seipel**

Riedl, Franz. Kanzler Seipel, ein Vorkämpfer volksdtschen Denkens. Saarbrücken: Saarbrücker Dr. 1935. 208 p. 2 t. **86694**

Woolf, Leonard [etc.] The modern state. By —, Eustace Percy, Sidney Webb [etc.] Ed. by Mary Adams. New-York: Century co. 1933. 320 p. **86216**

321.64 Fascizmus

Fascismus — Fascism

Fischer, Hellmuth. Das Elitprinzip des Faschismus. Diss. Erlangen. Emsdetten: Dr. Lechte 1935. V, 53 p. **P 321.64**
Bibliographie: p. 50—52.

Gentile, Giovanni. Grundlagen des Faschismus. Übers. d. Werkes »Origini e dottrina del Fascismo« v. Eugen Haas. Köln: Petrarca-Haus 1936. [3], 99 p. (Veröffentlgen d. Petrarca-Hauses, 3. Reihe 2.) **87148**

Puskás Lajos. Az új olasz ember. Bp.: Egyet. ny. 1936. 84 p. (Magyar-olasz kultúrpol. kiadványok, II.) **87037**

Villani Lajos. A mai Olaszország. Bp.: Magyar Szemle Társaság 1935. 78 p. (Kincsestár, 30.) **86349**

Volpe, Gioacchino. Geschichte der faschistischen Bewegung. Roma: Soc. an. poligrafica italiana [1936]. 205 p. **87211**

Zeley István. Olaszország közigazgatási reformja a világháború után és a szindikáliskorporatív rend. Bp.: Szerző 1936. 183 p.
Bibliográfia: p. 178—183. **86747**

321.65 Hitlerizmus

Hitlerism

Beck, Friedrich Alfred. Idee und Wirklichkeit. Eine Untersuchung ü. den Nationalsozialismus als ganzheitliche Einheit v. Geist u. Leben. Würzburg-Aumühle: Triltsch 1936. [7], 89 p. **P 321.65(43)**
Bibliographie: p. 89.

Csekey István. A német vezéri állam. Előadás. Szeged: Szeged városi ny. & könyvkiadó r.-t. 1936. 29 p. (A M. kir. Ferenc József tud.-egyet. barátai egyesületének jog- és államtud. szakoszt.-ban tartott előadások, 22.) **R 321.65(43)**

Grube, Heinrich. Der Einbau der nationalsozialistischen Organisation in den Staat. Diss. Erlangen. Nürnberg: Dr. Sommer 1934. 66 p. **P 321.65(43)**
Bibliographie: p. 5—7.

Himmler, Heinrich. Die Schutzstaffel als antibolschewistische Kampforganisation. München: Eher 1936. 31 p. **P 321.65(43)**

Horner Miklós. A német nemzeti szociálizmus útja. Bp.: Studió 1936. 47 p. **86398**

Kramer, Walther. Der politische Wille als geschichtsbildende Macht. Der Untergang d. Zweiten u. d. Erstehung d. Dritten Reichs als Wirkung geistiger Kräfte. Lpzg: Beyer 1936. 68 p. **P 321.65(43)**

Ley, Robert. Deutschland ist schöner geworden. Hg. v. Hans Dauer & Walter Kiehl. Berlin: Mehden-Verl. 1936. XII, 276 p. 5 t. **86901**

Richter, Wilhelm. Entwicklung der nationalsozialistischen Weltanschauung u. ihr Einfluss auf d. Wissenschaft. Festrede. Greifswald: Bamberg 1936. 23 p. (Greifswalder Universitätsreden, 44.) **P 321.65(43)**

Schwarz, Hermann. Zur philosophischen Grundlegung des Nationalsozialismus. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 30 p. (Schriften d. Deutschen Hochschule f. Politik, 17.) **P 321.65**

Sombart, Werner. Der deutsche Staat der Zukunft. Berlin-Charlottenburg: Buchholz & Weisswange 1935. 76 p. (Aus »Deutscher Sozialismus«.) **P 321.06(43)**

321.66 Testületi állam

Ständestaat — Corporative State

Bayer, Hans. Der berufständische Aufbau in Österreich. Innsbruck: Tyrolia-Verl. 1935. 77 p. 1 t. **P 321.66(436.01)**

Defourny, [Maurice]. Le corporatisme. Rapports des journées d'études au Collège Philosophique de la Sarte. Par: —, G[eorges] Renard, Jos. Arendt etc. Leodii: Ed. »Orientations« 1935. 141 p. **86520**

De Michelis, Giuseppe. La corporazione nel mondo. *[1931.]* 3. ed. Milano: Bompiani 1934. XXVII, 365 p. 2 t. (»Libri scelti« Panorama del nostro tempo, Vol. XXIV.) **86923**

Eöttevényi Olivér. Parlamentarizmus és rendiség Ausztriában. Előadás. Bp.: Sárkány ny. 1936. 19 p. (Az Orsz. nemzeti klub kiadv., 3.) **R 321.7(436.01)**

Frauendorfer, Max. Idee und Gestalt der ständischen Neuordnung. Berlin: Spaeth & Linde 1935. 4°. 39 p. (Aus »Die Verwaltungs-Akademie«.) **Pq 321.66(43)**

Jolly, Pierre. La mystique du corporatisme. Préf. de Joseph Barthélemy. Paris: Hachette 1935. 249, [2] p. **86661**

Kerschagl, Richard. Die Quadragesimo Anno und der neue Staat. Wien: Österr. Bundesverl. 1935. 37 p. (Der neue Staat, Bd 6.) **P 321.9**

Meyer, Gerhard. Neue ständische Formen. Dresden: Dittert 1935. 109, [3] p. **P 321.66**
Bibliographie: p. 7—10.

Pre, Roland. Le bilan du corporatisme. Italie, Autriche, Portugal, Allemagne. Paris: Libr. techn. & écon. 1936. 214 p. **87332**
Bibliographie: p. 201—204.

Schmitz, Richard. Die berufsständische Neuordnung in Österreich. Eine Zwischenbilanz. Wien: Tyrolia-Verl. 1935. 20 p. (Österreich. Schriftenreihe d. kath. Akademikergemeinschaft in Österreich, H. 3.) **P 321.66(436.01)**

Ständestaat 1936. Wien: Typographische Anst. 1936. 35 p. (Österr. Aufklärungsdienst, H. 1.) **P 321.66(436.01)**

Voegelin, Erich. Der autoritäre Staat. Ein Versuch über d. österreichische Staatsproblem. Wien: Springer 1936. VIII, 290 p. **86583**
Bibliographie: p. 286.

321.82 + 321.93 Demokrácia. Liberalizmus

Demokratie. Liberalismus
Democracy. Liberalism.

Hobhouse, L. T. Government by the People. London: People's suffrage federation [1908]. 26 p. **P 321.82**

Huber, Karl. Die Anfänge des Liberalismus im Mittelalter. München: Fritz & Voglrieder 1936. [8], 158 p. **87323**
Bibliographie: p. 157—158.

Laski, Harold J. The rise of European liberalism. An essay in interpretation. London: Allen & Unwin 1936. 287 p. **87021**

Timmermanns, Rudolf. Demokratie und Führerstaat. Studien z. Idee d. Volksstaates. Berlin: Fährmann-Dr. 1936. 55 p. **P 321.1**
Bibliographie: p. 50—55.

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — State and church

Barta István. Egyház és állam viszonya Magyarországon a középkor végén. Bp.: Egyet. ny. 1935. 97 p. (A Pázmány Péter tud. egyet. történelmi szemináriumának kiadv. 4. sz.) **R 322(439)»14«**

Gurian, Waldemar. Der Kampf um die Kirche im Dritten Reich. Luzern: Vita nova Verl. 1936. 120 p. **86332**

Hudal, Alois. Der Vatikan und die modernen Staaten. Innsbruck: Tyrolia-Verl. 1935. 86 p. **87162**
Bibliographie: p. 86.

Lempp, Richard. Die Frage der Trennung von Kirche und Staat im Frankfurter Parlament. Tübingen: Mohr 1913. IV, 240 p. (Beitr. z. Parteigeschichte, 7.) **86780**

Rohrbacher, Herbert. Kulturkampfgesetzgebung und evangelische Kirche. Diss. 1934. Erlangen: Höfer & Limmert Dr. 1935. VIII, 61 p. **P 322(43)»187«**
Bibliographie: p. VII—VIII.

Rudolphi, W. Zur Kirchenpolitik Preussens. *[1897.]* 2. verb. & verm. Aufl. Paderborn: Schöningh 1897. [4], 196 p. **86779**

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Chopine, Paul. Six ans chez les Croix de Feu. Paris: Gallimard 1935. 192 p. **86652**

Conze, Edward. Spain to-day Revolution and counter-revolution. London: Secker 1936. XIII, [3], 144 p. **87383**

Holló József. Spanyolország rémnapjai. A közelmult, a forradalom és az újjászületés. Bp.: Bethlen G. ny. [1936?]. 136 p. **87593**

Manningh, Leah. What i saw in Spain. Intr. by D. N. Pritt. London: Gollancz 1935. 221 p. **86599**

Moth, G. Neu-Österreich und seine Baumeister. Ziele u. Aufbau d. berufsständischen Ordnung u. d. Vaterländischen Front. Geleitw. v. Walter Adam. Wien: Steyrermühl-Verl. 1935. 156 p. **86517**

Muir, Ramsay. The record of the national government. London: Allen & Unwin 1936. 204 p. **87624**

Pierce, Robert Morris. The Roosevelt road to ruin. New York: Languages publish. comp. 1934. 57 p. (Piercé's library.) **P 323(73)»193«**

Schuschnigg, [Kurt]. Das Werk eines Staatsmannes. Zwei Jahre. Wien: Dr. »Vorwärts« [1936]. 48 p. **P 323(436.01)»193«**

Stoye, Johannes. Spanien im Umbruch. Die räumlichen u. geistigen Grundlagen d. spanischen Wirren. Lpzg: Teubner 1936. 68 p. (Macht u. Erde, 2.) **87504**

Weber, Edmund (Hg.) Dollfuss an Oesterreich. Eines Mannes Wort u. Ziel. Wien: Reinhold 1935. 259 p. 8. t. (Berichte z. Kultur- u. Zeitgesch. 10. Sonderschr.) **86431**

Winkler, Franz. Die Diktatur in Oesterreich. Zürich: Orell Füssli 1935. 244 p. (Weltmachtprobleme, 6.) **86667**

323(439) Magyar belpolitika

Innere Politik Ungarns
Hungarian home politics

Deér József. A magyar nemzeti öntudat kialakulása. Kecskemét: Deér [193?]. 36 p. (Magyarságtudomány tanulmányai, III.) **R 323.11(439)(09)**

Dénes István. A Földműves és Munkáspárt újjáépítő programja. Hogyan állíthatjuk talpra a magyar nép millióit? Bp.: Juhász [1936]. 30 p. (Dénes István: »Végzetes szanálás« c. művéből.) **R 329(439)54**

Dezső Gyula. Két reformnemzedék. Kecskemét: Egyetemes református jogakadémia 1935. 12 p. **R 323.11(439)**

Dvorzsák Dezső. Politikai és gazdasági nacionalizmus. Bp.: Petőfi irod. váll. 1936. 51 p. **R 323.11(439)**

Festetics Sándor vezetése alatt álló Magyar nemzeti szociálista párt részletes programmja. Debrecen: Beke ny. [é. n. 14 p.] **R 329(439)17**

Katona Jenő. Magyar hitleristák. Bp.: Cserépfalvi 1936. 100 p. **R 323(439)»193«**

Kemenczy Gábor. Vissza az ősi alkotmányhoz. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 159 p. **87505**

Kovách Imre. Magyar megújhodás felé. Bp.: Kellner ny. 1936. 327 p. **87215**

Magyar kibontakozás útja, A —. Bp.: Magy. nemzeti szociálista párt 1935. 40 p. **R 321.65(439)**

Migray József. Mit akar a magyar nemzeti szociálista mozgalom. Bp.: Magy. nemzeti szoc. párt szellemi munkaközössége 1936. 16 p. (Magy. nemzeti szoc. könyvt. 1. sz.) **R 335.6(439)**

Molnár Jenő. Magyar összefogás. (»Actio Hungariae« tervezete alapján.) Bp.: Szerző [193?]. 16 p. **R 323(439)»193«**

Rajniss [Ferenc] Franz. Die ungarische Volksseele im Spiegel der Zeitpolitik. München: Oldenbourg 1935. 26 p. (Vorträge u. Veröffentlichungen d. Deutsch-Ungarischen Gesellschaft e. V. in München, 9.) **R 323.11(439)**

Reformnemzedék, A — programmja. Bp.: Centrum ny. 1936. 62 p. **R 323(439)»193«**

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — National question

Bell, Karl (Hg.) Ungarn. Unter Mitwirkung v. —, Theodor Grentrup, Rudolf Hartmann [etc.] Dresden: Berger [1935]. 296 p. 10 t. (Das Deutschtum im Ausland.) **86331**
Bibliographie: p. 294.

Dami, Aldo. Les nouveaux martyrs. Destin des minorités. Paris: Sorlot [1935]. XVIII, 280 p. **87283**

Fachmeyer, Ludwig Hans. Die Volkstumsarbeit der Tschechen. Karlsbad: Frank 1935. 48 p. (Volkstumsarbeit d. Tschechen, 3., 4. Bücherei d. Sudetendeutschen.) **P 323.1(436)(=918.6)**

Haas, Werner. Europa will leben. Die nationalen Erneuerungsbewegungen in Wort u. Bild. Geleitw. v. Edmund Marhefka. Berlin: Batschari-Verl. 1936. 4°. 378 p. 55 t. **X 6669**

Henlein, Konrad. Die deutschen Kulturaufgaben in der Tschechoslowakei. Karlsbad: Frank 1936. 38 p. (Bücherei d. Sudetendeutschen, 1. Rh. H. 7.) **P 323.1(437)(=3)**

Kisch, Gustav. Germanische Kontinuität in Siebenbürgen. Jena: Gronau 1936. 13 p. (Vom Leben u. Wirken d. Romanen. II. Reihe, H. 12.) **P 323.1(439.42)(=3)**

Korodi Lutz. Deutsche Bilanz in Südosteuropa. Berlin: Stilke 1936. 111 p. (Preussische Jahrbücher-Schriftenreihe, 29.) **87144**

Pembaur, Walther. Gedanken zu einer Ethik des Minderheitenrechtes. Wien: Braumüller 1936. 30 p. (Aus: »Nation u. Staat«.) **P 342.724**

Rössler, Fritz. Das Gesicht der Tschechoslowakei. Fürstenwalde-Spree: Verl. f. Militärgeschichte & dtsches Schrifttum [1936]. 90 p. 1 t. **P 323.1(437)**

Schork, Kurt. Hass und Recht. Der Kampf d. Tschechen gegen d. Deutschtum. Eine Bilanz. Dresden: Püschel 1935. 16 p. **P 323.1(437)(=3)**

323.1(.)(=1) Magyar nemzetiségi kérdés

Ungarische Minderheiten
Hungarian Minorities

Baráth Tibor (szerk.) A franciaországi magyarság. Egy fejezet a külföldi magyarok életéből. Írták: —, Balassa László, Benedek András stb. Páris: Párisi Magyar Diákegyesület 1935. 225 p. **86419**

Borbély Andor & Fall Endre. Román uralom Erdélyben. Herczeg Ferenc előszavával. Bp.: Magy. reviziós liga 1936. XVIII, 170 p. **87035**

Erdélyi sorskérdések. (S. Nagy László előszavával, Mikó Imre, Bányai János, Benczédi Pál [etc.] cikkei.) Cluj-Kolozsvár: Erdélyi szemle 1935. 16 p. (Élő Erdély.) **R 323.1(498)(=1)**

Flachbarth Ernő. A csehszlovákiai népszámlálások és a felvidéki kisebbségek nyelvi jogai. Pécs: Dunántúl ny. 1935. 100 p. (Felvidéki tud. társaság, 1. 1.) **85414**

Magyar reviziós liga. Aide-mémoire sur la situation de la minorité hongroise en Tchécoslovaquie. Bp.: Impr. Sárkány 1934. 142 p. 3 t. (Publié par la Ligue hongroise pour la revision du traité de Trianon.) **86569**

Magyari Piroska. A nagymagyarországi románok iskolaügye. Szeged: Árpád ny. 1936. 137 p. **87564**

Mester Miklós. Az autonóm Erdély és a román nemzetiségi követelések az 1863—64. évi nagyszebeni országgyűlésen. Pécs: Dunántúl pécsi egyet. könyvkiadó & ny. r. t. 1936. 267 p. **87719**

Mikó Imre. Az erdélyi falu és a nemzetiségi kérdés. Cluj-Kolozsvár: Erdélyi fiatalok 1932. 136 p. (Erdélyi fiatalok falu füzetei, 4.) **86739**

Vásárhelyi Gergely. A magyar nyelv küzdelmes sorsa Erdélyben. Bp.: Akadémia 1935. 38 p. (A »Magyarosan« 4. évf.-ból.) **X 2273/3**
= Nyelvművelő füzetek, 3.

325 Gyarmatpolitika

Kolonialpolitik — Colonies

Coatman, J[ohn]. Magna-Britannia. London: Cape 1936. 384 p. **86341**

Fitzler, M. A. Hedwig. Der Anteil der Deutschen an der Kolonialpolitik Philipps II. von Spanien in Asien. Berlin: Kohlhammer [1936]. 39 p. (Vierteljahrschr. f. Sozial- u. Wirtschaftsgesch. Sonderdr.) **P 325.36(46)»15«**

Fochler-Hauke, Gustav. Der ferne Osten. Macht- und Wirtschaftskampf in Ostasien. Lpzg: Teubner 1936. VIII, 70 p.
Bibliographie: p. VIII. **P 327(5)**

Johannsen, G. Kurt & Heinrich K r a f t. Das Kolonialproblem Deutschlands. Hamburg: Hartung 1936. 85 p. 6 t. **P 325.3(43)**

Kalmár Gusztáv. A népek és fajok harca a megélhetésért és a hatalomért. Bp.: Szt. István-társ. 1936. 202, [6] p. (Szent István könyvek, 127.) **87770**

Krohne, Rudolf. Der Schatten des weissen Mannes. Eine Kolonialgesch. in Lebensbildern. Berlin: Union dtsche Ges. [1936]. 202 p. 9 t. **87657**

Maull, Otto. Frankreichs Überseereich. (Das französische Grossreich: Übersee.) Länderkunde u. Geopolitik. Berlin: Gruyter 1935. 164 p. (Samml. Göschen 1089.) **86513**
Bibliographie: p. 4—5.

Menz, Gerhard. Der Kampf um Nordchina. Bern: Goldmann 1936. 94 p. (Weltgeschehen.) **87182**

Milner, [A.] viscount. England in Egypt. *[1892.]* 30. ed. London: Arnold 1926. VIII, 430 p. **86632**

Zischka, Anton. Japan in der Welt. Die japanische Expansion seit 1854. Bern: Goldmann 1936. 388 p. 16 t. **A 52.32/39**
Bibliographie: p. 382—386.

Zischka, Anton. Der Kampf um die Weltmacht Baumwolle. Lpzg: Goldmann 1935. 252 p.
Bibliographie: p. 250—252. **87102**

Zischka, Anton. Der Kampf um die Weltmacht Öl. Lpzg: Goldmann 1934. 238 p. **87101**

325.1 + 325.2 Kivándorlás. Bevándorlás

Aus- und Einwanderung
Emigration. Immigration

Apt, Max. Konstruktive Auswanderungspolitik. Ein Beitrag z. jüdischen Überseekolonisation. Berlin: Philo-Verl. 1936. 43 p. **P 323.15**

Sasek, Ivo. Les migrations de la population intéressant le territoire de la Tchécoslovaquie actuelle. (Depuis le XVII^e. siècle à nos jours.) Paris: Alcan [1935]. 174 p. **87164**
Bibliographie: p. 167—172.

Taft, Donald R. Human migration. A study of internat. movements. New York: Ronald pr. 1936. XXVI, 590 p. (Sociology series.) **87463**

Taub, Michael. Die jüdische Auswanderung aus Deutschland. Westeuropa, Übersee, Palästina. Berlin: Jüdische Rundschau 1936. 44 p. **P 325.2(43)(=924)**

325.332 Telepítés

Siedlung — Colonisation

Antal Dezső. A telepítés műszaki vonatkozásai. Bp.: Stádium ny. 1933. 40 p. (Magyar Mérnök- és Építészegylet Közlönyé«-ből.) **R 325.332(439)**

Bellinger, Hermann. Die Neugestaltung der Kleinsiedlung. Ein Ausblick und Rückblick. Berlin: Müller 1936. 152 p. (Handbücherei d. Wohnungs- u. Siedlungswesens, 14 b.) **87685**

Buchmann Károly. A délmagyarországi telepítések története. 1. [k.] Bp.: Szerző 1936.
1. k. Bánát. VII, 131 p. **87353**

Dako Dax Gábor. Ipari telepítés. Előszóval ellátta: Báró K r u c h i n a Károly. Bp.: Szerző 1936. 20 p. (Nemzeti reform szöv. 1935. évi előadásaiból.) **R 325.332(439)**

Gulácsy Vilmos László. Az elszigetelt ország. Telepítési tanulmány. Gyoma: »Hungária« ny. 1936. 26 p. **R 325.332**

Kötting, Alois. Personen-Verkehrspolitik als Werkzeug siedlungsmässiger Auflockerung. Münster: Wirtschafts- und Sozialwissenschaftlicher-Verl. 1935. VIII, 135 p. (Forschungsstelle für Siedlungs- und Wohnungswesen an d. Univ. Münster, Bd 18.) **86360**
Bibliographie: p. 131—132.

Langen, Gustav. Probleme des Siedlungswesens. Eine Themensammlung für wissenschaftliche Untersuchungen mit Hinweisen f. deren Bearbeitung. Berlin : »Die Grundstücks-Warte« 1934. 24 p. **P 325.332**

Nemzetközi kongresszusok. Subsistence homesteads. — Colonisation intérieure. Internationaler Wohnungskongress. Praha 1935. Stuttg. : Hoffmann [1935]. 4°. 113 p. **X 6684**

Vincze Lajos. Telepítések új világrendben. Bp. : Saját kiad. 1936. 37, [3] p. **R 325.332**

327 Külpolitika

Auswärtige Politik — Foreign policy

Benes, Edward. Der Kampf um die kollektive Sicherheit in Europa u. d. italienisch-abessinische Krieg. Exposé. Prag : »Orbis« Verl. 1935. 68 p. (Cechoslovakische Quellen u. Dokumente, 10.) **P 327(4)»193«**

Benes, Edouard. La question du directoire européen et la revision des frontières. Exposé du ministre des affaires étrangères. Praga : »Orbis« pr. 1933. 94 p. (Sources et documents tchécoslovaques, 21.) **P 327(4)»193«**

Bienstock, Gregor. Europa und die Weltpolitik. Die Zonen d. Kriegsgefahr. Karlsbad : Verlagsanst. »Graphia« 1936. 84 p. Bibliographie : p. 82—84. **86993**

Brinkmann, Carl. Weltpolitik und Weltwirtschaft der neuesten Zeit. Berlin : Junker & Dünnhaupt 1936. 116 p. **87692**
Bibliographie : p. 113—116.

Brockhausen, Carl. Erdwandel, Seelenwandel und die Völker Europas. Baden b. Wien : Rohrer 1936. 63 p. **P 327(43)**

Cseténvi József. Új Trianon felé? Bp. : Szerző [193?]. 76 p. **R 327(405)**

Ein Monat Kampf um den Frieden in Europa. (Dokumente, Reden, Berichte i. d. Zeit vom 10. III. bis 10. IV. 1936.) Berlin : Stadthagen-Dr. 1936. 4°. p. 65—116. (Kurzbericht des dtschen Akademischen Austauschdienstes E. V.) **Pq 327(43)»193«**

Erdei László. Erdély viszonya Lengyelországhoz a XVII. század első felében. Szeged : Szt. István társ. 1929. 55 p. Bibliográfia : p. 55. **R 327(439.42) : (438)**

Germain, André. Der Weg zur Verständigung. Die politische Lage in Frankreich u. ihre Auswirkung auf Deutschland. Berlin : Deutscher Verl. f. Politik u. Wirtschaft 1935. 190, [6] p. **86257**

Kertész János. Lengyelország és az Andrássyak. Bp. : Magyar Mickievicz társ. 1936. 17 p. (Magyar-lengyel könyvt. 5.) **R 327(439) : (438)**

Kirchner, Rudolf. Politik in drei Hauptstädten. Ein Reisebericht. Frankfurt a. M. : Societäts-Verl. [1935]. 43 p. **P 327(4)»193«**

Kiss István, rugonfalvi. A magyar nemzet hivatása. Bp. : Magyar út kiad. 1936. 36 p. **R 327(439) : (47)**

Kriegk, Otto. Hinter Genf steht Moskau. Berlin : Niebelungen-Verl. 1936. 138 p. 8 t. (Schwertbücher, Schriften über Ostprobleme u. Bolschewismus, 2.) **87187**

Lewis, Wyndham. Left wings over. Europe : or How to make a war about nothing. London : Cape 1936. 334 p. **86986**

Margueritte, Victor. Le cadavre maquillé. La S. D. N. (Mars—septembre 1936.) Paris : Flammarion 1936. XIV, 285 p. **87497**

Mauks Endre, farkasfalvi. Javaslat a dunai nemzetek aktuális problémáinak megoldására. Bp. : Nagy 1936. 62 p. **R 327(405)»193«**

Mowat, R. B. Europe in crisis. The political drama in Western Europe. London : Arrowsmith 1936. 120 p. 1 t. **87176**

Mozer, Erwin Ulrich. Aussenpolitik. Geographische u. weltanschauliche Zusammenhänge. Oldenburg : Stalling 1936. 208 p. **87419**

Pozzi, Henri. Századunk bűnösei. Ford. Marjay Frigyes. Bp. : Arany János ny. 1936. 332 p. **86586**

Pustau, Ed[uard] & Okanouye-Kurota. Japan und Deutschland, die beiden Welträtsel. Politische, wirtschaftliche u. kulturelle Entwicklung. Berlin : Deutscher Verl. für Politik u. Wirtschaft 1936. XVI, 224 p. **87319**

Raab, Alfons. Die Politik Deutschlands im Nahen Orient von 1878—1908. Wien : Manz 1936. IV, 168 p. **87159**

Reiswitz, Johann Albrecht v. Belgrad-Berlin, Berlin-Belgrad. 1866—1871. München : Oldenbourg 1936. 243 p. **86626**

Sauer, Eugen. Die Politik Lord Beaconsfields in der orientalischen Krisis (1875—1878). Diss. Tübingen. Sindelfingen : Dr. Röhm 1934. VII, 202 p. **86758**
Bibliographie : p. II—IV.

Schacher, Gerhard. Central Europa and the western world. Transl. from the German ed. »Mitteleuropa und die westliche Welt«. London : Allen & Unwin 1936. 224 p. **87006**

Schacher, Gerhard. Mitteleuropa und die westliche Welt. Prag : Orbis-Verl. 1936. 256 p. **87386**

Schimple, Friedrich. Die deutsch-französischen Beziehungen v. Faschoda bis z. Abschluss d. Entente cordiale v. 8. April 1904. Diss. Berlin. Emsdetten (Westf.) : Dr. Lechte 1935. [8], 72 p. **P 327(43) : (44) »190«**

Studnicki, Wladislaw. Polen im politischen System Europas. Hg. u. übers. v. Johannes Maasz. Berlin : Mittler 1936. [8], 223 p. **86435**

Zarnow, Gottfried. Verbündet — Verraten! Habsburgs Weg v. Berlin nach Paris. Zürich : Nauck 1936. XVI, 280 p. 12 t. Bibliographie : p. 278—279. **86926**

Zwillinger, Frank Gerhard. Roms Afrika-Politik und ihre tieferen Beweggründe. Eine Studie aus unmittelbarer Anschauung. Wien : Sensen-Verl. [1936]. 44, [4] p. **P 321.64(45)**

327.3 Békemozgalom

Friedensbewegung
International peace

Aszlányi Dezső. A béke innen indul! Bp. : Molnár 1936. 48 p. **R 327.3**

Baumann, Robert. Sicherheiten für Europa. Ein allgemeiner Wehrbund. Bern : Kontropa-Verl. 1936. 51 p. (Institut f. kontinent-europäische Interessen.) **P 327.4**

Coudenhove-Kalergi, R[ichard] N[ikolaus]. Europa ohne Elend. Ausgewählte Reden. Paris : Paneuropa-Verl. 1936. 91 p. **87737**

Donington, Robert & Barbara. The citizen faces war. Introd. by Norman Angell. London : Gollancz 1936. 286 p. **87899**

Morgen, Konrad. Kriegspropaganda und Kriegsverhütung. Lpzg : Noske 1936. VI, 144 p. (Wesen u. Wirkungen d. Publizistik, 4.) **87329**
Bibliographie : p. 134—141.

Polzovics Iván. A Szentszék a nemzetközi béke szolgálatában. Bp. : Pápai ny. 1935. 80 p. (Pécsi m. kir. Erzsébet-tud. egyet. nemzetk. jogi intézetének kiadványai, 24.)
Bibliográfia : p. 77—78. **R 341.6**

Russell, Bertrand. Which way to peace? Plymouth : Mayflower pr. 1936. 224 p. **87479**

Schreiber, Georg. Christentum und Abrüstung. *[1932.]* 2. Aufl. Köln : Gilde-Verl. 1932. 24, [2] p. (Schriften z. dtschen Politik, II/32.)
Bibliographie : p. [1—2.] **P 327.3**

Woolf, Leonard (ed.). The intelligent man's way to prevent war. By : —, Norman Angell, Gilbert Murray etc. London : Gollancz 1936. 564, [12] p. **87898**

33 Társadalmi kérdés

Soziale Frage — Social question

Bortolotto, Guido. Politica e legislazione sociale. Milano : Hoepli 1936. XI, 384 p. **87675**

Földes Béla. A szociális igazság felé. Szociális breviárium. Bp. : Orsz. Szociálpolitikai intézet 1936. 228 p. (Az orsz. szociálpolitikai intézet könyvtára, I. sor. 3.) **86418**

Kovrig Béla. Szociálpolitika. Bp. : Magyar Szemle társaság 1936. 78 p. (Kincsestár, 121.) **87878**

Mende, Franz. Wege zur neuen Sozialpolitik. Arbeitstagung d. Sozialamtes d. Deutschen Arbeitsfront v. 16. bis 21. December 1935. Stuttg. : Kohlhammer 1936. 260 p. **87428**

Steed, Henry Wickham. A way to social peace. New York : Columbia univers. pr. 1935. 148 p. **86598**

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labor question

Ausztria. Törvények, rendeletek. Gesetzliche Vorschriften über den technischen Arbeiterschutz in Gewerbe u. Bergbau. Nach d. Stande d. österr. Gesetzgebung v. 1. IX. 1936. Mit erläut. Bemerkungen v. Viktor Rissel. Wien : Deuticke 1936. XVI, 798 p. (Gesetzausgabe d. Gewerkschaftsbundes d. österr. Arbeiter u. Angestellten, III.) **87783**

Böll, Karl. Die Entwicklung des Frauen- und Jugendlichenschutzes im deutschen Arbeitsrecht. Dargestellt insbes. an Hand d. Gesetzesmaterialien. Diss. Erlangen 1934. Würzburg : Dr. Mayr 1935. [6], 52 p.
Bibliographie : p. [5]. **P 331.4(43)**

Brather, Fritz. Arbeitstempo und schöpferische Pause. Bad Homburg: Siemens [1936?]. 48 p. (Handbücherei Lebenserfolg, 10.) **P 331.813**

Bureau international du travail. Les travailleurs migrants. Recrutement, placement et conditions de travail. Genève: Bur. internat. du travail 1936. IV, 227 p. (Études & documents, sér. O. (Migrations) No 5.) **87322**

Dóczi Sámuel & P o g á n y Dezső. Tanoncügyi jogszabályok. Bp.: Iparoskáté [193?]. 134 p. **87604**

Dodd, Walter F. Administration of workmen's compensation. New York: Commonwealth fund 1936. XVIII, 845 p. **87554**

Egli, Gustav. Der freiwillige Arbeitsdienst in der Schweiz. Zürich: Oprecht 1936. 221 p.
Bibliographie: p. 215—221. **87415**

Flegler, Adolf. Der Wochenlohn als industrieller Kostenfaktor. Beitrag z. Problem d. gerechten Lohnes. Stuttg.: Poeschel 1936. VIII, 72 p. **P 331.213**
Bibliographie: p. 68—71.

Fourdrinier, Roger. La crise économique et les droits du travailleur salarié. Paris: Libr. technique & economique 1935. 135 p.
Bibliographie: p. 134. **87330**

Füzy Rezső. A szükséges munkaidő és megengedhető órakereset. A nemzetgazdasági élet technokratikus egyensúlyának mathematikai feltételei. Bp.: Saját kiad. 1936. 57 p. **R 380.43**
[Kőnyomat.]

Gerl, Richard. Die Arbeitsbescheinigung. Diss. Erlangen. Laufenburg (Baden): Schmidle Buchdr. 1934. 56 p. **P 331.12(43)**
Bibliographie: p. 7—9.

Gramse, Eberhard. Die Dienstverschaffungsverträge. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. X, 40 p.
Bibliographie: p. VII—IX. **P 347.454 : 331.68**

Grebe, Paul. Die Arbeiterfrage bei L a n g e, K e t t e l e r, J ö r g, S c h ä f f l e. Aufgezeigt an ihrer Auseinandersetzung mit L a s s a l l e. Berlin: Ebering 1935. 128 p. (Historische Studien, H. 283.) **86433**
Bibliographie: p. 122—128.

Hon-Firnberg, Hertha. Lohnarbeiter und freie Lohnarbeit im Mittelalter und zu Beginn der Neuzeit. Ein Beitrag z. Gesch. d. agrarischen Lohnarbeit i. Deutschland. Wien: Rohrer 1935. [8], 115 p. (Veröffentlgen d. Seminars f. Wirtschafts u. Kulturgesch. an d. Univ. Wien, 11.) **87149**

Huth, Gerhard. Kündigung und Kündigungschutz nach dem Gesetz zur Ordnung der nationalen Arbeit. Dresden: Risse 1935. 84 p. **P 331.13(43)**
Bibliographie: p. 5—8.

Keppler, Reinhold. Sabotage lebenswichtiger Betriebe. Diss. Tübingen: Dr. d. Tübinger Studentenwerks 1935. 76 p. **P 331.894**
Bibliographie: p. 69—74.

Koehler, Hellmut. Die Rechtsstellung des Unternehmers und Führers des Betriebes. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [8], 48 p. **P 331.1(43)**
Bibliographie: p. [5—8].

Krüger, Rudolf. Die Lohnzahlungspflicht des Arbeitgebers beim Teilstreik. Diss. Göttingen. Celle: Dr. Kehle 1933. IV, 46 p.
Bibliographie: p. I—IV. **P 331.2**

Lippert, Hermann. Der Treuhänder der Arbeit, seine Stellung u. seine Aufgaben. Diss. Erlangen: Döres Dr. 1935. 69 p.
Bibliographie: p. 5—6. **P 331.15(43)**

Lukács György & S z á n t ó Menyhért. A mezőgazdasági magyar munkásvédelem fejlődése. Tájékoztató az 1936. évi Orsz. mezőgazd. kiállítás keretében bemutatott munkásvédelmi és munkásjóléti intézményekről. Bp.: »Pátria« 1936. 16 p. (Népegészségügyi & munkásvédelmi szöv. kiadványai, 13.sz.) **R 331.17 : 383(439)**

Molnár Olga. A női munkaerők számának alakulása a székesfővárosban. Bp.: Szfőv. Statisztikai Hiv. 1935. 154 p. **648/76/3**
= Statisztikai közl., 76/3.

Möring, Hans. Wegweiser durch das Arbeitsrecht. Berlin: Elsner 1936. 230 p. **87779**

Murphy, I. T. Modern trade unionism. A study of the present tendencies and the future of Trade Unions in Britain. London: Routledge 1935. XVI, 199 p. **86445**

Müller, Christian. Beitrag zur vertraglichen Lohnverwirkung im Arbeitsrecht. Diss. Göttingen. Essen: Dr. Roth 1934. [6], 54 p. **P 331.145(43)**
Bibliographie: p. [4—5].

Müller, Karl Valentin. Der Aufstieg des Arbeiters durch Rasse und Meisterschaft. München: Lehmann 1935. 160 p. **86251**

Nehm, Günter. Betriebsordnung und Tarifordnung als Inhalt des diktierten Arbeitsvertrages. Diss. Erlangen. Emsdetten: Diss.—Dr. Lechte 1935. VI, 39 p.
Bibliographie: p. IV—VI. **P 331.11(43)**

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz über die Arbeitszeit in Bäckereien und Konditoreien, nebst Durchführungsverordnung u. den wichtigsten Ergänzungsvorschriften. Textausg. mit Einl., Erläuterungen u. Sachverzeichnis v. Kurt S c h a e f e r. Berlin : Günther 1936. 64 p. **P 331 : 642(43)**

Pályi Márton. Nemzeti munkásvédelem. [Bp.] : »Iparegészségügy« [1936]. [4], 204 p. (»Iparegészségügy« könyvt., 1. k.) **87374**

Pimplott, I. A. R. Toynbee H a l l — Fifty years of social progress. 1884—1934. Introd. by J. J. M a l l o n. London : Dent 1935. XX, 315 p. **87559**

Rinderspacher, Friedrich. Die besondere Bedeutung der Arbeitsfrage für das Landarbeiterproblem. Diss. Heidelberg 1934. Borna-Lpzg : Noske-Dr. 1935. [3] 117 p.
Bibliographie : p. 112—116. **87023**

Schütt, Hans. Das Recht des Angestellten. Berlin : Verl. »Der Betriebswirt« 1935. 4°. VI, 64 p. **Pq 339.85(43)**

Siebert, Wolfgang. Das Arbeitsverhältnis in der Ordnung der nationalen Arbeit. Hamburg : Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 119 p. (Der deutsche Staat der Gegenwart, H. 18.) **86370**

Szántó Menyhért. Munkásjóléti intézmények. 2. kiad. Bev. L u k á c s György. Bp. : »Hungária« ny. 1935. 4°. 27 p. (Népegészségügyi és munkásvédelmi szöv. kiadv., 12.) **Rq 331.17(439)**

Wagner, Herbert. Die Einwirkung der nationalsozialistischen Arbeitsverfassung auf die grundsätzliche Neugestaltung des Arbeitsvertrages. Würzburg : Triltsch 1936. 198 p. **87417**

Wetki, Anton. Das Barzahlungsgebot und Verkaufsverbot nach Deutschem Arbeitsrecht. Diss. Göttingen 1933. Bochum-Langendreer : Dr. Pöppinghaus 1934. VI, 68 p. **P 331.2(43)**
Bibliographie : p. 64—66.

Wiesener, Willy. Erläuterungen zum Kündigungsschutz des Gesetzes zur Ordnung der nationalen Arbeit. Diss. Erlangen. Düsseldorf : Dr. Nolte 1935. XI, 60 p. **P 331.13(43)**
Bibliographie : p. IX—XI.

Zwiebler, Heinz. Der Urlaub im Arbeitrecht (einschliesslich Werksbeurlaubung). Diss. Berlin : Dr. Triltsch & Huther 1935. 96 p.
Bibliographie : p. 92—95. **P 331.814**

331.61 Munkanélküliség

Arbeitslosigkeit — Unemployment

Arbeit für 300.000. Schutz der Arbeitslosen vor ärgster Not. *[1935.]* 3. erweit. Aufl. Karlsbad : Frank 1935. 76 p. (Bücherei d. Sudetendeutschen, 1. Reihe 3.) **P 331.61(437)**

Ardy, Silvio. La lutte contre le chômage en Italie. Rapport présenté au congrès de l'Union internationale des villes. Berlin. Gènes : Ed. Imprimerie S. A. G. A. 1936. 282 p. 4 t. **87229**

Hammerl, Josef & Hans K r a u s. Handbuch des Arbeitslosenrechtes einschliesslich der Altersfürsorge. Wien : Deuticke 1936. VIII, 199 p. (Gesetzausg. d. Gewerkschaftsbundes d. österr. Arbeiter u. Angestellten, Bd II.) **87682**

Hemmer, Willi. Die »unsichtbaren« Arbeitslosen. Statistische Methoden. Soziale Tatsachen. Zeulenroda : Sporn 1935. VIII, 198 p. **86378**
Bibliographie : p. 197—198.

Remèdes, Les— contre le chômage en Europe Rapports sur l'Autriche, la Belgique, la France [etc.] présentés à la Session de Sept. 1935, sous la présidence de S. E. le Cardinal van R o e y primat de Belgique. Paris : »Spes« 1936. 120 p. (Études morales, sociales et juridiques. Union internat. d'études soc. de malines.) **87315**

Schiller, Karl. Arbeitsbeschaffung und Finanzordnung in Deutschland. Berlin : Junker & Dünnhaupt 1936. X, 177 p. (Zum wirtschaftl. Schicksal Europas, II. Teil, 4. H.)
Bibliographie : p. 141—148. **86859**

Strölin, Karl. Der Kampf gegen die Arbeitslosigkeit in der Stadt Stuttgart. [Mit Nachtrag]. Stuttg. : Stuttgarter Buchdr.-Gesellsch. [1936]. 4°. 63, 27 p. **X 6689**

333.32 Lakáskérdés

Wohnungsfrage — Housing

Albus, Paul. Die Finanzierung des Wohnungsbaues in Deutschland in d. Zeitperiode 1924 bis 1931 unter bes. Berücks. d. Finanzierung durch d. Kreditinstitute. Würzburg : Triltsch 1936. VI, 140 p. **87798**

Basel (Kanton) Statistisches Amt. Die Wohnungen im Kanton Basel-Stadt am 1. XII. 1930. 2. H.: Systematische verbindungen der einzelnen Wohnungselemente. Basel: Wilhelm Dr. 1936. 64 p. 6t. **X 2155/58**
= Mitteilungen d. Statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt, 58.

Colcord, Joanna C. & Mary Johnson. Community programs for subsistence gardens. New York: Russel sage foundation 1933. 74 p. **P 333.322.2(73)**

Dennery, Etienne. La question de l'habitation urbaine en France. Genève: Service d. publications Soc. d. Nations 1935. 218 p. (Soc. d. Nations Organisation d'hygiène.) **87027**

Németország. Törvények, rendeletek. Kleinwohnungs- und Sied ungsrecht. Zus.-gest. v. August Dahm. Berlin: Stilke 1935. 160 p. (Stilkes Rechtsbibliothek, 144.) **86354**

Société des Nations. Organisation d'hygiène. Rapport sur les habitations populaires et économiques en Italie par le service technique central du conseil supérieur du Ministère des travaux publics d'Italie. Genève: Soc. d. Nat. 1935. 154 p. **87166**

Van der Kaa, H. La question de l'habitation urbaine aux Pays-Bas. Genève: Service d. publications Soc. d. Nations 1935. 109 p. (Soc. d. Nations Organisation d'hygiène.) **87026**

Wien. Magistrat. Die Ergebnisse der Erhebung der Wohnungsverhältnisse in Wien am 22. III. 1934. (Amtliches Quellenwerk). Wien: Dtscher Verl. f. Jugend u. Volk 1935. 4°. 253 p. 2 t. (Magistrat d. bundesunmittelbaren Stadt Wien. Abt. 47. Statistik). **X 6670**

334 Szövetkezés

Genossenschaftswesen — Cooperation

Niewöhner, Emil. Genossenschaft und Buchhandel. Ein Beitrag z. Theorie u. Praxis warengenossenschaftlicher Wirtschaft. Stuttg.: Poeschel 1936. XII, 90 p.
Bibliographie: p. 87—90. **P 334.25**

Pagani Frigyes. A magyar államvasutak takarék- és segélyszövetkezete, története és ismertetése. Bp.: Szerző 1936. 42 p. **R 334.7(439)**

335 Szocializmus

Sozialismus — Socialism

Catlin, G[eorge] E. G. (ed.) New trends in socialism. Preface by Arthur Henderson. London: Dickson & Thompson 1935. XIV, 294 p. **86601**

Russel, Bertrand. Proposed roads to freedom. Socialism, anarchism and syndicalism. New York: Blue Ribbon Books 1936. XVIII, 218 p. **87900**

Schiebe, Heinrich. Der Wandel des Sozialismus in Deutschland. Greifswald: Bamberg 1936. 138 p. (Greifswalder Staatswissenschaftl. Abhandl., 55.) **86876**
Bibliographie: p. 135—138.

Sens, Walter. Karl Marx. Seine irreligiöse Entwicklung und antichristliche Einstellung. Halle: Akademischer Verl. 1935. 154 p. (Christentum u. Sozialismus, VIII.) **86526**

Volbehr-Fröhlich, Marianne. Der Neu-Saint-Simonismus. Dresden: Dittert 1936. 125 p.
Bibliographie: p. 122—125. **87687**

335.86 Bolsevizmus

Citrine, Walter. I search for truth in Russia. London: Routledge 1936. X, 368 p. 13 t. **87400**

Goebbels, Joseph. Kommunismus ohne Maske. 3. Aufl. München: Eher 1935. 32 p. **P 335.86**

Gurian, Waldemar. Bolschewismus als Weltgefahr. Luzern: Vita nova Verl. 1935. 105 p. **87397**

Holló József. Moszkva 1936. A szovjetbirodalom fővárosának mai élete. Bp.: Bethlen Gábor irod. & ny. r.-t. 1936. 124 p. **86429**

Moskau — der Henker Spaniens. München: Eher 1936. 64 p. **P 323.25(46)»193«**

Nagy Iván. Prága Moszkva kezében. Bp.: Szerző 1936. 132 p. **87875**

Nyáry László. Kegyelmes urak között a gyüjtőfogházban. A politikai tuszok élete és sorsa az 1919. évi magy. kommünben. Bp.: Turul kiadóváll. 1936. 103 p. (Turul könyvek, VIII.) **86924**

Rosenberg, Alfred. Der Bolschewismus als Aktion einer fremden Rasse. München: Eher 1935. 16 p. **P 335.86**

339.5 Parasztkérdés

Bauernfrage — Peasantry

Illyés Gyula. Puszták népe. Bp.: Hungária ny. 1936. 288 p. **87171**

Machrodt, Hans. Bauern ohne Land. Das Problem u. d. Tragik d. nicht ansässigen landwirtschaftl. Berufsschicht. Eine kulturpsychologische Studie. Lpzg: Volks-Recht Verl. 1930. 96 p. **87603**

Seraphim, Hans-Jürgen. Deutsche Bauernpolitik. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 175 p. (Volk u. Wirtschaft, H. 7.) **87143**

Sivers, Rolf von. Die Gutsuntertänigkeit in Livland, insbesondere im 18. Jahrhundert. Diss. Erlangen. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1935. VI, 27 p. **P 339.509(474.3) »17«**
Bibliographie: p. IV—V.

Tirol. Törvények, rendeletek. Die Verfassung des Tiroler Bauernstandes. Zusammengest. u. mit Anmerk. versehen v. Oskar H o h e n b r u c k. Innsbruck: Mar. Vereinsbuchhlg A. G. 1936. 227 p. **86742**

Tomori Viola. A parasztság szemléletének alakulása. A parasztság szemléletének és eszméltségi fokának lélektani vizsgálata. Szeged: Prometheus ny. 1935. 127 p. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma, 23. kiadv.) **87365**

Veres Péter. Az Alföld parasztsága. Bp.: Oravetz 1936. 88 p. **R 339.5(439.41)**

339.816 Középosztály

Mittelstand — Middle classes

Corey, Lewis. The crisis of the middle class. New York: Covici [&] Friede [1936?]. 379 p. **86607**

Jellinek, Fritz. Die Krise des Bürgers. Zürich: Europa-Verl. [1936]. 321 p. **86622**

Oszetzky Dénes. A hazai polgárság társadalmi problémái a rendiség felbomlásakor. I. Városi polgárjog. II. Városi hatóság. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 137 p. (Pázmány P. tud. egyetem történelmi szemináriumának kiadványai, 3.) **86279**

Vákár P. Arthur. Kálváriás diploma. Bp.: Főv. könyvkiadó 1936. 159 p. **86898**
Bibliográfia: p. 159.

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

Burckhardt, Walter. Methode und System des Rechts. Mit Beispielen. Zürich: Polygraphischer Verl. 1936. 302 p. **86376**

Festschrift für Franz K l e i n zu seinem 60. Geburtstage. Wien: Manz 1914. IV, 578 p. **86768**

Gerőcz Kálmán. A jog módszere. A tartalom formába öntése. Sátoraljaújhely: Vajda ny. 1935. 44 p. **R 340.115**

Harrasser, Albert. Die Rechtsverletzung bei den australischen Eingeborenen. Ein Beitr. z. monographischen Darstellung d. Strafrechtes d. australischen Primitiven. Stuttg.: Enke 1936. XV, 167 p. (Beilageheft z. Zeitschrift f. vergl. Rechtswissenschaft, 50.)
Bibliographie: p. 156—164. **86576**

Jonas, Kurt. Das Gewohnheitsrecht als Rechtsquelle der Verwaltung. Diss. Göttingen. Lippstadt/Westf.: Dr. Thiele 1934. VI, 38 p.
Bibliographie: p. I—VI. **P 340.141(43)**

Kleine Staatsbürger Lexikon, Das —. Ratgeber in allen staatsbürgerlichen Angelegenheiten. 30. Aufl. Neue u. bedeutend erweiterte Ausgabe d. früher v. Fr. S t e i n w a r t bearb. Werkes v. Albert B e r n s t o r f f. Münster i. W.: Vollmer 1936. 384 p. **86740**

Markó Jenő. A jogalkalmazás tudományának alapjai. Bp.: Magy. jogászegyl. 1936. 157 p. (Magy. jogászegyl. könyvt., 17.) **87528**

Máthé Ferenc. Kath. egyházi vonatkozású világi törvények és jogszabályok gyüjteménye. (Jus speciale.) Csongrád: Saját kiad. 1936. 200 p. **86494**

Papp László. A hiteles helyek története és működése az újkorban. Bp.: »Élet« ny. 1936. 124 p. (Palaestra Calasanctiana, 14.) **87570**

Rühle, Gerd. Rasse und Sozialismus im Recht. Berlin: Dtsche Rechts- u. Wirtschaftswiss. Verl.-Ges. 1935. 143 p. (Deutsche Rechtsbücherei.) **86865**

Trentin, Silvio. La crise du droit et de l'État. Préface de F. G e n y. Paris: Alcan 1935. 498 p. **86841**

340.12 Jogbölcselet

Rechtsphilosophie — Philosophy of law

Dietze, Hans-Helmut. Naturrecht in der Gegenwart. Bonn : Röhrscheid 1936. XV, 323 p. **87153**

Gerőcz Kálmán. Az érvény. A jog állandó feltétele. Sátoraljaújhely : Vajda-ny. 1936. 40 p. **R 340.112**

Horváth Barna. Sociologie juridique et théorie processuelle du droit. Liège : Impr. Thone 1935. p. 181—242. (Archives de philosophie du droit et de sociologie juridique. 5e année 1935. No 1—2.) **P 340.12**

Klarr, Hermann. Die Utopie vom Erdenparadiese bei Nowgorodzeff. Dargest. unter Berücksichtigung einiger Eigentümlichkeiten d. russischen Rechtsphilosophie. Lpzg : Noske 1936. X, 90 p. (Abhandl. d. Instituts f. Politik ausländ. öffentl. Recht u. Völkerrecht an d. Univers. Lpzg, 45.) **P 340.12(47)**

Kränzlein, Erich. Die Naturrechtsphilosophie Stammlers und das moderne deutsche Rechtsdenken. Diss. Erlangen : Dr. Döres 1935. 49 p. **P 340.125**
Bibliographie : p. 6—7.

Robson, William A. Civilisation and the growth of law. A study of the relations between men's ideas about the universe and the institutions of law and government. London : Macmillan 1935. XVI, 354 p. **86246**

341 Nemzetközi jog

Internationales Recht
International law

Allen, Eleanor Wyllys. The position of foreign states before Belgian courts. New York : Macmillan comp. 1929. XII, [2], 40 p.
Bibliography : p. 35—36. **P 341.518(493)**

Allen, Eleanor Wyllys. The position of foreign states before German courts. New York : Macmillan comp. 1928. XIII, 51 p.
Bibliography : p. 44—47. **P 341.518(43)**

Allen, Eleanor Wyllis. The position of foreign states before national courts. Chiefly in continental Europe. New York : Macmillan comp. 1933. XXII, 354 p. **86662**
Bibliography : p. 309—331.

Alonzo, Salvatore. Il fenomeno storico di Ginevra. (Rilievi storici, giuridici e politici). Acireale : »M. Bonanno« 1935. 80 p. **P 341.25**

Búza László. A nemzeti szociálista Németország és a nemzetközi jog. Szeged : Városi ny. 1936. 28 p. (M. kir. Ferenc József-tudományegyetem barátai egyesületének jog- és államtud. szakosztályában tartott előadások, 18.) **R 341.21**

Dehousse, Fernand. La ratification des traités. Essai sur les rapports des traités et du droit interne. Paris : Recueil Sirey 1935. 222 p. **86937**

Drost, Heinrich. Grundlagen des Völkerrechts. München : Duncker & Humblot 1936. XII, 144 p. **86855**

Faluhelyi Ferenc. Államközi jog. 1. k. Pécs : Karl 1936. **86381**
1. k. Államközi alkotmányjog és jogtan. XXXII, 307 p.
Bibliográfia : Egyes fejezetek után.

Fischer, Fritz. Die formelle Natur der völkerrechtlichen Mandate insbesondere ihre Verteilung, Endigung und Änderung. Diss. Tübingen : Dr. d. Tübinger Studentenwerks 1935. 100 p. **P 341.233.5**
Bibliographie : p. 95—98.

Franciaország. Ministère des affaires étrangères. Documents diplomatiques français. (1871—1914) 3e série (1911—1914). T. 10. (17 Mars—23 Juill. 1914). Paris : Costes 1936. 4°. XXXVI, 832 p. (Comission de publication d. documents relatifs aux origines de la guerre de 1914.) **101286/10**

Gjelsvik, Nikolaus. Das internationale Privatrecht in Norwegen. Allgemeiner Teil. Übers. v. Ernst Wolgast. Lpzg : Buske 1935. IX, 160 p. (Würzburger Staatswissenschaftliche Abhandlungen. Reihe B. H. 2.) **86375**
Bibliographie : p. 154—157.

Gower, Robert sir. Treaty revision and the Hungarian frontiers. [London] : Grayson & Grayson 1936. 24 p. **R 341.380(439)**

Gruss, Heinrich. Die völkerrechtliche Geltendmachung von Ansprüchen zugunsten von Privatpersonen. Diss. Göttingen. Quakenbrück : Handelsdr. Trute 1934. VI, 89 p.
Bibliographie : p. 86—88. **P 341.513**

Háy László. A kúria legújabb valorizációs gyakorlatának nemzetközi magánjogi vonatkozásai. Bp. : Attila-ny. 1936. 4 p. (»Magyar jogi szemlé«-ből.) **R 341.5 : 387.59**

Héjjas Iván. Légi jog. II. rész Bp. : Szerző 1934. II. rész. Nemzetközi hadilégjog. 126 p. **83892/2**
Bibliográfia : p. 117—122.

Herrmann, Gerhard. Die Dardanellen. Lpzg : Goldmann 1936. 98 p. (»Weltgeschehen«.)
Bibliographie : p. 96—97. **87381**

Hongrie, La — dans les relations internationales. Bp.: Magy. külügyi társ. 1935. 383 p. (Questions d'actualité — Időszerű kérdések, Vol. VII.) **86671**
Bibliographie: p. 354—383.

Irk Albert. A nemzetközi bűncselekmény és a nemzetközi büntetőbíróság eszméje. Bp.: Pallas-ny. 1933. 8 p. (»Angyal Pál emlékkönyv«-ből.) **R 341.4**

Kappus, Georg. Der völkerrechtliche Kriegsbegriff in seiner Abgrenzung gegenüber den militärischen Repressalien. Breslau: Marcus 1936. 82 p. (Abhandlungen aus d. Staats- u. Verwaltungsrecht mit Einschluss d. Völkerrechts.) **P 341.31**
Bibliographie: p. 77—82.

Krudewig, Franz-Oskar. Die Beendigung völkerrechtlicher Verträge unter Berücksichtigung der Anfechtung und Nichtigkeit. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. XII, 94 p. **P 341.241**
Bibliographie: p. VII—XII.

League of Nations. The aims, methods and activity of the —. Geneva: Secretariat of the League of Nations 1935. 220 p. **86606**

Liebelt, Herbert. Die völkerrechtliche Regelung der Luftfahrt im Kriege. Diss. Erlangen. Würzburg: Buchdr. Mayr 1935. [8], 51 p.
Bibliographie: p. [6—8.] **P 341.305**

Lukács Géza. Der Neuaufbau Europas auf Grundlage d. friedlichen Revision d. Friedensverträge. Salzburg: Verl. »Das Bergland-Buch« 1936. 109 p. **86624**

Nieser, Hanns. Der Aufgabenkreis der fremden Konsulate in Deutschland. Diss. Erlangen. Forchheim Ofr.: Dr. Mauser 1935. XII, 134 p. **86814**
Bibliographie: p. V—X.

Olay [Ferenc] François d'. Les frontières de la Hongrie de Trianon. Bp.: Fédération nat. hongroise 1935. VII, 104 p. **87482**

Plaut, Günther. Die materielle Eheungültigkeit im dtschen u. schweizerischen internationalen Privatrecht. Diss. Berlin 1934. Dresden: Dr. Risse 1935. 111 p.
Bibliographie: p. 104—107. **P 347.624 : 341.5**

Rauchhaupt, W. von. Völkerrecht. München: Voglrieder 1936. 150 p. (Leitfaden d. Rechtslehre, 30.) **87548**

Roper, Albert. La convention internationale du 13 octobre 1919 portant réglementation de la navigation aérienne. Son origine. — Son application. — Son avenir. Paris: Recueil Sirey 1930. 379 p. **86300**

Rother, Günther. Ein Beitrag zur Lehre von den gegenseitigen Verträgen im internationalen Privatrecht an Hand des Lohnanspruchs des Handelsmäklers. Diss. Göttingen. Quakenbrück: Dr. Trute 1934. XI, 51 p. **P 341.5 : 347.762**
Bibliographie: p. VII—XI.

Runte, Paul. Die Amtshaftung gegenüber Ausländer. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. XII, 58 p.
Bibliographie: p. VII—XI. **P 341.5 : 350.86**

Scelle, Georges. Théorie juridique de la révision des traités. Paris: Recueil Sirey 1936. 100 p. (Publ. de l'Inst. universitaire de hautes études internationales, Genève, 16.)
Bibliographie: p. 96—97. **87307**

Schmitz, Otto. Die dogmengeschichtliche Entwicklung d. Begriffs d. Meeresfreiheit. Diss. Erlangen. Essen: Dr. Grauthoff 1935. VII, 30 p. **P 341.225**
Bibliographie: p. VI—VII.

Scott, James Brown. The spanish conception of international law and of sanctions. Washington: Carnegie endowment for internat. peace 1934. 131 p. **86769**

Société des Nations. Compte rendu de la Session de l'assemblée 16. Séance plénière 21. [Genève]: Soc. des Nat. 1936. Fol. **X 533**

Solms-Braunfels, Franz Prinz. Die völkerrechtliche Stellung der Donau. Diss. Erlangen. Würzburg: Dissertationsdr. Triltsch 1934. VIII, 92 p. **P 341.224 Duna**

Surányi-Unger Tivadar. A nemzetközi viszályok gazdasági háttere. Miskolc: Ludwigny. 1936. 10 p. (Miskolci Jogászélet kvtára. Újsor. 13.) **R 341.61**

Tatarin-Tarnheyden, Edgar. Völkerrecht und organische Staatsauffassung. Berlin: Verl. f. Staatswissenschaften u. Geschichte 1936. 29 p. **P 341(01)**

Vollenhoven, C. van. The law of peace. Transl. by W. Horsfall Carter, with a pref. by Jonkheer W. J. M. van Eysinga. London: Macmillan 1936. XVI, 261 p. **87403**

Washington. Carnegie endowment for internat. peace. Proceedings of the fifth conference of teachers of international law and related subjects. Held at Washington IV. 26—27. 1933. Washington: Carnegie endowment f. internat. peace 1933. X, 219 p. (Publ. of the Carnegie endowment f. internat peace. Division of internat law.) **86770**

Wasmund, Günther. Die Nichtangriffspakte. Zugl. ein Beitr. z. d. Problem d. Angriffsbegriffes. Lpzg: Noske 1935. XV, 126 p. (Abhandl. d. Inst. f. Polit. ausländ. öffentl. Recht u. Völkerrecht an d. Univers. Lpzg, 41.) **86701**

Wehberg, Hans. Das Problem einer internationalen Polizei. Genf: Union 1935. [2], 60 p. **Pq 341.25 : 351.74**
Bibliographie: p. 59.

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Amos, Maurice. Wie England regiert wird. *[The English constitution.]* Einführung v. Lord Hewart of Bury. Deutsch v. Gerhard Erdsiek. Stuttg.: Kohlhammer 1936. VIII, 240 p. **87210**

Ausztria. Törvények, rendeletek. Die berufständische Gesetzgebung in Österreich von Odo Neustädter-Stürmer. Wien: Österreichischer Bundesverl. 1936. 276 p. (Der neue Staat, 3.) **87299**

Avalos, Ángel F. Problemas del Federalismo Argentino. Cordoba: Bautista Cubas 1920. 4°. XXX, 334 p. **X 6664**

Berthold, Wolfgang. Das Staatsoberhauptgesetz. Staatsrechtl. Untersuchungen. Diss. Erlangen: Gutenberg-Dr. 1935. IX, 55 p.
Bibliographie: p. VII—IX. **P 342.511(43)**

Blum, Léon. La réforme gouvernementale. Paris: Grasset 1936. 236 p. **87291**

Bolte, Heinrich. Das werdende Vereinsrecht. Diss. Erlangen 1934. München: Dr. Heller 1935. 71 p. **P 342.728(43)**
Bibliographie: p. 67—69.

Bölöny József. A kormányzói jogkör kiterjesztésének kérdéséhez. Közjogi tanulmány. Bp.: Gergely 1936. 24 p. **R 342.514(439)**

Bölöny [József] Josef v. Ungarns staatsrechtliche Einrichtung nach dem Weltkrieg. Bp.: Gergely 1935. 16 p. **R 342(439)»192«**

Eddy, J[ohn] P[ercy] & F. H. Lawton. India's new constitution. A survey of the government of India act 1935. London: Macmillan 1935. IX, 239 p. 1 t. **A 54.34/8**

Egyed István. Az új államrendszerek és a magyar alkotmány. Bp.: Szerző 1935. 22 p. (A Magyar Jogászegyl. értekez. és egyéb tanulm. III. évf.-ból.) **R 342.4(∞)**

Elleringmann, Rudolf. Begriff und Wesen der körperschaftlichen Selbstverwaltung. Eine die gebietskörperschaftliche Selbstverwaltung bes. berücksichtigende theoretische Grundlegung. Berlin: Verl. für Sozialpolitik, Wirtschaft u. Statistik 1936. 144 p. **87131**
Bibliographie: p. 140—144.

Fuchs, Karl. Germanische und englische Selbstverwaltung. Berlin: Deutsche Rechts- u. Wirtschaftswissensch. Verlags-Ges. [1936]. 62 p. (Deutsche Rechtsbücherei.) **86866**

Kelemen Kornél. A sajtószabadság és a magyar sajtóreform. Előadás. Bp.: Pallas 1936. 32 p. (Az Orsz. nemzeti klub kiadv. 7.) **R 342.732(439)**

Kürthy Sándor. Sajtópolitika és sajtóreform. Előadás a Magy. Nemzetpol. Társ.-ban 1936. VI. 5-én. Bp.: Centrum 1936. 19 p. **R 342.732**

Magyar állampolgárság községi illetőség és idegenrendészet. Összeáll. & magyarázatokkal ell. Beszterczey-Jacobi Roland, Peregriny Géza & Hanzély József. *[1930.]* 2. kiad. Bp.: Saját kiad. 1936. 532 p. **K 3427/1**

Marenzi Ferenc Károly, gróf. Ifj. gróf Andrássy Gyula és »az 1867-iki kiegyezés« című munkája. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 12 p. **R 342.23(436)**

Markmann, Werner. Der Reichsstatthalter. Eine staatsrechtliche Untersuchung. Diss. Göttingen. Quakenbrück: Dr. Trute 1934. XVII, 73 p. **P 342.25(43)**
Bibliographie: p. IX—XVII.

Németország. Törvények, rendeletek. Reichstagswahl am 29. März 1936. Zusammenstellung d. gesamten f. d. Wahlrecht u. d. Wahlverfahren geltenden Bestimmungen. Berlin: Heymann 1936. 86 p. **P 342.8(43)**

Nyers Lajos. A nádor bírói és oklevéladó működése a XIV. században (1307—1386.). Kecskemét: Hungária-ny. 1934. 79 p. 4 t. (Palaestra Calasanctiana, 4. sz.) **R 342.512(439) »13«**

Somogyi Ferenc. Zsidójogunk fejlődésének áttekintése. Pécs: Haladás-ny. 1936. 46 p.
Bibliográfia: p. 44. **R 342.724(439)(09)**

Szentpétery Imre ifj. A tárnoki ítélőszék kialakulása. Bp.: Egyet. ny. 1934. 83 p. (A Századok 1934. évi pótfüz.-ből.) **R 342.56(439) »12 : 15«**

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Alken, Arsen. Die gewerbsmässige Unzucht. Diss. Erlangen. Coburg: Dr. d. Tageblatt-Hauses 1934. X, 41 p. **P 343.544**
Bibliographie: p. VII—X.

Angyal Pál. Sikkasztás, jogtalan elsajátítás, orgazdaság és bűnpártolás. Bp.: Attila-ny. 1936. XXVIII, 224 p. (Magyar büntetőjog kézikönyve, 13.) **K 3430/1/13**

Baer, Erich. Ehrenschutz des Volkes und seiner Repräsentanten. Borna-Lpzg: Noske 1936. IX, 57 p. **P 343.31**
Bibliographie: p. VII—IX.

Balányi Lajos. Szabadítsuk meg a büntetettség keresztjétől a jó útra tért büntetett előéletüeket! A rehabilitáció intézményének bevezetése büntetőjogrendszerünkbe. Előszóval ell.: Székely Wladimir & Váli Lajos. Bp.: Budai ny. 1936. 20 p. **R 343.294**

Balás P. Elemér. A közveszélyű bűncselekmények lényege. Pécs: Dunántúl-ny. 1936. 50 p. **Rq 343.34**

Bussmann, Hermann. Der Verstoss gegen die soziale Ehre. Mannheim: Deutsches Druck- u. Verlagshaus 1936. XII, 76 p. (Kölner rechtswissenschaftl. Abhandl. Neue Folge, 20.) **P 343.63(43)**

Daluege, Kurt. Nationalsozialistischer Kampf gegen das Verbrechertum. Unter Mitarbeit v. [Erich] Liebermann v. Sonnenberg. München: Eher 1936. 138 p. 11 t. **87151**

Dengler, Anton. Der Bettel im Reichsstrafgesetzbuch. Diss. Erlangen: Junge Buchdr. 1935. 92 p. **P 343.345(43)**
Bibliographie: p. 4—6.

Dennerlein, Fritz. Berührungspunkte des Sterilisationsgesetzes mit dem Strafrecht. Diss. Erlangen 1934. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [8], 27 p. **P 303.4(43)**
Bibliographie: p. [7—8.]

Diener, Roger. Staatsauffassung und Staatsverbrechen. Berlin: Deutscher Rechts- u. Wirtschaftswissenschaftl. Verl. [1936]. 78 p. (Deutsche Rechtsbücherei.) **86737**
Bibliographie: p. 71—73.

Dombováry Géza. Levéltári és egyéb adalékok a 48 előtti fenyítőjogunk általános részéhez és büntetésjogához. Pécs: Dunántúl pécsi egyet. könyvkiadó & ny. r.-t. 1936. 4°. p. 63—86. (A Finkey Ferenc-emlékkönyvből.) **Rq 343(439)(09)**

Esser, Carl-Egon. Die Prostitution unter bes. Berücks. der neuesten Gesetzgebung. Diss. Erlangen. Zeulenroda: Dr. Sporn 1934. 62 p. **P 343.544(43)**
Bibliographie: p. 7—10.

Foltin, Edgar M. Grundzüge des tschechoslowakischen Strafrechtes. I. Allgemeiner Teil. Prag: Calve 1936. 193 p. **86434**

Gasteiger, Philipp. Fälschung und Doppelverwendung von Briefmarken. Diss. Erlangen 1934. Erlangen-Bruck: Dr. Windsheimer 1935. 70 p. **P 343.521**
Bibliographie: 4—5.

Göler von Ravensburg, Bernhard Freiherr. Der Landesverrat und seine Entwicklung seit 1871. Diss. Tübingen: Dr. d. Tübinger Studentenwerks 1935. 108 p.
Bibliographie: p. 103—107. **P 343.32(43)**

Hacker Erwin. A szemléltető oktatás a büntetőjogban. Miskolc: Ludvig-ny. 1936. 12 p. 6 t. (Miskolci jogászélet kvtára. Új sor. 14.) **R 343(07)**

Hacker Ervin. Társadalmi kapillaritás és kriminalitás. Pécs: Dunántúl-ny. 1936. 4°. p. 97—108. (A Finkey Ferenc-emlékkönyvből.) **Rq 343.91**

Hahn, Bernhard. Industriespionage. Diss. Erlangen 1934. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1935. VIII, 88 p. **P 343.534(43)**
Bibliographie: p. V—VII.

Hollweck, Joseph. Die Todesstrafe im neuen Reich. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [3], 55 p. **P 343.25(43)**
Bibliographie: p. 54—55.

Hopffgarten von Laer, Karl v. Notwehr gegen Geisteskranke, Kinder und Tiere nach geltendem Strafrecht. Diss. Erlangen. Berlin-Friedrichshagen: Jugendbund-Dr. 1935. 61 p. **P 343.228**
Bibliographie: p. 3—7.

Hoppe, Fritz. Die Schadensersatzpflicht des Wilderers, Möglichkeit und Notwendigkeit der Naturalrestitution. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. VI, 56 p. **P 347.246(43)**
Bibliographie: p. 53—56.

Inhulsen, C. H. P. Das englische Strafverfahren. Eine Einführung in die heutige Praxis. Berlin: Decker 1936. 204 p. **87797**

Irk Albert (szerk.). Büntetőjogi dolgozatok. Finkey Ferenc irod. munkássága négyévtizedes évfordulójának emlékére. Pécs: Dunántúl pécsi egyet könyvkiadó & ny. r.-t. 1936. 4°. 427 p. 1 t. **X 6692**
Bibliográfia: p. 418, 421—427.

Irk, Albert. Die heutige Lage des Strafrechts. Heidelberg: Winter 1930. p. 449—452. (Aus d. Monatschrift f. Kriminalpsychologie u. Strafrechtsreform, Jhg 21., H. 8/9.) **P 343 «192 : 193«**

Irk Albert. A sterilizáció és kasztráció kriminálpolitikai szempontból. Pécs: Dunántúl pécsi egyet. könyvkiadó & ny. r.-t. 1936. 4°. 13 p. **Rq 343.941**

Jakob, Wilhelm. Gefährdung des Eisenbahnbetriebes durch Pflichtverletzung der Angestellten. Diss. Erlangen 1934. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [5], 39 p. **P 343.346**
Bibliographie: p. [5].

Kessing, Erich. Die Verabredung des Landesverrats. Diss. Erlangen: Dr. Pöppinghaus 1935. VII, 46 p. **P 343.32(43)**
Bibliographie: p. VII.

Kestel, Kurt. Der Gewohnheitsverbrecher nach §. 20a. StGB. Diss. Erlangen. Emsdetten (Westf.): Dr. Lechte 1935. [8], 66 p.
Bibliographie: p. [5—8.] **P 343.911(43)**

Leis, Ferdinand. Die falsche Beweisaussage nach englischem Strafrecht. Diss. Erlangen. Günzburg: Mayer Buchdr. 1935. [8], 77 p.
Bibliographie: p. [7]. **P 343.364(43)**

Lissner, Percy Hermann. Historische Entwicklung der Begnadigung und ihrer Grenzen. Diss. Erlangen 1934. Berlin: Dtsche Zentraldr. A.-G. 1935. 48 p. **P 343.292(09)**
Bibliographie: p. 47—48.

Lüsch, Wilhelm. Der »Anfang der Ausführung« als Grundlage für die Abgrenzung von Vorbereitung und Versuch in der Rechtsprechung des Reichsgerichts. Diss. Göttingen. Greifswald: Dr. Adler 1934. 58 p. **P 343.236(43)**
Bibliographie: p. 5—8.

Mayer, Helmuth. Das Strafrecht des deutschen Volkes. Stuttg.: Enke 1936. XII, 344 p. **87328**

Mayer, Helmut. Der Unternehmensbegriff im Strafrecht. Diss. Erlangen, 1933. Schramberg (Württ.): Dr. Gatzer & Hahn 1934. 61 p. **P 343.236(43)**
Bibliographie: p. 2—5.

Meyer, Wilhelm. Gleichstellung von Ideal- und Realkonkurrenz? Ein Beitrag z. dtschen Strafrechtsreform. Diss. Erlangen. Coburg: Dr. d. Tageblatt-Hauses 1935. 60 p.
Bibliographie: p. 5—6. **P 343.238(43)**

Névai László. Az euthanazia problémája büntetőjogi szempontból. Megengedhető-e a gyógyíthatatlan betegek kivégzése? Bp.: Gergely 1936. 56 p. **87200**
Bibliográfia: p. 49—50.

Nölting, Wilhelm. Der Hausfriedensbruch. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. IX, 70 p. **P 343.44(43)**
Bibliographie: p. VII—IX.

Poetzsch, Karl. Der Begriff und die Bedeutung des socius im römischen Strafrecht. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. VIII, 40 p. **P 343.237(37)**
Bibliographie: p. III—VI.

Pralle, August. Die Begnadigung als fehlerhafter Staatsakt unter Einschluss d. Rechtes d. nationalen Revolution. Diss. Göttingen. Breslau-Neukirch: Dr. Kurtze 1934. XV, 122 p. **P 343.292(43)**
Bibliographie: p. VII—XIII.

Rácz György. Az analógia alkalmazásának problémája a büntetőjogban. (Kül. figyelemmel a legújabb külföldi jogfejlődésre.) Bp.: Attila-ny. 1936. 107 p. **86669**
Bibliográfia: p. 103—105.

Roser, Ulrich. Die Bedeutung der »Wahrnehmung berechtigter Interessen« bei unerlaubten Handlungen. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. X, 45 p. **P 343.228**
Bibliographie: p. VII—X.

Rottmann, Ludolf. Die Trinkerheilanstalt unter bes. Berücks. ihrer Stellung nach der Strafrechtsnovelle vom 24. XI. 1933 u. unter Einbeziehung neuerer ausländischen Strafgesetze. Diss. Erlangen. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1934. IX, 64 p.
Bibliographie: p. V—IX. **P 343.57(43)**

Schilling, Heinrich. Der Dolmetscher im deutschen Strafprozess. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [7], 62 p.
Bibliographie: p. [7]. **P 343.173(43)**

Schobert, Heinrich. Der Tatbestand der Untreue nach dem Gesetz vom 26. V. 1933. (RGBl. I. S. 295). Diss. Erlangen. Forchheim Ofr.: Dr. Mauser 1935. VII, 39 p.
Bibliographie: p. VI. **P 343.711(43)**

Schwarz, Wilh. Hil. Die Grenzen des Erziehungsgedankens in der Jugendgerichtsbarkeit. Köln : Selbstverl. 1936. VIII, 80 p. **P 343.121.5**

Sigl, Richard. Die Schiffsgefährdung durch Konterbande. Diss. Erlangen-Bruck : Dr. Krahl 1935. VII, 58 p. **P 343.346(43)**
Bibliographie : p. V—VII.

Tepel, Otto. Das Recht des Erkennungsdienstes zur Fingerabdrucknahme nach altem und neuem Recht. Diss. Erlangen 1934. Coburg : Dr. d. Tageblatt-Hauses 1935. 46 p. **P 343.289(43)**
Bibliographie : p. 5—9.

Twickel, Augustinus Frhr v. Begriff und Behandlung der gefährlichen Gewohnheitsverbrecher im geltenden dtschen Strafrecht u. Begriff u. Behandlung d. Gewohnheitsverbrecher im italienischen Strafgesetzbuch v. 1930. Diss. Erlangen. Münster (Westf.) : Westf. Vereinsdr. 1934. 71 p.
Bibliographie : p. 5—8. **P 343.911(45)**

Upmeyer, Bernhard. Der polizeiliche Waffengebrauch und seine Bedeutung als Mittel der Verbrechensbekämpfung in Süddeutschland. Diss. Erlangen. Quakenbrück : Dr. Kleinert 1935. X, 99 p. **P 343.227(43)**
Bibliographie : p. VII—IX.

Walter, Werner. Kausalität und Haftung im neueren Strafrecht. Diss. Erlangen. Erlangen-Bruck : Dr. Krahl 1934. VII, 43 p.
Bibliographie : p. V—VII. **P 343.237(43)**

Windel, Ludwig. Die Sachhehlerei (§ 259 StGB.) Diss. Göttingen. Düsseldorf : Dr. Nolte 1933. VIII, 64 p. **P 343.73(43)**
Bibliographie : p. III—V.

Zöldy Miklós. Vázlatok a nemzeti szocialista bűnvádi perjog köréből. Szeged : Városi ny. 1936. 31 p. (M. k. Ferenc József-tud. egyet. barátai egyes. jog- és államtud. szakoszt.-ban tartott előadások, 19.) **R 343.1(43)»193«**
Bibliográfia : p. 30—31.

344 Katonai büntetőjog

Militärstrafrecht — Martial law

Klingsohr, Hans. Das Legalitätsprinzip im Militärstrafprozessrecht. Diss. Erlangen. Kallmünz : Dr. Lassleben 1935. VIII, 38 p.
Bibliographie : p. VII—VIII. **P 344.2(43)**

Némethy Sándor. A tiszti fegyverhasználat. Szeged : Városi ny. 1936. 60 p. (M. kir. Ferenc József-tudományegyetem jog- és államtudományi intézetének kiadv., 5.)
[Magyar-német.] **R 344.1(439)**

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Augsberger, Theo. Die neue Entwicklung der Unpfändbarkeit von Sachen. Diss. Erlangen. Würzburg : Dr. Mayr 1935. [6], 28 p.
Bibliographie : p. [6]. **P 347.286(43)**

Balányi Lajos Gyula. A magyar magánjog és az osztrák jog. (Ausztriai általános magánjog.) 1. r. Bp. : Szerző 1933. 4°. 211 p. **X 6676**
[Könyomat.]

Beelitz, Fritz-Ernst. Die Urkundenzeichnung des Stellvertreters mit dem Namen des Vertretenen, insbes. unter dem Gesichtspunkt des Handelns im fremden und unter falschem Namen. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H. : Handelsdr. Trute 1934. XII, 63 p. **P 347.189(43)**
Bibliographie : p. IX—XII.

Borchers, Hans. Der Berichtigungsanspruch, insbesondere die Frage seiner Abtretbarkeit und Pfändbarkeit. Diss. Göttingen : Göttinger Handelsdr. 1933. [2], 54 p.
Bibliographie : p. 53—54. **P 347.235.1(43)**

Breucker, Klaus. Die Verjährung der Ansprüche aus unerlaubten Handlungen. Diss. Göttingen 1933. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. IX, 97 p.
Bibliographie : p. 89—95. **P 347.143(43)**

Buchda, Gerhard. Geschichte und Kritik der deutschen Gesamthandlehre. Marburg in Hessen : Braun 1936. XII, 320 p. (Arbeiten z. Handels-, Gewerbe- u. Landwirtschaftsrecht, 76.) **86848**

Dittwald, Hermann. Die Deliktshaftung nicht rechtsfähiger Vereine im Rahmen des bürgerlichen Gesetzbuches. Diss. Göttingen. Bochum-Langendreer : Dr. Pöppinghaus 1933. VIII, 80 p. **P 347.471(43)**
Bibliographie : p. III—V.

Engelmann, Günther. Das Automatengeschäft. Diss. Erlangen : Klinz Dr. 1935. 68 p.
Bibliographie : p. 66—68. **P 347.293**

Fabinyi Tihamér. Magyar magánjog mai érvényében. IV. rész. Öröklési jog- és örökösödési eljárás. *[1929.]* 2. kiad. Bp. : Grill 1935. XXXII, 1063 p. **86134**
= Magyar törvények Grill-féle kiad. [Új sorozat.]

Fehérváry Jenő. Magyar magánjog kistükre. *[1934.]* 6. átdolg. kiad. Bp. : Budai-ny. 1936. 532 p. **87195**

Feldgen, Horst. Die rechtliche Natur des Jagdpachtvertrages nach der preussischen Jagdordnung vom 15. Juli 1907. Diss. Göttingen: Dr. Märkische Zeitung 1933. 52 p. **P 347.246(43)**
Bibliographie: p. 5—6.

Friedl, Hans. Codex Maximilianeus Bavaricus Civilis von X. W. A. Freiherrn v. Kreittmayr. Diss. Erlangen. Düren-Rhld.: Buchdr. Düren 1934. [6], 142 p. **86811**
Bibliographie: p. [3.]

Fritze, Kurt. Der Gerichtsstand des Erfüllungsorts in den Fällen der Leistung Zug um Zug. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. XII, 46 p. **P 347.41**
Bibliographie: p. VII—XII.

Fromme, Hans. Das Gestaltungsrecht als »sonstiges Recht« im Sinne von §. 823 Abs. 1. BGB. Ein Beitrag z. Lehre v. d. Getaltungsrechten. Diss. Göttingen: Dr. Pieper 1934. 42 p. **P 347.121.2(43)**
Bibliographie: p. 7—11.

Giebe, Paul. Der Durchgangserwerb bei Vorausverfügungen. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. VIII, 32 p. **P 347.13**
Bibliographie: p. VII—VIII.

Hasse, Wolfgang. Die Rechtsnatur der Sondernutzung im öffentlichen Sachenrecht unter besonderer Berücksichtigung des preussischen Rechts. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. X, 80 p. **P 347.258**
Bibliographie: p. VII—X.

Heidbrink, Walter. Die Begründung eines Darlehns. Diss. Erlangen 1934. Emsdetten (Westf.): Dr. Lechte 1935. VII, 37 p.
Bibliographie: p. V—VII. **P 347.455**

Hölscher, Alfons. Der Schutz des guten Glaubens beim Forderungserwerb unter besonderer Berücksichtigung des pactum de non cedendo. Diss. Göttingen. Duderstadt: Dr. Wagner 1934. X, 52 p. **P 347.141.8(43)**
Bibliographie: p. VII—X.

Isensee, Otto. Der Einfluss des Irrtums auf die Verbindlichkeiten aus der Geschäftsführung ohne Auftrag. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. VIII, 50 p. **P 347.462**

Katz, Walter. Die Konzentration der Geldschuld. Diss. Göttingen. Lippstadt/Westf.: Dr. Thiele 1934. [6], IV, 42 p.
Bibliographie: p. I—IV. **P 347.455(43)**

Klas, Albert. Die Kollusion des Stellvertreters mit dem Geschäftsgegner. Diss. Göttingen. Springe: Dr. Erhardt 1934. VIII, 52 p.
Bibliographie: p. VII—VIII. **P 347.133**

Koltze, Günther. Ein Beitrag zum Jagdrecht und seinen Hauptproblemen. Diss. Göttingen: Göttinger Handelsdr. 1934. VIII, 37, [3] p. **P 347.246(43)**
Bibliographie: p. V—VII.

Kroll, Fritz. Die Schulden der Gesellschaft des bürgerlichen Rechts nach materiellem und Vollstreckungsrecht. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. VIII, 82 p.
Bibliographie: p. 77—80. **P 347.471(43)**

Lauf, Heinz. Öffentliches Eigentum. Diss. Göttingen. Würzburg: Dr. Triltsch 1934. VIII, 40 p. **P 347.193**
Bibliographie: p. V—VII.

Lämmel, Hans. Der Begriff des Eigentums im allgemeinen Landrecht für die preussischen Staaten, im bürgerlichen Gesetzbuch u. im nationalsozialistischen Staate. Diss. Erlangen. Eisfeld i. Thür.: Dr.-Beck 1934. XI, 48 p. **P 347.23(43)**
Bibliographie: p. VII—XI.

Mayr, Otto. Die nicht valutierte Grundschuld. Diss. Erlangen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. VI, 118 p. **86816**
Bibliographie: p. 116—118.

Merten, Max. Gutgläubiger Eigentumserwerb und Zeitablauf in ihrer Bedeutung für das rechtliche Schicksal öffentlicher Sachen. Diss. Berlin: Dr. Triltsch & Huther 1935. 116 p. **P 347.232**
Bibliographie: p. 107—114.

Mertsch, Karl Herbert. Die Rechtsform des Meliorationskredits in der Landwirtschaft. Diss. Erlangen. Berlin: Dr. Triltsch & Huther 1935. 46 p. **P 347.27(43)**
Bibliographie: p. 45—46.

Meves, Wolfgang. Der Rückerwerb des Nichtberechtigten und die Rechtsbehelfe des früheren Eigentümers, über dessen Sache der Nichtberechtigte rechtsgrundlos verfügt hat. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. VI, 34 p. **P 347.233(43)**
Bibliographie: p. V—VI.

Meyer, Hans Ludwig. Konkurrenz des Herausgabeanspruchs des Eigentümers (§. 985 BGB.) und seiner Folgeansprüche (§. 987ff. BGB.) mit Vertragsansprüchen. Diss. Göttingen: Buchdr. Sass 1933. 31 p. **P 347.233(43)**
Bibliographie: p. 29—30.

Molitor, Erich. Deutsches Bauern- u. Agrarrecht mit Einschluss d. Jagdrechts. Lpzg: Quelle & Meyer 1936. 201 p. **87781**

Németország. Törvények, rendeletek. Grundbuchordnung in der Fassung vom 5. VIII. 1935. mit Verordnung zur Änderung des Verfahrens in Grundbuchsachen, Ausführungsverordnung und Grundbuchverfügung. Textausgabe mit ausführlichen Sachverzeichnis [u. mit] Anhang z. Grundbuchordnung. Stuttg.: Kohlhammer 1936. IV, 166, 23 p. **86912**

Nitsche, Eduard. Das Führerprinzip als Problem des privaten Vereinsrechts (unter Ausschluss des nichtrechtsfähigen Vereins). Diss. Göttingen. Berlin: Dr. Triltsch & Huther 1934. 40 p. **P 347.471(43)**
Bibliographie: p. 38—39.

Pápai László. A nyomdaipar jogi helyzete különös tekintettel a sajtótörvényre. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 142 p. **87420**
Bibliográfia: p. 142.

Schaefer, Willi. Der Anstellungsvertrag der deutschen Bühnenkünstler. Diss. Göttingen. Kassel: Dr. Müller 1933. 72 p. **P 347.454(43)**
Bibliographie: p. 4.

Schäfer, Gerhard. Die Kondiktion der ersessenen Sache. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. X, 45 p. **P 347.144**
Bibliographie: p. VII—X.

Schneider, Ernst-Günther. Verwirkung und Geltendmachung der Vertragsstrafe nach dem deutschen bürgerlichen Gesetzbuch. Diss. Göttingen 1933. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. IX, 39 p. **P 347.421(43)**
Bibliographie: p. VII—IX.

Schröder, Heinz-Ludw. Der Schutz des öffentlichen Glaubens des Grundbuchs bei der Vormerkung. Diss. Göttingen. Frankenberg-Eder: Dr. Kahm 1934. VI, 66 p. **P 347.235.1(43)**
Bibliographie: p. II—V.

Schütte, Gerhard. Der falsche Name und seine Bedeutung im rechtsgeschäftlichen Verkehr, insbesondere im Grundbuch- und Wechselverkehr. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. X, 52 p. **P 347.189(43)**
Bibliographie: p. VII—IX.

Staub, Herbert. Die Wirkung der irrtümlichen Annahme einer Verpflichtung dem Geschäftsherrn gegenüber auf das Rechtsverhältnis der Geschäftsführung ohne Auftrag. Diss. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. X, 38 p. **P 347.462**

Stiassny József. Okiratminták gyüjteménye. A vonatkozó beadványmintákkal kiegészítve. *[1934.]* 2. bőv. & átdolg. kiad. Bp.: Székelyny. 1936. 452 p. (Uránia jogi és közgazd. kvt., 2/a.) **87493**

Strieth, Carl. Sind die einzelnen Mitglieder eines einem Verein korporativ beigetretenen Vereins auch Mitglieder des ersteren? Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1933. VIII, 38 p. **P 347.471**
Bibliographie: p. VII—VIII.

Szabó Mihály. A nemzeti szocialista magánjog alapelvei. Szeged: Városi ny. 1936. 30 p. (M. kir. Ferenc József-tudomány-egy. barátai egyesületének jog- és államtud. szakosztályában tartott előadások, 21.)
Bibliográfia: p. 29—30. **R 347.122(43)»193**

Ujlaki Miklós. Az utódállamok jogegységesítő törekvései és a magyar magánjog. Előadás. Szeged: Városi ny. & könyvkiadó r.-t. 1936. 28 p. (A M. kir. Ferenc József tud. egyet. barátai egyes. jog- és államtud. szakoszt.-ban tartott előadások, 24.) **R 340.145**

Waldau, Hermann. Die Frage den entsprechenden Anwendbarkeit des §. 31 BGB auf nichtrechtsfähige Vereine. Diss. Göttingen. Bochum-Langendreer: Dr. Pöppinghaus 1934. XII, 54 p. **P 347.471(43)**
Bibliographie: p. VI—XI.

Wallenstein, Klaus. Der Rückerwerb des Nichtberechtigten. Diss. Göttingen. Donaueschingen: Dr. Meder 1934. 35 p. **P 347.141**
Bibliographie: p. 6—7.

Walter, Franz. Das Eigenthum nach der Lehre des hl. Thomas von Aquin und des Socialismus. Freiburg i. Br.: Herder 1895. VIII, 228 p. **86749**
Bibliographie: p. 221—227.

Werner, Berthold. Hat der dinglich Berechtigte bei ursprünglich unwirksamen Verfügungen gegen den Nichtberechtigten Anspruch auf den Verfügungserlös? Diss. Göttingen. Berlin: Dr. Hanewacker 1934. 50 p. **P 347.233**
Bibliographie: p. 4—6.

Westermann, H. Die Konstruktion des Rechts an der eigenen Sache im Gebiet des B. G. B. Diss. Göttingen. Aurich: Dr. Dunkmann 1933. [4], 54 p. **P 347.233(43)**
Bibliographie: p. 51—53.

Wiegmann, Hans. Der Gemeingebrauch an öffentlichen Wegen. Diss. Göttingen. Quakenbrück: Dr. Trute 1934. VIII, 46 p. **P 347.258**
Bibliographie: p. V—VIII.

Winners, Josef. Die positiven Vertragsverletzungen beim Kauf- und Werkvertrag im Vergleich zur Gewährschaftshaftung. Diss. Erlangen. Bochum-Langendreer: Druck. Pöppinghaus 1935. XII, 57 p. **P 347.451**
Bibliographie: p. VII—XI.

Wrobbel, Hermann. Die Eigentümergrunddienstbarkeit. Diss. Göttingen: Göttinger Handelsdr. 1934. [2], 48 p. **P 347.235**
Bibliographie: p. 46—48.

347.453.3 Lakbérleti jog

Mietrecht — Right of house tenancy

Böckling, Franz. Das Mietwohnrecht der Ehegatten vor und nach der Scheidung nach dem Rechte des Bürgerlichen Gesetzbuches (de lege lata und de lege ferenda). Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [8], 54 p. **P 347.627(43)**
Bibliographie: p. 6—7.

Budapest. Szabályrendeletek. Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. Magyarázták: Sömjén László és Horváth László. Előszót írta: Liber Endre. Bp.: Fővárosi Tudosító kiad. 1936. 194 p. **K 3474/2**

Budapest. Szabályrendeletek. Budapest Székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. Előszót írta Szladics Károly. Magyarázattal ellátta: Tóth László, Beér János & Szirmai Zsolt. Bp.: Franklin 1936. VIII, 176 p. (Magyar törvények.) **K 3474/5**

Budapest. Szabályrendeletek. Budapest Székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. Magyarázatot írta Telcs Béla. Bp.: Révai 1936. XXIV, 275 p. **K 3474/4**

Eyselein, Otto. Deutscher Einheits-Mietvertrag. Diss. 1934. Erlangen: Dr. Krahl 1935. VIII, 80 p. **P 347.453.3(43)**
Bibliographie: p. VI—VII.

Luy György. Háziúr és lakó jogai. Bp.: Arany J.-ny. [193?]. 43, [3] p. **R 347.453.3(439)**

Rittinger, Josef. Der Wohnungsmietvertrag. Diss. Erlangen. München: Dr. d. Salesianischen Offizin 1935. 80 p. **P 347.453.3(43)**

347.6 Családjog

Familienrecht — Family law

Behr, Ludwig. Die Rechtsstellung der unehelichen Kinder. Diss. 1934. Erlangen: Dr. Döres 1935. 80 p. **P 347.632(43)**
Bibliographie: p. 4.

Bovensiepen, Otto Rudolf. Die Reform des Ehescheidungsrechtes. Berlin: Heymann 1936. VIII, 168 p. **87138**
Bibliographie: p. 161—166.

Doerner, Hans. Das Recht der unehelichen Kinder — Eine kritische Betrachtung zum geltenden und neuzuschaffenden Recht, sowie Gedanken zu einer Neugestaltung. Diss. Erlangen. Berlin: Weidmann 1935. XII, 75 p. **P 347.632**
Bibliographie: p. VI—IX.

Hajnal Imre. A m. kir. kúria legújabb gyakorlata köteléki és nőtartási perekben (Anyagi jog). Weszter mayer Vidor előszavával. Bp.: Admiral ny. 1936. 383 p. (Polgári jog könyvtára, 21.) **86326**

Holub József. Néhány kérdés a leánynegyed köréből. Bp.: Akadémia 1936. 47 p. **3126**
= Értekezések a filozófiai & társ. tud. köréből. IV, 15.

Krause, Heinz. Die Inventarisierungspflicht des Vaters nach dem Tode der Mutter. Diss. Erlangen: Dr. Windsheimer 1935. 48 p. **P 347.66(43)**
Bibliographie: p. 5—6.

Loewenbaum, Gerhart. Die Rechtsverhältnisse bei der Errichtung des Nachlassinventars nach § 2008 BGB. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. X, 96 p.
Bibliográfia: p. V—X. **P 347.66**

Misch, Gabriele. Aussergesetzliche Schadenersatzansprüche im Verlöbnisrecht (entwickelt aus der Rechtsnatur des Verlöbnisses.) Diss. Göttingen: Dr. Eberling 1934. 59 p. **P 347.621(43)**
Bibliographie: p. 5—6.

Mössmer, Ferdinand. Neugestaltung des deutschen Ehescheidungsrechtes. Vorschlag. Berlin: Dtsche Rechts- u. Wirtschafts-Wissenschaft [1936?]. 84 p. (Schriften d. Akademie f. dtsches Recht.) **86880**

Nizsalovszky Endre. A család a magyar jogban. Vázlat a katolikus népművelési előadások anyagául. Bp.: Szent István-társ. [1936]. 64 p. **R 347.6(439)**

Woesch, Hugo. Der Erbverzicht im Bürgerlichen Gesetzbuch. Diss. Erlangen: Dr. Pöppinghaus 1935. VI, 66 p. **P 347.68(43)**
Bibliographie: p. V—VI.

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

Backhaus, Wilhelm. Die Rechtslage des Fahrgastes einer Strassenbahn, insbesondere bei Unfällen. Diss. Erlangen. Dortmund: Dr. Strassburger 1935. VIII, 62 p. **P 347.763.5**
Bibliographie: p. IV—VI.

Bányász [István] Stefan & Ernst [Ernő] Steinhaus. Wettbewerbsrecht und Markenschutz in Ungarn. Bp.: »Ungarische Rundschau f. Recht u. Wirtschaft« 1935. 135 p. **86559**

Bull, Rudolf. Die Sammelsendung. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. IX, 49 p. **P 347.763**
Bibliographie: p. VII—IX.

Bürkardt, Hans Günther. Die Rechtsbeziehungen zwischen Gross- u. Kleinhandel. Diss. Erlangen. Stuttg.: Dr. Lüdemann 1935. 58 p.
Bibliographie: p. 57—58. **P 347.751(43)**

Fehérváry Jenő. Magyar kereskedelmi jog rendszere. *[1933.]* 2. kiad. Bp.: Grill 1936. 457 p. **87594**

Fest, Anton. Die Haftung des Verkäufers von Wertpapieren. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. V, 37 p. **P 347.745(43)**
Bibliographie: p. III—IV.

Fischer, Rudolf. Das Rechtsverhältnis beim Fernsprechanschluss. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1934. [8], 88 p.
Bibliographie: p. [6—8]. **P 347.763.8(43)**

Graefe, Heinz. Unlauterer Wettbewerb im Fremdenverkehr. Würzburg: Triltsch 1936. IV, 52 p. **P 347.776(43)**
Bibliographie: p. 50.

Grube, Hermann Christian. Der Einfluss des Pfund- und des Dollarsturzes auf private deutsche Geldschulden. Diss. Erlangen. 1934. Emsdetten (Westf.): Dr. Lechte 1935. XIV, 96 p. **86810**
Bibliographie: p. VII—XIII.

alász Tibor. A részvénytársaság és szövetkezet alapszabálya, a kft. társasági szerződése. A vonatkozó jogszabályok és bírói gyakorlat ismertetése. Előszót írta: Kuncz Ödön. Bp.: Tébe kiadóváll. 1936. VI, 440 p. (Tébe könyvt., 82. sz.) **87530**

Iserloh, Hans. Der privatrechtliche Schutz gegen Rundfunkstörungen. Diss. Erlangen 1934. Bremen: Lloyd-Dr. 1935. 67 p.
Bibliographie: p. 6—9. **P 347.763.81**

Jansen, Carl. Die Haftung der Strassenbahn unter Berücksichtigung d. Reform d. dtschen Rechts. Diss. 1934. Erlangen. Coburg: Gedr. im Tageblatt-Haus 1935. 87 p.
Bibliographie: p. 5—8. **P 347.763.5(43)**

Joseph, Helmut. Das Schiff in fremden Gewässern. Diss. Göttingen. Berlin: Dr. Begach 1934. IV, 82 p. **P 347.79**
Bibliographie: p. 78—80.

Kahlert, Robert. Der Erfinder und sein Schutz. Vorw. v. Franz Mende. Berlin: Elsner 1936. 64 p. **P 347.771**

Kellersmann, Ferdinand. Die Eigentumsverhältnisse bei der Vor- und Einkaufskommission unter Berücksichtigung der Verhältnisse nach dem Bankdepotgesetze vom 5. Juli 1896 in der Fassung der Verordnung vom 21. November 1923. Diss. Göttingen. Quakenbrück: Dr. Kleinert 1933. X, 50 p.
Bibliographie: p. VII—X. **P 347.762(43)**

Király Ferenc harasztosi. A kartel. Bp.: Grill 1936. XVIII, 691 p. **86496**

Knaut, Ulrich. Die internationale Rechtsordnung der Eisenbahnen. (Genfer Übereinkommen von 1923.) Diss. Göttingen. Berlin: Dr. Brandel 1934. 71 p. **P 347.763.4**
Bibliographie: p. 69—70.

Kritter, Ulrich v. Ausgleichsansprüche auf ungerechtfertigt gezogenen Gewinn im gewerblichen Rechtsschutz. Diss. Göttingen: Süddruck 1934. III, 56 p. **P 347.77(43)**
Bibliographie: p. I—III.

Magyarország. Törvények, rendeletek. Az új ipartörvénynovella. Az ipari közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1936. évi VII. törvénycikk és a 30.000/1936. Ip. M. sz. végrehajtási rendelet. Bp.: Bethlen Gábor ny. 1936. 160 p. **87434**

Magyarország. Törvények, rendeletek. Az új ipartörvény kézikönyve: Az új ipartörvénynovella (1936. évi VII. t. c. és a végrehajtása tárgyában kiadott miniszt. rendeletek.) Hatóságok, jogászok, iparvállalatok, iparosok, kereskedők részére. Összeáll. Kovács Endre. Előszóval ell. Schmaderer Oszkár. Bp.: Új ipartörv. kézikönyve kiadóhiv. 1936. 184 p. **87818**

Metterhausen, Wilhelm. Die Haftung des Lagerhalters unter Berücksichtigung der allgemeinen deutschen Spediteurbedingungen in der Fassung vom 1. Juli 1931. Diss. Göttingen. Harburg-Wilhelmsburg: Dr. Priess 1934. VIII, 82 p. **P 347.763(43)**
Bibliographie: p. V—VI.

Nagel, Hermann. Die Firma der Zweigniederlassung. Diss. Göttingen. 1933. Quakenbrück i. Hann: Dr. Trute 1934. X, 28 p.
Bibliographie: p. VII—IX. **P 347.720.1**

Nerreter, Paul. Allgemeine Grundlagen eines deutschen Wettbewerbsrechtes. Berlin: Vahlen 1936. 109 p. **87686**

Nitter, Paul. Die bergrechtliche Gesellschaft (Gewerkschaft, A.-G. und G. m. b. H.) in ihren Verhältnissen z. d. Mitgliedern, unt. Berücks. d. englischen u. französischen Rechtes. Diss. Berlin 1934. Bleicherode am Harz: Dr. Niefts 1935. 64 p. **P 347.249**
Bibliographie: p. 3—4.

Overbuschmann, Heinz. Die Haftung des Spediteurs und seine Haftungsbeschränkung unter Berücksichtigung des ausländischen Rechts. Diss. Göttingen. Bottrop i. W.: Dr. Postberg 1934. VIII, 46 p. **P 347.763**
Bibliographie: p. III—IV.

Pfleiderer, Walter. Die Haftung der Eisenbahn für Personenunfälle. Diss. Tübingen: Dr. Becht 1935. 96 p. **P 347.763.4(43)**
Bibliographie: p. 91—93.

Plog, Joachim. Der Luftbeförderungsvertrag im dtschen und im internationalen Recht. Diss. Erlangen. Forchheim Ofr.: Dr. Mauser 1935. IX, 42 p. **P 347.763**
Bibliographie: p. V—VIII.

Pollaczek, Gustav. Grundzüge des französischen Eisenbahnfrachtrechts. Wien: Freud 1935. 112 p. **87285**

Popoff, Konstantin. Der Einfluss der Fusion auf die bestehenden Rechtsverhältnisse nach deutschem Recht. Diss. Göttingen: Göttinger Handelsdr. 1934. IV, 94 p.
Bibliographie: p. 91—94. **P 347.720.4(43)**

Preis, Otto. Der ständische Gedanke im geltenden Handelsrecht. Diss. Erlangen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1935. 37 p.
Bibliographie: p. 37. **P 347.7(43)**

Rebel, Norbert. Erlöschen Rechtsverhältnisse bei Fusionen? Dargest. unter bes. Beachtung d. geschichtl. Entwicklung des Wesens einer Fusion seit dem ADHGB bis z. Aktienrechtsentwurf v. 1930. (Abgeschlossen Herbst 1933.) Diss. Göttingen. München: Dr. Grassinger 1934. 104 p. **P 347.720.4(43)**
Bibliographie: p. 100—102.

Reichel, Eberhard. Der Bilanzprüfer nach der Aktienrechtsnovelle vom 19. September 1931. Diss. Tübingen. Calw: Dr. Oelschläger 1935. 50 p. **P 347.728.1(43)**
Bibliographie: p. 5.

Schomaker, Hans. Eigentumslegitimation im Wechselrecht. Ihre Voraussetzungen u. Wirkungen. Diss. Göttingen. Osnabrück: Dr. Nolte 1933. VIII, 70 p. **P 347.746(43)**
Bibliographie: p. IV—V.

Schwab, Alfred. Die Reform der Gesellschaft mit beschränkter Haftung. Diss. Tübingen. Dresden: Dr. Risse 1935. 111, IV p. **86757**
Bibliographie: p. I—IV.

Szegő Izsó. A tisztességtelen verseny. (Az 1923. évi V. és az 1933. évi XVII. t.-c. magyarázata.) Függelékül: A kapcsolatos rendeletek. Bp.: Szerző 1936. 386 p. **86334**

Székács Antal. Fegyelmi bíráskodás versenyperekben. Bp.: Grill 1936. 12 p. **R 347.776(439)**

Sztodolnik László. A korlátolt felelősségű társaságok cégjogi teendői. Előszót írta: Czerman András. Bp.: Kempfner 1936. 152 p. (Korlátolt felelősségű társaságok gyakorlati útmutatója, I.) **86913**

Volenszky Béla. Társas vállalkozások, finanszírozások veszedelmei. A bekapcsolódás, együttműködés és likvidálás gyakorl. kézikönyve. Bp.: Fővr. könyvkiad. [1936]. 224 p. (Jogászírók közérdekű kvt., 1.) **87750**

Vollmann, Heinz. Rechtlich-wirtschaftlich-soziologische Grundlagen der deutschen Rundfunkentwicklung. Eine umfassende Darstellung aller d. Rundfunkeinheit betreffenden Probleme in Vergangenheit, Gegenwart u. Zukunft. Borna-Lpzg: Noske 1936. X, 266 p. **87421**
Bibliographie: p. 257—260.

Vorbeck, Hubertus. Die kartellähnlichen Abmachungen. Diss. Erlangen. Mainz: Mainzer Verl.-Anst. 1935. 41 p.
Bibliographie: p. 5—6. **P 347.727(43)**

Wiederhold, Joseph. Die Abgrenzung der höheren Gewalt zu §. 1 des Reichshaftpflichtgesetzes vom 7. Juni 1871 gegenüber dem Eisenbahnbetrieb. Diss. Göttingen. Lippstadt i. W.: Dr. Thiele 1934. IV, 52 p.
Bibliographie: p. III—IV. **P 347.763.4(43)**

Wilker, Heinrich. Die Entziehung der Vertretungsmacht nach §. 127 H. G. B. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1933. X, 42 p. **P 347.720.36(43)**
Bibliographie: p. VII—IX.

347.78 Szerzői jog

Urheberrecht — Copyright

Alföldy Dezső. A magyar szerzői jog, különös tekintettel a M. kir. kúria gyakorlatára. Az 1921: LIV., az 1922: XIII., az 1931. évi XXIV. t.-cikkek és a velük összefüggő törvények és rendeletek szövegével. Bp.: Grill 1936. 252 p. (Jogállam kvtára, 53.) **86707**

Kelényi Jenő. A kiadói jog reformja. Bp.: Grill 1935. 16 p. **R 347.788.1**

Pade, Reinhold. Der Sortimentsvertrag. Das buchhändlerische Bedingtgeschäft. Diss. Göttingen. Berlin: Heymann 1934. VIII, 56 p. **P 347.788.1**
Bibliographie: p. III—VII.

Schumann, Georg. Die Urheberschaft am Tonfilm. Lpzg: Scholl 1935. 104 p. (Abhandlg. d. Rechts- u. Staatswiss. Fakultät. d. Univ. Göttingen. H. 20.) **86736**
Bibliographie: p. 103—104.

347.9 Perrendtartás

Zivilprozessordnung — Civil procedure

Becker, Conrad. Die inhaltlichen Voraussetzungen des Prozessvergleichs. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. IX, 45, [3] p. **P 347.925(43)**

Degré Alajos. Négyeskönyv perjogi anyaga. Bp.: Bpesti k. m. P. P. tud.-egyet. jogtört. szeminárium 1935. 254 p. (Illés szeminárium kiadv., 3.) **86562**

Goltner Dénes. Bíráskodás a nemzetiszocialista Németországban. Szeged: Városi ny. 1936. 68 p. (M. kir. Ferencz József-tudományegyet. barátai egyesületének jog- és államtud. szakosztályában tartott előadások, 20.) **R 342.56(43) »193«**

Graber Károly. Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézetről szóló 1934. évi XXIII. t.-c. magyarázata. Bp.: Általános ny. 1935. 103 p. **86401**

Keleti [Kornél] Cornelius. Die Jury und das Schiedsgerichtsverfahren in Ungarn in Sachen des unlauteren Wettbewerbes. Vortr. im Budapester Rotary-Club. Bp.: Athenaeum-ny. [1936]. 19 p. **R 347.918(439)**

Knauer, Helmut. Die Klagerücknahme und ihre prozessrechtlichen Wirkungen. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Handelsdr. Trute 1934. X, 61 p. **P 347.925(43)**
Bibliographie: p. VII—X.

Magyarország. Törvények, rendeletek. A szegénységi jog tárgyában alkotott törvények és rendeletek összeállítása, valamint a joggyakorlat döntéseinek gyűjteménye polgári és büntető bíróságok, továbbá közigazg. hatóságok előtti eljárás céljaira. Átnézte és előszó ellátta: Sárffy Andor. Összeáll.: Komáromi Lajos. Bp.: Bethlen Gábor irod. & ny. r.-t. 1935. 88 p. **86735**

Zehery Lajos. A bírói fegyelmi jog reformja. Szeged: Városi ny. 1935. 18 p. (Acta litt. ac scient. Reg. univ. hung. Francisco-Josephinae. Sectio: iuridico-politica, Tom. VII. 2. A Polner Emlékkönyvből.) **R 347.962(439)**

348 Egyházjog

Kirchenrecht — Canon law

Bracker, Theodor. Der Landessynodalausschuss in d. Verfassungsgeschichte d. evang.-luth. Landeskirche in Bayern rechts d. Rheins. Diss. Erlangen. Nördlingen: Beck'sche Buchdr. 1934. VII, 78 p.
Bibliographie: p. V—VII. **P 348.841(433)**

Fragen der kirchlichen Gemeindeverwaltung. Auf Grund der gesetzlichen und Verwaltungsbestimmungen und gerichtlicher Entscheidungen. Berlin-Tempelhof: Ländlicher Verl. [1935]. 96 p. **P 348.7(43)**

Geil, Heinz. Die verfassungsrechtliche Entwicklung der evangelisch-lutherischen Landeskirche Schleswig-Holstein in der preussischen Zeit bis zur Gegenwart. Diss. Erlangen. Bochum-Langendreer: Buchdr. Pöppinghaus 1935. VIII, 56 p.
Bibliographie: p. V—VII. **P 348.841(431.65)**

Nagel, Lothar Leo. Die Rechtsstellung der Kirche in Sowjetrussland. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1934. [6], 68 p.
Bibliographie: p. [5—6]. **P 348.819(47)**

Németország. Törvények, rendeletek. Staatskirchenrecht. Textausg. der neueren staatskirchenrechtlichen Bestimmungen mit Verweisungen u. einem Sachverzeichnis sowie mit einleitenden u. verbindenden Bemerkungen v. Werner Weber. München: Beck 1936. XIV, 192 p. **87123**

Niemeier, Hans-Gerhart. Das rechtliche Verhältnis von Gemeinde und Kirche. Bleicherode: Nieft 1935. 46 p. **P 348.841.07(43)**
Bibliographie: p. 42—45.

Reiner János. A magán kegyúri jog hazánkban a középkorban. Bp.: Athenaeum 1907. 14 p. **R 348.352.3(439)**

Schmatz, Hans. Die Mischehen zwischen Katholiken und Protestanten nach dem in Deutschland geltenden katholischen Kirchenrecht. Diss. Erlangen. [München]: Bayerische Dr. & Verlagsanst. 1934. 70 p.
Bibliographie: p. 69—70. **P 348.31(43)**

Vettin, Hans-Joachim. Die seit dem Inkrafttreten der Weimarer Verfassung geschlossenen Konkordate d. dtschen Länder u. ihre Weitergeltung im Dritten Reich. Diss. Erlangen. Berlin: Dr. Michel 1935. 86 p. **P 348.71(43) »192 : 193«**
Bibliographie: p. 83—86.

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Allen, Carleton Kemp. Bureaucracy triumphant. London: Milford 1931. [6], 148 p. **87556**

Beck, James M. Our wonderland of bureaucracy. A study of the growth of bureaucracy in the federal government, and its destructive effect upon the constitution. *[1932.]* Rev. & enlarged ed. New York: Macmillan 1933. XVII, 290 p. **87623**

Emig, Kurt. Deutsche Justiz und Verwaltung. Tübingen: Mohr 1935. 46 p. (Recht u. Staat in Geschichte u. Gegenwart, 117.) **P 350.7(43)**

Eszláry Károly. A magyar közigazgatási jog alapismeretei. Kül. tek. az önkormányzati közigazgatásra. Bp.: Ranschburg 1936. [7], 305, XVI p. **87646**

Kozma Miklós, vitéz, leveldi. Közigazgatásunk racionalizálásának eredményei. Szerk.: Fluck András & Mártonffy Károly. Bp.: Áll. ny. 1936. 4°. 152 p. 2 t. (A korszerű közszolgálat útjai, 1.) **X 6675**
Bibliográfia: p. 151—152.

Köttgen, Arnold. Deutsche Verwaltung. Berlin: Deutsches Druck- & Verl. -Haus 1936. XV, 233 p. (Neue Rechtsbücher f. d. Studium d. Rechts- u. Wirtschaftswiss.) **86733**

Kühnel, Gustav. Elemente der Verwaltungslehre nach juristischen und soziologischen Gesichtspunkten. Lpzg: Deuticke 1934. [4], 92 p. **3927/23**
Bibliographie: p. 92.
= Wiener Staats- u. Rechtswissenschaftl. Studien, 23.

Ladik Gusztáv. Tételes közigazgatási jogunk alaptanai. Szombathely: Martineum-ny. 1935. XVI, 412 p. **86297**

Mai magyar közigazgatás. Az 1936. évi közigazgatási továbbképző tanfolyam előadásai. Közzéteszi Kozma Miklós. Szerk.: Mártonffy Károly. Bp.: Állami ny. 1936. 4°. 850 p. (A korszerű közszolgálat útjai, 2.) **X 6706**

Müller—Haccius, Otto. Die preussischen Provinzialverbände im Gefüge des Dritten Reiches. Stuttg.: Kohlhammer 1936. VIII, 122 p. (Erste Sonderschriftenreihe d. Kommunalwissenschaftl. Instituts a. d. Universität Berlin, 1.) **86847**

România. Törvények, rendeletek. Das neue Verwaltungsgesetz vom 26. III. 1936. Übers. v. Albert v. Arz & Wilhelm Klein. Hermannstadt: Krafft & Drotleff 1936. VII, 104 p. **P 350.7(498)**

Rössiger, Herbert. Führertum und Verwaltungsgerichtsbarkeit. Lpzg: Weicher 1936. 4°. VIII, 54 p. (Leipziger rechtswissenschaftl. Studien, 98.) **Pq 350.722(43)**
Bibliographie: p. VI—VIII.

Waline, Marcel. Manuel élémentaire de droit administratif. Paris: Recueil Sirey 1936. XI, 688 p. **87321**

Weidemann, Johannes. Führertum in der Verwaltung. Berlin: Spaeth & Linde 1936. 44 p. (Schriften d. Reichsverbandes Deutscher Verwaltungs-Akademien, 1.) **P 35(43) «193»**

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

Bolenius, Hans. Die Entwicklung der Beamtenhaftung in Rechtsprechung und Schrifttum. Diss. Göttingen. Urach (Württbg.): Dr. Bühler 1933. VIII, 58 p. **P 350.86(43)**
Bibliographie: p. V—VI.

Egyed István. A közigazgatási tisztviselők képzése és képesítése. Bp.: Pápai-ny. 1936. 125, [3] p. **87586**

Neef, Hermann. Die politisch-weltanschauliche Reorganisation der deutschen Beamten im Sinn und Geist des Nationalsozialismus. Berlin: Verl. Beamtenpr. 1935. 32 p. (»Das Dritte Reich«/ Eine Schriftenreihe, 11.) **P 350.8(43)**

Németország. Törvények, rendeletek. Das geltende Kommunalbeamtenrecht aus Grund d. reichsrechtlichen Vorschriften u. Berüks. d. Vorschriften d. preussischen Rechts. Bearb. v. Heinrich Schönebeck unter Mitwirkung v. Hans Seel u. Udo Krauthausen. München: Jehle 1936. 186 p. **87290**

Németország. Törvények, rendeletek. Das Reichsbesoldungsgesetz in der vom 1. IV. 1936 ab für d. Beamten des Reichs, Preussens u. der preuss. Gemeinden geltenden Fassung. Hg. v. Horst Neubauer. Berlin: Sudau 1936. 258 p. **87305**

Requadt, H. W. Die Prüfungen der Gemeindebeamten in 2000 Fragen und Antworten. Berlin : Hobbing 1936. XVI, 365 p. **87691**

351.7 Rendészet

Öffentliches Sicherheitswesen
Public safety and order

A'olnh, Johannes. Der Schutz des Tieres im deutschen Recht. Würzburg : Triltsch 1936. VI, 64 p. **P 351.765(43)**
Bibliographie : p. V—VI.

Baecker, Richard (Hg.). Die behördlichen Vorschriften für den Verkehr mit brennbaren Flüssigkeiten in Österreich. Mit Erläuterungen. *[1930.]* 2. erw. Aufl. Wien : Selbstverl. 1935. 127 p. **86443**

Felső-Ausztria. Törvények, rendeletek. Landes-Strassenpolizeiordnung für Oberösterreich. Gesetz v. 28. XI. 1935. L. G. Bl., 2. Stück Nr. 4., 1936. Linz : Feichtinger 1936. IV, 127 p. **87679**

Fischbach, Georg. Die Haftung für die durch Verkehrserschütterungen hervorgerufenen Häuserschäden. Diss. Erlangen. Düren-Rhld : Dr. Düren 1935. [8], 57 p. **P 351.811**
Bibliographie : p. [5—8.]

Kelemen Sándor. Az építkezést gátló jogszabályok. Mit tartalmazzon az új házadómentességi rendelet? Bp. : Kellner-ny. 1936. 31 p. **R 351.78 : 614.85(439) Bp**

Németország. Törvények, rendeletek. Erste Verordnung zum Gesetz über Verpachtung öffentlicher Apotheken. Vom 26. März 1936. nebst Erläuterungen v. Kahler. Berlin : Dtscher Apotheker-Verl. 1936. 23 p. **P 351.77 : 615.12(43)**

Németország. Törvények, rendeletek. Das Polizeiverwaltungsgesetz. Ein Leitfaden. Anhang : Das Polizeiverwaltungsgesetz nebst Ausführungsbestimmungen u. ergänzenden Verordnungen. Neubearb. v. Bernhard Scheer & Georg Bartsch. Berlin : Freiheitsverl. 1936. 142 p. **86738**

Németország. Törvények, rendeletek. Das Reichsnaturschutzgesetz vom 26. VI. 1935. mit der Verordnung zu seiner Durchführung vom 31. X. 1935. (Reichsgesetzblatt I. S. 1191) Hg. & erläut. v. Hans Klose & Adolf Vollbach. Neudamm : Neumann 1936. 116 p. **86908**

Németország. Törvények, rendeletek. Verkehrsrecht im Dritten Reich. Bearb. v. Franz Josef Kleinsorg. Berlin : Heymann 1936. VIII, 408 p. (Dtsches Reichsrecht i. d. Praxis.) **87306**

Németország. Törvények, rendeletek. Verordnung über das Schornsteinfegerwesen vom 15. April 1935. nebst Ausführungsanweisung, Durchführungsbestimmungen und den Vollzugsanordnungen. Kommentar v. Karl Fries. Berlin-Petershagen : Galle 1935. X, 269 p. **86355**

Ninck, J[ohannes]. Moral, Unmoral, Doppelmoral. Im Lichte neuester Erhebungen. Zum Nachdenken dargeboten. Winterthur : Vogel 1936. 40 p. **P 351.764(494)**

Papp Ferenc. Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és robbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására vonatkozólag. Szeged : Városi ny. 1934. 22 p. **R 351.78 : 614.841**

Roncsik Jenő, vitéz. A céhek a tűzoltói szolgálatban. Bp. : Kellner-ny. 1932. 32 p. **R 351.78 : 614.843(4) »13 : 18«**

Roncsik Jenő, vitéz. Debrecen város tűzrendészetének vázlatos története. Bp. : M. T. I. ny. 1934. 34 p. **R 351.78 : 614.843(439.032) Debrecen**

Roncsik Jenő. A magyar országos tűzoltó szövetség hatvanéves története. 1870—1930. Kiad. a Magyar orsz. tűzoltó szöv. Debrecen : Városi ny. 1935. 550 p. **86566**
Bibliográfia : p. 487—531.

Roncsik Jenő, vitéz. A magyarországi diáktűzoltóságokról kül. tek. a debreceni református kollégiumi diák-tűzoltóságra. Debrecen : Debrecen sz. kir. város & a tiszántúli reform. egyházker. könyvny.-váll. 1929. 24 p. **R 351.78 : 614.843(439) »17 : 18«**

Roncsik Jenő, vitéz. A Párisi nagy áruház égése. Bp. : M. T. I. ny. 1933. 36 p. **R 351.78 : 614.843(439) Bp**

Scholz, Franz. Die Verwaltungsgerichtsbarkeit im Dritten Reich, nebst Entwurf einer Reichsverwaltungsgerichtsordnung. Köln : Schmidt [1936]. 198 p. **87309**

Watrin, Germain. La police de la circulation sur les voies publiques. Paris : Recueil Sirey 1935. 227 p. (Les cahiers administratifs, No 15.) **86519**
Bibliographie : p. 211.

Zapf, Curt. Die Urkunde am Kraftfahrzeug. Diss. Erlangen. München : Dr. Gerber 1935. 64 p. **P 351.811**
Bibliographie : p. 63—64.

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung
Local government

Berlin. Kiállítások. Amtlicher Führer. Ausstellung »Die Deutsche Gemeinde« Berlin 1936. Berlin: Verl. Union deutsche Verlagsges. 1936. 224 p. **87295**

Deppe, Walter. Die Verwirklichung des nationalsozialistischen Leistungsprinzips in der Gemeindeverwaltung. Berlin: Galle 1936. 48 p. **87300**

Deutsche Gemeinde, Die-. Ausstellung Berlin 1936 vom 7. bis 21. Juni am Kaiserdamm aus Anlass des unter d. Schirmherrschaft des Führers u. Reichskanzlers stattfindenden intern. Gemeindekongresses. Berlin: Der dtsche Gemeindetag 1936. [28 p.] **P 352(43)(064)**

Deutsche Gemeinde. Die-. The German Commune. La Municipalité Allemande. Berliner Börsen-Zeitung. Berlin: Elsner Dr. 1936. Fol. [32] p. **Pq 352(43)**

Egyed István. Budapest önkormányzata. Bp.: Szfőv. Statisztikai Hiv. 1935. 111 p. 1 t. Bibliográfia: p. 107—108. **648/78/3**
= Statisztikai Közlemények, 78/3.

Ehrenamt in der Gemeinde, Das-. Auf Grund der Deutschen Gemeindeordnung vom 30. Januar 1935. Berlin-Tempelhof: Ländlicher Verl. [1935]. 28 p. **P 352.084.5(43)**

Eich, Jakob. Die rechtliche Stellung des Kassenverwalters nach der Deutschen Gemeindeordnung. Siegburg: Reckinger 1935. 34 p. **P 352.053(43)**

Ereky István. Közigazgatási reform és a nagyvárosok önkormányzata. 2. k. Bp.: Szfőv. Statisztikai Hiv. 1935. 227 p.
= Statisztikai közl., 70/1. **648/70/1**

Fachinger, Josef & Karl Lotz. Organisation und Revision der Hoheitsverwaltungen in den Gemeinden auf d. Grundlage d. preussischen Gemeindefinanzgesetzes v. 15. Dezember 1933. Darmstadt: Hofmann 1935. VI, 114 p. 2 t. **86244**

Flaxmayer József. Budapest közigazgatási szervezete és alkalmazottai 1686-tól 1872-ig. Bp.: Szfőv. Statisztikai Hiv. 1936. 186 p. Bibliográfia: p. 185—186. **648/79/4**
= Statisztikai Közl., 79/4.

Füzy Rezső Vilmos. A műszaki igazgatás rationalizálása. F. R. V. szfőv. műszaki főtan. tervezete. Bp.: Saját kiad. 1934. 4°. II, 65 p. 5 t. **X 6701**

Gemeindliche Bekanntmachungswesen, Das-. Dargestellt auf Grund amtlichen Materials. Berlin-Tempelhof: Ländlicher-Verl. [1935.] 20 p. **P 352.07(43)**

Hengstler, Richard. Der Führergedanke im deutschen Gemeinderecht. Diss. Erlangen 1934. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1935. VI, 50 p. **P 352.05(43) »193«**
Bibliographie: p. V—VI.

Herrenschmidt, Jean-Daniel. Le problème des petites communes en France. Paris: Libr. gén. de droit & de jurisprudence 1936. 162 p. Bibliographie: p. 155—157. **87331**

Höpfner, Kurt Wilhelm. Die Vertretung der Gemeinden nach bisherigem und neuem preussischen Recht unter Berücks. d. Hauptstadt Berlin. Diss. Erlangen. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1935. VII, 68 p.
Bibliographie: p. V—VII. **P 352.05(431)**

Jeserick, Kurt. Das kommunalwissenschaftliche Institut an der Universität Berlin. Mit Anhang: Kommunales Schrifttum 1933—1935. Stuttg.: Kohlhammer 1936. XVI, 470 p. (Kommunalwissenschaftliche Ausbildung u. Forschung, 1.) **01635/55**

Kommunales Prüfungswesen. Teil 1—2. Berlin: Springer 1934—1936. (Der Wirtschaftsprüfer, H. 6—7.) **83631**
Teil 1. Prüfung kommunaler Verwaltungen. Hg. v. Hans Seydel. 1934. VIII, 172 p.
Teil 2. Prüfung kommunaler Betriebe. Zusammengestellt u. eingerichtet v. Peter van Aubel. 1936. VIII, 236 p.

Magyar városok országos szövetsége. Jelentés évi tevékenységéről 1936. Bp.: Háziny. 1936. **X 2367**

Municipal index. Year 5. New York: American City Magazine 1928. **X 2346**

Rübel, Eduard C. Der kommunale Zweckverband nach zürcherischem Recht mit bes. Berüks. des Verbandes d. stadt-zürcherischen reform. Kirchengemeinden. Aarau: Sauerländer 1936. VIII, 224 p. (Zürcher Beiträge z. Rechtswiss. N. F., H. 50.) **87552**
Bibliographie: p. VI—VII.

Schlempp. Einwohner und Bürger. München: Jehle 1935. 34 p. (Kova-Schriftenreihe z. Dtschen Gemeindeordnung, H. 14.) **P 342.715(43)**

Schrader, Walther. Der Grundsatz der kommunalen Selbstverwaltung. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. XVI, 86 p. **P 352(43)**
Bibliographie: p. VII—XV.

Sielmann, Heinrich. Die Verfassung der Stadt Reval bis zur endgültigen Beseitigung d. Rats im Jahre 1889 unt. bes. Berücks. nationalpolitischer Gesichtspunkte. Diss. Erlangen. Würzburg: Dr. Mayr 1935. [10], 160 p. **86812**
Bibliographie: p. [6—8].

Sommer, W. Die NSDAP. und die Gemeinde. München: Jehle 1935. 24 p. **P 352(43) »193«**

Steffen, Friedrich Karl (Hg.) Das Berliner Stadtverfassungsrecht. Seine Entwicklung bis zur Gegenw. u. seine geschichtl. Grundlagen. Berlin: Heymann 1936. XV, 254 p. **87170**

Steimle, Theodor. Leitfaden der Kommunalwissenschaft und Kommunalpraxis. Berlin: Hobbing [1936]. 202 p. **87142**
Bibliographie: p. 190—194.

Stellung und Aufgaben der Gemeinderäte. Auf Grund der Deutschen Gemeindeordnung vom 30. Januar 1935. Berlin-Tempelhof: Ländlicher-Verl. [1935]. 20 p. **P 352.051.2(43)**

Tátray Trájber István. Községeink fejlesztésének hiányai és feladatai. Bp.: Stádium 1933. 22 p. (Magyar mérnök- és építészegylet közl., 9—10. sz.-ból.) **R 352.018.2(439)**

Vedia y Mitre, Mariano de. Memoria del departamento ejecutivo de la municipalidad de Buenos Aires 1933 y 1934. Buenos Aires: Kraft 1935. 4°. 736 p. 21 t. **X 6674**

355+359 Hadügy

Heerwesen — Military science

De Bono, Emilio. La preparazione e le prime operazioni. Intr. di Benito Mussolini. Roma: Ist. naz. fascista di cultura 1937. IX, [3], 215, [5] p. 8 t. **87512**

Doromby József, vitéz. A volt cs. és kir. 38. gyalogezred története és emlékkönyve. Bp.: Hollóssy ny. 1936. 4°. 608 p. 2 t. **X 6711**

Erdős László, nemes. Katonai évkönyv 1936. Az összes államok haderejének ismertetése. Bp.: Gergely 1936. 242 p. **86708**
Bibliográfia: p. 241—242.

Felger, Friedrich (Hg.) Was wir vom Weltkrieg nicht wissen. Im Auftrag d. Weltkriegsbücherei hg. v. —. Berlin: Andermann [1930]. 4°. 640 p. 90 t. **X 6626**

Flechsig, Otto. Ein General rettet seine Armee. Mackensens Durchbruch z. Heimat. Berlin: Stalling 1936. 192 p. **86691**

Hírszerzés és kémkedés története. 1—3. k. Szerk.: Pilch Jenő. Bev. József kir. herceg. Bp.: Franklin 1936. 4°. **X 6731**

Hotz, Karl. Politik und Kriegführung auf deutscher Seite im Deutsch-Dänischen Kriege 1864. Diss. Tübingen: Dr. Göbelin 1935. XVI, 140 p. 1 t. **86756**
Bibliographie: p. VII—XI.

Jellicoe, [John Rushworth]. Erinnerungen. Englands Flotte im Weltkrieg. *[The Grand Fleet.]* Übertragung v. Johannes Spiess. Berlin: Schlegel 1937. 294 p. 7 t. **87648**

Justrov, Karl. Die Dicke Berta und der Krieg. Berlin: H[ist.] P[olit.] V[erl.] 1935. 108 p. 14 t. **86633**

Kennedy, J. R. Modern war and defence reconstruction. London: Hutchinson 1936. 308 p. **87655**

Krauss, Alfred. Theorie und Praxis in der Kriegskunst. München: Lehmann 1936. 308 p. **87659**

Lewinsohn, Richard. The profits of war. Through the ages. London: Routledge 1936. VIII, 304 p. **87506**

Ludendorff, [Erich]. Der totale Krieg. München: Ludendorff 1936. 128 p. **86802**

Ludowici, J[ohann] W[ilhelm]. Totale Landesverteidigung. Berlin: Stalling 1936. 74 p. **P 355.01(43)**

Lufft, Hermann. Das Empire in Verteidigung und Angriff. Reichenau i. Sa.: Schneider 1936. 94 p. 6 t. (Völker u. Staaten, Bd 14.) **87267**

Michael, Wilhelm. Infanterist Perhobstler. Mit bayerischen Divisionen im Weltkrieg. Berlin: Rembrandt-Verlag [1936]. 290 p. **87614**

Négyes honvédek fegyverben. Békéscsaba: Makkay [1934]. 388 p. **86561**

Pantlen, Hermann. Krieg und Finanzen. Hamburg: Hanseatische Verlagsanst. 1935. 64 p. (Schriften z. kriegswirtschaftlichen Forschung u. Schulung.) **P 355.06 »17 : 19«**
Bibliographie: p. 62—64.

Schafarik Brunner Wladimir. Románia szerepe háborus gazdálkodásunkban. Bp.: Sylvester-ny. 1935. 137 p. (Közgazdasági kvtár, XIX.) **87357**

Schumacher, Rupert v. Der Raum als Waffe. Versuch einer raumpolitischen Strategie. Berlin : Runge 1935. 159 p. **86612**
Bibliographie : p. 158—159.

Szekér Mihály. A világháborútól a nemzeti újjászületésig. Háborus emlékek és tanulságok. Bp. : Kókai 1936. 78, [2] p. **R 355.48(∞) «1914 : 1918«**

Xylander, Rudolf Ritter v. Die kriegswirtschaftliche Verfassung Italiens. Stoff u. Geist im modernen Krieg. Hamburg : Hanseatische Verlagsanst. 1935. 56 p. 1 t. (Schriften z. kriegswirtschaftlichen Forschung u. Schulung.) **P 380.013(45)**
Bibliographie : p. 55.

Zsuffa Sándor, nemes-dedinai. A huszár szó és a magyar huszárság eredete hajdani hadszervezeti rendszerünk stb. megvilágításában. Bp. : Madách könyvkiadó 1935. 112 p. **86498**

358.4 Légvédelem. Gázvédelem

Luft- u. Gasschutz — Air defence

Füzy Rezső Vilmos. A »kisüzemek« általános légoltalmi feladatainak ismertetése. Bp. : [Saját kiad.] 1936. 4°. 30 p. **Rq 358.4**
[Kőnyomat.]

Giczey György. Légvédelem, gázvédelem. Bp. : Magyar Szemle Társaság 1935. 79 p. (Kincsestár, 106.) **86348**

Náray Antal és Berkó István. Légitámadás! Bp. : Egyetemi ny. 1936. 304 p. 32 t. **86981**

Vojcsik Lipót. Vízművek légvédelmi feladatai. Bp. : Stádium 1936. 10 p. (Magy. Mérnök- és Építész-egyl. közlönyéből.) **R 358.4**

36 Jótékonyság. Szegényügy

Armenwesen — Charity

Brackett, Jeffrey R. The transportation problem in American social work. New York : Russel sage foundation 1936. 38 p. **P 361.6(73)**

Brown, Esther Lucile. Social work as a profession *[1935.]* 2. ed. New York : Russel sage found. 1936. 120 p. **87590**

Cannon, Ida M. Social work in hospitals. A contribution to progressive medicine. *[1913.]* New & rev. ed. New York : Russel sage foundation 1930. XIII, 247 p. **87591**

Fahringer, Franz. Das österreichische Fürsorgerecht. Wien : Österreichische Staatsdr. 1935. 44 p. **P 361(436.01)**

Fenner, Kurt. Mutter und Kind. Grundlagen u. Aufbau d. Fürsorge im heutigen Staate. Lpzg : Barth 1936. 186 p. 1 t. (Staatsmedizinische Abhandl., 12.) **87155**

Galster, Gudrun. Die Jugendwohlfahrtspflege in den Vereinigten Staaten von Nordamerika u. in Deutschland mit Berücksichtigung d. einschlägigen Rechts. Lpzg : Noske [1934]. X, 150 p. **87943**

Gutzeit, E[rwin]. Was muss man von dem Familienunterstützungsgesetz wissen? *[1935.]* 2. neubearb. Aufl. Berlin : Dtscher Gemeindeverl. 1936. 24 p. (Kleine Verwaltungsschriften, 19.) **P 362.7(43**

Molnár Frigyes Adományom a karitásznál. Beszámoló a budapesti katolikus karitász 1935. évi munkájáról. Bp. : »Élet« ny. [1936]. 55 p. **R 361.5(439) Bp**

Pinckernelle, Harald. Die Fürsorgeanstalt im Sinne der Reichsverordnung über die Fürsorgepflicht. Zugleich ein Beitrag z. Fürsorgebegriff. Diss. Erlangen. Hamburg : Dr. Niemann & Moschinski 1935. 42 p.
Bibliographie : p. 5—6. **P 362(43)**

Poroszország. Törvények, rendeletek. Das Recht der öffentlichen Fürsoge. Die Vorschriften des Reichs u. des Landes Preussen, sowie d. Vorschriften f. d. Saarland nach dem Stande vom XII. 1935. Textausg. mit Verweisungen v. A. Schott. Berlin : Heymann 1936. VIII, 112 p. **86864**

Rottenbiller Fülöp. Az Országos Gyermekvédő Liga harminc évi működése. Bp. : Fővárosi ny. 1936. 79, [1] p. 8 t. **R 362.7(439)(062)**

Stöhr, Hermann. So half Amerika. Die Auslandshilfe der Vereinigten Staaten 1812—1930. Stettin : Ökumenischer Verl. 1936. 328 p. **87303**
Bibliographie : p. 327—328.

Szathmáry Kálmán vitéz. A kecskeméti szegénygondozás. Az »Egri magyarnorma« kifejlődése és eredményei Kecskeméten (1929—35.) Kecskemét : Szegényügyi biz. 1935. 159 p. 5 t. **87277**

Varsányi Géza. Szociális segítőmunka a gyermek- és ifjúságvédelem terén. Az Orsz. izr. Patronázs Egyes. 25 éves fennáll. alkalmából. Bp. : Kellner 1936. 69 p. **R 362.8(439)**

Vogelreuther, Karl. Die Kriegsfürsorge der Stadt Nürnberg 1914—1918. Diss. Erlangen 1934. Würzburg: Dr. Triltsch 1935. VIII, 72 p. **P 361.93(433) Nürnberg »1914 : 1918«**
Bibliographie: p. 68.

366.1 Szabadkőművesség

Freimaurerei — Freemasonry.

Hasselbacher, Friedrich. Die Freimaurerei ist tot. Es lebe die Freimaurerei! Berlin: Institut z. Studium d. Freimaurerei [1936]. 30 p. **P 366.1**

Hasselbacher, Friedrich. Hoch- und Landesverrat der Feldlogen im Weltkriege. Magdeburg: Nordland Verl. 1935. 4°. 84 p. (Veröffentl. bisher unbekannter Dokumente zur Erforschung d. Geheimbünde und volksfeindlicher Bewegungen, Bd 1.) **X 6630**

Nagy Elek. A jog és a szabadkőművesség. Bp.: Held-ny. 1936. 16 p. **R 366.1**

Wichtl Frigyes. Szabadkőműves gyilkosságok. Wien: Dr. Nehardea [1936]. 32 p. **R 366.1**

37 Közoktatás. Közművelődés

Unterrichts- u. Bildungswesen. Kultur Education. Culture

Babirák Mihály & Kokovai Lajos. A székesfővárosi községi polgári iskolák kialakulása és társadalmi jelentősége. (Tanulmány.) Bp.: Kellner-könyvny. 1935. 112 p. 1 t. (A Budapest-székesfőv. IX., Mester-utcai irányító polg. isk. kiadv., IV. k.) **86464**

Békésy Sándor. Hivatások, életpályák. Gyakorlati pályavezető. Bp.: Fővárosi ny. [1936]. X, 176 p. **87272**

Benoschofsky Ilona. Serdülő leányok emlékezete. Bp.: Légrády 1936. 34, [2] p. (Dolgozatok a Kir. m. P. P. tud.-egyet. philos. seminariumából, 12.) **R 370.67**
Bibliográfia: p. [1].

Bittenbinder Miklós. A Szent Orsolya-rend leánynevelési rendszere. Bp.: Szerző 1936. 12 p. **R 377.3 : 271.9**

Cours de culture pour étrangers et nationaux en Italie en 1935. Firenze: L'arte della Stampa 1934. VI, 121 p. **P 374.7(45)**

Cser János. Korszerű magyar lélektani és nevelésügyi tanulmányok. Bp.: Sárkány-ny. 1936. 272 p. 1 t. (Közlemények a Főv. pedagógiai szemináriumának lélektani laboratóriumából, I.) **86629**

Csóka J. Lajos. Mária Terézia iskolareformja és Kollár Ádám. Pannonhalma: Főiskola 1936. 328 p. (Pannonhalmi főisk. könyvei, 5.) **87671**

Dausz Gyula. Fővárosi alkalmazottak nemzeti szöv. oktatóosztályának tíz esztendeje 1925—1935. Bp.: Franklin [1936]. 39 p. 6 t. **R 371.1(062)(439) Bp. »1925 : 1935«**

Fénelon, [François de Salagnac de la Mothe]. A leányok neveléséről. *[De l' education des filles.]* Ford. & bev. Sebes Gyula Bp.: Kath. középisk. tanáregyes. 1936. 93, [3] p. **87670**

Foerster, Friedrich Wilhelm. Alte und neue Erziehung. Luzern: Vita nova Verl. 1936. 188 p. **86428**

Gál Kelemen. A kolozsvári unitárius kollegium története. (1568—1900.) 1—2. k. [Cluj-Kolozsvár]: Minerva irod. & ny. műint. 1935. **86577**

Gockler, Ludwig. Die Grundfragen der Erziehung in biologischer Beleuchtung. Berlin: Buchhandl. d. Waisenhauses 1936. 62 p. **86405**

Handbook of adult education in the United States. Compiled of Dorothy Rowden. New-York: American assoc. for adult education 1936. IX, 423 p. **87805**

Ivánkovits Kálmán. A magyar testnevelés fejlődése és szervezete. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 54 p. 1 t. **R 371.73(439)**

Ivánkovits Kálmán. A testnevelésre vonatkozó jogszabályok gyüjteménye. Bp.: Stádium 1935. 119 p. (Orsz. testnevelési tanács kvt., LVI.) **R 371.73(439)**

Lósy-Schmidt Ede. Kempelen Farkas szerepe és érdeme a vakok általános oktatásának a megindításában. 1779-ben szerkesztett írógépe Paradis Mária Terézia számára. Adalék a vakok rendszeres iskoláztatásának a történetéhez. Bp.: Saját kiad. 1936. 23 p. **R 370.91**

Misángyi Otto. A testnevelés jelentősége a közművelődésben. Bp.: Stephaneum 1935. 102 p. **86719**

Peers, Robert. Adult education in practice. London: Macmillan comp. 1934. XIV, 301 p. **87560**

Polány István. Nyugatmagyarország (Végnyugat) közoktatásügyének története különös tekintettel a népoktatásra. Szombathely: Vasvármegye-ny. 1936. 172 p. **86910**

Ponesz Aranka. Pécs város középiskoláinak népessége 1900-tól 1935-ig. Dissz. Pécs: Dunántúl-ny. 1936. 40 p. 26 t. (Specimina diss. facult. philos. Reg. hung. univ. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 84.) **R 373(439.016) Pécs**

Rakitovszky István. Közgazdasági pedagogiai és nemzetnevelési alapelvek. Bp.: Franklin ny. 1936. 81 p. (Keresk. Szakoktatás 1933/35. évf.-ból.) **86877**

Reiner Ferenc. Gondolatok a nevelésről és a gyermekről. Bp.: Máté-könyvny. 1936. 16°. 16 p. **R 371.01**

Szunyogh X[aver] Ferenc. A szociális diák. (Eszmék és tettek.) Bp.: Budapesti Hirlapny. [1936]. 59, [2] p. **R 371.839**

Tahy István. A tanoncoktatás reformja Magyarországon és Európa nagyobb államaiban. Bp.: Kellner-ny. 1935. 91 p. (Az Ipartestületek orsz. központja hivatalos kiadványai, 2. sz.) **R 372.74(4)**

Tornay Károly. A leventeintézmény története. Bp.: Stádium 1936. 242 p. **87449**

Wexberg Erwin. Az ideges gyermek. Az idegesség megelőzésének és gyógyításának vezérfonala szülők és nevelők részére. Ford. Takács Mária. *[193?.]* 2. kiad. Bp.: Viktória ny. 1936. 80 p. **R 370.84**

Wimmer, Robert. Nationalsozialismus und Jugenderziehung. Hamburg: Hanseatische Verlagsanstalt 1936. 120 p. **87944**
Bibliographie: p. 119.

Zentai Károly. A nemek együttes nevelésének kérdése. Szeged: Juhász-ny. 1936. 95 p. (Közlemények a szegedi F. J. tud.-egyetem pedag.-lélektani int.-ből, 8.) **R 376.7**

378 Egyetemek

Universitäten — Universities

Anrich, Ernst. Universitäten als geistige Grenzfestungen. Stuttg.: Kohlhammer1936. 23 p. (Kulturpolit. Schriftenreihe, 6.) **P 378(43)»193«**

Baranyai Erzsébet. Milyen a mai egyetemi hallgatónő? Adatok a magyar egyetemi és főiskolai leányifjúság lelki alkatához. Bp.: Turul-ny. 1936. 52 p. (Magyar női szemle, 2.) **R 378.27(439)**

Harvard et la France. Recueil d'études publié en l'honneur de l'université Harvard et offert à cette université par le Comité français pour la célébration du troisième centenaire de Harvard. Paris: Éd. par les soins de la Revue d'Histoire Moderne 1936. 240 p. **87279**

Istituto interuniversitario italiano. Anno accademico 1936. XIV. Firenze: Soc. an. »L'arte della stampa« 1936. **X 2333**

Kornis Gyula. Egyetem és politika. Bp.: Franklin-társ. 1936. 4°. 62 p. **Rq 378**

Segesváry Lajos. Magyar református ifjak az utrechti egyetemen 1636—1836. Debrecen: Városi ny. 1935. 90 p. 1 t. (Theologiai tanulmányok, 44.) **86635**

Wien. Universität. Ihre Geschichte, ihre Institute und Einrichtungen. Hg. vom Akademischen Senat. Düsseldorf: Lindner 1929. 4°. 118, IX, 54 p. **X 6634**

38 Közgazdaság

Volkswirtschaft — Political economy

Békessy Imre. A tőzsdekrachok lélektana. Előszót írta: Fleissig Sándor. Bp.: »Ost-Kurier« 1936. 62 p. **R 380.35**

Bernhard, Georg. Meister und Dilettanten am Kapitalismus. Im Reiche d. Hohenzollern. Amsterdam: Delange 1936. 393, [3] p. **87596**

Boer [Elek] Alexius. Die Natural- und Realwirtschaft im Lichte der Geldtheorie. Jena: Fischer 1936. p. 561—588. (Aus: »Weltwirtschaftliches Archiv«, XLIII.) **P 380.01**

Bolza, Hans. Dialektische oder rationale Methoden in der Nationalökonomie? Eine Erwiderung an J. M. Keynes. München: Duncker & Humblot 1936. 84 p. **P 38(018)**

Czike Gábor, nemes. A magyar termelőtársadalom megszervezése. Szeged: Szent István-társ. 1935. 128 p. (Nemzetszervezés, I.) **86528**

Gehrig, Hans. Die Leistung der deutschen Volkswirtschaftslehre. Jena: Fischer 1936. 48 p. **P 38(09)(43)**

Henderson, Fred. Capitalism andthe consumer. London: Allen & Unwin 1936 156 p. **86602**

Himes, Norman E. (ed.). Economics, sociology & the modern world. Essays in honor of T. N. Carver. Cambridge: Harvard univ. pr. 1935. XII, 327, [3] p. 1 t. **86640**

Horn József. A közgazdasági ismeretek könyve. Győr: Győr, Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék közönsége 1935. XIX, 315 p. **86430**

Joachim, Hans Frhr. v. Wolzogen u. Neuhaus. Die Theorie der internationalen Wirtschaft und ihre Gestaltung in der Aussenpolitik der USA. Lpzg: Noske 1936. [7], 136 p. (Hessische Beiträge z. Staats- u. Wirtschaftskunde, Bd 16.) **86902**
Bibliographie: p. 133—136.

Jordan Károly. A trendvonal kiszámítása a legkisebb négyzetek elmélete alapján. Bp.: Hornyánszky-ny. 1930. 48 p. **X 2282/1**
= Orsz. Gazdaságstatisztikai és Konjunktúrakutató Bizottság Közl. Tanulmányok, 1.

Keynes, John Maynard. The general theory of employment interest and money. London: Macmillan 1936. XII, 404 p. **86502**

Konjunkturstatistisches Handbuch. 1936. Hg. v. Ernst Wagemann, Institut f. Konjunkturforschung. Berlin: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. **X 2312**

Lütke, Heinz. Die Theorie der produktiven Kräfte. Eine Untersuchung über d. Lehren v. Adam Müller, Friedrich List u. Othmar Spann. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1935. 110 p. (Neue deutsche Forschungen. Abteilung Nationalökonomie, 11.) **86529**
Bibliographie: p. 105—110.

Matolcsy Mátyás és Varga István. Magyarország nemzeti jövedelme 1924/25—1934/35. Laky Dezső előszavával. Bp.: Magy. Gazdaságkutató Intézet 1936. 4° 114 p. 1 t. **1874/11**
= Magy. Gazdaságkutató Intézet különkiadványai, 11. sz.

Navratil Ákos. Közgazdaságtan. *[1933.]* 2. kiad. Bp.: Gergely 1936. 600 p. **87121**

Plüss, Max. Die Zukunft der Weltwirtschaft und vorausschauende schweizerische Wirtschaftspolitik. Basel: Majer 1936. 48 p. **P 380.02**

Robbins, Lionel. An essay on the nature and significance of economic science. *[1932.]* 2. ed. revised and extended. London: Macmillan 1935. [2], XVIII, 160 p. **86424**

Sipos Sándor. Jordan trendszámítási módszerének gyakorlati alkalmazása. Bp.: Hornyánszky-ny. 1930. 54 p. **X 2282/2**
= Orsz. Gazdaságstatisztikai és Konjunktúrakutató Bizottság Közl. Tanulmányok, 2.

Sipos [Sándor] Alexandre. Les systèmes de statistique des prix, nécessaires aux investigations sur les conjonctures et à l'analyse des marchés. Bp.: Stephaneum 1936. 28 p. (Tirage à part du Journal de la Société Hongroise de Statistique, Année 1935. Nr. 4.) **P 380.5**

Spann, Othmar. Kämpfende Wissenschaft. Gesammelte Abhandl. z. Volkswirtschaftslehre, Gesellschaftslehre u. Philosophie. Jena: Fischer 1934. VIII, 254 p. **86463**

Stein, Otto. Menge und Grösse in der Wirtschaft. Grundlagen z. Kritik a. d. mathematisierenden Wirtschaftstheorie. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 274 p. (Volkswirtschaftl. Forschungen, 4.) **87157**

Surányi-Unger Tivadar. Gazdasági rugalmasság és változékonyság. Felolvasás. Bp.: Akadémia 1935. 31 p. (Ért. a filoz. & társad.-tud. köréből. IV. k. 13. sz.) **R 380.00**

Surányi-Unger Tivadar. Magyar nemzetgazdaság és pénzügy. Bp.: Gergely 1936. 617 p. **87467**

Tali András & Verebély Géza. Megtévesztett kormányok, nemzetek. A pénz rejtélye. Bp.: Saját kiad. 1935. 165 p. **86438**

Varga István. Jó vagy rossz-e a konjunktúra? Bp.: Légrády-ny. 1936. 30 p. (A Közg. Szemle 1935. 11—12. sz.-ból.) **R 380.359**

Vleugels, Wilhelm. Die Kritik am wirtschaftlichen Liberalismus in der Entwicklung der deutschen Volkswirtschaftslehre. München: Duncker & Humblot 1935. 40 p. (Aus »Schmollers Jahrbuch«.) **P 38(09)(43)**

Weiler, Karl. Was muss man von der Volkswirtschaftslehre wissen? Berlin: Steinitz [o. J.] 80 p. **87269**

Werner, Julius. Technokratie und Soziotechnik. Brünn: Rohrer [1933]. 92 p. (Technokratie, H. 4.) **P 380.07**

Winkler Béla. Vizsgálódások a gazdasági élet köréből. Közgazdaságtani jegyzetek. Bp.: Egyet. ny. 1936. VI, 212 p. (A pécsi m. kir. Erzsébet tud. egyet. keresk. és váltójogi szemináriumának dolgozatai, 2.) **87823**

Winter, Arno. Kritik in der Nationalökonomie. Gibt es eine verbindliche Beurteilung nationalökonomischer Theorien u. Theoreme? Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 131 p. (Volkswirtschaftl. Forschungen, H. 3.) **87167**

Wiskemann, Erwin. Die neue Wirtschaftswissenschaft. Berlin: Dünnhaupt 1936. 86 p. (Neue Hochschule.) **P 38(07)(43)**

Zbinden, Hans. Geist und Wirtschaft. Bern: Lang 1935. 152 p. (Schriften d. panidealistischen Bewegung, 1.) **86254**

380.351 Gazdasági válság

Wirtschaftliche Krise — Economic crisis

Bang, [Paul Franz]. Grundursachen der Wirtschaftsnöte. Langensalza: Beyer 1936. 40 p. (Schriften z. politischen Bildung, III. Reihe. Wirtschaft. 18. Friedrich Mann's Pädagogisches Magazin, 1424.) **P 380.351**

Laufenburger, Henry. Methoden der Krisenabwehr und der Konjunkturpolitik in Frankreich. Jena: Fischer 1936. 36 p. (Kieler Vorträge, 44.) **P 381(44)»193«**

Resar, Karl. Technokratie, Weltwirtschaftskrise und ihre endgültige Beseitigung. Wien: Barth 1935. 204 p. **86521**

Siegfried, André. Die Krise Europas. Zürich: Rascher 1935. 94 p. **86213**

Szántó, Jolanthe. Reparationen und Weltwirtschaftskrise. Berlin: Oesterreichischer Wirtschaftsverl. 1936. 40 p. **P 380.351»192: 193«**

Szigeti Gyula. A gazdasági válság Budapest életében. Bp.: Szfőv. háziny. 1935. 167 p. 20 t. **648/76/2**
= Statisztikai közl., 76/2.

380.8+380.9 Gazdasági leírás és gazdaságtörténet

Wirtschaftsbeschreibung und Wirtschaftsgeschichte — Economic description and economic history

Abel, Wilhelm. Agrarkrisen und Agrarkonjunktur in Mitteleuropa vom 13. bis zum 19. Jahrhundert. Berlin: Parey 1935. 179 p. **86380**

Ausztria. Österreichisches Institut für Konjunkturforschung. Die Entwicklung der österreichischen Wirtschaft im Jahre 1935. Bericht. Wien: Springer 1936. 4°. 39 p. (Monatsber. des Österr. Inst. f. Konjunkturforschung, X. Jahrg. Nr. 2.) **X 6671**

Bán Imre. A brennbergi kőszénbányászat története 1759-től 1792-ig. Bp.: Pallas-ny. 1936. 4°. 31 p. (»Bányászati és Kohászati Lapok«-ból.) **Rq 382.2(439.053) Brennberg**

Bauer, Clemens. Unternehmung und Unternehmungsformen im Spätmittelalter u. in d. beginnenden Neuzeit. Jena: Fischer 1936. XIV, 184 p. (Münchener volkswirtschaftl. Studien, N. F. 23.) **86861**
Bibliographie: p. 182—184.

Bayer, Hans. Ein Blick in die österreischische Volkswirtschaft. *[1935.]* 2. Aufl. Wien: Verl. d. Kammer f. Arbeiter u. Angestellte 1936. 27, [64] p. (Sonderh. z. d. Vierteljahrsberichten d. Abteil. f. Volkswirtsch. u. Statist. d. Kammer f. Arbeiter u. Angestellte in Wien.) **P 380.8(436.01)**

Bojt Lajos. A fehérvári őrkanonokság (custodiatus) birtokának története a XVII. század végétől 1833-ig. Gazdaságtört. ért. Dissz. Budapest. Pécs: Dunántúli pécsi egyet. könyvkiadó és ny r. t. 1935. 152 p. 15 t. (Palaestra Calasanctiana, 12. sz.) **87565**

Bratianu, G. J. Recherches sur le commerce Génois dans la Mer Noire au XIIIe siècle. Paris: Geuthner 1929. XII, 350 p. 5 t. **86310**

Brey, Heinrich. Die Kornkammern im unteren Donautieflande. Wien: Selbstverl. 1935. 40 p. **P 380.89(498)**
Bibliographie: p. 38—40.

Crowther, Geoffrey. Ways and means. A study of the economic structure of Great Britain to-day. London: Macmillan 1936. IX, 207 p. **86889**

DeutschesWirtschaftsjahrbuch für die Tschechoslowakei. 4. Jg. 1936. Hg. v. d. Arbeitsgemeinschaft d. dtschen wirtschaftl. Verbände. Red. v. Josef Kislinger. Prag: Selbstverl. 1936. **X 2343**

Eckardt, Paul. Die Naturgrundlagen der deutschen Wirtschaft. Hannover: Meyer 1936. VI, 202 p. 1 t. **86727**

Edwards, R. P. F. Economic conditions in Hungary 1933—35. Report. London: Stationery office 1936. VIII, 51 p. (Departement of overseas trade, 629.) **R 380.8(439) »1933: 1935«**

Gerendás Ernő. Az esztergomi főkáptalan birtokkerülete a XVIII. század második felében. Bp.: Buschmann-ny. 1934. 175 p. 1 t. (Tanulmányok a magyar mezőgazdaság történetéhez, 9.) **86287**

Guttridge, G. H. The American correspondence of a Bristol merchant 1766—1776. Letters of Richard Champion. Berkeley: University of California 1934. VIII, 71 p. (University of California publications in history. vol. 22. no 1.) **P 380.9(42)»176 : 177«**

Haumer, Franz. Die Handelspolitik der Niederlande 1830—1930. Emsdetten: Lechte 1936. XII, 108 p. 1 t. **87792**
Bibliographie: p. VI—IX.

Hollis, Christopher. The two nations. A financial study of English history. London: Routledge 1935. IX, 238 p. **86338**

Isenberg, Heinrich. Das Gesellenwandern und was damit zusammenhing. Münster i. W.: Buschmann [1936]. 150 p. 9 t. (Altes Brauchtum im Handwerk.) **87140**
Bibliographie: p. 9—15.

Kmetty Béla. A magyar ötvösök helyzete a XVI. században. Bp.: Orsz. iparegyes. 1912. 103 p. **87829**

Levit, Walter. Die wirtschaftliche Lage der Tschechoslowakei seit dem Umsturz. Berlin: Österr. Wirtschaftsverl. 1936. 126 p. **87799**
Bibliographie: p. 124—126.

Müller, Johannes. Wirtschaftskunde von Deutschland auf wirtschaftsgeographischer und wirtschaftsgeschichtlicher Grundlage. Lpzg: Buske 1936. VIII, 360 p. **86850**

Reithinger, Anton. Das wirtschaftliche Gesicht Europas. Stuttg.: Deutsche Verlags-Anst. 1936. 180 p. **87161**

Schiffer Miklós. Hogyan valósult meg a finnek nemzeti egysége. Mit láttam Finnországban? Bev. Cseke y István. Szeged: Délmagyarország-ny. 1935. 88 p. **R 334.63(471)**

Schottenloher, Karl. Der Buchdrucker als neuer Berufsstand des 15. u. 16. Jahrhunderts. Festvortr. Mainz: Gutenberg-Ges. 1935. 36 p. **P 655.1»14 : 15«**

Sipos [Sándor] Alexandre. La vie économique en Hongrie pendant et après la crise 1932—1935. Bp.: Pátria ny. 1936. 50 p. (De la Nouvelle Revue de Hongrie.) **R 380.8(439)»1932 : 1935«**

Szász Béla. Földkérdés Rómában. Bp.: Saját kiad. 1935. 212 p. **86563**
Bibliográfia: p. 204—209.

Szemjonov, Juri. A föld kincsei. Gazdasági földrajz mindenki számára. Ford. Braun Róbert. Bp.: Athenaeum [1936]. 288 p. **87535**

Teleki Pál gr. A gazdasági élet földrajzi alapjai. Koch Ferenc & Kádár László közreműködésével. 1—2. k. Bp.: Centrum 1936. **K 3808/1**

Tholt Judit. A sárvári uradalom majorgazdálkodása a XVII. század első felében. Bp.: Buschmann-ny. 1934. 79 p. (Tanulmányok a magyar mezőgazd. történetéhez, 10.) **R 383.28(439.069) Sárvár »16«**

Walch, Albert. Die wirtschaftspolitische Entwicklung in Bayern unter Montgelas (1799—1817). Diss. Erlangen 1934. Eisfeld i. Thür: Dr. Beck 1935. VI, 147 p. **P 32 Montgelas**
Bibliographie: p 139—146.

Wellmann Imre. A gödöllői Grassalkovich-uradalom gazdálkodása különös tekintettel az 1770—1815. esztendőkre. Bp.: Stephaneum-ny. 1933. 186 p. 1 t. (Tanulmányok a magyar mezőgazdaság történetéhez, 7.) **86282**

Werle, Günter. Landwirtschaft und Industrie in der Südafrikanischen Union unter Berücksichtigung der deutschen Pionierarbeit. Diss. Erlangen. Eisfeld i. Thür.: Dr. Beck 1935. VIII, 112 p. **P 380.8(682)**
Bibliographie: p. 107—110.

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Applied economics

Altenbach, Günther. Wirtschaftsbau u. Wirtschaftspolitik in Italien. Würzburg: Triltsch 1936. [4], 68 p. **P 381(45)**
Bibliographie: p 68.

Andresen, Karsten. Die deutsch-ungarischen Wirtschaftsbeziehungen und das Problem ihrer engeren Ausgestaltung. Rostock: Hinstorff 1935. VI, 136 p. (Hamburger Wirtschafts- und Sozialwissenschaftliche Schriften, H. 33.) **86368**

Auler, Wilhelm. Organische Betriebswirtschaft. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 72 p. **86245**

Bolberitz Károly. Németország nyersanyag önellátási törekvései. Bp.: Mérnökök-ny. 1936. 42 p. **R 381.5(43)**

Buday Kálmán, dé. Wither Roosevelt? London: White frias pr. 1935. 8 p. (Nineteenth century and after, vol., CXVIII.) **P 381.5(73)**

Childs, W[illiam]. Sweden, the middle way. London: Faber & Faber 1936. 223 p. 13 t. **87399**

Dietrich, Otto. Das Wirtschaftsdenken im Dritten Reich. München: Eher 1936. 32 p. **P 381(43)»193«**

Engliš, Karel. Regulierte Wirtschaft. Dtsche Übers. v. J. Frkal & K. Višek. Prag: Orbis-Verl. 1936. 138 p. **86988**
Bibliographie: p. 136—137.

Gronau, Friedrich. Die Sicherung der Unternehmung. Stuttg.: Poeschel 1935. XII, 126 p. (Die Bücher: Organisation.) **86526**
Bibliographie: p. 124—126.

Helander, Sven. Rationale Grundlagen der Wirtschaftspolitik. Nürnberg: Krische 1933. [8], 92 p. (Nürnberger Beitr. z. d. Wirtschafts- u. Sozialwissensch. H. 39.) **86311**

Hugh-Jones, E. M. & E. A. Radice. An American experiment. London: Milford 1936. VIII, 296 p. **86896**

Internationale Handelskammer. Carnegie-Stiftung. Weltwirtschaftlicher Wiederaufbau. Die Hauptprobleme d. Gegenwart in Theorie u. Praxis. Paris: Internat. Handelskammer [1936]. 243 p. **87710**

Lambert, Jacques. La politique économique de la Société des Nations depuis la crise. Paris: Loviton 1935. 132 p. **86722**
Bibliographie: p. 129—130.

Levy, Hermann. The new industrial system. A study of the origin, forms, finance, and prospects of concentration in industry. London: Routledge 1936. X, 282 p. **86617**

Mackenroth, Gerhard. Die Wirtschaftsverflechtung des britischen Weltreiches. Unter Mitw. v. Franziska Krebs. Berlin: Junker 1935. VIII, 229 p. (Zwischenstaatliche Wirtschaft, H. 12.) **86374**

Malcomes Béla báró. A gazdaság új fejlődése. Az antiliberális irány rendszeres vizsgálata különös tekintettel a nemzetközi vonatkozásokra. Bp.: Vajna [1936]. 732 p. **86628**
Bibliográfia: p. 719—731.

Moon, Parker Thomas [ed.]. Economic recovery and monetary stabilization. New York: Columbia Univers. 1936. [4], 135 p. 1 t. **2849/17**
= Proceedings of the Academy of political science, 17/1.

Münch, Kurt. Wirtschaftliche Selbstverwaltung. Hamburg: Hanseatische Verlagsanstalt 1936. 128 p. **87158**

Rodocanachi, André. Essais d'économie appliquée. Paris: Dalloz 1935. 154 p. **86503**

Rosenberg, Ed. Baron v. Brotgeld, Wirtschaftspyramide und Ackergrosstadt. Ein Weg zu Reichtum u. Frieden. Riga: Buchhandl. »Valters und Rapa« 1935. 160 p. **86846**

Saint-Jean, Maurice de. La politique économique et financière du Troisième Reich. L'oeuvre du Docteur Schacht. Paris: Alcan 1936. 474 p. **87169**
Bibliographie: p. 459—470.

Sayre, Francis Bowes. America must act. Special ed. for the American academy of pol. and soc. science. Boston: World peace foundation 1936. 80 p. (World affairs pamphlets, Nr. 13.) **P 381(73)»193«**

Schütz, Werner. Die Fabrik als Organismus. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1935. 147 p. **86369**

Siebert, Ludwig. Die neuen Wege in der deutschen Wirtschaft. München: Lehmann 1936. 66 p. **P 381(43)»193«**

Szilágyi Imre. Új magyar gazdaságpolitikát! Bp.: Centrum-ny. [193?]. 32 p. **R 381(439)**

Ware, Caroline F. & Gardiner C. Means. The modern economy in action. New York: Harcourt & Brace 1936. XII, 244 p. **87541**
Bibliography: p. 233—239.

Weising, Hellmut. Das japanische Preiswunder. Hamburg: Köhler 1936. 84 p. **86685**

381.2 Üzemtan

Betriebswirtschaftslehre
Business organisation

Benkert, Bruno. Grundlagen zur Berechnung der Selbstkosten elektrischer Energie. Diss. Erlangen. Erlangen-Bruck: Dr. Krahl 1935. IV, 77 p. **P 381.14**
Bibliographie: p. 74—76.

Mellerowicz, Konrad. Kosten und Kostenrechnung. Bd 1—2. Berlin: Walter de Gruyter 1933—1936. **82628**

Bd I. Theorie d. Kosten. VIII, 431 p. Bibliographie: p. 425—428.
Bd II. Kostenrechnung.
T. 1. Grundlagen und Verfassungsweisen. 1936. VIII., 266 p.
T. 2. Anwendung. IV, 266 p. Bibliographie: p. 259—263.

Prion, W[illi]. Die Lehre vom Wirtschaftsbetrieb. (Allg. Betriebswirtschaftslehre). Bd 1—2. Berlin: Springer 1935. **86309**

Bd 1. Der Wirtschaftsbetrieb im Rahmen der Gesamtwirtschaft. VIII, 162 p.
Bd 2. Der Wirtschaftsbetrieb als Wirtschaft (Unternehmung). IV, 217 p.

Schönpflug, Fritz. Der Erkenntnisgegenstand der Betriebswirtschaftslehre als Lehre von den wirtschaftlichen Gebilden. Stuttg.: Poeschel 1936. XVI, 190 p. **87156**

Schwab, Helmut. Die wirtschaftlichen Reserven unter besonderer Berücksichtigung der Unternehmungsreserven. Diss. Erlangen: Dr. Krahl 1935. VIII, 76 p. **P 381.2**

Bibliographie: p. 73—75.

Sellien, Helmut. Das Finanzierungsproblem (Analyse der Finanzierungsmittel auf Grund der Bilanz). Diss. Tübingen. Dortmund-Mengede: Dr. Arnold 1931. 92 p. **P 381.2**

Bibliographie: p. 88—90.

381.32 Kartelek

Kartelle — Trusts

Magyar jogászegylet gazdaságjogi intézetének, A kényszerkartel ankétja 1935. évi XII. hó 17-én, 18-án és 19-én Oswald István, Kuncz Ödön és Nyulászi János elnöklete alatt vitéz guóthfalvy Dorner Zoltán és harasztosi Király Ferenc bev. előadásai mellett. Bp.: »Jogászegyleti Ért.« 1936. 84 p. (A Magy. Jogászegylet Ért.-ből.) **R 381.323**

Reichert, J. W. Nationale und internationale Kartelle. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. 49 p. (Die neue Wirtschaft, 3.) **P 381.32**

Sipos Sándor. A kényszerkartelezés, mint a válság lekűzdésének nemzetgazdasági módszere. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó & ny. 1936. 8 p. (Jogászegyleti Értekezések«-ből.) **R 381.32**

Werr, Fritz. Internationale Wirtschaftszusammenschlüsse (Kartell u. Konzern) und Staat als Vertragspartner. Berlin: Heymann 1936. V, 166 p. **87150**

Bibliographie: p. 133—145.

381.631 Közélelmezés

Lebensmittelversorgung
Food supply

Ertel, Hermann. Unsere Lebensmittel in der Marktordnung. Nach d. Stand v. 1. Okt. 1935. Im Anhang: Die Schulungsrichtlinien f. Volksernährung. Berlin: Heymann 1935. 24 p. (Hg. v. d. Reichsarbeitsgemeinschaft f. Volksernährung, 3.) **P 381.63(43)**

Orr, John Boyd. Food health and income. Report on a survey of adequacy of diet in relation to income. London: Macmillan 1936. 72 p. **86805**

Bibliography: p. 70—72.

Société des Nations. L'alimentation ses rapports avec la santé publique ses conditions économiques. Genève: Section d'information 1935. 24 p. **P 381.63**

383 Őstermelés. Mezőgazdaság.

Landwirtschaft — Agriculture

Argentina. Ministerios de hacienda agricultura de la nación. El plan de acción economica nacional. Buenos Aires: Talleres gráficos de la Penitenciaria nacional 1934. 4°. 172 p. **X 6662**

Astor, Viscount and B. Seebohm Rowntree. The agricultural dilemma. A report of an enquiry. London: King 1935. XIV, 101, [3] p. **86421**

Berberoff, Theodor. Untersuchungen über die landwirtschaftlichen Betriebssysteme Bulgariens. Berlin: Parey 1935. 68, [2] p. (Aus: »Berichte über Landwirtschaft«)

Bibliographie: p. [1—2.] **A 49.38/240**

Decken, Hans v. Deutschlands Versorgung mit landwirtschaftlichen Erzeugnissen unter besonderer Berücksichtigung der Auslandsabhängigkeit. Berlin: Parey 1935. 4°. 117 p. (Berichte über Landwirtschaft, Neue Folge, 115. Sonderh. Untersuchungen des Instituts für Konjunkturforschung, Berlin.) **X 6627**

Gesztelyi Nagy László. A búza legendája. Bp.: Stephaneum-ny. 1935. 24 p. (Bernát István jubileumi Emlékkönyvből.) **R 383.31(439)**

Groisne, Robert. La politique française du blé depuis la guerre. Paris: Libraire technique et économique 1936. 204 p. **87810**

Bibliographie: p. 199—200.

Herlemann, Hans-Heinrich. Die Getreidewirtschaft Polens. Berlin : Volk u. Reich-Verl. 1936. 124 p. (Schriften d. Instituts f. Osteuropäische Wirtschaft am Staatswissenschaftl. Inst. d. Univers. Königsberg.) **A 47.38/157**

Howald, Osk[ar]. Agrarentwicklung und Bauernschicksal. Ein Wegweiser für d. schweizer Bauer. Bern : Verbandsdr. 1935. 76 p. **P 383(494)**

Jagusz, Stanislas. Les questions agraires en Pologne. Préf. de Jean Lescure. Paris : Libraire technique & économique [1936]. [6], 230 p. **A 47.38/156**
Bibliographie : p. 221—226.

Korn, Salo. Die Agrarkrisis und der Umstellungszwang für die Landwirtschaft-Industrie Europas. Wien : Perles 1935. 76 p.
Bibliographie : p. 74—76. **P 383.21(4)**

Lagler, Ernst. Theorie der Landwirtschaftskrisen. Berlin : Heymann 1935. 190 p. (Volkswirtschaft. Neue Folge, 1.) **86614**

Markó Jenő. A modern agrárközigazgatás Magyarországon. Bp. : Stádium-ny. [193?]. 54 p. **R 383(439) : 35**

Milhoffer Sándor. A mezőgazdaság a gazdasági válságban tek. a világgazdasági viszonyokra. Bp. : Gergely 1936. 259 p. **87333**
Bibliográfia : p. 6.

Molloff, Janaki St. (Hg.) Die sozialökonomische Struktur der bulgarischen Landwirtschaft. Berlin : Weidmann 1936. X, 196 p. 10 t. (Schriften d. Internat. Konferenz für Agrarwissenschaft.) **A 49.38/236**

Molodovsky, Nicolas. La lutte contre la crise agraire aux Etats-Unis. Paris : Librairie technique et économique [1936]. [4], 474 p. 1 t. **87325**
Bibliographie : p. 169—172.

Nikosavić, Blagoje. Die Agrarverfassung und der landwirtschaftliche Kredit Jugoslawiens. Berlin : Parey 1935. 88 p. (Bericht über Landwirtschaft, Neue Folge, 112. Sonderh.)
Bibliographie : p. 85—88. **86385**

Olaszország. Ministero di agricoltura. Les progrès de l'agriculture italienne en régime fasciste. Roma : Sindacato italiano arti grafiche [1934]. 408 p. 19 t. **86581**

Országos mezőgazdasági cimtár. (Országos rész és Alsódunántúl.) Szerk. vitéz Czeglédy Béla, Gesztelyi Nagy László [stb.]. Kaposvár : Kultúra-ny. 1936. CXXXII, 600, 52 p. **K 3830/2**

Piukovich József. Járható utak a magyar rögön. (Agrárpolitikai tanulmány). Bp. : Kovács & Szeged 1936. 336 p. **87427**

Reich, Eduard. Die Tschechoslowakische Landwirtschaft. Ihre Grundlagen u. ihre Organisation. Berlin : Parey 1935. 4°. 312 p. (Berichte über Landwirtschaft, Neue Folge, 108. Sonderh.) **X 6628**
Bibliographie : p. 304—312.

Schandl Károly. A gabonaértékesítés rendszere Magyarországon. Bp. : »Pátria« 1936. 24 p. **R 383.31(439)**

Szent-Andrássy György, szentandrási. Nagymagyarország felvidékén szervezett tejtermelést ellenőrző intézmény története. Bp. : Pallas-ny. 1936. 20 p. (Kísérletügyi közlemények, XXXIX. köt.-ből.) **Rq 383.71(439.31)**

Teleki [Zsigmond] Sigmund. Weinbau und Weinwirtschaft in Ungarn. Berlin : Oesterreichischer Wirtschaftsverl. 1937. 128 p. (Wirtschaftsgeographie, 11.) **87826**
Bibliographie : p. 123—127.

383.1 Földbirtok
Grundbesitz — Landownership

Bäggli, W. Die Ueberschuldung der Landwirtschaft. Möglichkeiten z. künftigen Verhinderung. Bern : Wyss 1936. 85 p. **P 383.133(494)**

Bohm, Heinrich. Übersicht über die geschichtliche Entwicklung des Anerbenrechts in der Provinz Hannover. Diss. Göttingen. Quackenbrück i. H. : Dr. Trute 1934. IV, 46 p.
Bibliographie : p. 42—44. **P 383.131.5(431.7)**

Brinkmann, Carl. Die Bedeutung der Allmenden im neuen Deutschland. Heidelberg : Winter 1935. 16 p. (Sitzungsberichte d. Heidelberger Akad. d. Wissenschaften.) **P 383.111(43)**

Czettler Jenő. Földbirtokpolitika. Bp. : Kis Akadémia 1936. 22 p. (A Kis Akadémia könyvt. XXI. k.) **R 383.1**

Degenhardt, August. Bodenpreis und Wohnung. Die Preisbildung bebauter u. unbebauter Liegenschaften i. d. Nachkriegszeit u. bes. Berücksichtigung d. Wohnungs- u. Grundstücksmarktes d. Stadt Kassel. Kassel : Aktiengesellsch. f. Druck u. Verl. 1935. 159, [2] p. **86363**
Bibliographie : p. [1—2].

Iván János. Földbirtokreform és társadalmunk 1890—1914. (Hirlapok és röpiratok alapján.) Bp. : Élet-ny. 1935. 175 p. (Palaestra Calasanctiana, 9.) **86281**

Juhos Lajos. Dunántúli kisgazdák jövedelmi helyzete. Pécs: Dunántúl pécsi egyet. könyvkiadó & ny. 1935. 13 p. (Pannónia-könyvt. 13.) **R 383.133(439.32)**

Kaiss, Egon. Die Agrarreform in Grossrumänien, insbesondere in ihrer Auswirkung auf die siebenbürgische Landwirtschaft. Diss. Erlangen 1934. Eisfeld i. Thür.: Dr. Beck 1935. 93 p. **P 383.155(498)**
Bibliographie: p. 88—92.

Klemt, Georg. Die Boden- und Siedlungspolitik der Stadt Königsberg Pr. Ein Beitrag z. Boden- u. Siedlungspol. dtscher Städte. Königsberg Pr.: Ost-Europa-Verl. 1936. X, 140 p. **86868**
Bibliographie: p. 132—135.

Longobardi, Cesare. Land-reclamation in Italy. Rural revival in the building of a nation. Transl. from the Italien by Olivia Rossetti Agresti. London: King 1936. XII, 243 p. 29 t. **87387**

Nötel, Wilhelm. Agrarverfassungs- und Siedlungsprobleme der Nachkriegszeit. Bp.: Dr. d. Pester Lloyd-Ges. 1935. 24 p. (Aus dem Ungar. Wirtschaftsjahrb. 1935.) **R 383.136(439)**

Szepessy Géza. A kisbirtok nemzetgazdasági vonatkozásai. Pécs: Dunántúl-ny. 1936. 64 p. **R 383.138**

Szücs Ervin. A tagosításról. A tagosítás gazdasági jelentőségének és a 34.700/1935. I. M. sz. rendeletnek ismertetése. *[1929.]* 2. kiad. Kaposvár: Somogymegyei ny. 1936. 36 p. (Alsódunántúli mezőgazdasági kamara kiadv., 1.) **R 383.15(439)**

Tátray István. Az új tagosítási rendelet. Bp.: Élet-ny. 1935. 16 p. (A Geodésiai Közl., XI. évf.-ból.) **R 383.15(439)**
Bibliográfia: p. 15—16.

Ulrich, Friedrich. Die Allmenden in Württemberg. Diss. Tübingen: [Selbstverl.] 1935. XIII, 159 p. **87580**
Bibliographie: p. VII—XIII.

384 Iparpolitika

Industriepolitik — Industry

Ausztria. Törvények, rendeletek. Der ständische Neuaufbau des österreichischen Gewerbes. Hg. v. Egon Praunegger. Graz: Leykam-Verl. 1935. XII, 100 p. **P 384.22(436.01)**

Britain in depression. A record of British industries since 1929. Prep. by a Research Cmtte of the Economic science and Statistics section of the British Association. London: Pitman 1935. VIII, 473 p. **86605**

Lengyel Géza. La grande industrie hongroise. Bp.: Confed. d. grands industr. de Hongrie 1936. 44 p. **R 384.3(439)**

Müller, J. Wilhelm. Die industrielle Entwicklung Londons nach dem Kriege. Diss. Erlangen. Eisfeld i. Thür: Dr. Beck 1935. VIII, 81 p. **P 384(42)London»192 : 193«**
Bibliographie: p. 74—80.

Szommer László. A német kézművesrend kiépítése. Bp.: Kellner-ny. 1935. 66 p. **R 384.22(43)**

Weike, Fritz. Der Aufbau der gewerblichen Wirtschaft mit Einschluss des Verkehrs. Berlin: Verl. f. Sozialpolitik 1935. 123 p. **86522**

385 Közlekedés

Verkehrswesen — Communication

Fallmann, Engelbert. Die Lösung des Verkehrsproblems als Mittel zum Neuaufbau der Wirtschaft. Ein Ergebnis objektiver Wirtschaftsauffassung. Lpzg: Deuticke 1936. XVI, 280 p. **87550**

Gesztelyi Nagy László. A Tisza-hajózás. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó-ny. 1933. 40 p. (Duna-Tiszaközi Mezőgazd. Kamara kiadv., 18.) **R 385.63(439)Tisza**

Kremer, Johann. Die Seehafentarife der deutschen Reichsbahn in ihrer Bedeutung für die nordbayerische Industrie. Diss. Erlangen 1934. Forchheim Ofr.: Dr. Mauser 1935. VIII, 120 p. **86813**

Kunovski, Johannes v. Der Suezkanal. Geschichte, Land u. Leute. Berlin: Schönfeld [1936]. 138 p. 24 t. **87545**

Langsdorff, W[erner] v. L Z 129 »Hindenburg«. Das Luftschiff d. deutschen Volkes. Frankfurt a. M.: Bechhold 1936. [8], 96 p. **P 629.13**

Loon, Hendrik Willem van. Männer und Meere. Siebentausend Jahre Seefahrt. *[»Ships«. 1935.]* Übers v. Karl Danz. Berlin: Ullstein 1936. 283 p. 15 t. **87395**

Luedecke, Heinz. Vom Zaubervogel zum Zeppelin. Eine Geschichte d. Luftfahrt u. d. Fluggedankens. Berlin: Wolff 1936. 302 p. 29 t. **87637**
Bibliographie: p. 278—298.

Magyarország. Kongresszusok. Beszámoló a 2. magyar útügyi kongresszusról. Bp.: »Vállalkozók Lapja« 1936. **X 2342**

Montherlant, Henry de. Service inutile. Paris: Grasset 1935. 282, [4] p. **87577**

Örley, Leopold. Das Fernstrassenproblem Europas und seine Lösung für Länder geringerer Bevölkerungsdichte. Wien: Springer 1936. 4°. [4], 64 p. **X 6707**

Sarter, Adolf & Theodor K i t t e l. Was jeder von der deutschen Reichsbahn wissen muss. *[1933.]* 5. völlig neubearb. Aufl. Berlin: Verkehrswissenschaftl. Lehrmittelgesellsch. 1935. 68 p. **P 385.51(43)**

Statistik der deutschen Strassenbahnen und Bahnen besonderer Bauart. Gruppe A: Strassenbahnen. Gruppe B: Bahnen bes. Bauart. Bearb. nach d. Angaben d. Bahnunternehmen im Auftrage des Reichsverkehrsministeriums durch d. dtsche Reichsbahn. Bd 1. Geschäftsjahr 1933. Berlin: Reichsdr. 1935. 4°. **X 527**

Teleki János gróf. Előadása a modern magyar közlekedéspolitikáról. Bp.: Pallas-ny. 1936. 16 p. (»A közlekedés«-ből.) **R 385(439)**

Thoene, Peter. Eroberung des Himmels. Geschichte d. Fluggedankens. Lpzg: Tal 1937. 262, [2] p. 12 t. **87636**

Visegrády József. A közlekedésügy mint közfeladat és a vasút — autó kérdés. Bp.: Saját kiad. 1936. 95, [3] p. **86862**

Vollbehr, Ernst. Die Strassen Adolf H i t l e r s. Baujahr 1933/34. Lpzg: Koehler & Amelang 1935. 37 p. 60 t. **86356**

Weinrebe, Karl. Das Problem der statistischen Erfassung der Verkehrsleistung des Kraftwagens. Diss. Erlangen: Dr. Döres 1934. VII, 78 p. **P 385.87 : 31**
Bibliographie: p. 77—78.

Weschenfelder, Erich. Die deutsche Reichsbahn im Dritten Reich. Diss. Erlangen. Coburg: Gedr. im Tageblatt-Haus 1935. 62 p. **P 385.52(43)»193«**
Bibliographie: p. 7—8.

386 Kereskedelem

Handel — Commerce

Crowther, Samuel. A second primer. The resultats of a year of simple arithmetic. Newyork: Chemical foundation incorporated 1936. 60 p. **P 386.2(73)**

Eicke, Rudolf. Warum Aussenhandel? Geleitw. v. Hjalmar S c h a c h t. *[1936.]* 2. Aufl. Berlin: Verl. f. Sozialpolitik 1936. 79 p. **P 386.2(43)**

Fentener van Vlissingen, F. H. Die Auswirkungen staatlicher Massnahmen auf den Welthandel. Jena: Fischer 1936. 17 p. (Kieler Vorträge, gehalten i. Inst. f. Weltwirtsch. an d. Univ. Kiel, 45.) **P 386.2(∞)**

Kecső István. Vámteher és áruforgalom. 2. kiad. Bp.: Magy. társadalomgazdasági társ. 1936. 63 p. **R 386.33**

Kennzahlen zur Handelsforschung. Denkschrift f. d. Verteilungsausschuss bei der Internationalen Handelskammer auf Grund einer Arbeit von Julius H i r s c h. Berlin: Hobbing 1935. 4°. XXIII, 162 p. **X 6667**

Peschitsch, Lasar. Die Handelspolitik Jugoslawiens. Berlin: Ebering 1935. 144 p. (Volkswirtschaftl. Studien, 50.) **A 49.38/238**
Bibliographie: p. 142—143.

Raber, Paul. Geldprobleme des Aussenhandels. Wien: Perles 1936. 87 p. (Wirtschaftswissenschaftliche Abhandl., 1.) **87160**
Bibliographie: p. 84—86.

Richardson, J. Henry. British economic foreign policy. London: Allen & Unwin 1936. 250 p. **86996**

Riedl, Richard. Statistische Grundlagen innereuropäischer Handelspolitik. Hg. vom Mitteleuropäischen Wirtschaftstag i. Berlin. Berlin: Verl. f. Staatswiss. & Gesch. 1936. VIII, 56 p. (Mitteleurop. Wirtschaftspol. H. 6.) [Német & francia.] **P 31 : 386.2(4)»193«**

Ripert, Francis. La liberté du commerce et le pouvoir de police du maire. Paris: Librairie Dalloz 1936. [6], 184 p. **87327**

Schwass, Werner H. Die völkerrechtlichen Grundlagen der neuen deutschen Aussenhandelpolitik. Diss. Erlangen. Würzburg: Buchdr. Mayr 1935. 77 p. **P 386.24(43)»193«**
Bibliographie: p. 75—77.

Société des Nations. Comité économique. Remarques sur l'État actuel des relations economiques internationales. Genève: Société des Nations 1935. 4°. 52 p. (Série de Publ. de la Société d. Nat., II. B 11.) **Pq 386.2(∞)»193«**

Weber, Gisela. National- und Imperialprotektionismus in England. Diss. Berlin: Dr. Triltsch & Huther 1935. 80 p. **P 386.3(42)**
Bibliographie: p. 77—79.

Whale, Barrett. Internationaler Handel. *[1932.]* Neubearb. nach d. 2. englischen Aufl. Übers. v. Friedrich Thalmann. Wien: Springer 1936. [4], 166 p. (Wirtschaftswissenschaftl. Leitfäden, 6.) **87125**

Zuckermann, S. Frankreichs Aussenhandel in graphischer Darstellung. 1909/13 & 1925—1935. Berlin: Zuckermann 1936. 4°. 38 p. **Pq 386.2(44)»192 : 193« : 31**
[Német-francia.]

387 Pénz- és hitelügy

Geld und Kredit — Money. Credit

Ádám László. Bankmérlegek 1935. Bp.: »Konjunktúra Barométer« kiad. 1936. 28 p. **X 2179/10**
= Konjunktúra Barométer, 10. sz. külön tanulmány.

Angell, Norman. The money mystery. An explanation for beginners. London: Dent 1936. VIII, 184 p. **86510**

Becker, C. Das Reich hält die Finanzfront! Die Grundlage einer neuen finanziellen Weltrechtsordnung. Berlin: Siemens 1936. 48 p. **P 387.43**

Behrend, Charlotte. Die Wirkung der Aufhebung der Goldklauseln. Diss. Berlin 1935. Borna-Lpzg: Dr. Noske 1936. VI, 73 p.
Bibliographie: p. V—VI. **P 347.42**

Bernoulli, Hans. Im Irrgarten des Geldes. Bern: Pestalozzi-Fellenberg Haus 1935. 138 p. **87129**

Büsselberg, Wolfgang & Franz Bischof. Landwirtschaftliche Schuldenregelung unter besonderer Berücksichtigung der Stellung des Gläubigers. Berlin: Heymanns-Verl. 1935. VIII, 183 p. **86439**

Despaux, Albert. Les dévaluations monetaires dans l'histoire. Paris: Rivière 1936. 463 p. (Biblioth. d'hist. économique.) **86636**
Bibliographie: p. 457—459.

Einzig, Paul. Bankers statesmen and economists. London: Macmillan 1935. XV, 252 p. **86863**

Eyraud, Henri. Sclérose économique et réforme monétaire. Paris: Recueil Sirey 1936. 176 p. (Études et documents d'arithmétique sociale.) **87326**

György Ernő. Tíz év fizetésképtelenségeinek tanulságai. Bp.: Athenaeum-ny. 1936. 4°. 46 p. **Rq 387.75(439)»1925 : 1935«**

Halász Elemér. A gazdatartozások rendezéséről és a hitbizományi reformról. Bp.: Saját kiad. [193?]. 16 p. **R 387.71(439)**

Hantos Elemér. A dunai államok valutarendezése. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 18 p. (Magy. takarékpénztárak és bankok évkönyvéből.) **R 387.42(405)**

Havas Miksa. A pénz tragédiája. Ősi vámkonferencia. Bp.: Hungária-ny. [193?]. 39 p. **R 387.4**

Johnson, Hewlett. Social credit and the war on poverty. London: Stanley Nott 1935. 31 p. (Pamphlets on the new economics, No 6.) **P 387.731**

Magyar Takarékpénztárak és Bankok évkönyve. 1. k. 1936. Szerk.: Makai Ernő. Bp.: Tébe 1936. **X 2320**
= Tébe kvt., 78.

Magyarország. Törvények, rendeletek. A gazdatartozások rendezése. A 10.000/1935. M. E. számú rendelet szövege és rövid magyarázata. Jegyzetekkel ellátta Tunyogi Szücs Kálmán. Bp.: Grill 1935. 34 p. (Melléklet a »Polgári Jog«-hoz.) **R 387.71(439)**

Patenotre, Raymond. Vers le bien-être. Par la réforme de la monnaie et du crédit. Paris: Impr. du »Petit Journal« 1936. 189, [2] p. **86592**

Óvári Papp Zoltán. A magyar devizagazdálkodás fejlődése és jelen állása (1936. végén). Bp.: Gergely 1937. 228 p. **87631**

Riedl, Richard. Aussenhandel und Währungsschutz. Berlin: Österreichischer Wirtschaftsverl. 1936. 92 p. (Volkswirtschaft. Neue Folge, 5.) **P 387.435**

Rozumek, Paul. Das Kreditgeschäft der Banken. Ein Lehr- u. Handbuch. *[1920.]* 9. Aufl. Neubearb. v. Hermann Herold. Hamburg: Hanseatische Verlagsanst. 1936. 490 p. **87235**

Schlieper, Gustaf. Banken und Aussenhandel. Berlin: Bank-Verl. 1936. 20 p. (Schriftenreihe d. Finanzwochenschrift »Die Bank«, H. 4.) **P 387.1(43)**

Schramm, Werner. Die grundlegenden Vorschriften der Devisengesetzgebung. Übersichtlich zusammengestellt. Berlin: Heymann 1936. 20 p. **P 387.651(43)**

Sokal, Max. Gegenwartsfragen der Währungspolitik. Wien: Verl. d. Verb. österr. Banken u. Bankiers 1935. 72 p. **P 387.42**

Strachey, John. Social credit. An economic analysis. London: Gollancz 1936. 24p. **P 380.15**

Szászy István. Clearing- és fizetési egyezmények a nemzetközi fizetési forgalomban. Bp.: Tébe 1936. 288 p. (Tébe könyvt., 81. sz.) **87407**

Szivessy Lehel. A pénz értékállandósága. Szeged: Városi ny. 1936. 20 p. (M. kir. Ferencz József-tudományegy. barátai egyesületének jog- és államtud. szakosztályában tartott előadások, 23.) **R 387.42**

Thomas, Brinley. Monetary policy and crises. A study of Swedisch experience. Preface by Hugh Dalton. London: Routledge 1936. XXII, 248 p. **86984**

Urbanek, Kurt. Das deutsche Devisenrecht. Berlin: Stilke 1936. 124 p. **87680**

Vadász Lajos. Gazdavédelem. Bp.: Rónai 1936. VIII, 152 p. (Vadász L.: »Magánjogunk zsebkönyve« III. k. 1. füz.) **86907**

Will, Hellmuth. Die deutschen Sparkassen. Entwicklung. Organisation. Bedeutung. Stuttg.: Kohlhammer 1935. X, 140 p. (Einzelschriften d. Kommunalwissenschaftl. Instituts. a. d. Univers. Berlin, 2.) **86383**
Bibliographie: p. IX—X.

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Bierwirth, Adolf. Geschichtliche Wandlungen in der Erweiterung des Schutzes bei der Lebensversicherung. Diss. Göttingen. Düsseldorf: Dr. Nolte 1934. VI, 82 p.
Bibliographie: p. V—VI. **P 388.341(43)**

Czyhlarz, Ernst v. Die neueren Fortschritte der Medizin in ihrer Bedeutung für d. Lebensversicherung. Berlin: Oesterr. Wirtschaftsverl. 1936. 20 p. (Schriftenreihe d. Oesterr. Gesellsch. f. Versicherungsfachwissen, Neue F. 14.) **P 388.341**

Goldziher Károly. Új nyugdíjszámítási táblázatok. Bp.: Friedmann-ny. 1935. 14 p. (»Biztosítási és Közgazdasági Lapok«-ból.) **R 388.36**

Goldziher Károly. Újabb adatok a tisztviselői nyugdíjbiztosítás statisztikájának köréből. Bp.: Bokor & Fischer-ny. 1936. 19 p. (Magyar biztosítási évkönyvből.) **R 388.36**

Goldziher [Károly] & Rudolf Tarján. Über die Wirkungen der dauernden Auslese in der Versichertensterblichkeit. Prag: Haase [1936]. 10 p. **P 388.32**

Henrich, Gustav. Die Problematik der Spezialversicherung. Wien: Österr. Wirtschaftsverl. 1936. 232 p. (Volkswirtschaft, No 7., Bd 4.) **87145**

Holtermann, Joachim Robert. Die französische Schadensversicherung nach dem Gesetz vom 13. Juli 1930 im Vergleich zum deutschen Recht. Diss. Göttingen. Quakenbrück: Dr. Trute 1934. XII, 74 p. **P 388.5**
Bibliographie: p. IX—XII.

Morvay Zsigmond. Az OTI szanálása és gyökeres újjáalakítása. Bp.: Buschmann 1936. 24 p. **R 388.4(439)**

Országos társadalombiztosító intézet, Az — alapszabálya. (Az 1935. évi XII. 31-ig jóváhagyott módosításokkal kiegészített szöveg, jegyzetekkel.) Bp.: Pallas 1935. 256 p. **87450**

Vákár P. Arthur. A Phönix-ügy kialakulása. A magyar biztosító intézetek erőssége, a biztosítottak védelme, a biztosítási alkalmazottak kenyere. Mentsük meg a biztosítási intézményt! Bp.: Kellner-ny. 1936. 32 p. **R 388.033(439)**

Wunderlich, Heinz. Der Deckungsumfang in der Haftpflichtversicherung. Diss. Göttingen. Berlin: Brandenburgische Buchdr. 1934. 76 p. **P 388.83**
Bibliographie: p. 7—9.

389 Állami pénzügyek

Finanzwesen — Public finance

Balás Károly. Pénzügytan. — előadásai után jegyezte Püski Sándor. *[1934.]* 3. kiad. Bp.: Vörösváry sokszorosító 1935. 168 p. **86748**

Hülsemann, Carl Georg. Die Konversion englischer Staats-Schulden im Jahre 1932. im Zusammenhang mit Staatshaushalt, Geld- u. Kapitalmarkt. Diss. Erlangen. Emsdetten (Westf.): Dr. Lechte 1935. [4], 61 p. **P 389.188.1(42)**

Plesch, Arpad & Martin Domke. Die österreichische Völkerbundanleihe. Ein internationalrechtlicher Beitr. z. Frage d. Goldklausel, d. Wirkung v. Staatsgarantien u. z. Stellung v. Trustees im Anleiherecht. Zürich: Polygraphischer Verl. 1936. 4°. 143 p. **X 6718**
Bibliographie: p. 139—143.

Schwerin v. Krosigk, Lutz Graf. Nationalsozialistische Finanzpolitik. Jena: Fischer 1936. 16 p. (Kieler Vorträge, 41.) **P 389(43)»193«**

Takács György. Rendszeres magyar pénzügyi jog. Bp.: Grill 1936. VI, 539 p. **87012**

Terhalle, Fritz. Leitfaden der deutschen Finanzpolitik. München: Duncker & Humblot 1936. VII, 198 p. (Leitfäden d. Volkswirtschaftslehre.) **86856**

Zelovich László. Költségvetési helyzetünk alakulása az 1931. évi bankzárlat után. Bp.: Athenaeum [1935]. 162 p. (Közgazdasági kvtár, XVIII.) **86426**

389.2 Adók és illetékek

Steuern und Gebühren — Taxation

Buday Gyula: A magyar adórendszer és adópolitika. Bp.: Szociális front [1936]. 20 p. Bibliográfia: p. 20. **R 389.2(439)**

Fellner Frigyes. Adótehermegoszlás. Bp.: Szfőv. háziny. [1936]. VIII, 294 p. 1 t. = Statisztikai Közlemények, 79/3. **648**

Klug Emil és Sárfy Aladár. A magyar illetékjog. 1—2. k. *[1930.]* 2. kiad. Bp.: Grill 1936. **K 3400/3**
= Magyar törvények Grill-féle kiad.

Magyarország. Törvények, rendeletek. Az átalakítási és tatarozási adókedvezmény jogszabályai. Összeáll. & magyarázatokkal ell. Kerezsy Jenő & Vas Imre. Bp.: Politzer 1935. 246 p. **87585**

Stamp, Josiah. The fundamental principles of taxation. In the light of modern developments. *[1921.]* New and revised ed. London: Macmillan 1936. XIII, 220 p. **87513**

Tóth József. Útbaigazító adó- és illetékügyekben. Szeged: Nemzeti sajtóváll. 1936. 56 p. **R 389.2(439)**

389.5 Községi pénzügyek

Gemeindefinanzen — Common finance

Ausztria. Törvények, rendeletek. Die Mietaufwandsteuer der Bundeshauptstadt Wien. Unter Mitwirkung v. Johann Dietrich hg. v. Hubert Ribitsch. Wien: Österreichische Staatsdr. 1935. X, 130 p. **86654**

Bajorország. Törvények, rendeletek. Gemeindliches Kostenwesen in Bayern nach dem Stande vom 1. IV. 1936. Von F. Zeller. München: Jehle 1936. 37, 5 p. **P 389.62(433)**

Berthold, Hans. Führer durch das gemeindliche Steuerrecht. Eine Anleitung f. d. Bürgermeister u. alle Steuerpflichtigen. Berlin: Dtscher Gemeindeverl. 1936. IV, 108 p. (Komunale Schriften, 20.) **P 389.7(43)**

Bohmann, Herbert. Das Gemeindeabgabenrecht. Stolp i. Pom.: Albrecht 1935. 180 p. **86523**

Derschau, Bernhard v. Haushaltsrecht nach der dtschen Gemeindeordnung. Ein Leitfaden f. Gemeinden mit weniger als 10.000 Einwohnern. *[1934.]* 2. erweit. Aufl. Berlin: Dtscher Gemeindeverl. 1936. 111 p. (Kommunale Schriften, 29.) **P 389.6(43)**

Ditlmann, Nikolaus. Der Preiszuschlag bei der kommunalen Stromabgabe und das Problem der volkswirtschaftlichen Steuerwirkungen. Diss. Erlangen. Forchheim Ofr.: Mauser 1935. VII, 91 p. **P 389.864(43)**
Bibliographie: p. 85—91.

Haase. Öffentliche Arbeiten. Arbeitsbeschaffung d. Gemeinden u. Gemeindeverbände. Dresden: Nationalsozialistisches Gemeindeblatt 1935. 32 p. **P 389.691(43)**

Krzizek, Friedrich [etz.]. Die Wiener städtischen Abgaben mit Erläuterungen u. Erkenntnissen d. Verwaltungs- u. Bundesgerichtshofes. Stand v. 1. VII. 1935. Hg. v. —, Edmund Ledl & Leo Mikocki. Teilband 1. Wien: Dtscher Verl. f. Jugend u. Volk 1935. **86518**
1. Teilband. Allgemeine Bestimmungen n. sämtl. Abgaben m. Ausnahme d. Wertzuwachsabgabe, Fürsorgeabgabe u. Mietaufwandsteuer. 1935. 298 p.

Marder, Karl. Das Gemeindevermögen. Eine Untersuchung über Begriff, Arten u. Bewertung d. Gemeindevermögens. Stuttg.: Kohlhammer 1936. [8], 56 p. (Einzelschriften d. Kommunalwissenschaftl. Instituts an d. Univers. Berlin, 4.) **P 389.63(43)**

Pagenkopf, Hans. Gemeindliche Finanzpolitik. München: Eher 1936. 116 p. (Schriften z. deutschen Gemeindepolitik, 3.) **87774**

Poroszország. Törvények, rendeletek. Das Finanzrecht der preussischen Gemeinden, Ämter und Kreise. *[1936.]* 2. erg. Aufl. Bearb. v. W. Loschelder. Berlin: Dtscher Gemeindeverl. 1936. IV, 92 p. (Kommunale Schriften, 37.) **P 389.5(431)**

Schwanhäusser, Rolf. Das Problem der kommunalen Einkommenbesteuerung in Deutschland unter besonderer Berücksichtigung einer allgemeinen Aufwandsteuer. Kallmünz: Lassleben 1935. IX, 248 p. **86371**
Bibliographie: p. 240—248.

Storck, Hans. Die Ablösung der Mark-Anleihen der Gemeinden und Gemeindeverbände im Saarland. Stuttg.: Kohlhammer 1936. IV, 110 p. **86911**

Weidemann, Johannes. Städtische Finanzwirtschaft im Wandel der Zeiten. Die Finanzgeschichte der Stadt Kassel. Stuttg.: Kohlhammer 1936. X, 171 p. **87320**
Bibliographie: p. 166—171.

389.65 Községi üzemek

Kommunal-Betriebe — Communal works

Baudhuin, Fernand. L'intervention des communes dans la distribution de l'électricité en Belgique. Bruxelles: Comité central industriel de Belgique 1935. 35 p 1 t. **P 381.125(493)**

Griffits, A. B. Municipal capital finance. Methods and management. London: Knight 1936. 237 p. **87334**

Hettlage, Karl M. Die wirtschaftliche Betätigung der Gemeinden. München: Jehle 1935. 27. p. (Kova-Schriftenreihe z. deutschen Gemeindeordnung, H. 5.) **P 389.65(43)**

Horváth Kálmán. Az üzemi kérdés a nagy városokban, különös tekintettel a háziüzemekre. Dissz. Bp.: Szfőv. háziny. 1936. 28 p. **R 389.65**

Kommunales Prüfungswesen. Teil 1—2. Berlin: Springer 1934—1936. (Wirtschaftsprüfer 6.) **83631**
T. 1. Prüfung kommunaler Verwaltungen. Nach e. Vortragsreihe d. Berliner Verwaltungsakad. v. März 1933. Durchges. & neubearb. v. [Martin] Franz [etz.] Hg. v. Hans Seydel. 1934. VII, 172 p.
T. 2. Prüfung kommunaler Betriebe. Vorträge & Aufsätze. Zusammengest. & eingerichtet v. Peter. van Aubel. 1936. VIII, 235 p.

Konrad, Erich. Die kommunale und genossenschaftliche Elektrizitätsversorgung im rechtsrheinischen Bayern. München: Voglrieder 1936. [6], 124 p. **87310**

Mecke, Heinz. Die Rechtsnatur städtischer Wasserwerke in Preussen und ihre rechtlichen Beziehungen zu den Abnehmern, insbesondere das Absperrungsrecht im Zahlungsverzuge. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. H.: Dr. Trute 1934. XII, 64 p. **P 389.65 : 614.777(431)**
Bibliographie: p. VII—XI.

Steiner Vilmos. A városi üzemek ellenőrzése Németországban. Bp.: Szfőv. háziny. 1936. 24 p. (»Városok Lapjá«-ból.) **R 389.65(43)**

39 Néprajz. Folklore

Ethnographie — Ethnography

Block, Martin. Zigeuner. Ihr Leben u. ihre Seele. Lpzg: Bibliographisches Institut 1936. [8], 220 p. 32 t. **86619**

Bulfinch, [Thomas]. Mythology. The age of fable. The age of chivalry. Legends of Charlemagne. London: Lane [1934]. XII, 778 p. 16 t. (Modern library.) **86675**

Du Bois, Cora. Wintu Ethnography. Berkeley: Univ. of California pr. 1935. [4], 147 p. (Univ. of California publ. i. American Archaelogy & Ethnology. Vol. 36. No 1.) **87566**

Erdődi József. Magyar szampó. Szeged: Városi ny. 1935. 16 p. (»Szegedi füzetek«-ből.) **R 398(439)**

Erich, Oswald A. Deutsche Volkstrachten. Lpzg: Bibliographisches Inst. 1934. 55 p. **P 391(43)**

Fél Edit. Harta néprajza. Dissz. Bp. Karcag: Kertész 1935. 136 p. **87216**
Bibliográfia: p. 129—130.

Fischer, Hanns. Aberglaube oder Volksweisheit? Der wahre Sinn d. Bauernbräuche. Breslau: Eschenhagen 1935. 292 p. 10 t. **86851**

Gifford, E[dward] W[inston]. Northeastern and western Yavapai. Berkeley, California: Univ. of California pr. 1936. V, p. 247—346. 5 t. (Univ. of California publications i. American archaeology & ethnology. Vol. 34, No 4.) **87615**

Graefe, Johannes. Zur Trachtenkunde der Donauschwaben in Ungarn u. d. Nachfolgerstaaten. Eine vergleichende Studie. Lpzg: Verl. d. Werkgemeinschaft 1935. VIII, 83 p. 2 t. (Studien z. Völkerkunde, Bd 9.)
Bibliographie: p. 79—83. **R 391(439)(=3)**

Gunda Béla. Ethnogeographiai problémák az Ormánságban. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó és ny. 1935. 18 p. **R 398.342(439.016)**

Gunda Béla. Régi tűzhelyek és konyhaműveletek a békési Sárrét déli részén. Szeged: Városi ny. 1935. 24 p. **2885/25**
= A Szegedi Alföldkutató Bizotts. kvt., IV. szakoszt. 25. sz.

Haefeli, Leo. Sprichwörter und Redensarten aus der Zeit Christi. Luzern: Räber 1934. 72 p. **P 398.9**

Koren, Hanns. Volkskunde als gläubige Wissenschaft. Salzburg: Pustet 1936. 75 p. (Texte u. Arbeiten z. religiösen Wissenschaft, 1.) **87139**

Kozáky István. A haláltáncok története. 1. rész: A mulandóság ábrázolásai történeti fejlődésükben. Geschichte der Totentänze. 1. Lief. Anfänge der Darstellungen des Vergänglichkeitsproblems. Bp.: Magy. történeti Múzeum 1936. 4°. [8], 342 [4] p. 9 t.
= Bibliotheca humanitatis historica, 1. **X 526/1**

Künszberg, Eberhard Frhr. v. Rechtliche Volkskunde. Halle/Saale: Niemeyer 1936. [4], 194 p. 10 t. (Volk. Grundr. d. dtschen Volkskunde in Einzeldarstellungen, 3.) **87688**

Maschke, Erich (Hg.). Sachsenmärchen aus Siebenbürgen. *[1925.]* 2. Aufl. Potsdam: Voggenreiter 1925. 112 p. **87496**

Märchen der Azteken und Inkaperuaner Maya und Muisca. Übers. u. eingel v. Walter Krickeberg. Jena: Diederichs 1928. XV, 405 p. 9 t. (Die Märchen der Weltlit.) **87127**

Ploss, Heinrich. Das Kind in Brauch und Sitte der Völker. *[1876.]* 3. umgearb. u. stark vermehrte Aufl. hg. v. B. Renz. Bd 1—2. Lpzg: Grieben 1911—1912. **86721**
Bibliographie: Bd II. p. 875—907.

Polány István. Nyugatmagyarország néprajzi története. 1. r. [Bp.:] Magy. nemzeti szöv. 1936. 64 p. (A Vasi Szemle 1935—36. évf.-ból) **87481**

Retzlaff, Erich. Deutsche Trachten. Lpzg: Langewiesche 1936. 4°. 112 p. **X 6704**

Schulz, Karl. Der Tod im germanischen Erleben. Breslau: Nickisch 1936. 44 p. (Das Deutsche Werde. Schriften für rassebewusstes Deutschtum, Folge 5.) **P 393(=3)**

Szécsi Ferenc. Szállóigék. Az irodalomban, sajtóban [stb] használt magyar, latin stb. irodalmi és tört., valamint bibliai szállóigék stb. gyüjt. származásuk és használatuk magyarázataival. Bp.: Universum 1936. 289, [3] p. **K 3989/2**

Szilády Zoltán. Erdély magyar népe. Bp.: Hungária ny. 1936. 56 p. 3 t. (Jancsó Benedek társ. kiadv., 31. Történeti Erdélyből.) **R 398(439.42)**
Bibliográfia: p. 53—55.

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

Angol filológiai tanulmányok. Studies in english philology. 1. k. Szerk.: Yolland Arthur B. és Fest Sándor. Bp.: Bp.-i Kir. Magy. Pázmány Péter tudományegy. angol intézete 1936. **X 2335**

Bartholomae, Christian. Altiranisches Wörterbuch. Strassburg: Trübner 1904. XXXII, 1000 p. **A 55.42/2**

Bartholomae, Chr[istian]. Handbuch der altiranischen Dialekte. (Kurzgefasste vergleichende Grammatik, Lesestücke u. Glossar.) Lpzg: Breitkopf & Härtel 1883. VIII, 272 p. **A 55.41/3**

Bartholomae, Christian. Zum altiranischen Wörterbuch. Nacharbeiten u. Vorarbeiten. Strassburg: Trübner 1906. XIII, 287 p. **A 55.42/9**

Benfey, Theodor. Handbuch der Sanskritsprache. Zum Gebrauch für Vorlesungen u. zum Selbststudium. Bd 1—2. Lpzg: Brockhaus 1852—1854. **A 54.42/11**
Bd 1. Vollständige Grammatik der Sanskritsprache. XII, 450 p. 7 t.
Bd 2. Chrestomathie aus Sanskritwerken. 1. Theil: Text, Anmerkungen, Metra. 332 p. — 2. Theil: Glossar. 374 p.

Benfey, Theodor. Kurze Sanskrit-Grammatik zum Gebrauch für Anfänger. Lpzg: Brockhaus 1855. X, 360 p. **A 54.42/12**

Bihari János. A magyar é hangok történetéhez. Dissz. Szeged: Városi ny. 1935. 39 p. (Nyelvészeti tanulmány a szegedi m. kir. Ferenc József-tud.-egyet. magy. & finnugor nyelvészeti int.-ből, VI.) **R 494.511—12**
Bibliográfia: p. 4.

Biró Lajos & Willer József. Angol-magyar és magyar-angol iskolai és kéziszótár. Átnézte Fest Sándor. Bp.: Athenaeum [193?]. 651 p. **87491**

Bitóné Bartos Ida. Schlegel Frigyes és a német nyelvtudomány kezdete. Dissz. Szeged: Városi ny. 1936. 79 p. (Germanisztikai füzetek, IV.) **R 43 Schlegel Frigyes**
Bibliográfia: p. 75—77.

Brugmann, Karl. Vergleichende Laut-, Stammbildungs- u. Flexionslehre d. indogermanischen Sprachen. Bd 1—2. Strassburg: Trübner 1892/1897. **A 50.40/27/1—2**
= Grundr. d. vergl. Grammatik d. indogerm. Sprachen, Bd 1—2.

Chiera, Edward. Excavations at Nuzi. Vol. 1. Texts of varied contents. Cambridge (U. S. A.): Harvard Univers. pr. 1929. 16 p. C t. **A 50.42/65/1**
= Harvard semitic series. Vol. 5.

Chiera, Edward. Sumerian epics and myths. Chicago: Univers. pr. 1934. XII, 8 p. 111 t. **A 50.08/19/15**
= The University of Chicago Oriental Institute Publications. Vol. XV. Cuneiform ser. Vol. III.

Chiera, Edward. Sumerian texts of varied contents. Chicago: Univers. pr. 1934. [2], X, 8 p. 109 t. **A 50.08/19/16**
= The Univers. of Chicago Oriental Institute Publications. Vol. XVI. Cuneiform ser. Vol. IV.

Delbrück, Berthold. Vergleichende Syntax der indogermanischen Sprachen. Th. 1—3. Strassburg: Trübner 1893—1900. **A 50.40/20/3—5**
= Grundr. d. vergl. Grammatik d. indogerm. Sprachen, Bd 3—5.

Désiné, Éltes Emilia. A XVIII. század francia szavai a magyar nyelvben. Bp.: Árpád-ny. 1935. 95 p. (Biblioth. de l'Inst. Français à l'Université de Budapest, 28.)
Bibliográfia: p. 21—24. **R 494.511—316**

Dictionnaire analogique. Repertoire moderne. Des mots par les idées. Des idées par les mots. Entierement refondu et rédigé sur un plan nouveau par Charles Maquet. Paris: Larousse 1936. VII, 591 p. **K 4400/6**

Fazekas Jenő. Észt nyelvművelő és nyelvújító törekvések. Debrecen: Bertók 1935. 60 p. (A Debreceni református kollégium tanárképző intézetének dolg., 13.)
Bibliográfia: p. 59—60. **R 494.545—54**

Fehrentheil-Gruppenberg László. Dunántúli helynévmegfejtések. (Javaslat a magyar helynévkutatás újabb irányára). Bp.: Fischerny. 1932. 15 p. **R 494.511—311**

Fehrentheil-Gruppenberg László. Hogyan gyüjtsünk helyneveket? Veszprém: Egyházmegyei könyvny. 1933. 13 p. (Veszprémvármegye multja, 1.) **R 494.511—311**

Ferenczi Sándor. Az énlaki rovásírásos felirat. Mit deutschem Auszug über d. székler Kerbenschrift von Inlăceni. Cluj [Kolozsvár]: Minerva irod. & ny. műint. r.-t. 1936. 84 p. 1 t. **R 494.511—71**

Gáborjáni Szabó Mihály & Gáborjáni Szabó Szabolcs Bendeguz. Őseredetű magyar személynevek tára. Gyula: »Dürer« ny. 1936. 82, [2] p. **87508**

Geiger, Wilhelm u. Ernst Kuhn (Hg.). Grundriss der iranischen Philologie. Bd 1—2. Unter Mitw. v. Chr. Bartholomae, C. H. Ethé, K. F. Geldner etc. Strassburg: Trübner Verl. 1895—1904. **A 55.40/3**
Bd 1. 1. Abt. Vorgeschichte d. iranischen Sprachen. Awestasprache u. Altpersisch. Mittelpersisch. 1895—1901. [4], 332 p.
2. Abt. Neupersische Schriftsprache. Die Sprachen der Afghanen, Balutschen u. Kúrden. Kleinere Dialekte u. Dialektgruppen. Register 2. I. Bd 1898—1901. [6], 537 p.
Anhang z. ersten Bd: Die Sprache der Osseten v. Wsewolod Miller. 1903. VI, 111 p.
Bd 2. Litteratur. Geschichte u. Kultur. Register 2. II. Bd 1896—1904. VIII, 791 p.
Bibliographie: [bei den einzelnen Kapiteln.]

Hardy Laura. Új görög elemek az albán nyelvben. Bp.: Stephaneum 1935. 46 p. (Budapesti tud.-egyet. romanisztikai dolgozatok, 8.) **R 491.991—54**
[Magyar & olasz.]

Harlez, C[harles] de. Manuel de la langue de l'Avesta. Grammaire, anthologie, lexique. *[1878.]* 2. éd. revue et augmentée. Paris: Maisonneuve 1882. XX, 492 p. **A 55.42/5**

Hartnagel Erzsébet. Újabb német jövevényszavainkról. Bp.: Magy. Nyelvtud. Társ. 1933. 32 p. **2307/32**
= A Magy. Nyelvtud. Társ. kiadv., 32.

Häckel Ernst. Tanuljunk könnyen gyorsan németül. *[1936.]* 3. kiad. Bp.: Novák 1936. 352 p. **87372**

Herman, K. Die Anfänge der menschlichen Sprache. [Bd] 1. Prag: Taussig & Taussig 1936. **87028**
Bd 1. Plan f. d. Erforschung d. ältesten Sprachstufen. 156 p.

Horn, Paul. Grundriss der neupersischen Etymologie. Strassburg: Trübner 1893. XXVI, 386 p. (Samml. indogermanischer Wörterbücher, IV.) **A 55.45/3**

Justi, Ferdinand. Handbuch der Zendsprache. Altbactrisches Woerterbuch. Grammatik, Chrestomathie. Lpzg: Vogel 1864. XXII, [6], 424 p. **A 55.42/4**

Kanga, Kavasji Edalji. A complete dictionary of the Avesta language in Guzerati and English. Bombay: Education society's steam pr. 1867. 612 p. (Ardeshir Sorabjee Dustoor Kamdin's price essay.) **A 55.42/3**

Kanga, Kavasji Edalji. A practical grammar of the Avesta language, compared with Sanskrit, with a chapter on syntax and a chapter on the Gâthâ dialect. Bombay: Byculla 1891. XII, 312 p. **A 55.42/7**

Kanga, Kavasji Edalji. An English-Avesta dictionary. Bombay: Sinday 1909. X, 582 p. 1 t. (Bejanji Ardeshir Dastoor Camdin's Prize Essay.) **A 55.42/8**

Kniezsa István. Pseudorumänen in Pannonien und in den Nordkarpathen. Bp.: Dr. Sárkány 1936. 232 p. (Études sur l'Europe Centre-Orientale, 2.) **87672**

[**Körösi Csoma** Sándor] **Csoma,** Alexander de Körös. Sanskrit-Tibetan-English vocabulary. Being an ed. and translation of the Mahâvyutpatti. Ed. by E. Denison Ross & Mahâmahopadhyâya Satis Chandra Vidyabhusana. Part 1. Calcutta: Babtist mission pr. 1910. 4°. X, 128 p. (Memoirs of the Asiatic society of Bengal, Vol. IV, No. 1.) **Aq 51.43/6**

Küntzel, Gerhard. Joh. Gottfr. Herder zwischen Riga und Bückeburg. Die Aesthetik u. Sprachphilosophie d. Frühzeit nach ihren existenziellen Motiven. Frankfurt a. M.: Diesterweg 1936. [9], 107 p. (Frankfurter Quellen u. Forschungen z. germanischen u. romanischen Philologie, H. 10.) **87132**
Bibliographie: p. 105—107.

Maurice, William. A philologist's wayside thoughts on etimological questions change of meaning in words, and other points of philological interest. Lpzg: Hempel 1936. 18 p. **P 415.412**

Mikos József. A fehérvári keresztesek 1193. évi oklevele mint magyar nyelvemlék. Bp.: Egyet. ny. 1935. 16 p. (A »Magyar Nyelv« XXXI. évf. Palaestra Calasanctiana, 11. sz.) **R 494.511—311**

Némethy László. Hurri hatások a Nuzi okmányok nyelvében. (Adalék az asszir-babiloni nyelvjárások grammatikájához.) Pécs: Dunántul-ny. 1934. 30 p. **R 492.15—54**

Noack, Philipp. Lehrbuch der japanischen Sprache. Lpzg: Brockhaus 1886. XIV, 424 p. **A 52.45/10**

Nyitray Etel. A Luson és Funes völgy (Alto Adige) helynevei. — I nomi di luogo delle valli Luson e Funes (Alto Adige). Bp.: Eggenberger 1934. 52 p. (Bpesti tud.-egyetemi romanisztikai dolgozatok, 4.) **R 413.11(436.4)**

Radin, Paul. Mexican kinship terms. California: Berkeley 1931. 4°. 14 p. (Univers. of California publ. in American archaeology and ethnology, vol. 31, 1.) **Pq 497.24**

Saád Ferenc. A magyar tűzérségi szavak története. Pécs: Kultúra-ny. 1936. 64 p. **R 494.511—3**

Sawicki László. Adalékok a vogul személyrag szerepköréhez. Szeged: Városi ny. 1936. 40 p. (Nyelvészeti tanulmányok, VII.) **R 494.512—54**

Schleicher, August. Compendium der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. Kurzer Abriss einer Laut- u. Formenlehre d. indogerm. Ursprache, des altindischen, alteranischen, altgriechischen, altitalischen, altkeltischen, altslawischen, litauischen u. altdeutschen. *[1861.]* 3. verm. Aufl. Weimar: Böhlau 1871. XLVIII, 829 p. **A 50.40/28**

Spiegel, Friedr[ich]. Grammatik der altbaktrischen Sprache. Nebst einem Anhange über d. Gâthâdialekt. Lpzg: Engelmann 1867. VI, 410 p. **A 55.42/6**

Spiegel, Fr[iedrich]. Grammatik der Parsisprache. Nebst Sprachproben. Lpzg: Engelmann 1851. VIII, 210 p. **A 55.43/2**

Spiegel, Fr. Vergleichende Grammatik der altéramischen Sprachen. Lpzg: Engelmann 1882. IV, 558 p. **A 55.40/4**

Voegelin, Charles F. Tübatulabal grammar. Berkeley: Univers. pr. 1935. VIII, p. 55—190. **3017/34/2**
= Univers. of California publ. in American archaeology and ethnology, 34/2.

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Science

Arend. J[os.] P. Atombildung und Erdgestaltung. Das kausal-unitarische Weltbild. Geleitw. v. Erich Haarmann. Stuttg.: Enke 1936. 4°. XVI, 102 p. **X 6658**

Fries, Carl. Metaphysik als Naturwissenschaft. Betrachtungen zu Ludwig v. Bertalanffy's theoretischer Biologie. Berlin: Ebering 1936. 80 p. (Philosophische Abhandlungen H. 8.) **P 501**

George, William H. The scientist in action. A scientific study of his methods. London: Williams & Norgate 1936. 355 p. **87511**

Heisenberg, Werner. Wandlungen in den Grundlagen der Naturwissenschaft. Zwei Vorträge. Lpzg: Hirzel 1935. 46 p. **P 50**

Hirschfeld, Alice. Die Natur als Hieroglyphe. Breslau: Marcus 1936. VI, 82 p. **P 501**
Bibliographie: p. 79—81.

Lakhovsky, Georges. La nature et ses merveilles. T. S. F. autosuggestion, homéopathie, magnetisme animal, radiesthésie. Paris: Hachette 1936. 215 p. **86886**

Le Chatelier, Henry. De la méthode dans les sciences expérimentales. Paris: Dunod 1936. [6], 320 p. **87302**

Muschler, Reinhold Conrad. Die Welt ist voller Wunder. Dresden: Zwinger 1936. 333 p. **86890**

Rosley, Carl. Life's reality. California: Hayward 1932. 148 p. **87280**

Schneider, Erich. Entwicklungsgeschichte der naturwissenschaftlichen Weltanschauung von der griechischen Naturphilosophie bis zur modernen Vererbungslehre. *[1934.]* 2. Aufl. Lpzg: Dörner 1935. 346 p. **86335**

Sujtó Béla. A természettudományok nagyjainak kultuszáról. Bp.: Sárkány-ny. 1936. 16 p. **R 303.5 : 5**
Bibliográfia: p. 14—15.

51 Mathematika. Geometria

Mathematik. Geometrie
Mathematics. Geometry

Erdős Pál. Bizonyos számtani sorok törzsszámairól. Dissz. Bp. Sárospatak: Fischer-ny. 1934. 20 p. **R 511**

Gáspár Dezső. Szerkesztő látszattan. (Perspektiva.) 1. k. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 4°. **X 6657**
1. köt.: Gyakorlati rész. 152 p.

Keresztesi Mária. A magyar matematikai műnyelv története. Debrecen: Harmathy-ny. 1935. 197 p. (Közlemények a Debreceni tud. egy. matematikai szemináriumából, XI. füz.) **86266**
Bibliográfia: p. 43—47.

Lengyel Béla. A Hilbert-féle tér operátorairól. Dissz. Bp. Kispest: Prokker-ny. 1934. 32 p. **R 517**

Sárközy Pál. Bevezetés a differencialgeometriába. Sárospatak: Fischer-ny. 1936. VIII, 248 p. (Pannonhalmi főisk. könyvei, 4.)
Bibliográfia: p. IV. **87732**

Turán Pál. Az egész számok primosztóinak számáról. Dissz. Bp.: Franklin-társ.-ny. 1935. 30 p. **R 511**

52 Csillagászat. Kozmológia

Astronomie. Cosmologie
Astronomy. Cosmology

Abbot, C. G. Forecasts of solar variation. Washington: Smithsonian Institution 1933. [2], 6 p. **2361/89/5**
= Smithsonian miscellaneous collections, 89/5.

Barnóthy Jenő. A kozmikus sugárzás soláris komponenséről. Dissz. Bp.: Franklin-ny. 1935. 10 p. (»Matematikai és fizikai lapok«-ból.) **R 523.7**

Caspar, Max. Johannes Keplers wissenschaftliche und philosophische Stellung. München: Oldenbourg 1935. 38 p. (Schriften d. Corona, XIII.) **P 52 Kepler**

Gennaro, Antonino. Orbita definitiva della cometa 1922—II (c di Baade) (presentata dal prof. G. Silva del 24 XI 1935—XIV.) Venezia: Offic. grafiche Ferrari 1936. 4°. 48 p. (Memorie del Reale Ist. Veneto di scienze, lettere ed arti, XXIX/10.) **Pq 523.6**

Hinks, Arthur R. Astronomy. *[1911.]* 6. rev. ed. London: Butterworth 1936. 256 p. (Home univers. library.) **86590**

Hintzpeter, Georg. Der Sieg der Welteislehre. Entwickelt aus »Für und wider Hörbiger«. Breslau-Ohlau: Eschenhagen 1936. 200 p. **87803**

Jeans, James. Durch Raum und Zeit. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1936. 260 p. 27 t. **87473**

Kepler, Johannes. Kosmische Harmonie. Hg. u. übertr. v. M. Harburger. Lpzg: Insel-Verl. 1925. 315 p. 1 t. (Der Dom. Bücher deutscher Mystik.) **86392**

Keppler, Johannes. Das Weltgeheimnis. Mysterium cosmographicum. Übers. & eingel. v. Max Caspar. *[1923.]* Neue Ausg. München: Oldenbourg 1936. 150 p. **87033**

Lenz János. Az egek hirdetik. (A világűrben Isten nyomain.) Bp.: Pázmány P. irod. társ. 1936. 210 p. 15 t. **86933**

Müller, Rolf. Himmelskundliche Ortung auf nordischgermanischem Boden. Lpzg: Kabitzsch 1936. 86 p. **P 52 : 398(=3)**
Bibliographie: p. 82—83.

Swann, W[illiam] F[rancis] G[ray]. Die Architektur des Universums. *[The architecture of the Univers 1934.]* Übers. v. Karl Soll. Berlin: Keil [1936]. 347 p. **87188**

53 Mechanika. Fizika

Mechanik. Physik—Mechanics. Physics

Boutaric, A[ugustin]. Les conceptions actuelles de la physique. [Paris:] Flammarion 1936. 289 p. (Bibl. de philos. scientifique.) **86979**

Fowle, Frederick E. Smithsonian physical tables *[1893.]* 8. rev. ed. Washington: Smithsonian Institution 1933. LIV, 682 p.
= Smithsonian miscellaneous coll., 88. **2361/88**

Fritsch, Volker & Franz Jelinek. Beiträge zur Physik der Wünschelrutenfrage. Diessen vor München: Huber 1936. 191 p. **87025**
Bibliographie: p. 169—189.

Gróh Gyula. Atomrombolás elemátalakítás. Függelék: Az atommag energiája. Irta: Gombás Pál. Bp.: Magy. természettud. társ. 1935. 52 p. (Természettudományok elemei, 2.) **R 539.1**

Jordan, Pascual. Die Physik des 20. Jahrhunderts. Einführung i. d. Gedankeninhalt d. modernen Physik. Braunschweig: Vieweg 1936. VIII, 142 p. (Die Wissenschaft, Bd 88.) **87393**

Werkner, Richard. Skizze des physikalischen Weltbildes in materialistischer Anschauung. Bp.: Németh 1935. XI, 254 p. **87588**

55+56 Geológia. Paleontológia

Geologie. Paläontologie
Geology. Paleontology

Bogsch László. Tortonien fauna Nógrádszakálról. Függ.: Tortonien foraminiferák Nógrádszakálról. Irta Majzon László. Bp.: M. Kir. Földtani Intézet 1936. 144 p. 3 t. **4365/31/1**
Bibliográfia: p. 102—107., 142—144.
= M. Kir. Földtani Intézet Évkönyve, XXXI/1.

Dacqué, Edgar. Aus der Urgeschichte der Erde und des Lebens. Tatsachen u. Gedanken. München: Oldenbourg 1936. 230 p. 1 t. **86613**

Dacqué, Edgar. Versteinertes Leben. Zürich: Atlantis-Verl. 1936. 132 p. 24 t. **86714**

Erdély Sándor. A szén. Bp.: Magyar Szemle Társaság 1935. 79 p. (Kincsestár, 82.) **86347**

Kulhay Gyula. A beregszászi-hegység eruptiv kőzetei és azok elváltozásai. Dissz. Bp.: Mérnökök ny. 1936. 39 p. 1 t. (A »Földtani Közl.«-ből.) **R 552(439)Beregszászi-hegység**

László Mihály. Mernye és környékének geologiája. Dissz. Bp.: Mérnökök ny. 1936. 24 p. 1 t. (Palaestra Calasanctiana, 13. Földtani Közlöny LXVI. köt.-ből.)
Bibliográfia: p. 23—24. **R 55(439.052) Mernye**

Tomor Thirring János. A Bakony dudar oszlopi »Sűrű« hegycsoportjának földtani és őslénytani viszonyai. Bp.: Bethlen Gábor-ny. 1934. 4°. 48 p. 3 t. **Rq 551.43(439.070) Bakony**

Vendl Miklós. Kőzet-, szén- és ércmeghatározó módszerek. Sopron: Röttig-Romwalter-ny. 1935. 367 p. **87038**

551 Fizikai földrajz

Physiogeographie
Physical geography

Abbot, C. G. Solar radiation and weather studies. Washington: Smithsonian institution 1935. 89 p. 2 t. (Smithsonian miscellaneous collections, Vol. 94. Nr. 10.) **86269**

Jaskó Sándor. A Pápai-Bakony földtani leírása. Dissz. Bp.: Bethlen Gábor-ny. 1935. 4°. 42 p. 2 t. **Rq 551.43(439.070) Bakony**
Bibliográfia: p. 39—41.

Kakas József. A légnedvesség változékonysága Európában. Dissz. Bp. Zalaegerszeg : Kakasny. 1934. 46 p. **R 551.56(4)**
Bibliográfia : p. 43—44.

Konorót Gyula. A nedvesség napi járásának földrajzi eloszlása. Dissz. Bp. : Hoffmanny. 1935. 32 p. **R 551.56(∞)**
Bibliográfia : p. 31—32.

Korpás Emil. A Gerecse-hegység morfológiája. Bp. : Szerző 1933. 20 p. **R 551.43(439.32) Gerecse**

Kostyán Károly. A váci Naszál. Dissz. Bp. : Várszegi-ny. 1935. 30 p. 2 t.
Bibliográfia : p. 27—29. **R 551.43(439) Naszál**

Philipp Ilona. A Maros felső vízvidékének területe. Dissz. Bp. : Pesti Lloyd-társ. ny. 1935. 14 p. **R 551.482(439) Maros**

Smithsonian miscellaneous collections. Smithsonian meteorological tables. (Based on Guyot's meteorogical and physical tables.) *[1893.]* 5. rev. ed. Washington : Smithsonian inst. 1931. LXXXVI, 282 p. **2361/86**
= Smithsonian miscellaneous coll. Vol. 86.

Steiner Lajos & Fleischmann Rezső. Harmatmérések Kompolton, a nagy magyar Alföld északi szegélyén. Karcag : Kertész 1936. 4°. 28 p. (Meteorologiai és földmágnességi intézet hivatalos kiadv., XII.) **X 6660**

Zoltai Lajos. Debrecen vizei. Folyók, folyások, völgyek, erek, fokok [stb.]. Debrecen : Nagy grafikai műintézet 1935. 40 p. 2 t. (Debreceni múzeumbarátok köre kiadv. 1. sz.) **R 551.48(439.032) Debrecen**

57 Anthropológia. Biológia

Anthropologie. Biologie
Antropology. Biology

Breysig, Kurt. Die Anfänge der Menschheit. Urrassen, Nordasiaten, Australier, Südamerikaner. Breslau : Marcus 1936. 4°. XV, 440 p. (Breysig : Die Geschichte d. Menschheit, Bd 1.) **X 6686**

Carrell, Alexis. Az ismeretlen ember. *[Man, the unknown.]* Ford. Fülöp Zsigmond. Bp. : Révai 1936. 352 p. **87617**

Ducceschi, Virgilio. L'alimentazione umana nelle età preistoriche. Venezia : R. Istituto 1936. 4°. 89, [3] p. (Memori d. R. Ist. Veneto di scienze, lettere ed arti, XXX/1.) **X 6729**

Dürken, Bernhard. Entwicklungsbiologie und Ganzheit. Ein Beitrag z. Neugestaltung d. Weltbildes. Lpzg : Teubner 1936. VI, 208 p.
Bibliographie : p. 192—201. **87398**

Hartmann, Max. Analyse, Synthese und Ganzheit in der Biologie. Berlin : Gruyter 1935. 4°. 30 p. (Aus d. Sitzungsberichten d. Preussischen Akademie d. Wissenschaften. Phys.-Math. Klasse, XX.) **Pq 57(018)**
Bibliographie : p. 29—30.

Hillebrand Jenő. Magyarország őskőkora. Die ältere Steinzeit Ungarns. Bp. : Magy. Történeti Múzeum 1935. 4°. 44 p. VII t.
[Magyar, német.] **1759/17**
= Archaeologia Hungarica, 17.

Körösy Kornél. Az öröklestan alapismeretei. Bp. : Novák 1936. 48 p. **R 575.11**

Peake, Harold. Early steps in human progress. London : Low [1936]. XII, 256 p. 36 t. **87514**

Stein Erzsébet. A pusztaszeri Árpádkori lelet anthropologiai vizsgálata. Dissz. Bp. : [Saját kiad.] 1935. 42, [2] p. 6 t. **R 572.7**

Szabó Zoltán. A kromoszóma. Bp. : Kir. m. Természettud. Társ. 1936. 48 p. (A természettudományok elemei, 4.) **R 576.3**

Szondi Lipót. A családkutatás és ikerkutatás módszertani elemei. Három előadás. Kalocsa : Árpád ny. [1935]. 54 p. **1149/105**
= Orsz. Stefánia Szöv. . . . kiadv., 105.

Tonelli Sándor. Az emberi civilizáció kezdetei. Bp. : Rózsavölgyi 1936. 200 p. **86616**

Törő Imre. Az ember fejlődésének alapvonalai. Előszóval ell. Huzella Tivadar. Bp. : Eggenberger 1936. 264 p. (Magyar orvosi könyvkiadó társ. kvtára, CXLVII.) **87425**

Uehli, Ernst. Atlantis und das Rätsel der Eiszeitkunst. Versuch einer Mysteriengeschichte der Urzeit Europas. Stuttg. : Hoffmann 1936. 268 p. (Kunst als autobiographisches Zeugnis d. Menschheitsenwicklung.) **87007**

Ungerer, E. Zeit-Ordnungsformen des organischen Lebens. Lpzg : Barth 1936. VIII, 72 p. (Bios. Abhandl. z. theoretischen Biologie u. ihrer Geschichte, sowie z. Philosophie d. organischen Naturwissenschaften, Bd V.) **P 577**
Bibliographie : p. 71—72.

Westenhöfer, Max. Das Problem der Menschenwerdung. [193?.] 2. Aufl. Berlin : Nornen Verl. 1935. 106 p. **86364**
Bibliographie : p. 105—106.

58 Növénytan

Botanik — Botany

Brackett, F. S. & S. Johnston. The functions of radiation in the physiologie of plants. I. General methods and apparatus. Washington: Smithsonian institution 1932. 10 p. 1 t. (Smithsonian miscellaneous coll., 87/13.) **P 581.1**

Feucht, Otto. Der Wald als Lebensgemeinschaft. Oehringen: Rau 1936. 80 p. 40 t. (Schr. d. dtschen Naturkundever. N. F. Bd 3.) **87014**

Fuhrmann, Ernst. Das Wunder der Pflanze. Berlin: Gutenberg 1935. 184 p. **87734**

Gombocz Endre. A magyar botanika története. A magyar flóra kutatói. Bp.: Akadémia 1936. 636 p. **87606**

Johnston, S. earl. The functions of radiation in the physiology of plants. II. Some effects of near infra-red radiation on plants. Washington: Smithsonian institution 1932. 16 p. 2 t. (Smithsonian miscellaneous collections, 87/13.) **P 581.1**
Bibliography: p. 14—15.

Sárkány Sándor. A szállítószövetrendszer kifejlődése a ricinus communis szárában. Pécs: Dunántúl ny. 1934. 42 p. 3 t. (Botanikai közleményekből.) **R 586.1**
Bibliográfia: p. 35—39.

Sulyok Győző. Adatok a magyarországi Achillea-fajok ismertetéséhez. Bp.: Centrum ny. 1934. 29 p. 1 t. **R 584.1**
Bibliográfia: p. 19—20.

Thamdrup, H. M. Beiträge zur Ökologie der Wattenfauna auf experimenteller Grundlage. Kopenhagen: Reitzel 1935. 4°. 125 p. 5 t. **X 539/10/2**
= Meddelelser fra kommissionen for Danmarks fiskeri og havundersgelser. Serie: Fiskeri. Bind X. Nr. 2.

59 Állattan

Zoologie — Zoology

Auf Entdeckungsfahrt mit Beebe. Abenteuer mit Tiefsee-, Land- und Luftgetier. Lpzg: Brockhaus 1936. 207 p. 17 t. **87261**

Balogh János Iván. A Sashegy pókfaunája. Faunisztikai, rendszertani és körzettani tanulmány. Bp.: Sárkány ny. 1935. 60 p. (Készült a kir. m. Pázmány P. tud. egy. állatrendszertani intézetben.)
Bibliográfia: p. 60. **R 595.4(439)Bp 017**

Brehm Alfréd Edmund. Állatok világa. *[Tierleben. 1901—1907.]* A legújabb német kiad. nyomán teljesen átdolg. az új felfedezésekkel és a magy. vonatkozásokkal kiegészített új magy. kiad. gr. Klebelsberg Kunó előszavával. 1—18. k. Bp.: Gutenberg [1926—193?]. **86680**
1—7. k. Emlősök.
8—10. k. Madarak.
11—12. k. Hüllők és kétéltűek.
13—14. k. Halak, kerekszájúak, fejetlenek és zsákállatok.
15—16. k. Izeltlábuak.
17. k. Rákok és alsórendű állatok.
18. k. Alsórendű állatok.

Hankó Béla. A magyar ló eredete. Debrecen: Városi ny. 1935. 4°. 24 p. 1 t. (Közl. A Debreceni Tisza István-Tud.-egy. Állattani intézetből, 23.) **Rq 636.1(439)**
Bibliográfia: p. 23—24.

Hankó Béla. A magyar szarvasmarha eredete. Debrecen: Nagy 1936. 4°. 66 p. 2 t. (Közl. a Debreceni Tisza István tudományegyetem Állattani intézetéből, 30.) **Rq 636.2(439)**
[Magyar,—német.]
Bibliográfia: p. 63—64.

Kalmár Zoltán. A madár mellcsont taraja. (Crista sterni) és a repülés. Bp.: Stephaneum ny. 1935. 26 p. 2 t. **R 598.2**
Bibliográfia: p. 25—26.

Katz, Richard. Einsames Leben. Ein Buch v. Hunden u. Pflanzen. Erlenbach-Zürich: Rentsch 1936. 274 p. **87258**

Kleiner Endre. A sárga billegető Magyarországon előforduló fajtái. Bp.: Állami ny. 1935. 34 p. (M. kir. Madártani intézet kiadv.) **R 598.2(439)**
[Magyar-német.]

Nadler Herbert. Fogoly vadállatok között. Felolvasás. Bp.: Háziny. 1936. 24 p. **R 591.51**

Rammner, Walter. Das Tier in der Landschaft. Die dtsche Tierwelt in ihren Lebensräumen. Lpzg: Bibliogr. Inst. 1936. VII, 475 p. **87168**

Soós Árpád. A magyarországi planorbisfélék ivarkészülékének alak- és szövettana. Dissz. Bp.: [Szerző] 1935. 28 p. 2 t. (»Állattani közlemények«-ből.) **R 594(439)**
Bibliográfia: p. 28.

61 Orvostudomány

Medizin — Medicine

Bayliss, William Maddock. Grundriss der allgemeinen Physiologie. *[1914.]* Nach der 3. engl. Auflage. Übertragen von L. Maass & E. J. Lesser. Berlin: Springer 1926. XVI, 951 p. **86992**

Benedek [László] Ladislaus. Insulinshockwirkung auf die Wahrnehmung. Debrecen: Pannonia Dr. 1934. 85 p. (Mitteilung a. d. Psychiatrischen u. Nekrologischen Klinik d. Stefan Tisza Univ. in Debrecen.) **P 616.89**

Benedek [László] Ladislas & Eugène de Thurzó. Nouveaux documents neuropathologiques à l'étude des syndromes causés par la lésion du lobe pariétal et du thalamus. Debrecen: »Pannonia« ny. 1935. 26 p. (Publ. de la Clinique et des maladies mentales de l'Université royale, »Tisza István« de Debrecen, Hongrie.) Bibliographie: p. 24—25. **P 616.008**

Benedek [László] Ladislaus & Theodor Hüttl. Über den Wert der Chordotomie bei »crise gastrique«. Debrecen: »Pannonia« ny. 1934. 36 p. 3 t. (Mitteilung a. d. Psychiatrisch-neurologischen Klinik u. a. d. Chirurgischen Klinik d. Tisza István Universität zu Debrecen, Rumpfungarn.) **P 617.55**

Bezdèk, Ctibor. Das Rätsel von Krankheit und Tod. Ethikotherapie. (Heilung durch Sittlichkeit.) Vorw. v. J. Hanausek. Übers. v. Ida Singer. Zürich: Rascher 1935. 202, [2] p. **86296**
Bibliographie: p. 201—202.

Bien Zoltán. Allergia és allergiás betegségek. Szénaláz, asthma, urticaria, serumbetegség. Bp.: Novák 1929. 146 p. **85068**

Budapesti orvosok szövetsége. Az orvosi gyakorlat szabályai. Tájékoztató a gyakorló orvosok számára. Bp.: Budapesti orvosok szöv. 1935. [8], 248 p. **86673**

Csipke Zoltán. Nemhivatalos gyógyszerek és vegyiszerek vizsgálata és használata. Előszóval ellátta: Mozsonyi Sándor. Bp.: Pápai 1936. 210 p. **86932**
Bibliográfia: p. 200.

Farkas Géza. A szem optikája. Bp.: Kis Akadémia 1935. 168 p. (Kis Akadémia kvtár, XIII.) **86684**

Gönczy István. Haladás a szívbetegségek felismerése és gyógykezelése terén. Veszprém: Egyházmegyei ny. 1935. 16 p. (Közgyűlési előadások, 3.) **R 616.12**

Görlitz, Walter. Hüter des Lebens. Ärztliches Wirken in antiker Kultur. Hamburg: Der neue sieben Stäbe Verl. 1935. 176 p. **87257**
Bibliographie: p. 172—173.

Grote, L[ouis] R[uyter]. Wege zum Verständnis der Naturheilkunde. Dresden: Steinkopff 1936. 34 p. **P 615.89**
Bibliographie: p. 34.

Halmos János. Mit kell tudnunk a szívről és a szívbajok megelőzéséről. Bev. [Karl Fred.] Wenckebach. Bp.: Cserépfalvi 1936. 133, [3] p. (Egészség iskolája, I.) **86693**

Heinrich, E[rich]. Die Helferin des Zahnarztes. Ein Lehr- u. Nachschlagebuch. *[1934.]* 2. neubearb. u. verm. Aufl. Berlin: Berlinischer Verlagsanst. 1936. [10], 154 p. **86829**

Horsters, Hans. Grundriss der klinischen Diagnostik. Berlin: Urban & Schwarzenberg 1936. VIII, 615 p. 4 t. **87718**

Koritsánszky Ottó. A magyar gyógyszerészet a proletárdiktatúra és a politikai átalakulások idején. Eredeti okmányok és feljegyzések alapján. Bp.: »Magvető« ny. 1920. 306 p. **87825**

Liek Erwin. Rákbetegség, rákgyógyítás, rákmegelőzés. Ford. Totis Béla. Ádám Lajos előszavával. Bp.: Cserépfalvi 1936. 177 p. **87189**

Magyarország. Törvények, rendeletek. Az orvosi rendtartás. Az orvosi rendtartásról szóló 1936: 1. t.-c. részletes magyarázatokkal ellátott kiadása. Összeáll.: A szerkesztőbizottság. Bp.: Közérdekű könyvek kiadóhiv. 1936. 90 p. **86809**

Magyarországi szakorvosok névjegyzéke, A —. Bp.: Athenaeum 1935. 52 p. (Népegészségügy 1935. 20. számának melléklete.) **R 614.25(439)(057)**

Mansfeld Ottó. Nőgyógyászat. Pathologia, diagnosztika, therápia gyakorló orvosok számára. Bp.: Novák 1936. 299 p. **86558**

Miért nincs rendezve és miért kell rendezni törvényhozási úton Magyarországon is a fogtechnikus kérdést?! Bp.: Bethlen G. ny. 1936. 4°. p. 13—32. (Törvényhozók Lapja, V. évf. 2. sz.) **Rq 616.314**

Misángyi Vilmos. A kontárkérdésről tartott előadások. —, Verebély Tibor, Taufer Gábor [etc.] Bp.: M. T. I. r.-t. ny. 1934. 47 p. **R 614.26**

Pearl, Raymond. Introduction to medical biometry and statistics. *[1923.]* 2. ed. rev. & enlarged. Philadelphia: Saunders comp. 1930. 459 p. **87458**

Ranschburg Pál. A fejfájás kór- és gyógytana. Bp.: Novák 1936. 64 p. **86500**

Reiss, Max. Die Hormonforschung und ihre Methoden. Berlin: Urban & Schwarzenberg 1934. XII, 415 p. 1 t. **87720**

Stur, Johann. Kleines Merkbuch zur Differentialdiagnose für Ärzte und Studierende. Berlin: Urban & Schwarzenberg 1935. VIII, 349 p. **86322**

Szeibert János. Orvoskérdés a társadalombiztosításban. Bp.: Szerző 1936. 126 p. **87218**
Bibliográfia: p. 123—124.

Szolnoky Zoltán. Az exophtalmus orrmelléküreg vonatkozásai. Bp.: Franklin 1935. p. 211—220. (»Orvosképzés« Verebély-különfüzetéből.) **R 616.21**

Varró Aladár Béla. Gyógynövények gyakorlati alkalmazása. Gyógynövény receptgyüjteménnyel és szótárral. Bp.: Székely ny. & könyvkiadó váll. 1936. 212 p. **87723**
Bibliográfia: p. 209.

Völgyesi Ferenc. A psycho-vegetativ reflexek hypnotikus befolyásolása. Bp.: Novák 1936. 48 p. 1 t. (Lélek és természettudomány, XVIII.) **86497**

613 Közegészségügy

Gesundheitswesen — Public health

Alter, W. Das Krankenhaus. Stuttg.: Kohlhammer 1936. 341 p. **87423**

Ausztria. Törvények, rendeletek. Die Fleischbeschauverordnung für Oesterreich. (Ministerial-Verordnung. v. 6. IX. 1934. B.-G.-Bl. Nr. 342.) mit Durchführungsvorschrift u. Ministerial-Erlässen, sowie Erlässen d. o.-ö. Landeshauptmannschaft nebst Dienstesinstruktion u. einer Belehrung f. Laienfleischbeschauer. Zusammengest. v. d. Veterinär-Abt. d. o.-ö. Landeshauptmannschaft. Vom Bundesministerium f. Land- u. Forstwirtschaft mit Zahl 27.738/Vt.-V. v. 12. X. 1928. approbiert. *[1925.]* 5. erneuerte u. erw. Aufl. Linz: Buchdr. der o.-ö. Landesregierung 1936. 261 p. **87678**

Berlin. Reichsgesundheitsamt. Die Säuglingstuberkulose in Lübeck. Zusammenfassung der anlässlich der lübecker Säuglingserkrankungen auf Veranlassung und mit Unterstützung des Reichsministeriums des Innern durchgeführten Untersuchungen. Berlin: Springer 1935. 4°. VII, 406 p. (Arbeiten aus dem Reichsgesundheitsamte, Bd 69.) **X 6738**
Bibliographie: p. 406.

Brix, Joseph. Die Wasserversorgung. Von —, Hermann Meyd & Ernst Gerlach. Bd 1—2. München: Oldenbourg 1936. **87532**

Budapest. Szabályrendeletek. Budapest székesfőváros csatornázási szabályrendelete. (A 164/1906. kgy. sz. szabályrendelet és az azt módosító 329/1936. főpolgm. sz. határozat együttes szövege.) A szabályrendeleti intézkedések szakszerű magyarázataival ellátva. Bp.: Athenaeum 1936. 32 p. **R 351.79 : 682.2(439) Bp**

Calmette, A[lbert]. Védőoltások a gümőkor ellen, »BCG« vaccinóval. Irta —, C. Guérin, A. Boquet & L. Nègre közreműködésével. Ford. Micsky Dezső Gábor. Kalocsa: Árpád ny. 1936. 186, [4] p. 6 t. **1149**
= Orsz. Stefánia Szöv. kiadv., 100.

Farkas Imre. Adatok a vízellátás gazdaságos voltának vizsgálatához. Győr: Győri hirlap ny. 1931. 68 p. 2 t. **R 628.1**

Feuerstein, Gerhart. Rauschgiftbekämpfung. Ein wichtiges Interessengebiet der Gemeindeverwaltungen. Berlin: Verl. »Auf d. Wacht« 1936. 12 p. **P 613.8(43)**

Gortvay György. Gazdasági válság és népegészségügy. Bp.: Athenaeum ny. [1936]. 24 p. (»Népegészségügy«-ből.)
Bibliográfia: p. 20—22. **R 613 : 380.35(439)**

Jürgens, Georg. Grundlagen der Epidemiologie. Lpzg: Barth 1936. IX, 164 p. **86878**

Kontra László. A falu egészségvédelme. Az anya- és csecsemővédelem fejezetét írta Bielek Tibor. Johan Béla előszavával. Pécs: Dunántúl ny. 1934. 112 p. 14 t. **X 2236/5**
= A M. Kir. Orsz. Közegészségügyi Intézet Közl. 5.,

Kruif, Paul de. Legdrágább kincsünk. Why keep them alive? Ford. Szalai Sándor. Bp.: Rózsavölgyi [1936]. 336 p. 1 t. **87385**

Kunszt János. Gyakorlati balneológia. Átnézte és előszóval ellátta Vámossy Zoltán. Bp.: Hasenfeld 1936. 86 p. **86994**

Löbner, Alfred. Horizontale und vertikale Staubverteilung in einer Groszstadt. Lpzg: Universität 1935. p. 55—99. 9 t. (Spezialarbeiten aus d. Geophysikalischen Institut u. Observatorium, VII, 2.) **87154**
Bibliographie: p. 98—99.

Melly József. Nagy-Budapest közegészségügyi vonatkozásban. Bp.: Szfőv. statiszt. hiv. [1936]. 158, [4] p. **648**
= Statisztikai közlemények, 79/2.

Neuber Ede. Az Országos közegészségi egyesület antiveneriás bizottságának ünnepi kötete (1925—1935). Írta: —, Doros Gábor, Grusz Frigyes, Guszman József stb. közreműködésével. Bev. Scholtz Kornél. Bp.: Athenaeum 1935. 112 p. (Népegészségügy 1935. évi 11. sz. melléklete.) **86564**

Okolicsányi Kuthy Dezső. A magyar tuberkulózis elleni küzdelem első évtizede. Bp.: »Wesselényi« ny. 1934. 36 p. (»Tüdőbeteggondozás és tuberkulózis«-ból.) **R 614.542(439)**

Puder Sándor. Újabb szempontok a tuberkulózis elleni küzdelemben. A művi légmellkezelés magyarországi statisztikája és az utántöltések országos megszervezése. Bp.: Novák 1935. 69 p. (A »Tuberkulózis« melléklete.) **R 614.542(439)**

Société des Nations. Bulletin trimestriel de l'Organisation d'Hygiène. La lutte contre les mouches el l'hygiène rurale. Genève: Soc. d. Nat. 1936. p. 230—431. (Soc. d. Nat. l'Organisation d'Hygiène Vol. V. No 2.) **87237**

Viola Rezső A higiéne és az útépítés. Bp.: Szfőv. háziny. 1936. 16 p. (Városi Szemle XXII. évf.-ból.) **R 625.7**

Zeiss, Heinz & Ernst Rodenwaldt. Einführung in die Hygiene und Seuchenlehre. Stuttg.: Enke 1936. VIII, 234 p.
Bibliographie: p. 227—228. **86425**

62 Technika. Technológia

Technik. Technologie — Engineering

Bertóty István. Költségszámítás az útépítésben. Bp.: Stádium 1936. 20 p. (»Magy. Mérnök és Építészegylet közlönyé«-ből.) **R 625.7**

Bodor Aladár. A fémekről általában. Gyakorlati kézikönyv. Bp.: Bokor & Fischer 1935. 48 p. **R 669**

Borus Ferenc. Villamos árszabásrendszerek és árszabások. Bp.: Magy. Elektrotechnikai egyesület 1936. 24 p. **R 621.3 : 389.65**

Füzy Rezső Vilmos. A Füzy-rendszerű uszályos lövedékek analythikai vizsgálata. Bp.: Saját kiad. 1936. 4°. [6], 49 p. **Rq 623.5**
[Kőnyomat.]

Kappelmayer, Otto. Fernsehen von heute. Die Vorgänge beim Fernsehen. Berlin: Siemens 1936. 62 p. **P 621.397**

Kollmann, Franz. Das kleine Lexikon der Technik. Ein Auskunftsbuch für jedermann. Stuttg.: Union dtsche Verlagsgesellschaft [1934]. 278 p. 4 t. **K 6200/2**

Lawaczeck, Franz. Elektrowirtschaft. München: Lehmann 1936. 136 p. **86843**

Őri Róbert. A textilipar kézikönyve. 1. k. Bp.: Vállalkozók lapja kiad. 1935. **86641**
1. k. Nyersanyagok a kereskedelemben és a feldolgozóiparban. 111 p. 6 t.
Bibliográfia: p. 110—111.

Soproni m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola, A — bányászati és kohászati osztályának közleményei. Mitteilungen d. berg- u. hüttenmännischen Abteilung a. d. Kgl. ung. Hochschule f. Berg- u. Forstwesen zu Sopron, Ungarn. 1—5. k. Schriftl. v. Ernst Cotel & Anton Hornoch. Sopron: Selbstverl. 1929—1933. **X 2311**
1931—1932: E. Cotel & Eugen Tettamanti.
1933: Eugen Tettamanti & Alfred Romwalter.
[Magyar, német.]

Vér Tibor. Az anyagvizsgálat korszerű problémái. Miért nem elegendők a tervező számára a sztatikus vizsgálatból nyert anyagjellemzők? Bp.: Műegyetem Mech. Tech. intézet 1935. 60 p. (Magy. racionalizálási bizotts. kiadv., 3.) **R 620.1**
Bibliográfia: p. 58.

Vojcsik Lipót. Vízcsőhálózatok fenntartásával kapcsolatos feladatok. Bp.: Egyet. ny. 1936. 18 p. **Rq 628.1**

63 Agronómia

Agronomie — Agriculture

Boshart, Karl. Über die Wirtschaftlichkeit der Anwendung von Handelsdüngemitteln im Gemüsebau. Freising-München: Datterer 1932. p. 241—256. (Aus d. Praktische Blätter f. Pflanzenbau u. Pflanzenschutz. Jhg IX. H. 11/12.) **P 635**
Bibliographie: p. 256.

Hankó Béla. A magyar baromfi eredete és gazdasági jelentősége. Debrecen : Városi ny. 1936. 4°. 10 p. (Közl. a Debreceni Tisza István Tudományegyetem állattani intézetéből, 29.) **Rq 636.5(439)**
Bibliográfia : p. 10.

Lakner Viktor. A méhtenyésztés alapismeretei. Sárospatak : Fischer 1929. 156 p. **86934**

Lehner Ödön. Az őszibaracktermelés kátéja. *[1929.]* 3. bőv. kiad. Bp. : Athenaeum 1934. 208 p. **87225**

Mohácsy Mátyás. A gyümölcstermesztés kézikönyve. Bp. : Pátria 1936. 528 p. **87938**

Steiner, Johann A. &. Otto H ü b n e r. Erfolgreiche Hühnerwirtschaft. Anleitung z. Aufzucht u. Pflege v. Hühnern, zwecks gewinnbringender Eiererzeugung. Beiträge v. W. L i e b s c h e r u. H. L u k á c s. Wien : Steyrermühl-Verl. [1936]. 276 p. **87219**

Trummer Árpád. Öntözéseink az 1932—1934. években. Bp. : Egyet. ny. 1936. 4°. 78 p. 7 t. (»Vizügyi Közlemények«-ből.) **Rq 626.8(439)**

635 Kertészet

Gartenbau — Horticulture

Erstes Blühen. Das Jahr der Pflanze — eine Bilderfolge. Berlin : Verl. d. Gartenschönheit [193?]. 88 p. **87945**

Foerster, Karl. Schönheit im Baum und Strauch. Ein Gehöltzbilderbuch. Berlin : Verl. d. Gartenschönheit [193?]. 112 p. **X 6739**

Koch, Hugo. Der Garten. Wege zu seiner Gestaltung. Berlin : Wasmuth 1927. 328 p. 16 t. **X 6741**

Meyer [Franz Sales] & [Friedrich] R i e s. Gartentechnik und Gartenkunst. Völlig neu bearb. & hg. v. Harry M a a s z. 3. Aufl. Nordhausen : Killinger [1931]. XI, 707 p. 24 t. **86919**

Valentin, Otto. Zeitgemässe Wohngärten. Eine Sammlung alter und neuer Hausgärten. München : Bruckmann 1932. 92 p. **X 6740**

Zander, Robert. Grosses Garten-Lexikon. Berlin : Ullstein 1934. 686 p. **86914**

65 Kereskedelmi ismeretek

Handelskunde — Commerce

Bálint Antal. A magyar gyorsírók a nemzeti munkahéten, 1934. X. 6. Bp. : Gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztossága 1935. 69 p. (Az Egységes magy. gyorsírás könyvt. 84. sz.) **R 653(439)**

Hajnóczy Iván. A T a y l o r-gyorsírás hazánkban. Bp. : Gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztossága 1935. 29 p. (Az Egységes magy. gyorsírás könyvt. 104. sz.) **R 653(439)**

Kuntner Róbert. Bevezetés a könyvviteli ismeretekbe. *[1932.]* 2. kiad. Függelék : Mintagyüjtemény. Bp. : Rózsavölgyi 1936. 282 p. **86484**

Lánkai István. A kereskedelem üzemgazdaságtana. Bp. : Sylvester ny. [193?]. 180 p. **87668**

Országos Stefánia Szövetség. Pénzkezelési, számviteli és gazdasági utasítás az Országos Stefánia Szövetség fiókszövetségei számára. Kalocsa : Árpád ny. [1935]. 108 p. **1149/98**
= Orsz. Stefánia Szöv. az anyák és csecsemők védelmével államilag megbizott szervezet kiadv., 98.

Peltzer, Anton. Die kameralistische Buchführung, eine Untersuchung ihrer praktischen Anwendbarkeit. Diss. Erlangen. Eisfeld : Dr. Beck 1934. IV, 91 p. **P 657.1**
Bibliographie : p. 88—90.

Raith Tivadar. Az iratmegőrzés organizációs vezérfonala. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 44 p. (A szervezés vezérfonalai.) **R 651**

Raith Tivadar. Iratváltás, blankettaszervezés, iratkezelés. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 24 p. 6 t. **R 651**

Raith Tivadar. Az írógép és a gépírás racionalizálása. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 36 p. (A szervezés vezérfonalai.) **R 652.3**

Raith Tivadar. A szervezés alapelvei és módszertana. Bp. : Magy. könyvviteli folyóirat 1936. 44 p. 2 t. (A szervezés vezérfonalai.) **R 651**

Stolpa Károly. Könyvviteli elméletek. Bp. : Franklin 1936. 31 p. **R 657.1**

655.1 Könyvnyomtatás. Könyvkiadás

Buchdruckerkunst. Verlag Printing. Publishing

Biró Miklós (szerk.). Nyomdászati lexikon. A szedés, gépszedés, betűöntés, stereotipia [stb.] ... és a sokszorosító iparban szükséges sok-sok egyéb tudnivalók összefoglalása. Szerk.: —, Kertész Árpád & Novák László. Bp.: Biró 1936. 546 p. 1 t. **K 6550/1**

Blaskovics László. Az olvashatóságról. Bp.: Kis akadémia 1935. 46 p. 2 t. (Kis Akadémia kvtára, XVIII.) **R 655.24**

Dózsa György. Az új rendszerű tankönyvkiadás. A nyomdász és tankönyvkiadó megvilágításában. Válasz Nagy Miklós fenti címen megjelent könyvére. Debrecen: Városi ny. 1935. 26 p. **R 655.4 : 371.64**

Renker, Armin. Papier und Druck im fernen Osten. Mainz: Gutenberg-Gesellsch. 1936. 55 p. **P 002(5)**
Bibliographie: p. 54—55.

Tronnier, Adolph. Von Gutenberg dem Mainzer Psalter und einem Schelmenstreich. Mainz: Gutenberg-Ges. 1936. 23 p. (Kleiner Druck d. Gutenberg-Ges., 24.) **P 655.1»17«**

7 Művészet

Kunst — Fine arts

Egerland, Hanns (Hg.). Unsterbliche Volks-Kunst. Aus dem Schaffen dtscher Jugend. München: Bruckmann 1936. 126 p. **87523**

Fünfhundert Selbstporträts von der Antike bis zur Gegenwart. (Plastik — Malerei — Graphik.) Gesammelt, gesichtet, eingel.: v. Ludwig Goldscheider. Wien: Phaidon-Verl. 1936. 4°. 527 p. 7 t. **X 6693**

Hürlimann, Martin. Der Erdkreis. Landschaft, Baukunst, Volksleben. Berlin: Atlantis Verl. 1935. 4°. XXIX, 479 p. **X 6629**

701 Esztétika

Ästhetik — Aesthetics

Baránszky-Jób László. Bevezetés az esztétikába. Bp.: Eggenberger 1935. 111 p. **86388**

Fekete Miklós. Kölcsey művészetelméleti fejtegetései a rendszeres művészetfilozófia szempontjából. Miskolc: Ludvig ny. 1934. 60 p. (Dolgozatok a kir. m. Pázmány P. tud. egy. philosophiai seminariumából, 5.) **R 701**

Feldman, Valentin. L'esthétique française contemporaine. Paris: Alcan 1936. 139 p. (Nouvelle encyclop. philosophique.) **86591**
Bibliographie: p. 123—133.

Grote, Ludwig. Deutsche Stilfibel. Bilder v. Egon Pruggmayer. Lpzg: Staackmann 1936. 128 p. **87768**
Bibliographie: p. 116—123.

Haecker, Theodor. Schönheit. Ein Versuch. Lpzg: Hegner 1936. 152, [4] p. **87744**

Kőszegi László. Művészetünk világértékei, bevezetéssel az igazi műértésbe, I. Bp.: Kókai 1935. 120 p. **86323**

Makkai Sándor. Esztétikum és religiozum. Bp.: »Esztétikai Szemle« [193?]. 15 p. (Esztétikai füzetek, 2.) **R 701**

Nussberger, Max. Die künstlerische Phantasie in d. Formgebung d. Dichtkunst, Malerei u. Musik. München: Bruckmann 1935. 4°. IX, 464 p. 16 t. **X 6652**

Schaller, Heinrich. Die Welt des Barock. München: Reinhardt 1936. 78 p. **86703**

708 Muzeográfia. Műgyüjtés

Museographie — Museography

Darvas József. Ön mit gyüjt? Gyakorlati vezető képek, szobrok, metszetek, fayance, porcellán, szőnyegek, népművészeti tárgyak, bélyegek, könyvek stb., stb. gyüjtéséhez. Bp.: Főv. könyvkiadó [1936]. 177 p. 5 t. **87540**

Parker, Arthur C. A manual for History museums. New York: Columbia univers. pr. 1935. XX, 204 p. 21 t. (New York state historical association series, III.) **86729**

Wien. Österreichische Galerie. Das Barockmuseum im Unteren Belvedere. *[1929.]* 2. Aufl. Wien: Schroll 1934. 4°. 248 p. **X 6643**

709 Művészettörténet

Kunstgeschichte — History of arts

Biró József. Magyar művészet és erdélyi művészet. Cluj: Minerva ny. 1935. 28 p. 2 t. **X 2215/80**
= Erdélyi tudományos füzetek, 80.

Csabai István. Az erdélyi reneszánsz művészet. Dissz. Bp.: Egyetemi ny. 1934. 92 p. **R 703.41(439.42)**

Faure, Elie. Histoire de l'art. T. 1—4. Nouvelle éd., revue et augmentée. Paris: Crès 1924. **87359**
T. 1. L'art antique. [1909.] 19. éd. XXVI, 282, [6] p. 16 t.
T. 2. L'art médiéval. [1912.] 23. éd. XX, 402 p. 4 t.
T. 3. L'art renaissant. [1914.] 23. éd. XXVI, 357, [3] p. 2 t.
T. 4. L'art moderne. [1921.] 21. éd. XXIV, 512, [4] p. 7 t.

Ginhart, Karl (Hg.). Die bildende Kunst in Österreich. Voraussetzungen u. Anfänge. (Von d. Urzeit bis um 600 n. Chr.) Unter Mitarbeit v. Eduard Beninger, Julius Caspart, Rudolf Egger [etz.] Baden b. Wien: Rohrer 1936. 192 p. 16 t. **86495**

Müseler, Wilhelm. Deutsche Kunst im Wandel der Zeiten. *[193?.]* 6. Aufl. Berlin: Safari-Verl. [1936]. 207 p. **86832**

Müseler, Wilhelm. Geist und Antlitz der romanischen Zeit. *[1936.]* 2. Aufl. Berlin: Safari 1936. 126, [2] p. (Geist u. Antlitz d. dtschen Epochen.) **87674**

Scheltema, Frederik Adama v. Die Kunst unserer Vorzeit. Lpzg: Bibliographisches Institut 1936. [6], 192 p. 29 t. **86712**
Bibliographie: p. 189—191.

Strzygowski, Josef. Aufgang des Nordens. Lebenskampf eines Kunstforschers um ein dtsches Weltbild. Lpzg: Schwarzhäupter-Verl. 1936. 137, [3] p. 8 t. **87516**

Swoboda, K[arl] M. Neue Aufgaben der Kunstgeschichte. Brünn: Rohrer 1935. 134 p. 11 t. **86499**

72 Építészet

Baukunst — Architecture

Bierbauer Virgil. Építészeti kultúra. Bp.: Szerző 1936. 4°. 8 p. (»Magyar Szemlé«-ből.) **Rq 72 : 301.3(439)**

Dercsényi Dezső ifj. A somogyvári Szent Egyed-apátság maradványai. Dissz. Bp. Vác: Pestvidéki ny. 1934. 54 p. 6 t. **R 726.7(439.052) Somogyvár**

D'Espezel, Pierre. Le Palais-Royal. Paris: Calman-Lévy 1936. 236 p. 1 t. (Chateaux, Décors de l'histoire.) **87178**

Domanovszky György. Magyarország egyházi faépítészete. Bereg megye. Bp.: Sárkány ny. 1936. 108 p. 10 t. **87574**

Fábián Gáspár. Nagy magyar építőművészek. 1. k. Bp.: Szerző 1936. 4°. 61 p. 2 t. **X 6650**

Grandpierre Edith. A kolozsvári Szent Mihály templom. Kolozsvár: Minerva ny. 1936. 45, [3] p. 8 t. **87520**
Bibliográfia: p. 43—45.

Grimschitz, Bruno. Johann Lucas von Hildebrandt. Wien: Österr. Staatsdruckerei 1932. 4° VIII, 202 p. 200 t. **X 6636**

Haiczl Kálmán. A régi érsekprimási palota Szt. László kápolnája Pozsonyban. Bratislava-Pozsony: [Saját kiad.] 1933. 22 p. **R 726.4(439.050) Pozsony**
Bibliográfia: p. 20—22.

Horváth Henrik. Pannoniai antik elemek továbbélése román épületplasztikánkban. Pécs: »Dunántúl« ny. 1935. 36 p. 6 t. (Pannonia kvt., 10.) **R 720.334(439)**

Molnár Ernő. A nagyjenő-tüskevári páloskolostor. Veszprém: Egyházmegyei könyvny. 1936. 4°. 129 p. 9 t. (A veszprémi egyházmegye multjából, 5.) **X 6668**

Müller Béla. Buda-vízivárosi Szent Flórián-kápolna. Bp.: Jókai ny. 1936. 84 p. 8. t. (Bp. kir. m. Pázmány Péter tudományegyetem művészettörténeti & keresztény-régészeti intézetének dolgozatai, 40.) **87822**

Olympische Dorf, Das —. XI. Olympiade. Berlin 1936. Berlin: Dtscher Kunstverl. 1936. 4°. [8] p. 27 t. **X 6708**

Schulek János. Visegrád problémái és feladatai. Zsitvay Tibor előszavával. Bp.: Mérnökök ny. 1936. 56 p. 1 t. (Visegrádi várbizottság kiadv., 1. f.) **R 728.81(439.049) Visegrád**

Semetkowski, Walter. Wiener Barock. Stuttg.: Meyer-Ilschen 1913. 4°. XII, 32 p. (Die architektonische Auslese.) **X 6633**

Szabó Ferenc. Borsod-megye Árpád-kori templomai. Miskolc: Ludvig 1936. 82 p. (K. m. Pázmány Péter tudományegyetem művészettörténeti és keresztényrégészeti intézetének dolgozatai, 39.) **R 726.5(439.022)**
Bibliográfia: p. 67—80.

Szabó Imre. A Makó-mezőkopáncsi templomrom. Makó: Csanád-vármegye közönsége 1936. 31 p. 9 t. (Csanád vármegyei kvt., 31.) **R 726.5(439.024) Makó-Mezőkopáncs**
Bibliográfia: p. 30—31.

Thiede, Klaus. Das Erbe germanischer Baukunst im bäuerlichen Hausbau. Hamburg: Hanseatische Verlagsanst. 1936. 152 p. **87729**

Tipping, H. Avray (Ed.). English homes of the early renaissance. Elizabethan and Jacobean houses and gardens. London: Offices of Country life [1907]. LXIV, 424 p. **5618**

Tóth Kálmán. A Balaton vidék népének építészete. Bp.: M. kir. balatoni intézőbizottság 1936. 4°. XI, 116 p. **X 6717**

Voit Pál. Az egri főszékesegyház. Dissz. Eger: Egri ker. sajtószövetkezet könyvkereskedése 1934. 104 p. **R 726.6(439.034) Eger**

Wiesenhütter, Alfred. Protestantischer Kirchenbau des deutschen Ostens in Geschichte und Gegenwart. Lpzg: Seemann 1936. 224 p. (Kunstdenkmäler d. Protestantismus. Forschungen ü. Gestaltungskräfte christl. Kunst.)
Bibliographie: p. 215—221. **87015**

Zádor Anna. Építészeti tervek a 18. századból. Unbekannte Architekturzeichnungen d. 18. Jhdrts. Bp.: Franklin ny. 1935. 4°. p. 157—159. **Rq 72»17«**

725 Városépítés. Városesztétika

Städtebau — Town planning

Ausserer, Karl. Schöne Städte Altösterreichs. Eine Schau nach Kupferstichen v. M. Merian u. anderen Meistern. Wien: Lenobel 1936. 192 p. **87522**

Buenos Aires. Intendencia municipal. Comisión de estética edilicia. Proyecto organicó para la urbanización del municipio. El plano regulador y de reforma de la capital federal. Buenos Aires: Talleres Penser 1925. 4°. 427 p. 16 t. **X 6697**

Canaletto, [Bernardo Belotto]. Wiener Ansichten. 12 Heliograv. & 5 Textabb. m. begleit. Text v. Alois Trost. Wien: Hof- u. Staatsdruckerei [1912]. Fol. 9 p. 12 t. **5614**

Castle, Eduard (Hg.). Rundblick vom Stephansturm. Panorama v. Wien im Jahre 1860. Nach d. im Besitze d. österr. Staatsdr. befindl. photographischen Grossaufnahme. Wien: Österr. Staatsdr. 1929. Fol. 23 p. 12 Lichtdrucktaf. [m. je 1 farb. Deckbl. m. Erkl.] & 2 [farb.] Stadtplänen. **5615**

Lendl Adolf. Keszthelyi problémák. Keszthely: Sulyánszky ny. 1935. 103 p. **86715**

Lenz, Fritz. Die räumliche Entwicklung der Stadt Lübeck bis zum Stralsunder Frieden 1730. Diss. Hannover. Wolfshagen-Scharbeutz: Dr. Westphal 1936. 86 p. 8 t. **86845**
Bibliographie: p. 77—85.

Maksay Albert. Erdélyi városképek. Kolozsvár, Enyed, Nagyvárad, Marosvásárhely, Brassó. Irták: —, Tabéry Géza, Berde Mária [etc.] Bp.: Révai 1936. 264 p. 24 t. **86772**

Piskóty Ferenc. Hat év Debrecen szolgálatában. Városrendezési és útügyi tanulmányok. Debrecen: Városi ny. 1936. 64 p. 1 t. **87284**
Bibliográfia: p. 64.

73 Szobrászat

Bildhauerkunst — Sculpture

Friederich, Karl. Die Steinbearbeitung in ihrer Entwicklung vom 11. bis zum 18. Jahrhundert. Augsburg: Filser 1932. 104 p. 32 t. **86410**

Gerevich László. A Kassai Szent Erzsébet templom szobrászata a XIV—XVI. században. Bp.: Sárkány ny. 1935. 116 p. **86320**
Bibliográfia: p. 110—113.

Horváth Henrik. A magyar szobrászat kezdetei. Bp.: Bisztrai 1936. 32 p. 32 t. (Ars Hungarica, 12.) **87013**

Napp, Adolf Ernst. Der Altar von Pergamon. München: Bruckmann 1936. 8 p. 16 t. **87202**

Rudnay Gyula. Warou Dániel körmöcbányai fővésnök (1674—1729.) Bp.: Stádium 1936. 4°. 56 p. 5 t. (A Budapesti kir. magy. Pázmány Péter tud.-egyet. műv.-tört. & keresztény-régészeti int. dolgozatai, 36. A Numizmatikai közl. XXXII—XXXIII. 1933—1934. évf.-ból.) **X 6680**
[Magyar & német.]

Suhle, Arthur. Die deutschen Münzen des Mittelalters. Berlin: Verl. f. Kunstwiss. [1936]. 164 p. (Handbücher d. staatl. Museen i. Berlin.) **87136**

Tietze-Conrat, E[rika]. Die Pestsäule am Graben in Wien. Wien: Hölzel [1921]. 16 p. 9 t. (Österreichische Kunstbücher, 17.) **P 730.27.1(436.01) Wien**

745 Iparművészet

Kunstgewerbe — Decorative art

Baldass, Ludwig. Die Wiener Gobelinsammlung. Wien: Hölzel [1920]. 34 p. 20 t. (Österr. Kunstbücher, 8—9.) **P 746(074)(436.01) Wien**

Dexel, Walter. Unbekanntes Handwerksgut. Gebrauchsgerät in Metall, Glas u. Ton aus acht Jahrhunderten deutscher Vergangenheit. Berlin: Metzner 1935. 108 p. **86717**

Frankenburger, Max. Die Silberkammer der Münchner Residenz. München: Müller 1922. 4°. XV, 293 p. **X 6637**

Jonge, C[arla] H[ermine]. Holländische Möbel und Raumkunst von 1650—1780. Eingel. v. W[illem] Vogelsang. Stuttg.: Hoffmann [1922]. 4°. XXII, 241 p. **X 6720**

László Gyula. Adatok az avarkori műipar ó-keresztény kapcsolataihoz. Dissz. Bp.: Szerző 1935. 48 p. XI t. **R 379(439)»05 : 08«**

Latham, Charles. In English homes. The internal, character, furniture. Vol. 1—3. [1907.] 2—3. ed. London: Offices of Country life 1908—1909. Fol. **5619**
Vol. 1. [1907.] 3. ed. 1909. XXXII, 422 p.
Vol. 2. [1907.] 2. ed. 1908. XL, 436 p.
Vol. 3. 1909. XL, 444 p.

Lockwood, L[uke] V[incent]. Amerikanische Möbel der Kolonialzeit. Deutsche Ausg. v. Karl Paullich. Stuttg.: Hoffmann [1917]. 4°. XIV, 192 p. (Bauformen-Bibliothek, 10.) **X 6722**

Redslob, Edwin. Deutsche Goldschmiedeplastik. München: Delphin-Verl. 1922. 4°. 45 p. 60 t. **X 6635**

Ricci, Seymour de (Hg.). Der Stil Louis XVI. Mobiliar und Raumkunst. Stuttg.: Hoffmann 1913. 4°. XIX, 256 p. (Bauformen-Bibliothek, 8.) **X 6721**

Rüblein Kamill. Az ókori egyiptomi kerámia fejlődésének vázlata, különös tekintettel a készítési anyagokra és módokra. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 38 p. **R 738(32)**
Bibliográfia: p. 37—38.

Schaal, Hans. Griechische Vasen und figürliche Tonplastik in Bremen. Bremen: Winter 1933. 82 p. 20 t. **X 2125/7/1**
= Schriften d. Bremer Wissenschaftl. Gesellschaft, Reihe D. 7/1/2.

Schmitz, Hermann (Hg.). Deutsche Möbel des Klassizismus. Stuttg.: Hoffmann [1923]. 4°. XL, 242 p. (Deutsche Möbel, II.) **X 6723**

Schuette, Marie. Perser-Teppiche. Lpzg: Bibliographisches Inst. 1935. 61 p. **86512**

75 Festészet

Malerei — Painting

Baldry, A. Lys. Leighton. London: Jack [1908]. 78 p. 8 t. (Masterpieces in colour.) **87558**

Bruegel-Buch, Das —. Der Text dieses Buches entstammt dem grossen Werke v. Gustav Glück über Bruegels Gemälde. Wien: Schroll 1936. 24 p. 43 t. **87534**

Elek Artúr. Liebl Ervin. (1895—1927). Egy ismeretlenül élt festő és szobrász élete és művészete. Bp.: Stádium ny. 1935. 55 p. 37 t. **86627**

Fábián Mária. Dorffmaister István művészi munkássága a szombathelyi egyházmegyében. Szombathely: Martineum ny. 1936. 48 p. (»Vasi szemle«-ből.)
Bibliográfia: p. 48. **R 75 Dorffmaister**

Fritzsche, Hellmuth Allwill. Bernardo Belotto genannt Canaletto. Burg b. Magdeburg: Hopfer 1936. XII, 230 p. 82 t. **87813**
Bibliographie: p. 2—4.

Glück, Gustav. Aus drei Jahrhunderten europäischer Malerei. Wien: Schroll 1933. 4°. 369, [3] p. 1 t (G. G. Gesammelte Aufsätze, Bd 2.) **X 6642**

Glück, Gustav. Rubens, Van Dyck und ihr Kreis. Wien: Schroll 1933. 4°. 453 p. **X 6640**

Jajczay János. Magyarországi Szent Erzsébet nápolyi freskói. [Bp.: Athenauem ny. 1936.] 4°. p. 129—136. (»Magyar Művészet«-ből.) **X 6659**

Kielmann, Wilhelm. Rudolf Schiestl. Diss. Erlangen 1934. Lohr a. Main: Grote Buchdr. 1935. VII, 135 p. **86815**

Kopp Jenő. Borsos József. 1821—1883. Dissz. Bp. Pécs: Dunántúl ny. 1931. 62 p. **R 75 Borsos József**

Laszgallner Oszkár. Gyakorlati perspektiva. *[19??.]* 2. bőv. kiad. Bp.: Németh 1936. 120 p. **87533**

Lázár Béla. A Munkácsy kérdés. Bp.: Egyet. ny. 1936. 167 p. **86394**

Péter Kornélia. Marastoni Jakab 1804—1860. Diss. Bp.: Fráter ny. 1936. 72 p. 8 t. (Bpesti kir. m. P. P. tud.-egyet. műv.-tört. és kereszténvrégészeti intézetének dolgozatai.) **87120**

Petrovics Elek. Magyar mesterművek. Bp.: Athenaeum 1936. 4°. XVI, 116 p. 1 t. **X 6655**

Petrovics Elek. Mattyasovszky-Zsolnay László (1885—1935). Bp.: Korvin ny. 1936. 48, [4] p. 65 t. **86838**

Sauerlandt, Max. Die Kunst der letzten 30 Jahre. Hg. durch Harald Busch. Berlin: Rembrandt Verl. 1935. 270 p. 1 t. **86977**

Semper, Hans. Michael und Friedrich Pacher. Ihr Kreis und ihre Nachfolger. Zur Gesch. d. Malerei u. Skulptur d. 15. u. 16. Jahrhund. in Tirol. Esslingen: Neff 1911. XII, 404 p. **86391**
Bibliographie: p. 393—397.

Szmrecsányi Marian. A novai templom és falképei. Dissz. Bp. Vác: Pestvidéki ny. 1935. 84 p. 9 t. **R 726.5(439.077) Nova**
[Magyar — német.]

Szöllősi Magda. Alessandro Tiarini bolognai festő 1577—1678. Dissz. Bp.: Saját kiad. 1936. 68 p. 8 t. **R 75 Tiarini**
[Magyar — olasz.]
Bibliográfia: p. 56—58.

Waetzoldt, Wilhelm. Dürer und seine Zeit. Wien: Phaidon Verl. 1935. 4°. 592 p. 115 t. (Grosse illustr. Phaidon Ausgabe.) **X 6641**

Weisbach, Werner. Französische Malerei des XVIII. Jahrhunderts im Rahmen von Kultur und Gesellschaft. Berlin: Keller 1932. 4°. 581 p. 33 t. **X 6638**

76 Grafika

Graphik — Graphics

Buday György. Boldogasszony búcsúja. (15 fametszet.) A Szeged-alsóvárosi Boldogasszonynapi búcsú emlékezete. *[1931.]* 4. kiad. Szeged: Prometheus ny. [1934]. [3] p. 15 t. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma.) **87361**

Buday [György] George. Book of ballads. Original woodents. Intr. by Charles Rosner. Gyoma: Kner 1934. XII p. 50 t. (The College of art of Szeged (University) Hungary.) **87360**

Dános Erzsébet. Erdélyi fametszetű szentképek. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó és ny. 1935. 20 p. (»Magyarságtudomány«, 2. sz.-ból.) **R 761(439.42)**

Ecsedi István. A rézmetszés művészete a debreceni református kollégiumban. A rézmetsző deákok. Debrecen: Magy. nemz. könyv & lapkiadóváll. 1931. 80 p. **R 762(439.032) Debrecen**

Jessen, Peter. Meister des Ornamentstichs. Eine Auswahl aus vier Jahrhunderten. Bd 1—4. Berlin: Verl. f. Kunstwissenschaft 1922—24. 4°. **X 6724**
Bd 1. Gotik u. Renaissance im Ornamentstich. [1924]. [18], 200 p.
Bd 2. Das Barock im Ornamentstich. [1924.] [16], 200 p.
Bd 3. Das Rokoko im Ornamentstich. [1922.] [12], 200 p.
Bd 4. Der Klassizismus im Ornamentstich. [1923.] [16], 200 p.

Jessen, Peter. Der Ornamentstich. Geschichte d. Vorlagen d. Kunsthandwerks seit d. Mittelalter. Berlin: Verl. für Kunstwissenschaften 1920. 384 p. **86483**

Riegl, Alois. Das holländische Gruppenporträt. Bd 1—2. Wien: Österr. Staatsdr. 1931. **86390**
Bd. I. Textband. VII, 301 p.
Bibliographie: p. 293—298.
Bd. II. Tafelband. VII p. 88 t.

Rosner [Károly] Charles. Ungarische Gebrauchsgraphik. Hungarian advertising art. Berlin: »Gebrauchsgraphik« 1936. 4°. 32 p. (»Gebrauchsgraphik« Jg. 13.) **X 6698**

Soó Rezső, berei. A mai debreceni grafika. Debrecen: Városi ny. 1935. 24 p. 5 t. **091/394**

Takács Mária. Jankó János (1833—1896). Dissz. Bp.: Mérnökök ny. 1936. 58, [4] p. 5 t. **R 75 Jankó János**
Bibliográfia: p. 57—58.

Urzidil, Johannes. Wenceslaus Hollar der Kupferstecher des Barock. Wien: Passer 1936. 162 p. 47 t. **86834**

78 Zene

Musik — Music

Bartha Dénes. Erdély zenetörténete. Bp.: Hungária ny. 1936. 53 p. (Jancsó Benedek, társ. kiadv. 38.) **R 78(439)(09)**

Bartha Dénes v. Neue ungarische Literatur zur vergleichenden Melodieforschung. Ein Literaturbericht. Kobenhavn: Levin & Munksgaard 1936. p. 38—50. (Aus d. Acta Musicologica.) **R 781.4**

Bartha Dénes. Az összehasonlító zenetudomány új célkitűzései. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 12 p. (Az »Ethnográfia-Népélet« 1934. 4—5. sz.-ból.) **R 78:398**

Bartók Béla. Miért és hogyan gyüjtsünk népzenét? Bp.: Somló 1936. 20 p. (Népszerű zenefüzetek, 5.) **R 784.4(439)**

Clark, Frederic Horace. Liszts Offenbarung. Schlüssel z. Freiheit d. Individuums. Berlin-Grosslichterfelde: Vieweg 1907. XVI, 320, 8 p. **86469**

Cohen, Hermann. Die dramatische Idee in Mozarts Operntexten. Berlin: Cassirer 1915. 115 p. **87085**

Dumesnil, René. La musique contemporaine en France. Tom. 1—2. Paris: Colin 1930. (Collection Armand Colin.) **87173**

Falk Géza. Liszt-breviárium. Bp.: Rózsavölgyi 1936. 278 p. 8 t. **86935**

Fodor Gyula. Richard Wagner: A Nibelung gyűrűje. Bp.: Singer & Wolfner 1936. 237 p. 1 t. **86447**

Forrai Miklós. A karvezető. Bp.: Magyar kórus kiad. 1936. 128 p. **87724**

Foulds, John. Music to-day. Its heritage from the past and legacy to the future. London: Nicholson & Watson 1934. 391 p. **87194**

Gárdonyi Zoltán. Liszt Ferenc magyar stílusa. Le style hongrois de Francois Liszt. Bp.: Orsz. Széchenyi kvt. 1936. 125, [3], 12 p. (Musicologia hungarica, III.) [Magyar — francia]. **87348**

Gyulai Elemér. A zene hatása. Közönséglélektani tanulmány. Erődi-Harrach Béla előszavával. Bp.: Orsz. szociálpol. int. 1936. IV, 177 p. (Orsz. szociálpol. int. közp., 1. sor. 4. sz.) **86893**

Haas, Robert. Anton Bruckner. Potsdam: Athenaion 1934. 4°. 157, [3] p. 7 t. (Die grossen Meister d. Musik.) **X 6646**

Jahrbuch der Musikbibliothek Peters für 1935. 42. Jg. Hg. v. Kurt Taut. Lpzg: Peters-Verl. 1936. 197 p. **1899**

Juracsek Béla. A magyar hangszerépítő művészet. Iparművészeti viszonyaink a XVI. századtól. Vác: Pestvidéki ny. 1921. 104 p. **R 787.1(439)»15:19«**

Karácsonyi István. Három zenetörténeti tanulmány. Bp.: Kis Akadémia 1936. 64 p. (A Kis Akadémia könyvt., XXII. k.) **R 780.711 Wagner**

Kreitmaier, Josef. W[olfgang] A[madeus] Mozart. Eine Charakterzeichnung des grossen Meisters. Düsseldorf: Schwann 1919. XXIII, 249 p. **86962**
Bibliographie: p. V—VI.

Kurt-Schaab, Olga. Musikgeschichte von der Antike bis zur Gegenwart in 600 Fragen. Bearb. & hg. v. Hans Gál. [Fragen-Beilage separat eingelegt.] Wien: Passer 1935. 303, 31 p. **86604**

Liszt [Ferenc] Franz. Symphonische Dichtungen. Erläutert v. Arthur Hahn. Mit Einleitung: Das Leben Franz Liszts v. A. Pochhammer. Berlin: Schlesinger [1910]. 218 p. (Meisterführer, 8.) **86471**

Merian, Hans. Geschichte der Musik im neunzehnten Jahrhundert. Lpzg: Seemann 1902. VIII, 716 p. 38 t. **87447**

Milde, Franz v. Ein ideales Künstlerpaar. Rosa und Feodor von Milde. Ihre Kunst u. ihre Zeit. Bd 1—2. Lpzg: Breitkopf & Härtel 1918. **86470**

Molnár Antal. Bartók: Két elégia elemzése. Bp.: Pfeifer [1921]. 40 p. (Zene-paedagogiai írások, 1.) **R 781.4**

Molnár Antal. Kodály Zoltán. Bp.: Somló 1936. 58, [6] p. (Népszerű zenefüzetek, 4.) Bibliográfia: p. 50—58. **R 780.711 Kodály**

Molnár Antal. Liszt Ferenc alkotásai az esztétika tükrében. A mester születésének 125-ik, halálának 50-ik évford. alkalmából. Bp.: Somló 1936. 47 p. **R 780.711 Liszt**

Molnár Imre. A magyar muzsika könyve. Bp.: Merkantil ny. 1936. 632 p. **87354**

Müller-Freienfels, Richard. Psychologie der Musik. Berlin-Lichterfelde: Vieweg 1936. 125 p. **87785**

Ottó Ferenc. Bartók Béla a Cantata profana tükrében. Tanulmány. Bp.: Kéve 1936. 38 p. 1 t. **R 780.711 Bartók**

Papp Viktor. Muzsika. Bp.: Gergely 1935. 219 p. **86340**

Reimann, Heinrich. Musikalische Rückblicke. Bd 1—2. Berlin: Harmonie Verl. 1900.
Bd 1. Kritisches, Historisches. 127 p. **86492**
Bd 2. Modernes, Organistica. 208 p.

Riemann, Hugo. Anleitung zum Partiturspiel. Lpzg: Hesse 1902. 127 p. (Max Hesse's illustr. Katechismen, No. 30.) **87245**

Riemann, Hugo. Geschichte der Musik seit Beethoven (1800—1900). Berlin: Spemann 1901. VIII, 816 p. **87239**

Riemann, Hugo. Katechismus der Orchestrierung. (Anleitung zum Instrumentieren.) Lpzg: Hesse 1902. 118 p. (Max Hesse's illustr. Katechismen, 31.) **87243**

Riezler, Walter. Beethoven. Berlin: Atlantis-Verl. 1936. 317 p. 7 t. **87644**
Bibliographie: p. 314—317.

Sauer, Emil. Meine Welt. Bilder aus dem Geheimfache meiner Kunst u. meines Lebens. Stuttg.: Spemann 1901. 292 p. **86458**

Schiffer Miklós. Jean Sibelius. A nagy finn zeneköltő születésének hetvenedik évfordulójára kiad. = La Fontaine irod. társ. Juho Nyyssönen & Schiffer Iván tanulmányaival. Bev. Ugron Gábor. A magyar Kalevala-szemelvények és a summázó versikék Vikár Béla munkái. Bp.: Rózsavölgyi 1936. 53, [3] p. 1 t.
Bibliográfia: p. 37—53. **R 780.711 Sibelius**

Schneider, Constantin. Geschichte der Musik in Salzburg von der ältesten Zeit bis zur Gegenwart. Salzburg: Kiesel 1935. VIII, 284 p. [32], 60 t. **86327**
Bibliographie: p. 230—264.

Schneider, Louis. Das französische Volkslied. Berlin: Marquardt 1908. 126 p. 14 t. (Die Musik, 28—29.) **87059**

Stumpf, Carl. Die Anfänge der Musik. Lpzg: Barth 1911. 209 p. **87240**

Szabolcsi Bence. Bevezetés a zenetörténetbe. Bp.: Franklin [1936]. 191 p. (Kultúra & tudomány.) **87633**

Taksonyi József. Pécs egyházzenei művelődése a XVIII. században. Dissz. Pécs: Dunántúl ny. 1935. 79 p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 81.)
R 783(439.016) Pécs»17«

Torday Lajos. Dalművek könyve. Bp.: »Bethlen Gábor« ny. 1936. 351 p. **87453**

Véghelyné Deáky Flóra. Liszt szellemélete. Bp.: Merkantil ny. 1936. 218 p. **87709**

Volbach, Fritz. Das moderne Orchester in seiner Entwickelung. Lpzg: Teubner 1910. 118 p. 3 t. (Aus Natur & Geisteswelt, 308.) **87247**

Ursprung, Otto. Restauration und Palestrina-Renaissance in der katholischen Kirchenmusik der letzten zwei Jahrhunderte. Vergangenheitsfragen u. Gegenwartsaufgaben. Augsburg: Filser 1924. [8], 80 p. 7 t. **86459**

Zingel, Hans Joachim. Harfe und Harfenspiel. Vom Beginn d. 16. bis ins zweite Drittel d. 18. Jahrhunderts. Halle (Saale): Neimeyer 1932. [8], 270, 36, VII p. **86634**

792 Színház. Mozi

Theater. Kino — Theatre. Cinema

Hont Ferenc. A színészi képzelet fejlesztése. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó & ny. 1936. 12 p. (Színpad kvtára, 4.) **R 792**
Bibliográfia: p. 12.

Hunyady Sándor. A Vígszínház negyven éve 1896—1936. Bp.: Athenaeum 1936. 68 p. **R 792(439) Bp**

Magyar mozgóképüzemengedélyesek, A — orsz. egyesületének a magyar filmgyárosok és filmkölcsönzőkkel kötött filmbérleti és szállítási keretmegállapodása. Bp.: Centrum [1936]. 45 p. **R 791.45(439)**

Nagy Adorján. Az ember tragédiája és a színész. Bp.: A Színpad kiad. 1936. 65, [3] p. (A Színpad kvt., 5.) **R 792.1**
Bibliográfia: p. [1].

Perry, Clarence Arthur. The work of the little theatres. New York: Russel sage foundation 1933. 228 p. **87589**

Rohwer-Kahlmann, Harry. Die Reichsfilmkammer. Ständischer Aufbau u. Hoheitsmacht. Lpzg: Noske 1936. VIII, 107 p. 1 t.
Bibliographie: p. 105—107. **87416**

Sachs, Curt. Eine Weltgeschichte des Tanzes. Berlin: Vohsen 1933. XI, 325 p. 32 t. **87019**

Sauermann, Clemens. Die sozialen Grundlagen des Theaters. Emsdetten: Lechte 1935. [6], 107 p. (Die Schaubühne, Bd 11.)
Bibliographie: p. 99—104. **86732**

Timmler, Markus. Die Anschauungen Bernard Shaws über die Aufgabe des Theaters auf Grund seiner Theorie und Praxis. Breslau: Priebatsch 1936. XIV, 93 p. (Sprache und Kultur d. germanischen u. rumänischen Völker. Aus: Anglistische Reihe, Bd XIX.) **87024**

Valér Erik. A korszerű színpad. Bp.: Kosmos 1936. 158 p. **86506**
Bibliográfia: p. 155—156.

Zenger, Max. Geschichte der Münchener Oper. Hg. v. Theodor Kroyer. München: Weitzinger 1923. 4°. 541 p. 44 t. **X 6639**

796 Sport

Bély Miklós. Olimpiai tornaversenyek. Bp.: Stephaneum ny. 1936. p. 633—665. **R 796.4**

Berlini olimpia, A — zsebkönyve. (Olimpiai útmutató). Szerk. P i d a y Jenő & B o g n á r István. Bp.: Bognár 1936. 126, [18] p. **87480**

Curtius, Ernst. Olympia. Berlin: Atlantis Verl. 1935. 232 p. **87193**

Kalmár István. Fejezetek a losangelesi olimpia történetéből. Bp.: Orsz. testnev. tanács 1933. 144 p. **86668**

Méhes Emil & M i s l e y Sándor. A magyar nemzeti stadion elhelyezésének kérdése. Tanulmányi jelentés. Bp.: Stádium 1936. 4°. 34 p. (A Magy. Mérnök & Építész-egyl. közl. 1936. III. 11—12. sz.-ból.) **Rq 790.5(439) Bp**

Nemzeti Stadion, A — az Aranyhegyen. Bp.: Büchler & Büchler 1936. 4°. 40 p. 16 t. **Rq 790.5(439) Bp**

Pluhár István. A berlini Olimpia. K e l e m e n Kornél előszavával. Bp.: Marjay 1936. 4°. VIII, 144, VI p. **X 6700**

Wolff, Paul. Was ich bei den Olympischen Spielen 1936 sah. Berlin: Specht 1936. 4°. 32 p. 56 t. **X 6705**

8 Irodalomtudomány

Literaturwissenschaft — Literature

Babits Mihály. Az európai irodalom története. Bp.: Nyugat [1936]. 729 p. **86888**

Benedek Marcell. Irodalom-esztétika. Bp.: Franklin 1936. 175 p. (Kultura és Tudomány.) **86688**
Bibliográfia: p. 170—174.

Flechsig, Otto (Hg.). Reden die Geschichte wurden. Berlin: Hobbing [1936]. 205 p. **87663**

Kiss Árpád. Irodalmi bergsonizmus. Tanulmány. Balassagyarmat: Kiss 1934. 85, [3] p. **R 801.514(44)**
Bibliográfia: p. 79—84.

Kovalovszky Miklós. Az irodalmi névadás. Bp.: Magy. nyelvtud. társ. 1934. 62 p. **2307/34**
= A Magy. nyelvtudományi társ. kiadványai, 34.

Schulz, Fr[iedrich] Ernst (Hg.). Die Weltdramatik. Ein Führer zu 10.000 Theaterstücken. Bd 1—2. Stuttg.: Muth 1928—1935. **86446**
Bd 1. 1928. 302 p.
Bd 2. Bühnenwerke 1929—1932 mit [4] Nachträgen. 1931—1935. 112; 16; 20; 16; 16 p.

Voinovich Géza. Regényírók. Tanulmányok. Bp.: Franklin 1921. 200 p. (Kultúra & Tudomány.) **87046**

Magyar irodalom

Baróti Dezső. D u g o n i c s András és a barokk regény. *[192?.]* 2. kiad. Szeged: Prometheus ny. 1934. 71 p. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma.) **87364**
Bibliográfia: p. 66—68.

Baróti Dezső. J u h á s z Gyula. Tanulmány. Szeged: Prometheus ny. 1933. 80 p. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma, VII. kiadv.) **87363**
Bibliográfia: p. 67—69.

Bikácsi László. Egy korszak irodalmi élete (1861—67.) A kettészakadó magyar irodalom. Bp.: Krautvig 1935. 59 p.
Bibliográfia: p. 57—58. **R 81.09»186«**

Boronkay Antal. Az osztrák és a magyar történeti ballada. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 106 p. **87571**
Bibliográfia: p. 100—104.

Czunya Miklós. J ó k a i töröktárgyú regényeinek forrásai. Bp.: Saját kiad. 1934. 59, [3] p. **R 81 Jókai**

Faragó Erzsébet. C h o l n o k y Viktor. Bp.: Pallas ny. 1936. 50 p. **R 81 Cholnoky Viktor**
Bibliográfia: p. 49—50.

Farkas Lujza. A Nyugat és a századeleji irodalomforduló. Dissz. Bp.: Gyarmati ny. 1935. 113, [5] p. (Specimina diss. facult. philos. Reg. hung. univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 79.) **R 81.09«190 : 191«**

Gajtkó István. A XVII. század katolikus imádságirodalma. Dissz. Bp.: »Élet« 1936. 72 p. (Palaestra Calasanctiana, 15. sz.)
Bibliográfia: p. 67. **R 81.09—97»16«**

Gárdonyi Klára. Biedermeier a magyar költészetben. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 46, [2] p. **R 81.09—1»181—184«**
Bibliográfia: p. 44—46.

Házy Albert. Miért korszerű Az ember tragédiája? Szeged: Traub [193?]. 14 p. (Adalékok a tudományok szociologiájához.) **R 81 Madách Imre**

Herczeg Ferenc jubileum. Bp.: Kunossy [1933]. 16 p. **R 81 Herczeg Ferenc**

Hofmann István. Szigeti József. Bp.: Saját kiad. 1934. 75 p. **R 81 Szigeti**
Bibliográfia: p. 58—74.

Horváth Edit. A biedermeier életkép a német és a magyar irodalomban. Bp.: Saját kiad. 1936. 66 p. (Minerva kvt., 102.)
Bibliográfia: p. 62—63. **R 81.09»181 : 185«**

Horváth Endre. P. Szathmáry Károly. Pápa: Főiskolai könyny. 1928. 33 p. **R 81 P. Szathmáry Károly**

Horváth János. Csokonai. Csokonai költő barátai. Földi és Fazekas. Előadás. Bp.: Kókai 1936. 85 p. **87654**

Horváth János. Katona József. Játékszíni és drámairodalmi előzmények. Katona drámaíró kortársai. Bp.: Kókai 1936. 104 p. **87653**

Horváth János. Kisfaludy Károly. Bp.: Kókay 1936. 82 p. **87635**

Horváth János. Kisfaludy Károly évtizede. Az 1820-as évek kisebb írói. Egyetemi előadásaiból. Bp.: Kókai 1936 74, [2] p. **R 81.09»181 : 183«**

Horváth János. Kisfaludy Sándor. Bp.: Kókay 1936. 85 p. **87634**

Jékely Zoltán. Az erdélyi magyar irodalom kezdetei a háború után és Kuncz Aladár. Bp.: Sylvester ny. 1935. 35 p. 1 t. **R 810(439.42)**

Kéky Lajos (szerk.). A százéves Kisfaludy-Társaság. (1836—1936). Bp.: Franklin társ. 1936. 4°. 512 p. **X 6651**

Kenyeres Imre. A magyar irodalomtörténetírás fejlődése a XVIII. században. Bp.: Mérnökök ny. 1934. 58 p. **R 81.09»17«**

Két népies bohózat a XVIII. századból. Bev. Perényi József. Vác: Váci múzeum egyes. 1936. 55 p. (Váci könyvek, 23.) **R 81—222**

Komáromi János (stb.). Böszörmény Zoltán. A kortársak ítélete. Irták: —, Anka János, Bálint Lajos [stb.]. Bp.: Fáklya [193?]. 32 p. **R 81 Böszörmény Zoltán**

Kozocsa Sándor. Históriás ének Bocskay Istvánról. Cluj [-Kolozsvár]: Minerva ny. 1936. 11 p. 1 t. (Erdélyi tud. füz., 84.) **R 81—13**

Lőrinczy György. Magyar csodák. Bp.: Singer & Wolfner 1935. 200 p. **87220**

Lukács Gáspár. A magyar társadalmi dráma fejlődése. Bp.: Pallas 1934. 67 p. (Irodalomtört. füzetek, 50.) **R 81.09—2**

Magyar István. Szana Tamás. Bp.: Élet ny. 1934. 67 p. 1 t. (Palaestra Calasanctiana, 6. sz.) **R 81 Szana**
Bibliográfia: p. 60—63.

Mahotka Jenő. Szépirodalmi folyóirataink története az abszolutizmus korában. Bp.: »Attila« ny. 1934. 44 p. **R 81(05)»185 : 186«**
Bibliográfia: p. 3—4.

Molnár Antal. Csokonai és a műdal. Debrecen: Város és a tiszántúli ref. egyh.-ker. könyvny.-váll. 1929. 25 p. **R 81 Csokonai**

Nagy Adorján. Az ember tragédiája és a színész. Bp.: Színpad kiad. 1936. 67 p. (A Színpad könyvtára, 5.) **87442**

Nagy Sándor. Arany Toldija. Irodalomtörténeti és széptani tanulmány. Bp.: Egyet. ny. [193?]. 118 p. (Magyar írók, 2.)
Bibliográfia: p. 118. **86278**

Ortutay Gyula. Tömörkény István. *[192?.]* 2. kiad. Szeged: Prometheus ny. 1934. 143 p. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma.)
Bibliográfia: p. 117—138. **87362**

Pallós Jenő. Millot és Bessenyei. Bp.: Sárkány ny. 1934. 68 p. (Biblioth. de l'Inst. Francais à l'Université de Budapest, 27.) **R 81 Bessenyei**
Bibliográfia: p. 66—67.

Pallos Kornél. XVIII. századvégi szerzetesíróink és a felvilágosodás. Bp.: Mérnökök ny. [1936]. 87 p. **R 81.09»17«**
Bibliográfia: p. 83—86.

Pap Izsák. Patai Edith, a költő. Bp.: Hungária ny. 1936. 32 p. **R 81 Patai Edith**

Perényi J. Livia. A halálgondolat fejlődése három század magyar lirájában. Dissz. Bp. Bonyhád: Pannonia ny. 1934. 51 p.
Bibliográfia: p. 48—50. **R 81.09—14»15 : 17«**

Popovits József. Harc egy falat kenyérért. A timisoarai Arany János társ. 1934-ben hirdetett irod. pályázatán dícséretet nyert pályamű. Timisoara-[Temesvár]: Saját kiad. 1935. 128 p. **86692**

Sárkány Oszkár. A tájeszmény változásai a magyar költészetben Petőfiig. Bp.: [Saját kiad.] 1935. 96 p. **R 81.09—1**
Bibliográfia: p. 85—91.

Surányi Miklós. Széchenyi-regényéről. Pécs: Janus Pannonius 1936. 14 p. **R 81 Surányi Miklós**

Szabó Dezső. A magyar irodalom sajátos arca. Korunk nőproblémája. Bp.: Ludas Mátyás kiad. 1934. 64 p. (Szabó Dezső füzetek, 3.) **R 81 Szabó Dezső**

Szabó Miklós. Kispapok és a magyar irodalom. Bp.: Krautvig ny. 1936. 64 p.
Bibliográfia: p. 59—62. **R 81.09»17 : 18«**

Szabó Richard. Kozma Andor költészete. Bp.: Sylvester ny. 1936. 91 p. **87676**

Szabó T[örpényi] Attila. Kéziratos énekeskönyveink és verses kézirataink a XVI—XIX. században. Zalau-Zilah: Füssy ny. 1934. 223 p. **86268**

Szögi Ferenc. Rumy Károly György, a magyar irodalom ismertetője. [Dissz.] Bp.: Sárkány ny. 1934. 58 p. **R 81 Rumy Károly**
Bibliográfia: p. 53—54.

Tolnai Gábor. Erdély magyar irodalmi élete. *[192?.]* 2. kiad. Szeged: Prometheus ny. 1933. 141 p. (Szegedi fiatalok művészeti kollégiuma, VIII. kiadv.) **87366**
Bibliográfia: p. 133—138.

Tóth Laura. Pósa Lajos. Dissz. Bp.: Szerző 1936. 48 p. **R 81 Pósa Lajos**
Bibliográfia: p. 46—47.

Varga Károly. Szabó Dezső ideológiája. Debrecen: Városi ny. 1934. 31 p. (A »Debreceni Szemlé«-ből.) **Rq 81 Szabó Dezső**

Várhegyi Miklós. Harsányi Kálmán élete és munkássága. Bp.: Bethlen Gábor irod. & ny. r.-t. 1935. 47 p. **R 81 Harsányi Kálmán**

Vetéssy Géza. Antik eposzi hagyományok Vörösmarty Mihály kisebb eposzaiban különös tekintettel Vergilius Aeneisére. Debrecen: Bertók 1935. 48 p. (Dolgozatok a debreceni Tisza I. tud. egy. görög-latin philologiai szemináriumából. II. füz.)
Bibliográfia: p. 46. **R 81 Vörösmarty**

Vetéssy Géza. Attila alakja a XX. század magyar irodalmában. Debrecen: Bertók 1936. 22 p. (Debreceni református kollégium tanárképző intézetének dolgozatai, 13.) **R 81.09»19«**

Waldapfel Imre. Gyöngyösi István. Bp.: Magyarságtudomány [193?]. 22 p. (Magyarságtudomány tanulm., II.) **R 81 Gyöngyösi István**

Angol irodalom

Broch, Hermann. James Joyce und die Gegenwart. Rede z. Joyce's 50. Geburtstag. Wien: Reichner 1936. 32 p. **P 82 Joyce**

Chesterton, G[ilbert] K[eith]. Dickens. Übers. v. Herberth E. Herlitschka. Wien: Phaidon-Verl. [19??]. 444 p. **87757**

Englische Dichter. Byron, Shelley, Keats, Landor, Browning, Rossetti, Swinburne. Deutsch v. Rudolf Borchardt. Wien: Phaidon-Verl. 1936. 77 p. **87743**

Goldberger György. Robert Browning drámája. Bp.: Neuwald ny. 1934. 43 p. (Kir. m. Pázmány P. tud.-egy. angol philol. int. kiadványai, XI.) **R 82—2**
Bibliográfia: p. 41—42.

Guedalla, Philip. Men of letters. London: Hodder & Stoughton 1927. XII, 248 p. (Collected essays of Philip Guedalla, I. People's library.) **86553**

[La Ramée, Louisa]. Critical studies. Par Quida. Lpzg: Tauchnitz 1901. 296 p. (Coll. of Brit. auth. Tauchnitz ed. 3500.) **86677**

Mais, S[tuart] P[etre] B[rodie]. A chronicle of english literature. London: Heinemann 1936. X, 380 p. **87665**

Malory, Thomas. Le morte d'Arthur. London: Dent 1933. XXVI, 441 p. **87103**

Martos Nóra. A gyermeklélek rajza a Viktoria-kori angol regényekben. Dissz. Bp.: Saját kiad. 1935. 96 p. **R 82.09—3»18«**
Bibliográfia: p. 96.

Michaud, Régis. Die amerikanische Literatur der Gegenwart. Lpzg: Dioskuren-Verl. 1931. 256 p. (Welt u. Geist. Die Literatur d. Gegenwart.) **87537**
Bibliographie: p. 234—236.

Mottram, R[alph] H[ale]. Portrait of an unknown Victorian. London: Hale 1936. 286 p. 16 t. **87510**

Országh László. Az amerikai irodalomtörténetírás fejlődése. Esztergom: Buzárovits 1935. 60 p. (Kir. magy. Pázmány Péter tudományegyetem angol philologiai intézetének kiadv., XII.) **R 82.09(73)**

Peacock, William (ed.). English prose. Vol. 1—5. Oxford: Univ. pr. 1931—1932. (World's classics.) **86550**

Vol. 1. Wycliffe to Clarendon. 1931. XV, 590 p.
Vol. 2. Milton to Gray. 1932. XI, 593 p.
Vol. 3. Walpole to Lamb. 1932. X, 552 p.
Vol. 4. Landor to Holmes. 1932. VIII, 622 p.
Vol. 5. Mrs. Gaskell to Henry James. 1932. VIII, 563 p.

Peacock, William (ed.). English verse. Vol. 1—5. Oxford: Univ. pr. 1932—1933. (World's classics.) **86551**

Vol. 1. The early lyrics to Shakespeare. 1932. XVI, 451 p.
Vol. 2. Campion to the ballads. 1932. XVIII, 618 p.
Vol. 3. Dryden to Wordsworth. 1932. XVII, 648 p.
Vol. 4. Sir Walter Scott to Elizabeth Barrett Browning 1934. XVI, 606 p.
Vol. 5. Longfellow to Rupert Brooke. 1933. XIV, 531 p.

Piestley, J[ohn] B[oynton]. Figures in modern literature. London: Lane 1928. VIII, 256 p. (Weekend library.) **86212**

Powys, Llewelyn. Earth memoires. London: Lane 1934. X, 240 p. **86556**

Sebestyén Károly. Shakespeare. Kora, élete, művei. Bp.: Rózsavölgyi 1936. 308 p. **87389**

Smith, W. Bradford. A handbook of English and American literature from the beginnings to the present day. Tokyo: Hokuseido pr. 1935. X, 384 p. **86511**

Sobotka Tibor. Hellenizmus Shelley és Keats költészetében. Bp.: Fráter 1936. 76 p. (Kir. magy. Pázmány Péter tudományegyetem angol philologiai intézetének kiadv., XVI.) **R 82 Shelley**

Sterling, George. Robinson Jeffers, the man and the artist. New York: Boni 1926. [6], 40 p. **86312**

Strobl Éva. Az angol háborus drámairodalom 1914—1934. Bp.: Légrády 1936. 69, [3] p. (Kir. m. P. P. tud.-egyet. angol philol. int. kiadv. XV.) **R 82.09—2»1914 : 1934«**

Ullmann István. Olasz hatások a renaissancekori angol irodalmi nyelvekben. Bp.: Neuwald ny. 1936. 88, [2] p. (Angol filologiai tanulmányokból.) **R 820»15«**

Ward, Richard Heron. The Powys Brothers. London: Lane 1935. XVII, 199 p. 3 t. **86290**

Weinek László. Hamlet rejtelmének titka. Bp.: Saját kiad. [193?]. 232 p. **87669**

Wild, Friedrich. Die englische Literatur der Gegenwart seit 1870. Versdichtungen. (Unter Ausschluss d. Dramas.) Lpzg: Dioskuren-Verl. 1931. 300 p. (Welt u. Geist. Die Literatur d. Gegenwart.) **87539**

Bibliographie: p. 273—274.

Német irodalom

Baumann, Gerhard. Jüdische und völkische Literaturwissenschaft. Ein Vergleich zwischen Eduard Engel u. Adolf Bartels. München: Eher 1936. 117 p. **87301**

Beyer, Marianne (Hg.). Empfindsamkeit, Sturm und Drang. Lpzg: Reclam 1936. 332 p. 1 t. (Deutsche Literatur. Samml. literarischer Kunst- u. Kulturdenkmäler in Entwicklungsreihen. Reihe Deutsche Selbstzeugnisse, Bd 9.) **87350**

Bietak, Wilhelm. Lebenslehre und Weltanschauung der Jüngeren Romantik. Lpzg: Reclam 1936. 327 p. (Deutsche Literatur. Romantik, Bd 11.) **87117**

Burger, Heinz Otto. Von Wesen und Ursprung der neueren deutschen Lyrik. Stuttg.: Kohlhammer 1936. 21 p. (Schriften u. Vorträge d. württemb. Gesellsch. d. Wissenschaften. Geisteswissenschaftl. Abteilung, 2.) **P 83—14**

Castle, Eduard (Hg.). Geschichte der deutschen Literatur in Österreich-Ungarn im Zeitalter Franz Josephs I. Ein Handbuch unter Mitwirkung hervorragender Fachgenossen hg. v. —. Bd 1. Wien: Fromme 1935. (»Deutsch-Österreichische Literaturgeschichte«, hg. v. Nagel, Zeider u. Castle, Bd III.) **86804**

Bd I. XII, 1112 p. 3 t.

Duwe, Willi. Deutsche Dichtung des 20. Jahrhunderts. Die Geschichte d. Ausdruckskunst. Zürich: Orell Füssli 1936. [8], 296 p. **86702**

Eulenberg, Herbert. Gestalten und Begebenheiten. Dresden: Reiss 1932. 284 p. **86472**

Földessy Gyula. Egy nagy szepesi költő. (Lám Frigyes.) Bp.: Szepesi szövets. 1936. 20 p. **R 83 Lám Frigyes**

Goetz, Bruno. Deutsche Dichtung. Ursprung u. Sendung. Luzern: Vita Nova-Verl. 1935. 99 p. **87441**

Gundolf, Friedrich. George. *[1920.]* 3. erw. Aufl. Berlin: Bondi 1930. 285 p. **87547**

Heinemann, Karl (Hg.). Goethebrevier. Auszüge a. Goethes Briefen u. Gesprächen nebst einen Zitatenschatz a. Goethes Werken. Giessen: Roth 1905. VII, 384 p. 1 t. **87097**

Hett, Hans. Das Stundenbuch Rainer Maria Rilkes als Ausdruck des Willens zum Leben. Diss. Lpzg: Dr. Edelmann 1935. 77 p. **P 83 Rilke**
Bibliographie: p. 71—76.

Heybey, Wolfgang. Glaube und Geschichte im Werk Stefan Georges. Diss. Lpzg. Stuttg.: Dr. Kohlhammer 1935. 164 p. **87583**
Bibliographie: p. 158—163.

Knittermeyer, Hinrich [Hg.]. Unbekannte Briefe und Urkunden aus dem Goethekreis. A. d. Nachlass Johann Michael Färbers. Bremen: Geist-Verl. 1935. XVI, 152 p. 4 t. **X 2125/7/3**
= Schriften d. Bremer Wissenschaftl. Gesellsch. Reihe D. 7/3—4.

Lempicki, Sigmund v. Geschichte der deutschen Literaturwissenschaft bis z. Ende d. 18. Jhderts. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1920. XII, 469 p. **86299**
Bibliographie: p. 455—465.

Oeser, Hans Ludwig. Menschen und Werke im Zeitalter Goethes. Berlin: Franke [193?]. 4° 247 p. **X 6631**

Pogány Ida. Trenck Frigyes és a francia irodalom. Bp.: Sárkány ny. 1933. 85 p. (Biblioth. de l'Inst. France à l'Université de Budapest, 26.) **R 83 Trenck Frigyes**
Bibliográfia: p. 81—84.

Pukánszky Béla. A mai osztrák irodalom. Bp.: Franklin [1936]. 187 p. (Kultúra & Tudomány.) **87758**
Bibliográfia: p. 182.

Rall, Theodor. Deutsches katholisches Schrifttum gestern u. heute. Köln: Benziger 1936. 260 p. **86444**

Scholz, Wilhelm v. (Hg.). Hebbels Dramaturgie. Drama u. Bühne betreffende Schriften, Aufsätze, Bemerkungen Hebbels. München: Müller 1907. 385 p. (Deutsche Dramaturgie, Bd 1.) **86450**

Stammler, Wolfgang (Hg.). Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon. Unter Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen. Bd 1. Berlin: Gruyter 1933. **87527**
Bd 1. Aalen-Futerer. XIII, 786 p.

Szöllősy Klára. A zeneművész. Összehasonlító tanulmány a német irodalom köréből. Bp.: Saját kiad. 1936. 72 p. (Minerva kvt., 101.) **R 83: 780.711**

Zádor István. Heine a tárcaíró és hatása az osztrák-magyar tárcairodalom kezdetére. Dissz. Pécs. Bp.: Sárkány ny. 1935. 170 p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hung. univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 76.) **R 83 Heine**
Bibliográfia: p. 157—163.

Francia irodalom

Albalat, Antoine. Le mal d'écrire et le roman contemporain. Paris: Flammarion 1895. 343 p. **87221**

Bohuss, Rose. Victor Tissot. Debrecen: Városi ny. 1935. 64, [3] p. 2 t. **R 84 Tissot**
Bibliographie: p. 61—66.

Claudel, Paul. Gedanken und Gespräche. Übers. v. Eugen Gürster. Luzern: Vita nova-Verl. 1936. 246 p. **86342**

Coppée, François. Oeuvres complètes. Tome 1—3. Paris: Hébert 1885—1888. **87093**

Forst Battaglia, Otto. Die französische Literatur der Gegenwart. 1870/1927. *[1925.]* Neue wesentlich vermehrte u. ergänzte Aufl. Wiesbaden: Dioskuren-Verl. 1928. VIII, 600 p. (Welt u. Geist. Eine neue Buchreihe. Die Literaturen d. Gegenwart.) **87538**

Friedrich, Hugo. Das antiromantische Denken im modernen Frankreich. Sein System und seine Herkunft. München: Hueber 1935. XI, 308 p. (Münchner romantische Arbeiten, H. 4.) **86373**

Gergely, Marie-Madeleine. La réalité vécue dans les romans de guerre des combattants (Parus de 1918 à 1928). Debrecen: Városi ny. 1935. 106 p. **86267**
Bibliográfia: p. 106.

Martino, P[ierre]. Parnasse et symbolisme. (1850—1900). *[1925.]* 4. éd. Paris: Colin 1935. 220 p. (Collection Armand Colin, 69.)
Bibliographie: p. 217—218. **87174**

Sztankay-Pogány Ilona. Jean Lahor, l'homme et l'oeuvre. Debrecen: Városi ny. 1935. 75 p. 1 t. (Études de litt. et de linguistique français de l'Inst. Franc. à l'Univ. de Debrecen.) **R 84 Lahor**
Bibliographie: p. 70—73.

Thibaudet, Albert. Histoire de la littérature française. De 1789 à nos jours. *[193?.]* 8. éd. Paris: Stock 1936. XI, 587 p. **87761**

Olasz irodalom

Farkas Mária. Assisi szent Ferenc az olasz irodalomban és festészetben. Dissz. Bp.: Ált. ny. könyv- és lapkiadó r. t. 1935. 69 p. 17 t. **R 85:235.3 Assisi Ferenc**
Bibliográfia: p. 65—66.

Fiala Erzsébet. A ferences eszmevilág tükröződése Jacopone da Todi és kora költészetében. Dissz. Bp.: József-Műegyetem ny. 1934. 72 p. **R 85—141**

Várady [Imre] Emerico. La letteratura italiana e la sua influenza in Ungheria. Vol. 1—2. Roma: Istituto per l'Europa Orientale 1934. **01685/4**
Vol. 1. Storia. 497 p.
Vol. 2. Bibliografia. 406, VI p.

Egyéb irodalmak

Bajza József. Podmaniczky-Magyar Benigna a horvát költészetben. Bp.: Akadémia 1935. 94 p. (A podmanini és aszódi báró Podmaniczky család története, III.) **R 891.82—1**

Écsy Ö. István. Szigetvára és Zrinyi a magyarországi latin költészetben. Kaposvár: Új-Somogy ny. 1935. 80 p. (Csurgói kvtár, I.)
Bibliográfia: p. 79. **R 870(439)**

Istvánffy [Miklós] Nicolaus. Carmina. Ed. Josephus Holub & Ladislaus Juhász. Lipsiae: Teubner 1935. 64 p. (Bibliotheca scriptorum medii recentisque aevorum. Sec. XVI—XVII.) **R 87—1**

Moravcsik Gyula. Görög költemény a várnai csatáról. Bp.: Egyetemi ny. 1935. 56 p. [Magyar—görög.] **R 88—131**

Poppenberg, Felix. Nordische Porträts aus vier Reichen. Berlin: Bard, Marquardt [1904]. 75 p. 8 t. (Die Literatur, 11.) **87047**

Romanische Dichter. Deutsch v. Karl Vossler. Wien: Phaidon-Verl. 1936. 167 p. **87747**

Schakir, Tahir. Von der Tragödie der National-Literatur und der Schriftsteller Turkestans. Berlin: Sonnendr. 1935. 20 p. **P 004(584)**

Steiner, Bernhard. Sappho. Jena: Diederichs 1907. 111 p. **87083**

Szabó Árpád. Horatius és a hellenisztikus irodalomtudomány. Bp.: Egyet. ny. 1935. 30 p. (Egyetemes Philologiai Közlönyből.) **R 87 Horatius**

Vergilius Publius Maro. Georgicája. Ford. bev. & jegyz. ell. Vietorisz József. Bp.: Mérnökök ny. 1936. 116, [2] p. (Görög és latin remekírók.) **87601**

9 Történelem

Geschichte — History

Baráth Tibor. L'histoire en Hongrie. (1867—1935). Paris: »Studium« 1936. 170 p. (De Revue historique.) **87608**

Benz, Richard. Rhythmus deutscher Kultur. Versuch einer Deutung der Geschichts-Kräfte. Dresden: Jesz 1935. 161 p. **86358**

Breysig, Kurt. Die Meister der entwickelnden Geschichtsforschung. Breslau: Marcus 1936. XX, 268 p. **86610**

Meinecke, Friedrich. Die Entstehung des Historismus. Bd 1—2. München: Oldenbourg 1936. **87254**
Bd I. Vorstufen u. Aufklärungshistorie. [6], 304 p.
Bd II. Die deutsche Bewegung. p. 304—656.

Prohászka Lajos. A vándor és a bujdosó. Bp.: Saját kiad. 1936. 171 p. (Minerva kvt., 50.) **87001**

Schütz [Antal] Anton. Gott in der Geschichte. Eine Geschichtsmetaphysik u. -theologie. Ins Dtsche übertragen v. P. Veremund Zoltán. Salzburg: Pustet 1936. 292 p. **87298**
Bibliographie: p. 291—292.

Thyssen, Johannes. Geschichte der Geschichtsphilosophie. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1936. VIII, 141 p. **86625**

Világtörténet

Cartellieri, Alexander. Der Aufstieg des Papsttums im Rahmen der Weltgeschichte 1047—1095. München: Oldenbourg 1936. XLIII, 292 p. **87205**
Bibliographie: p. XIX—XLIII.

Cartellieri, Alexander. Grundzüge der Weltgeschichte. *[1919.]* 2. verm. & verb. Aufl. Lpzg: Dyk 1922. VIII, 276 p. **87067**

Horváth Jenő. Világtörténelem. Bp.: Szt. Istv. társ. 1936. 356 p. **86891**
Bibliográfia: p. 311—355.

Kühlmann, Richard v. Entwicklung der Grossmächte vom Sturz Napoleons bis zur Gegenwart. Berlin: Siegismund 1936. 124 p. **86724**

Russel, Bertrand. Egy évszázad élettörténete 1814—1914. *[Freedom and organization, 1814—1914.]* Ford. Wertheimsteinné Feiler Anna. Átnézte Szász Zsombor. 1—2. köt. Bp.: Révai [1936]. (Világkönyvtár.) **86686**

Váczy Péter. A középkor története. Bp.: Magyar Szemle társ. 1936. 720 p. 15 t.
Bibliográfia: p. 707—708. **K 9000/4**
= Hóman-Szekfü: Egyetemes történet, 2. k.

Weltgeschichte der Gegenwart in Dokumenten 1934/35. Teil 1. Bearb. v. Michael Freund. Essen: Essener Verlagsanst. 1936. **86839**
Teil 1. Internationale Politik. XX, 512 p.

Ókori történet

Brestead, J. H. Geschichte Aegyptens. Deutsch v. Hermann Ranke. Zürich: Phaidon-Verl. 1936. 4° 630 p. 20 t. **X 6695**

Cohen, Robert. Athènes, une démocratie de sa naissance à sa mort. Paris: Fayard 1936. 321 p. (Les grand études historiques.) **87625**

Fischer Endre. Dionysius Halicarnassensis és M. Terentius Varro. Dissz. Bp.: Szerző 1934. 28 p. **R 9.37(003)**

Kalmár György. A kelet ókori népeinek világéráiról. Adalék az ókori zsidók kronológiájához. Dissz. Bp.: Gewürz ny. 1934. 34 p.
Bibliográfia: p. 34. **R 902.4(3)**

Nap, J. M. Die römische Republik um das J. 225 v. Chr. Ihre damalige Politik, Gesetze und Legenden. Leiden: Sijthoff 1935. XVI, 458 p. **86618**

Rosenzweig Rezső. Az asszuáni és elefántinei papiruszok történelmi vonatkozásai. Dissz. Bp.: Ginács ny. 1935. 24 p. **R 9.33**
Bibliográfia: p. 23.

Sueton[ius Tranquillus, Gaius]. Cäsarenleben. Neu hg. u. erläut. Mit einer Einleitung v. Rudolf Till. Lpzg: Kröner 1936. XXXV, 507, [3] p. 12 t. (Kröners Taschenausg., 130.) **86593**

Waltz, Pierre. Le monde égéen avant les Grecs. Paris: Colin 1934. 206 p. (Collection Armand Colin.) **87268**

Európa története

Fisher, H[erbert] A[lbert] L[aurens]. A history of Europe. Vol. 1—3. London: Eyre & Spottiswoode 1935—36. **86316**
Vol. I. Ancient and mediaeval. X, 428, XXXIIIp.
Vol. II. Renaissance, Reformation. X, 429—790, XXXV p.
Vol. III. The liberal experiment. X, 791—1237, XXXVI p.

Heimburg, Werner v. Entwicklungen im Donauraum. Stuttg.: Deutsche Verlags-Anst. 1936. 98 p. **86991**

Horrabin, J[ames] F[rancis]. Európa történetének térképe a II.-ik századtól a XX.-ik századig. *[An atlas of European history: from the 2nd to the 20th century.]* Ford. Tamás Aladár. Bp.: Faust 1936. 160 p. **86687**

Kurtz, Alfred. Belgische Parteigegensätze zur Zeit der Kämpfe um die Annahme der 24 Artikel in den Jahren 1838 und 1839. Diss. Tübingen. Ludwigsburg: Dr. Eichhorn 1935. 68 p. **P 9.493»183«**
Bibliographie: p. 68.

Rónai [András] André. Biographie des frontières politiques du Centre-Est Européen. Étude politico géographique consacrée à l'histoire des frontières. Karcag: Kertész 1936. IV, 140 p. **86631**
Bibliographie: p. 133—140.

Schwarz, Wilhelm. Die heilige Allianz. Tragik eines europäischen Friedensbundes. Stuttg.: Cotta 1935. X, 384 p. **86441**

Thompson, James Westfall. The dissolution of the Carolingian fisc in the ninth century. Berkeley: Univ. of California pr. 1935. XI, 186 p. 3 t. (Univ. of California publ. i. History, Vol. 23.) **87568**
Bibliography: p. 179—186.

Ullmann, Hermann. Das neunzehnte Jahrhundert. Volk gegen Masse im Kampf um die Gestalt Europas. Jena: Diederichs 1936. 265 p. **87002**

Angol történet

Ensor, R. C. K. England 1870—1914. Oxford: Clarendon pr. 1936. XXIV, 634 p. 7. t. **86582**
Bibliography: p. 576—605.

Fisher, H[erbert] A[lbert] L[aurens]. An introductory history of England and Europe from the earliest times to the present day. London: Gollancz 1935. 852 p. **86884**

Schneider, Reinhold. Das Inselreich. Gesetz u. Grösse d. Britischen Macht. Lpzg: Insel-Verl. 1936. 574 p. **87517**

Spender, J. A[lfred]. Great Britain. Empire and commonwealth 1886—1935. London: Cassel 1935. XXVI, 906 p. **87259**

Weissenbach Janka. A normann hódítás az egykorú anglo-norman krónikairodalom megvilágításában. Bp.: P. P. tud. egyetem 1936. 134, [2] p. (Kir. m. P. P. tud. egyet. angol philolog. int. kiadv. XIV.) **87562**

Német történet

Bachteler, Kurt. Die öffentliche Meinung in der italienischen Krisis und die Anfänge des Nationalvereins in Württemberg 1859. Diss. Tübingen: Dr. d. Tübinger Studentenwerks 1934. 64 p. **P 9.43»185«**
Bibliographie: p. 9—12.

Báder [Dezső] Desider. Metternich und das junge Deutschland. Bruchstücke aus einem Ideenkonflikt. Pécs: Dunántúl ny. 1935. 44 p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hung. univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 45.) **P 83.09»183 : 184«**
Bibliographie: p. 43.

Foss, Bernhard. Die deutsch-französischen Beziehungen in den Jahren 1881—1885. Diss. 1934. Berlin: Dr. Triltsch & Huther 1925. 53, [3] p. **P 9.43»188«**
Bibliographie: p. 51—53.

Gachot, Édouard. La dispute du Rhin de Jules César à Foch. Paris: Payot 1936. 309 p. **86623**

Gmelin, Otto. Der Ruf zum Reich. Die dtsche Tragödie in Italien. München: Bruckmann 1936. 323, [3] p. 15 t. **87649**

Günter, Heinrich. Das deutsche Mittelalter. 1. Hälfte: Das Reich (Hochmittelalter). Freiburg i. Br.: Herder 1936. VI, [2], 376 p. 18 t. **78053/12**
Bibliographie: p. 349—365.
= Geschichte der führenden Völker, 12.

Kling, Hermann. Zweitausend Jahre Kampf um den Rhein. Ein Überblick über d. deutsch-französischen Beziehungen bis z. Gegenwart. Stuttg.: Holland & Josenhans 1935. 474 p. **86649**

Koch, Josef. Beiträge zur Geschichte Augsburgs von 1368—1389. Die Augsburger Zunftrevolution v. 1368 u. ihre Folgen. Diss. Tübingen. Biberach an d. Riss: Anzeiger v. Oberland 1935. X, 119 p. **87581**
Bibliographie: p. IV—IX.

Ohr, Wilhelm. Die Kaiserkrönung Karls des Grossen. Eine kritische Studie. Tübingen: Mohr 1904. XII, 156 p. **86775**
Bibliographie: p. 149—153.

Rapp, Alfred. Die Habsburger. Die Tragödie eines halben Jahrtausends deutscher Geschichte. Stuttg.: Franckh 1936. 282 p.
Bibliographie: p. 278—282. **87499**

Sievers, Georg. Die politischen Beziehungen Kaiser Ludwigs des Baiern zu Frankreich in den Jahren 1314—1337. Berlin: Ebering 1896. VIII, 206 p. (Historische Studien, 11.) **86782**

Thalheim, Karl C. & A[rnold] Hillen Ziegfeld (Hg.). Der deutsche Osten. Seine Geschichte, sein Wesen und seine Aufgabe. Berlin: Propyläen-Verl. 1936. 4°. XII, 624 p. 29 t. **X 6678**

Wesselényi Miklós br. A Harmadik Birodalom keletkezése. Először írta: Horváth Jenő. Bp.: Viktória könyvkiadó váll. 1936. 272 p.
Bibliográfia: p. 271—272. **87376**

Wolz, Walther. Württemberg im Bundesrat unter dem Ministerium Mittnacht. Diss. Tübingen. Schramberg: Dr. Gatzer & Hahn 1935. VIII, 92 p. **P 9.434.7»187 : 189«**
Bibliographie: p. III—IV.

Zschaetzsch, Karl Georg. Die Arier. Herkunft u. Geschichte d. arischen Stammes. *[1920.]* 3. bearb. u. erweit. Aufl. Berlin: Arier-Verl. 1935. 448 p. 3 t. **86532**

Ausztria és az osztrák-magyar monarchia története

Balassa Imre. Death of an Empire. London: Hutchinson 1936. 286 p. 16 t. **86705**

Frank zu Döfering, Karl Friedrich v. (Hg.). Alt-österreichisches Adels-Lexikon. Bd 1. Wien: Selbstverl. 1928. **87486**
Bd 1. (1823—1918). XI, 361 p.

Jaschke. A[lois] R[udolph] C[arl]. Österreichs deutsches Erbe. Ein europäisches Raumproblem. Graz: Moser 1934. 264 p. 11 t. **86478**

Kelényi B. Ottó. Marco d'Aviano és a barokk állammisztika. Újpest: Weber [1936]. 48 p. (A Regnum egyháztörténeti évkönyvből.) **86822**

Kogler, Ferd[inand]. Vorlesungen über die ideellen und historischen Grundlagen des österreichischen Staates. Innsbruck: Wagner 1936. 80 p. 2 t. **87203**

Kramer, Hans. Habsburg und Rom in den Jahren 1708—1709. Innsbruck: Rauch 1936. VI, 130 p. (Publikationen des österr. hist. Inst. i. Rom, Bd III.) **87029**

Melzer, Otto. Taschenbuch der österreichischen Geschichte. Übersicht d. geschichtlichen Ereignisse v. 400 vor Christo bis 1935. Graz: Verl. d. Alpenland-Buchhandl. Südmark 1936. 424 p. **86258**

Nadler, Josef & Heinrich v. Srbik (Hg.). Österreich. Erbe und Sendung im deutschen Raum. Salzburg: Pustet 1936. VII, 404 p. **87199**

Raupach, Hans. Bismarck und die Tschechen im Jahre 1866. Berlin: Volk & Reich-Verl. 1936. 36 p. (Mitteleuropäische Schriftenreihe, 3.) **P 9.436»186«**

Rosenbauer, Johannes. Eine Welt zerbrach. Der Weg nach Sarajevo. Berlin: Schönfeld 1937. 154 p. 14 t. **87351**

Srbik, Heinrich Ritter v. Österreich in der deutschen Geschichte. München: Bruckmann 1936. 80 p. **86840**

Winkler, Arnold. Österreichs Weg. Die ideellen und geschichtlichen Grundlagen des Staates. Wien: Manz 1936. 167 p. **86872**

Magyar történet

Ádám T. István. A nyugatmagyarországi felkelés története. Bp.: »Külpolitika« kiad. 1935. 134 p. **86273**

Asztalos Miklós. A történeti Erdély. Bp.: Erdélyi férfiak Egyesülete 1936. 740 p. 64 t. **86321**
Bibliográfia: minden fejezet végén.

Balogh Albin. Történelmi séta Esztergomban. *[193?.]* 2. kiad. Esztergom: Laiszky 1936. 56 p. **R 9.439.027 Esztergom**

Beu, Octavian. Rascoala lui Horia in arta epocei. Bucuresti: »Cartea Romaneasca« [1935]. 4°. 75, [4] p. 104 t. **X 6645**
Bibliographie: p. 75.

Bodor József. A 100 esztendős kevermesi r. k. plébánia és templom története. Vác: Kapisztrán-ny. 1935. 40 p. **R 9.439.024 Kevermes**

Buchinger Manó. Tanuvallomás. Az októberi forradalom tragédiája. Bp.: Népszava 1936. 174 p. **86887**

Csetri Károly, mezőbándi. Bácska lakossága a legrégibb időktől a XIX. sz. végéig. Bp.: Szerző 1936. 65 p. **R 9.439.416**
Bibliográfia: p. 65.

Deér József. Zsigmond király honvédelmi politikája. Pécs: Dunántúl ny. 1936. 92 p. (Hadtörténelmi Közlemények, XXXIII. évf.-ból.) **87251**

Dornyay Béla. Keszthely végvár a törökvilágban. Keszthely: Mérei ny. 1935. 32 p. **R 9.439.071 Keszthely**

Dömötör Mihály. Az ónodi trónfosztó határozat előzményei, okai és tanulságai kül. tek. a Habsburgok visszatérési törekvéseire. Előadás. Bp.: Orsz. Rákóczi szöv. 1935. 40 p. **R 342.511.1(439)**

Emlékkönyv. Hornyik János halálának félszázados évfordulója alkalmából kiadta a Katona József társaság. Szerk. Garzó József. Kecskemét: Első kecskeméti hirlapkiadó és ny. 1935. 132 p. 7 t. **87222**

Erdélyi László. Magyar történelem. Művelődés- és államtörténet. 1—2. köt. Bp.: Athenaeum [1936]. **87260**
1. köt.: Magyar középkor. 470 p.
2. köt.: Magyar újkor. 386 p.

1932—1935. Drei Jahre Regierung Gömbös. Bp.: Dr. Pester-Lloyd Gesellsch. 1935. 117 p. **86645**

Faller Jenő. Hol feküdt Bátorkő vára? Veszprém: Egyházmegyei könyvny. 1936. 16 p. **R 9.439.070 Bátorkő**

Faller Jenő. Inota község monográfiája. Székesfehérvár: Vörösmarty ny. 1934. 38 p. **R 9.439.028 Inota**

Faller Jenő. Jásd község története. Veszprém: Egyházmegyei ny. 1934. 70 p. (Veszprémvármegye multja, 4.) **R 9.439.070 Jásd**

Faller Jenő. Szapár község monográfiája. Zirc: Ott ny. 1934. 4°. [16] p. **Rq 9.439.070 Szapár**

Garami [Sándor] Alex. Kurzgefasste Geschichte der Gemeinde Purbach am Neusiedlersee (Burgenland). Sopron: Röttig-Romwalter [1931]. 32 p. **R 9.439.053 Feketeváros**
Bibliographie: p. 4.

Halla Aurél & Dobrovics Károly (szerk.). Magyarország története tekintettel iparra és kereskedelemre. 1—2. k. Bp.: »Monopol« 1936. **86917**

Herczegh Frigyes. Sopron vármegye története a Hunyadiak korában. (1437—1490.) Dissz. Szeged. Pannonhalma: Szerző 1935. 138 p. (Kolozsvári-szegedi értekezések a magy. művelődéstörténelem köréből, 32.) **87213**

Hodinka Antal. Négy egykorú jelentés az 1704-i pécsi rácz dúlásról. Pécs: Pécsi irodalmi könyvny. 1932. 60 p.
[Magyar, német, latin.] **R 9.439.016 Pécs »1704«**

Hoffmann, Matz. 1785—1935. Hundertfünfzig Jahre deutsches Gertianosch Banat-Rumänien. Timisiora-Temesvár: Schwäbischer-Verl. [1936]. 368 p. 19 t. **86874**

Hóman Bálint & Szekfü Gyula. Magyar történet. 1. k. *[1928—34.]* 3. kiad. Bp.: Egyetemi ny. 1935. **86806**

Irházi Ambrus. Nagykőrös története a Rákóczi-féle szabadságharc alatt. Nagykőrös: Dajka ny. 1935. 96 p. (Közl. a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem történelmi szemináriumából, 6.) **R 9.439.049 Nagykőrös »1703 : 1711«**

Milleker, Felix. Das Wrschatzer Bergschloss. Historisch-archeologische Skizze. Wrschatz (Versec): Kirchner 1934. 20 p. (Banater Bücherei, Jubelnummer.) **R 9.439.060 Versec**

Missuray-Krug Lajos. A nyugatmagyarországi felkelés. Sopron: Röttig-Romwalter ny. 1935. 300 p. 6 t. **86639**

Nagy Edith. Esterházy Miklós nádor, Zrinyi Miklós és Esterházy Pál nádor honvédelmi politikája. Bp.: Sárkány ny. 1934. 78 p. **R 9.439»15 : 16«**
Bibliográfia: p. 76—77.

Niedermann Imre. Magyarország és a bosnyák politika Mária és Zsigmond alatt. (1382—1420). Balassagyarmat: Hollósy ny. 1936. 110, [4] p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hung. univ. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 78.) **87573**

Révay M[ór] Jánosné. 1918. november 1.—1919 augusztus 7. Napló. Bp.: [Saját kiad.] 1936. 483 p. **87524**

Rónay Jenő, barsi. A Habsburgok Magyarországon. Bp.: Szerző 1934. 46 p. **R 9.439»143 : 192«**

Sándor Imre csikszentmihályi. A székelyek települése. Bp.: »Jókai« ny. 1930. 87 p. **87495**

Schermann [Egyed] Aegid. Geschichte von Lockenhaus. Pannonhalma: Verfasser 1936. XII, 296 p. **87727**

Selmeczbányaiak emlékkönyve. Bp.: Selmeczbányaiak egyes. 1936. 4°. 184 p. **X 6734**

Sinka István. Magyarország árpádkori fő- és székvárosa Esztergom. Dissz. Szeged. Esztergom: Laiszky ny. 1936. 74 p. (Kolozsvári-szegedi értekezések a magy. művelődéstört. köréből, 33.) **R 9.439.027 Esztergom**
Bibliográfia: p. 71—72. **»12 : 13«**

Somogyi István. Hartensteintől Funchalig. Egy királydráma története hiteles adatok nyomán. Bp.: Szerző 1936. 267 p. **87008**

Szabó Magdolna. II. Rákóczy György erdélyi fejedelemsége (1648—1660). Dissz. Szeged: [ny. n.] 1935. 84 p. (Kolozsvári-szegedi értekezések a magy. művelődéstört. köréből, 30. sz.) **R 9.439.42»1648 : 1660«**
Bibliográfia: p. 82—83.

Székesfehérvári Szemle. Do'gozatok Székesfehérvár és Fejérmegye életéből. 1934. Székesfehérvár: Fejérmegyei és Székesfehérvári Múzeumegyesület 1934. **X 2330**

Sziklay János. Mit csinált a régi Balaton-Egylet. Adatok a Balaton-vidék történetéhez. Veszprém: Fodor ny. 1935. 87 p. **R 9.439(285) Balaton**

Timon Béla. Az 1838/39. évi regnicolaris deputatio katonai vonatkozású munkálatai. A cs. kir. hadsereg elhelyezése és ellátása Magyarországban. Bp.: »Madách« 1935. 115, [3] p. 2 t. **R 355.6(439)»1838 : 1839«**

Vadász Pál, gyöngyöshalászi. Bikis-besenyő megye és a besenyőkrül, meg nyelvükrül, a Barsa-nemrül s helynevek magyarázata. Turkeve: Daróczy ny. 1925. 106, [2] p. **87561**

Vicsay Lajos. A magyarság története. Ősidőktől napjainkig. 1—2. köt. Szeged: Délmagyarország ny. 1935—1936. (Gyakorlati pedagógiai kvt.) **87201**
I. köt. A legrégibb időktől Mohácsig. XVI, 350 p. 21 t.
II. köt. Mohácstól napjainkig. 400 p. 2 t.

Zichy Ladomér gróf. A tatárjárás Magyarországon. Pécs: Dunántúl ny. 1934. 112 p. (Veszprémvármegye multja, 2.) **86638**

Zoltai Lajos. Debrecen város százados küzdelme a görög kereskedőkkel. Debrecen: Városi ny. 1935. 59 p. (Debreceni Tisza I. tud. társ. I. oszt. kiadványai; VI. k. 4. f.) **Rq 386(439.032) Debrecen »16 : 17«**

Zoltai Lajos. Ismeretlen részletek Debrecen multjából. Debrecen: Városi ny. 1936. 230 p. 2 t. **86718**

Francia történet

Champion, Pierre. Paris au temps de la renaissance. L'envers de la tapisserie. Le règne de François Ier. Paris: Lévy 1935. 244 p. 1 t. **86507**

Hiscocks, Charles R. Der Einfluss der innerpolitischen Lage Frankreichs auf seine Beziehungen zu den Grossmächten 1815—1823. (Vom zweiten Pariser Frieden bis z. Eingriff Frankreichs in Spanien.) Diss. Berlin. Dresden: Dr. Risse 1935. 96 p.
Bibliographie: p. 91—95. **P 9.44»181—182«**

Madelin, Louis. Le crépuscule de la monarchie. Louis XVI. et Marie-Antoinette. Conférences prononcées à la »Société des conférences« en 1936. Paris: Plon 1936. 329 p. **86975**

Olasz történet

Noack, Friedrich. Das Deutschtum in Rom seit dem Ausgang des Mittelalters. Bd 1—2. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1927. **86449**

Roeder, Ralph. Savonarola. Eine Untersuchung über das Gewissen. Übertragung a. d. Englischen. *[Savonarola. A study in conscience 1930.]* Wien: Bermann-Fischer 1936. 351 p. 1 t. **87413**
Bibliographie: p. 351.

Spanyol történet

Bertrand, Louis. Spanyolország története. Franciából ford.: Rónai Mihály András. A függeléket írta: Passuth László. Bp.: Athenaeun [1936]. 338 p. **87652**

Hita, Gines Perez de. Die Geschichte der Bürgerkriege von Granada. Aus d. Altspanischen übertr. v. Paul Weiland. Bd 1—2. München: Müller 1913. (Perlen älterer romanischer Prosa, XIX—XX.) **87040**

Balkán történet

In der Maur, Gilbert. Die Jugoslawen einst und jetzt. Bd 1—2. Lpzg: Günther 1935—1936. **87926**
Bd 1. Aus der Geschichte der Jugoslawen. XV, 286 p.
Bd 2. Jugoslawiens Aussenpolitik. XIX, 619 p.

Laroche, Charles. La Crète ancienne et moderne. Paris: May [192?]. 312 p. **A 49.99/105**

Mehedinti, S. Der Zusammenhang der rumänischen Landschaft mit dem rumänischen Volke. Jena: Gronau 1936. 29 p. (Vom Leben u. Wirken d. Romanen, II. Reihe, H. 2.) **P 9.498**

Szende Zoltán. A görög királyság bukása és feltámadása. 1915—1935. A görögség kálváriája a világháború alatt és után. Bp.: Athenaeum 1936. 16 p. (A »Magyar Szemlé«-ből.) **Rq 9.499»1915: 1935«**

Tamás Lajos. Rómaiak, románok és oláhok Dácia Trajánában. Bp.: Akadémia 1935. 234 p. **86399**

Keleti történet

Abu-l-Fazl. The Akbar nàmà. Vol. 1—2. Transl. by H. Beveridge. Calcutta: Asiatic society 1907—1912. **A 54.92/14**

Dunbar, George. A history of India from the earliest times to the present day. London: Nicholson & Watson 1936. XXIV, 632 p. 47 t. **A 54.90/26**
Bibliography: p. 34, 57, 86—87 [etc.]

Ferishta, Mahomed Kasim. History of the rise of the Mahomedan power in India till the year A. D. 1612. Transl. from the original Persian by John Briggs, to which is added an account of the conquest by the kings of Hydrabad, of those parts of the Madras provinces denominated the ceded districts and northern circars. Vol. 1—4. Calcutta: Cambray 1908—1910. **A 54.90/27**

Hodivala, Shahpurshah Hormasji. Studies in Parsi history. Junagadh: Bahauddin College 1920. [6], 350 p. 25 t. **A 54.97/1**

Lane-Poole, Stanley. Turkey. *[1888.]* 5th impres., with a new chapter. London: Unwin 1908. XVIII, [22], 373 p. 44 t. **87096**

Afrika története

Walker, Eric A. South Africa, Rhodesia and the Protectorates. Cambridge: University pr. 1936. XXV, 1005 p. **69245/8**
Bibliography: p. 875—965.
= Cambridge history of British Empire, 8.

Amerika története

Carranza, Arturo B. La cuestión capital de la republica 1826 a 1887. (Antecedentes, debates parlamentarios, iniciativas, proyectos y leyes.) T. 1—5. Buenos Aires: Rosso 1926—1932. **87286**

Dodd, William Edward jun. Die Familie Blair und ihr Einfluss auf den Ausbruch des amerikanischen Bürgerkrieges. Diss. Berlin. Borna-Lpzg: Dr. Noske 1935. 109 p. Bibliographie: p. 101—107. **P 9.73»186«**

Juhász Vilmos. Az inkák birodalma. Bp.: Athenaeum ny. [1936]. 312 p. 8 t. **87252**

Prescott, William. Die Eroberung von Peru. Kultur u. Untergang d. Inkas. Wien: Belf 1937. 4°. 478 p. 25 t. **X 6694**

Ross, Colin. Unser Amerika. Der deutsche Anteil an den Vereinigten Staaten. Lpzg: Brockhaus 1936. 318 p. **87752**

902.6 Archeológia

Archäologie — Archaeology

Bálint Lajos. A Makó-mezőkopáncsi középkori temető sírleletei. Makó: Csanád vármegye közönsége 1936. 20 p. 2 t. (Csanádvármegyei kvt., 32.)
R 902.6(439.024) Makó-Mezőkopáncs

Ferdinandy Mihály. A honfoglaló magyarok művészi kultúrájának nyomai a korai Árpád-korban. Dissz. Bp.: Stádium ny. 1934. 56 p. 4 t. **R 902.6(439)**

Fettich Nándor. A garcsinovói szkita lelet. Der skythische Fund von Gartschinowo. Bp.: Magy. Történeti Múzeum 1934. 4°. 62 p. XIV t. **1759/15**
[Magyar, német.]
= Archaeologia Hungarica, 15.

Henning von der Osten, Hans. Discoveries in Anatolia. 1930—31. With the collab. of Richard A. Martin & John A. Morrison. Chicago: Univers. pr. 1933. XII, 150 p. 1 t. **A 50.08/18/14**
= The Univ. of Chicago Oriental Institute Communications. No 14.

Horváth Tibor. Az üllői és a kiskőrösi avar temető. Die avarischen Gräberfelder von Üllő und Kiskőrös. Bp.: Magy. Történeti Múzeum 1935. 128 p. 50 t. **1759/19**
[Magyar, német.]
= Archaeologia Hungarica, 19.

Iványi Dóra. A pannoniai mécsesek. Tipologiai és kronologiai áttekintés. Dissz. Bp.: Sárkány ny. 1935. 4°. 30 p. (Dissertationes pannonicae ex Instituto numismatico et archeologico universitatis de Petro Pázmány nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. 2, No 2.)
Rq 902.6(439.32)

Juhász Györgyi. A brigetioi terra sigilláták. Dissz. Bp.: Sárkány ny. 1935. 4°. 27 p. (Dissertationes Pannonicae ex Instituto numismatico et archaeologico universitatis de Petro Pázmány nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. 2., No. 3.)
Rq 902.6(439.32)

Kovrig Ilona. A császárkori fibulák főtípusai Pannoniában. Dissz. Bp.: Sárkány ny. [1935]. 4°. 22 p.(Dissertationes Pannonicae ex Instituto numismatico et archaeologico universitatis de Petro Pázmány nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. 2., No. 4.)
Rq 902.6(439.32)

Lugli, Giuseppe. Memorie archeologiche in Italia relative alla Pannonia. Pécs: Dunántúl ny. 1935. 13 p. 3 t. (Pannónia kvt., 11.)
R 902.6

Niedermayer, Oskarv. Afganistan. Bearb. v. — & Ernst Diez. Lpzg: Hiersemann 1924. 4°. XVI, 70 p. 123 t. **Aq 58.93/6**

Uhle, Max. Die alten Kulturen Perus im Hinblick auf die Archäologie und Geschichte des amerikanischen Kontinents. Berlin: Süsserott 1935. 4°. 50 p. **Pq 902.6(85)**
Bibliographie: p. 49—50.

Zakharov A. & Arendt V. Studia levedica. Régészeti adatok a magyarság IX. századi történetéhez. Archaeologischer Beitrag z. Geschichte der Altungarn im IX. Jh. Bp.: Magy. Történeti Múzeum 1935. 4°. 80 p. VIII t. **1759/16**
[Magyar, német.]
= Archaeologia Hungarica, 16.

91 Földrajz

Geographie — Geography

Alpes Francaises. Savoie, Dauphiné, Haute-Provence. Publ. sous la direction de Marcel Monmarché. Introduction par Raoul Blanchard. Paris: Hachette 1920. LXXX, 12, 659 p. 39 t. (Les guides bleus.) **86958**

Ancel, Jacques. Manuel géographique de politique européenne. T. 1. Paris: Delagrave 1936. **86537**
T. 1. L'Europe Centrale. 1936. 472 p.
Bibliographie: p. 8.

Baedeker, Karl. Das Deutsche Reich u. einige Grenzgebiete. Reisehandbuch f. Bahn u. Auto. 6. Aufl. Lpzg: Baedeker 1936. LII, 524 p. 109 t. **87036**

Bánhidi Antal. A Gerle 13 útja. Utinapló. Bp.: Franklin [1936]. 201, [7] p. 24 t. (Magy. földr. Társ. kvt.) **87519**

Bernatzik, Emmy. Afrikafahrt. Eine Frau bei den Negern Westafrikas. Wien: Seidel 1936. 240 p. 1 t. **87515**

Bódi Ferenc. A középiskolai földrajzoktatás története Magyarországon az első Ratio Educationistól napjainkig. Dissz. Szeged: Ablaka ny. 1935. 156 p. (Szegedi m. kir. Ferenc József tudományegyetem pedagógiai-lélektani intézete, V.) **87212**
Bibliográfia: p. 150—153.

Bokor Imre. Bécs és Ausztria. Bp.: Magy. Goethe-társ. [1936]. 330 p. **87175**

Bokor Imre. München és Bajorország. Bp.: Magy. Goethe-társ. 1933. 294 p. 3 t. **86473**

Brebner, J[ohn] B[artlet]. Die Erforscher von Nordamerika. *[The explorers of Nort America.]* Ins dtsche übertr. v. van Bebber. Lpzg: Goldmann 1936. 338 p. 4 t. **87431**

Bright, Richard. Angol szemmel Keszthelyen százhúsz évvel ezelőtt. Szemelvények. *[Travels from Vienne through Lower Hungary with some remarks on the state of Vienna during the congress in the year 1814.]* Ford. és jegyz. ell. Szerecz Imre. Keszthely: Sujánszky könyvny. 1935. 79 p. 1 t. **R 910.4(439.071) Keszthely**

Cholnoky Jenő. A föld és élete. Világrészek. Országok. Emberek. 1—5. k. Bp.: Franklin 1936. **K 9100/12**
1. k. Európa. 735 p. 1 t.
2. k. Ázsia. 673 p. 1 t.
3. k. Afrika. 518 p 1 t.
4. k. Amerika. 612 p. 2 t.
5. k. Ausztrália, Oceánia és a Sarkvidékek. 548 p. 1 t.

Dornyay Béla. Beudant balatonvidéki útleírása 1818-ból. Ford. Pénzes Zoltán. Előszavát írta Lóczy Lajos. Tapolca: »Tapolcai lapok« 1935. 62 p. **R 910.4(439)(285) Balaton**

Eberl-Elber, Ralph. Westafrikas letztes Rätsel. Erlebnisbericht über die Forschungsreise 1935 durch Sierra Leone. Salzburg: Verl. »Das Bergland-Buch« 1936. 368 p. 201 t. **87000**

Halász Gyula. Öt világrész magyar vándorai. Magyar fölfedezők Benyovszkytól napjainkig. Bp.: Grill 1936. 191 p. **86976**

Hammer Gyula Győr. Városföldrajzi tanulmány. Dissz. Szeged. Győr: Széchenyi ny. 1936. 106 p. **87214**

Haslund-Christensen, Henning. Zajagan. Menschen u. Götter i. d. Mongolei. Vorwort v. Sven Hedin. Nach d. schwed. Originalausg. übers. v. Maria Franzos. Stuttg.: Union dtsche Verlagsges. [1936]. 279 p. 9 t. **A 50.98/24**

Herrmann, Paul. Das grosse Wagnis. 6000 Jahre Kampf um d. Erdball. Berlin: Verl. u. Vertriebs-Gesellschaft 1936. 398 p. **87526**
Bibliographie: p. 396—397.

Hilscher, Kurt. Siebenbürgen. Banat, Sathmar, Marmarosch. Landschaft, Bauten, Volksleben. Lpzg: Brockhaus 1936. 4°. XVI, 148 p. **X 6730**

Humphrey, Grace. Hungary. Land of contrasts. New York: Scott & More 1936. 296 p. 8 t. **87543**

Iskraut, [Paul]. Mit Posaunen durch Siebenbürgen, Ungarn und Tschechei. Schönberg (Meckl.): Lehmann & Bernhard Verlagsbuchdr. [1935]. 39 p. (Aus »Spielet dem Herrn.«) **R 910.4(439.42)**

Kaiser László. A budaörsi medence földrajza. Dissz. Bp.: Hoffmann ny. 1935. 32 p.
Bibliográfia: p. 32. **R 91.439 Bp 84**

Lajtha, Edgar. Japan. Gestern, heute, morgen. Erlebnis einer Reise. Berlin: Rowohlt 1936. 235 p. 33 t. **A 52.91/13**

Leidenfrost Gyula. Kék Adria. Bp.: Egyet. ny. [1936]. 311 p. 24 t. **87721**

Péterfi Erzsébet. Gödöllő földrajza. Bp.: Kertész ny. 1935. 31 p. **R 91.439.049 Gödöllő**

Prestage, Edgar. Die portugiesischen Entdecker. Bern: Goldmann 1936. 256 p. 11 t. **87401**

Princz Gyula & Cholnoky Jenő. Magyar földrajz. 1. r. Bp.: Egyet. ny. [1936]. (Magyar föld, magyar faj.) **87529**
1. r. Magyarország tájrajza. 394 p. 28 t.

Rochowanski, L. W. Columbus in der Slovakei. Olten: Bernina-Verl. [1936]. 596 p. **86324**

Sievers, Wilhelm. Reise in Peru und Ecuador. Ausgeführt 1909. München: Duncker & Humblot 1914. XII, 411 p. (Wissenschaftl. Veröffentlichungen d. Gesellsch. f. Erdkunde zu Leipzig, 8.) **87088**

Supka Géza. La sfinge. Eroi e martiri dell' Africa. Trad. di Filippo Faber. Milano: Ed. Genio 1936. 317, [3] p. 8 t. **86704**

Urien, Carlos M. & Ezio Colombo. Geografia Argentina. Estudio historico, fisico, politico, social y economico de la republica Argentina. Buenos Aires: Taller tip. de la penitenciaria nacional 1905. 4°. XXXII, 688 p. 2 t. Bibliográfia: p. XXIX—XXXI. **X 6663**

Voigt-Diederichs, Helene. Gast in Siebenbürgen. Jena: Diederichs 1936. 114, [4] p. **87751**

Zboray Ernő. Tizenöt év Jáva szigetén. Bp.: Kir. magy. természettud. társ. 1936. VIII, 315 p. 47 t. (Természettud. könyvkiadó váll., 105. k.) **87645**

910.2 Idegenforgalom

Fremdenverkehr — Tourism

Baross szövetség, A— 1934/35. évi idegenforgalmi előadássorozatának anyaga. 17 előadás. Bev. Tormay Géza, sajtó alá rend. id. Votisky Antal. Bp.: Orsz. magy. idegenforgalmi tanács 1935. 142 p. **87452**

Magyar Idegenforgalom Évkönyve, A— 1935. Annuaire du Tourisme Hongrois. Szerk. és kiad. Az Idegenforgalmi ujságírók szindikátusa. Bp.: Athenaeum-ny. 1935. **X 2278**

Société des Nations. Comité économique. Études relatives au tourisme considéré comme facteur de l'économie internationale. Genève: Soc. d. Nat. 1936. 4°. 47 p. (Serie de publ. de la Soc. d. Nat. II. quest. économiques et financières 1936. II.B. 1.) **Pq 910.2:380.02**

912 Térképek

Karten. Atlanten — Maps. Atlases

Albán Imre. A térképek műszaki előállítása. (Térképsokszorosítás). Bp.: Áll. térképészet 1933. 76 p. (A »Térképészeti Közl.«-ből.) **R 912 : 655.3**

Andreas Handatlas. Ausgewählte völlig neu bearb. Ausg. Hg. v. Konrad Frenzel. Lpzg: Velhagen & Klasing 1937. Fol. VII, 16, 100, 122 p. **K 9120/12**

Bertarelli, L. V. Atlante internazionale de Touring Club Italiano. Centosettantasei tavole principali, centotrentanove carte parziali e di sviluppo. La direzione di: —, O. Marinelli, P. Corbellini. Milano: Touring Club Italiano 1933. 50×43 cm. **T 135**

Borodajkewycz, Taras. Konrad Millers Lebenswerk. Salzburg: Miller-Stiftung d. Salzburger Hochschulwochen 1936. 46 p. 1 t. [Deutsch-englisch.] **P 912(09)**

Geopolitische Weltkarte. Entwurf u. Bearbeitung v. Paul Holló & Helmut Kühn. Ausführung v. P[aul] Hollo & U. v. Pezold. Halle/Saale: Verl. Buchhandl. d. Waisenhauses 1936. 165×107 cm. **T 136**

Halász Albert. Les États d'Europe Centrale. The states of Central Europe. Panstwa Europy Srodkowej. Középeurópai államok. T. 1. Bp.: Auteur 1936. Fol. **5617**
[Francia-angol-lengyel-magyar.]
T. 1. Europe — Europa. 1936. 47 p. 4 t.

Knaurs Welt-Atlas. 40 farbige Haupt- u. Nebenkarten u. 90 statistische u. Spezialkarten, Diagramme u. zahlreiche Tabellen mit ausführl. geopolitischen Text u. vollständigen alphabetischen Verzeichnis v. über 20.000 geographischen Namen. Hg. v. Johannes Riedel. *[1928.]* Vollst. neue Ausg. Berlin: Knaur 1932. 416 p. **87230**

Polgári térképezésünk multja. Térképkiállítás. Bp.: Sárkány-ny. 1936. 16 p. (M. kir. orsz. levéltár időszaki kiállításai, 1.) **R 912(439)**

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Memoiren
Biography. Memoirs

Altmann J. Gyula. A Görgei-probléma Sebess Dénes megvilágításában. (Néhány szó a Görgei-kérdés mai állásáról.) Bp.: Egyetemi ny. 1935. 59 p. **R 92.355(439) Görgei**

Amiel, Henri Frédéric. Tagebücher. Deutsch v. Rosa Schapire. München: Piper 1905. VIII, 362 p. (Die Fruchtschale, 4.) **87579**

Angot, E. Dames du grand siècle. Mme de Sévigné & Mme de Grignan; Mme de La Fayette; la présidente de Motteville. Paris: Emile-Paul 1919. 356 p. **87078**

Apró István. Abrogio Traversari Magyarországon (1435—36.) Dissz. Szeged: Ablakany. 1935. 68 p. (Szegedi M. kir. Ferenc József tudományegyetem közép- és újkori történeti intézete, 3.) **R 92.262.1 Traversari**
Bibliográfia: p. 62—64.

Aubry, Octave. Sankt Helena. Bd 1. Erlenbach-Zürich: Rentsch [1936]. **86700**
Bd 1. Die Gefangenschaft Napoleons. Übers. v. Hans Dühring. 375 p. 16 t.

Auer, Max. Franz Liszt und der Schottenhof zu Wien. Bielitz: Schmeer 1913. 16°. 7 p. (Aus »Bielitz-Bialaer Anzeiger.«)
R 92.78(439) Liszt Ferenc

Bach, Anna Magdolna krónikája. *[Die kleine Chronik der Anna Magdalena Bach.]* Ford. Wiesner Juliska. Bp.: Dante [1936]. 234 p. **87628**

Bailly, Auguste. Louis XI. Paris: Fayard 1936. 410 p. (Les grandes études historiques.)
Bibliographie: p. 407—408. **86983**

Bainville, Jacques. Napoleon. Ford. Hevesi András. Bp.: Athenaeum-ny. [1936]. 432 p. **87640**

Bartha Dénes v. Franz Liszt 1811—1886. Sein Leben in Bildern. Lpzg: Bibliographisches Inst. 1936. 46 p. 23 t. **87124**

Benes, Edouard. Souvenirs de guerre et de révolution (1914—1918). La lutte pour l'indépendance des peuples. Vol. 1—2. Paris: Leroux 1928—1929. (Bibliothèque du »Monde Slave«.) **86642**

Benson, E. F. Sir Francis Drake. Übers. v. van Bebber. Lpzg: Pries 1936. 256 p. **87741**

Bernát István. Küzdelmek és eredmények. Életrajz és emlékbeszédek. Bp.: Bethlen Gábor irod. & ny. r.-t. 1936. 337 p. **87731**

Bibl, Viktor. Metternich. Der Dämon Österreichs. Lpzg: Günther 1936. 400 p. 15 t. **86824**

Bismarck, Johanna v. Ein Lebensbild in Briefen (1844—1894.) [Hg. v. Eduard Heyck.] Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1915. VI, 369 p. 9 t. **87116**

Bloy, Léon. Briefe an seine Braut. Übers. v. Karl Pfleger. Salzburg: Pustet 1935. 210 p. **86346**

Bonwetsch, G. Nathaniel. Gotthilf Heinrich Schubert in seinen Briefen. Ein Lebensbild. Stuttg.: Belser 1918. XXIV, 480 p. 12 t. **86404**

Borgese, G[iuseppe] A[ntonio]. La tragedia Mayerling. Storia di Rodolfo d'Austria e di Mary Vétzera. *[1925.]* 10. ed. Milano: Mondadori 1935. XXXVI, 272 p. 24 t. **86597**

Brandl, Franz. Kaiser, Politiker und Menschen. Erinnerugen eines Wiener Polizeipräsidenten. Lpzg: Günther 1936. 446 p. **86336**

Braun, Hellmut Walther. Nietzsche und die Frauen. Lpzg: Meiner 1931. [6], 214 p. **87050**

Brauns, Walter. Ein Pionir des Lebens. Emil Peters und sein Werk. Stuttg.: Heyder 1935. 156 p. **86524**

Briefe hervorragender Zeitgenossen an Franz Liszt. Nach den Handschriften des Weimarer Liszt-Museums mit Unterstützung von dessen Custos Gille, hg. v. La Mara. Bd 1—3. Lpzg.: Breitkopf & Härtel 1845—1904. **87100**
Bd I. 1824—1854. XII, 367 p.
» II. 1855—1881. VIII, 378 p.
» III. Neue Folge. 1836—1886. XII, 483 p.

Brion, Marcel. Attila élete. Ford. Salgó Ernő. Bp.: Athenaeum 1936. 279 p. **86828**

Castelli, J. F. Memoiren meines Lebens. Gefundenes und Empfundenes. Bd 1—2. Hg. v. Josef Bindtner. München: Müller 1913. **86389**

Chamier, J. Daniel. Ein Fabeltier unserer Zeit. Zürich: Amalthea Verl. 1937. 403 p. **87622**

Chevallier, Jean-Jacques. Barnave ou les deux faces de la révolution. Préface de Gabriel Hanotaux. Paris: Payot 1936. 362 p. (Bibliothèque historique.) **86869**

Christaller, Helene. Albert Schweitzer. Ein Leben für andere. Berlin: Acker-Verl. 1934. 46 p.
P 92.61(43) Schweitzer Albert

Coloma, Luis. Don Juan de Austria der Sohn Kaiser Karls V. Ein grosses Leben im XVI. Jahrhundert. Übers. v. Luis Villavicencio. München: Einhorn-Verl. [193?]. 538 p. **87494**

Corti, Egon Caesar cte. Unter Zaren und gekrönten Frauen. Schicksal u. Tragik europäischen Kaiserreiche an Hand v. Briefen, Tagebüchern u. Geheimdokumenten d. Zarin Maria v. Russland u. d. Prinzen Alexander v. Hessen. *[1936.]* 3. Aufl. Salzburg: Pustet 1936. XXIII, 448 p. 38 t. **87462**

Courthion, Pierre. Genève ou le portrait des Töpffer. Préface de Jean Cassou. Paris: Grasset 1936. 254 p. **86973**
Bibliographie: p. 247—248.

Csatkai Endre. Emlékezés Esterházy Pál nádorra születésének 300. évfordulója alkalmából. Sopron: Székely-könyvny. 1935. 34 p. (A Soproni Hirlap-ból.)
R 92.32(439) Esterházy Pál

Csüry Bálint. Pápay József emlékezete. Debrecen: Városi ny. 1935. 4°. 24 p. (Debreceni Tisza István tudományos társaság emlékbeszédek, I. 1.)
Rq 92.4(439) Pápay József

Dávid István. Wolff Károly emlékezete. Emlékbeszéd. Bp.: Rigler 1936. 16 p.
R 32 Wolff Károly

Doromby Karola. Schedius Lajos mint német-magyar kultúrközvetítő. Bp.: Pfeifer 1933. 117 p. (Német philol. dolg., 56.) **87834**

Dunkel Norbert. Milyen volt Liszt Ferenc? Bp.: Egyet. ny. 1936. 103 p. 10 t. **86940**

Eckartsberg, C. H. Zufall oder Schicksal. Der vorzeitige Tod entscheidender Männer der deutschen Geschichte. München: Oldenburg 1935. 219 p. **86367**

Engel, Hans. Franz Liszt. Potsdam: Athenaion 1936. 132 p. 8 t. **87632**
Bibliographie: p. 127—129.

Erba Odescalchi Sándor. XI. Ince. Egy nagy pápa életregénye. 1661—1689. Bp.: Rózsavölgyi [1937]. 278 p. 9 t. **87746**
Bibliográfia: p. 271—277.

Ermatinger, Emil (Hg.). Gottried Kellers Leben, Briefe u. Tagebücher. Auf Grund d. Biographie Jakob Baechtolds. Bd 1—3. Stuttg.: Cotta 1915—1916. **86959**
Bd 1. Gottfried Kellers Leben. X, 677 p. 1 t.
Bd 2. Gottfried Kellers Briefe u. Tagebücher 1830—1861. VIII, 527 p. 1 t.
Bd 3. Gottfried Kellers Briefe u. Tagebücher 1861—1890. 597 p. 1 t.

Eulalia von Spanien, Infantin. Lebenserinnerungen 1864—1931. An Europas Fürstenhöfen. Autorisierte dtsche Bearbeitung v. Prinz Adalbert v. Bayern. Stuttg.: Schramm 1936. 344 p. 12 t. **87349**

Felbermann, Heinrich. The memoirs of a cosmopolitan. Ed. by Renée Felbermann. London: Chapman & Hall 1936. 286 p. 12 t. **87432**

Füssmann, Werner & Béla Matéka. Franz Liszt. Ein Künstlerleben in Wort u. Bild. Berlin: Beltz 1936. 4°. XV, 301 p. **X 6687**

Grabe, Reinhold Th. Das Geheimnis des Adolph Freiherrn von Knigge. Die Wege eines Menschenkenners. 1752—1796. Hamburg: Govert 1936. 280 p. 7 t. **86883**
Bibliographie: p. 230—280.

Grátz Gusztáv. Emlékezés az erdélyi szép napokra. [Cluj-Kolozsvár]: Erdélyi szemle 1935. 14 p. (Élő Erdély.) **R 92.32(439) Grátz**

Guedalla, Philip. Men of affairs. London: Hodder & Stoughton [1927]. 252 p. (Collected essays of Philip Guedalla, II. People's library.) **86571**

Gundolf, Friedrich. Paracelsus. *[1927.]* 2. Aufl. Berlin: Bondi 1928. 135, [3] p. **87544**

Hackett, Francis. Franz der Erste. Berlin: Rowohlt [1936]. 416 p. 28 t. **87255**

Hackett, Francis. VIII. Henri k. *[Henry the Eight.]* Ford. Tábori Pál. Bp.: Rózsavölgyi [1936]. 416 p. **86697**

Haintz, Otto. König Karl XII. von Schweden. Bd 1. Berlin: Stilke 1936. **86998**
Bd. 1. Der Kampf d. schwedischen Militärmonarchie um d. Vormacht in Nord- u. Osteuropa. 319 p. 11 t.

Herwegh, Marcel. Au printemps des Dieux. Correspondance inédite de la Comtesse Marie d'Agoult et du poète Georges Herwegh. Paris: Gallimard 1929. 240 p. (Les documents bleus, 11.) **87020**

Hevesy [András] André de. Liszt ou le roi Lear de la musique. Paris: Firmin-Didot 1936. 252 p. **86570**

Hodges, Arthur. Kitchener. Berlin: Vorhut-Verl. 1937. 258 p. 10 t. **87597**

Holzing, Karl Franz v. Unter Napoleon in Spanien. Denkwürdigkeiten eines badischen Rheinbundoffiziers. (1787—1839). Hg. Max Dufner-Greif. Berlin: Hugo 1937. 282 p. **87748**

Horváth Zoltán & Németh Andor. A kegyenc. (Gróf Teleki László élete.) Bp.: Pantheon 1936. 227 p. **87618**

Hümmeler, Hans. Gläubige Wissenschaft. Leben u. Tagebücher d. Physiologen Theodor Schwann. Düsseldorf: Schwann 1936. 110 p. (Religiöse Quellenschriften, 98.)
P 92.612(43) Schwann, Theodor

Jacot, B. L. & D. M. B. Collier. Marconi, Beherrscher des Äthers. *[Marconi, master of space. 1935.]* Übertragung a. d. Englischen. Berlin: Höger 1937. 298 p. 19 t. **87662**

Jagow, Kurt (Hg.). Queen Victoria. Ein Frauenleben unter der Krone. Eigenhändige Briefe u. Tagebuchblätter 1834—1901. Berlin: Siegismund 1936. XVI, 539 p. 17 t. **87509**

Jósa Jolán. Jósa András (1834—1918) és elődei. Miskolc: Ludwig-ny. 1934. [4], 358, [2] p. 1 t. **86325**

Jung-Stilling, Johann Heinrich. Briefe an seine Freunde. *[1905.]* 2. Aufl. Lpzg: Ruhl 1924. XV, 188 p. 1 t. **87022**

Kampers, Franz. Karl der Grosse. Mainz: Kirchheim 1910. 128 p. (Weltgeschichte in Karakterbildern.) **87074**

Kaus, Gina. Nagy Katalin. Ford. Roboz Andor. Bp.: Rózsavölgyi [193?]. 302 p. **A 47.92/90**

Kemény István. Európa gyermeke. Kaspar Hauser csodálatos élete. Szubotica: Napló kiad. 1936. 75 p. **R 92 Hauser Kaspar**

Kerekesházy József. Amit nem tudnak a Rákócziakról... (Ki volt az utolsó Rákóczi?) Bp.: Stádium-ny. 1935. 38 p. 1 t. **R 929.2(439) Rákóczi**

Kosáry Domokos. A Görgey-kérdés és története. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 330 p. **87183**

Koudela Géza. Liszt Ferenc. Bp.: »Studium« 1936. 132 p. **86909**
Bibliográfia: p. 128—131.

Kuntze, J. E. Gustav Theodor Fechner. Ein dtsches Gelehrtenleben. Lpzg: Breitkopf & Härtel 1892. XI, 372 p. 3 t. **87106**
Bibliographie: p. 363—372.

Kügelgen, Wilhelm v. Lebenserinnerungen des alten Mannes in Briefen an seinen Bruder Gerhard 1840—1867. Bearb. & hg. v. Paul Siegwart v. Kügelgen & Johannes Werner. Lpzg: Koehler 1924. XXXII, 399 p. 15 t. **87660**

Kürenberg, Joachim. Krupp. Kampf um Stahl. Berlin: Krüger 1935. 350 p. **86882**

La Bedoyere, Michael de. George Washington. [Berlin]: Kiepenheuer [1936]. 326 p. 7 t. **87184**

Lengyel Tamás. Klapka György emlékiratai és emigrációs működése. Bp.: Bethlen Gábor-ny. 1936. 114 p. **R 92.355(439) Klapka**
Bibliográfia: p. 114.

Le Seur, Paul. Adolf Stoecker der Prophet des Dritten Reiches. *[1928.]* 3. Aufl. Berlin: Hochweg-Verl. 1935. 56 p. **P 92.32(43) Stoecker**

Levertin, Oskar. Selma Lagerlöf. Übers. v. Francis Maro. Berlin: Bard, Marquardt [1904]. 79 p. 21 t. (Die Literatur, 7.) **87172**

Lipcsei Steiner Mihály & Nemes Erdős László. Pilsudski József. Pilsudski tábornagy emlékiratainak és Pomaranski István munkájának részbeni felhasználásával. Bp.: Magy. Mickiewicz-társ. 1935. 64 p. 15 t. **A 47.92/95**

Liszt [Ferenc] Correspondance de — et de sa fille Madame Emile Ollivier 1842—1862. Publiée par Daniel Ollivier. Paris: Grasset 1936. 341 p. **87501**

Longworth de Chambrun, Clara. Mein grosser Kollege Shakespeare. Die Erinnerungen d. königl. Schauspielers John Lacy. Berlin: Zsolnay 1936. 336 p. 7 t. **87650**

Lónyai Albert. Emlék a Lónyai-család multjából s különösen a XVII. sz. első felében élt Lónyai Zsigmond leszármazásáról és életéről. Bp.: Pallas 1890. 39 p. 6 t. **87233**

Lónyay [Károly] Carl Gr. Ich will Rechenschaft ablegen! Die unbewusste Selbstbiographie des Generals Benedek. Lpzg: Günther 1937. 493 p. 18 t. **87647**
Bibliographie: p. 481—488.

Lützow, Friedrich. Sieger aus sieben Weltmeeren. Lebensbild grosser Admiralen. Berlin: Ullstein 1936. 248 p. 16 t. **86682**

Magyar politikai lexikon. Magyar politikusok. 1—2. k. **70553**
1. k. 1914—1929. Szerk.: T. Boros László. Bp.: Europa irod. & ny. r.-t. 1929. 511 p.
2. k. 1929—1935. Szerk.: Madarász Elemér. Bp.: Merkantil-ny. 1935. 175 p.

Mai magyarok — régi magyarokról. Összeáll.: Fejtő Ferenc. Bp.: Szép Szó — Cserépfalvi kiad. 1936. 215 p. **86987**

Maria von Russland, Grossfürstin —. Leben und Leiden einer Prinzessin. Ein Frauenschicksal aus bewegter Zeit. Übertr. v. Georg Goyert. Dresden: Reissner 1936. 248 p. 15 t. **87677**

Masaryk, [Thomas Garrigue] erzählt sein Leben. Gespräche mit Karel Capek. Übers. v. Camill Hoffmann. Berlin: Cassirer [1936]. XVI, 351, [5] p. 18 t. **87503**

Menne, Bernhard. Krupp. Deutschlands Kanonenkönige. Zürich: Europa-Verl. 1937. 386 p. **87639**
Bibliographie: p. 374—376.

Mező Ferenc. Negyven év a magyar sport szolgálatában. B. Szokolyi Alajos élete és kora. 15 képpel. Bp.: Stephaneum-ny. 1935. 46 p. (»Testnevelés«-ből.) **R 92.796(439) Szokolyi Alajos**

Misciattelli, Piero. Savonarola. Ford.: Husztiné Révhegyi Rózsa. Bp.: Szt. Istv.-társ. 1936. 270 p. 4 t. **87769**

Mollat, Georg [Hg.]. Von Goethes Mutter zu Cosima Wagner. Zweihundert Jahre dtsches Frauenleben. Stuttg.: Fromman 1936. VIII, 302 p. **87773**

Müller, Irmgard. Madame Royale. Prinzessin ohne Jugend. Frankfurt a. M.: Kesselring 1937. [6], 472 p. 9 t. **87784**
Bibliographie: p. 471—472.

München—Freising. Priesterverein d. Erzdiözese —. (Hg.). Michael Kardinal Faulhaber. 25 Bischofsjahre. München: Huber 1936. [8], 110, [2] p. **86646**

Nádor Jenő & Keményi Gábor. Tessedik Sámuel élete és munkája. Tanulmány. Az előszót Darányi Kálmán írta. Bp.: Merkantil-ny. 1936. 130 p. 1 t. **87658**
Bibliográfia: p. 127—128.

Nagyatádi Szabó István. Bp.: Nagyatádi Szabó István emlékbizottság 1935. 222 p. 22 t. **86270**

Napoleon I.. Mein Leben und Werk. Schriften, Briefe, Proklamationen, Bulletines. Aus d. Gesamtwerk d. Kaisers ausgewählt u. hg. v. Paul u. Gertrude Aretz. Geleitwort v. Jakob Hugentobler. Wien: Aretz 1936. 582 p. 24 t. **86699**

Newman, Ernest. The man Liszt. A study of the tragicomedy of a soul divided against itself. London: Cassel 1934. XXII, 313 p. 8 t. **86460**
Bibliographie: p. XVIII—XXII.

Nietzsche, F[riedrich] W[ilhelm]. Mein Leben. Autobiographische Skizze des jungen Nietzsche. Frankfurt a. M.: Diesterweg 1936. 15 p. **P 92.1(43) Nietzsche**

Ninck, Johannes. Arzt und Reformator Vadian. Ein Charakterbild aus grosser Zeit. St. Gallen: Buchhandl. d. Evangelischen Gesellsch. 1936. 256 p. 8. t. **87789**
Bibliographie: p. 240—244.

Nyilas Ilona. Ragályi Tamás. Dissz. [Miskolc]: Miskolci ny. 1934. 35 p.
Bibliográfia: p. 35. **R 92.32(439) Ragály**

Orloff, Nikolai Fürst. Bismarck und die Fürstin Orloff. Ein Idyll in d. hohen Politik. Mit unveröffentl. Briefen Bismarcks v. L. Laporte. München: Beck 1936. XIV, 174 p. 2 t. **86241**
Bibliographie: p. 173—174.

Östör József. Széchenyi István a regényhős. Előadás az Orsz. Nemzeti Klubban 1936. III. 4.-én. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 29 p. (Orsz. Nemz. Klub kiadv., 5.)
R 92.32(439) Széchenyi István

Paulsen, John. Erinnerungen an Henrik Ibsen. Berlin: Fischer 1907. 202 p. **87058**

Pető Dezső. Széchenyi képzelete. Dissz. Szeged: Magy. irod. tört. int. 1935. 48 p. (Értekezések a M. kir. Ferenc József tud.-egyet. magy. irod. tört. int.-ből, 16.)
R 92.32(439) Széchenyi István
Bibliográfia: p. 44.

Pilsudski, Josef. Erinnerungen und Dokumente. Ausgew., bearb. u. red. v. Waclaw Lipiaski u. J[ean] P[avel]Kaczkowski. Geleitwort v. Hermann Göring. Bd 3—4. Essen: Essener Verlagsanst. 1936.
A 47.92/94
Bd 3. Militärische Vorlesungen. Vorw. v. F. v. Rabenau. XXIII, 375 p. 2 t.
Bd 4. Reden u. Armeebefehle. VIII, 368 p. 1 t.

Podhraczky Rezső. Lovassy László. Történelmi korrajz. Kiadja a nagyszalontai »Polgári Kör« választmánya. Nagyszalonta: Székely-ny. 1912. 48 p. 5 t. **R 32 Lovassy**

Ponsonby, Frederick (Hg.) Briefe der Kaiserin Friedrich. Eingel. v. Wilhelm II. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1929. XIX, 516 p. 4 t. **87064**

Pourtalès, Guy. A zongora poétája. Chopin életregénye. Bp.: Renaissance 1936. 308 p. **87472**

Prince charmeur, Le— et sa maitresse. Correspondance entre Gustaf-Friedrichsson v. Oldenburg, plus tard Gustaf III., roi de Sverige des Goths et des Vandales, et Charlotte Charlesdotter de Geer. Stockholm: Olofsson 1935. 45 p.
Bibliographie: p. 45. **P 92.948.5 III. Gusztáv**

Rankl Lajos [stb.]. Gizella Magyarország első királynéja, Szent István hitvese. Történelmi életkép. Irták: —, Schmid M. Farkas & Vértes József. Székesfehérvár: Csitáry-ny. 1935. 144 p. 8 t. **87011**

Read, Conyers. The Tudors. Personalities and practical politics in sixteenth century England. London: Milford 1936. XI, 264 p. 5 t. **87392**
Bibliography: p. 253—255.

Reck-Malleczewen, Fritz. Sophie Dorothee, Mutter Friedrichs des Grossen. Berlin: Schützen-Verl. 1936. 303 p. 16 t.
Bibliographie: p. 300—301. **87264**

Renker, Fritz. Niebuhr und die Romantik. Diss. Lpzg: Dr. Vogel 1935. 124, [2] p. **87582**
Bibliographie: p. 121—124.

Révész Imre. Pokoly József emlékezete. Debrecen: Tiszántuli református egyházkerület-ny. 1936. 4°. 36 p. (Debreceni Tisza István tud. társ. emlékbeszédek, 1. köt., 2. sz.) **Rq 92.378(439) Pokoly József**

Reynolds, M[abel] E[dith]. Memories of John Galsworthy. London: Hale 1936. 128 p. 25 t. **87664**

Rodin, Auguste. Briefe an zwei deutsche Frauen. Hg. v. Helene v. Nostitz. Einführung v. Rudolf Alexander Schröder. Berlin: Holle [1936]. 167 p. 26 t. **87406**

Salomon, Alice. Heroische Frauen. Lebensbilder sozialer Führerinnen. Lpzg: Verl. f. Recht & Ges. 1936. 352 p. **87391**
Bibliographie: p. 348—351.

Sármándi Sándor. Dollfuss. Ausztria martir-kancellárja. Bp.: Ádler & Práder 1936. 112, [4] p. **R 92.32(436.01) Dollfuss**
Bibliográfia: p. [1].

Schliemann, Heinrich. Briefe. Gesammelt u. mit einer Einleitung in Auswahl hg. v. Ernst Meyer. Geleitwort v. Wilhelm Dörpfeld. Berlin: Gruyter 1936. 362 p. 3 t. **86723**

Schulte, Clara. Genie im Schatten. Das Leben d. Charlotte Brontë. Dresden: Jess 1936. 252 p. **87763**

Scott, Eva. Die Stuarts. München: Callwey 1936. 519 p. 8 t. **87405**

Segesser, Agnes v. Bruder Klaus von Flüe. Eidgenosser Asket, Mystiker 1417—1487. Freiburg: Kanisiuswerk, Päpstl. Dr. 1936. 298, [4] p. 1 t. **86904**

Selchow, Bogislav v. Hundert Tage aus meinem Leben. Lpzg: Koehler & Amelang 1936. 383 p. 2 t. **87693**

Sell, Sophie Charlotte v. Fürst Bismarcks Frau. Lebensbild. *[1914.]* 5. durchges. Aufl. Berlin: Trowitzsch 1914. VIII, 253 p. 15 t. **87141**

Sethe, Paul. Im Banne der Grauen Eminenz. Charakterbilder aus d. Regierungszeit Wilhelms II. *[1936.]* 2. Aufl. Stuttg.: Franckh 1936. 156 p. (Lebendige Geschichte.) **87179**

Sheehan, Patrick. Tristram Lloyd. Der Roman eines Journalisten. Aus d. Nachlass hg. u. vollendet v. Henry Gaffney. Deutsch v. Friedrich Ritter v. Lama. Mit einer biographischen Einführung v. H. J. Heuser. Augsburg: Haas & Grabherr 1930. 276 p. **86787**

Sieburg, Friedrich. Robespierre. Bp.: Athenaeum-ny. [1936]. 356 p. **86695**

Sitwell, Edith. Victoria von England. Deutsch v. C. F. W. Behl. Berlin: Krüger 1936. 348 p. 16 t. **87651**

Spiess, O. Basel anno 1760. Nach d. Tagebüchern d. ung. Grafen Joseph u. Samuel Teleki. Basel: Birkhäuser 1936. VIII, 179 p. 14 t. **86533**

Stein, Karl Heinrich. Tilman Riemenschneider im deutschen Bauernkrieg. Geschichte einer Geistigen Haltung. Wien: Reichner 1937. 445 p. 24 t. **87610**

Szikszay Edit. Louis-August Rogeard. Egy francia emigráns Magyarországon. Dissz. Pécs: Kultura-ny. 1936. 67 p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univ. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 83.) **R 92.84 Rogeard**

Szirmai Rezső. Mussolini, Kemál, Sztalin és a többiek. Bp.: Viktória kiad. 1935. 226 p. **86353**

Tornius, Valerian. Stern und Unstern der Romanows. Geschichte einer Dynastie in Miniaturen. Lpzg: Weber 1936. 342 p. 14 t. **87598**
Bibliographie: p. 341—342.

Tritsch, Walther. Olympias die Mutter Alexanders des Grossen. Das Schicksal eines Weltreiches. Frankfurt a. M.: Soc.-Verl. 1936. 341 p. 8 t. **87394**
Bibliographie: p. 336—339.

Trotter, Lionel J. Warren Hastings. A biography. *[1910.]* Repr. ed. London: Dent 1925. XVI, 302 p. **86552**

Uexküll, J[akob] v. Niegeschaute Welten. Die Umwelten meiner Freunde. Ein Erinnerungsbuch. Berlin: Fischer 1936. 304 p. 17 t. **87390**

Ujváry Jolán. Saárdi Somssich Pál 1811—1888. Dissz. Pécs. Kaposvár: Szabó ny. 1936. 69 p. (Specimina diss. facult. philos. Regiae hungaricae univers. Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 86.) **R 92.32(439) Saárdi Somssich Pál**

Vallery-Radot, René. La vie de Pasteur. *[1900.]* Nouvelle éd. Paris: Flammarion 1935. 632 p. **86509**

Vécsey Miklós. Száz értékes magyar. Bp.: Hungária-ny. 1931. 312, [4] p. **86578**

Viczmándy Tamás. Hires zempléniek. 1—2. k. Bp.: Sárkány-ny. 1934—1936. **87396**

Vielstedt, Herbert. Cola di Rienzo. Die Geschichte d. Volkstribunen. Berlin: Fischer 1936. 382 p. 6 t. **86990**
Bibliographie: p. 371—373.

Wallersee, Marie Louise (Gräfin Larisch). Die Heldin von Gaeta. Tragödie einer Königin. Lpzg: Goten-Verl. 1936. 276 p. 9 t. **87388**

Walsh, W. Th. Isabelle la Catholique. 1451—1504. Éd. franç. par Henri Carré. Paris: Payot 1932. 412 p. 8 t. (Bibliothèque historique.) **86420**

Weill, Erwin. Kronprinz Rudolf. Das Leben eines merkwürdigen Mannes. Wien: Szelinski 1936. 291 p. 8 t. **87851**

Weidler-Steinberg, Augusta (Hg.). Rahel Varnhagen. Ein Frauenleben in Briefen. Weimar: Kiepenheuer 1912. XV, 663 p. 8 t. **87084**

Werner, Arthur. Eduard Benes. Der Mensch u. d. Staatsmann. Prag: Morawitz 1935. 248 p. 20 t. **87135**

Wertheimer, Oskar von. Christine von Schweden. Zürich: Amalthea-Verl. 1936. 412 p. 20 t. **87599**

Wickwar, W. H. Baron D'Holbach. A prelude to the French Revolution. London: Allen & Unwin 1935. 253 p. **86344**

Wildgans, Anton. Briefe. Hg. v. Lilly Wildgans. Wien: Wildgans-Gesellsch. 1937. 691 p. 11 t. **87742**

Zarek, Otto. Moses Mendelssohn. Ford. Horváth Zoltán. Bp.: »Tábor« [1936]. 352 p. **86985**

Zechlin, Walter. Fröhliche Lebensfahrt. Diplomatische u. undiplomatische Erinnerungen. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1936. 316 p. **87641**

Zobeltitz, Fedor v. Briefe deutscher Frauen. Berlin: Ullstein 1936. 408 p. 8. t. **87518**

Zweig, Stefan. Castellio gegen Calvin oder Ein Gewissen gegen die Gewalt. Wien: Reichner 1936. 333 p. 8 t. **86980**

A Budapesti Gyüjtemény 1936. évi szerzeményeinek válogatott jegyzéke. Időrendben.

Chronologisches Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Budapestiensia-Sammlung, 1936.

Select chronological list of works added to the Budapest Collection, 1936.

Galeottus, Martius Narniensis. Liber de homine. F 1a: Galeotti Martii. Narniensis. Ad. R. D. Archiepiscopvm. Strigoniensem. In. Librvm. De. Homine. Epistola. F 2a: Galeotti. Marcii. Narniensis. De Homine. Liber. Inchoat. Primus F 40a: Galeotti, Marcii. Narniensis. De. Homine. Liber Secundus Inchvat. F 75a: Galeotti Martii Narniensis Secundus & ultima de homine Liber explicat. S. l. a. et typ. [1473.] n. f. r. ch. s. f. c. et pp. n. 32 (33) l. 75 ff. **B 0930/27**

Ballagi 3.
Hain 7433.

Mayno, Jason de. Oratio Jasonis nitidissima in sanctissimū matrimonium foelicissimasqȝ nuptias Maximiliani regis & Blance Marie Regine Romanorum. Earundem Faustarum nuptiarum Epithalamion Sebastiani Brant. [In fine:] Basilee Kalendis decembribus Anno Nonagesimotercio. S. l. a. & typ. [1494.] n. 4. r. ch. c. s. 27—28 l. 14 ff. **B 0930/28**

Hain 10972.
F. 8.: Mathias Pannoniarum rex gloriosissimus.

Ein gross Wunderzaichen das do geschehen ist durch das Creütz, das ain Cardinal hat auss geben in dem gantzen Vngerischen Landt wider die Türcken. [O. O. & Dr. 1514.] 4° A—A_{III}=3 nn p. **B 0941/292**

Ballagi 155.

Vita Johannis Capistrani. Sermones eiusdem. [In fine:] In officina excusoria Ioannis Miller in Augustae Vindelicorum. VI ma Idus (!) Januarij. Anno salutifero. M.D.XIX. 4° A—E_{IIII}—l=22 nn p.
Ballagi 227. **B 0941/294**

Lieder Zwey schöne —, Das Erst: von dem König von Vngern, wie Er vmbkommen ist. Das Ander: Wie sich ein Junger Gesell vonn seinem Hertzlieb schyden thüt. [Am Ende:] Zu Augspurg, truckts Mathheus Franck [1526.] 16° A—A_4=16 nn p. **B 0941/287**

Ballagi 323.

Newe Zeittung wie es mitt der schlacht zwüschen dem Künig von Vngern, vnnd dem Türckischen Keysser ergangen. Item, Wie der Hünig von Hungern vmb ist kommen. Item, wie der Türck die statt Ofen erobert Vnd wie Graff Christoffel Kriechisch Weysenburg wider jngenomen hat. Item auch, Wie Ferdinandus das Küniglich schwert auss Behem entpfangen hatt, Vff Symon vnd Jude abendt. Anno. M.D.XXVj. 4° A—A_{IIII} =4 nn p. **B 0941/291**

Ballagi 309.

Newe zeyttung vonn Kayserlicher Mayestat, vnd von König von Franckreych, Auch von vil andern Fürsten unnd Stetten Welscher vnd Teütscher Nation, geschehen im jar. M.DXXVIIJ. ... Newe zeyttung vo Graff Hans Weyda auss Hungern, hat ein grosse delegation durch. XXVJ. die mechtigisten herren die er bey sich gehabt hat, an den Türcken gesandt, vnd des Türcken antwort darneben, geschehen zů Betaw im Jar. 1528. [O. O. & Dr.] 4° 4 nn fol.
Ballagi 352 variánsa. **B 0941/289**

Türckischen Kayser, Der — Genant Amirsultan, Herkomen vnd geschlecht, biss auf den Soleymañ, Welcher biss 1529. Jars Wie Belegert, vnd schendtlich hat müssen abziehen. Welcher Türckisch Kaiser, noch ist. 1526. [Am Ende:] Getruckt zu Augspurg, Durch Hans Zimmerman. [1529.] 2° 1 fol. **B 0941/301**

Solemann Magnus hat ... die Statt Ofen Geplündert, vnd Verprendt.

Ribischius, Henricus. De Re Tvrcica Ad VViennam Avstriae Henrici Ribischij, Jurisconsulti, Serenissimi Ferdinandi Hungariae & Bohemiae regis &c. per Silesiam Questoris acrarij. Epistola historialis ad clariss. uirum Henricum Stromerum Auerbachensem, Medicinarum Doctorem & Consularem Lipsensem. ... Lipsiae excudebat Nicolaus Faber. M.D.XXX. 4° A—B_{vj}=10 nn p. **B 0941/293**

Ballagi: 394.

Viennae-Avstriae. Vrbis Nobilissime a Sultano Saleymano immanissimo Turca4 Tyranno immenso cum exercitu obsesse, Historia. Cum potentissimi Caesaris Caroli & inclyti Hungarie ac Bohemie, Regis Ferdinandi fratrum inuictissimorum gratia & Privilegio Anno M.D.XXX. [In fine:] Siluanus Ottmar excussit. Auguste Vindelicorum. Anno M.D.XXX. Pridie Idus Augusti. 4° A—F_{III}=23 nn fol. **B 0941/290**

Ballagi: 401.

[Curipeschitz, Benedictus.] Itinerarivm Wegrayss Kün. May. potschafft, gen Constantinopel, zudem Türckischen keiser S o l e y m a n. Anno XXX.M.D.XXXI. [Augsburg, Heinrich Steiner]. 4° A—H_4=32 nn p.
Ballagi: 408. **B 0941/303**

Warhaffte geschicht wie herr Ludouico G r i t i von Constantinopel in die Walachey ankomen, vnd in Sybenbürgen erschlagen ist den 28. Septembris 1534. [O. O. & Dr.] 4° 2 nn fol. **B 0941/295**
Ballagi: 436.

Anschlag. Treffentlicher unnd Hochnützlich —, Bündtnusz vnd verainigung, durch die Durchleüchtigsten, ... Chur vnnd Fürsten, Hertzogen zu Sachsen, Marggraven zu Brandenburg ... Des Türcken zugs halben fürgenomen, bedacht vnd berhatschlagt. Auch was anzal Kriegs volcks zü Ross unnd füss, Dessgleichen geschütz vnnd ander notdurfft, wider gemelten Erbfeind soll gehalten vnnd geschickt werden. ... M.D.XLI. [Am Ende:] Getruckt zu Augspurg, durch Philipp Vlhart. 4° A—B_2, C_1—C_4=10 nn p. **B 0941/288**
Ballagi: 495.

Ausschreiben der gemeinen Anlag, von wegen einer beharrlichen hilff wider den Türcken, jüngst zu Speier von Reichsstenden beschlossen vñ zugesagt, des Hochwirdigen Fürsten vñ Herrn, Herrn Conraden Bischoff zu Wirtzburg, vnd Hertzog zu Francken, an seiner F. G. Prelaten Geystlichkeyt vnd Landtschafft. 1542. 4° 4 nn p. **B 0941/297**
Ballagi: 501.

Copey. Warhafftige — vñ verzaychnuss, der Römischen, Vngerischē vnd Behemischen, Künigklichen Mayestat &c. vnsers allergnedigsten Herren auss gegangen vñ Publicierten Mandats, so zu Speyr auff jüngst gehaltnen Reychstage, Der bewilligten Türcken hilff, vnd gemeyner des heyligē Römischen Reichs anlag, vnd Steür halber, den zehendenn tag Aprilis, im disem jetztlauffenden zwey vnd viertzigsten jar, verabschidet wordenn. [O. O. & Dr.] 1542. 4° A—B_4=8 nn fol. O f e n ain vor Maur gegen Teutscher Nation gewesen: fol. 2.
Ballagi nem ismeri. **B 0941/299**

Copia der Hungerischen gesandten Botschafft anlagen, an des Heyligē Römischen Reichs Churrfürsten, Fürrsten, vnd Stenden yetzund im M.D.XLIIII. jar zu Speyr versamelt, Vmb hilff vnd beystandt wider den Türcken, Vñ wo jenen solchs wird abgeschlagen, das sie sich müsten den Türcken ergeben. M.D.XLIIII. [O. O. & Dr.] 4° A—B_2=6 nn p. **B 0941/300**
Ballagi: 540.

Wernerus, Andreas. Summarischer Bericht, Vom jtzigem Türckischem Imperio, welchs entstanden ist Anno Christi 1300. Darinne gantz kurtz vnd eigentlich zu finden: Das Leben vnd absterben des verfluchten Machmets ... Auch eigentliche Erinnerung der fürnemesten Türckischen geschichte, von Ottomanno dieses jtzt regierenden geschlechts erstem Konige, biss vff vnsere zeit, nemlich Annum Christi 1579. [Am Ende:] Gedruckt zu Magdeburg, durch Wolffgang Kirchner M.D.LXXIX. 4° A—K_4=40 nn fol. **B 0941/282**
F. I_2: Anno Christi 1541. hat Solimannus durch falschen Rath etlicher Vngerischen Herrn, die herrliche Stadt O f e n, ohne sonderlichen Schwertschlag erobert.
Ballagi nem ismeri.

Albinus, Petrus Nivemontius. De Sigetho Hungariae propugnaculo, A Turca Anno Christi M. D.L.XVI. obesso & expugnato, opusculum Consecratum Virtuti Et Immortaliti ... Dn. Nicolai Comitis a Z e r i n i o ... Ab ... Emerico F o r g a c h Barone a Gymes ... genero Collectum opera Petri Albini N i v e m o n t i j. VVitebergae, Excudebat Matthеus VVelack. M.D.LXXXVII. 4° A—P_4= 64 nn fol. **B 943/439**
Ballagi: 810.

[Neander, Michael.] Compendium chronicorum, sive historiarum omnium aetatum, gentium, imperiorum ac regnorum ... usque ad haec nostra tempora. Witebergae: [S. typ. 1587.] [4], 60 fol. **B 900/18**
Fol. 36.: Solymannus anno 1526. ... B u d a m capit, bibliothecam M a t t h i a e Coruini, regis Vngariae, literati incendit.

Turcarum Artes & Arma quibus universam Transylvaniam & omnem pene Hungariam subegere. E. & E. J—G. W. P. & M. L. T. dd. [S. l. & typ. 1590] 4° A—E_2=18 nn fol.
Ballagi: 830. **B 943/444**

Zeittung. Widerum̃ jüngst besehene — auss Vngern, Beschreibung vnd anzeig welcher massen der Wolgeborn, Gestreng, vnd Edel Herr, Herr Christoff von T i e f f e n b a c h, etc. beneben andern sich für Vileck gelagert, den Erbfeindt abermals geschlagen, das Feld erhalten, inn die 12000. Türcken auff der Walstadt geblieben, vnd biss inn 42. stuck grosses Geschützes, neben einer mörcklichen anzahl, Munition, Proviant, vnd grosse Peütt erobert ... Gedruckt zu Nürnberg, bey Christoff Lochner, biss 1593. Jars. 4° 4 nn fol. **B 943/447**
Ofen: fol. 2.
Ballagi nem ismeri.

Beschreibung Warhafftige — vnd Historische erzehlung, Was sich im Feldzug des Oberkrayss Ungern eigentlich zugetragen hat. Erstlich von Caschaw aus dessen anfang

gewesen der 3. Octob. Anno 1593. bis auff den 10. Decemb. des ablauffenden 1593.... Item was sich weiter von dem 10. Decemb. biss auf den 25. Januarij, Anno 1594. zugetragen hat. Neben einer eigentlichen vnd warhafften Abcontrafactur des gewaltigen vnd sehr festen Schloss Filleckh ... Gedruckt zur Neyss, bey Adam Thran, Formschneider vnd Brieffmaler. [1594.] 4° A—B_4 =8 nn fol. **B 0941/298**

Pest & Ofen: fol. 5, 7.
Ballagi nem ismeri.

Zeitung Newe —, was sich in Ober vnd Nieder Vngern, vnd andern orten mehr, diesen Monat May, mit Rauben, Plündern, Scharmützeln, vnd andern vieln Sachen zugetragen vnd verlauffen. Auch wie der Herr von Schwartzenbergk die zwo Vorstedte oder Märkte zu Stulweissenburgk, Eröbert, geplündert, vnd in Brandt gestackt... Gedruckt zu Prag, durch Nicolaum Strauss wonhafftig in der Karpen gass. [1594.] 4° A—A_4=4 nn fol. **B 0941/283**

Fol. A_2—$_4$: Ofen.
Ballagi nem ismeri.

Mansfeldische Histori, Schlacht vnd herrliche Victoria in Vngern. Kurtze Beschreibung, was sich in werendem Kriegs-General-Ampt, nach dem die Röm. Kay. Mayt. Den Wolgebornen Herren, Herrn Carolum, Graven zu Mansfeld &c. zu Prag mit Fürstlichem Tittel begabet vnd erhöhet, vnter jr F. G. Kriegs-Regiment in Vngern vnd vor Gran begeben... Dergleichen was sich mit einnam der Raitzen oder alten Statt Blokhauss... Schlacht vñ Victoria vor Gran... Erhaltnen gar newen Scharmützel bey Alten Ofen... von tag zu tag biss 1595. Jars verlauffen vnd begeben hat. Mit bewilligung Gedruckt, 1595 [Am Ende:] Gedruckt zu Nürnberg, bey Leonhard Heussler 1595. 4° A—F_4=24 nn p. **B 943/455**

Ballagi: 928.

Sybenbürgische, Crabatische, Vngerische, vnd Türckische Handlung. Das ist:... Was sich auch weyters mit einnam der Vestung Petrina und Crastobitz in Crabaten begeben. Dergleichen mit eroberung der Wasservestung vnd Statt Vicegrat oder Blindenburg, darin dann jederzeit die vngerische König: Cron behalten, vnd mit dem abzug der Türcken daselbst zugetragen... Mit bewilligung gedruckt, Anno 1595. [Am Ende:] Gedruckt zu Nürnberg, durch Leonhard Heussler. In verlag Joachim Lochners. 1595. 4° A—C_2=10 nn p. **B 943/442**

Ballagi: 945.

Löw, Conrad. Mahometische History, Was der Gottlose vnd falsche Prophet für ein falsche verführische, Ketzerey vnd Lehr erdacht, durch welche er in grosses ansehen bey allerley völcker kommen, vnd ihm ein gewaltigen anhang gemacht, welche ihn für ein König auffgeworffon. Was bey ihm vnd seinē Nachfolgern in Kriegs händeln, biss auff Ottomañum den ersten Türckischen Keiser von dē biss auff disen jetzregierenden Mohomot... Zu Cölln, Bey Wilhelm Lützenkirchen, Im Jahr 1596. 4° A—V_4= 80 nn p. **B 943/451**

Ballagi: 974.

Ungerische, Siebenbürgische, Persische, Türckische vnnd Tartarische, jünsten verloffene Geschichten. Kurtze Beschreibung, was sich jetzund in neuligkeit zu Constantinopel, in Sibenbürgen, vnd mit der neuen Persischen Verbündnuss, ober vnd vnter Vngern, im jüngsten Majo vnd ein wenig zuvor... zu allen theilen verloffen. ... Gedruckt zu Nürmberg mit Bewilligung, Im 1597. Jar. [Am Ende:] Gedruckt zu Nürmberg, in verlag Joachim Lochners. 4° A—E_1=17 nn p.
Ballagi: 1017. **B 0941/302**

Fernere Victorien vnd einnam etlicher Vestungen in Vngern. Das ist wie der Hoch vnd Wolgeborne Herr Herr Adolph Freyherr zu Schwartzenburg etc. Röm. Kay. May. Kriegsrath, Gubernator zu Rab vnnd Feldmarschalk in Vngern, mit vnderhabenden seinem Kriegsvolck nach eynam Dotis vnd Gestes noch 5. vnvntersschiedliche Orter... eingenommen vnd besetzt. Dergleichen wie nahend bey Palota dess Bassa von Ofen Secretarius, sampt zweyen andern Fürnemen Türcken vnnd jren Dienern, gefangen... worden... Gedruckt zu Nürnberg, mit bewilligung 1598. 4° 4 nn p. **B 0941/285**

Ballagi: 1027.

Historia. Stulweissenburgische, Türckische, Tartarische, und Sibenbürgische — auch vntergang der 2. grossen Stätt vnd Landschafft bey Amasia. Ordentliche beschreibung, was sich mit dem hoch vnd wolgebornen Herrn Herrn Adolff Freyherrn zu Schwarzenburg... zu Wien vnd Raab den 12. Maij diss 1598.... begeben... [Am Ende:] Gedruckt zu Nürnberg, bey Christoff Lochner. In Verlag Joachim Lochners. [1598.] 4° A—A_4=4 nn fol. **B 0941/284**

Fol. A_3: Ofen.
Ballagi nem ismeri.

Raabische Victoria. Und glückselige Particvlari Newerzeitung, Wie Gott so wunderbarlich, auch ohn geringe Vnkosten vnd Christen Blutvergiessen, die gewaltige Vestung Raab, durch Mittel dess... Grafen von Schwartzenberg, vnd andere Herrn dem Türcken wideumb abgewonnwn, den 29. Martij. Anno 1598. Samt einem Schreiben

von gemeltem Grafen von Schwartzenberg... Gedruckt zu Franckfurt, in verlegung Paul Brachfelt, 1598. 4° A—A_4=4 nn fol. **B 0941/281**

Die Turcken von Ofen die Festung Raab auffs new begerten.: fol. 2.
Ballagi nem ismeri.

Warhafftige Newe Zeittunge. Aus Raab, Wie diese weitberümbte Fehstung Durch Gott dess Allmechtigen hülff vnd beystandt, von den Christen widerumb erőbert; vnd bey vier tausent Türcken darinnen nider gehawen, vnd viel Christen erlediget. Gedruckt zu Leipzig, Bey Abraham Lamberg. Anno M.D.XCVIII. 4° A—A_4=4 nn fol.

Offen & Pest: fol. 2, 3. **B 943/454**
Ballagi neuu ismeri.

Zeitung Fröliche vnd Glückliche Newe —, wie durch Gottes Gnedige Hülffe, die gewaltige Festung Ofen, durch den Herrn von Schwartzenberg... mit stürmender Hand eingenommen vnd erődert (!) ... Erstlich gedruckt zu Dressden, Hernach zu Leipzig, bey Abraham Lamberg Anno MDXCVIII. 4° A—A_4=4 nn fol. **B 943/445**

Ballagi: 1029. variánsa.

Zeitung Neue —, Was sich in Ober vnd Nider Vngern, vnnd anderen Orten mehr, diesen Monat May, mit Rauben, Plündern, Scharmützeln, vnd andern vilen Sachen sich zugebragen vnd verlauffen hat... Anno 1599. [Am Ende:] Gedruckt zu Nürnberg, durch Abraham Wagenman. 4° A—A_4=4 nn fol. **B 0941/286**

Ballagi: 1063.

Historischer vnd gründlicher Bericht, Wie die Königliche Stadt vnd Festung Stulweissenburg von vnserem Christlichem Kriegsvolck mit gestürmeter Hand den 20. Septembris, Anno 1601. Erobert vnd eingenommen... Sampt einem darzu gehörigen Kupferstück, der Festung Stulweissenburg. Gedruckt zu Nürnberg, bey Johann Knorrn [1601]. 4° A—C_2=10 nn fol. **B 943/449**

Ofen: fol. 6.

Stulweissenburg. Von der glückhaften eroberung der herrlichen Statt vnd Vestung — in Vngern, so den 20. Tag dess Monats Septembris, im 1601. vnder der Röm. Keys. Mayst. Veldobersten Leutnant, Duca di Mercurio, vnd Herren Russwurm, Obristen Veld Marschalk, mit stürmender Handt eingenommen, vnd alles darinn nider gehawet worden. [Am Ende:] Getruckt in dess H. Röm. Reiche Statt Vberlingen am Bodensee, bey Georg Neukirch. Anno 1601. 2° 2 col. 1 fol. **Bq 943/443**

Col. 2.: Die Juden u. Türcken von Ofen.

Zeitung Fröliche —, Von der Belagerung vnd Eroberung der herrlichen vnd gewaltigen Vestung Stulweissenburg, so der Türcke Acht vnd Funfftzig Jahr jnnen gehabt. Sambt andern Zeitungen mehr, &c. Im Jahr M.DC.I. [Am Ende:] Gedruckt zu Dressden durch Matthes Stöckel den Jüngern. 4° A—A_4=4 nn fol. **B 0941/296**

Ofen: fol. 1, 2.

Glückliche vnd Fröliche Vngerische Zeitung. Wie nicht allein die berümte Festung Pest, von vnserm Christlichen Kriegesvolcke erőbert vnnd eingenommen, sondern auch die Vorstadt vnnd Hauptstadt Ofen vnter der Römischen Keyserlichen Majest: macht vnd gewalt, mit nicht weinigem verlust der Türcken gebracht worden sey, aus Wien vnterm Dato den 6. Octobris 1602. geschrieben an einem vornehmen Herren. Gedrucket im Jahr 1602. [O. O. & Dr.] 4° A—A_4=4 nn fol. **B 943/450**

Vngerische Continvation aus dem Christlichen Feldlager vor Ofen vom 17. 18. 19. 20. Octobris 1602. glaubwirdig an einen vornehmen Herren geschrieben. [O. O. & Dr.] 1602. 4° 4 nn fol. **B 943/452**

Fol. 2.: Aus dem Veldleger vor Ofen vom 17. Octobris 1602.

Lansius, Thomas. F. A. D. W. Consultationis de principatu inter provincias Europae, editio secunda: priori emaculatior & auctior: opera & studio Thomae Lansii. Tubingae Imprimebat Eberhardus Wildius. An. Chr. 1620. 4° [18], 904, [106] p. **B 943/456**

Buda: p. 449, 565, 566, 582.

Türkische Feldzug, Der — Warhaftiger gründlicher Bericht von der türkischen Armee, Welche und wieviel Bassen solche geführet, wie starkdieselbe von Belgrad abmarchiret, und was mit selbiger bis zu der Käyserl.: Legatens H. Baron de Gois Abreise, denkwürdige passiret. Im Jahr 1664, 4° A—C_4=12 nn p. **B 943/453**

A_4: Vezier von Ofen.

Jäger, Christoff. Sieben-jährige und gefährliche Neu-verbesserte Europae—Asiat- und Africanische Welt-Beschauung Des weiland... Herrn George Christoff von Veitzschitz uff Stöckelberg... zum andernmal also heraus gegeben... Nürnberg, zu finden bey Johann Hoffmann... gedruckt bey Johañ Philipp Miltenberger... 1674. 4° [4.] 320 [&24] p. 15 t. **B 910/325**

Ofen, wie die Stadt der Türck erobert p. 51—82. Von den Visiten zu Ofen abgelegt und wie wir alldas tractirt worden p. 57.

Copia eines Send-Schreibens, Welches, auf Verordnung des Türkischen Käisers, aus dem Feldläger vor Neuhäusel, nach Eroberung

dieser Vestung, an den Richter und Commendanten zu O f e n, überschicket worden . . . Erstlich aus der Türkischen in die Lateinische Sprache und itzo in das Teutsche übersetzet. [O. O. & Dr. 1685.] 4° A_1—B_2=6 nn fol. **B 943/419**

Bericht Eigentlicher — wegen der glücklich-eroberten Haupt-Vestung O f e n, So am 2. Sept. dieses itzt-lauffenden 1686 sten Jahres, durch die Christlichen Waffen erfolget . . . Gedruckt, im Jahr 1686. [O. O. & Dr.] 4° [16] p. **B 943/421**

[Brandolini, Conte Cavaliere Girolamo.] Avvisi 1686. [Az 1686. évi magyarországi török háborukról és főként Buda ostromáról szóló bruxellesi, londoni, kölni, párisi, bécsi, firenzei, nápolyi stb. követjelentések gyüjteménye. [Kézirat. 4° 356 fol.] [Hozzákötve :] Verissima, e distinta Relatione della presa della Città di Mvhach sitvata al Danubio verso al ponte di Esseck . . . In Venetia : Batti MDCLXXXVI. 4° [4] p. **Bq 0910/54**

Diarium. Einer kurtzen und warhafftigen Relation Alles dessen, was sich bey Belägerung und Eroberung der Haupt-Statt und Vestung O f e n . . . tag zu tag begeben. [O. O. & Dr.] Anno 1686. 4° [40] p. 1 t. **B 943/423**

Lettre qui contient quelques reflexions au sujet une lettre d'un Bourgeois de Cologne a un amy, sur la prise de B u d e et sur les autres affaires presentes. A Liege, chez Paul L'Enclume 1686. 14 p. **B 943/414**

Pianti e lamenti occorso in Costantinopoli per le perdite de' Turchi nella presente Campagna In Venetia : Zini [s. a. 1686] 8° [8] p. **Bq 0910/54**

p. 8 : Sempre però el sta con gelosia Di Buda, Alba Reale, nel sò pen Temendo che il so forte Seraschier, Resti affatto distruto in Vngaria.

Verissima, e distinta Relatione della gloriosa vittoria della presa fatta à forza d'armi della città di B v d a dall' armi Cesaree sotto il comando del Ser. Carlo Dvca di L o r e n a... In Venetia : Pr. docimo MDCLXXXVI. 4° [4] p. **Bq 0910/54**

Verissima, & distinta Relatione delle stupendissime feste, e suoch fatti nell' alma città di Roma, per la presa della real città di B v d a.. In Venetia MDCLXXXVI. 4° [4] p. **Bq 0910/54**

Diarium von der kaiserlichen Haupt-Armee in Hungarn . . . Das ist : Eine kurtze Beschreibung von dem Feld-Zug dess 1687. Jahres . . . Durch J. M. C. [O. O. & Dr. 1687.] 4° 24 p. **B 943/420**

p. 4. : Ofen.

Doppel — Victorie, Die rühmlichst-erstrittene —, Das ist : Eine ausführliche Beschreibung, erstlich des so rühmlichst Anno 1687. den 12. Augusti . . . bey Mohatz wider den Ertz Christen — Feind erhaltenen Sieges . . . Gedruckt im Jahr 1687. 4° 29 p. **B 943/416**

p. 1. : Ofen wurde durch des Kayser Adlers Donner zersplittert.

F[lämitzer], J[ohann] N[icolaus]. Das durch die oesterreichische Clemenz, widerum erquickte Königreich Ungarn. Das ist : Ausführlicher Anzeig, wie das Königreich Ungarn bey erfreulicher inthronisirung Königs J o s e p h i . . . nicht allein aus dem Ubel . . . erhoben, sondern auch in seinen Privilegiis . . . fest gesetzet . . . worden. [Nürnberg : Joh. Zieger 1687?] 100 p. **B 943/418**

p. 46. : Ofen als der mächtigste Schlüssel des Königreichs.

Hartnaccus, Daniel. Bellorvm quae Christianos Inter & Turcas gesta sunt Incrementorumque Et Decrementorum. Utriusque partis Conspectus Ex Delineatione Danielis H a r t n a c c i Pomerani. Quibus accessit Liberatio Viennae atque Expugnatio Neusolii atque B u d a e Germ. O f e n. **B 943/422**

Impensis Gothofredi. Liebezeit, Bibliop. Holmens. & Hamburg. Anno MDCLXXXVII. 4° 4 nn, 68 n p. 1 t. **B 943/422**

Flämitzer, Johann Nicolaus. Ewige Vermählung des glorwürdigsten Erz-Hauses Oesterreich mit der ungarischen Königs-Cron, Das ist : Eine gründliche Demonstration, mit was Ungrund dem Durchleuchtigstem Ertz-Stamm, schon bey mehr dann einem Saeculo her das erbliche Successions-Recht in Ungarn widerstritten, und wie . . . die . . . exitialen Empörungen, siegreich gedemütiget . . . Nürnberg, bey Joh. Ziegern. 1688. [16], 250 p. **B 943/446**

Buda : p. 13, 62.

F[lämitzer], J[ohann] N[icolaus]. Kriegs-Deliberation Über die Fortsetzung des Türcken-Kriegs in Ungarn : Auf die Campagne dieses 1688-ten Frühe-Jahrs. Abgefasset von J. N. F. [O. O. & Dr. 1689.] 4° 94 p. **B 943/417**

p. 5. : Ofens Belägerung 1686.

Nachdänckliches Gespräch-Spiel der Potentaten in Europa, worinnen Dero Gedancken und Absehen über den heutigen Zustand des Staats, sonderlich die von Franckreich neu erregte Kriegs-Troublen, und darauff erfolgten Verlust so vieler Städte und Vestungen am Rheinstrohme, vornehmlich Philipsburg vorgestellet werden. Frey-Stadt 1689. [O. O. & Dr.] 56 p. **B 943/415**

Stadt Ofen p. 14—15.

Krasnigg, Joannes Georgius. Philosophia polemica. Secundum aphorismos Aristotelis Stagiritae ... Graecii: Haered. Widmanstadii M.DC.XC. [4,] 187, 15 p. **B 355/134**

p. 117.: Carolus Magnus dum antiquam Budam assultie tentaret captivos Hungaros, insultum parantibus Germanis, immiscuit; quos cun Ungari conspexere, cesserunt impetui, & urbem tradidere.

Masenius, Jacobus. Anima historiae hujus temporis, injuncto Caroli V. et Ferdinandi I. fratrum imperio. ... Qua complectitur regnorum, rerump. & religionum diversarum ortus progressusque ... Coloniae Agrippinae: Offic. Friessemiana Joh. Everh. Fromart ... M.DCC.IX. [10], 410, [37] p. **B 943/432**

p. 251.: Buda et Paestum a Turcis occupatur anno 1541.

Házi és uti uj kalendariom. Kristus Urunk születése után 1751 ik esztendőre ... A lőcsei kalendáriomnak formájára. Kassa: Akadémia bet. 1750. **B 059/209**

Ferrarius, Guido & Savi, Pietro. De rebus gestis Eugenii principis a Sabaudia. Bello Pannonico libri III. — Fatti d'arme di Eugenio in Ungheria volgerizzamento di Pietro Savi. Mediolani: Marelli 1753. 217 p. **B 355/130**

Szerdahelyi, Gabriel. Celebrium Hungariae urbium et oppidorum chorographia. In prima parte veterem, in secunda novam Hungariam complectens. Ed. 2. Cassoviae: Collegii Academici Soc. Jesu 1770. 303 p.
Buda: p. 81—100.
Pest: p. 212—214. **B 943/429**

Bona János. Az égben kézen fogva való vezetés. Magában foglalván a Sz. Atyák, és régi Böltsek írásinak velejét, mellyet ez előtt deák nyelven szerzett ... Bona János úr Eő Eminentiája ... most pedig ... Sebő Mihály Ignatz ... magyarra fordított. Pest: Eitzeberger 1773. [12,] 258 [& 6] p. **B 243/45**

Pupikoffer, Augustinus. Pindari Olympia cum explanatione in usum juventutis. Buda: Univers. 1779. [14], 400 p. **B 881/1**

Schoenwisner, Stephanus. In Romanorum iter per Pannoniae ripam a Tauruno in Gallias ad Leg. XXX. usque, ut illud in Antonini itineraris postremis Wesselingi curis edito describitur, commentarius geographicus. Pars I—II. Budae: Typ. Univers. 1780—1781. [6], 151; 319 p. **B 943/433**

Katekizmus. Az öreg — kérdésekkel és feleletekkel az ifjúságnak ... oktatására. Budán: Akad. bet. 1788. 120 p. **B 377/29**

Pest. Jóltevő Asszonyi Egyesület által Pesten felállított kereset-intézetről, vagy a dolgozó szegények ápolgató szerzetéről. Pest: Trattner 1817. 14 p. **B 362/378**

Officium Rakoczianum, avagy a kereszt. katholikus embernek különféle ájtatosságai... Budán: Univers. 1817. [18,] 361 [& 3] p. 6 t. **B 243/33**

Danits, Emericus. Chronostica votiva professoris regii Emerici Danits, Pesthini: Trattner 1819. 68, [3] p. **B 871/21**

Halm, Anton. Die Krönungsfeyer. Ein charakteristisches Tongemählde fürs Pianoforte. Wien: Haas 1825. 39 p. **B 784/120**

Licht, Carl. Favorit-Ländler mit Trio und Coda aufgeführt in den Gesellschaffts-Bällen im Saale zu den 7 Churfürsten im Carneval 1826 gesammelt. Pesth: Lichtl 1826. 11 p. **B 781/66**

Egressy Benjámin. Országgyűlési nóta. Eredeti magyar, zongorára. Pest: Wagner [183?] 3 p. **B 784/131**

Wanderbuch für den Schlosser Gesellen August Kauser. Pesth, [183?.] [Mit:] Ansicht der kön. Freyen Commercial Stadt Pesth in Ungarn [Sign.:] Lehnhardt del. et sc. **B 384/93**

Vollständiger Haus-Kalender welcher auf hundert Jahre, nämlich von 1830 bis 1930, nach dem neuen Kalender eingerichtet ist. Buda: Bagó [1830.] 136 p. **B 059/201**

Notizie. Alcune — sull' Ungheria. Modena: Soliani 1832. 106 p. **B 308/138**
Buda & Pest: p. 83.

Strassenkarte des Koenigreichs Ungarn 1832. Wien: A. Floder [1832.] 9 t. **BT 208**
Pesth: t. 5.

Hundertjähriger Calender. Geschrieben u. in Stein gravirt von L. Knopp in Pesth. Ausgerechnet von Abraham B. Knopp. Gedr. bei Joh. Schmid in Ofen. [1837.] 59×69 cm. **Bf 769/475**

Erkel Ferenc. Emlékül Liszt Ferencre. Rákóczy indulója. 3. kiad. Pest: Wagner [184?.] 7 p. **B 783/114**

Hals-Zierde, Königliche — wohin schöne und kräftige Morgen-, Abend-, ... Gebethe, ... dann Litanien nebst den Tagzeiten zur göttlichen Versicht und deren Messgesange enthalten sind. Ofen: Gyurián & Bagó 1847. 283. [5] p. 1 t. **B 243/39**

Poroszkay Ignácz. A Ferencz-csatorna Pestig hosszabbításának hasznai. Pest: Trattner—Károlyi 1847. 17 p. 1 t. **B 626/10**

Pest, Képviselőház 1848-ik év július 2-ikán Pesten egybegyűlt nemzeti képviselők háza üléseinek jegyzőkönyve. [H. és ny. n. 1848.] 160, 6 p. **Bq 328/26**

Scitovszky Ker. János úrnak, Magyarország prímásának... a pesti elemi tanadák 1851-diki próbatételén való magas megjelenése emlékének megörökítéséül... [Magyar és német szöveg Jelz.:] Barabás 851. Nyomt. Wakel A. F. Pesten. 68×54 cm. **Bq 769/472**

Matók Béla. A pesti joghallgató ifjúságnak! Jogász csárdás 1857-re. Zongorára. Pest: Rózsavölgyi 1857. 5 p. **B 781/116**

Egghard, Jules. Souvenir de Pest. Caprice pour piano sur des themes hongroises. Pest: Rózsavölgyi [186?] 16 p. **B 781/111**

Krohn, Wilhelm. Pesti élet. — Pester Leben. Polka Mazur für das Pianoforte. Pest: Táborszky & Parsch [186?] 3 p. **B 781/106**

Bartay Ede. Koronázási magyar. Zongorára. Pest: Rózsavölgyi 1867. 7 p. **B 781/100**

Mérty, N. Koronázási induló. Zongorára. Pest: Rózsavölgyi 1867. 5 p. **B 781/99**

Németh János. Ilonka-csárdás. A m. kir. József műegyetem bálrendező választmányának. 1867. Technikus báli emlék. Zongorára. Pest: Kugler [1867.] 7 p. (Gr. Keglevichné fényképével.) **B 781/98**

Herdy Ferenc 1869. Pest-terézvárosi követválasztási nóta. Zongorára szerzé és Jókai Mór úrnak ajánlja H. F. Pest: Táborszky & Parsch [1869.] 7 p. **B 784/135**

Herdy Ferenc 1869. Pesti követválasztási néphangok zongorára ... Deák Ferenc pest-belvárosi képviselő úrnak. Pest: Táborszky & Parsch 1869. 4 p. **B 784/138**

Esztergomi főkáptalan, Az — fekvő s egyéb birtokaira vonatkozó okmányok tára. Pest: Lonkay 1871. XLII, 233 p. **B 262/22**

Buchbinder, Ludwig Bernhard. Der Pascha von Pest. Original-Roman. Pest: Zwider 1873. 631 p. **B 823/2**

Buda-Pest térképe a legújabb adatok alapján és a fővárosi közmunka tanácsa által megállapított új utcák kitüntetésével. — Neuester Plan von Buda-Pest. Bp.: Ráth 1873. **BT 207**

Klencke, Hermann. Taschenbuch für Badereisende und Kurgäste. Aertzlicher Rathgeber und Führer... Leipzig: Kummer 1875. VIII, 693 p. **B 613/206**
Ofen: p. 518—519.

Kraynik, C. v. Reisehandbuch f. Ungarn nebst geographisch-statischer Uebersicht und kurzgefasster Geschichte dieses Landes. Bp.: Franklin 1875. [2], 164 p. **B 910/319**
Bp.: p. 40.—59., 70.

Margitszigeti fürdő. Bp.: Hornyánszky ny. 1877. 31 p. **B 613/203**

Budapest környékének földrajzi térképe. Geologische — Karte der Umgebung von Budapest. Bp.: Légrády testv. 1878. **BT 210**

Petényi Ottó. Petneházy-induló. Budavár 200 éves visszafoglalásának emlékünnepére... Bp.: Rózsavölgyi [1886.] 5 p. **B 781/109**

Dankó Pista. A budapesti kir. m. tud. egyetem gyógyszerésztan hallgatói által 1888. február 6-án rendezett gyógyszerész-bál souper csárdása (népdal csárdás). Szövegét írta Pósa Lajos. Ének és zongorára. Szeged: Bába [1888]. 5 p. **B 781/117**

Capek Péter. Lövész induló. Pest: Pesti kny. [1896.] 3 p. **B 781/108**

Karácsonyi Sz. Róza. Emlékkönyv. Dicsőült Erzsébet királynénk emlékének megörökítése céljából a budai Szemlőhegy legmagasabb pontján emelendő díszes emlékoszlop költségeinek kiegészítésére ... Bp.: Krammer & Erhardt ny. [190?.] 30 p. **B 929/90**

Erdélyi Zoltán. Margitsziget és más kisebb költői elbeszélések. Bp.: Franklin 1901. 135 p. **B 811/46**

Bartha József. Szemelvények a Margitlegendából. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta B. J. Bp.: Szt. István Társ. 1905. 80, [4] p. (Irodalomtörténeti Olvasmányok, 1.) **B 923/143**

Moravcsik Géza. Az Országos m. kir. Zeneakadémia története. 1875—1907. Bp.: Athenaeum 1907. 84 p. **B 780/55**

Saguna, Andreiu. Mitropolitul Andreiu baron de Saguna scriere comemorativa la serbarea centenora a nasterii lui. Sibiiu: Consistorului mitropolitan ed. 1909. 539 [5] p. 11 t. **B 922/33**
Bp.: 71.—79.

Balla Ignác. A hét híd városa. Bp.: Singer & Wolfner 1910. 85 p. **B 811/44**

Deréki Antal. Pálcás színészek. (Emlékeimből.) Bp.: Budapesti ny. 1914. 143 p. **B 792/168**

Székely Sámuel. Egy ujságíró emlékei. Bp.: Wodianer 1926. 256 p. **B 920/23**

Sudhoff, Karl. Worte der Huldigung für Semmelweis. Gesprochen am Semmelweis-Denkmal in Budapest den 6. Sept. [1929.] Bp.: Pester Lloyd 1929. 8 p. **B 926/43**

Dauner József. A karitász lángjai. Bp.: Buschmann ny. [1932.] 172 p. (A Szt. István Bazilika Pléb. Karitászszervezet működése.) **B 361/66**

Györki József. A községi gázellátás hazai szenekkel. [1—2 k.] Bp.: Magyar Kémikusok Egyesülete 1933, 1936. 76; 34 p. **B 665/48**

Buziássy Károly. Budapest húsfogyasztása. Bp. Háziny. [1934.] 40 p. (Statisztikai Közlemények, 69. k. 3.) **B 310/10/69/3**

Maggiorotti, L. A. &. Banfi, F[lorio]. Le fortificazioni di Buda e di Pest e gli architetti militari italiani. Roma: Istituto di architettura militare [1934.] 92 p. 5 t. (Estratto dal Fasc. IV—V degli »Atti dell' Istituto di Architettura Militare«.) **B 355/132**

Torma Sándor. Tizenöt éve. Verses gyüjtemény. Horthy Miklós Budapestre való bevonulásának emlékére. Összeállitotta T. S. Főmunkatársak: Várkonyi Vollain Ferenc, Széll Lajos Miklós. Cegléd: Hortobágy 1934. 127 p. (Új Magyar Irások, 6.) **B 811/45**

Banfi, Florio. Domenico da Bologna architetto della fortezza de Buda. Bologna: Azzoguidi 1935. 18 p. **B 927/42**

Bene Lajos. A magyar városok háztartása. Bp.: Háziny. 1935. 96 p. (Statisztikai Közlemények, 76. k. 4. sz.) **B 310/10/76/4**

Egyed István. Budapest önkormányzata. Bp.: Háziny. [1935.] 111 p. 1 t. (Statisztikai Közlemények, 78. k. 3.) **B 310/10/78/3**

Budapest. Egyetem. A kir. magy. Pázmány Péter Tudományegyetem 300 éves jubileuma alkalmából 1935 május 12-én tartott ünnepély. Kiadta: Kenyeres Balázs. Bp.: Egyet. ny. 1935. 47 p. **B 378/136**

Budapest. Egyetem. A Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem története. I. k. —. Bp.: Egyetem kiad. 1935—. **B 378/134**

II. k.: A jog- és államtudományi kar története. 1667—1935. Irta: Eckhart Ferenc. 1936. XIV, 728 p. 13 t.

IV. k.: A bölcsészettudományi kar története. 1635—1935. Irta: Szentpétery Imre. 1935. XIX, 716 p. 11 t.

Győry Aranka. Evangélikus templomművészet Budapesten. Bp.: Fébé ny. 1935. 79 p. 7 t. **B 726/56**

Hekler, Anton. Die Universität Budapest. —L'université de Budapest. Basel: Linder 1935. 152 p. 1 t. **B 378/131**

Jablonkay Pál. Solymár földrajza. Diss. Bp.: Élet ny. 1935. 32 p. **B 914/232**

Kalmár János. Az Izbég patak völgye. Diss. Bp.: Krautvig ny. 1935. 24 p. **B 550/33**

Liszka Károly. A Tabán mint anyagi megújhodásunk lehetőségének forrása. Bp.: Pátria 1935. 76 p. 1 t. (»Naiv füzetek«, 1.) **B 725/247**

Pásztor Mihály. Buda és Pest a török uralom után. Bp.: Háziny. 1935. 408 p. 3 t. (Statisztikai Közlemények, 73. k. 1. sz.) **B 310/10/73/1**

Schuler Dezső. A hatósági nyilt szegénygondozás Budapesten. Bp.: Háziny. 1935. 79 p. 5 t. (Statisztikai Közlemények, 75. k. 1.) **310/10/75/1**

Szigeti Gyula. A gazdasági válság Budapest életében. Bp.: Háziny. 1935. 167 p. 20 t. (Statisztikai Közlemények, 76. k. 2. sz.) **B 310/10/76/2**

Török Piroska. A budapesti vízvezetéki víz szüredékének faunája. Diss. Bp.: Franklin 1935. (Különl. a Matematikai és Term.-tud. Értesítő 53. k.-ből. p. 637—664.) **B 614/512**

U[jpesti] T[orna] E[gylet], Az — 50 esztendős története. 1885—1935. Bp.: Hungária ny. [1935]. 161 p. **B 790/3**

Balás Jenő. »Budapest fürdőváros« alapjai. Szfehérvár: Csitáry ny. 1936. 39 p. 4 t. **B 613/207**

Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. Előszót irta: Szladits Károly, magyarázattal ellátta Tóth László, Beer János és Szirmai Zsolt. Bp.: Franklin 1936. VIII, 176 p. (Magyar Törvények.) **B 347/77**

Dános Tivadar. Háztulajdonos, lakó és házfelügyelő. Bp.: Egyetemi ny. 1936. 548, [IV] p. 2 t. **B 347/78**

Egyed István. Budapest környékének közigazgatási rendezése. Bp.: Stádium 1936. 18 p. (Országos Nemzeti Klub Kiadványai, 2.) **B 725/244**

Fehrentheil László. Budapest felmérése. Bp.: Szerző 1936. 9 p. (Különlenyom. a Magyar Szemle 1936 jún. sz.-ból.) **B 526/5**

Flaxmayer József. Budapest közigazgatási szervezete és alkalmazottai 1686-tól 1872-ig. Bp.: Háziny. [1936.] 186 p. (Statisztikai Közlemények, 79. k. 4.) **B 310/10/79/4**

Genthon, István & **Nyilas-Kolb,** Jenő. C'est Budapest. 199 images et un supplément. Avec une préface de Vilmos Kovácsházy. Version franc. de François Gachot. Bp.: Somló [1936.] 170 p. (Régions et villes Hongroises, 2.) **B 769/443/2**

Halász Mártha. Adatok a soroksári Dunaág algavegetatiójának ismeretéhez. — Daten zur Kenntnis der Algenvegetation des Soroksarer Donauarmes. Diss. Pécs: Dunántúl ny. 1936. 41 p. 5 t. (Klny. Botanikai Közl. 1936. 33. k.-ből.) **B 589/1**

Héjja Pál. A tábori egészségügy Buda visszafoglalása korában. Bp.: Egyet. ny. 1936. 225, [1] p. 16 t. **B 613/205**

Hell, Louis. Budapest. »La reine du Danube.« Guide illustré (Lexicon) de Budapest. 4. éd. Bp.: Közélelmezés 1936. [4], 164 p. **B 910/324**

Holek Sámuel. A Szentimreváros bölcsőjénél Városfejlesztési mozgalmak. — A társasházrendszer fejlődése Magyarországon. Bp.: Centrum házépítő 1936. 32 p. **B 725/249**

Horváth Kálmán. Az üzemi kérdés nagyvárosokban, különös tekintettel a házi üzemekre. Bp.: Háziny. 1936. 28 p. (Részlet doktori értekezésből.) **B 389/290**

Jajczay János. Budai és pesti veduták vallásos tárgyú képeken. Bp.: Háziny. 1936. 17 p. 3 t. (Különl. Tanulmányok Bpest multjából IV. k.-ből.) **B 755/4**

Kelényi B. Ottó. Marco d'Aviano és a barokk állammisztika. Újpest: Grafika ny. [1936.] 48 p. (Különl. a Regnum Egyháztört. Évkönyvéből.) **B 922/32**

Kornis Gyula (szerk.) A Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem alapítása 300 éves évfordulójának jubileumi emlékkönyve. Bp.: Egyetemi ny. 1936. VIII, 445 p. 55 t. **B 378/133**

Lorenz, Reinhold. Ofens Befreiung in der deutschen Geschichte. Berlin: Verl. Grenze u. Ausland 1936. 32 p. **B 943/434**

Melly József. Nagy-Budapest közegészségügyi vonatkozásban. Bp.: Háziny. 1936. 158, [1] p. 1 t. (Statisztikai Közlemények, 79. k. 2.) **B 310/10/79/2**

Meszlényi Antal. Buda felszabadítása 1686. Bp.: Szt. István Társ. 1936. 231 p. **B 943/424**

Molnár Erzsébet. Buda visszafoglalása (1686) a korabeli olasz költészetben. — La liberazione di Buda (1686). nella poesia italiana dell'epoca. Bp.: Szerző 1936. 67 p. (A Bpi »Pázmány Péter« Tud. Egyet. Olasz Intézetének kiadv., 9.) **B 851/12**

Országos Levéltár. Kiállítások. Polgári térképezésünk multja. Térképkiállítás. Bp.: Sárkány ny. 1936. 16 p. (M. Kir. Orsz. Levéltár időszaki kiállításai, 1.) **B 606/101**

Pongrácz Jenő. Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. (130/1936. kgy. & 265/1936. kgy. sz.) Magyarázatokkal, jegyzetekkel, iratmintákkal ellátta P. J. 2. kiad. Bp.: »Magyar Törvénykezés« kiad. 1936. 161 p. [Életbelépett 1936. aug. 1-én.] **B 347/75**

Schoen Arnold. A buda-tabáni Szent Katalin plébániatemplom. Újpest: Grafika [1936.] 12 p. (Klny. a Regnum Egyháztörténeti Évkönyvből.) **B 726/57**

Széll Sándor. Buda ősi magyar város ősi magyar neve. [Bp.:] Marosi [1936.] 15 p. **B 494/10**

Takács Ervin. Pilisvörösvár, Pilisszentiván és Solymár barnaszén telepeinek földtani viszonyai. Diss. Bp.: Bethlen ny. 1936. 32 p. 9 t. **B 550/34**

Timár Sándor & **Sági** János. Jogi abszurdumok a főváros telekkönyveiben. Bp.: Telekkönyv. Orsz. Egy. 1936. 16 p. (Különleny. a Telekkönyvi Szaklapból.) **B 347/76**

Vágó József. Budapest művészi újjáépítése. Bp.: Budai 1936. XXXII, 39 p. **B 725/248**

Betűrendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez

Sachregister — Subject index

Administration 228
Adók és illetékek 245
Adressbücher 183
Aesthetics 258
Afrika története 275
Agriculture 239
Agronómia 256
Agronomie 256
Air defence 232
Állam és egyház 207
Állami pénzügyek 244
Államtudomány 204
Állattan 253
Allgemeines 181
Általános munkák 181
Amerika története 275
Angol irodalom 267
Angol történet 271
Annals 183
Anthropológia 252
Anthropologie 252
Anhtropology 252
Antropogeográfia 201
Applied economics 237
Arbeiterfrage 211
Arbeitslosigkeit 213
Archaeology 276
Archäologie 276
Archeologia 276
Architecture 259
Armenwesen 232
Astronomie 250
Astronomy 250
Atlanten 278
Atlases 278
Aus- und Einwanderung 209
Ausztria és az osztrák-magyar monarchia története 272
Auswärtige Politik 210
Ästhetik 258

Balkán történet 275
Bauernfrage 215
Baukunst 259
Békemozgalom 211
Belpolitika 207
Betriebswirtschaftslehre 238
Bevándorlás 209
Bevölkerungsbewegung 203
Bibel 191
Bible 191
Biblia 191
Bibliofilia 184
Bibliofily 184
Bibliographie 181
Bibliography 181
Bibliophilie 184
Bibliothekswesen 182
Bildhauerkunst 260
Biographien 278
Biography 278
Biológia 252
Biology 252
Biztosításügy 244
Bolsevizmus 214
Books 181
Botanik 253
Botany 253
Bölcselet 184
Buchdruckerkunst 258
Business organisation 238
Büntetőjog 219

Canon law 227
Catholicism 193
Catholicismus 193
Charity 232
Christologie 191
Christology 191
Church 190
Church history 192
Cimtárak 183
Cinema 264
Civil procedure 227
Civil service 228
Civilisation 198
Civilizáció 198
Colonies 209
Colonisation 209
Commercial law 224
Commerce 242
Commerce 257
Common finance 245
Communal works 246
Communication 240
Comparativ religion 196
Constitutional law 218
Cooperation 214
Copyright 226
Corporative State 206
Cosmologie 250
Cosmology 250
Credit 243
Criminal law 219
Család 200
Családjog 224
Csillagászat 250
Culture 233

Decorative art 261
Democracy 206
Demokrácia 206
Demokratie 206

Economic crisis 236
Economic description and economic history 236
Education 233
Egyéb irodalmak 270
Egyetemek 234
Egyház 190
Egyházjog 227
Egyháztörténet 192
Életbölcselet 189
Életrajzok 278
Emberföldrajz 201
Emigration 209
Emlékiratok 278
Encyklopedias 183
Engineering 256
Építészet 259
Erkölcsbölcselet 189
Esztétika 258
Ethics 189
Ethik 189
Ethnographie 246
Ethnography 246
Eugenics 200
Eugenik 200
Eugenika 200
Európa története 271
Évkönyvek 183

Fajszociológia 200
Familie 200
Familienrecht 224
Family 200
Family law 224
Fascism 205
Fascismus 205
Festészet 261
Finanzwesen 244
Fine arts 258
Fizika 251
Fizikai földrajz 251
Folklore 246
Food supply 239
Foreign policy 210
Földbirtok 240
Földrajz 276
Francia irodalom 269
Francia történet 275
Freemasonry 233
Freimaurerei 233
Fremdenverkehr 278
Friedensbewegung 211

Gartenbau 257
Gazdasági leírás és gazdaságtörténet 236
Gazdasági válság 236
Gazdaságpolitika 237
Gázvédelem 232
Gebühren 245
Geld und Kredit 243
Gelehrte Gesellschaften 183
Gemeindefinanzen 245
Gemeindeverwaltung 230
General works 181
Genossenschaftswesen 214
Geographie 276
Geographie of Settlements ... 204
Geography 276
Geológia 251
Geologie 251
Geometria 250
Geometrie 250
Geometry 250
Geopolitics 201
Geopolitik 201
Geopolitika 201
Geschichte 270
Geschlechtsleben 200
Gesundheitswesen 255
Grafika 262
Graphics 262
Graphik 262
Grundbesitz 240
Gyarmatpolitika 209

Hadügy 231
Handbooks 183
Handel 242
Handelskunde 257
Handelsrecht 224
Heerwesen 231
Heilige 192
History 270
History of arts 259
History of civilization 202
Hitlerism 205
Hitlerizmus 205
Home politics 207
Horticulture 257
Housing 213
Hungarian home politics 207
Hungarian Minorities 208

Idegenforgalom 278
Illetékek 245
Immigration 209
Industriepolitik 240
Industry 240
Innere Politik 207
Innere Politik Ungarns 207
Insurance 244

International law 216
International peace 211
Internationales Recht 216
Iparművészet 261
Iparpolitika 240
Irodalomtudomány 265
Irás és könyv 181

Jahrbücher 183
Jogbölcselet 216
Jogtudomány 215
Jótékonyság 232
Journalism 183

Kartelek 239
Kartelle 239
Katholizismus 193
Katonai büntetőjog 221
Keleti történet 275
Kereskedelem 242
Kereskedelmi ismeretek 257
Kereskedelmi jog 224
Kertészet 257
Kino 264
Kirche 190
Kirchengeschichte 192
Kirchenrecht 227
Kivándorlás 209
Kolonialpolitik 209
Kommunal-Betriebe 246
Kozmológia 250
Könyvészet 181
Könyvkiadás 258
Könyvnyomtatás 258
Könyvtárügy 182
Közegészségügy 255
Közélelmezés 239
Középosztály 215
Közgazdaság 234
Közigazgatás 228
Közjog 218
Közlekedés 240
Közművelődés 233
Közoktatás 233
Községi igazgatás 230
Községi pénzügyek 245
Községi üzemek 246
Köztisztviselők 228
Krisztológia 191
Kultur 198, 233
Kultúra 198
Kultúrtörténet 202
Kunst 258
Kunstgeschichte 259
Kunstgewerbe 261
Külpolitika 210

Labor question 211
Lakáskérdés 213
Lakbérleti jog 224
Landkarten 278
Landownership 240
Landwirtschaft 239
Law 215
Lebensanschauung 189
Lebensmittelversorgung 239
Légvédelem 232
Lélektan 188
Lexika 183
Liberalism 206
Liberalismus 206
Liberalizmus 206
Library economy 182
Literature 265
Literaturwissenschaft 265
Local government 230
Luft- u. Gasschutz 232

Magánjog 221
Magyar belpolitika 207
Magyar irodalom 265
Magyar nemzetiségi kérdés ... 208
Magyar történet 273
Malerei 261
Maps 278
Martial law 221
Mathematics 250
Mathematik 250
Mathematika 250
Mechanics 251
Mechanik 251
Mechanika 251
Medicine 254
Medizin 254
Memoiren 278
Memoirs 278
Mezőgazdaság 239
Middle classes 215
Mietrecht 224
Military science 231
Militärstrafrecht 221
Misztika 192
Mittelstand 215
Money 243
Mozi 264
Munkanélküliség 213
Munkáskérdés 211
Museographia 258
Museography 258
Music 262
Musik 262
Muzeográfia 258
Műgyűjtés 258
Művészet 258
Művészettörténet 259
Mysticism 192
Mystik 192

National question 208
Nationalitätenfrage 208
Naturwissenschaft 250
Nem keresztény vallások ... 196
Német irodalom 268
Német történet 272
Nemi élet 200
Nemzetiségi kérdés 208
Nemzetközi jog 216
Népesedés 203
Néplélektan 202
Néprajz 246
Nicht-christliche Religionen.. 196
Non-Christians religions 196
Növénytan 253
Nyelvészet 247

Occultism 187
Okkult tudományok 187
Okkultismus 187
Ókori történet 271
Olasz irodalom 270
Olasz történet 275
Orvostudomány 254

Öffentliche Beamte 228
Öffentliches Sicherheitswesen . 229
Összehasonlító vallástudomány 196
Őstermelés 239

Painting 261
Paläontologie 251
Paleontológia 251
Paleontology 251
Parapsychology 187
Parapszichológia 187
Parasztkérdés 215
Peasantry 215
Pénz- és hitelügy 243
Perrendtartás 227
Philologie 247
Philology 247
Philosophie 184
Philosophy 184
Philosophy of law 216
Philosophy of religion 190
Physical geography 251
Physics 251
Physik 251
Physiogeographie 251
Political economy 234
Political science 204
Politics 204
Politik 204
Politika 204
Population 203
Practical philosophy 189
Printing 258
Private law 221
Privatrecht 221
Protestáns egyházak 194
Protestantism 194
Protestantismus 194
Psychologie 188
Psychology 188
Psychology of religion 190
Public finance 244
Public health 255
Public safety and order 229
Publishing 258

Rechtsphilosophie 216
Rechtswissenschaft 215
Religion 190
Religionsphilosophie 190
Religionspsychologie 190
Rendészet 229
Right of house tenancy 224

Saints 192
Schrift- u. Buchwesen 181
Science 250
Science and knowledge 181
Scientific societies 183
Sculpture 260
Sexual life 200
Siedlung 209
Siedlungsgeographie 204
Social anthropology 200
Social mind 202
Social question 211
Social science 198
Social structure 199
Socialism 214
Socialpsychologie 202
Sociography 202
Sociology 198
Soziale Differenzierung 199
Soziale Frage 211
Soziale Zustandsschilderung.. 202
Sozialismus 214
Sozialpsychologie 202
Sozialwissenschaft 204
Sozialwissenschaft 198
Soziologie 198
Soziologie der Rasse 200
Soziologie der Stadt und des Dorfes 199
Spanyol történet 275
Sport 265
Staat und Kirche 207
Staatsrecht 218
State and church 207
Städtebau 260
Ständestaat 206
Steuern und Gebühren 245
Strafrecht 219

Szabadkőművesség 233
Szegényügy 232
Szentek 192
Szerzői jog 226
Színház 264
Szobrászat 260
Szocialismus 214
Szociográfia 202
Szociológia 198
Szövetkezés 214

Társadalmi kérdés 211
Társadalmi lélektan 202
Társadalmi tagozódás 199
Társadalomtörténet 202
Társadalomtudomány 198
Taxation 245
Technik 256
Technika 256
Technológia 256
Technologie 256
Telepités 209
Településföldrajz 204
Térképek 278
Természettudomány 250
Testületi állam 206
Theater 264
Theatre 264
Tourism 278
Town and Village 199
Town planning 260
Történelem 270
Trusts 239
Tudomány és tudás 181
Tudományos társaságok 183
Ujságirás 183
Unemployment 213
Ungarische Minderheiten 208
Universitäten 234
Universities 234
Unterrichts- u. Bildungswesen 233
Urheberrecht 226
Üzemtan 238
Vallás 190
Vallásbölcselet 190
Vallástélektan 190
Város- és faluszociológia 199
Városépités 260
Városesztétika 260
Vergleichende Religionswissenschaft 196
Verkehrswesen 240
Verlag 258
Versicherungswesen 244
Verwaltung 228
Világtörténet 270
Volkswirtschaft 234
Völkerpsychologie 202
Wirtschaftliche Krise 236
Wirtschaftsbeschreibung und Wirtschaftsgeschichte 236
Wirtschaftspolitik 237
Wissenschaft und Wissen ... 181
Wohnungsfrage 213
Writing 181
Zeitungswesen 183
Zene 262
Zivilprozessordnung 227
Zoologie 253
Zoology 253

Névmutató — Namensregister — Index of names

Abbot 250, 251
Abel 236
Abu-l-Fazl 275
Ach 188
Adalbert v. Bayern: Eulalia von Spanien 280
Adam, Karl 193
Ádám Lajos: Liek 254
Ádám László 243
Ádám T. István 273
Adam, Walter: Moth 207
Adams, George P. 184
Adams, Mary: Woolf 205
Adler 198
Adolph 229
Agresti: Longobardi 241
Ahlé 193
Aigrain: Archambault 184
Akimoto 202
Alain 189
Alain: Hess 189
Albalat 269
Albán 278
Albrecht 198
Albus 213
Alexander der Grosse: Tritsch 283
Alexander v. Hessen: Corti 279
Alföldy 226
Alken 219
Allen, Carleton Kemp 228
Allen, Eleanor Wyllys 213
Allers: Thomas von Aquin .. 187
Alonzo 216
Altenbach 237
Alter 255
Altmann 278
Alverdes 189
Amiel 278
Amos 218
Amoudru: Archambault 184
Ancel 201, 276
Andrássy: Kertész 210
Andrássy: Marenzi 218
Andrea 278
Andresen 237
Angell 243
Angell: Donington 211
Angell: Woolf 211
Angot 278
Angyal 219
Anka: Komáromi 266
Anquetil du Perron 198
Anrich 234
Antal 209
Antal, Szent, páduai: Schlund 192
Antweiler 184
Appleton: Jeans 181
Apró 278
Apt 209
Arany: Nagy 266
Archambault 184
Archambault: Blondel 184
Ardy 213
Arend 250
Arendt, Jos: Defourny 206
Arendt, V.: Zakharov 276
Aretz: Napoleon I. 282
Aristoteles 184
Aristoteles: Antweiler 184
Aristoteles: Mauthner 186
Arnold: Seeberg 192
Árvay 204
Arz 228
Asquith: Macdonald 205
Assmann 182
Astor 239
Astrow 198
Aszlányi 211
Asztalos 273
Attila: Brion 279
Attila: Vetéssy 267
Aubel 230, 246
Aubry 279
Auer 279
Augsberger 221
Auler 237
Ausserer 260
Avalos 218
Aviano: Kelényi 272

Babirák 233
Babits 265
Bach 279
Bachteler 272
Backhaus 224
Baco von Verulam: Fischer 185
Báder 272
Baechtold: Ermatinger 280
Baecker 229
Baedeker 276
Baer 219
Bailly 279
Bainville 204, 279
Bajza 270
Baktay 196
Balányi 219, 221
Balás Károly 244
Balás P. Elemér 181, 219
Balassa Imre 272
Balassa József 196
Balassa László: Baráth 208
Baldass 261
Baldry 261
Baldwin 205
Bálint Antal 257
Bálint Lajos 276
Bálint Lajos: Komáromi ... 266
Balk 202
Balogh Albin 273
Balogh János Iván 253
Bán 236
Bang 236
Bangha 192
Bánhidi 276
Bányai 208
Bányász 225
Baránszky-Jób 258
Baranyai 234
Baráth 183, 208, 270
Barnave: Chevallier 279
Barnóthy 250
Baróti 265
Barta 207
Bartels: Baumann 268
Barth: Kiss 195
Barth: Schindler 195
Barth, Karl 194
Bartha Dénes .. 181, 262, 263, 279
Barthélemy: Jolly 206
Bartholomae 247
Bartók 263
Bartók: Molnár 263
Bartók: Ottó 263
Bartsch 229
Bataillon: Unamuno 202
Baudert 194
Baudhuin 246
Bauer 236
Baumann, Gerhard 268
Baumann, Hermann 196
Baumann, Robert 211
Baun 190
Baur 184
Bayer 206, 236
Bayliss 254
Bäggli 240
Beaconsfield: Sauer 210
Bebber: Benson 279
Bebber: Brebner 277
Beck, Friedrich Alfred 184
Beck: Friedrich Alfréd 205
Beck, James M. 228
Becker, C. 243
Becker, Conrad 227
Becker, Erich 205
Becker, Horst 200
Beelitz 221
Beér 224
Beethoven: Riemann 263
Beethoven: Riezler 264
Behl: Sitwell 283

Behr 224
Behrend 243
Békessy 234
Békésy 233
Bell 208
Bellinger 209
Belotto : Fritzsche 261
Bély 265
Benczédi 208
Benda 199
Bender 187
Benedek : Lónyay 281
Benedek András : Baráth Tibor 208
Benedek László 254
Benedek László : Máday István 203
Benedek Marcell 265
Benes 210, 279
Benes : Werner 284
Benfey 247, 248
Bengel : Ernst 190
Beninger : Ginhart 259
Benkert 238
Benoschofsky 233
Benson 279
Benyovszky : Halász 277
Benz 270
Benzing 181
Berberoff 239
Berde : Maksay 260
Berdiaeff 184
Berdiajew 189, 190
Berend 182
Bergson : Farkas 185
Berkó : Náray 232
Bernát 279
Bernát, szent : Meier 192
Bernatzik 277
Bernhard 234
Bernhart 188
Bernoulli 243
Bernstorff 215
Bertalanffy : Fries 250
Bertarelli 278
Berthold, Hans 245
Berthold, Wolfgang 218
Bertholomae : Geiger 248
Bertóty 256
Bertrand, Louis 205, 275
Bessenyei : Pallós 266
Beszterczey-Jacobi 218
Beu 273
Beudant : Dornyay 277
Beveridge : Abu-l-Fazl 275
Beyer, Karl 200
Beyer, Marianne 268
Bezdek 254
Bibl 279
Bielek : Kontra 255
Bien 254
Bienert 190
Bienstock 210
Bierbauer 259
Bierwirth 244
Bietak 268
Bihari 248
Bikácsi 265
Bindtner : Castelli 279
Biró József 259
Biró Lajos 248
Biró Miklós 258
Bíróné Bartos 248
Bischof : Büsselberg 243
Bismarck : Orloff 282
Bismarck : Raupach 273
Bismarck : Sell 283
Bismarck, Johanna 279
Bittenbinder 233
Blair : Dodd 276
Blanchard 276
Blaskovics 258
Blazovich 202
Block 246
Blondel 184
Blondel : Archambault 184
Bloy 189, 279
Blum 218
Boas 198
Bocskay : Kozocsa 266
Bódi 277
Bodor Aladár 256
Bodor Antal 199
Bodor József 273
Boer 234
Bognár 265
Bogsch 251
Bohm 240
Bohmann 245
Bohnstedt 198
Bohuss 269
Bojt 236
Bokor Imre 277
Bolberitz 238
Bolenius 228
Bollnow 184
Bolte 218
Bolza 234
Bonwetsch 279
Boor : Gunnarson 196
Boquet : Calmette 255
Borbély 208
Borchard 267
Borchers 221
Borgese 279
Borodajkewycz 278
Boronkay 265
Boros 281
Borsos : Kopp 261
Bortolotto 211
Borus 256
Boshart 256
Bosnyák 200
Bosnyák : Fest, Herman 200
Boutaric 251
Bouthoul : Mosca 205
Bovensiepen 224
Böckling 224
Böhme : Deussen 185
Böhme : Jecht 186
Böhner : Gilson 185
Böll 211
Bölöny 218
Böszörmény : Komáromi 266
Bözödi 196
Bracker 227
Brackett, F. S. 253
Brackett, Jeffrey 232
Bragg : Jeans 181
Brandenstein 184, 185
Brandis 201
Brandl 279
Brather 212
Bratianu 236
Braun, Hellmut 279
Braun Robert : Szemjonov, Juri 237
Brauns 279
Brebber 277
Brehm 253
Breme : Leó pápa 192
Brentano, Franz : Seiterich .. 191
Brentano, Franz : Windischer 187
Brentano Kelemen : Emmerich Anna Katalin 191
Brestead 271
Breucker 221
Brey 236
Breysig 252, 270
Briggs : Ferishta 275
Bright 277
Brinkmann 210, 240
Brion 279
Brix 255
Broch 267
Brockhausen 210
Brontë : Schulte 283
Brooke : Peacock 268
Brophy 202
Brown 232
Browning 267
Browning : Peacock 268
Browning, Robert : Goldberger 267
Bruckner : Haas 263
Bruegel 261
Bruford 202
Brugmann 248
Brunner, Emil 194
Brunner, J. C. : Baldwin, Stanley 205
Bruno á Jesus-Marie 192
Buchda 221
Buchenau : Kant 186
Buchinger 273
Buchmann 209
Bucsy 185
Buday György 262
Buday Gyula 245
Buday Kálmán 238

Buhl : Martensen-Larsen ... 191
Bulfinch ... 246
Bull ... 225
Burckhardt ... 205, 215
Burger ... 268
Busch : Sauerlandt ... 262
Bussmann ... 219
Bux : Lamer ... 183
Búza ... 216
Bürkardt ... 225
Büsselberg ... 243
Byron ... 267

Calcord ... 214
Calmette ... 255
Calogero ... 185
Calot ... 182
Calvin : Zweig ... 196, 284
Canaletto ... 260
Canaletto : Fritzsche ... 261
Cannon ... 232
Capek ... 199
Capek : Masaryk ... 281
Capelle ... 187
Carr-Saunders ... 203
Carranza ... 275
Carré : Walsh ... 284
Carrell ... 252
Cartellieri ... 270
Carter : Vollenhoven ... 217
Carus ... 189
Carver : Himes ... 235
Caspar ... 250
Caspar : Kepler ... 251
Caspart : Ginhart ... 259
Cassou : Courthion ... 279
Castellano ... 185
Castelli ... 279
Castellio : Zweig ... 196, 284
Castle ... 260, 268
Catlin ... 214
Chamier ... 279
Champion, Pierre ... 275
Champion, Richard : Guttridge 237
Chartier : Hess ... 189
Cheltschizki : Vogl ... 196
Chesterton ... 185, 267
Chevallier ... 279
Chiera ... 248
Childs ... 238
Cholnoky Jenő ... 277
Cholnoky Jenő : Princz ... 277
Cholnoky Viktor : Faragó Erzsébet ... 265
Chopin : Pourtalès ... 282
Chopine ... 207
Christaller ... 279
Christiansen ... 189
Christine von Schweden : Wertheimer ... 284
Christlieb : Hegedüs ... 191
Cicero : Degert ... 189
Citrine ... 214
Clarendon : Peacock ... 268
Clark ... 263
Claudel ... 269
Coatman ... 209
Cohen, Hermann ... 200, 263
Cohen, Robert ... 271
Cola di Rienzo : Vielstedt ... 284
Collier : Jacot ... 280
Coloma ... 279
Colombo : Urien ... 278
Comenius ... 185, 190
Comte ... 184
Conord ... 198
Conze ... 207
Coppée ... 269
Coppola ... 199
Corbellini : Bertarelli ... 278
Corey ... 215
Corti ... 279
Cotel ... 256
Coudenhove ... 193
Coudenhove—Kalergi ... 211
Courthion ... 279
Crespi ... 185
Croce : Castellano ... 185
Crowther, Geoffrey ... 236
Crowther, Samuel ... 242
Csabai ... 259
Csatkai ... 280
Csávossy ... 193
Csekey ... 205
Csekey : Schiffer ... 237
Cser ... 233
Csetényi ... 210
Csetri ... 273
Csipke ... 254
Csóka ... 233
Csokonai : Horváth ... 266
Csokonai : Molnár ... 266
Csuray ... 200
Csüry ... 280
Curtius ... 265
Czeglédy ... 240
Czepko ... 192
Czerman : Sztodolnik ... 226
Czettler ... 240
Czike ... 234
Czinczár ... 205
Czunya ... 265
Czyhlarz ... 244

Dacqué ... 251
D'Agoult : Herwegh ... 280
Dahm ... 214
Dakó Dax ... 209
Dalton : Thomas ... 244
Daluege ... 219
Dami ... 208
Dános ... 262
Danz : Loon ... 241
Danzer ... 203
Darányi : Nádor ... 282
Darvas ... 258
Dauer : Ley ... 206
Dausz ... 233
Dávid Ferenc : Iván ... 195
Dávid István ... 280
Deáky : Véghelyné ... 264
De Bono ... 231
Decken ... 239
Deér ... 207, 273
Defourny ... 206
Degenhardt ... 240
Degert ... 189
Degré ... 227
Dehousse ... 216
Delacroix ... 188
Delbrück ... 248
De Michelis ... 206
Dempf ... 185
Dénes ... 207
Dengler ... 219
Dennerlein ... 219
Dennert ... 185
Dennery ... 214
Deppe ... 230
Dercsényi ... 259
Derschau ... 245
Desbiens : Blondel ... 184
Désiné ... 248
Despaux ... 243
D'Espezel ... 259
Destek ... 190
Destrée ... 199
Deussen ... 185
Deutsch ... 191
Dexel ... 261
Dezső ... 207
D'Holbach : Wickwar ... 284
Dickens : Chesterton ... 267
Diener ... 219
Diesel ... 185
Dietrich, Johann ... 245
Dietrich, Otto ... 238
Dietsch ... 190
Dietze ... 216
Diez : Niedermayer ... 276
Dilthey : Bollnow ... 184
Dilthey : Glock ... 189
Dionysius Halicarnassensis : Fischer ... 271
Distelbarth ... 202
Ditlmann ... 245
Dittwald ... 221
Dobrovics : Halla ... 273
Dobrovits ... 196
Dóczi ... 212
Dodd, Walter F. ... 212
Dodd, William Edward ... 276
Doerner ... 224
Dollfuss : Sármándi ... 283
Dollfuss : Weber ... 207
Domanovszky ... 259
Dombováry ... 219
Domke : Plesch ... 244
Donington ... 211

Dorffmaister : Fábián 261
Dormándi 183
Dorner 239
Dornyay 273, 277
Doromby József 231
Doromby Karola 280
Doros : Neuber 256
Dózsa 258
Dömötör 273
Dörpfeld : Schliemann 283
Drake : Benson 279
Drascher 200
Dräger 205
Drexel 200
Dreyer 194
Dromard—Mairot : Nogara .. 203
Drost 216
Dryden : Peacock 268
Du Bois 246
Ducceschi 252
Dufner—Greif : Holzing 280
Dugonics : Baróti 265
Duhr 192
Dumesnil 263
Dunbar 275
Dunkel 280
Duprat 198
Duwe 268
Dübring : Aubry 279
Dürer : Waetzoldt 262
Dürken 252
Dvorzsák 207
Dyroff 181

Eberl-Elber 277
Ebner : Steinbüchel 187
Eckardt 236
Eckartsberg 280
Eckehart : Schomerus 192
Eckhart : Seitz 192
Ecsedi 262
Écsy 270
Eddy 218
Edin 203
Edwards 236
Egerland 258
Egger : Ginhart 259
Egli 212
Egyed 218, 228, 230
Egyed : Balás 181
Ehlers 185
Ehmann : Oetinger 186
Ehrentreich : Münzer 195
Eich 230
Eicke 242
Einzig 243
Elek Artúr 261
Elek Péter 202
Elleringmann 218
Eloesser 200
Emig 228
Emmerich Anna Katalin 191
Endres 198
Endrődy 193
Engel, Eduard : Baumann ... 268
Engel, Hans 280
Engelhardt 200
Engelmann 221
Engliš 238
Ensor 271
Eöttevényi 206
Erasmus 185
Erasmus : Huizinga 186
Erasmus : Major 186
Erba Odescalchi 280
Erdei 210
Erdély 251
Erdélyi László 273
Erdélyi Mihály 188
Erdődi 246
Erdős László 231
Erdős Pál 250
Erdsiek : Amos 218
Ereky 230
Erich 246
Ermatinger 280
Ernő à Sancta Teresia : Bruno à Jesus-Marie 192
Ernst 190
Ernst : Noth 191
Erődi-Harrach : Gyulai 263
Ertel 239
Erzsébet, szent, magyarországi : Jajczay 261
Escher : Godet 182
Esser 219
Esterházy Miklós : Nagy ... 274
Esterházy Pál : Csatkai 280
Esterházy Pál : Nagy 274
Eszláry 228
Ethé : Geiger 248
Ethey 202
Eulalia von Spanien 280
Eulenberg 268
Evetovics : Wöhrmüller 194
Eyraud 243
Eyselein 224
Eysinga : Vollenhoven 217

Faber : Supka 277
Fábián Gáspár 259
Fábián Mária 261
Fabinyi 221
Facchinetti 193
Fachinger 230
Fachmeyer 208
Fahringer 232
Falk 263
Fall : Borbély 208
Faller 273
Fallmann 241
Faluhelyi 216
Faragó 265
Farkas Géza 254
Farkas Ignác 185
Farkas Imre 255
Farkas Lujza 265
Farkas Mária 270
Farnsworth : La Piere 202
Farrington 181
Faulhaber 282
Faure 259
Fazekas : Horváth 266
Fazekas Jenő 248
Färber : Knittermayer 269
Fechner : Kuntze 281
Fehérváry 221, 225
Fehrentheil-Gruppenberg 248
Fehst 200
Feiler : Russel 271
Fejér 200
Fejtő 281
Fekete Lajos 185
Fekete Miklós 258
Fél 246
Felbermann 280
Feldgen 222
Feldmann 258
Felger 231
Fellner 245
Fénelon 233
Fenner 232
Fentener van Vlissingen 242
Ferdinandy 276
Ferenc, Szent, assisi : Farkas 270
Ferenc József I. magy. kir. : Castle 268
Ferenczi 188, 248
Ferishta 275
Fest, Anton 225
Fest Sándor : Macartney 202
Fest Sándor 247
Festetics 207
Fettich 276
Feucht 253
Feuerbach : Nüdling 191
Feuerstein 255
Feuling 185
Fiala 270
Finkey : Irk 220
Fischbach 229
Fischer Endre 271
Fischer, Fritz 216
Fischer, Hanns 246
Fischer, Hellmuth 205
Fischer, Kuno 185
Fischer, Max 195
Fischer, Rudolf 225
Fisher 271
Fitzler 209
Flachbarth 208
Flake : Tallemant des Reaux 203
Flaxmayer 230
Flechsig 231, 265
Flegler 212
Fleischmann : Steiner 252
Fleissig : Békessy 234
Fluck : Kozma 228
Flüe 283

Foch : Gachot 272
Fochler-Hauke 209
Fodor 263
Foerster, Friedrich Wilhelm .. 233
Foerster, Karl 257
Foltin 219
Fónyad 194
Forman 187
Forrai 263
Forst-Battaglia 269
Foss 272
Foulds 263
Fourdrinier 212
Fowle 251
Földes Béla 211
Földes László : Smith 201
Földes Papp 185
Földessy 268
Földi : Horváth 266
Földi Mihály 199
Frank zu Döfering 272
Frankenburger 261
Franz 246
Franz der Erste : Hackett ... 280
Franzos : Halsund-Christensen 279
Frauendorfer 206
Frenzel : Andrea 278
Frercks : Schulz 201
Freund 271
Freund : Müntzer 195
Friederich 260
Friedl 222
Friedrich 269
Friedrich : Ponsonby 282
Friedrich der Grosse : Reck-Malleczewen 282
Fries 229, 250
Fritsch 251
Fritze 222
Fritzsche 261
Frkal : Englis 238
Fromme 222
Fuchs 218
Fuhrmann 253
Fülöp : Carrell 252
Füssmann 280
Füzy 212, 230, 232, 256

Gáborjáni Szabó 248
Gachot 272
Gaffney : Sheehan 283
Gajtkó 265
Gál, Hans : Kurt-Schaab 263
Gál Kelemen 233
Galster 232
Galsworthy : Reynolds 283
Gandevia 197
Garami 273
Gárdonyi Klára 265
Gárdonyi Zoltán 263
Garzó 273
Gaskell : Peacock 268
Gáspár 250
Gasteiger 219
Geddie 183
Geddt 199
Gehrig 234
Geiger 248
Geil 227
Geldner : Geiger 248
Gelinek 203
Gennaro 250
Gentile 205
Gentile : Baur 184
Geny : Trentin 215
George : Gundolf 268
George, Stefan : Heybey 269
George, William 250
Gerendás 237
Gerevich 260
Gergely 269
Gerl 212
Gerlach : Brix 255
Germain 210
Gerőcz 215, 216
Gesztelyi Nagy 239, 240, 241
Giczey 232
Giebe 222
Gierke : Höhn 205
Gille 279
Gillet 185
Gilson 185
Ginhart 259
Gizella királyné : Rankl 282
Gjelsvik 216
Glasgow 181
Globke 201
Glock 189
Glogger 193
Glück 261
Glück : Bruegel 261
Goblot 185
Gockler 233
Godet 182
Goebbels 214
Goedeckemayer 185
Goethe 185
Goethe : Bienert 190
Goethe : Heinemann 269
Goethe : Mollat 282
Goetz 268
Goldberger 267
Goldscheider 258
Goldschmidt 185
Goldziher 244
Goltner 227
Gombás : Gróh 251
Gonzága : Martindale 192
Gorki : Ratto 198
Gortvay 255
Gossner : Lokies 195
Gower 216
Goyert 281
Göler von Ravensburg 219
Gömbös 273
Gönczy 254
Görgei : Altmann 278
Görgey : Kosáry 281
Göring : Pilsudski 282
Görlitz 254
Görres : Dempf 185
Grabe 280
Graber 227
Graefe, Heinz 225
Graefe, Johannes 246
Graf András 182
Gramse 212
Grandpierre 259
Grassalkovich : Wellmann .. 237
Grátz 280
Gray : Peacock 268
Gray, I. L. 202
Grebe 212
Greith : Seitz 192
Grentrup : Bell 208
Griffits 246
Grifford 246
Grignan : Angot 278
Grimschitz 259
Gróh 251
Groisne 239
Gronau 238
Grosche : Maritain 190
Gross 200
Grote, Ludwig 258
Grote, Louis Ruyter 254
Gröber 193
Grube, Heinrich 206
Grube, Hermann Christian .. 225
Gruss 216
Grusz : Neuber 256
Grünhut 196
Guardini 191
Guedalla 267, 280
Guérin : Calmette 255
Guggenbühl 199
Gulácsy 209
Gummersbach 188
Gunda : Elek 202
Gunda 247
Gundlach 193
Gundolf 268, 280
Gunnarson 196
Gurian 207, 214
Gustaf III. 282
Guszmann : Neuber 256
Gutenberg : Tronnier 258
Guttridge 237
Gutzeit 232
Guyon 192
Günter 272
Gürster : Claudel 269
Gyenis 192
Gyöngyösi : Waldapfel 267
György 243
Gyulai 263

Haarmann : Arend 250
Haas, Eugen : Gentile 205

Haas, Robert ... 263
Haas, Werner ... 208
Haase ... 245
Hacaddik: Márton ... 197
Hacker ... 219
Hackett ... 280
Haeberlin ... 185
Haeberlin: Carus ... 189
Haecker ... 258
Haecker: Kierkegaard ... 195
Haefeli ... 247
Hahn, Arthur: Liszt ... 263
Hahn, Bernhard ... 219
Hahn István ... 197
Haiczl ... 259
Haintz ... 280
Hajdu ... 193
Hajnal ... 224
Hajnóczy ... 257
Halasy-Nagy ... 185
Halasy-Nagy: Aristoteles ... 184
Halász Albert ... 278
Halász Elemér ... 243
Halász Gyula ... 277
Halász Tibor ... 225
Halla ... 273
Halsund-Christensen ... 277
Hamann: Ernst ... 190
Hamberger ... 190
Hamberger: Martensen ... 195
Hammer Gyula ... 277
Hammer, Helmuth ... 183
Hammerl ... 213
Hammerstein ... 193
Hanausek: Bezdek ... 254
Hankiss ... 199
Hankó ... 253, 257
Hanotaux: Chevallier ... 279
Hantos ... 243
Hanzély ... 218
Happak: Maritain ... 198
Hara ... 197
Harand ... 200
Harburger: Kepler ... 251
Harding ... 188
Hardy ... 248
Harlez ... 248
Harrasser ... 215
Harsány ... 194
Harsányi István ... 195
Harsányi Kálmán: Várhegyi Miklós ... 267
Hartmann, Hans ... 185, 199
Hartmann, Max ... 252
Hartmann, Nicolai ... 186
Hartmann, Nicolai: Kühler, Otto ... 189
Hartmann, Rudolf ... 204
Hartmann, Rudolf: Bell ... 208
Hartnagel ... 248
Hasenkamp ... 201
Hasse ... 222
Hasselbacher ... 233
Hastings: Trotter ... 283
Haufe ... 203
Haumer ... 237
Hauser: Kemény ... 281
Havas József: Bainville ... 204
Havas Miksa ... 243
Háy ... 216
Házy ... 266
Häckel ... 248
Hebbel: Scholz ... 269
Hedin: Halsund-Christensen ... 277
Hegedüs ... 191
Hegel: Köstlin ... 186
Heidbrink ... 222
Heimburg ... 271
Heine: Zádor ... 269
Heinemann ... 269
Heinlein ... 208
Heinrich ... 254
Heisenberg ... 250
Heiss ... 188
Héjjas ... 216
Helander ... 238
Hellpach ... 188
Helmschrott ... 182
Hemmer ... 213
Hempel ... 186
Henderson, Arthur: Catlin ... 214
Henderson, Fred ... 235
Henderson, Lawrence J. ... 198
Hengstler ... 230
Henning ... 191
Henning von der Osten ... 276
Henrich ... 244
Henrik VIII.: Hackett ... 280
Herczeg ... 266
Herczeg: Fall ... 208
Herczegh ... 274
Herder: Küntzel ... 249
Herlemann ... 240
Herlitschka: Chesterton ... 267
Herman ... 249
Herrenschmiedt ... 230
Herrmann, Gerhard ... 216
Herrmann, Paul ... 277
Herwegh ... 280
Hess ... 189
Hessen ... 193
Hett ... 269
Hettlage ... 246
Heuser: Sheehan ... 283
Hevesi: Bainville ... 279
Hevesy ... 280
Hewart of Bury: Amos ... 218
Heybey ... 269
Heyck: Bismarck ... 279
Heynacher: Goethe ... 185
Hilbert: Keresztesi ... 250
Hildebrandt, Johann Lucas: Grimschitz ... 259
Hildebrandt, Kurt: Platon ... 187
Hillebrand ... 252
Hillen Ziegfeld: Thalheim ... 272
Hilscher, Kurt ... 277
Hilscher Zoltán: Elek ... 202
Himes ... 235
Himmler ... 206
Hinks ... 250
Hintzpeter ... 251
Hirsch, Emmanuel ... 186
Hirsch, Julius ... 242
Hirschfeld ... 250
Hiscocks ... 275
Hita ... 275
Hitler: Harand ... 200
Hitler: Vollbehr ... 242
Hobhouse ... 206
Hodges ... 280
Hodinka ... 274
Hodivala ... 275
Hoff ... 195
Hoffmann, Albrecht ... 189
Hoffmann, Camill: Masaryk 281
Hoffmann, Matz ... 274
Hoffmann, Max: Newman ... 191
Hoffmann, Paul ... 191
Hofmann István ... 266
Hohenbruck ... 215
Holder: Bloy ... 189
Hollander: Pitkin ... 188
Hollar: Urzidil ... 262
Hollis ... 237
Holló József ... 207, 214
Holló, Paul ... 278
Hollweck ... 219
Holmes: Peacock ... 268
Holtermann ... 244
Holub ... 224
Holub: Istvánffy ... 270
Holzing ... 280
Hóman ... 199, 274
Hóman: Váczy ... 271
Hon-Firnberg ... 212
Hont ... 264
Hopffgarten von Laer ... 219
Hoppe ... 219
Horatius: Szabó ... 270
Horkheimer ... 200
Horn József ... 235
Horn, Paul ... 249
Horner, J. B. ... 197
Horner, Miklós ... 206
Hornoch ... 256
Hornyik ... 273
Horrabin ... 271
Horsters ... 254
Horváth Barna ... 216
Horváth Edith ... 189, 266
Horváth Endre ... 266
Horváth Henrik ... 259, 260
Horváth János ... 266
Horváth Jenő ... 271
Horváth Jenő: Wesselényi ... 272
Horváth Kálmán ... 246
Horváth László ... 224
Horváth Tibor ... 276

Horváth Zoltán 280
Horváth Zoltán : Zarek 284
Hotz 231
Howald 240
Höhn 205
Hölscher 222
Höpfner 230
Huber 206
Hudal 190, 207
Hugendubel 183
Hugentobler : Napoleon I. .. 282
Hugh-Jones 238
Huizinga 186
Hummel 201
Humphrey 277
Hunyady 264
Huonder 193
Hurtwood : Macdonald 205
Husserl : Pöll 187
Husztiné Révhegyi Rózsa : Misciattelli 282
Hutchinson : Edin 203
Huth 212
Huzella : Törő 252
Hübner : Steiner 257
Hülsemann 244
Hümmeler 280
Hürlimann 258
Hüttl : Benedek 254
Hyde 197

Ibsen : Paulsen 282
Ignác, szent, loyola : Mócsy . 194
Ihlenfeld 190
Illyés 215
Ince XI. pápa : Erba Odescalchi 281
In der Maur 275
Ingram 199
Inhulsen 219
Irházi 274
Irk 217, 220
Isabelle : Walsh 284
Isenberg 237
Isensee 222
Iserloh 225
Iskraut 277
Ispánovits 186
Istvánffy 270
Istványi 181
Iván János 240
Iván László 195
Ivánkovits 233
Iványi 276

Jacot 280
Jaensch : Bender 187
Jagow 280
Jagusz 240
Jajczay 261
Jakob 220
Jamasp 197
James : Peacock 268
Janet 188
Jankó : Takács 262
Jánosi 193
Jansen 225
Jaryc 182
Jaschke 272
Jaskó 251
Jaspers 186
Jeans 181, 251
Jecht 186
Jeffers : Sterling 268
Jékely 266
Jelinek : Fritsch 251
Jellicoe 231
Jellinek 215
Jeserick 230
Jessen 262
Joachim 235
Johannes vom Kreuz : Winklhoffer 192
Johannsen 209
Johnson, Hewlett 243
Johnson, Mary : Calcord 214
Johnston 253
Johnston : Brackett 253
Jókai : Czunya 265
Jolly 206
Jonas 215
Jonge 261
Joó : Spoerri 192
Jordan : Sipos Sándor 235
Jordan Károly 235
Jordan, Pascual 251
Jordanov 183
Jósa András 281
Jósa Jolán 281
Joseph 225
Joyce : Broch 267
József kir. herceg 231
Jörg : Grebe 212
Juan de Austria, Don : Colonna 279
Juhász Györgyi 276
Juhász Gyula : Baróti 265
Juhász László : Istvánffy ... 270
Juhász Vilmos 183, 276
Juhos 241
Julius Cézár : Galbot 272
Jung 188
Jung : Harding 188
Jung-Stilling 281
Juracsek 263
Justi 249
Justrow 231
Jürgens 255

Kaczkowski : Pilsudski 282
Kádár : Teleki 237
Kaegi : Huizinga 186
Kahler 229
Kahlert 225
Kaiser László 277
Kaiser, Paul 195
Kaiss 241
Kakas 252
Káldi : Rácz 191
Kállay : Macartney 202
Kalmár Gusztáv 290
Kalmár György 271
Kalmár István 265
Kalmár Zoltán 253
Kálvin 195
Kalvin : La Tour 195
Kampers 281
Kanga 249
Kanne 191
Kant 186
Kant : Wegner 187
Kappelmeyer 256
Kappus 217
Karácsonyi 263
Karl der Grosse : Kampers ... 281
Karl der Grosse : Ohr 272
Karl V. : Colonna 279
Karl XII. von Schweden : Haintz 280
Károlyi : Rácz 191
Kassner 188, 199
Kaszap : Endrődy 193
Katalin, nagy : Kaus 281
Katona Jenő 207
Katona József 196
Katona József : Horváth János 266
Katz, Richard 253
Katz, Walter 222
Kaufmann, Elisabeth : Chesterton 185
Kaufmann, Felix 198
Kaus 281
Kausz 193
Keats 267
Keats : Sobotka 268
Kecskés 204
Kecső 242
Keilbach 196
Kéky 266
Kelemen Kornél 218
Kelemen Sándor 229
Kelényi B. Ottó 272
Kelényi Jenő 226
Keleti 227
Keller : Ermatinger 280
Kellersmann 225
Kemál : Szirmai 283
Kemenczy 207
Kemény Gábor : Nádor 282
Kemény Gábor: Vincze Oszkár 204
Kemény István 281
Kempelen : Lósy—Schmidt.. 233
Kennedy 231
Kenyeres 266
Kepes 200
Kepler, Johannes 251
Kepler, Johannes : Caspar.... 250
Keppler, Reinhold 212
Kerekesházy 281

Keresztes szent János : Bruno à Jesus-Marie 192
Keresztesi 250
Kérészy 205
Kerezsy 245
Kern 205
Kerschagl 206
Kertész Árpád : Biró 258
Kertész János 182, 210
Kertész Kálmán : Emmerich Anna Katalin 191
Kertz 195
Kessing 220
Kestel 220
Ketels 200
Ketteler 194
Ketteler : Grebe 212
Keynes 235
Keynes : Bolza 234
Keyserling 186, 189
Kiehl : Ley 206
Kielmann 261
Kierkegaard 195
Király 225, 239
Kirchner, Joachim : Löffler .. 183
Kirchner, Rudolf 210
Kirner 195
Kisch 208
Kisfaludy Károly : Horváth .. 266
Kisfaludy Sándor : Horváth .. 266
Kislinger 236
Kiss Árpád 265
Kiss István 210
Kiss Sándor 195
Kitchener : Hodges 280
Kittel : Sarter 242
Klages : Haeberlin 185
Klapka : Lengyel 281
Klarr 216
Klas 222
Klebelsberg : Brehm 253
Klein, Franz 215
Klein, Wilhelm 228
Kleiner 253
Kleinsorg 229
Klemt 241
Kleuker 198
Klimes 202
Kling 272
Klingelhöfer : Markow 200
Klingsohr 221
Klose 229
Klug 245
Kmetty 237
Knauer 227
Knaur 278
Knaut 225
Kniezsa 249
Knigge : Grabe 280
Knittermeyer 269
Knoepfler : Newman 191
Kobilinski-Ellis 191
Koch Ferenc : Teleki 237
Koch, Hugo 257
Koch, Josef 272
Koch, L. 191
Kodály : Molnár 263
Koehler 212
Koepp 191
Kogler 272
Kohlbrügge 195
Kohlbrügge : Stiasny 196
Kokovai : Babirák 233
Kollár : Csóka 233
Kollmann 256
Kolos : Rudloff 194
Koltze 222
Komáromi János 266
Komáromi Lajos 227
Konorót 252
Konrad 246
Kontra 255
Kopp 261
Koren 247
Korein 200
Koritsánszky 254
Korn 240
Kornis 234
Korodi 208
Koronczy 186
Korpás 252
Kosáry 281
Kossegg 187
Kostyán 252
Koudela 281
Kovách 207
Kovalovszky 265
Kováts 225
Kovrig Béla 211
Kovrig Ilona 276
Kozáky 247
Kozma Andor : Szabó 267
Kozma Miklós 228
Kozocsa 182, 266
Kőhalmi 181
Kölcsey : Fekete 258
Köppl 202
Körösi Csoma 249
Körösy 252
Köstlin, Heinrich Adolf 195
Köstlin, Karl 186
Köszegi 258
Köttgen 228
Kötting 209
Közi-Horváth 194
Kraft : Johannsen 209
Kramer, Hans 273
Kramer, Walther 206
Krannhals 199
Kraus : Hammerl 213
Krause 224
Krauss 231
Krauthausen 228
Kränzlein 216
Krebs : Mackenroth 238
Kreitmaier 263
Kreittmayr : Friedl 222
Kremer 241
Krickeberg 247
Kriegk 210
Kring 188
Kritter 225
Krohne 209
Kroll 222
Kronenberg 186
Kroyer : Zenger 264
Kruchina : Dakó Dax 209
Krudewig 217
Krupp : Kügelgen 281
Krupp : Menne 281
Krüger 212
Krzizek 245
Kubinyi 194
Kuhn : Geiger 248
Kulhay 251
Kuncz 239
Kuncz : Halász Tibor 225
Kunovski 241
Kunszt 255
Kuntner 257
Kuntze 281
Kurt-Schaab 263
Kurtz 271
Kutas Kálmán : Gedat 199
Kutschera 184
Kügelgen 281
Kühár 196
Kühler 189
Kühlmann 271
Kühn 278
Kühnel 228
Künkel 200
Künszberg 247
Küntzel 249
Kürenberg 281
Kürthy 218

La Bedoyere 281
Labriola 199
Lacy: Longworth de Chambrun 281
Ladik 228
La Fayette : Angot 278
Lagerlöf : Levertin 281
Lagler 240
Lahor : Sztankay-Pogány ... 269
Lajtha 277
Lakhovsky 250
Lakner 257
Lám : Földessy 268
Lama : Sheehan 283
La Mara 279
Lamb : Peacock 268
Lambert 238
Lamer 183
Landor 267
Landor : Peacock 268
Lane-Poole 275
Lange : Grebe 212
Langen 210

Langsdorff ... 241
Lánkai ... 257
La Piere ... 202
Laporte: Orloff ... 282
La Ramée ... 267
Larisch: Wallersee ... 284
Laroche ... 275
Laros: Newmann ... 191
Laski ... 206
Lassalle: Grebe ... 212
Laszgallner ... 261
László Gyula ... 261
László Mihály ... 251
Lászlófalvy ... 193
Latham ... 261
La Tour ... 195
Lauf ... 222
Laufenburger ... 236
La Vigne ... 189
Lawaczeck ... 256
Lawton: Eddy ... 218
Lázár ... 261
Lazarus ... 197
Lämmel ... 222
Le Chatelier ... 250
Leclerc ... 194
Ledl: Krzizek ... 245
Leers ... 200
Lehner ... 257
Leib ... 193
Leidenfrost ... 277
Leighton: Baldry ... 261
Leis ... 220
Lempicki ... 269
Lempp ... 207
Lendl ... 260
Lendvai: Lépes ... 200
Lengyel Béla ... 250
Lengyel Géza ... 241
Lengyel Tamás ... 281
Lenz, Fritz ... 260
Lenz János ... 251
Leó pápa ... 192
Lépes ... 200
Leroquais ... 184
Lescure: Jagusz ... 240
Le Seur ... 281
Lesser: Bayliss ... 254
Levertin ... 281
Levit ... 237
Levy ... 238
Lewalter ... 186
Lewinsohn ... 231
Lewys ... 210
Ley ... 206
Liber ... 224
Liebelt ... 217
Liebermann v. Sonnenberg: Daluege ... 219
Liebert ... 186
Liebl: Elek ... 261
Liebscher: Steiner ... 257
Liek ... 254
Lipiaski: Pilsudski ... 282
Lipcsei Steiner ... 281
Lippert ... 212
Lissner ... 220
List: Lütke ... 235
Liszt ... 263, 279, 281
Liszt: Auer ... 279
Liszt: Bartha ... 279
Liszt: Clark ... 263
Liszt: Dunkel ... 280
Liszt: Engel ... 280
Liszt: Falk ... 263
Liszt: Füssmann ... 280
Liszt: Gárdonyi ... 263
Liszt: Hevesy ... 280
Liszt: Koudela ... 281
Liszt: Molnár ... 263
Liszt: Newman ... 282
Liszt: Véghelyné Deáky ... 264
Lloyd: Sheehan ... 283
Lockwood ... 261
Lóczy: Dornyay ... 277
Loewenbaum ... 224
Loewenberg: Adams ... 184
Lokies ... 195
Longfellow: Peacock ... 268
Longobardi ... 241
Longworth de Chambrun ... 281
Lónyai ... 281
Lónyay ... 281
Loon ... 241
Lorenz ... 201
Loschelder ... 245
Lósy—Schmidt ... 233
Lotz, Karl: Fachinger ... 230
Lotz, Rudolf ... 189
Louis XI.: Bailly ... 279
Louis XVI.: Madelin ... 275
Lovassy: Podhraczky ... 282
Lowie ... 199
Löbner ... 256
Löffler ... 183
Lőrinczy ... 266
Lucka ... 202
Ludendorff ... 231
Ludowici ... 231
Ludwig der Baier: Stevers ... 272
Luedecke ... 241
Lufft ... 202, 231
Lugli ... 276
Lukács Gáspár ... 266
Lukács Géza ... 217
Lukács György ... 212
Lukács György: Szántó ... 213
Lukács H.: Steiner ... 257
Luther: Müntzer ... 195
Luther: Stomps ... 196
Lutz ... 183
Luy ... 224
Lüders: Müller ... 196
Lüsch ... 220
Lütke ... 235
Lützow ... 281
Maass: Bayliss ... 254
Maasz: Studnicki ... 211
Macartney ... 202
Macauliffe ... 197
Macdonald ... 205
Machiavelli: Marcu ... 205
Mackenroth ... 238
Mackensen: Flechsig ... 231
Machrodt ... 215
Macmurray ... 196
Madan ... 197
Madarász ... 281
Máday ... 203
Madelin ... 275
Maeterlinck ... 186
Magyar ... 266
Magyari ... 208
Mahotka ... 266
Maimonides ... 197
Mais ... 267
Major ... 186
Majzon: Bogsch ... 251
Makai ... 243
Makkai ... 258
Maksay ... 260
Malcomes ... 238
Mallon: Pimplott ... 213
Malory ... 267
Mander: Macdonald ... 205
Manningh ... 207
Mansfeld ... 254
Maquet ... 248
Marastoni: Péter ... 262
Marconi: Jacot ... 280
Marcu ... 205
Marder ... 245
Marenzi ... 218
Margueritte ... 210
Marhefka: Haas ... 208
Mária királyné: Niedermann ... 274
Mária, orosz cárné: Corti ... 279
Maria von Russland: Goyert 281
Mária Terézia: Csóka ... 233
Mária Terézia magyar kir.: Ravasz ... 195
Mária Terézia magyar kir.: Schünemann ... 203
Marie-Antoinette: Madelin ... 275
Marinelli, O.: Bertarelli ... 278
Maritain ... 186, 190, 198
Marjay: Pozzi ... 210
Markmann ... 218
Markó ... 215, 240
Markow ... 200
Márkus ... 195
Marmion: Thibaut ... 194
Maro: Levertin ... 281
Martensen ... 195
Martensen: Hamburger ... 190
Martensen—Larsen ... 191
Martin: Henning von der Osten 276
Martindale ... 192
Martino ... 269

Marton ... 197
Márton ... 197
Mártonffy ... 228
Mártonffy : Kozma ... 228
Martos ... 267
Marx : Sens ... 214
Masaryk ... 281
Maschke ... 247
Mátéka : Füssmann ... 280
Máthé ... 215
Matolcsy ... 235
Mattiesen ... 187
Mattyasovszky-Zsolnay : Petrovics ... 262
Mauks ... 210
Maull ... 201, 209
Mauriac ... 192
Maurice ... 249
Maurois ... 189
Mauthner ... 186
Maxsein ... 194
Mayer ... 220
Mayr ... 222
Meaus : Ware ... 238
Mecke ... 246
Mécs ... 202
Medgyesi ... 195
Mehedinti ... 275
Méhes ... 265
Meier ... 192
Meinecke ... 270
Melanchton : Kaiser ... 195
Mellerowicz ... 239
Melly ... 256
Melzer ... 273
Mende ... 211
Mende : Kahlert ... 225
Mendelssohn : Zarek ... 284
Menne ... 281
Menz ... 209
Merian, Hans ... 263
Merian, M. : Ausserer ... 260
Merten ... 222
Mertsch ... 222
Mester ... 208
Metman ... 187
Métraux : Lowie ... 199
Metterhausen ... 225
Metternich : Báder ... 272
Metternich : Bibl, Viktor ... 279
Meves ... 222
Meyd : Brix ... 255
Meyer ... 183
Meyer, Ernst : Schliemann ... 283
Meyer, Franz ... 257
Meyer, Gerhard ... 206
Meyer, Hans Ludwig ... 222
Meyer, Wilhelm ... 220
Mező ... 281
Michael ... 231
Michaud ... 267
Micsky : Calmette ... 255
Milde ... 263
Migray ... 208
Mihelics ... 194
Mikocki : Krzizek ... 245
Mikó ... 208
Mikos ... 249
Milch : Czepko ... 192
Milhoffer ... 240
Milieker ... 274
Miller, Konrad : Borochajkewycz ... 278
Miller, Wsewolod : Geiger ... 248
Millot : Pallós ... 266
Mills ... 197
Milner ... 209
Milton : Peacock ... 268
Misángyi Ottó ... 233
Misángyi Vilmos ... 254
Misch ... 224
Misciattelli ... 282
Misley : Méhes ... 265
Missuray-Krug ... 274
Mittnacht : Walz ... 272
Mócsy ... 194
Modrow ... 203
Mohácsy ... 257
Molitor ... 222
Molitor : Rocholl ... 187
Mollat ... 282
Molloff ... 240
Molnár Antal ... 163, 266
Molnár Ernő ... 259
Molnár Frigyes ... 232
Molnár Imre ... 263
Molnár Jenő ... 208
Molnár Olga ... 212
Molnár Rózsa ... 203
Molodovsky ... 240
Monmarché ... 276
Montandon ... 187
Montgelas : Walch ... 237
Montherlant ... 242
Moon ... 238
Morand ... 203
Moravcsik ... 270
Morgen ... 211
Morri ... 202
Morrison : Henning von der Osten ... 276
Morvay ... 244
Mosca ... 205
Moth ... 207
Motteville : Angot ... 278
Mottram ... 267
Mowat ... 210
Mozart : Kreitmaier ... 263
Mozer ... 210
Mozsonyi : Csipke ... 254
Mönch ... 186
Möring ... 212
Mössmer ... 224
Muckermann : Bernhart ... 188
Muir ... 207
Munkácsy : Lázár ... 261
Murphy ... 212
Murray : Woolf ... 211
Muschg ... 192
Muschler ... 250
Mussolini : De Bono ... 231
Mussolini : Szirmai ... 283
Müffling ... 194
Mühlner ... 203
Müller, Adam : Lütke ... 235
Müller Béla ... 259
Müller, Christian ... 212
Müller, Friedrich Max ... 196
Müller, Gustav E. ... 186
Müller, Irmgard ... 282
Müller, J. Wilhelm ... 241
Müller, Johannes ... 237
Müller, Karl Valentin ... 212
Müller Lajos : Roothaan ... 192
Müller, Rolf ... 251
Müller-Freienfels ... 181, 263
Müller-Haccius ... 228
Münch ... 238
Müntzer ... 195
Müseler ... 259

Nachmannsohn ... 189
Nadler Herbert ... 253
Nadler Josef ... 273
Nádor ... 282
Nagel : Castle ... 268
Nagel, Hermann ... 225
Nagel, Lothar Leo ... 227
Nagy Adorján ... 264, 266
Nagy Edith ... 274
Nagy Elek ... 233
Nagy Iván ... 214
Nagy Jenő ... 204
Nagy László ... 208
Nagy Miklós : Dózsa ... 258
Nagy Sándor ... 266
Nagyatádi Szabó ... 282
Nagyfalusi : Smith ... 201
Naményi ... 197
Nanteult : Blondel ... 184
Nap ... 271
Napoleon I. ... 282
Napoleon : Aubry ... 279
Napoleon : Bainville ... 279
Napoleon : Holzing ... 280
Napoleon I. : Kühlmann ... 271
Napp ... 260
Náray ... 232
Navratil ... 235
Nebe ... 190
Neef ... 228
Neesse ... 205
Négre : Calmette ... 255
Nehm ... 212
Nékám ... 203
Nemes Erdős : Lipcsei ... 281
Németh : Horváth ... 280
Némethy László ... 249
Némethy Sándor ... 221

Nerreter 225
Neubauer 228
Neuber 256
Neumann 186
Neustädter-Stürmer 218
Névai 220
Newman, Ernest 282
Newman, John Henry 191
Niebuhr : Renker 283
Niederehe : Maritain 190
Niedermann 274
Niedermayer 276
Niemeier 227
Nieser 217
Nietzsche 282
Nietzsche : Braun 279
Nietzsche : Jaspers 186
Niewöhner 214
Nikosavič 240
Ninck 229, 282
Nitsche 223
Nitter 226
Nizsalovszky 224
Noack, Friedrich 275
Noack, Philipp 249
Noack, Ulrich 194
Nogara, Bartolomeo 203
Nonnotte : Hajdu 193
Nostitz : Rodin 283
Noth 191
Novák : Biró 258
Nölting 220
Nötel 241
Nussberger 258
Nüdling 191
Nyáry 214
Nyers 218
Nyilas 282
Nyitray 249
Nyulászi 239
Nyyssönen : Schiffer 264

Oberländer 203
Oehl 192
Oeser 269
Oetinger 186
Ohr 272
Okanouye-Kurota : Pustau .. 210
Okolicsányi Kuthy 256
Olay 182, 199, 217
Olbrich : Löffler 183
Ollivier : Liszt 281
Olympias : Tritsch 283
Ongrádi 193
Oppenheim : Hempel 186
Orbán II. pápa : Leib 193
Orloff 282
Orr 239
Országh 267
Ortutay 266
Oswald 239
Oszetzky 215
Ottó 263
Óvári Papp 243
Overbeck : Schindler 195
Overbuschmann 226
Őri 256
Örley 242
Östör 282

Pacher : Semper 262
Pade 227
Pagani 214
Pagenkopf 245
Pálffy 183
Pálinkás 199
Pallós Jenő 266
Pallós Kornél 266
Pályi 213
Pantlen 231
Pap Izsák 266
Pap Károly : Naményi 197
Pápai 223
Pápay : Csüry 280
Papp Ferenc 229
Papp László 215
Papp Viktor 263
Paracelsus : Gundolf 280
Paradis Maria Terézia : Lósy—Schmidt 233
Pareto : Henderson 198
Parker 258
Passuth : Bertrand 275
Pasteur : Vallery-Radot 284
Patai : Pap 266
Pataki 204
Patenotre 243
Patrick 183
Paullich : Lockwood 261
Paulsen 282
Peacock 268
Peake 252
Pearl 255
Peers 233
Peltzer 257
Pembaur 208
Pénzes : Dornyay 277
Pepper : Adams 184
Peregriny 218
Perényi J. Lívia 266
Perényi József 266
Perlaky 189
Perny : Woolf 205
Perry 264
Peschitsch 242
Péter 262
Péterfi 277
Peters : Brauns 279
Peterson 190
Pető 282
Petőfi : Sárkány 267
Petrilla 203
Petrovics 262
Peuckert 187
Pezold 278
Pfleger : Bloy 189, 279
Pfleiderer 226
Pfliegler 189
Philipp 252
Piday 265
Pieper 190
Pierce 207
Piestley 268
Pikler 188
Pilch 231
Pilsudski 282
Pilsudszki : Lipcsei 281
Pimplott 213
Pinckernelle 232
Piskóty 260
Pitkin 188
Piukovich 240
Pius X. pápa : Facchinetti .. 193
Pius XI. pápa 194
Pius XI. pápa : Közi-Horváth 194
Planck 188
Platon 187
Platon : Fekete 185
Platon : Robin 187
Plaut 217
Plesch 244
Plitt 190
Plog 226
Ploss 247
Pluhár 265
Plüss 235
Pochhammer : Liszt 263
Podhraczky 282
Podmaniczky—Magyar : Bajza 270
Poetzsch 220
Pogány Dezső : Dóczi 212
Pogány Ida 269
Pohl 187
Pokoly : Révész 283
Polány 233, 247
Pollaczek 226
Polzovics 211
Pomaranski : Lipcsei Steiner . 281
Ponesz 234
Ponsonby 282
Popoff 226
Popovits 266
Poppenberg 270
Pósa : Tóth 267
Poukar 205
Pourtalès 282
Powys : Ward 268
Powys, John Cowper 189
Powys, Llewelyn 268
Powys, Theodore Francis ... 191
Pozzi 210
Pöll 187
Pöndör 201
Pralle 220
Praunegger 241
Pre 206
Preis 226
Prescott 276

Prestage 277
Price 188
Princz 277
Prion 239
Pritt : Manningh 207
Proesler 198
Prohászka 270
Prohászka : Spranger, Eduard 189
Pruggmayer : Grote 258
Prümm 193
Przyluski 197
Puder 256
Pukánszky 269
Puskás 205
Pustau 210
Püski : Balás 244

Raab 210
Rabenau : Pilsudski 282
Raber 242
Rácz György 220
Rácz Kálmán 191
Rademacher 190
Radice : Haugh Jones 238
Radin 249
Raffay 195
Ragályi : Nyilas 282
Raith 257
Rajniss 208
Rakitovszky 234
Rákóczi : Irházi 274
Rákóczi : Kerekesházy 281
Rákóczi György II. : Szabó .. 274
Rall 269
Rammner 253
Ranke : Brestead 271
Rankl 282
Ranschburg 255
Rapp 272
Ratisbonne 194
Ratto 198
Rauchhaupt 217
Raupach 273
Ravasz Boriska 195
Ravasz László 195
Ravasz László : Kálvin 195
Read 282
Rebel 226
Reck-Malleczewen 282
Redslob 261
Reich 240
Reichel 226
Reichert 239
Reimann 263
Reinach 196
Reiner Ferenc 234
Reiner János 227
Reiss 255
Reiswitz 210
Reithinger 237
Relkovic 203
Renard : Defourny 206
Renier 202
Renker, Ármin 258
Renker, Fritz 283
Renz : Ploss 247
Requadt 229
Resar 236
Retzlaff 247
Révay József : Mauriac 192
Révay Mór Jánosné 274
Révész 193, 283
Révész : Kálvin 195
Révhegyi : Savonarola 282
Reynolds 283
Rhode 197
Ribitsch 245
Ricci 261
Richardson 242
Richter 206
Riedl, Franz 202, 205
Riedl, Johannes : Knaur 278
Riedl Richard 243
Riedl, Richard 242
Riegl 262
Riegler 184
Riemann 263, 264
Riemenschneider : Stein 283
Ries : Meyer 257
Riezler 264
Rilke : Hett 269
Rinderspacher 213
Ripert 242
Rissel 211
Ristow 201
Rittinger 224
Robbins 235
Robespierre : Sieburg 283
Robin 187
Roboz : Kaus 281
Robson 216
Rocholl 187
Rochowanski 277
Rodenwaldt : Zeiss 256
Rodin 283
Rodocanachi 238
Roeder 275
Roey 213
Rogeard : Szikszay 283
Rohan 199
Rohrbacher 207
Rohwer-Kahlmann 264
Romanow : Tornius 283
Romwalter 256
Rónai András 271
Rónai Mihály András : Bertrand 275
Rónay 274
Roncsik 182, 229
Roosevelt : Buday 238
Roosevelt : Pierce 207
Roothaan 192
Roper 217
Rosenbauer 273
Rosenberg, Alfréd 214
Rosenberg, Ed. 238
Rosenberg, Hans 192
Rosenfeld 197
Rosenzweig 271
Roser 220
Rosley 250
Rosner, Charles : Buday 262
Rosner Károly 262
Ross, Colin 276
Ross, Denison : Kőrösi Csoma 249
Rossetti 267
Rossiger 228
Rother 217
Rottenbiller 232
Rottmann 220
Rowden 233
Rowntree : Astor 239
Royale : Müller 282
Rozumek 243
Rössler 208
Rubens : Glück 261
Rudloff 194
Rudnay 260
Rudolf trónörökös : Borgese . 279
Rudolf trónörökös : Weill ... 284
Rudolphi 207
Ruisz 204
Rumy : Szögi 267
Runte 217
Russel 211, 214, 271
Rutz 188
Rübel 230
Rüblein 261
Rühle 215

Saád 249
Sabatini 181
Sachs 264
Saint-Jean 238
Salgó : Brion 279
Salomon 283
Sándor 274
Sappho : Steiner 270
Sárffy 227
Sárfy : Klug 245
Sárkány Oszkár 267
Sárkány Sándor 253
Sárközy 250
Sármándi 283
Sarter 242
Sasek 204
Saeur, Emil 264
Sauer, Eugen 210
Sauerbach 188
Sauerlandt 262
Sauermann 264
Savonarola : Misciattelli 282
Savonarola : Roeder 275
Sawicki 249
Sayre 238
Scelle 217
Schaal 261
Schacher 211

Schacht : Saint-Jean 238
Schacht, Hjalmar: Eicke 242
Schaefer 223
Schaeter 213
Schafarik 231
Schakir 270
Schaller 258
Schandl 240
Schaper 192
Schapire : Amiel 278
Schäfer 223
Schäffle 212
Schedius : Doromby 280
Scheer, Bernhard 229
Scheer Samu 183
Scheler : Pöll 187
Scheler, Max : Horváth 189
Scheler, Max : Kühler 189
Scheltema 259
Schermann 274
Schiebe 214
Schiestl : Kielmann 261
Schiffer Iván 264
Schiffer Miklós 237, 264
Schille 195
Schiller 213
Schilling 220
Schimple 211
Schindler 195
Schlegel : Bíróné Bartos 248
Schleicher 249
Schleiermacher : Neumann .. 186
Schlempp 230
Schliemann 283
Schlieper 243
Schlund 192
Schmaderer 225
Schmatz 227
Schmeidler 181
Schmid : Rankl 282
Schmidt : Uttendörfer 196
Schmitz, Hermann 261
Schmitz, Otto 217
Schmitz, Richard 206
Schneider, Constantin 264
Schneider, Erich 250
Schneider, Ernst-Günther ... 223
Schneider, Louis 264
Schneider, Reinhold 272
Schobert 220
Scholtz : Neuber 256
Scholtz : Petrilla 203
Scholtz, Franz 229
Scholz, Wilhelm 187, 269
Schomaker 226
Schomerus 192
Schopenhauer : Mauthner ... 186
Schor : Berdiajew 189
Schork 208
Schott 232
Schottenloher 237
Schöffler 193
Schöne : Lamer 183
Schönebeck 228
Schönemann : Comenius 185
Schönpflug 239
Schrader 230
Schramm 243
Schreiber 211
Schroeter 201
Schröder, Alexander : Rodin 283
Schröder, Heinz Ludwig 223
Schröder, William 190
Schröteler : Bernhart 188
Schubert : Bonwetsch 279
Schuette 261
Schulek 259
Schulte 283
Schultze : Plitt 190
Schultze-Pfaelzer 193
Schulz, Edgar 201
Schulz, Friedrich Ernst 265
Schulz, Karl 247
Schumann 227
Schumacher 232
Schuschnigg 205, 207
Schünemann 203
Schütt 213
Schütte 223
Schütz Antal 190, 270
Schütz, Werner 238
Schwab, Alfred 226
Schwab, Helmut 239
Schwanhäusser 246
Schwann : Hümmeler 280
Schwarz, Hermann 206
Schwarz, Wilhelm 221, 271
Schwass 242
Schweitzer : Christaller 279
Schwendtner 204
Schwerin v. Krosigk 245
Scott : Peacock 268
Scott, Eva 283
Scott, James Bron 217
Sebes : Fénelon 233
Sebess : Altmann 278
Sebestyén 268
Seeberg 192
Seeger : Comenius 190
Seel 228
Seeliger 199
Segesser 283
Segesváry 234
Seifert 187
Seipel : Riedl 205
Seipel : Poukar 205
Seiterich 191
Seitz 192
Selchow 283
Sell, ... 283
Sellien 239
Semetkowski 259
Semper 262
Sens 214
Seraphim 215
Sethe 283
Sévigné : Angot 278
Seydel 246
Seydel 230
Shakespeare : Peacock 268
Shakespeare : Sebestyén 268
Shaw : Timmler 264
Sheehan 283
Shelley 267
Shelley : Sobotka 268
Short 201
Sibelius : Schiffer 264
Siebert Ludwig 238
Siebert, Wolfgang 213
Sieburg 283
Siegfried 236
Sielmann 231
Sievers, Georg 272
Sievers, Wilhelm 277
Siewert : Hummel 201
Sigl 221
Sik 194
Simar 194
Simonsits 204
Singer : Bezdek 254
Sinka 274
Sipos István 191
Sipos Sándor ... 235, 237, 239
Sitwell 283
Sivers 215
Slekow 189
Smith, Grafton Elliot 201
Smith, R. D. 183
Smith, W. Bradford 268
Smolitsch 193
Sobotka 268
Sokal 243
Soll : Swann 251
Solms-Braunfels 217
Sombart 198, 202, 206
Sommer 231
Somogyi Ferenc 218
Somogyi István 274
Somssich : Ujváry 283
Soó 262
Soós 253
Sophie Dorothee : Reck-Malleczewen 282
Sorel : Variot 198
Sömjén 224
Spann 235
Spann : Lütke 235
Spender 272
Spener : Kertz 195
Spiegel 249
Spiess, Johannes : Jellicoe ... 231
Spiess, O. 283
Splittgerber 190
Spoerri 192
Spranger 189
Srbik 273
Srbik : Nadler 273
Stammler 269
Stammler : Kränzlein 216

Stamp 245
Staub 223
Steed 211
Steffen 231
Steimle 231
Stein Erzsébet 252
Stein, Karl Heinrich 283
Stein, Otto 235
Steinbüchel 187
Steiner, Bernhard 270
Steiner, Johann A. 257
Steiner Lajos 252
Steiner Vilmos 246
Steinhaus : Bányász 225
Steinmann : Baudert 194
Steinwart 215
Sterling 268
Stiassny József 223
Stiasny, Th. 196
Stiewe 184
Stoddard 194
Stoecker : Le Seur 281
Stolpa 257
Stomps 196
Storck 246
Stoye 202, 207
Stöhr 232
Strachey 244
Straus 188
Strieth 223
Strobl 268
Strölin 213
Struck 187
Strzygowski 259
Stuart : Scott 283
Stuckart 201
Studnicki 211
Stumpf 264
Stur 255
Suetonius 271
Suhle 260
Sujtó 250
Sulyok 253
Supka 277
Surányi 267
Surányi-Unger 217, 235
Swann 251
Swinburne 267
Swoboda 259
Szabó Árpád 270
Szabó Dezső 267
Szabó Dezső : Varga 267
Szabó Ferenc 259
Szabó Imre 260
Szabó István : Winghene ... 201
Szabó Magdolna 274
Szabó Mihály 223
Szabó Miklós 267
Szabó Richard 267
Szabó Zoltán 252
Szabó Törpényi 267
Szabolcsi 264
Szalai 188
Szalai : Kontra 255
Szalay József 199
Szalay Mátyás 194
Szalós : Guyon 192
Szana : Magyar 266
Szántó, Jolanthe 236
Szántó Menyhért 213
Szántó Menyhért : Lukács ... 212
Szász Béla 237
Szász Zsombor : Russel 271
Szászy 244
Szathmáry Kálmán 232
P. Szathmáry Károly : Horváth 266
Széchenyi : Pető 282
Széchenyi : Östör 282
Széchenyi : Surányi 267
Szécsi 247
Szegő 226
Szeibert 255
Székács 226
Székely Béla 201
Székely Wladimir : Balányi .. 219
Szekér 232
Szekfű : Hóman 274
Szekfű : Váczy 271
Széll 202
Szemjonov 237
Szende 199, 275
Szent István : Rankl 282
Szent-Andrássy 240
Szentirmay 204
Szentpétery 218
Szepessy 241
Szerecz : Bright 277
Szigeti Gyula 236
Szigeti József : Hofmann 266
Sziklay 274
Szikszay 283
Szilády 181, 247
Szilágyi 238
Szirmai Kornél 188
Szirmai Rezső 283
Szirmai Zsolt 224
Szivessy 244
Szladics 224
Szmrecsányi 262
Szokolyi : Mező 281
Szolnoky 255
Szommer 241
Szondi 252
Szögi 267
Szöllősi 262
Szöllősy 269
Sztalin : Szirmai 283
Sztankay—Pogány 269
Sztodolnik 226
Szunyogh 234
Szücs 241

Tabéry : Maksay 260
Taeger 203
Taft 209
Tahy 234
Takács György 245
Takács Mária 262
Takács Mária : Wexberg 234
Taksonyi 264
Talhouët 199
Tali 235
Tallemant des Reaux 203
Tamás Aladár : Horrabin ... 271
Tamás Lajos 275
Tarján : Goldziher 244
Tatarin-Tarnheyden 217
Tátray 241
Tátray Trájber 231
Taub 209
Tauffer : Misángyi 254
Taut 263
Taylor : Hajnóczy 257
Telcs 224
Teleki János 242
Teleki József : Spiess 283
Teleki László : Horváth 280
Teleki Pál 237
Teleki Pál : Elek Péter 202
Teleki Sámuel : Spiess 283
Teleki Zsigmond 240
Teodorowicz 191
Tepel 221
Terhalle 245
Ternus : Bernhart 188
Tersteegen : Guyon 192
Tessedik : Nádor 282
Tettamanti 256
Thalheim 272
Thalmann : Whale 243
Thamdrup 253
Thibaudet 269
Thibaut 194
Thiede 260
Thirring Gusztáv 204
Thirring Lajos 204
Thoene 242
Tholt 237
Thomas von Aquin 187
Thomas von Aquin : Chesterton 185
Thomas von Aquin : Walter . 223
Thomas von Aquin : Welty .. 199
Thomas, Brinley 244
Thomas, Georges : Calot 182
Thompson 271
Thurneysen 196
Thurzó : Benedek 254
Thyssen 270
Tiarini : Szöllősi 262
Tièche 184
Tietze-Conrat 261
Till : Suetonius 271
Tillich 190
Timmermanns 206
Timmler 264
Timon 274
Tipping 260
Tissot : Bohuss 269
Todi : Fiala 270

Tolnai 267
Tomek 193
Tomor Thirring 251
Tomori 215
Tonelli 252
Torday 264
Tormay 278
Tornay 234
Tornius 283
Tóth . József 245
Tóth Kálmán 260
Tóth Laura 267
Tóth László 184
Tóth László 224
Totis : Liek 254
Tömörkény : Ortutay 266
Tönnies 198
Töpffer : Courthion 279
Törő 252
Tragor 182
Traversari : Apró 278
Trenck : Pogány 269
Trentin 215
Trikál 189
Tritsch 283
Trócsányi 203
Trog : Erasmus 185
Tronnier 258
Trost : Canaletto 260
Trotter 283
Trummer 257
Tunyogi Szűcs 243
Turán 250
Twickel 221

Uehli 252
Uexküll 283
Ugron : Schiffer 264
Uhle 276
Ujlaki 223
Ujpéteri 204
Ujváry Jolán 283
Ujváry Lajos 183
Ullmann Hermann 271
Ullmann István 268
Ulrich 241
Unamuno 202
Ungerer 252
Upmeyer 221
Urbanek 244
Urbányi 199
Urien 278
Ursprung 264
Urzidil 262
Uttendörfer 196
Uzdóczy Zadravecz István : Facchinetti 193

Váczy 271
Vadász Lajos 244
Vadász Pál 274
Vadian : Ninck 282
Vákár 215, 244
Valentin 257
Valentiny 182
Valér 264
Valéry : Gillet 185
Valéry : Keyserling 186
Vallery-Radot 284
Vályi : Balányi 219
Vámossy : Kunszt 255
Van der Kaa 214
Van Dyck : Glück 261
Várady 270
Varga István 204, 235
Varga István : Matolcsy Mátyás 235
Varga Károly 267
Varga Zoltán 196
Várhegyi 267
Variot 198
Várkonyi : Meier 192
Varnhagen : Weldter-Steinberg 284
Varró 255
Varró, M. Terentius : Fischer 271
Varsányi 232
Vas 245
Vasady 196
Vasady : Kálvin 195
Vásárhelyi 209
Vász 201
Vécsey : Adam 193
Vécsey Miklós 284
Vedia y Mitre 231
Véghelyné Deáky 264
Vendl 251
Vér 256
Verebély Géza : Tali 235
Verebély Tibor : Misángyi ... 254
Veremund : Schütz 270
Veres 215
Veress 182
Vergilius 270
Vergilius : Vetéssy 267
Verschuer 201
Vértes : Rankl 282
Vetéssy 267
Vető : Zur Nieden 188
Vettin 228
Vétzera : Borgese 279
Vicsay 274
Victoria, angol királynő : Jagow 280
Victoria von England : Sitwell 283
Viczmándy 284
Vidor 188
Vidyabhusana : Körösi Csoma 249
Vielstedt 284
Vietorisz : Vergilius 270
Vikár : Schiffer 264
Vilde-Lot : Berdiaeff 184
Villani 205
Villavicencio : Coloma 279
Vincze Lajos 210
Vincze Oszkár 204
Viola 256
Visegrády 242
Visek : Englis 238
Vleugels 235
Voegelin, Charles F. 249
Voegelin, Erich 206
Vogelreuther 233
Vogelsang : Jonge 261
Vogl 196
Voigt-Diederichs 278
Voinovich 265
Voit 260
Vojcsik 232, 256
Volbach 264
Volbehr-Fröhlich 214
Volenszky 226
Vollbach 229
Vollbehr 242
Vollenhoven 217
Vollmann 226
Volpe 205
Voltaire : Hajdu 193
Vorbeck 226
Vossler 270
Votisky 278
Völgyesi 255
Vörösmarty : Vetéssy 267

Waetzoldt 262
Wagemann 235
Wagner, Cosima : Mollat 282
Wagner, Gerhard 201
Wagner, Herbert 213
Wagner, Richard : Fodor ... 263
Walch 237
Waldapfel 267
Waldau 223
Waldkirch 184
Waline 228
Walker 275
Wallenstein 223
Wallersee 284
Walpole : Peacock 268
Walsh 284
Walter, Franz 223
Walter, Werner 221
Waltz 271
Ward 268
Ware 238
Warner 181
Warou : Rudnay 260
Washington : La Bedoyere .. 281
Wasmund 218
Watrin 229
Webb : Woolf 205
Weber, Edmund 207
Weber, Friedrich Wilhelm ... 191
Weber, Gisela 242
Weber, Marianne 200
Weber, Werner 227
Wegner 187
Wehberg 218
Weidauer 189

Weidemann 228, 246
Weike 241
Weiland : Hita 275
Weiler 235
Weill 284
Weinek 268
Weinrebe 242
Weising 238
Weiss 202
Weissbach 262
Weissenbach 272
Weidler-Steinberg 284
Wellmann 237
Welty 199
Wendland 193
Wenke : Sauerbach 188
Werkner 251
Werle, Fritz 188
Werle, Günter 237
Werner, Arthur 284
Werner, Berthold 223
Werner, Johannes : Kügelgen 281
Werner, Julius 235
Werr 239
Werthe mer 284
Wertheimsteinné : Russel ... 271
Weschenfelder 242
Wesselényi 272
Wessetzky 197
Westenhöfer 252
Westermann 223
Wesztermayer : Hajnal 224
Wetki 213
Wexberg 234
Whale 243
Wichtl 233
Wickwar 284
Wiederhold 226
Wiegmann 223
Wiesener 213
Wiesenhütter 260
Wiesner : Bach 279
Wild 268
Wildgans, Anton 284
Wildgans, Lilly 284
Wilhelm II. : Ponsonby 282
Wilhelm II. : Sethe 283
Wilker 226
Will 244
Willer : Biró 248
Wimmer 234
Windel 221
Windischer 187
Winghene 201
Winkler, Arnold 273
Winkler Béla 235
Winkler, Eugen Gottlob : La Tour 195
Winkler, Hans 207
Winklhoffer 192
Winners 223
Winter 236
Wischnitzer 201
Wiskemann 236
Witte 192
Woesch 224
Wolff, Hellmuth 204
Wolff Károly : Dávid 280
Wolff Paul 189 265
Wolgast : Gjelsvik 216
Wolz 272
Woolf 205, 211
Wordsworth : Peacock 268
Wöhrmüller 194
Wrobbel 224
Wunderlich 244
Wycliffe : Peacock 268

Xylander 232

Yolland 247

Zach 199
Zádor Anna 260
Zádor István 269
Zakharov 276
Zander 257
Zapf 229
Zarek 284
Zarnow 211
Zavirasz : Graf 182
Zbinden 236
Zboray 278
Zechlin 284
Zehery 227
Zeider : Nagel 268
Zeiss 256
Zeley 205
Zeller 245
Zelovich 245
Zenger 264
Zentai 234
Zichy 274
Zimmermann 203
Zingel 264
Zinzendorf : Uttendörfer 196
Zischka 209
Zobeltitz 284
Zoltai 252, 274
Zoroaster 198
Zöldy 221
Zrinyi : Écsy 270
Zrinyi : Nagy 274
Zschaetzsch 272
Zsigmond király : Deér 273
Zsigmond király : Niedermann 274
Zsitvay : Schulek 259
Zsuffa 232
Zuckermann 243
Zur Nieden 188
Zweig 196, 284
Zwiebler 213
Zwillinger 211

A Fővárosi Könyvtár kurrens folyóiratainak és napilapjainak jegyzéke. 1936.

Alphabetisches Verzeichnis der laufenden Zeitschriften u. Zeitungen der Stadtbibliothek. 1936. — Alphabetical list of periodicals and newspapers currently received in the Library. 1936.

I. Központi könyvtár. — Zentrale. — Central.

A cím utáni zárójelben levő szám, pl. (10) azt jelenti, hogy a folyóirat hányszor jelenik meg évente. A jobboldali oszlopban levő szám, pl. **2024** jelzi a raktári helyszámot.

Administration Locale, L'. Bruxelles (szbtl). **X 2223**
Adó, Az (10) **2024**
Akadémiai Értesítő. Bp. (12) **3453**
Állam és Polgár. Bp. (10) **x 511**
Állatorvosi Lapok. Bp. (24) **1662**
Allgemeines Statistisches Archiv. München (2) **3919**
American City, The. New York (12) **4020**
American Journal of International Law. Washington (4) **2734**
American Journal of Sociology, The. Chicago (6) **3337**
American Political Science Review. New York (4) **3727**
Amerikai Magyar Népszava
Amtsblatt d. Stadt Berlin. Berlin (52) **1244**
Annals of the American Academy of Political and Social Science. Philadelphia (6) **3057**
Anthropologie, L'. Paris (6) **2669**
Anthropos. Wien (6) **1218**
Anya- és Csecsemővédelem. Bp. (12) **X 2062**
Apollo. Bp. (4) **x 2349**
Archeologiai Értesítő. Bp. (szbtl.) **531**
Archiginnasio, L'. Bologna (6) **0200/34**
Archiv f. Anthropologie. Braunschweig (4) **1296**
Archiv f. Buchgewerbe. Lpzg (4) **0204/25**
Archiv f. d. Gesamte Psychologie. Lpzg (4) **4895**
Archiv f. Kulturgeschichte. Lpzg (4) **4718**
Archiv f. Orientforschung. Berlin (6) **A 50.05/31**
Archiv. f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. Lpzg (4) **3339**
Archiv f. Rechts- u. Sozialphilosophie. Berlin (4) **3765**
Archiv f. Religionswissenschaft. Lpzg (4) **2168**
Archivio Storico Italiano. Firenze (4) **2573**
Athenaeum. Bp. (6) **3900**
Atlantis. Berlin (12) **1892**
Auslese, Die. Berlin (12) **x 2202**

Bank-Archiv. Berlin (24) **1132**
Bányászati és Kohászati Lapok. Bp. (24) **4447**
Baromfitenyésztők Lapja. Bp. (24)
Baross Szövetség. Bp. (52)
Békés Vármegye Hivatalos Lapja. Gyula (26—30) **562**
Belügyi Közlöny. Bp. (52) **1003**
Berliner Monatshefte. Berlin (12) **x 2356**
Berliner Tageblatt **87**
Betriebswirtschaft. Stuttg. (12) **1113**
Bibliografia Fascista. Roma (12) **0160/83**
Bibliographie de la France. Paris (52) **01504/4**
Bibliographie d. Sozialwissenschaften. Berlin (12) **Q 01630/6**
Biometrika. Cambridge (4) **752**
Biztosítási és Közgazdasági Lapok. Bp. (26)
Bőripari Munkás. Bp. (26)
Budai Napló. Bp. (52) **Bq 071/21**
Budapest Déli Kerületi Közlöny. Bp. (52) **Bq352/300**
Budapest Jogszabályai. Bp. (10) **2072** és **B 352/190** és **K 3520/25**
Budapest Székesfőváros Statisztikai Havifüzetei. Bp. (12) **B 310/6** és **x 554**
Budapest Székesfőváros Törvényhatósági Bizottsága Közgyűléseinek Jegyzőkönyvei Bp. (szbt.) **Bq 352/85 Bq 352/4** és **757**
Budapesti Hirlap **72**
Budapesti Közlöny. Bp. (naponkint) **74**
Budapesti Szemle. Bp. (12) **3440** és **3441**
Bulletin Bibliographique. Paris (12) **0105/1**
Bulletin Intern. de la Protection de l'Enfance. Bruxelles (11) **2535**
Bulletin of the New York Public Library. New York (12) **0274/27**
Bulletin de la Société Francaise d'Habitations à Bon Marché. Paris (4) **3333**
Bundesgesetzblatt. Wien (szbt.) **823**
Búvár. Bp. (12) **x 2313**
Bücherei, Die. Lpzg. (4) **0205/3**
Büntetőjog Tára (Magy. Jogi Szemle melléklete). Bp. (10) **4835**

Cél, A. Bp. (12) **4467**
Christliche Kunst, Die. München (12) **1951**
Christliche Ständestaat, Der. Wien (52) **1989**
Cobden. Bp. (12) **x 523**
Commercial Review, The. London (12)
Connoisseur, The. London (12) **1770**
Corriere della Sera **104**
Corvina. Bp. (2) **2530**
Család- és Gyermekvédelmi Lapok. Bp. (?)
Családi Kör. Bp. (12) **x 550**

Daily Mail **100**
Danubian Review. Bp. (12) **x 532**
Debreceni Protestáns Lap. Debrecen. (12)
Debreceni Szemle. Debrecen (12) **2737**
Demokrata Ujság. Bp. (52)
Deutsche Literatur-Zeitung. Berlin (52) **01543/18**
Deutsche Medizinische Wochenschrift. Berlin-Lpzg (52) **1636**
Deutsche Rundschau. Berlin (12) **4647**
Deutsche Volkswirt, Der. Berlin (52) **1805**
Deutsche Zeitschrift f. Wohlfahrtspflege. Berlin (12) **2957**
Deutsches Recht. Berlin (24) **x 546**
Deutsches Statistisches Zentralblatt. Lpzg (10) **749**
Deutsches Tuberkulose-Blatt (D. Med. Wochenschr. mell.) Lpzg (12) **x 2268**
Diarium. Bp. (8) **x 2141**
Dolgozatok. Szeged (2) **2654**
Dunavölgye (Vallee du Danube). Bp. (10)

Economic Journal, The. London (4) **3243**
Economist, The. London (52) **611**
Economiste Francais, L'. Paris (52) **553**
Egészségpolitikai Szemle. Bp. (12) **x 2260**
Egyenlőség. Bp. (52) **1063**
Egyetemes Philologiai Közlöny. Bp. (10) **4442**
Ekonomisk Tidskrift. Uppsala (12) **4561**
Elektrotechnika. Bp. (24) **1660**
Élet. Bp. (26) **1694**
Életvédelem. Bp. (10)
Ellenőr, Az. Bp. (52) **x 505**
Ellenzék **105**
Előre. Bp. (52)
Emericana. Bp. (12) **x 2353**
Építőipari Szemle. (Vállalkozók Lapja mell.) Bp. (12) **2912**
Építőmunkás. Bp. (24) **51**
Erdélyi Helikon. Kolozsvár (12) **2854**
Erdélyi Lapok **223**
Erdélyi Múzeum. Kolozsvár (12) **3452**
Erdélyi Szemle. Kolozsvár (12)
Esprit International, L'. Paris (4) **2993**
Est, Az **20**
Esti Kurir **192**
Esztergom Évlapjai. Esztergom (szbtl.) **x 2195**
Esztétikai Szemle. Bp. (4) **x 2357**
Ethnographia. Bp. (4) **4364** és **2575**
Etudes Sociales, Les. Paris (12) **4460**
Europa Stunde. Berlin (52) **x 543**
Europäische Revue. Lpzg (12) **2562**

Fiatal Magyarság. Bp. (12) **x 2363**
Finanz-Archiv. Stuttg. (2) **3668**
Finnisch-Ungarische Forschungen. Helsinki (szbt.) **x 2225**
Firenze. Rassegna mensile del comune (12) **1968**
Fischers Zeitschrift f. Verwaltungsrecht. Lpzg (6) **3646**
Fogorvosi Szemle. Bp. (12) **2399**
Fogtechnikai Szemle. Bp. (12) **2687**
Forschungen und Fortschritte. Berlin (36) **1861**
Fotó. Bp. (12) **x 551**
Fotoművészeti Hirek. Bp. (12) **2873**
Földrajzi Közlemények. Bp. (10) **3922**
Földtani Értesitő. Bp. (4) **x 2339**
Földtani Közlöny. Bp. (12) **3895**
Főváros és Környéke. Rákospalota (12)
Fővárosi Hirlap. Bp. (52) **Bq 352/68**
Fővárosi Közlöny. Bp. (52) **Bq 352/3** és **K 3520/58** és **30**
Fővárosi Tudósitó. Bp. (naponta)
Fővárosi Ujság. (Azelőtt: Városfejlesztés.) Bp. (24) **1958**
Frankfurter Zeitung **92**
Frau, Die. Berlin (12) **1211**
Furche, Die. Berlin (4) **x 2201**
Független Budapest. Bp. (52) **Bq 352/61**
Független Ujság **x 548**

Gazdasági Kurir. Bp. (szbtl.)
Gazette de Hongrie. Bp. (52) **226**
Geistige Arbeit. (Azelőtt: Minerva-Zft.) Berlin (24) **2583**
Gemeindetag, Der. (Azelőtt: Städtetag.) Berlin (24) **1628**
Genova. Rivista municipale (12) **1933**
Gesundheits-Ingenieur. München (52) **1750**
Gyermekvédelem, A. Bp. (12) **1911**
Gyógyászat. Bp. (52) **1320**

Hadtörténelmi Közlemények. Bp. (4) **3462**
Hibbert Journal. London (4) **4942**
Historische Vierteljahrschrift. Dresden (4) **2343**
Historische Zeitschrift. München (6) **4756**
Hitel. Bp. (24)
Hiteljog Tára. (Magyar Jogi Szemle mell.) Bp. (10) **2395**
Hivatalos Árjegyzés. Bp. (52) **Bq 381/16** és **Bq 381/29**
Hivatalos Közlöny. (Vallás- és közoktatásügyi min.) Bp. (24—30) **1116**
Hochland. München (12) **4702**
Hochschule u. Ausland. Berlin (12) **x 2310**
Honvédségi Közlöny. Bp. (20) **1156**
Hungarian Quarterly, The. Bp. (4) **x 2364**

Ifjúsági Vezető. Bp. (12) **2709**
Igazság és Élet. Debrecen (10) **x 2351**
Igazságügyi Közlöny. Bp. (12) **628**
Illatszerész, Az. Bp. (24)
Illustrated London News. London (52) **239**
Illustration, L'. Paris (52) **182**
Illustrierte Zeitung. Lpzg (52) **120**
Innendekoration. Stuttg. (12) **133**
International Conciliation Special Bulletin. New York (12) **3105**
Irás, Az. Bp. (12) **x 2169**
Irodalomtörténet. Bp. (8) **4478**
Irodalomtörténeti Közlemények. Bp. (4) **3302**
Iskola és Egészség. Bp. (4) **x 2314**
Italia Che Scrive, L'. Roma (12) **x 549**

Jahrbuch d. Bodenreform. Jena (4) **3410**
Jahrbuch f. Sozialpolitik.
Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. Jena (6) **3051**
Jegyző Árvaházi Közlöny. Bp. (24)
Jegyzőkönyv a Kerületi Elöljárók Értekezleteiről. Bp. (szbt.) **Bq 352/56**
Jogállam. Bp. (10) **3745**
Journal of the American Medical Association. Chicago (52) **1866**
Journal du Droit International. Paris (12) **2730**
Journal des Economistes. Paris (12) **3916**
Journal of Political Economy. Chicago (6) **3709**
Journal de la Société Hongroise de Statistique. Bp. (4) **2855**
Journal de la Société de Statistique de Paris. Paris (12) **4848**
Jövő Útjain, A. Bp. (4) **2663**
Jövönk. Bp. (52) **1951**

Kalangya. Szabadka (12) **X 2231**
Kamarai Közlöny. Bp. (24) **B 386/200**
Kant Studien. Berlin (4) **4661**
Karpathenland. Reichenberg (4) **2890**

Kárpáti Magyar Hirlap
Karteljog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. x 2072
Katolikus Szemle. Bp. (10) 3891
Keleti Ujság 208
Keményseprők Orsz. Közp. Értesitője. Bp. (12)
Keményseprőmunkás. Bp. (12)
Kerék, A. Bp. (12) 2177
Kereskedelmi Hirlap. Bp. (szbt.)
Kereskedelmi Jog. Bp. (12) 1023
Keresztény Magvető. Kolozsvár (6) x 2376
Keresztyén Igazság. Sopron (12) x 2288
Kisiparosok Lapja. Bp. (24)
Korunk Szava. Bp. (24) 1950
Koszorú. Bp. (4) x 2348
Könyv, A. Bp. (12)
Könyvkötők Lapja. Bp. (26)
Könyvpiac. Bp. (36)
Közgazdasági Hirek. Bp. (12)
Közgazdasági Szemle. Bp. (12) 3041
Közgazdasági és Közlekedési Tudósitó. Bp. (24)
Közigazgatási Közlöny. Bp. (12) 1329
Közlekedés. Bp. (12) 530
Közmunka. Bp. (12) 1019
Községfejlesztés. Bp. (12) 1793
Községi Közlöny. Bp. (52) 1127
Köztelek. Bp. (104) 39
Kunst, Die. München (12) 1681
Kühn-Archiv. Berlin (szbt.) 4777
Külkereskedelmi Figyelő. Bp. (10)
Külügyi Szemle. Bp. (4) 2391

Landwirtschaftliche Jahrbücher. Berlin (3) 1393
Láthatár. Bp. (10) x 2358
Levéltári Közlemények. Bp. (4) 2470
Levente. Bp. (24) 1860
Library Journal, The. New York (22) 0200/31
Light, The. Lahore (52)
Literarisches Zentralblatt. Lpzg (24) q 01504/37
Literatur. Stuttg. (12) 1217
Literatura. Bp. (12) 1767

Magánalkalmazott, A. Bp. (12) 1042
Magánjog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. (10) 2396
Magyar Botanikai Lapok. Bp. (1) 2095
Magyar Családtörténeti Szemle. Bp. (10) x 2359
Magyar Dal. Bp. (6) x 559
Magyar Épitőművészet. Bp. (12) 1002
Magyar Figyelő. Pozsony (4) x 2229
Magyar Front. Bp. (52) x 2178
Magyar Gyáripar. Bp. (24) 508
Magyar Gyümölcs. A. Bp. (12) x 544
Magyar Hirlap 134
Magyar Ipar. Bp. (24) 1158
Magyar Iparművészet. Bp. (10) 511
Magyar Iparos. Bp. (24)
Magyar Irás. Pozsony (10) x 2232
Magyar Jogászegyleti Értekezések. Bp. (4) x 2340
Magyar Jogi Szemle. Bp (10) 2344
Magyar Kálvinizmus. Bp. (10) x 2275
Magyar Kat. Orvosok Szt. Lukács Egyesületének Tudósitója. Bp. (4)
Magyar Kereskedelem és Pénzügy. Bp. (52) 1880
Magyar Kereskedők Lapja. Bp. (52) 1016
Magyar Kir. Közig. Bíróság Közigazg. Osztályának Döntvényei. Bp. 1403
Magyar Kir. Közig. Bíróság Pénzügyi Osztályának Döntvényei. Bp. 1402
Magyar Kisebbség. Lugos (24) 2617
Magyar Kórház. Bp. (12) x 2200
Magyar Könyvviteli Folyóirat. Bp. (12) 2460
Magyar Közélet Bp. (24)
Magyar Középiskola. Bp. (10) 4675
Magyar Közgazdaság. Bp. (52) 2914
Magyar Közigazgatás. Bp. (52) 42
Magyar Kultúra. Bp. (24) x 552 és 4694
Magyar Külpolitika. Bp. (24) 1838
Magyar Lloyd. Bp. (12) 232
Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye. Bp. (52) 532
Magyar Minerva. Pozsony (10) x2233
Magyar Művészet. Bp. (12) 1700
Magyar Női Szemle. Bp. (12) x 2323
Magyar Nyelv. Bp. (10) 4298
Magyar Nyelvőr. Bp. (10) 4635
Magyar Országos Szabványok. Bp. (szbt.) 1984
Magyar Paedagógia. Bp. (10) 3171
Magyar Pénzügy. Bp. (52) 1006
Magyar Posta és Közlekedés. Bp. (24)
Magyar Psychologiai Szemle. Bp. (4) x 2077
Magyar Statisztikai Szemle. Bp. (12) 2487
Magyar Szemle. Bp. (12) 2698
Magyar Szövetkezés. (Azelőtt: Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesitő.) Bp. (26) 1498
Magyar Törvénykezés. Bp. (24) 2786
Magyar Ujság 236
Magyar Út. Bp. (12) x 506
Magyar Utazó Kereskedő. Bp. (12) 1
Magyar Zsidó Szemle. Bp. (12) 2173
Magyarországi Rend. Tára. Bp. (12) K 3400/9
Magyarosan. (Magyar Nyelv mell.) Bp. (10) 1959
Magyarság 173
Mathematikai és Természettudományi Értesitő. Bp. (1) 2656
Medizinische Klinik. Wien (52) 1328
Menestrel, Le. Paris (52) 1687
Mercure de France. Paris (24) 4456
Mértékügyi Közlemények. Bp. (szbtl.) x 2205
Mezőgazdák. Bp. (12) 1238
Mezőgazdasági Közlöny. Bp. (12) 2872
Mezőgazdasági Kutatások. Bp. (12) 2891
Mind. London (4) 4251
Minerva. Bp. (10) 2459
Mitteilungen aus der Historischen Literatur. Berlin (4) 2251
Mitteilungen d. Österr. Institutes f. Geschichtsforschung. Innsbruck (4) 4329
Monatshefte f. Baukunst. (Azelőtt: Wasmuths —) Berlin (12) 1225
Monatshefte d. Statistik d. Aussenhandels Österreichs. Wien (12) 1910
Monde Slave, Le. Paris (12) 2623
Mone. Bp. (12) 1658
More Books. Boston (12) 0205/17

Move. Bp. (24) 179
Municipal Engineering and the Sanitary Record. London (52) 1754
Municipal Journal and Public Werks Engineer. London (52) 34
Munkásifjú. Pécs (24) 2941
Munkaügyi Közlöny. Bp. (24) 1690
Munkaügyi Szemle. Bp. (12) 2716
Musik, Die. Stuttg. (12) 1683
Münchener Medizin. Wochenschrift. München (52) 1188
Műszaki Lap. Bp. (12)

Nachrichtendienst d. D. Vereins f. Öffentl. u. Priv. Fürsorge. Berlin (12) x 547
Nagy-Magyarország. Bp. (12) 1879
Napkelet. Bp. (10) 2223
Napló 235
Nation, The. New York (52) 1258
Nation u. Staat. Wien (52) 2749
Naturwissenschaften, Die. Berlin (52) 1637
Nemzeti Élet. Bp. (52) 1651
Nemzeti Munka. Bp. (52)
Nemzeti Ujság 167
Nemzetnevelés. Bp. (24) 1748
Népegészségügy. Bp. (24) 2580
Népszava 38
Néptanitók Lapja. Bp. (24) 1128
Népujság. Bp. (52)
Népünk és Nyelvünk. Bp. (12) 2878
Neue Freie Presse 77
Neue Literatur. Lpzg (12) 0168/3
Neue Rundschau, Die. Berlin (12) 4455
Neugeist. (Azelőtt: Weisse Fahne, Die.) Pfullingen (12) 2943
New Commonwealth Quarterly. London (4) x 2350
New York Libraries. New York (4) 0200/69
Nineteenth Century and After. London (12) 4449
North American Review, The. New York (12) 4490
Nouvelle Revue Francaise, La. Paris (12) 2636
Nouvelle Revue de Hongrie. (Azelőtt: Revue —) Bp. (12) 4255
Numizmatikai Közlöny. Bp. (szbt.) 739
Nuova Antologia. Róma (24) 4453
Nyelvtudományi Közlemények. Bp. (szbtl.) 4428
Nyugat. Bp. (24) 4452
Nyukosz. Bp. (szbt.) 1497

Omke. Bp. (52) 140
Orient u. Occident. Lpzg (12) A 47.05/25
Orientalistische Literaturzeitung. Lpzg (12) 01694/10
Ország-Világ. Bp. (24)
Országos Kereskedelmi Közlöny. Bp. (szbt.)
Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. Bp. (10) 4429
Országos Törvénytár. Bp. (24—30) 655
Országút. Bp. (12)
Orvosi Hetilap. Bp. (52) 1388
Orvosképzés. Bp. (6) x 2360
Orvostudományi Szemle. Bp. (12) 2652
Ostasiatische Zeitschrift. Berlin (4) A 50.05/16
Öffentliche Gesundheitsdienst, Der. Lpzg. (24) x 2338
Österreichische Städte-Zeitung. Wien (szbtl.)
Österreichische Volkswirt, Der. Wien (52) 1073

Padova. Bolletino statistico mensile (12) 1873
Pannonhalmi Szemle. Pannonhalma (4) 2649
Pantheon. München (12) 1823
Pásztortűz. Kolozsvár (26) 1699
Pénzintézeti Tisztviselők Lapja. Bp. (12) 1361
Pénzpiac. Bp. (12)
Pénzügyi Fogalmazók Lapja. Bp. (12) 1954
Pénzügyi Hirlap. Bp. (24) 248
Pénzügyi Közlöny. Bp. (30—36) 3517
Pénzügyi Kurir. Bp. (52) 246
Pester Lloyd 75
Pesti Hirlap 73
Pesti Napló 128
Pesti Tőzsde. Bp. (52) 200
Pesti Városháza, A. Bp. (12) Bq 051/118
Pestmegye. Bp. (52) Bq 071/66
Petermanns Mitteilungen aus Justus Perthes Geographischer Anstalt. Gotha (12) 1033
Philobiblon. Wien (12) 2955
Philosophisches Jahrbuch d. Görres-Gesellsch. Fulda (4) 0161/3
Pilishegyvidék, Budakörnyék. Bp. (52) Bq 071/65
Polgári Jog. Bp. (12) 2821
Polgári Törvénykezési Jog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. (10) 2342
Political Science Quarterly. New York (4) 3713
Prágai Magyar Hirlap 201
Prager Rundschau. Prága (6) x 2084
Proceedings of the Academy of Political Science. New York (2) 2849
Progreso [Ido] (6) 2781
Protestáns Szemle. Bp. (12) 4432

Rádióélet. Bp. (52) 1881
Radiowelt. Wien (52) 1820
Református Élet. Bp. (52) 1994
Reichs-Arbeitsblatt. Berlin (48) 952
Reichsgesetzblatt. Berlin (szbt.) 3643
Reichsgesundheitsblatt. Berlin (52) 1751
Reichspost 216
Reichsverwaltungsblatt. (Azelőtt: Preussisches Verwaltungsblatt.) Berlin (52) 691
Reklámélet. Bp. (12) 1975
Résumé Mensuel d. Travaux de la Société d. Nations. Genève (12) 1640
Részvényes, A. Bp. (52) 227
Revue d'Économie Politique. Paris (6) 3672
Revue des Établissements de Bienfaisance et d'Assistance. Paris (6) 3888
Revue des Études Hongroises. Paris (4) 2685
Revue Générale du Droit, de la Législation et de la Jurisprudence en France et á l'Étranger. Paris (4) 2596
Revue Hebdomadaire. Paris (52) 4929
Revue Historique. Paris. (6) 4927
Revue Internationale du Travail. Genève (12) 2537
Revue Municipale. Paris (12) 698
Revue de Paris. Paris (24) 4814

Revue Politique et Parlementaire. Paris (12) 3476
Revue des Sciences Religieuses. Strassbourg (4) 2572
Revue Universelle. Paris (12) 2704
Rokkantegyleti Értesitő. Bp. (12)
Rumänischer Lloyd. Kolozsvár (52) 184

Saint Louis Public Library. St. Louis (12) 02512/8
Sajtó. Bp. (12) 2787
Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwaltung u. Volkswirtschaft im Deutschen Reiche. München (4) 3052
Schönere Zukunft. Wien (52) 1912
Scientia. Milano (12) 3872
Sociala Meddelanden. Stockholm (12) 4556
Société des Nations. Bern (12) 2384
Soziale Praxis u. Archiv. f. Volkswohlfahrt. München (52) 587
Spectator, The. London (52) 1337
Speculum. Cambridge (4) 2784
Staats- u. Selbstverwaltung. Berlin (24)
Statisztikai Havi Közlemények. Bp. (12) 4444
Ständisches Leben. Berlin (12) x 2220
Stimmen der Zeit. Freiburg (12) 4644
Stud. Bp. (naponta) 1987
Sunrise, The. Lahore (52)
Survey, The. London (24) 3588
Süddeutsche Monatshefte. München (12) 4709
Szabadalmi Közlöny. Bp. (24) 579
Szabadság. (Azelőtt: Előörs.) Bp. (52) 1830
Szakszervezeti Értesitő. Bp. (12) 6533
Szalézi Értesitő. Rákospalota (10) X 2203
Századok. Bp. (4) 3049
Századunk. Bp. (6) 2668
Székesfehérvári Szemle. Székesfehérvár (szbtl.) x 2330
Széphalom. Szeged (12) 1784
Szépszó. Bp. (10) x 2361
Sziget. Pécs (szbtl.) x 2291
Színházi Élet. Bp. (52) B 792/48
Színpad, A. Bp. (6) x 2362
Szocializmus. Bp. (12) 3359
Szövetkezeti Értesitő. Bp. (52) 1266

Tanú, A. Bp. (6) x 2199
Társadalombiztositási Közlöny. Bp. (24) 4362
Társadalompolitikai Füzetek. Bp. 2173
Társadalomtudomány. Bp. (6) 2450
Távol Kelet. Bp. (4) A
Technik und Wirtschaft. Berlin (12) 2662 és 1665
Technisches Gemeindeblatt. Berlin (24) 695
Teleia. Bp. (12) 1642
Temps, Le 109
Tenger, A. Bp. (12) 1260
Tenrikyo. Teuri, Nara. (Japán) (24)
Tér és Forma. Bp. (12) 1801
Természet, A. Bp. (24) Bq 727/14
Természettudományi Közlöny. Bp. (12) 4992
Testnevelés. Bp. (12) 2648
Theologiai Szemle. Debrecen (6) 2673
Theologische Revue. Münster (20) 1638
Therapia. Bp. (12) 1689
Times, The 79
Times Literary Supplement. London (52) 113
Toll, A. Bp. (szbt.) x 2198
Town & Country Planning. (Azelőtt: Garden Cities.) London (4) 3893
Tőke, Munka. Bp. (szbtl.)
Tőzsdei Kurir. Bp. (52) Bq 387/52
Tuberkulózis. Bp. (12) x 2196
Turán. Bp. (4) A 50.05/7
Turisták Lapja. Bp. (12) 2726
Turquie Kamaliste, La. Konstantinápoly (6)
Turul. Bp. (szbt.) 557
Typographia. Bp. (52) 36

Új Budapest. Bp. (52) 189
Új Élet. Rozsnyó (11)
Új Értelmiség. Bp. (12)
Új Főváros. Bp. (52) x 545
Új Gazdaság. (Azelőtt: Magyar Külkereskedelem.) Bp. (24) 162
Új Idők. Bp. (52) 1790
Új Kor. Bp. (24) x 534
Új Nemzedék 164
Új Szivárvány. Bp. (12) x 2377
Ujság 224
Umschau, Die. Frankfurt a. M. (52) 734
Ungarische Jahrbücher. Berlin (4) 2085
Ungarische Rundschau. Bp. (12) 1957
Ungarischer Volkswirt. Bp. (12) x 2267
Unitárius Értesitő. Bp. (12) 1980
Ügyvédi Kamarai Közlöny. Bp. (szbt.) B 347/9
Ünnep. Bp. (52) 1996
Üzem. Bp. (12)

Válasz. Bp. (10) x 2322
Választott bíráskodás. Bp. (12)
Vállalkozók Lapja. Bp. (52) 70
Vármegye. Bp. (36) 55
Város, A. Bp. (52) 228
Városi Szemle. Bp. (6) 3720 és K 3520/35
Városi Ujság. Bp. (5) 203
Városkultúra. Bp. (24) x 512
Városok Lapja. Bp. (12) 998
Védjegyes Áru. Bp. (12)
Vendéglátóipari Szemle. Bp. (12)
Verhandlungen d. Ung. Ärztl. Gesellschaften. Bp. (24) x 2130
Verkehrstechnik. Berlin (52) 1330
Vervaltungsarchiv. Berlin (4) 3707
Vie Communale et Départementale, La. Paris (12) 2705
Vierteljahrschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte. Stuttg. (4) 3518
Vierteljahrshefte zur Statistik d. Deutschen Reichs. Berlin (4) 940
Vigilia. Bp. (4) x 2324
Világpolitikai Érdekességek. Bp. (10) x 2355
Virradat. Bp. (52) 256
Vitézek Lapja. Bp. (36) x 553
Vizügyi Közlemények. Bp. 3360

Weltkunst. Berlin (52) 219
Weltwirtschaftliches Archiv. Jena (4) 4394
Wiener Medizinische Wochenschrift. Wien (52) 1686

Wiener Zeitschrift f. d. Kunde d. Morgenlandes. Wien (4) **A 50.05/12**
Wirtschaft u. Statistik. Berlin (24) **1649**
Wirtschafts-Berichte der Geldinstituts-Zentrale. Bp. (4) **2732**
World Review. (Azelőtt: Review of Reviews). London (5) **x2365**

Yach Turkestan. Berlin (12)

Zeitschrift f. Ästhetik z. Allg. Kunstwissensch. Stuttg. (4) **2980**
Zeitschrift f. Bücherfreunde. Lpzg (6) **q 0900/9**
Zeitschrift f. Deutsche Kulturphilosophie. (Azelőtt: Logos.) Tübingen (3) **4722**
Zeitschrift d. Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. Lpzg (4) **A 50.05/1**
Zeitschrift f. Ethnologie. Berlin (6) **4961**
Zeitschrift f. Geopolitik. Berlin (12) **2552**
Zeitschrift f. d. Gesamte Staatswissenschaft. Tübingen (6) **3046**
Zeitschrift f. Kunstgeschichte. (Azelőtt: — Bildende Kunst.) Lpzg (12) **1760**
Zeitschrift f. Menschenkunde. Heidelberg (6) **2953**
Zeitschrift f. Musik. Lpzg (12) **2578**
Zeitschrift f. Nationalökonomie. Wien (5) **x 2041**
Zeitschrift f. Organisation. Berlin (24) **1837**
Zeitschrift f. Öffentliche Wirtschaft. (Azelőtt: Zft. f. Kommunalwirtsch.) Berlin (12) **1242**
Zeitschrift f. Öffentliches Recht. Wien (4) **2397**
Zeitschrift f. Politik. Berlin (4) **3473**
Zeitschrift f. Religionspsychologie. Wien (4) **x 2389**
Zeitschrift d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgeschichte. Weimar (1) **3537**
Germanistische Abteilung
Kanonistische Abteilung
Romanistische Abteilung
Zeitschrift f. Seelenleben. Lpzg. (24) **1970**
Zeitschrift f. Vergleichende Rechtswissenschaft. Stuttg. (3) **4009**
Zeitschrift f. Volksernährung. Berlin (24) **1794**
Zeitschrift f. Völkerrecht. Breslau (4) **3547**
Zeitschrift f. Wohnungswesen. Berlin (24) **619**
Zene, A. Bp. (24) **2757**
Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Lpzg (12) **0200/33**
Zentralblatt f. Jugendrecht u. Jugendwohlfahrt. Berlin (12) **2954**
Zsidó Szemle. Bp. (24) **1229**

II. Fiókkönyvtárak. — Filialen. — Branches.

A római számok a fiókkönyvtárak számát jelzik.

Állam és Polgár. IX.
Budapest Délkerületi Közlöny. IX.
Budapesti Hirlap IV., VII., IX., X.
Buvár. VIII., IX.
Családi Kör. VII., IX., X.
Egészség. Bp. (12) VII.
Elektrotechnika. Bp. (24) VII.
Élet. Bp. (26) IX.
Én Ujságom. Bp. (52) III.
Építőmunka. VIII.
Est, Az. IV., VII., IX., X.
Esti Kurir X.
Fotoamatőr. VIII., IX., X.
Földrajzi Közlemények. Bp. (10) X.
Főváros és Környéke. IX.
Fővárosi Hirlap. Bp. (52) VII., IX., X.
Fővárosi Közlöny. Bp. (52) III., VII., IX., X.
Független Budapest. Bp. (52) VII., IX., X.
Ifjúság és Élet. Bp. (20) III., VII., IX., X.
Ifjúsági Vezető. Bp. (12) III., IX., X.
Ifjúsági Vöröskereszt. III.
Irodalomtörténet. Bp. (8) X.
Katolikus Szemle. Bp. (10) X.
Képes Krónika. Bp. (52) VII., IX.
Képzőművészet. Bp. (10) IX., X.
Kertészet és Növényvédelem. VIII.
Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok. Bp. (12) X.
Külügyi Szemle. Bp. (4) X.
Literatura. Bp. (24) III., VII., VIII., IX., X.
Magyar Cserkész. III.
Magyar Hirlap X.
Magyar Iparművészet. Bp. (10) VIII., X.
Magyar Kultúra. Bp. (24) IX., X.
Magyar Külpolitika. IX.
Magyar Leányok. Bp. (52) III., VII.
Magyar Művészet. Bp. (12) VIII., X.
Magyarország X.
Magyarság IV., VII., VIII., IX.
Magyar Szemle. Bp. (12) III., IV., VII., IX., X.
Nagyasszonyunk. Bp. (52) III.
Nagy-Magyarország. Bp. (12) VII., X.
Napkelet. Bp. (10) VIII., IX., X.
Nemzeti Sport. Bp. (52) VII., IX., X.
Nemzeti Ujság IV., VII., VIII., IX., X.
Népszava VII., IX.
Népünk és Nyelvünk. Bp. (12) IX., X.
Nyolcórai Ujság VII., VIII., IX., X.
Nyugat. Bp. (24) VII., VIII., X.
Orvosi Hetilap. Bp. (52) IX.
Pester Lloyd VII., IX., X.
Pesti Hirlap VII., VIII., IX., X.
Pesti Napló IV., VII., IX., X.
Pesti Városháza. IX., X.
Rádió- és Fotóamatőr. Bp. (12) VIII.
Rádió Ujság. Bp. (52) VII.
Sporthirlap. Bp. (52) IX., X.
Távol Kelet. X.
Teleia. Bp. (12) X.
Természet. Bp. (12) VIII.
Természettudományi Közlöny. Bp. (12) IV., VII., VIII., IX., X.

Tolnai Világlapja. Bp. (52) VII.
Turisták Lapja. Bp. (12) III., VII., VIII., IX., X.
Turistaság és Alpinizmus. Bp. (12) VIII.
Tükör. Bp. (12) IX., X.
Uj Budapest. VII., IX., X.
Uj Idők. Bp. (52) VII., IX., X.
Uj Magyarság. IX., X.
Uj Nemzedék IV., VII., IX., X.
Ujság VII., IX., X.
Ünnep. Bp. (52) VII., IX., X.
Vármegye. Bp. (36) IX., X.
Város. IX., X.
Városi Ujság. IX.
Vasárnapi Könyv. Bp. (52) III., IX., X.
Zászlónk. Bp. (52) III., VII., IX.
Zene. Bp. (24) VII., VIII., IX., X.

A Fővárosi Könyvtár kiadványai.

Verzeichnis der Veröffentlichungen der Budapester Stadtbibliothek — *List of publications of the Budapest Public Library*

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár Értesítője.(Bulletin der Hauptstädtischen Öffentlichen Bibliothek.— Bulletin of the Municipal Public Library.) I—XII. 1907—1918. — Új folyam. (Neue Folge — New series.) I—X. 1921—1930. Ára (Preis — Price 2 P. Megszűnt — Erscheint nicht weiter — This series is closed.)

A Fővárosi Könyvtár Évkönyve. (Jahrbuch der Hauptstädtischen Bibliothek. — Yearbook of the Municipal Library.) I. — 1931—. Ára (Preis — Price) 5 P.

Közlemények. — (Mitteilungen. — Communications): 1. Szakkatalógus. 1. füzet: A lakáskérdés és a városépítés kapcsolatos kérdései. (Fachkatalog. Heft 1.: Wohnungsfrage und anschliessende Probleme des Städtebaus. — Catalogue of subjects. Number 1.: Housing and other questions of town planning.) 1907.* Pótlék 1907-ről és 1908-ról. (Ergänzung vom Jahre 1907 und 1908. — Supplement of the year 1907 and 1908.)* — 2. Szakkatalógus. 2. füzet: A községi pénzügy. (Fachkatalog. Heft 2.: Kommunale Finanzen. — Catalogue of subjects. Number 2.: Municipal finances.) 1908.* — 3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog és a parlamentarizmus irodalmából. (Die Reform des Wahlrechts. Auswahl aus der Literatur des Reichstags- und Kommunalwahlrechts und des Parlamentarismus. — Selected list of literature on parlamentary and municipal suffrage and parlamentarism.) 1909.* — 4. Szakkatalógus. 3. füzet: Községi szocializmus. Függelékül: Munkaviszonyok községi vállalatokban. (Fachkatalog. Heft 3. Munizipalsozialismus. Im Anhang: Arbeitsverhältnisse in den städtischen Unternehmungen. — Catalogue of subjects. Number 3. Municipal socialism. Annex: Conditions of work in the municipal undertakings.) 1909.* — 5. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1909-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1909. — Bibliography of social sciences from 1909.)* — 6. Emlékirat községi nyilvános könyvtár létesítéséről Budapesten. (Denkschrift über die Errichtung einer Städtischen Öffentlichen Bibliothek in Budapest. — Memorial on the foundation of a Public Municipal Library in Budapest.) 1910.* — 7. Községi Nyilvános Könyvtár létesítése ügyében tartott szakértekezlet jegyzőkönyve. (Protokoll der Enquête über die Errichtung einer Städtischen Öffentlichen Bibliothek. — Protocol of the enquête on the foundation of a Municipal Public Library.) 1910.* — 8. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1910-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1910. — Bibliography of social sciences from 1910.) 1911.* — 9. A Fővárosi Könyvtár osztályozása. (Klassifikationsschemen der Hauptstädtischen Bibliothek. — Classification in the Municipal Library.) — 1. Bevezetések. Rövidített osztályozás. Közös alosztások. (Einleitungen. Verkürzte Klassifikation. Gemeinsame Subdivisionen. — Introductions. Abbreviated classifications. Common subdivisions.) 1912.* — 2. Általános munkák. Bölcselet. Vallás. Egyház. (Allgemeine Werke. Philosophie. Religion. Kirche. — General questions. Philosophy. Religion. Church.) 1912.* — 10. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1911—1912-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1911 und 1912. — Bibliography of social sciences from 1911—1912.) 1914.* — 11. Mintajegyzék városi nyilvános könyvtárak számára. (Musterkatalog für Städtische Öffentliche Bibliotheken. — Model-list for Municipal Public Libraries.) 1913.*

A Budapesti Gyüjtemény bibliográfiai munkálatai. — (Bibliographische Arbeiten der Budapestiensia Sammlung. Bibliographical works of the Budapestiensia Collection.) — 1. Buda és Pest a szabadságharc idejében. (Ofen und Pest zur Zeit des Freiheitskampfes. — Buda and Pest at the time of the war of independence. Ára (Preis — Price) 2 P. 1929. — 2. Buda és Pest fürdőinek és gyógyforrásainak irodalma. (Literatur der Ofner und Pester Bäder und Heilquellen. — Literature of the baths and mineral springs of Buda and Pest.) 1933. Ára (Preis — Price) 2 P. — 3. Buda és Pest 1886. évi visszafoglalásának egykorú irodalma. 1683—1718. — Bibliographie zur Geschichte der Rückeroberung Ofens u. Pest's 1686. Druckwerke aus dem Zeitraum 1683—1718. — Letteratura contemporanea della riconquista di Buda e Pest 1686. — 1683—1718. Ára (Preis — Prezzo) 2 P. 1936.

Aktuális kérdések irodalma. — (Literatur aktueller Zeitfragen. — Bibliography of questions bearing actuality.) — 1. Drágaság. (Teuerung. — High cost of living.) 1910.* — 2. Jéghiány. 1. kiad. (Eismangel. 1. Aufl. — Lack of ice. 1. st. ed.) 1910.* — 3. Kiütéses tífusz. (Flecktyphus. —

* Elfogyott. (Vergriffen — Out of print.)

Jail fever.) 1910.* — 4. Jéghiány. 2. kiad. (Eismangel. 2. Aufl. — Lack of ice. 2. ed.) 1910.* — 5. Városi Nyilvános Könyvtárak. (Städtische Öffentliche Bibliotheken. — Municipal Public Libraries.) 1910.* — 6. Ázsiai kolera. (Asiatische Kolera. — Asiatic cholera.) 1910.* — 7. Tejhiány. (Milchmangel. — Lack of milk.) 1910.* — 8. Földgáz. (Erdgas. — Natural gas.) 1911.* — 9. Kétéves katonai szolgálat. (Zweijähriger Militärdienst. — Two years military service.) 1911.* — 10. Közigazgatási tisztviselők képesítése. (Qualifikation der Verwaltungsbeamten. — Qualification of administrative employees.) 1911.* — 11. A munkabérek törvényes védelme. (Rechtschutz des Arbeitslohns. — Legal protection of wages.) 1911.* — 12. Választási bíráskodás. (Wahlgerichtsbarkeit. — Electoral jurisdiction.) 1911.* — 13. Szociálpolitika. (Sozialpolitik. — Social policy.) 1912.* — 14. Szociális magánjog. (Soziales Privatrecht. — Social civil law.) 1912.* — 15. Munkaviszony. (Arbeitsverhältnis. — Labour relation.) 1912.* — 16. Szociális bérpolitika. (Soziale Lohnpolitik. — Social policy of wages.) 1912.* — 17. Munkásvédelem. (Arbeiterschutz. — Protection of labour.) 1912.* — 18. Munkásbiztosítás. (Arbeiterversicherung. — Workers insurance.) 1912.* — 19. Szociális egészségügy. (Soziale Hygiene. — Social hygienics.) 1912.* — 20. Munkásjóléti intézmények. (Wohlfahrtseinrichtungen. — Instituts for workers welfare.) 1912.* — 21. Munkanélküliség. (Arbeitslosigkeit. — Unemployment.) 1912.* — 22. Szociális büntetőjog. (Soziales Strafrecht. — Social criminal law.) 1912.* — 23. Szociális községi közigazgatás. (Soziale Gemeindeverwaltung. — Social local government.) 1912.* — 24. Szociálpedagógia. (Sozial-Pädagogie. — Social pedagogics.) 1912.* — 25. Balkán kérdés. (Die Balkanfrage. — The Balcan question.) 1912.* — 26. A munkanélküliség elleni községi biztosítás. (Gemeindeversicherung gegen Arbeitslosigkeit. — Municipal insurance against unemployment.) 1912.* — 27. Balkánkérdés. 2. kiad. (Die Balkanfrage. 2. Aufl. — The Balcan question. 2. ed.) 1913.* — 28. Politikai tömegsztrájk. (Politischer Massenstreik. — Political general strike.) 1913.* — 29. Vasúti pályaudvarok. (Bahnhöfe. — Railwaystations.) 1913.* — 30. Az eszperantó és a kiadói érdekek. (Das Esperanto und die Interessen der Verläger. — Esperanto and publishers rights.) 1913.* — 31. Erkölcstelen irodalom elleni küzdelem. (Kampf gegen Schundliteratur. — Fight against pornography.) 1913.* — 32. A nők választójoga. (Wahlrecht der Frauen. — Womens suffrage.) 1913.* — 33. Háború. (Der Krieg. — War.) 1914.* — 34. A Duna. (Die Donau. — The Danube.) 1916.* — 35. A monarchia és nemzetiségek. (Die Monarchie und die Nationalitäten. — Austria-Hungary and the nationalities.) 1918.* — 36. Rákosi Jenő. 1927. Ára (Preis — Price) 20 fillér. — 37. Beethoven. 1927. Ára (Preis - - Price) 40 fillér. — 38. Olasz-magyar kapcsolatok. (Italienisch-ungarische Beziehungen. — Italo-hungarian connections. 1927). — Ára (Preis — Price) 60 fillér. — 39. Békerevizió. (Revision der Friedensverträge. — Revision of the peace-treaty.) 1927. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 40. Lakbérleti jog. (Mietrecht. — Law of house tenancy.) 1927. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 41. Valorizáció. (Valorisation.) 1928. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 42. Albrecht Dürer. 1928. Ára (Preis — Price) 3 P. — 43. Sport és testnevelés. (Sport und Körperkultur. — Sports and Physical training.) 1928. Ára (Preis — Price) 80 fillér. — 44. Franz Schubert. 1928. Ára (Preis — Price) 2 P. — 46. A sajtó. (Die Presse. — The Press.) 1929. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 47. Kartell és tröszt. (Kartelle und Trösts. — Cartels and Trusts.) 1929. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 48. Munkaidő. (Arbeitszeit. — Hours of labour.) 1930. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 49. Goldmark Károly. (Karl Goldmark.) 1930. Ára (Preis — Price) 40 fillér. 50. Testületi képviselet a nemzeti államban. (Körperschaftliche Vertretungen im nationalen Staate.) 1934. (Nemzetpolitikai kérdések. Nationalpolitische Zeitfragen I.) Ára (Preis — Price) 1 pengő. — 51. Földrendezés — Telepítés — Tagosítás. (Agrar- und Bodenreform — Siedlung — Flurbereinigung.) 1935. (Nemzetpolitikai kérdések. Nationalpolitische Zeitfragen II.) Ára (Preis — Price) 1 pengő.

Fiókkönyvtárak katalógusai. — (Kataloge der Zweigbibliotheken. — Catalogues of the branch libraries.) A fiókkönyvtárak magyarnyelvű szépirodalmi könyveinek jegyzéke. (Verzeichnis der in ungarischer Sprache erschienenen Belletristik. — List of belletristic works in hungarian.) 1929. Ára (Preis — Price) 1 P.

1. sz. fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 1. — Branch library Nr.1.) — 1. Gyermekek könyvei. (Bücher für Kinder. — Books for childern.) 1916.*) — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyarnyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.). 1916.* — 4. Német szépirodalom. Regények, elbeszélések. (Deutsche Belletristik. Romane, Erzählungen. — German belletristic works. Novels, short stories.) 1916.* — 5. Német szépirodalom. Pótlás. (Deutsche Belletristik. Ergänzung. — German belletristic works. Supplement.) 1917.*

* Elfogyott. (Vergriffen. — Out of print.)

2. sz. *fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 2. — Branch library Nr. 2.)* — 1. Gyermekek könyvei. (Bücher für Kinder. — Books for children.) 1916.* — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyarnyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.) 1916.*

3. sz. *fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 3. — Branch library Nr. 3.* — 1. Gyermekek könyvei. (Bücher für Kinder. — Books for children.) 1916.* — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyarnyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.) 1916.*

8. sz. *fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 8. — Branch library Nr. 8.)* — 1. Magyarnyelvű szépirodalmi könyvek és ismeretterjesztő művek. (Belletristik in ungarischer Sprache und populärwissenschaftliche Werke. — Belletristic works in hungarian and popular science.) 1927. Ára (Preis — Price) 1·60 P.

Tanulmányok. (Studien. — Studys.) 1. *Kelényi B. Ottó:* Erhard Schön magyar vonatkozású metszetei, különös tekintettel Buda 1541. évi ábrázolására. (Erhard Schöns Ungarn betreffende Holzschnitte, mit besonderer Rücksicht auf die Darstellung Ofens 1541.) 1933, 1·50 P. — 2. *Koch Lajos:* Brahms Magyarországon. (Brahms in Ungarn.) 1933, 1·50 P. 3. *Kelényi B. Ottó:* Budai impresszumos nyomtatványok 1688—1708. (Zur Frage der Neuanfänge der Ofner Buchdruckerkunst nach der Rückeroberung der Stadt. 1686.) 1934, 1·50 P. — 4. *Drescher Pál:* Mit olvas a Fővárosi Könyvtár közművelődési fiókjainak közönsége? Kulturális keresztmetszet. (Acht Tage aus dem Leben unserer Zweigbibliotheken. Statistische Aufnahme über den Lesestoff.) 1935, 1·50 P. — 5. *Jajczay János:* Császári követ fogadása Budán a török idők alatt a Fővárosi Könyvtár egy vízfestményén. (Der Empfang einer kaiserlichen Gesandtschaft in Ofen während der Türkenzeit. Dargestellt an einem Aquarell der Kupferstichsammlung der Stadtbibliothek.) 1935, 1·50 P. — 6. *Koch Lajos:* Matlekovits Sándorné Szuk Róza naplója. (A Fővárosi Könyvtár BQ 907/38. sz. kézirata.) (Das handschriftliche Tagebuch der Violincellokünstlerin Frau Rosa Matlekovits-Szuk.) 1935, 1·50 P.

Egyéb kiadványok. (Sonstige Veröffentlichungen. — Other publications.) — Évi jelentés 8—15. évf. (Jahresbericht, Jg. 8—15. Sonderabdrucke — Yearly bulletin. Year 8—15 Reprint.) 1914—1921. — A világháború újabb irodalma. (Neuere Literatur des Weltkrieges. — New biblography on the world war.) Budapest: Benkő 1915—17.* — Útmutató a Fővárosi Könyvtár látogatói számára. 3. kiadás. (Wegweiser für die Besucher der Stadtbibliothek. 3. Ausgabe. — Guide for visitors of the Municipal Library. 3. edition.) 1918.* — »Emericus« egy dilingeni iskoladráma 1626-ból. (»Emericus«. Ein Dilingener Schuldrama aus d. Jahre 1626. — »Emericus«. A college play of Dilingen from 1626.) 1930. Ára (Preis — Price) 2 P. — Goethe. (Bibliográfia. — Bibliographie. — Bibliography.) 1932. Ára (Preis — Price) 2 P. — Haydn. (Bibliográfia. — Bibliographie. — Bibliography.) 1932. Ára (Preis — Price) 3 P. — Liszt. (Bibliográfia. — Bibliographie. — Bibliography.) 1936. Ára (Preis — Price) 2 P.

* Elfogyott. (Vergriffen. — Out of print.)

TÁJÉKOZÁSUL

A Fővárosi Könyvtár központja VIII., Reviczky-utca 1. nyitva van minden hétköznap d. e. 9-től esti 7 -ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig ; normanapokon zárva van.

Normanapok : Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Húsvét vasárnap. — Húsvéthétfő. Pünkösdvasárnap. — Pünkösdhétfő. — Úrnapja. — Augusztus 20. — December 6., 25., 26.

Központi könyvtár.

A könyvtár könyvei kétféleképen használhatók : 1. helyben és 2. otthon.

1. *A helybenolvasás* az olvasó- és folyóiratteremben *olvasójegyhez van kötve.* Ez a jegy díjtalan. Válthatja minden felnőtt. Elvesztett jegy pótlásáért 20 fillér fizetendő.

2. A könyvek *otthoni használatra elvitele* (kikölcsönzése) *kölcsönzőjeggyel történik.* Kölcsönzőjegyet válthat *félévre* 2·50 *pengőért* minden budapesti lakos, aki személyazonosságát és főbérleti lakása címét elfogadható módon igazolja. *A kölcsönzés határideje egy hónap.* Késedelem esetén kötetenkint és naponkint 10 fillér bírság fizetendő. A könyvtár könyvanyagáról katalógus tájékoztat.

Háromféle katalógus van : betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

A katalógusban megtalálja az olvasó a keresett mű szerzőjét, címét és helyszámát. *(A cédula bal sarkán !)* Ezeket az adatokat kell felírnia a kérőlapra, amikor könyvet kér.

Kétféle kérőlap van : egy a kölcsönzőben és *egy* az olvasó- és folyóiratteremben.

Felvilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad : irodalmi tanácsot, *bibliográfiai felvilágosítást a reference-könyvtáros.*

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol a hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám : 1—462—56, 57).

A látogatónak *ingyen áll rendelkezésére a ruhatár,* ahol felső kabátját, esernyőjét és aktatáskáját *köteles* letenni.

*

Fiókkönyvtárak.

1. sz. fiók. (IV., Királyi Pál-utca 11.) Nyitva hétfő, szerda és péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

2. sz. fiók. (Deák Ferenc-könyvtár.) (VII., Almássy-tér.) Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig, gyermekeknek szerda, péntek 2—3-ig.

3. sz. fiók. (X., Szörény-utca 3.) (Fővárosi kislakástelep.) Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda, péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig, gyermekeknek hétfő, szerda, péntek 2—¼4-ig.

4. sz. fiók. (Aréna-úti Fővárosi Népszálló). Mindennap d. u. 3—7-ig, szombat d. e. 10—½1-ig.

5. sz. fiók. (Állatkert.) Nyitva hétfő, szerda, péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

6. sz. fiók. (Budai Vigadó.) (II., Corvin-tér 6.) Nyitva hétfő, szerda, péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

7. sz. fiók. (Népház.) (V., Vág-utca 12.) Nyitva felnőttek részére hétfő, szerda 3—½7-ig, péntek 4—½8-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig. Gyermekeknek naponkint (szombat kivételével) 4—5-ig.

8. sz. fiók. (III., Fő-tér 2.) Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda, péntek 3—½8-ig, kedd 10—½2-ig, szombat 10—12-ig. (Csütörtökön zárva.) Gyermekeknek hétfőn és pénteken 2—4-ig.

9. sz. fiók. (IX., Bakáts-tér 3.) Nyitva hétfő, szerda 2—½6-ig, péntek 3—½8-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

10. sz. fiók. (VI., Andrássy-út 52.) Nyitva hétfő, szerda 2—½6-ig, péntek 4—½8-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

11. sz. fiók. (I., Krisztina-körút 155.) Nyitva hétfő, szerda, péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 10—½2-ig, szombat 10—12-ig.

12. sz. fiók. (X., Harmat-utca 1/3.) Nyitva naponkint (szombat kivételével) 3—½7-ig, szombat 10—12-ig.

14. sz. fiók. (IV., Királyi Pál-utca 11.) Ifjúsági kölcsönző. Nyitva hétfő, szerda, péntek 2—½6-ig, kedd, csütörtök 11—½2-ig, szombat 10—12-ig.

Felelős kiadó : Enyvvári Jenő.